T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 23

İSTİKLÂL HARBİ İLE İLGİLİ TELGRAFLAR

ANKARA - 1994

Proje Yöneticisi

İsmet BİNARK
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları

Zeki DİLEK
Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı

Musa OKUR
Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanı

Ahmet CEYLAN
Şube Müdürü

Osmanlıcadan Transkripsiyon

Nurullah İŞLER
Tahir SEZEN

Tashih, Kontrol ve Yayına Hazırlama

Elif Su AKDEMİR
Sema ŞEN

Montaj

Mehmet TORUNLAR

Bilgisayar Dizgi

Aynur YÖNET
Sevgi BULUT

ISBN 975-19-0879-5

T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
İvedik Caddesi Nu: 59 06180 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 344 59 09 / 15 hat

İSTİKLÂL HARBİ İLE İLGİLİ TELGRAFLAR

SUNUŞ

İstiklâl Harbi, Türk siyasî tarihinde bir dönüm noktası teşkil eder. Millî Mücadele diye adlandırdığımız, Türk'ün istiklâl mücadelesi olan bu harbin kazanılmasında; askerî, siyasî, diplomatik ve diğer unsurlar yanında Türklük şuuru dediğimiz, millî şuurun da çok önemli bir yeri vardır.

Türk'ün istiklâl mücadelesi, aslında, Türk milletinin millî benliğini bulma, kendi varlığına ve şahsiyetine sahip çıkma yolunda verdiği bir haysiyet ve namus mücadelesidir.

Türk'ün istiklâl mücadelesi, vatan, millet ve bayrak sevgisinin millî irade kavramına dönüştürülerek, Türk toplumuna millet olma şuurunu kazandıran şerefli bir mücadeledir.

Türk'ün istiklâl mücadelesi, Millî Mücadele'nin, millî hakimiyet prensibine ulaşan kesin zaferi, Türklüğün kendi tarihî ve sosyal gelişme şartlarına uygun ölçülerle yeniden doğuşudur.

Millî Mücadele, taşıdığı çok yönlü, derin muhtevalı bütün hususiyetleri ile birlikte, bir bütün olarak bir yeniden doğuşun ifadesidir. Türkiye sınırlarını aşan dünya çapındaki tesirleri bakımından da, önce Doğunun, bilâhare de dünyanın diğer bütün mazlum milletlerini uyandırmış; onlara millet olabilme şuurunun ve millî benliklerinin kazanılmasında örnek teşkil etmiştir.

İstiklâl Harbi'miz, onu idare eden Başkumandan Gazi Mustafa Kemal Paşa ve silâh arkadaşlarından en küçük neferine, köylüsüne kentlisine, kadınına erkeğine, yaşlısına

gencine, bir diğer ifade ile her kesimden ve her yaştan Türk insanının kanıyla ve canıyla, alın teriyle harcını kardığı bir istiklâl mücadelesidir.

Azîz vatan coğrafyasının, düşman işgaliyle harap, bîtap, yıkık ve perişan olduğu bir dönemde, millî hâkimiyet ve istiklâl düşüncesi, milletçe büyük bir uyanışa sebep olarak istiklâlin kazanılmasını sağlamıştır.

Millî Mücadele, hakkın kaba kuvvete; vatan, millet ve bayrak sevgisinin emperyalizme, istiklâle inanmışların bozgunculara karşı verdiği mücadelede millet iradesinin zaferidir.

Bu yüce Millet hiçbir zaman şerefi olan Bayrağını yere düşürmemiştir. O bayrak ki, devletimizin sembolüdür. O bayrak ki, dün olduğu gibi, bugün de, bizi birbirimize bağlayan iftihar kaynağımız, şânımız, şerefimiz ve namusumuzdur.

*

Türk İstiklâl Harbi ve Cumhuriyet dönemi tarihimiz belgelerin ışığı altında çeşitli yönleriyle incelenmektedir. Takdir edileceği üzere, tarihin gerçek bilgileri arşiv belgelerine dayanır. Belgesiz tarih yazılamaz ve olayların gerçek yönleri gün ışığına çıkarılamaz.

İlk elden, orijinal belgeleri ihtiva eden bu eserin, Türk'ün istiklâl mücadelesine ait araştırmalara ışık tutacağı ve bu konuda çalışanlara kaynak teşkil edeceği şüphesizdir.

Eserde yer alan telgraflarda da görüleceği üzere, İstiklâl Harbi'nde kazanılan her başarı, düşmanın geri püskürtüldüğüne dâir cepheden gelen sevinç haberleri, yukarıda işaret edilen millî ruh ve şuurun en güzel tezahürleridir.

Bilinmelidir ki, istiklâl mücadelesi, Türk'ün haysiyet ve namusunu, binlerce yıllık asâletini ve tarihinin büyüklüğünü idrâk ederek yaptığı bir varlık mücadelesidir.

Millî Mücadele neticeleri itibariyle de, Asya'nın ve esaret altında inleyen milletlerin mağrur Avrupa'ya karşı başkaldırışıdır. Zirâ, Türk'ün istiklâl mücadelesinde ispat edilmiş manevî kuvvet, yalnızca esir edilmiş müslüman milletlerin değil, sömürgeleştirilmiş bütün mazlûm milletlerin, Asya ve Afrika ülkelerinin istikballerini aydınlatacak şekilde yirminci asır emperyalizmini yere vurmuştur.

İstiklâl Harbi'miz ve zaferimiz, bu azîz vatan coğrafyasının her karış toprağına atılmış birer imza olan azîz şehidlerimizin bize armağanıdır.

Şâiri,

"Bayrakları bayrak yapan, üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır"

diye söyleten işte bu şehidlerdir. Şehidlerimizin, yeri ve gök kubbeyi dolduran azîz ruhları bugün bizimle beraberdir. Bize, yükselme ve ilerleme yolunda güç verecek tek sağlam temel onlardır; onların mâneviyatı ve îmanıdır.

İstiklâl Harbi şehidlerini toprağa vermiş olan bu millet, tereddüt edilmesin ki ebediyen yaşama hakkını elde etmiş millet demektir. Yeter ki, biz bunun mânâsını bilelim ve bu mâziyi vatan çocuklarına duyuralım.

İstiklâl Harbi şehidlerinin en şerefli istirahatgâhı, Türk milletinin yüce kalbidir.

İstiklâl Harbi'ndeki insan tipini hangi îman, hangi kültür yoğurmuş; hangi değer hükümleri birbirine perçinlemiş ve hangi müstesna güzellikler ona ruh ve îman aşılamış ve istiklâl aşkı kazandırmıştır.

Bütün bunlar, bugün de üzerinde düşünmemiz ve cevabını aramamız gereken suallerdir.

*

Bu eser, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi'nde yer alan Millî Mücadele ve İstiklâl Harbi'ne ait telgrafların, kronolojik olarak sıralanmasıyla meydana gelmiştir. Bazı belgeler ilgileri dolayısıyla birleştirilmiştir. Bu sebeple, kronolojik düzende değişiklikler göze çarpabilir.

Kitabın sayfa düzeninde, genellikle sol tarafta orjinal Osmanlıca metin, sağ tarafta ise, latin harflerine çevrilmiş belgeler yer almaktadır. Belgelerin latin harflerine aktarılması sırasında, orjinal metindeki imlâ ve sentaks hatalarının düzeltilmesi yoluna gidilmemiştir.

Eser, Millî Mücadele'de cephelerden Meclis'e çekilen telgraflar ile Meclis'ten muhtelif yerlere gönderilen yazılardan teşekkül etmektedir. Meclis'e şifreli olarak çekilen telgraflar şifre memuru tarafından bir metin haline getirilerek, Meclis anteti taşıyan kâğıtlara yazılmış ve bu haliyle Makam'a sunulmuştur. Çeşitli cephelerden çekilmiş olan telgrafların, Osmanlıca metinlerinin Meclis anteti taşıması bu yüzdendir.

Şifre memuru tarafından okunamayan kelimeler, belgede olduğu gibi köşeli parantez [ ] içerisinde gösterilmiş, okunamayan veya okunuşunda tereddüt olan kelimeler ise italik ( ) parantez içinde verilmiştir. Ayrıca, şifre memuru tarafından çözülemeyen şifreler de, metne aynen alınmıştır.

Metnin latin harflerine aktarılmasında, transkripsiyon alfabesi bütün kaideleri ile uygulanmamıştır.

Metinde Kekbuze, Armişe, İnöz, Buruse, Tekfurdağı olarak geçen yer isimleri bugünkü söylenişleriyle Gebze, Akmeşe, Enez, Bursa ve Tekirdağ olarak alınmıştır.

Belgelerin araştırıcılar tarafından kullanılmasını sağlamak amacıyla, her belgenin altına arşiv yer numarası verilmiştir.

Kitabın sonunda ise, belgelerde geçen Osmanlıca kelimelerin mânâlarını ihtiva eden bir sözlük yer almıştır.

*

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü olarak, bu eserle, milletimizin şerefle dolu tarihine mütevazi bir armağan sunduğumuz için mutluyuz.

Eserin hazırlanmasında emeği geçen Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı personeline teşekkür ederiz.

Bu eser, bütün tarihimiz boyunca, Türklük şuurunun, bayrak ve vatan sevgisinin sembolü ve kaynağı olan azîz şehidlerimize ve gazilerimize minnet ve şükran duygularımızla ithaf olunmuştur.

5 Nisan 1994

İsmet BİNARK
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
– SUNUŞ	V
– TELGRAFLAR	1
– SÖZLÜK	613

بوبوك ملت مجلسی ریاستی
قلم خصوص
عدد

تاریخ استیشه
۳۳۶ /۷/۲۷

49

ناظر وزیر عدلیه

سوء قصد مجلس بابنده

BAŞBAKANLIK
ÖZEL VE GİZLİ

صحیفه
عدد
۱

خط

بلدیه دائره سنده ۲۶/۷/۲۷ تاریخنده وقوع بولان سوء قصد حقنده ۲۷/۷/۳۳۶ تاریخنده آلمش اولدیغم تلغرافنامه ایلیشیک اولمشدر.

عدلیه وکیل ثانی
علی فؤاد

صورت

ماده ۱ - سوء قصد سنه دائر تحقیقات جنایه ایله اجرا اولنه جقدر.

ماده ۲ - قصد وقوعنده مستعمل قوه ایله مقاومت ایدنلر قتل ایدلدکلری تقدیرده بیله مسئولیت جزائیه دن قورتولمش اولورلر.

ماده ۳ - ۲۶/۷/۳۳۶ تاریخنده وقوع بولان سوء قصد حقنده تحقیقات اجرا ایدن ضابطه مأمورلری ایله مأمورین عسکریه ایچون ماده ۲ حکمی معتبر اولوب بونلرک ماده مذکوره حکمی خلافنه حرکتلری محاکمه اولنمیه جقدر.

ماده ۴ - ماده ۲ حکمی سوء قصد وقوعنده بولنان ذوات حقنده دخی معتبر اولوب بونلرک ماده مذکوره حکمی خلافنه حرکتلری محاکمه اولنمیه جقدر.

ماده ۵ - بو کون ایشبو جلسه عالیه مأمورلری تحقیقاتی ختام بولدقدن صکره ۲۶/۷/۳۳۶ ده (قیامت) تاریخنه قدر (اون بش) کون ظرفنده بو قانون مخصوص مجلس مبعوثان ایله تقدیم اولنه جقدر.

BAŞBA... CUMHUR...

صنف
صنف
۲

بو بوك ملت مجلسى رياستى
قام خصوص
عدد
آنقره
٣٣٦
BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

عجيف
عبد
٢

بورو کمات مجلس ریاستی
قام مخصوص
عدد

آذره
۳۳۶

41
5

کتبه
عدد
۴

Büyük Millet Meclisi Riyâseti
Kalem-i Mahsus

Eskişehir
27.7.1336

Te'hiri mûcib-i i'damdır.

Yirmidördüncü Fırkadan 25/26.7.1336 ve 27.7.1336 tarihinde alınan raporlar zîrde arz edilmiştir.

Garp Cephesi Kumandanı
Ali Fuad

(Suret)

1. Büyükderbend ve Geyve Boğazı mıntıkalarında vaziyette tebeddül yoktur.

2. Kandıra'dan (.....) karyesi istikametinde Kandıra üzerine gitmek üzere bu sabah Adapazarı'ndan tahrik edilmiş olan Laz kolu ile 24/25.7.1336 gecesi Akmeşe'den Çubuklu-Kaymaz istikametlerine Osmancık Taburu Kumandanı emrinde olarak gönderilmiş olan müfrezeden ve Jandarma Yüzbaşısı Abdurrahman Efendi kumandasında Salmanlı üzerinden Kandıra istikametine gönderilen keşif kolundan henüz rapor alınamamıştır. Söğüt Taburu'nun nısfı ile Osmancık Taburu'ndan gelen (E,v-z-k-r) atlı Akmeşe'de mevzide ve İstihkâm Bölüğü Adapazarı'nda ihtiyattadır.

3. Bugün saat iki sonrada ikiyüz kadar süvarisinin arkasında yüze karîb üzeri beyaz örtülü araba olduğu halde Kirazoğlu köprüsüne kadar gelerek akşama doğru Bayraktar istikametlerine gittikleri ve akşam üzeri aynı yerlerde ordugâh ateşleri göründüğü Adapazarı Taburu'ndan bildirilmiştir. Öteden beri Bayrak'ta bulunduğu bildirilen düşman kuvvetleri bugün sabahtan itibaren (Şilandıra) üzerinde, Akmeşe'ye doğru ilerlediği

bildirilmiş ise de buradaki kuvvetlerimizle henüz teması olmamıştır.

4. Gebze civarında inhilâl etmiş olan Osmancık Taburu aksamından tabur kumandanı ile yirmi kadar firarî atlı Ada'ya, Birinci Bölük Kumandanı Kâzım Efendi ile otuz atlı da Akmeşe'ye gelmiştir. Gerek bunlardan ve gerekse elde mevcut diğer aksâm-ı kuvâ ile bu taburun, cedîd tabur kumandanı emrinde olarak yeniden teşkiline çalışılmaktadır. Bir düşman kuvveti Kullar karyesi ahalisine bir çok işkence yaptıktan sonra para ve silâh ve buna mümasil şeyler alarak gitmiş ve daha ziyade toplamalarını tenbih etmiştir. Bunların, girdikleri kura ahalisinin künye defterlerini topladıkları istihbar edilmiştir.

5. Bugün Akmeşe'ye gelmiş olan Osmancık Taburu Birinci Bölük Kumandanı Kâzım Bey'in verdiği malûmata göre 24.7.1336'da (Kaymas)'ın Kanifolar karyesinde (haritada yoktur) sunûf-u muhtelifeden müteşekkil ve takriben ikibin kişilik bir kuvvetin bulunduğu ve gündüz küçük kuvvette bir müfreze ile müsademe ederek müfrezemizi ric'ate mecbur ettikten sonra geceyi yine aynı mahalde geçirerek sabahleyin 25.7.1336 Kandıra istikametine yürüdükleri tahmin edilmekte imiş. Bu kuvvet (A-v-e-y-a-v) karyesini kâmilen, Etyemez karyesinde iki samanlık ve bir hane ihrak etmiş, *(.....)* ve Akçakese'den iki şahıs, Tabanlar karyesinden yabancı bir Laz hocayı şehit ve birkaçı bir kadını cerh etmişlerdir. Bu kuvvet süvarisinin İngilizler ve piyadelerinin Yunan olduğu ve güzergâha tesadüf eden tekmil köyleri soyduklarını bildirmişlerdir.

6. 24.7.1336'da Büyükderbend'de bulunan Millî Alay Kumandanı tarafından mahza Rumlarla Ermeniler arasını açmak maksadıyla Arslan Bey Ermenilerce yazılan bir mektuba Ermeni Gönüllü Alayı Kumandanı Kapudan (D-v-Y-K) imzasıyla âtideki cevap gelmiştir. (.d-v..t-a-n-h) mektubunuzu aldım. Aynı vatanın kardeşleri gibi ellerinizi uzattığınızdan dolayı çok memnun oldum. Aziz dostum, fikrinizi redd (etme m. z.n) İngiliz kumandanımızın emir ve müsaadesini haiz değilim. Eğer siz âsûde kalmaklığımızı ve Türk köyleriyle kardeş gibi yaşamaklığımızı arzu ediyorsanız Derbend civarından uzaklaşınız. Aynı zamanda

Karatepe'nin fakir köylüleri olan iki Rum'u da bana göndermenizi rica ederim. Aksi halde büyük tecavüzâtın sebebi olacaksınız. Gebze Kaymakamı vekilinden Kuşhali'nden alınan 23.7.1336 tarihli raporda 21.7.1336'da Gebze kasabasındaki erkek ve kadın ahaliyi İngilizler kasaba yakınındaki kabristana çıkardıktan sonra kimsesiz kalan hane ve dükkânlarını tahrip ve bilâhare de kasabadaki mahallât hey'et-i ihtiyariyesini toplayarak kendilerine Kuvâ-yı Millîye'ye muavenette bulunanların isimleri istenilmiş, hey'et-i ihtiyariye de Kuvâ-yı Millîye'ye hizmet eden kırk zatın isimlerini Gebze'deki İngiliz kumandanına vermiş ve bilâhare bu zevat İngilizler tarafından sevk edilmişlerdir. Gebze'ye İstanbul'dan me'mûrîn-i Hükûmet ve jandarma kuvveti ve Kuvâ-yı İnzibatiyye efradı sevk edildiği istihbar kılındığı bildirilmiştir. Bu rapor 25-26.7.1336 saat 3,30 evvelde Garp Cephesi Kumandanlığına, Şimâl Kolordusu'na, 20. Kolordu Kumandanlığına, Mürettep Fırka Kumandanlığına takdim edilmiştir.

24.Fırka Kumandanı
Atıf

(Sûret)

1. Büyükderbend mıntıkasında vaziyyette tebeddül yoktur.

2. Akmeşe kasabasında bu gece verilen emre tevfikan kıtaâtımızın yaptığı taarruz karşısında düşman mukavemete cesaret edemeyerek müsta'celen İzmit üzerine gelmiş ve kıtaâtımız düşman mevaziini ve Çubuklu'yu işgal etmiştir. Buradaki düşmanın bir İskoçyalı, bir Hindli Bölüğü ile bir hayli hastalardan mürekkep olduğu anlaşılmıştır. Esnâ-yı ric'atte Adapazarı Taburu'nun keşif kolları tarafından düşman dümdarlarına muvaffakıyetli taarruzlar yapılmıştır.

3. Bugün Selmanlı'ya çekilmiş olan Kandıra Kaymakamlığından alınan raporda düşmanın Yunan ve İngiliz kuvvetleriyle Rum ve Ermeni çeteleri ve Abaza Şirin ve Çirçir Kâmil gibi usat bakıyyesinden mürekkep bulunduğu bildirilmektedir. Kandıra muharebeleri esnasında Kandıra Taburu'nun bütün yerli efradı firar etmiş ve yalnız yabancı otuz kişisi kalmıştır. Keza İpsiz Recep'in de bütün adamları firar ederek merkûm yalnız üç kişi ile ağlayarak muharebeye iştirak etmiştir. Kandıra Taburu mezkûr otuz neferiyle Selmanlı'ya gelmiş ise de İpsiz Recep'ten henüz bir haber yoktur.

4. Alemdar Taburu'nun Ağva'ya geldiği haber alınmış ise de henüz irtibat tesis edilemediğinden esbâbı anlaşılamamıştır. Mürettep Hücûm Taburu 25-26.7.1336 gecesi Adapazarı'na muvasalat etmiş ve 26.7.1336'da ba'de'z-zevâl saat dörtte Selmanlı'ya gönderilmiştir.

5. Yarın 27.7.1336 Kandıra ve Kefken mıntıkasında bulunduğu anlaşılan düşmana biri Kaymaz-Hacıbayramlar, Diğeri Selmanlı-Işıklı ve diğeri de Okçular-Hoca köyü istikametlerinde üç cepheden taarruz ettirecektir.

6. Bugün Adapazarı Taburu'ndan Sarımeşe ve Fabrika istikametlerine gönderilen Keşif kolu bir Ermeni çetesine tesadüf ve müsademe ederek cüz'i bir kaç maktûl ve dört hayvan terk ettirerek firara mecbur etmiştir. Bayraktar'dan çekilen düşman, uğradığı köylerdeki hey'et-i ihtiyariye ve gençlerini beraberinde İzmit'e götürmüştür.

7. 140. Alay'ın Geyve'deki taburundan bir bölük [Kıncılar gayri müsellah....] ikame edilerek Kocatepe'yi taht-ı işgal ve te'mine almıştır. 190. Alay kıtaâtıyla irtibat te'sis etmek üzere bu bölükten bir zabit kumandasında Melekşe'ye ikame edilmiştir.

8. Bu rapor 26-27.7.1336 saat bir evvelde Garp Cephesi Ertuğrul Grubu 20 nci Kolordu, Bolu Kumandanlıklarına Adapazarı'ndan yazılmıştır.

24. Fırka Kumandanı
Atıf

(Sûret)

1. Dün 27.7.1336 Akmeşe kıt'asından Bayraktar'a doğru icrâsına başlanılan taarruz ve Selmanlı üzerinden Kandıra istikametine tahrik edilen kıt'anın hareketlerini müteakip Bayraktar'daki muhtelif düşman kuvvetleri alelacele İzmit istikametine firar etmiş oldukları gibi bir düşman tayyaresinin Kandıra'ya gelerek oradaki kuvvetlerine kâğıtlar atması üzerine Şile istikametine tebdîl-i istikamet ederek firar etmişlerdir.

2. Kandıra, kıtaâtımız tarafından işgal edilmiş, Kaymakam da makamına avdet ederek şimdi Kandıra ile muhabere başlamıştır.

3. (Gelimdar) Taburuyla da irtibat tesis edilmiştir. Kıtaâtımızın son vaziyetleri akşam raporunda arz edilecektir.

4. Bu rapor 27.7.1336 saat 1,30 sonrada Garp Cephesi Ertuğrul Grubu, 20 nci Kolordu Kumandanlığı Vekâletine, Bolu Kumandanlığına, Adapazarı'na yazılmıştır.

24. Fırka Kumandanı
Atıf

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET APŞ VI
T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET APŞ 67

Karargâh
29.7.1336

Dahiliye ve Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine

Şark Cephesi Kumandanı'nın 29 Temmuz 1336 tarihinde Büyük Millet Meclisi Riyâset-i Celîlesine keşîde ettiği şifreli telgrafname Hey'et-i Vekîle'nin 4 Ağustos 1336 tarihli kararıyla Vekâlet-i Celîleleriyle Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti'ne tevdîi takarrür etmiş ve bir sûreti leffen takdim kılınmış olmakla ifâ-yı muktezâsını rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Riyâsetine

Gürcülerin Batum'u işgalini müteakip o havali efkâr ve ârâsını Gürcistan lehine kazanmak, a'zâmi faaliyeti göstermeleri ve Batum'un âtî mukadderatını da esaslı sûrette tayin için *(Çemrin Bek)* cevabında Lazistan'a da ârânın prestijinden bahsedilmiş olmasından da istifade ile (y h j k l r y) tabiî görülmektedir.

Gürcülerin hudud haricinde Batum havalisindeki faaliyetlerini akîm bırakmak mümkün olamazsa da bu faaliyetin hudud dahilinde te'sirsiz bırakılması ve Lazistan'da mukabil faaliyetle Batum ve Lazistan'daki hukûkumuz müdafaa ve sıyânet olunması hâiz-i ehemmiyettir. Lazistan'ın, Trabzon eyaleti üzerindeki ehemmiyeti malûm bulunduğundan yapılan en büyük vatanî vazife Trabzon'un genç ve münevveranına teveccüh etmektedir. İcap ederse Trabzon'daki matbaalardan birisinin Lazistan'ın merkezi olan Rize'ye nakledilerek ve suver-i sâire ile neşriyatta bulunulması millî ve içtimaî esaslar dahilinde faalâne çalışılması lâzımdır. Lazistan Mutasarrıflığı dahilinde mesai ve faaliyet-i umûmiyeyi tevhîd ve hüsn-ü idareye muktedir zevâtın da vücûduna ihtiyaç vardır. Münasip zevâtın Büyük Millet Meclisi'nce intihab ve tensib edilecek esasât dahilinde vazifeye başlamak üzere mahalline sür'at-i i'zamları lüzûmu tensîb-i âlîlerine arz olunur.

Şark Cephesi Kumandanı
Kâzım Karabekir

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
Adet: 6/165

Ankara
24.2.1337

Maliye Vekâletine

Garp Cephesinde icrâsına lüzûm-u kat'î ve âcil hasıl olan tahkimata sarfı muktezi mebaliğ için bütçeden münakale icrâsına dâir vârid olup İcrâ Vekilleri Hey'eti'nin 23.2.1337 tarihindeki içtimaında kıraat olunan Müdafaa-i Millîye Vekâleti'nin 22.2.1337 tarih ve 1666/1616 numaralı tezkeresi suret-i musaddakası rabten irsal kılınmağla müsta'celen ifâ-yı muktezâsını rica ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Müdafaa-i Millîye Vekâleti
Muhasebat Dairesi
Şube: 3
Adet: 1666/1616

Ankara
22.2.1337

İcrâ Vekilleri Riyâset-i Celîlesine

Garp Cephesinde icrâsına lüzûm-ı kat'î ve âcil hâsıl olan tahkimat için sarfı muktezi mebâliğe üçyüz otuzaltı senesi bütçesinde karşılık olarak tahsisat mevzû' olmadığından bittetkik tasarruf olduğu anlaşılan [A-329] faslından mezkûr bütçenin 329 faslına ilâveten küşad olunacak [E-329] maddesine yirmibin liranın icrâ-yı münâkalesiyle meblağ-ı mezbûrun nakden Garp Cephesi Kumandanlığı'na irsaline müteferri'-i muamele-i kanûniyenin bugün icrâ ve ikmaline müsaade-i celîle-i riyâset-penâhileri ehemmiyetle arz ve istirham olunur, efendim.

Müdafaa-i Millîye Vekili
(İmza)

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

بیوک ملت مجلسی 46

هیئت وکیله ریاستجه‌سنه

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

بیوک ملت مجلسی صورتی

زونغولداق

راخیدوکاغه

Büyük Millet Meclisi
Umûr-u Dahiliye Vekâleti
Kalem-i Mahsûs
1243

Hey'et-i Vekile Riyâset-i Celîlesine

Zonguldak Mutasarrıflığı'ndan alınan 29.3.1337 tarih ve 5058/588 numaralı şifre sûret-i mahlûlesi leffen takdim kılınmış ve keyfiyetten Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti ile Hariciye Vekâleti'ne malûmat verilmekle beraber vak'anın resmen tesbit ve tanzim edilecek evrak-ı tahkikiyyenin irsali Zonguldak Mutasarrıflığı'na ve Türkiye hudûdu dahilinde ve sevahilimizde tesadüf edilecek Yunan bandırasını hâmil sefainin müsadere ve bandıralarının aynı suretle tezlîli de bilumûm sevahile tebliğ edilmiştir. Neticeden ayrıca arz-ı malûmat olunacaktır, efendim.

2 Nisan 1337
Dahiliye Vekili Namına
(İmza)

(Suret)

5058/588

Zonguldak
29.3.1337
2.4.1337

Dahiliye Vekâletine

Bugün limanımıza gelen Derviş nam yelken sefînesi İstanbul Boğazı'ndan çıkacağı esnada bir Yunan torpidosu tarafından bittevkîf hâmil olduğu Osmanlı Sancağı indirilerek denize attırılmış ve derûnu taharri edilerek şirkete ait olduğu anlaşıldıktan sonra serbest bırakılmış olduğu kapudanın ifadesine atfen ma'rûzdur.

Mutasarrıf
Nusret

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

بیوک ملت مجلسی
امور خارجیه ومالیه
(۹۶)

49
69

ثبت وکیدیاستجمیه سنه

۲۷ ناینجه الجزیره انجمنات شعبه سنه آنلیغی بیانیه ارکان حربیه عمومیه ریاستنده وسبق غفلتانه صورق
خارجیه وکیلیغنه
مشتاقه

برای معلومات لفاتقدیم قلندی ۲۷ صدر ۱۳۴۲

صلاح

وکیلده ریاست
۱۳۴۲

اداره
۲۷/۶/۶
معلک

بیوک ملت مجلسی
امور خارجیه ومالیه

49
69

۱ - انگلیزلرك موصل ولایتنه وكی تسلط ویرمه سلیك ، رواندز ، عقره ، زیباء ، وراجوان قضه سوداسیلك تشبثنه بولونمقدن وعقره یه عموماً نادکورقضه لرینه کلیك تقدم ایتمه اولمقدن بحث ایدر .

۲ - دول حاکم سیاسیلك عمادیه واربل عشائریلك برتکه وتوقف انگلیزلره یاردم ایتدیکی نائبه لکیوه بولنمه یاده اغتشاشه اولیق اداره واعاشه لرینی انگلیزلرك اوهده سنه نائبه اوطاق تسلط ویرمه لری ، علاوتاً انگلیزلرك تحت سلاحنده بولنمقده اولدقلری وحکومت سنه اوهده کیزلریله بغداد اریفا قونسولخانه لرینك سیاسیه عضولریله اولیق تقدیرده عموماً مملکتده عودت ایده جکلری انجاد ایدیلکده عملاً وار

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Umûr-u Hariciye Vekâleti
1491

1.6.1337

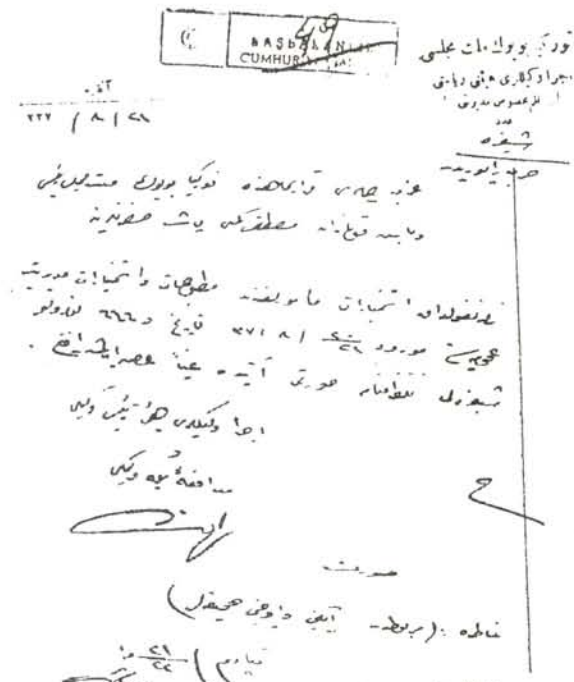
Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

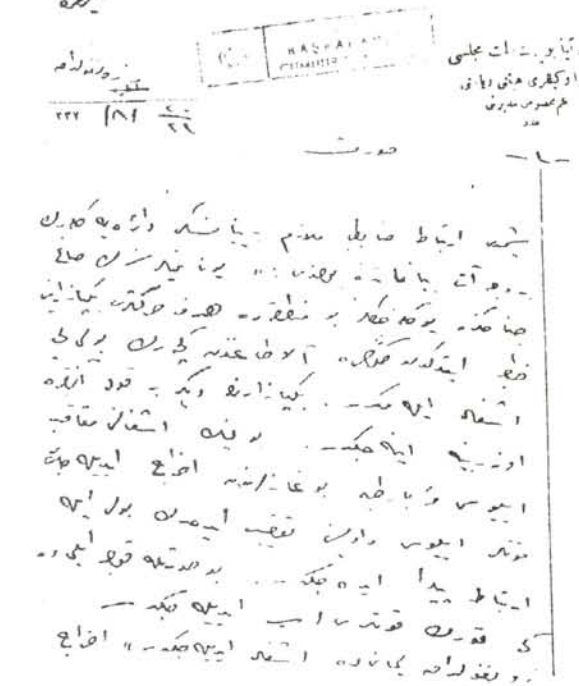
29.5.1337 tarihiyle El-Cezîre İstihbarât Şubesi'nden alındığı beyânıyla Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti'nden mürsel telgrafnâme sûreti berây-ı malûmat leffen takdîm kılındı efendim. 1 Haziran 1337

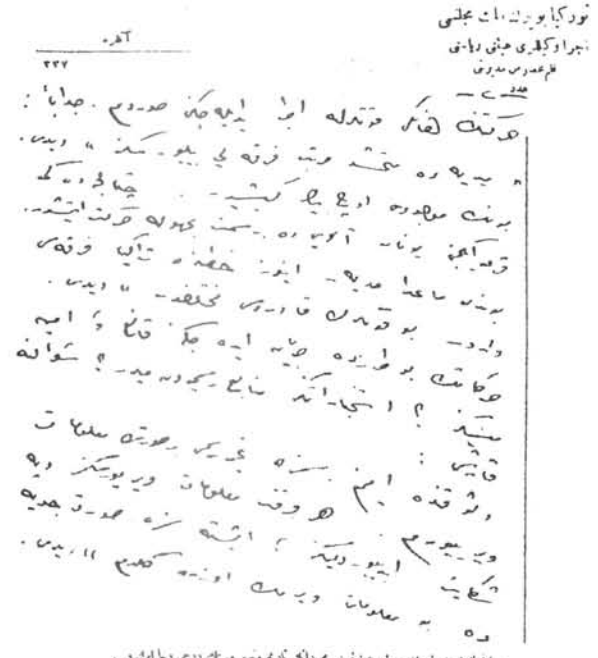
Hariciye Vekîli Namına
Müsteşar
(İmza)

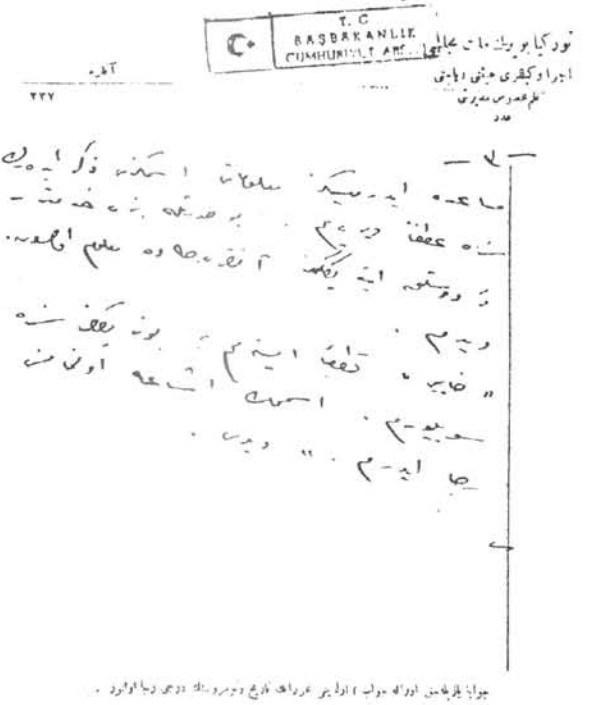
1- İngilizlerin Musul ve mülhakatındaki Nastûrileri Haleb'in Revandiz, Akra, Zivar ve Raco taraflarına sevkeylemek teşebbüsünde bulundukları ve hatta Akra'ya mülhak Navkur hristiyanlarından ikibin neferi teslîh eylemiş oldukları müstahberdir.

2. Düvel hâkim-i siyâsîsinin, İmâdiye ve Beradri aşâirinin bir tehlike vukûunda İngilizlere yardım etmelerini te'min için bunlara para dağıtmış olduğu, idare ve iâşeleri İngilizler tarafından temin olunan Nastûrilerin arzuları hilâfında İngilizlerin taht-ı silâhında bulunmakta oldukları ve hükûmet-i seniyye tarafından kendilerine Bağdat Amerika Konsoloshanesi vâsıtasıyle af tebliğ olmadığı takdirde umûmen memleketlerine avdet eyleyecekleri istihbar edilmekle arz olunur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet:
Şifre:
Harp raporudur

Ankara
21.8.1337

Garp Cephesi Karargâhında Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi ve Başkumandan Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Zonguldak İstihbarat Me'murluğundan Matbuat ve İstihbarat Müdiriyet-i Umûmiyesine mevrûd 20/21.8.1337 tarih ve 666 numaralı şifreli telgrafname sûreti âtîde aynen arz edilmiştir, efendim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Vekili
ve Müdafaa-i Millîye Vekili
(imza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

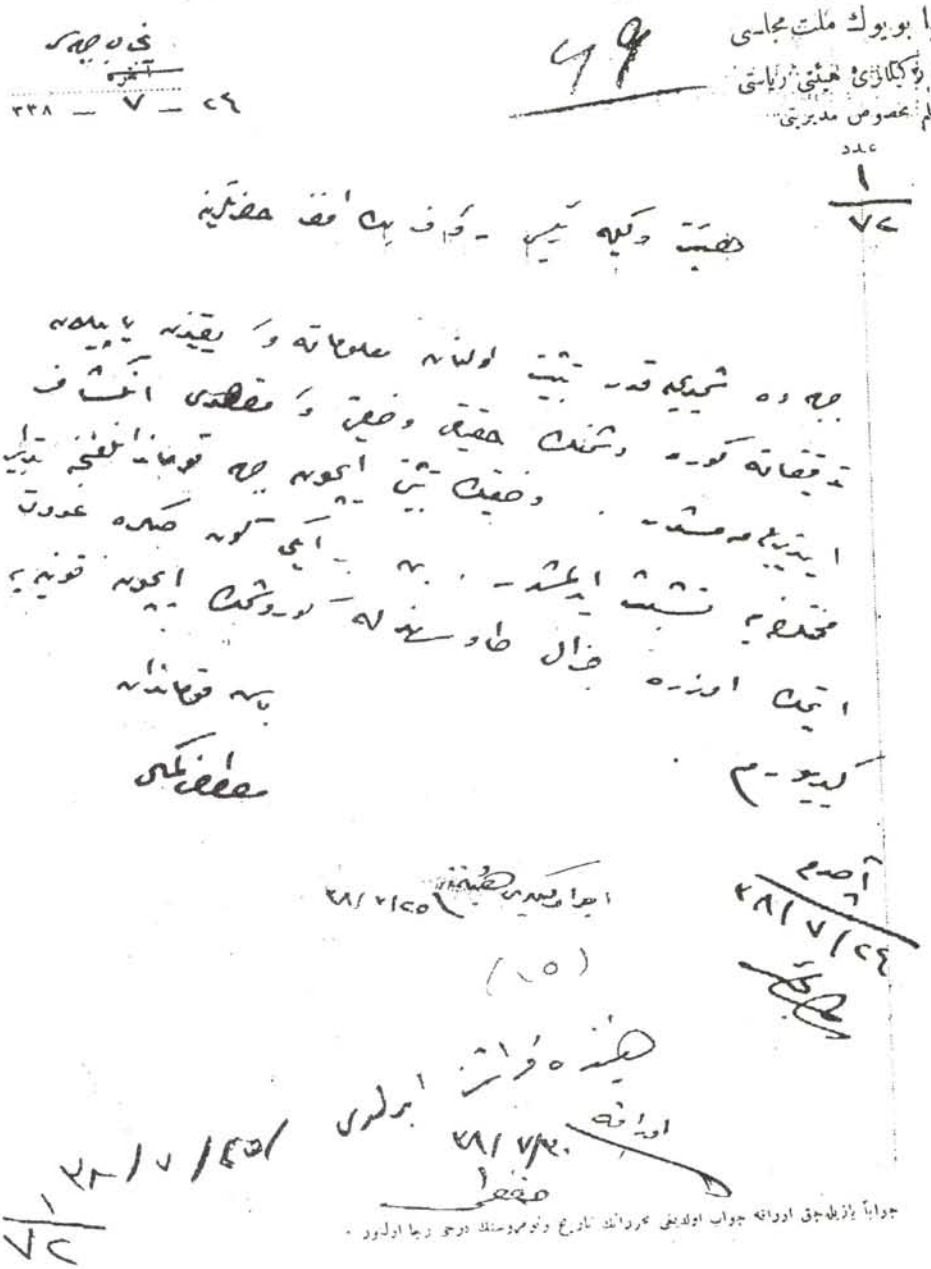
Zonguldak
20/21.8.1337

(Sûret)

Şimdi İrtibat Zabiti Mülâzım Berpinaniski daireye gelerek bervech-i âtî beyanatta bulundu: "Yunanlılar sizin sağ cenâhınıza yüklenecekler. Bu mıntıkada hedef-i hareketleri Beypazarı'nı zabtettikten sonra Aladağı'ndan geçerek Bolu'yu işgal eylemektir. Beypazarı'ndan diğer bir kol Ankara üzerine inecektir. Bolu'nun işgalini müteakip İlyos ve Bartın boğazlarından ihraç edilecek kuvvetler İlyos vadisini takib ederek Bolu ile irtibat peyda edecektir. Bu sûretle Kocaeli'deki Türk kuvvetleri esir edilecektir. Zonguldak limanı da işgal edilecektir."

İhraç hareketinin hangi kuvvetlerle icrâ edileceğini sordum. Cevaben: "Midye'de mütehaşşid müretteb fırkayı biliyorsunuz" dedi. Bunun mevcudu üçbin kişidir. Çatalca'daki Kırkikinci Yunan Alayı da bir semt-i meçhûle hareket etmiştir. Bundan maâda Midye-Enez hattında Trakya Fırkası vardır. Bu kuvvetlerin kadrosu muhteliftir" dedi. Harekâtın bu tarzda cereyan edeceğine kani' ve emin misiniz? İstihbaratınız menâbi-i resmiyeden midir? sualine karşı: "Vüsûkundan emînim. Size gayr-i resmî bir sûrette malûmat veriyorum. Her vakit, malûmat vermiyorsunuz, diye şikâyet ediyordunuz; işte size sûret-i ciddiyede bu malûmatı vermek üzere geldim". dedi. Müsaade eder misiniz, malûmatı isminizi zikrederek size atfen vereyim, bu sûretle bize hizmet ve dostluk ettiğiniz Ankaraca da malûm olsun, dedim.

"Hayır, kat'iyyen istemem. Bunu yalnız size söylüyorum. İsmimin işaa olunmamasını rica ederim." dedi.

تورکیا بویوك ملت مجلسی
آجرا وکیللرینه هیئتی ریاستی
"الم مخصوص مدیریتی"
79
عدد
1
77
ذی وجهه
آغر
٣٣٨ — ٧ — ٤٩
آصلی
٢٨/٧/٤٩
(٥)
٢٨/٧/٢٠
٧/١/٢٣
٧/١/٤٥
جواباً یازیلاجق اورنانه جواب اولدیغی تحریراتك تاریخ ونومروسنك درج ریا اولنور .

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet 1/72

Garp Cephesi
24.7.1338

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendi Hazretlerine

Cephede şimdiye kadar tesbit olunan malûmata ve yakından yapılan tetkikâta göre düşmanın hakikî vaziyeti ve maksadı inkişaf ettirilememiştir. Vaz'iyetin tesbiti için Cephe Kumandanlığınca tedâbir-i muhtelifeye teşebbüs edilmiştir. Ben bir-iki gün sonra avdet etmek üzere General Tavzhend ile görüşmek için Konya'ya gidiyorum.

Başkumandan
Mustafa Kemal

بیوك ملت مجلسی ریاستنه

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

شعبه
٢٠٦

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET [illegible]

٢٥/٧/٣٨ حرب راپوریدر .

١ـ قوجه ایلی منطقه‌سنده : سکونت واردر .

٢ـ ملاع کوپری منطقه‌سنده : پیاده داونوبا‌نیله آتش تعاطی ایتمشدر . دشمن قرلجه اورنلق غربنده یوجه‌ورده جنوبنده صبحه ناک آقوام مختلفه‌سنده تحکیماته مشغول اولمشدر . اوچنجی فرقه یه منسوب ایکی دشمن نفری التجا ایتمشدر .

٣ـ خسرو بیکی منطقه‌سنده : دشمنك برطابور سواری و برطابور پیاده‌یی قره اوره‌ده کوینی باشبوكه ایستقامتنه اوزره کوچکجه بریلك آتشه کلمشدر .

حیواقیم بابای صوغه تابع ایدیکی بلدیکی باغچه الاچه دوام ایلکده در . پیاده فرقه‌ده بول الله طرفندن جنوبنده کی عسکر کریسنده ایکی ریابغه قرارورتیبه ورکومی ۵ عدیده اوده ـ قره یورکوکلی ده‌عی ـ کورلکنو قلعه‌سی ـ آیازیه ـ قوتیجه ٦ خطنده دشمنك اراضی سینك تقلیبر ایچون اوردوغی باغچه‌ده اولدیغی اکال ایتمشدر .

٤ـ آفیون منطقه‌سنده : دشمن کوزولم ده‌عی میشه‌جبه حرکتده تحکیماته مشغول اولمشدر . ٢٥/٧/٣٨ صباحی چیوتوپه کوینك شمال غربنده کی کوپرده کثیف باغچه دوعلرده کورلمشدر . پیاده فرقه‌ده آفیونده ده حقیقی تحکیمه حقور کوی سوارنده جهتی و آلای تجمیه ایکی سواری قوتی ایله ایلریده دیکر یوروشه قوللری کوزولم استقامتنده کیتدیکی کورلمشدر .

٥ـ چوبل منطقه‌سنده : دشمنك اهالی تحکیماته یاپدیردیغی دانشلیغ چغی ترقنده‌کی باغر بوغازنده کی باغچه آغه غ شمال اتکلرینه طوغری توسع ایتدیکی کورلمشدر .

٦ـ ٣٩ ملی منطقه‌سنده : حوقامك استقامتنده کی باغچه‌ده بسجلده باغچه ظهوری ایتدیکی کورلمشدر .

٧ـ آیدین منطقه‌سنده : پیاده ایله سوکه ایچرسنده پلکاویه باغچه آلاچه دوام ایتمکده در .

٨ـ ایکی دشمن طیاره‌سی بره ایکشهر ده کله حقور وریه ، صاری قایه ، لکه ، حصاجیه قوزرینه کشیف استقامتنده کچمیه ، آفیونده قونقا و دیکری ده آفیون نزده منطقه‌سنده طوپچیلرجه دور دمیرله ، چوردن ایتمشدر .

٩ـ آفیونده ایکشهر ده عرّده استقامتنده بدرده کچمیه دنکور استقامتده آفیونه بدرده کلمشدر .

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

اعطا ورقه‌لدر . ٢٦/٧/٣٨
مخابرات شعبه‌سی مدیر معاونی
[signature]

٢٧/٧/٣٨ ادارخه

فقط

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye
Riyâseti
Şube: 1
Adet: 206

25.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve otomatik ateşi teatî edilmiş ve düşman Kızılcaören'in garbında Porsuk cenûbunda cephenin aksam-ı muhtelifesinde tahkimatla meşgûl olmuştur. Üçüncü Fırkaya mensup iki düşman neferi iltica etmiştir.

3. Hüsrevpaşa mıntıkasında: Düşmanın bir bölük süvari ve bir bölük piyadesi Karaören köyünü basmak istemiş ise de köy bekçilerinin ateşi ile çekilmiştir. Çomaklıbaba'ya doğru tevessü ettiği bildirilen yangın el'an devam etmektedir. Saat bir sonrada Büyükbeller tepesinin cenûbundaki sırtlar gerisinde ikinci bir yangın zuhûr etmiş ve bir köylü, [Sarıcaova-Karabük ve Kili dağı-Köroğlu Kalesi-Ayazin-Kozluca] hattında düşmanın, endaht meydanını tathir için ormanları yakmakta olduğunu ifade eylemiştir.

4. Afyon mıntıkasında: Düşman, Güzelim dağında Meşecik sırtlarında tahkimatla meşgul olmuştur. 25.7.1338 sabahı Çıkrık köyünün şimâl-i garbîsindeki köylerde kesîf yangın dumanları görülmüştür. Çukurköy civarından çıkan ve bir alay tahmin edilen süvari kuvvetiyle saat 5.10 sonrada Afyon'dan çıkan ve umku tahmin edilemeyen diğer yürüyüş kolunun Güzelim istikametinde gittiği görülmüştür.

5. Çivril mıntıkasında: Düşmanın ahaliye tahkimat yaptırdığı ve Işıklı dağı şarkındaki Bakırboğazı'ndaki yangının Akdağ şimâl eteklerine doğru tevessü ettiği görülmüştür.

6. Çal mıntıkasında: Çoğaşlı istikametindeki bağlarda beş mahalde yangınlar zuhûr ettiği görülmüştür.

7. Aydın mıntıkasında: Saat 5 evvelde Söke içerisinde başlayan yangın el'an devam etmektedir.

8. İki düşman tayyaresinden biri Eskişehir'den gelerek Çukurviran, Sarmaşık, Lefke, Hisarcık üzerinden Gemlik istikametine gitmiş, Afyon'dan kalkan diğeri de Afyon şark mıntıkasında dolaştıktan sonra avdet etmiştir.

9. Afyon'dan Eskişehir ve Uşak istikametlerine birer tren gitmiş ve mezkûr istikametlerden Afyon'a birer tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 207

26.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi olmuş ve Çalcabaşı'nda açıkta dolaşan düşman efradına tarafımızdan açılan ateşe düşman, piyade ve topçusuyla mukabele etmiştir.

Porsuk cenûbunda düşman, cephenin aksâm-ı muhtelifesinde tahkimatla meşgul olmuştur. Seyitgazi'nin 12 km. garbında saat 7 sonrada bir yangın başlamıştır.

3. Hüsrevpaşa mıntıkasında: Çomaklıbaba civarındaki yangın devam etmektedir.

4. Afyon mıntıkasında: Düşman, Güzelim dağında tahkimatla meşgul olmuştur. İstanbul İstasyonu civarında ve Afyon şimâl-i garbîsindeki ovada yangın dumanları tarassut edilmiştir.

5. Sandıklı mıntıkasında: Işıklı'nın şimâl-i şarkîsindeki yangının devamla Bekirli'ye takarrüp ettiği görülmüştür.

6. Aydın mıntıkasında: Kuyucak cenûbundaki dağlardan saat 11 evvelde büyük bir yangın başlamıştır. Ve Aydın'ın iki kilometre garbında zuhûr eden yangın Aydın'a doğru tevessü etmektedir.

7. Afyon'dan kalkan bir düşman tayyaresi Afyon şark mıntıkasında Garipçe hangarından kalkan diğer bir tayyare de Sıçanlı ovasında dolaşmıştır.

8. Afyon'dan Uşak'a bir, Eskişehir'e iki tren gitmiş ve Uşak'tan Afyon'a bir tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا یوینوك ملت مجلسی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی

عدد

۳۳۸ - ۷ - ۲۶/۲۷

۹۹/۳۲

۱/۷۰۹

۱/۸۶

ریاست قلم مخصوص مدیری جهتی یله واسطه سیله

روف یله افندیه

۱- یونانستان اردوسنك سوء خفیه جاسوسلرندن بری اولدیغی صحیح یه اماره بولندیغی
صورتله خبرلر ازیردیه خارجه نقلیات یله از اولدیغی و یالقلس گوریلرده
جبهه یه فضله مقداره سوقیات نقلیاتی دوام ایتدیکی صاحی آنتی نك
گوریده قاطعه یه آلنده افرادینی جبهه یه سوقله ایتدیکلرنده اولدیغی و
اذیرده الحاقه وبا تختاریله اعلانه اولندیغنه دائر ازیر غزته لرنده گور
لویه هوادثلر نشر اولندیغی گوستریلیور.

۲- برقاچ گوندنبری وسیمه طرفنده شاهده ایدیلمه یه باشلانیلدیغی اوزره، اوت، اکتوبر
لندی سیرلری ایدوسنده وقوع ایتمك مقصدیله ایقاع ایدیلدیکی اخلاق شایعه
یاقوب اتلاقت میدانلری تعیین ایتمك ۲۹ حزیران ۲۸ ده مدافعه یه طلب جاکن

۳- یونانستان قوپاندای صاحی آنتی نك قوماندانیله گورشه جاکن ستجرد.
و اراده ترالیا قول اردوسی قوماندانی
اشهره لیده جاکم.

۴- یاریسه یلدیکی یدی تموز

قوماندانه
مصطفی طالک

آمیر ۲۷/۱ ده ادانه ۲۷/۷/۲۰ ده

صفط

جواباً یازیلاجق اوراقه : جواب اولدیغی محررانك تاریخ نومرهسنك درجی رجا اولنور .

۱/۸۶

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet : 1/709, 1/86

Konak
26/27.7.1338

Riyâset Kalem-i Mahsûs Müdürü Hayati Bey vasıtasıyla
Rauf Beyefendiye

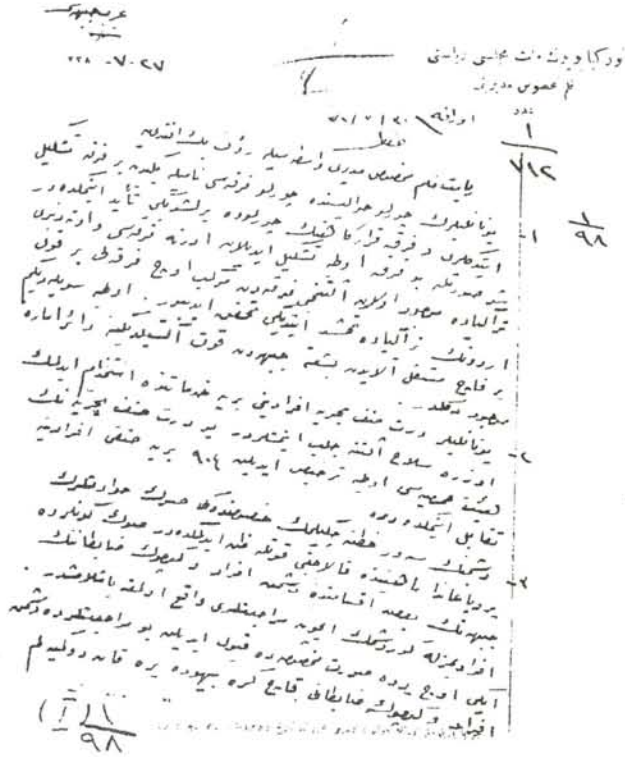
1. Yunan Ordusunun Sevr hattına çekileceğine dâir henüz hiç bir emâre yoktur. Son haberler İzmir'den harice nakliyât pek az olduğunu ve bilakis gerilerden cepheye fazla miktarda mühimmat nakliyâtı devam ettiğini, Hacı Anesti'nin geride kalmış perakende efradını cepheye sevk ettirmekte olduğunu ve İzmir'in ilhak ve muhtariyetinin ilân olunacağına dâir İzmir gazetelerinde hergün havadisler neşrolunduğunu gösteriyor.

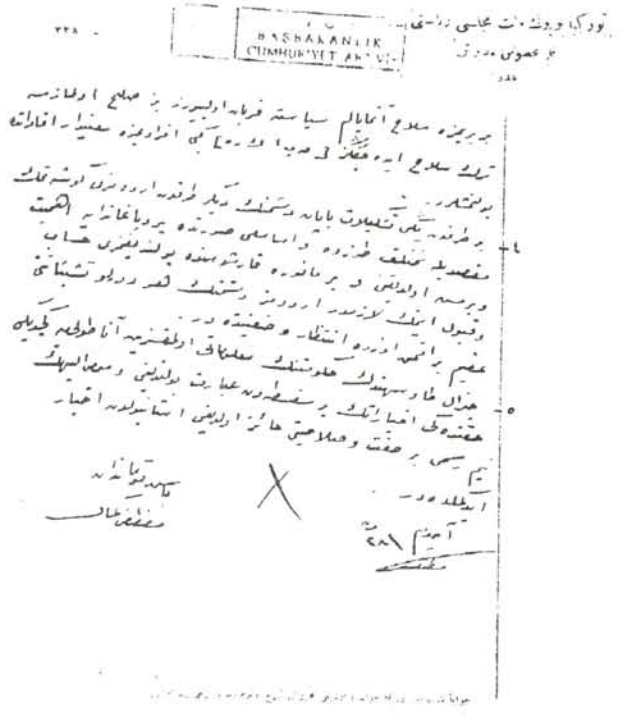
2. Birkaç günden beri düşman tarafından müşahade edilen yangınların, merkûmun kendi siperleri ilerisindeki arazide bulunan orman, ot ve ekinleri yakıp, endaht meydanlarını tathir etmek maksadiyle ikâ' edildiği anlaşılmıştır.

3. Yunan Başkumandanı Hacı Anesti'nin 29 Temmuz 1338'de Mudanya'ya geleceği ve orada Trakya Kolordusu Kumandanı'yla görüşeceği müstahberdir.

4. Yarın yirmiyedi Temmuz Akşehir'e gideceğim.

Başkumandan
Mustafa Kemal

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet 1/712, 1/98

Garp Cephesi
27.7.1338

Riyâset Kalem-i Mahsûs Müdürü vasıtasıyla Rauf Beyefendiye

1. Yunanlıların Çorlu havalisinde Çorlu Fırkası namıyla yeniden bir fırka teşkil ettikleri ve fırka karargâhının Çorlu'da yerleştiği teeyyüd etmektedir. Şu sûretle bu fırka evvelce teşkil edilen Edirne Fırkası ve öteden beri Trakya'da mevcud olan Altıncı Fırka'dan mürekkep üç fırkalı bir kolordunun Trakya'da tahaşşüd ettiği tahakkuk ediyor. Evvelce söylediğim birkaç müstakil alaydan başka cepheden kuvvet eksildiğine dâir emâre mevcud değildir.

2. Yunanlılar dört sınıf bahriye efradını berriye hıdematında istihdam edilmek üzere silâh altına celbetmişlerdir. Bu dört sınıf bahriyenin hey'et-i umûmiyyesi evvelce terhis edilen 904 berriye sınıfı efradına tekabül etmektedir.

3. Düşmanın Sevr hattına çekilmek husûsundaki son havadislerin propaganda mahiyetinde kalacağı kuvvetle zannedilmektedir. Son günlerde cephenin bazı aksamında düşman efrad ve küçük zabitanının efradımızla görüşmek için müracaatları vâki olmaya başlamıştır. İki üç yerde suret-i mahsûsada kabul edilen bu müracaatlarda düşman efrad ve küçük zabitanı kaç kere beyhûde yere kan dökmeyelim, birbirimize silâh atmayalım, siyasete kurban oluyoruz. Biz, sulh olmazsa belki terk-i silâh edeceğiz. (K-p-e-k-r-h) gibi efradımıza mânidar ifadâtta bulunmuşlardır.

4. Bir taraftan yeni teşkilât yapan düşmanın diğer taraftan Ordumuzu kuşatmak maksadıyla muhtelif tarzda ve esaslı sûrette propagandaya ehemmiyet vermiş olduğu ve bir manevra karşısında bulunduğumuzu hesap ve kabul etmek lâzımdır. Ordumuz düşmanın her türlü teşebbüsatını akîm bırakmak üzere intizar vaziyetindedir.

5. General Tavzhend'in, hükûmetinin malûmatı olmaksızın Anadolu'ya geçtiği hakkındaki ihbarâtın bir safsatadan ibaret bulunduğu ve mûmâileyhin nîm resmî bir sıfat ve salâhiyeti hâiz olduğu İstanbul'dan ihbar edilmektedir.

Başkumandan
Mustafa Kemal

49

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ادارهٔ ۲۰ / ۷ / ۲۸
قطعی

۲۸ / ۷ / ۲۷ عرض راپور .

۱ــ قوه‌های منقله سنده : سکوتا دار در .

۲ــ دوغ کوپی منقله‌سی : پیاله و قاشق نقلیه آلنمشدر .

۳ــ هزینه‌های منقله‌سی : هوتیل بابا غزینه‌ده یاپیلمه سوتنه در . پیله اقل ۲۰ کم غزنه‌ده یکرمی پیسه
کسلمه دوقه بوکوکلی منقله‌سی اوزرینه اوله‌رق ده یانقده اولدیغی ترصد ایتمشدر .

٤ــ آغیره منقله‌سی : آغیره‌لر قنده دیکمکجه دوام ایتمه دا آغیره جنوبنده دوپر طوغرغزیده‌کی دیکلی
صرغنده یوقاری تکیجه‌لی اوکده‌کی اوتری قیلمشدر .

٥ــ صندلی منقله‌سی : ایشیقلی شوفاژ آلدینده طوغری ایدیلوب اللی پاپیه طاقدیره‌سوندیرلمشدر .

٦ــ آیده منقله‌سی : آیده کوپرسی کسلمکده طولایه پاپیه توقع ایتمه دیکمه قوغمق اوزره آیده استقامتنه
چکلمشدر .

۷ــ دیکمه‌لر اوزرینه منقل زیلار ده غزینه ، بولوندیغه ایشیقلر دیکلمه‌سی اوزرینه چالی منقله‌لی اوزرینده
طولاشمه وغزیجه دن قاچان ایکی عیاره دهری بالمحمود اوزرینه غزیقه کتمه دیکری ده آکشه
استقامتنه کیدرلی ایکی عدد منقله اوزرینه کتمشدر .

۸ــ آغیره‌ده آکشه‌لر عرضه استقامتنه آکیش تره‌ه کتمه دیکلر اوزرینه‌ده هر تره‌ه آغیره کلمشدر .

ارکان حربیه عمومیه‌سی
فوزی

۲۸ / ۷

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 208

27.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi olmuştur.

3. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında: Çomaklıbaba garbındaki yangın sönmüşse de Yapıldak'ın 10 km. garbında yeniden yangınlar görülmüş ve Karabük ve Kili mıntıkasındaki ormanların da yanmakta olduğu tarassut edilmiştir.

4. Afyon mıntıkasında: Afyon şarkında düşman tahkimâta devam etmiş ve Afyon cenûbunda Deper cenûb-u garbîsindeki Meşecik sırtlarında bulunan tahkimatın önündeki otları yakmıştır.

5. Sandıklı mıntıkasında: Işıklı şimâlinden Akdağ'a doğru ilerlemekte olan yangın tarafımızdan söndürülmüştür.

6. Aydın mıntıkasında: Aydın köprüsü şimâlinde zuhûr eden yangın tevessü etmiş, düşman karakol efradı Aydın istikametine çekilmiştir.

7. Düşman tayyareleri muhtelif zamanlarda Aziziye, Bolvadin, Işıklar, Dinar ve Çal mıntıkaları üzerinde dolaşmış ve Garipçe'den kalkan iki tayyareden biri Balmahmud üzerinden Uşak'a gitmiş, diğeri de Eskişehir istikametine giderek iki saat sonra avdet etmiştir.

8. Afyon'dan Eskişehir, Uşak istikametlerine ikişer tren gitmiş ve mezkûr istikametlerden birer tren Afyon'a gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Arşiv No
030
0.9

28/7/28 Cuma günü yapılacak.

1- Cephe hattı : Sakin. Sakin ve sükûnet devam ediyor.

2- Hava durumu : Açık ve güzel.

3- Cephe gerisi : Sakin ve sükûnet devam ediyor.

4- Cephe gerisinde yapılan çalışmalar : Cephe gerisinde yapılan çalışmalar devam etmektedir.

5- Cephe gerisinde yapılan tatbikat ve talimler : Cephe gerisinde yapılan tatbikat ve talimler devam etmektedir.

6- Cephe gerisinde yapılan tahkikat : Cephe gerisinde yapılan tahkikat devam etmektedir.

7- Cephe gerisinde yapılan tevkifat : Cephe gerisinde yapılan tevkifat devam etmektedir.

28/7/28

Cumhuriyet Arşivi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 209

28.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. Söğüt şimâl-i garbîsinde Küre karyesindeki düşman postasına 25/26.7.1338 gecesi yapılan baskında düşman lehine hizmet eden teşkilât efradından bir kısım âsî ile karye sokaklarında müsademe olmuş ve düşman postası bir maktûl bırakarak Söğüt istikametinde firar etmiştir.

Müfrezemiz bazı teçhizat iğtinam ile bilâ zayiât avdet eylemiştir.

2. Porsuk şimâlinde piyade ve otomatik ateşi teâti edilmiş, Porsuk cenûbunda düşman, cephenin aksâm-ı muhtelifesinde tahkimâtla meşgul olmuştur.

3. Afyon mıntıkasında: 26/27.7.1338 gecesi Söylün şimâlindeki Balcıpınarı tepelerine yapılan baskında düşman müteyakkız bulunmuştur. 27.7.1338 saat 9 sonradan itibaren Afyon cenûb-u garbîsinde başlayan yangın sabaha kadar devam etmiştir.

4. Sandıklı mıntıkasında: Düşman tahkimât yapmış, Sinanpaşalı dört müslüman keşif kollarımıza iltica etmiştir.

5. Çivril mıntıkasında: Sarıbeyli civarında ve Menderes sol sahilindeki sazlıklar düşman tarafından yakılmıştır.

6. Bir düşman tayyaresi Afyon şark mıntıkasında dolaşmış, Garipçe'den kalkan diğer bir tayyarenin de Şuhud (Çiftkasaba) istikametine gittiği görülmüştür.

7. Afyon'dan Uşak'a ve Eskişehir'e birer tren gitmiş ve Eskişehir'den Afyon'a bir tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ورکیاسون ام مجلس

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

۲۸/۷/۲۰ حرب رایورسه .

۱- توقیف منطقه سنده : سکونت واردر .

۲- صاغ کوپی منطقه سنده : پیاده و ماکولی نقلیات آتش تعاطی ایتمه و یورمیه جبوره ده دشمه نقاط مختلفه ده تحکیمات مشغول اولمشدر .

۳- هجوم منطقه سنده : ۲۸/۷/۲۸ ده یکرمی قدر دشمه تیاره سی بمشمالی ج کم جنوبنده کی باتوناک آکیدیه قیمشدر .

۴- آفیونه منطقه سنده : ۲۸/۷/۲۸ بنا ۲۸/۷/۲۸ ده جانیتارک ج کم قدر دشمه غرینه کی اولیاته شمال غربینده و ایریجه آفیونه جنوبنده کی واردیه کیشف و دوغار کوشمشدر .

۲۸/۷/۲۹ ده دشمه جمله نک نقاط مختلفه سنده تحکیمات مشغول اولمشدر .

۵- سرای کوی منطقه سنده : طرفمه قوه لری آرامنده نقلیات سیاه آتش اولمشدر .

۶- آیدمه منطقه سنده : آیدمه کوپرسی باشنده کی دشمه قوه لری اوزای ۸ ساعت اولمه یاپه رق یاواش یاواش جالاوه یه یوکلنمسله برابر کیدیورلر .

۷- آفیونه قلعه سی ایله دشمه تیاره سنه بری آفیون سرای منطقه سنده اولمه دشمه دوریه لری آتشه طوتولمشدر .

۸- آفیونه سکیشه وعشیره کیشمشدر وماکولی نقلیات آتش یاپمشدر .

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
فوزی

اصله مطابقدر . ۲۸/۷/۲۰
عثمان نعمی مدیر وکیل
یکباشی

ادا خه ۲۸/۷/۲۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 210

29.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi teâti edilmiş ve Porsuk cenûbunda düşman, nukat-ı muhtelifede tahkimâtla meşgul olmuştur.

3. Hüsrevpaşa mıntıkasında: 28.7.1338'de yirmi kadar düşman piyadesi Bahşiş'in iki kilometre cenûbundaki yaylanın ekinlerini yakmıştır.

4. Afyon mıntıkasında: 28.7.1338 saat 5 sonrada Çaltılar'ın üç km. kadar şimâl-i garbîsindeki Evliyatepe şimâl-i garbîsinde ve ayrıca Afyon cenûbundaki vadide kesif dumanlar görülmüştür.

29.7.1338'de düşman, cephenin nukat-ı muhtelifesinde tahkimâtla meşgul olmuştur.

5. Sarayköy mıntıkasında: Tarafeyn karakolları arasında fâsılalı piyade ateşi olmuştur.

6. Aydın mıntıkasında: Aydın köprüsü başındaki düşman karakol efradı saat 8 evvelde beyaz bayrak sallayarak yüksek sesle "biz gidiyoruz dost olarak geliniz, görüşelim" diye bağırmışlar ve muhtelif mahallerde Menderes'e yaklaşmak isteyen düşman devriyeleri ateşimizle tardedilmişlerdir.

7. Afyon'dan kalkan iki düşman tayyaresinden biri Afyon şark mıntıkasında dolaşmış, diğeri de Çay istikametinde gelerek Şuhud-Dadak vadisi boyunca avdet etmiş ve Dadak vadisine te'sirsiz makineli tüfek ateşi yapmıştır.

8. Afyon'dan Eskişehir ve Uşak'a ikişer tren gitmiş ve mezkûr istikametlerden birer tren Afyon'a gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

غرب
سلنق
٣٣٨ - ٧ - ٢٩

٢٩

تورکیا بیوك ملت مجلسی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد
١
٧٢٤
١
٩٩

ریاست قلم مخصوص مدیری واسطه سیله رؤس بك افندیه

١ - جمهوره رشته وصفیده بر تبدل ویا خود غیر قانونی بر حرکتی ایجاب ایدیره جك تهلی بر اماره یوقدر. تونجه لدیلفه وصنوك قوندره جه بر آلای اتبالیاره عسکرینك ازیده تونجه لدیلفه اولدیغنه دائر برخبر اتبالیاندره بعضه شایعه وقت قعالیتلر تورولمکده اولدیغنه دائر برخبر وارمدر.

٢ - اتبالیاره طی یونانه فعالیت عسکریسی حقنده آلنانه صنوك خبرلر اولمامسی مناسبتیله تأیید ایده جك تاکیده دکدر. فضله اولارق ادرنه ده اداره عرفیه اعلانیه ایدیلمه و اسلاملر علیهنده بلیه تضییقات باشلاسه جنایه معلوماتی تأیید ایده جك تاکیده دکدر.

٣ - آلاصونیر، غرنه، ترحاله، سرفیجه، قوزانه طرفلرنده هرکات عصیانیه باشلاسه حدوثنده فرانسزلر بعضه تدابیر اتخاذ ایتمکلری حقنده بر اندازه شفاهی مذاکره ده بولونمشلر.

٤ - اولدیغی، عصیانك قوزانه ده هلیوت دائره سنك احراقنه تشبث ایتدکلری بر اندازه شفاهی مذاکره سنك احا ایدیلدیکی خبر آلنمشدر.

یاسمه قوزانده
مخلص کمال

آمدی ١ / ٢٩
ادیقه ٢٠ / ٢ / ٢٨
مخطط

١
٩٩

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/724, 1/99

Garp Cephesi
29.7.1338

Riyâset Kalem-i Mahsûs Müdürü vasıtasıyla
Rauf Beyefendiye

1. Cephede düşman vaziyetinde bir tebeddül veyahut herhangi bir hareketi icab ettirecek yeni bir emâre yoktur.

2. Bir alay İtalyan askerinin İzmir'e gönderildiğine ve son günlerde İtalyanlarda bazı şâyân-ı dikkat faaliyetler görülmekte olduğuna dâir bir haber vardır.

3. Trakya'daki Yunan faaliyet-i askeriyesi hakkında alınan son haberler evvelki malûmatı te'yid edecek mahiyettedir. Fazla olarak Edirne'de idare-i örfiye i'lân edilmiş ve İslâmlar aleyhinde yeniden tazyikât başlamış, Çatalca hudûdunda Fransızlar bazı tedâbir ittihaz etmişler.

4. Alasonya, Grabine, Tırhala, Serfice, Kozana taraflarında harekât-ı isyaniyye başlamış olduğu, usâtın Kozana'da hükûmet dairesinin ihrakına teşebbüs ettikleri, bir jandarma müfrezesinin imha edildiği haber alınmıştır.

Başkumandan
Mustafa Kemal

تورکیا بویوك ملت مجلسی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی

غرب جبهه‌سی
تلغراف
۳۳۸ - ۷ - ۲۰

47
7
4

عدد
1
۲۲۲

ریاست قلم مخصوص مدیریتنه

هیأتی بك واسطه سیله رؤف عدنان بك افندیلره وعلی فؤاد پاشا حضرتلرینه : —

بیغشاقه هوالیسندن دیلدی کلیمیز منطقه‌سنده‌کی اهالی وسکنه فوقه‌سنك تراکیه
۱- نقل ایدیلرجه‌لی جمعیده تلرا شاتیات پاشالاری بعضه جهدلر ایله جبهه‌ده کریه
قطعات وسهمات نقل ایدیلدیکی وبالعکس یرلنده افرادك جبهه‌یه سوق اولونقی
لوزوم بیورمه‌لرینی تقارر ایتمکده‌در . بوکوره سنکلیه لندره‌یك یونانه وضعیتی تدقیقیه ایدوجهلی
۲- انکلتره حضرالی تقارر ایتمکده‌در . بوکوره سنکلیه لندره‌یك یونانه وضعیتی تدقیقیه ایدوجهلی
بلدرلکده ویونانلیلرك ایلری هرکس جالبنده جهازلك فرانسزلرله برلکده چالشه جهنی
جمعیده‌کی بیانانه فصله اعتماد جائز اولمدیغی علاوه ایدلمکده‌در . یونانه جهازلی قطاعه
آنسی ده تلغرافه طاغنه لتمکده‌در . جمله خط قاعله‌لك وسکنه طرفنده وشمندیرفر
خطی جنوبنده‌کی آقسانك قولی یونانه قطعاتی طرفنده اشغال اولندیغی وبرقرفه‌نده
قولك سیلوری اوزرنده استانبولله بوروسك ایچون تدابیر اتخاذ ایدیلدیکی تأیید اولنمکده
صولك آتنه تدارکنده استانبولك تهدید ایدیلمسك سائقه ایدیلدیکی تأیید اولنمکده
استانبول یونانه محتملی کویا بویله برحرکته طرفدار اولمدیغنه استنتاج ایتمکده‌در .
فرانسزلرینانه تحمیلاتك استانبول اوزرینه بوروملده زیاده صلح قونفرانسی اوزرینه
۳- تأثیر یاپمه تدابیر اولدیغی قناعتنده‌در لر . بوتقدیرده برجهه جاهزده مقابله ایچون
استحضاراتده بولنمقده‌در لرسه
یونانلیلرك اربکونه قدم حرکات حربیه‌یه باشلایه‌جقلری ویونانه فیلوسی قوماندانك
۴- حرکات مستقبله‌یه دائر آلدیغه ویردیکی سوقیاتی بیلدیرمکده‌در .

بابه قوماندانه
مصطفی کمال

آصدم ۲۱
اجادیلدیه ۲۱/۷/۲۰

جوابنه بازیلی جق اوراقه : جوابلاوه‌یی محرراتدن صکره ویرمیه‌جك اولدیغی کویا اولنور .

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/732

Garp Cephesi
30.7.1338

Riyâset Kalem-i Mahsûs Müdiriyetine

Hayati Bey vasıtasıyla Rauf ve Adnan Beyefendilere ve Ali Fuad Paşa Hazretlerine:

1. Biri Uşak havalisinden, diğeri Eskişehir mıntıkasından iki düşman fırkasının Trakya'ya nakledileceği hakkında tekrar şayiât başladı. Bazı haberler ise cepheden geriye kıtaât ve mühimmat nakledilmediğini ve bilakis perakende efradın cepheye sevk olunduğunu gösteriyor.

2. İngiliz Generali Harrington'un 20 Temmuz'da Sinekli'ye giderek Yunan vaziyetini tetkik edeceği bildirilmekte ve Yunanlıların ileri hareketi halinde General'in Fransızlarla birlikte çalışacağı hakkındaki beyanatına fazla itimat caiz olmadığı ilâve edilmektedir. Yunan Generali Hacı Anesti de Tekirdağ'a gitmiştir. Çatalca hatt-ı fâsılının düşman tarafından ve şimendüfer hattı cenûbundaki aksamının kuvvetli Yunan kıtaâtı tarafından işgal olunduğu ve bir fırka kadar kuvvetin Silivri üzerinden İstanbul'a yürümek için tedabir ittihaz ettiği haber verilmektedir. Son Atina müzakerâtında İstanbul'un tehdit edilmesinin münakaşa edildiği teyid olunmuştur. İstanbul'un Yunan mümessili güya böyle bir harekete taraftar olmadığından istifa etmiştir.

3. Fransızlar Yunan tahşidâtının, İstanbul üzerine yürümekten ziyade sulh konferansı üzerine te'sir yapmak fikriyle olduğu kanaatindedirler. Bununla beraber hîn-i hâcette mukabele için istihzarâtta bulunuyorlarmış.

4. Yunanlıların on güne kadar harekât-ı harbiyeye başlayacakları ve Birinci Yunan Filosu Kumandanı'nın harekât-ı müstakbele plânını İngiliz Amiraline verdiği söyleniyor.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BASE

۲۸/۷/۲۰ حوزه رابط ...

۱- قوه ایجاد کننده : ۲۸/۷/۲۹ ساعت ۱۱ و ۲۰ دقیقه ... دستگاه ... بیهوش ... بیمار ... بیهوشی ... ۲۸/۷/۲۰ ... دستگاه ... بیهوشی ... ایجاد ...

۲- مدت کوتاهی مداخله : ... ۲۸/۷/۲۹ ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

۳- مدت زمان مداخله : ۲۸/۷/۲۹ ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

۴- آلوده مداخله : ۲۸/۷/۲۹ ساعت ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

۵- آلوده مداخله : ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

۶- آلوده ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

۷- آلوده ... بیهوشی ... بیمار ... بیهوشی ... بیمار ...

ثوری

۲۸/۸/۱۰

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 211

30.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: 29.7.1338 saat 9.30 sonrada saat 11.15 sonraya kadar cephenin muhtelif mahallerinden Söğüt ve Bilecik istikametlerinde gayet derinden top sesleri işitilmiştir. 30.7.1338'de düşman topçusu Belalan civarındaki ileri mevaziimize te'sirsiz ateş etmiştir.

İzmit körfezi dahilinde biri Dilburnu'nda, diğeri Darıca önlerinde bulunan iki düşman torpidosu körfeze işleyen motor ve kayıkları kontrol etmektedir.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade, makineli tüfek ve topçu ateşi olmuştur. Porsuk cenûbunda Eskişehir'den Hamidiye'ye gelen bir binek ve üç nakliye otomobilinin asker irkâb ile geldiği istikamete gittiği tarassut edilmiştir.

3. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında: 29.7.1338'de bir keşif kolumuz, Karabük ve Kili tepesinde düşmanın tahmin edilemeyen kuvvet ve tahkimâtının olduğunu ve bu tepe eteklerinde onbeş kadar çadır mevcut olduğunu ve Sarıcaova'da düşman bulunmadığını, Beyköy, İhsaniye, Döğer istikametlerinde bir şey görülmediğini bildirmiştir.

4. Afyon mıntıkasında: 29.7.1338 saat 7 sonrada kolbaşısı ve saat 8 sonrada kolnihayeti Afyon'dan çıkarak İzmir İstasyonu'nun şimâlinden Balmahmud istikametine giden bir yürüyüş kolunun hareketi tarassut edilmiş ve bu kuvvet bir fırka kadar tahmin edilmiştir.

30.7.1338'de Çavdarlı şimâlindeki Yaylacılar çeşmesinden bir tabur düşman piyadesinin cenûba hareketi görülmüş ve Afyon Deperova siperleri arasında üç süvari bölüğünün gidip geldikleri tarassut edilmiştir.

5. Aydın mıntıkasında: Aydın köprüsü başındaki düşman karakoluna büyük bir beyaz bayrak keşide edilmiş ve düşman neferleri; onbeş güne kadar geri gideceğiz, sulh olacak, biz ateş etmeyeceğiz, siz de ateş etmeyiniz, diye bağırmışlar ve postalarımız tarafından ateşle mukabele görmüşlerdir.

6. Afyon'dan kalkan bir düşman tayyaresi Afyon şark mıntıkasında ve Kümbet, Karaören, Çukur üzerlerinde toplanmıştır.

7. Afyon'dan Eskişehir'e bir, Uşak'a iki tren gitmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

غرب جبهه سی
آنقره

۳۳۸ - ۷ - ۲۱

BASBAKANLIK
CUMHURIYET ARSIVI

تورکیا بویوك ملت مجلسی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی

عدد
۱
۷۲۲

قلم مخصوص مدیری جهتی یازه

رؤف بك افندیه : تاریخلی بوردو تلسزینه نظراً استانبول اشغالی حقنده بوکره مصالحه مذاکره سنه دائر گوندی ازیرده مرقومه ویللره نقطه یه فرانسز حلدیتی نمقی یه جواب و برمشدر. بناء علیه صفحه ۲۰ عدد ۲۸ ازیرك تورك اداره سنه عودت ایتمه جلنه و اسبای صفحه ۲۱ اضی شغوله حلك یونانه اردوسنك حمایس تحتنده اداره ممتازه یه مالك اولدیغنه دائر یونانه حلدنك بیانناسی اعلانه ایدلمشدر. بو حقنده آلمانیه حهوك خبرلر بروجه آتیدر.

۱- شرقی تراقیاده ادرنه یه قدر اتمشدر. جرکس لوینه قالمشدر.
جمعاً درت فرقه تحشد ایتمشدر.
ب - ادرنه ده کی قول اردو قوماندانی چرکس لوینه قالمشدر. لهجوك مصادره لر
ج - ۷۰ عدد ۲۸ ده بری حیاطیه خط فاصلنده یونانلیلرله صوف تماسه دخل ایتمشدر. بو حیده نظراً استانبولده تحریك ایدیلمه صوف اشتراك ایتمشدر. یاقلاشمشدر. فرانسز نظارتی علیهنده مصادره لره اشتراك کشف قولیلمشدر. ۷۹ عدد ۲۸ ده خط فاصل حدودی تجاوز ایتمه یه یونانه سوق عسکری جلمشدر. واقع اولان مصادره ده دشمن آلای نفر و اوچ طوپله مجروح و ویرلك کری جلمشدر. سلانك حدودنه قریب انقلابی فیلیوس اوتوز تحشده استانبولده مرموره یه جیقمشدر. یه انقلابی آلای مالطه ده استانبوله طیه سنه.

یاره قوماندانه
رئیس ارکان حربیه

آمیرال ۲۸ عدد ۱ ۲۸۱۸۱۰ تاریخ

۱۰۶

بو ایکی یازیلی اوراقه یا جواب اولابیلن عمومی تاریخ نوتوسنك دوهی دیا اولنور.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
Adet: 1/733, 1/106

Garp Cephesi
31.7.1338

Kalem-i Mahsûs Müdürü Hayatî Beye

Rauf Beyefendiye:

1. 30 Temmuz 1338 tarihli Bordo telsizine nazaran İstanbul işgali hakkında Yunan Maslahatgüzarı tarafından verilen notaya Fransız Hükûmeti menfi cevap vermiştir. Pazar günü İzmir'de, İzmir'in Türk idaresine avdet etmeyeceğine ve Asya-yı Suğrâ arazi-i meşgûlesinin Yunan Ordusunun himayesi tahtında idare-i muhtâreye malik olduğuna dâir Yunan Hükûmeti'nin beyannâmesi i'lân edilmiştir.

2. Trakya'daki Yunan faaliyet-i askeriyesi hakkında alınan son haberler bervech-i âtîdir.

a) Şarkî Trakya'da üç ve Garbî Trakya'da bir olmak üzere Trakyalarda cem'an dört fırka tahaşşüd etmiştir.

b) Edirne'deki Kolordu Karargâhı Çerkezköyü'ne gelmiştir.

c) 27 Temmuz 1338'den beri Çatalca hatt-ı fâsılında Yunanlılarla küçük müsademeler başlamıştır. Bir habere nazaran İstanbul'dan tahrik edilen sunûf-u muhtelifeden mürekkep bir Fransız müfrezesi de Yunanlılar aleyhinde müsademelere iştirak etmiştir. 29 Temmuz 1338'de hatt-ı fâsıl hudûdunu geçmek isteyen bir Yunan süvari keşif koluyla vaki olan müsademede düşman iki nefer ve üç hayvan mecrûh vererek geri çekilmiştir. Sekiz torpidodan mürekkep bir İngiliz filosu 30 Temmuz'da İstanbul'da Marmara'ya çıkmıştır. Bir İngiliz alayı Malta'dan İstanbul'a geliyormuş.

Başkumandan
Mustafa Kemal

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 212

31.7.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve otomatik ateşi olmuştur. Porsuk cenûbunda; düşman muhtelif nukatta tahliye ile meşgul olmuş ve Eskişehir'den cephenin aksâm-ı muhtelifesine yirmibeş kadar otomobilin geldiği ve aynı miktarda otomobilin avdet ettiği, keza Çavlum, Ağapınar, Kireçköy mıntıkasından araba ve mekkârî faaliyeti tarassut edilmiştir.

1,15 evvelde düşman topçusu Hamidiye'nin dört km. kadar cenûb-u garbîsindeki Örümcektepe istikametinden Mahmudiye civarına kırk kadar mermi endaht etmiş ve saat 2.30 evvelde bir bölük piyade, bir bölük süvariden mürekkep bir düşman kuvveti Mahmudiye istikametinde ilerlemiş ise de tardedilmiştir. Saat 10 evvelde Lütfiye'nin üç km. garbında görülen bir tabur kadar düşman piyadesi Sarıkavakça önlerinden garba doğru gitmiştir.

3. Afyon mıntıkasında: 29/30.7.1338 gecesi Meşecik sırtları garbındaki Kurtkayası'na yapılan baskında köpeklerin havlaması üzerine düşman müteyakkız bulunmuştur.

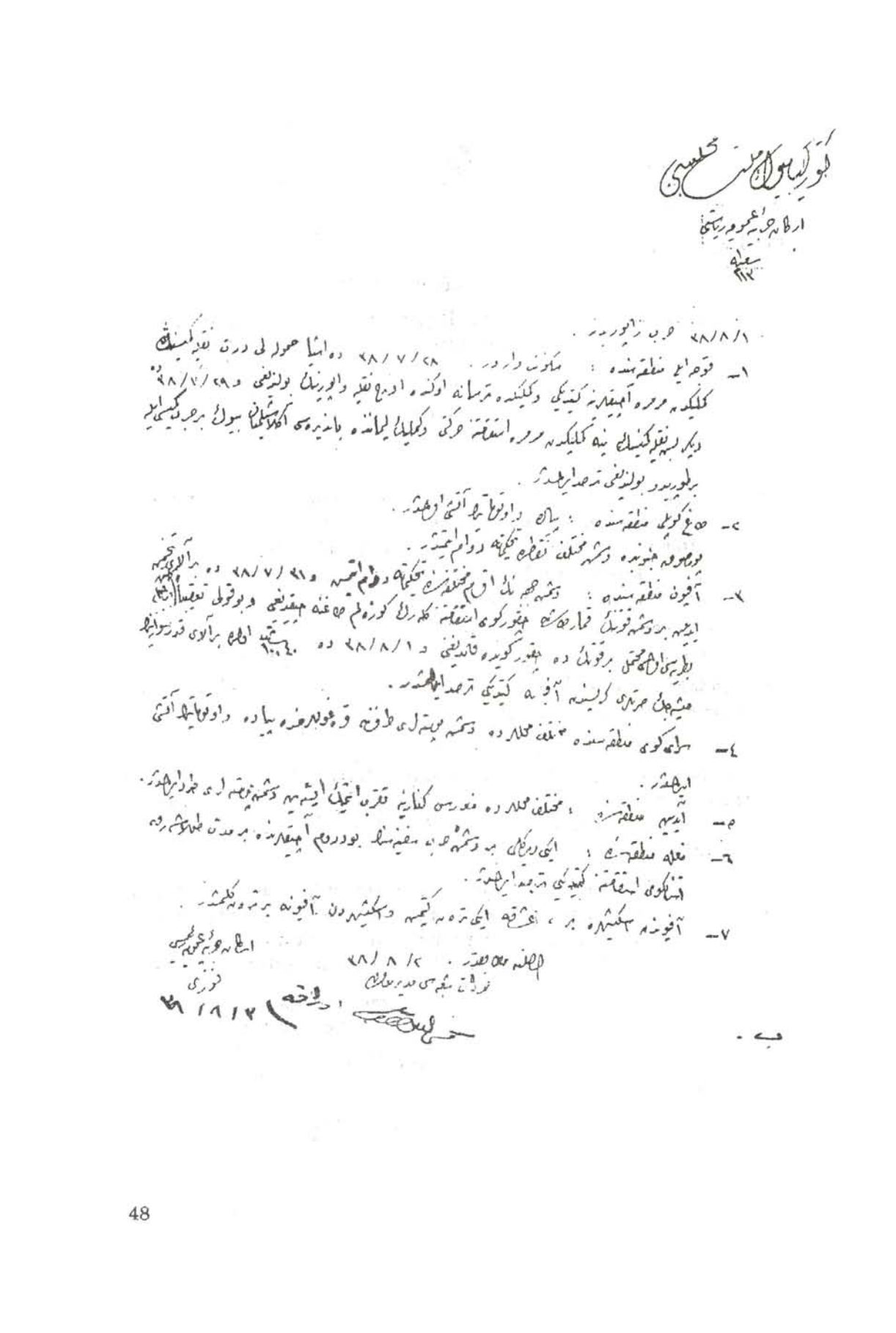
30.7.1338'de düşmanın bir alay kadar piyadesinin Susuz köyünden Güzelim dağı istikametine gittiği ve Sebsin köyündeki yetmiş kadar çadırdan otuz kadar kaldığı görülmüştür. 31.7.1338'de düşman, cephesinin aksâm-ı muhtelifesinden tahkimâta devam etmiştir.

4. Sandıklı mıntıkasında: Saat 3 sonrada üçer çift koşum hayvanıyla cerredilen ve top olması muhtemel yirmi kadar arabanın, ayrıca onyedi beygir arabalı bir nakliye kolunun otuz süvarisiyle Paşaköyü'nden Sinanpaşa'ya girdiği görülmüştür.

5. Sarayköy mıntıkasında: Ortakçı köprüsü cenûbundaki Serköprü mevziinde düşman efradının azaldığı görülmüştür.

6. Afyon'dan Uşak'a ve Eskişehir'e birer tren gitmiş ve Eskişehir'den Afyon'a bir tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

48

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 213

1.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. 28.7.1338'de eşya hamûleli dört nakliye gemisinin Gemlik'ten Marmara açıklarına gittiği ve Gemlik'te tersane önünde üç nakliye vapurunun bulunduğu ve 29.7.1338'de diğer beş nakliye gemisinin yine Gemlik'ten Marmara istikametine hareketi ve Gemlik limanında bandırası anlaşılmayan büyük bir harp gemisi ile bir torpido bulunduğu tarassut edilmiştir.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve otomatik ateşi olmuştur. Porsuk cenûbunda düşman muhtelif nukatta tahkimâta devam etmiştir.

3. Afyon mıntıkasında: Düşman cephenin aksâm-ı muhtelifesinde tahkimâta devam etmiş ve 31.7.1338'de bir alay tahmin edilen bir düşman kuvvetinin Kumantaş'tan Çukurköy istikametine gelerek Güzelim dağına çıktığı ve bu kolu takiben gelen bir cebel bataryası olması muhtemel bir kuvvetin de Çukurköy'de kaldığı ve 1.8.1338'de saat 10.40 evvelde bir alay kadar süvarinin Meşecik sırtları gerisinden Afyon'a gittiği tarassut edilmiştir.

4. Sarayköy mıntıkasında: Muhtelif mahallerde düşman postaları tarafından karakollarımıza piyade ve otomatik ateşi edilmiştir.

5. Aydın mıntıkasında: Muhtelif mahallerde Menderes kenarına takarrüp etmek isteyen düşman postaları tardedilmiştir.

6. Muğla mıntıkasında: İki direkli bir düşman harp sefinesinin Bodrum açıklarında bir müddet dolaşarak İstanköy istikametine gittiği tarassut edilmiştir.

7. Afyon'dan Eskişehir'e bir, Uşak'a iki tren gitmiş ve Eskişehir'den Afyon'a bir tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarat Şubesi
Adet: 4957

Ankara
6.8.1338

Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

5 Ağustos 1338 müstahberât hulâsaten bervech-i âtî arz olunur.

1. 3 Ağustos sabahı Trakya Yunan Ordusu'ndan bir mülâzım-ı evvel ile dört küçük zabit hatt-ı fâsıl üzerindeki Osmanlı karakollarına iltica etmişlerdir.

2. Bir Yunan generali bir İngiliz ve bir İtalyan generali ve bir Fransız yüzbaşısından mürekkep bir hey'et 3.8.1338 saat 3 sonrada Sinekli'de ictimâ etmişlerdir. Netice-i müzakere hakkında henüz malûmat gelmemiştir.

3. Trakya'ya naklolunmak üzere Mudanya'da bir alay kadar kuvvet içtima etmiştir. Bu alayın, Onuncu Fırka'ya mensup olduğu istihbar edilmişse de malûmat-ı mütemmime gelmemiştir.

4. Dört Yunan nakliye sefinesi 31.7.1338'de Silivri'ye gelmiştir. Bunların İzmir'den irkâb olunan bir piyade alayıyla bir bataryayı getirdiği tahmin edilmektedir.

5. Kocaeli mıntıkasındaki 84. İngiliz Livası kâmilen Maslak civarına geçirilmiştir. Bunlardan bir süvari alayı ve üç sahra bataryası Çatalca'ya tahrik olunmuştur. Elyevm İngilizlerin Anadolu cihetinde (Pavlu)'da ikiyüz, Soğanlı'da yüz, Bostancı'da yüz, Haydarpaşa'da yüz ki cem'an beşyüz kişilik ehemmiyetsiz bir kuvvet kalmıştır.

6. Atina'da Venizelos'un teşrik-i mesaisinden bahsedilmekte ve bu suretle Kral'ın Başkumandan olarak ordunun başında ve Veliahd'ın da nâib olarak Atina'da kalacağı bildirilmekte imiş.

7. İstanbul dahilindeki Rumlar ve Yunanlıların bazı hadisât îka' edecekleri haber alındığından İngilizler bazı tedâbir ittihaz etmektedirler. Tedâbir-i mezkûre ayrıca arz edilecektir.

8. Berlin telsizinden: Yunan kabinesi muhafazası gayr-i mümkün hal-i hazır vaziyetine bir nihayet vermek maksadıyle İstanbul işgali husûsunda Yunanistan için esbab-ı mûcibeyi muhtevi müttefik devletlere vermek üzere bir nota hazırlanmaktadır.

9. İstanbul limanındaki İngiliz filosunun kısm-ı küllîsi 3.8.1338'den itibaren Fenerbahçe ile Caddebostan arasında demirlemiştir. Sebep olarak İzmit mıntıkasından İngiliz kıtaâtı Çatalca hatt-ı fâsılına sevk olunduğundan Anadolu tarafından vâki olacak bir harekete karşı bu filoda mevcut beşbin silâhendazdan istifade edileceği bildirilmektedir.

10. İzmir Fransız Konsolosu muhtariyet ilânının halkça soğukkanlılıkla karşılandığını bildirmiştir.

11. Trakya Yunan vaziyyet-i askeriyesinin tebeddülüne dâir henüz yeni malûmat gelmemiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Birinci Ferik
(İmza)

49

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ارشیو
صفحه
۲۸

۲۸/۸/۶ حرب رابورید .

۱- قوجه‌ایل منطقه‌سنده : سکوت واردر . هرکه اوکنده یرلکلر درید نولمی طورمقده در .

۲- مرغ کوپی منطقه‌سنده : یاپاه آتشی تعالی ایلمشدر . یونانده هجوم یوز وقده قدر دشمه هوایسنا
آغاسیارزی قرچیول کوزکله‌سنه خارجی ترک ایتکی کوشمشدر .
۲۸/۸/۵ ده یاره واقعی استقامتنه کوزیلدیکی قوتلر یاره واقعی غربنده وکی تپه‌لری هوازده
تصادم ایتکده دشمنه مقاومه ایراز ایتمشدر . بو تپه‌لرده پیاده و زرهلی هوازده تجمعه ایتمه
بولدیکی دشمنه قوتی برمدت صکره هجومی استقامتنه کچلمشدر . بو منطقه ده دشمنه مواضعی اوکنده کی تراوز
قوته یاپمکی دشمنه هوازده یاپتیرمشدر .

۳- آفیونه منطقه‌سنده : بیجه‌یاوه‌دکی استقامتنده یاپلان واویتاپه آتشی ایدیلمه و مرکز قول
قوتنده بولنه‌سوی قطعاتنه عائد کوشمه واویتاپه آتشی وکیل برقطعاتی هیچ‌بر مقاومتله کچیرمیه
کلمشدر .

۴- هویل منطقه‌سنده : طوپچه قوه‌سوی آتشنده یاپلان واویتاپه آتشی ایدیلمشدر .

۵- سیغیازی استقامتنده کوکله‌ایکی دشمنه طیاره‌سی قرچ‌مشقی مجموعه‌سی حقدار مجیدیه‌جوارنده
منطقه‌سنه آفیونه‌دن قالقان برطیاره‌سی آفیونه‌کرکنده ویخچوره‌قالقان ایکی طیاره‌سی آفیونه‌هجوم
وضعیتی منطقه‌سنه طوپچه‌سوی آتشیله در .

ارکان‌حربیه عمومیه‌ریاسی
قوتی

۲۸/۸/۷

۲۸/۸/۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 218

6.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. Hereke önünde bir İngiliz dritnotu durmaktadır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ateşi teâti edilmiştir. Porsuk cenûbunda 140 kadar düşman süvarisinin Ağapınarı'ndan Karahüyük köyüne gelerek haneleri taharri ettiği görülmüştür.

5.8.1338'de Bardakçı istikametine gönderilen keşif kolumuz Bardakçı garbındaki Teperce tepesi civarında tesadüf ettiği düşmana, müsademe ederek avdet etmiştir. Bir tabur piyade ve bir bölük süvari tahmin edilen bu düşman kuvveti bir müddet sonra Cevizli istikametine çekilmiştir. Bu mıntıkada düşman mevazii önündeki tarlalarda Kırka yaylası ve Bahşiş civarında yangınlar görülmüştür.

3. Afyon mıntıkasında: Gece Çavdarlı istikametinden piyade ve otomatik ateşi edilmiş ve bir - iki bölük kuvvetinde bazı süvari kıtaâtının harekâtı görülmüş ve onbeş atlıdan mürekkep bir kumanda hey'eti Meşecik sırtlarına gelmiştir.

4. Çivril mıntıkasında: Tarafeyn karakolları arasında piyade ve otomatik ateşi olmuştur.

5. Seyitgazi istikametinden gelen iki düşman tayyaresi Kırgız dağı, Mahmudiye, Çifteler, Mecidiye ve Aziziye mıntıkasında, Afyon'dan kalkan bir tayyaresi Afyon şarkında ve Garipçe'den kalkan iki tayyaresi Afyon cenûbunda ve Sandıklı mıntıkasında dolaşarak avdet etmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible] مجلسی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
[illegible]
۲۲۹

۷ / ۸ / ۳۸ [illegible]

۱- قوجه‌ایلی منطقه‌سنده : [illegible]

کورحصار منطقه‌سنده [illegible]

۲- طوغ کویلی منطقه‌سنده : [illegible]

۳- آفیون منطقه‌سنده : دشمن [illegible]

۴- سرای کوی منطقه‌سنده [illegible]

۵- دشمن [illegible]

۶- برطابور آفیون جنوب منطقه‌سنده [illegible]

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

[illegible] ۸ / ۸ / ۳۸

[illegible]

۳۸۱ ۸ ۱ ۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 219

7.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Hereke önünde durduğu dünkü raporda bildirilen İngiliz dritnotu İstanbul istikametine hareket etmiş, saat 3 sonrada İzmit körfezine dahil olan bir düşman torpidosuyla ve karakol gemisinin Hereke ile Tavşancıl arasında ve bir torpidosunun Darıca önlerinde dolaştığı görülmüştür. Köprühisar mıntıkasında düşman, İlyasça civarındaki ekin tarlalarını yakmıştır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi teâti edilmiş, topçumuz tarafından Çalcabaşı'ndaki düşman siperlerine ateş açılmış, kumanda hey'eti olması muhtemel onbeş atlı Kızılcaören garbındaki düşman zeminliklerine gelerek ba'dehu Terkmiştepe istikametine gitmişlerdir. Porsuk cenûbunda düşman muhtelif mahallerde tahkikatla iştigâl eylemiştir. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında bazı nukatta siperleri önündeki fundalıkları yakmış ve ileri sürülen keşif kolumuz Kırka, Çözer, Mirgazi civarındaki ormanlarda yangın görmüştür.

3. Afyon mıntıkasında: Düşman, Güzelim dağı cenûp eteklerinde, Meşecik sırtlarında ve Tınaztepe'de tahkimâtla meşgul olmuş ve Güzelim dağından itibaren cenûba doğru düşman cephesinin muhtelif mahallerinde otların yanmasından mütevellit yangınlar görülmüştür. Düşmanın Afyon'la cenûbundaki mevazi arasında bazı süvari ve piyade kıtaâtının ileri - geri harekâtı olmuş ve bir tabur piyadesi Susuz köyünden Susuz boğazına gitmiştir.

4. Sarayköy mıntıkasında Burhaniye şimâlindeki düşman bataryası Kabaağaç köyüne bir kaç mermi atmış, Aydın mıntıkasında Menderes'e yaklaşmak isteyen düşman efradı ateşle tardedilmiştir.

5. Düşmanın Eskişehir istikametinden gelen bir tayyaresi İhsaniye mıntıkasında, Afyon'dan kalkan bir tayyaresi Afyon şarkında, diğeri *Mahmere* ve Nuh üzerinde dolaşmış ve Sundurlu-Bayat-Tokça-Çal üzerinden Uşak istikametine geçen bir tayyaresi Hadım üzerine beyanname atmıştır.

6. Bir tayyaremiz Afyon cenup mıntıkasında keşfiyatta bulunmuş ve düşman vaziyyetinde tebeddül görmemiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BASRA ... ۱۳

۲۸/۸/۸

نسخه دکتر یاسمی

۵۰۲۱

۷/۸/۲۸ انتخابات مجلس بروجرد بشرح ذیل است :

۱- جناب سرتیپ لقمان تحت یازده ۱۱۵۵ ده سنگر که نسخه پرونده جداگانه بروجرد آنها بایگانی گردیده .

« پرونده محتوی شکایت دولتی استقبال از زیر پوردیگر دارد تا نمایندگی ندارد .

آگهی از روی قضاوت دعوی پرونده محتوی و بررسی تا نمایندگی عیناً برای درج میشود . بحکم اقدام اداره بروجرد

وصال سردفتر مقدمه پرونده که نتیجه بررسی انتخابات دوره پنجم تقنینی است . »

پرونده جداگانه جزو هفت لفوف مطالعه آورده شده .

کاپی آنرا نگاهداشته ارسال میشود .

۲- ۲۸/۸/۲ آقای حسن زنگنه : شکایت نماینده مجلس شورای ملی از حوزه انتخابیه بروجرد مشعر بر اینکه در روز ۲۱/۷/۲۸ عده ۹۲۲ نفر

از اهالی بروجرد بمنزل آقای سرتیپ لقمان رفته و از او تقاضا کرده اند که از نمایندگی استعفا دهد . ایشان هم بجمعیت مزبور

اظهار داشته که در صورتیکه اکثریت اهالی بروجرد مایل باشند حاضر است استعفا دهد و اضافه نموده که در مجلس شورای ملی

از طرف اهالی بروجرد وکیل شده و تا موقعیکه اکثریت اهالی بروجرد از او رسماً استعفا نخواسته حاضر نیست استعفا دهد .

۳- از طرف دیگر آقای سرتیپ لقمان بوسیله وکیل خود اظهار داشته که در انتخابات دوره پنجم تقنینی اکثریت اهالی بروجرد

از او رأی داده و بنابراین نمایندگی او از طرف اهالی بروجرد محرز است و تقاضا دارد که مجلس شورای ملی

اعتبارنامه او را تصویب نماید . وکیل مدافع آقای سرتیپ لقمان در جلسه مورخ ۲۸/۸/۷ کمیسیون عرایض و مجلس

شورای ملی حاضر شده و لایحه مفصلی در دفاع از موکل خود تسلیم نموده که ضمیمه پرونده است .

۲۱۲۹

HAS

و پیاده‌ها همان جواب سوالهای قبل را دهند و فقط فرستاده بودند که حرکت شروع شود تا
تمام تعویض و اشکال ایجاد نشده آنها معطل نباشند.

٤ - فرستاده استانبول نمایندگی تعویض بجوید سوید و به جای قبلی فرستاده آمدند ۲۸/۸/۴۶
و استانبول را ترک نمایند.

٥ - جدول خط فاصله‌ها متفقه قطعات با نحوه وضعی :

آ. قرارگاه

۲	هنوز پیاده	خادم کوبن
۲	بدون سوار	
۲	خط لاستیک	
۱	زیرسیاه و توپخانه زرهی	
۱	هنوز پیاده	خط فاصله و برش هنوز

ب. آتشبار

۲	پیاده هنوز	زرهی هجوم
۱	سوار آرپی‌جی و سلاح‌های	هنوز تعویض
۲	بقیه ...	خادم کوبن

ج - ایتالیا

ضد هوایی ۲ هنوز پیاده خادم کوبا هجوم

٦ - ۵ هجوم ۲۸ ، خط فاصله یک نقطه و سه فاصله کوبا آلمانها اولین زره‌ایها.
یعنی کوبا بعد از هجوم دوبار سوار آتش فرمان آتش بعدی قبلی دوبار بلافاصله عوض
همیشه . الباقی پیاده آمادگی هرکس کوبا آتش فرستاده .

۷- وضعیت اجاره بنا به استیجار حکومتی به پیاده روی تشکیل بجهه منطقه و تعاونی ها به
مراجعه کنونیت و قبلی جواب داده شده . ضمناً فرمانداری نواقص آنرا
خصوص یادداشت داده حقدای بلدیه استرداد . استیجار حکومتی ده بوفروشها قادر دستی
تثبیت باقیمانده :

آ - فروش اجناس بوفروشی و هر نوع تبلیغات دیگر بوسیله بلندگو و یا هر وسیله دیگر
و آهنگ سازی ، استعمال ، پخش ، پرچم بالکن ، و بنفذ هر نوع تبلیغات ممنوع .

ب - فروشگاه مجاز تمیز ساعت ، عاج و بلور

ارتفاع چهره باشد خط و اصل فروشگاه تحقیق حمل باشد

ارتفاع چهره از حد مجاز بیشتر باشد بلکه بکلی

اجناس باید .

۸- باید فروشگاه ، کف و کلیه پایه ، غیر چهره سنگ باشد .

ارتفاع چهره عمودی

بخش بلوک

۶۱/۷/۲۱

اجرا شود

دستور بدهید

۲۱۲۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Adet: 5021

8.8.1338

Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

7.8.1338 istihbarat hülâsası bervech-i zîr arz olunur.

1. General Monbelli'nin taht-ı riyâsetinde 3 Ağustos'ta Sinekli'ye giden hey'et, Yunan Generaline bervech-i âtî beyanatta bulunmuştur: "Yunan Hükûmeti müttefikîn devletlere İstanbul üzerine yürümeyeceğine dâir te'minât-ı kat'iyye vermiştir. Trakya Ordusu Kumandanı dahi Yunan Hükûmeti'nin verdiği te'minâtı aynen bize vermelidir. Aksi takdirde en ufak bir harekete derhal silâhla mukabele edileceği gibi netice Yunanistan için pek mühlik olacaktır."

Yunan Generalinin cevabı hakkında henüz malûmat alınamamıştır.

Hacı Anesti Trakya'dan İzmir'e müteveccihen hareket etmiştir.

2. 4-8.1338 Atina telsizinden : 31.7.1922 tarihli müttefikîn notasına cevaben Yunan Hükûmeti tarafından itâ edilen notada sulhun sur'atle elde edilmesi için kat'i bir netice istihsali maksadıyla Türk payitahtı olan İstanbul'a karşı bir hareket-i askeriye icrâsıyla payitahtın işgali tasavvur edildiği ve Yunanistan'ın bu gayeye vâsıl olacağı esnâda müttefikînin mani olması, vaziyeti büsbütün teşviş edeceği ve İstanbul işgaline mümânaat edildiği takdirde sulhun taahhur edeceği ve Anadolu'daki hristiyanların da tehlikede bulunacağı zikredilmiştir.

3. İzmir'de muhtariyet ilânı ve İstanbul'un işgali hakkında İngiltere ile Fransa arasında müzakerât-ı mühimme cereyan etmekte olduğu ve bu, Ankara'nın Türkiye'nin himaye ve bilhassa

maddî ve fiilî bir tarzda müdâfaa edileceği ve hatta bîtaraf menâtık müdâfaası için Fransa'nın miktar-ı kâfi kuvve-i askeriyye i'zâm eyleyeceği hakkındaki beyanâtının İngilizlerde pek derin bir hiss-i infial uyandırdığı ve İngiliz mahâfil-i siyasiyyesini endişeye dûçâr eylediği ve esasen işgal meselesinden İngiltere'nin malûmattar olduğu ve bazı müfrit mahâfilin bu işgale taraftar ve hatta Yunanistan'ı teşvik bile ettikleri ve İngiltere'nin gayr-i resmî bir tarzda bütün icraâttan haberdar edildiği ve İtalya'nın zımnen cevab-ı muvafakat bile verdiği ve fakat Fransa'nın bu tarz-ı hareketinin Şark meselesini tamamiyle ta'vik ve işkâl eylediği İngiliz mahafilinden alınan malûmata atfen bildirilmektedir.

4. Fransızların İstanbul Garnizonu'nu takviye için Suriye'den celb etmekte oldukları bir piyade alayının 6/ 8.8.1338'de İstanbul'a vâsıl olacağı bildiriliyor.

5. Çatalca hatt-ı fâsılındaki müttefikîn kıtaâtının 4 Ağustos vaziyyeti:

a- Fransız

2 tabur piyade 2 bölük süvari 2 sahra bataryası 1 zırhlı otomobil müfrezesi	Hadımköyü'nde
1 tabur piyade	: Hatt-ı fâsıl üzerinde dağınık

b- İngiliz:

2 piyade taburu	: Terkos civarında
1 süvâri alayı ve telsiz müfrezesi	: Çatalca İstasyonunda
2 batarya	: Hadımköyü'nde

c- İtalyan

Zayıf mevcutlu iki tabur piyade: Hadımköyü civarında

6. 5 Ağustos 1338'de hatt-ı fâsıla pek yakın olan düşman kıtaâtının geriye alınmakta olduğu tarassut edilmiştir. Aynı gün bir Osmanlı devriyesi bir Yunan süvari keşif kolunun ateşine marûz kalmış ise de devriye bilâ zayiat avdet etmiştir. Ellinci Yunan Alayı'nın Çerkezköyü'ne alındığı müstahberdir.

7. Vaziyet-i âhire münasebetiyle İstanbul Hükûmeti'nce bir piyade fırkası teşkili için müttefikîne vukubulan mürâcaata henüz müsbet ve kat'î bir cevap verilmemiştir. Maamâfih Fransızlar fırkanın nevâkısının ikmâli husûsunda yardım edeceklerini bildirmişlerdir. İstanbul Hükûmeti de bu fırkanın kadrosunu tesbite başlamıştır.

a) Fırka üçer taburlu üç alay piyade, üç taburlu bir alay topçudan ve iki süvari, bir istihkâm, bir telgraf, bir sıhhiye bölüğünden ve bir nakliye taburundan mürekkep olunacaktır.

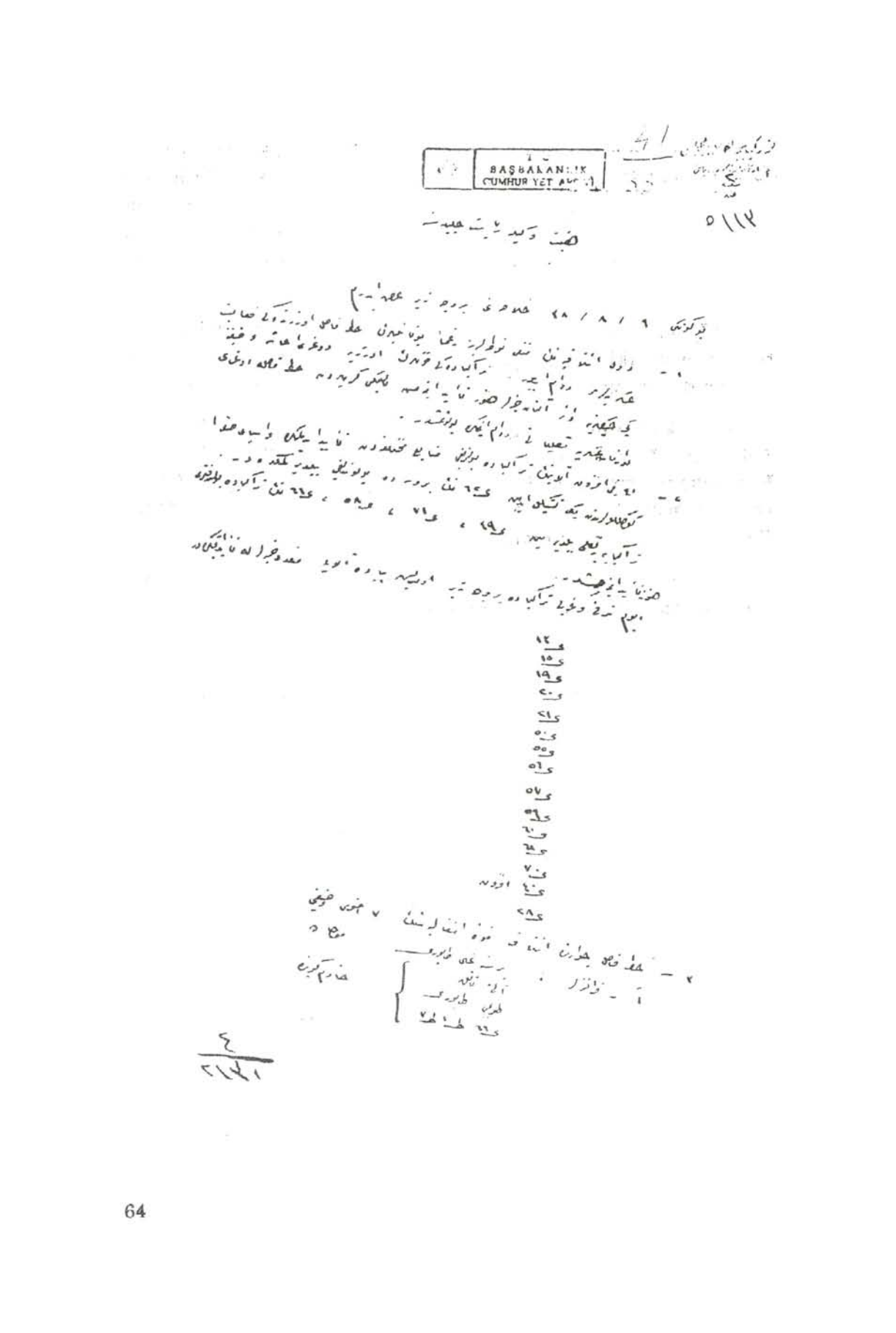
b) Fırka Kumandanlığına, Muamelât-ı Zatiye Reisi Muavini Arif Paşa, Erkân-ı Harbiye Riyâsetine, Hatt-ı Fâsıl Komiseri Kaymakam Cemil Bey, Erkân-ı Harbiyesine, E.H. Hakkı Muhlis ve Yüzbaşı Necmettin Beyler, Topçu Kumandanlığına, Kaymakam Kemâl Bey intihab olunmuş.

8. Başkumandanlığa, Heyet-i Vekîle Riyâsetine ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Birinci Ferik
(İmza)

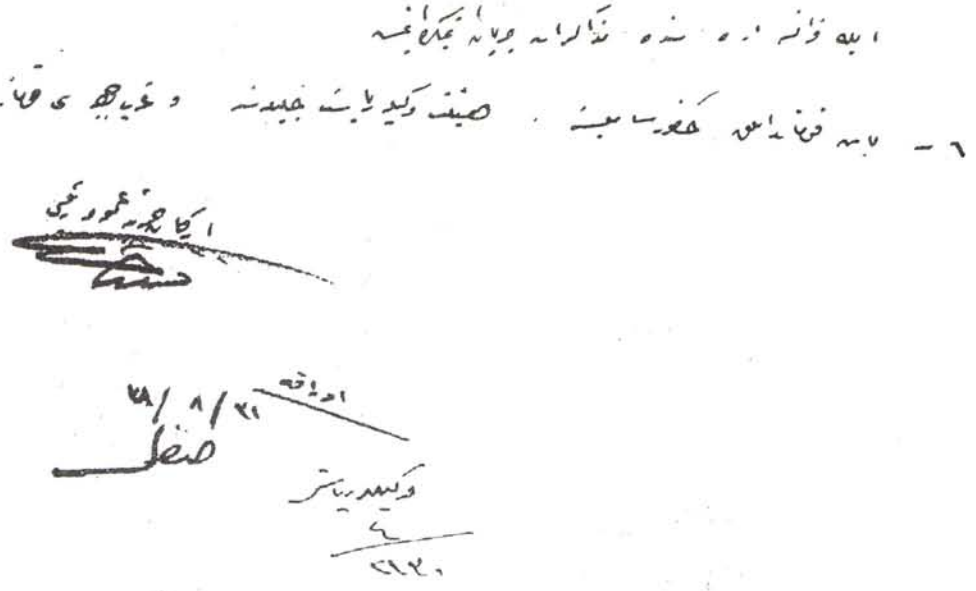
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

5112

64

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 2
Adet: 5113

Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

Bugünkü 9.8.1338 hülâsasını bervech-i zîr arz ederim.

1. Düvel-i i'tilâfiyyenin menfî notalarına rağmen Yunanlıların hatt-ı fâsıl üzerindeki faaliyet-i askeriyeleri devam ediyor. Trakya'daki kuvvetlerin Edirne'ye doğru iâşe vaziyetine geçeceklerine dâir alınan haberler henüz teeyyüd etmemiş, bilakis gerilerden hatt-ı fâsıla doğru levazımât-ı askeriye nakliyâtı devam etmekte bulunmuştur.

2. 40. Efzun Alayı'nın Trakya'da bulunduğu menabi-i muhtelifeden te'yid edilmekte ve Asya-yı Suğra gönüllülerinden yeni teşkil edilen 62. Alay'ın Bursa'da bulunduğu bildirilmektedir. Trakya'ya nakli bildirilen 49, 71, 58, 66. Alayların Trakya'da bulundukları henüz teeyyüd etmemiştir.

Elyevm Şarkî ve Garbî Trakya'da bervech-i zîr 15 piyade alayı müteaddid haberlerle teeyyüd etmektedir.

13, 15, 19, 20, 21, 50, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 70, 40. Efzun, 28. Alaylar.

3. Hatt-ı fâsıl civarında i'tilâf kuvve-i işgaliyyesinin 7 Ağustos vaziyeti:

a) Fransızlar: 1 Senegal Taburu Muha'da,

Altı tank, topçu taburu, 66. Alay birinci ve üçüncü taburları Hadımköyü'nde, bir Senegal Taburu hatt-ı fâsıl üzerinde dağınık, bir sipahi bölüğü Kabakça'da, bir Cezayir Alayı Suriye'den İstanbul'a derdest-i nakl.

b) İtalyanlar;

Üç piyade, bir makineli tüfek bölüğü Hadımköyü'nde, İtalya'dan bir piyade taburu derdest-i nakl.

c) İngilizler:

84. Liva üç taburu: Akpınar Dursunköy mıntıkasında,

Bir sahra topçu taburu: " " " ,

Bir obüs bataryası: " " " .

Üçüncü Hussar Alayı: Çatalca'da

Malta'dan ve İngiltere'den bazı kıtaât şarka derdest-i nakldir.

4. İstanbul mahâfil-i ecnebiyesi, Şark meselesinin en kestirme ve sağlam sûret-i hallinin Yunan Ordusuna indirilecek şedîd bir darbeye mütevakkıf bulunduğuna kâni' olmakla beraber İngilizler taarruz kudretimize inanmıyorlarmış.

Fransız Karargâh ve Sefareti İstanbul'un emr-i müdâfaasında General Harrington'u samimî görmektedir. Ve hatta Düvel-i İ'tilâfiyye'nin menfi notasını Yunan harekâtını ta'vîka kâfi olduğunu ileri sürerek tedâbir-i askeriyyeyi lüzumsuz addeden İngiliz Fevkalâde Komiseri ile Harrington arasında şedîd bir münakaşanın cereyan ettiği Fransızlarca bildirilmektedir. Maamafih bu samimiyete rağmen General Harrington'un Londra'dan alacağı bir emirle tarz-ı hareketi ta'dil edebileceğinin daima muhtemel olduğunu ilâve etmektedirler.

İngilizler Daily Express'e atfen 7 Ağustos tarihiyle İstanbul'dan bildirilen şu ifadât şâyân-ı dikkattir: "İngiltere Hükûmeti İngiliz efkâr-ı umûmiyesine ittiba ederek İstanbul'u tahliye etmelidir. İstanbul işgali her sene iki buçuk milyon liraya mal olmaktadır. Bu ağır yüke tahammül edilemez. Binâenaleyh İstanbul tahliye olunarak muharipler serbest bırakılmalıdır."

5. İngiltere'nin Atina Maslahatgüzârı Trakya'nın İngiltere himayesine vaz'ına muvafakat olunduğu takdirde İzmir muhtariyetinin bazı kuyûd tahtında İngilizlerce tanınacağını

Yunan Hükûmeti'ne bilmünâsebe bildirdiği müstahberdir. İngiliz menâbiinden alınan diğer bir malûmata nazaran Trakya'da nîm müstakil bir hükûmet tesisi için İngiltere ile Fransa arasında müzakerât cereyan etmekte imiş.

6. Başkumandanlık Huzûr-u Sâmîsine, Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Birinci Ferik
(İmza)

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Cumhuriyet Senatosu Millî Meclisi
Ankara Cumhuriyet Müzesi
Sayı
221

28/8/9 عرض ایدرم.

۱- قوجه‌ایلی منطقه‌سنده : بسه‌یاغلی بر دشمه طوپیه‌دکی غربنی کلدکلرنی کلمه‌یه‌جکلرنی تعهد ایده‌رك عودت ایتمشلر.

۲- بو صورتله بعضه نقطه‌لرده آتشه توقف ایله‌مه وتکه‌یاغلی دشمه‌لرینی دانشمند بیه‌ر قیسمنك هیچ اولمه‌زسه بر قاچ مرمی آتمشدر.

۳- آفیون منطقه‌سنده : ۲۸/۸/۸ ده غروبه‌دکی صوصز بوغازی غرب صفحه‌لرینه قدر طوز ستونلرینه یوکسلدیکی وادیه‌نك اوتومبیلله صوصز بوغازنده کوله کوزته سرقنده کائن برعدد توقفه‌یه‌جك یرلرنی اوزاقدن دوربینله کلدکلری استقامته کیدیکی تعهد ایله‌مه وجمعاً قره‌داغ توپچیلرینك بالمحصوه ، غربجه آفیون وشرقجه یولاری اوزرنده حرکتی کوله‌مه و بوندن اولتوری یولکی اوزرینه عرض استقامته کیتمشدر.

۴- صندقلی منطقه‌سنده ، قره‌جه‌بوینه یولی قوران دشمنه مقاومت آرتمه‌دن وقوعه‌کلن عقبه‌یه دشمه برقاچ هجانه وعائله‌لرك ایدرك فراره مجبور اولمشدر.

۵- آیسه منطقه‌سنده : چاپاقچی ، قره‌کوه ، قره‌کوه ایستیه دشمه‌سنه‌یه‌لرینی زوال ایله‌مه و بوران هوادنه مرتکز توپچیلرینك بر دشمه طوپیله آتمکده اولدقلرنی مشاهده ایتمشدر.

۶- دشمه طیاره‌لری آفیون جبهه منطقه‌سنده مشهود ، محمره و صندقلی اوزرلرنده طولاشمشلردر.

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

الیوم ۲۸/۸/۱۰
یاور سعدی صبری معاونی
نیکیشه

۲۸/۸/۱۴
اداره

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 221

9.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Beş bacalı bir düşman torpidosu garbdan gelerek Kefken açıklarında tarassudâtdan sonra avdet etmiştir.

2. Porsuk şimâlinde bazı noktada ateş teâti edilmiş ve Türkmenbaba'daki düşman topçusu Danişmend cenûb-u şarkîsindeki siperleri önüne bir kaç mermi atmıştır.

3. Afyon mıntıkasında: 8.8.1338'de gurubdan evvel Susuz boğazı garp medhalinde bir saat kadar toz sütunlarının yükseldiği ve on binek otomobilinin Susuz boğazından Gökgöztepe şarkına gelip bir müddet tevakkufdan sonra birisinin Odarlı ve diğerlerinin geldikleri istikamete gittiği tarassut edilmiş ve cem'an kırkbir otomobilin Balmahmud, Garipçe, Afyon ve Uşak yolları üzerinde hareketi görülmüş ve bunlardan otuzu yüklü olarak Uşak istikametine gitmiştir.

4. Sandıklı mıntıkasında: Kırka cenûbunda pusu kuran düşmanla müfrezemiz arasında vukûa gelen müsademede düşman bir miktar cephane ve malzeme terk ederek firara mecbûr olmuştur.

5. Aydın mıntıkasında: Sarıkemer'e yaklaşmak isteyen düşman süvarileri tardedilmiş ve Boran civarında sahile yaklaşan bir düşman yelkenlisi ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

6. Düşman tayyareleri Afyon şark mıntıkasında Şuhud, *Mahmere* ve Sandıklı üzerlerinde dolaşmışlardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 222

10.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Saat 2.30 evvelde Yalova-Pazarköy şosesi üzerindeki karakol civarında pusu kuran müfrezemizle kuvveti tesbit edilemiyen bir düşman müfrezesi arasında yarım saat kadar müsademe olmuştur. Saat 7 evvelde Bilecik istikametinden gelen bir düşman tayyaresi Balçıkhisar, Lefke, Mekeci, Akhisar, Sapanca, Adapazarı ve Kandıra üzerlerinden geçerek avdet etmiştir.

2. Porsuk şimâlinde Dağküplü'de bermutâd ateş teâti edilmiş ve Tandır'dan ilerlemek isteyen altmış kadar düşman piyadesi topçu ateşimizle tardedilmiştir. Porsuk cenûbunda 9.8.1338'de Mamure köyüne girmek isteyen iki manga kadar düşman kuvveti ateşimizle tardedilmiştir. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında Nasuhçalın cenup istikametinde ve Kırka civarında yangınlar görülmüştür. 9.8.1338 Sarıcaova istikametine gönderilen bir süvari keşif kolumuz Sarıova'ya iki km. yaklaştığı sırada takriben seksen tüfek, iki ağır makineli tüfek ve sekiz otomatik kuvvetindeki düşman müfrezesinin ateşine marûz kalarak üç nefer yaralanmış ve çekilmiştir. Bu mıntıkada diğer bir keşif kolumuza 13. Yunan Fırkası'na mensup üç Bulgar neferi iltica etmiştir.

3. Afyon mıntıkasında: Kumanda hey'eti olması muhtemel yirmi kadar düşman atlısı Güzelim dağında görülmüştür. 9/10 gecesi baskın maksadıyla Doğanlar istikametine gönderilen bir müfrezemiz bu köyün bir buçuk km. şimâl-i garbîsindeki Buzağı-eğrisi'ne kadar çıkmış ve düşmana tesadüf edemediğinden burada pusu tertip etmişse de sabahleyin düşman, hissettiğinden bilmüsademe çekilmiştir. Afyon civarında talim ile meşgul olan dört bölük kadar süvarinin ve Çavdarlı şimâl-i garbîsinde görülen iki tabur kadar piyadenin ve bir bölük piyadenin Deper'den

Afyon'a ve Susuz köyünden çıkan bir topçu taburunun Güzelim istikametine gittiği görülmüştür.

4. Sandıklı mıntıkasında: Muhtelif saatlerde cem'an on nakliye otomobili yüklü olarak Balmahmud'dan Sinanpaşa'ya gitmiş ve boş olarak Balmahmud'a avdet etmiştir.

Çivril mıntıkasında: Çivril şimâl-i şarkî ve garp sırtlarında oldukça büyük yangın görülmüş ve Demirköprü civarında tarafeyn postaları arasında piyade ateşi teâti edilmiştir.

Çal mıntıkasında İmrallı ve Meldisi karyesi civarlarında dahi yangınlar görülmüş ve Sarayköy mıntıkasında Menderes vadisine takarrüp etmek isteyen bir manga kadar düşman kuvveti tardedilmiştir.

5. Aydın mıntıkasında Köşk civarında da bir yangın görülmüş ve ahaliden yedi islâm Menderes'i geçerek karakolumuza iltica etmişlerdir.

6. Düşman tayyareleri Afyon cenûbunda ve Afyon şarkında dolaşmışlardır. Altuntaş, Döğer ve Afyon mıntıkalarında keşif yapan tayyaremiz düşman vaziyyetinde tebeddül görmemiş ve düşman tahkimat hattının fotoğraflarını almıştır. İki düşman topçusu Afyon mıntıkasında uçan tayyaremize ateş açmış ve düşmanın bir avcı tayyaresi yükselmişse de taarruz etmemiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Cumhurbaşkanlığı Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
Arşiv Başkanlığı
Sayı: 1995

Gizli

[illegible] 28 Ekim 1995

1- Toplantı Salonu : Makam odası yanındaki büyük toplantı salonunda yapılacaktır.

2- Ara Verme Saatleri : Yemek ve çay molaları verilecektir.

3- Basın Mensupları : 28/10/95 günü saat 09.30'da basın mensuplarının fotoğraf çekimi yapılmak üzere toplantı salonuna davet edilmeleri,

4- Ayrıca Basın Mensupları : Çekim işlemi bittikten sonra basın mensuplarının salondan çıkarılmaları ve ayrıca bu çekimlerin sadece ilk 5 dakikalık kısmının kullanılabileceğinin bildirilmesi,

5- Telefon Santralı : Dış görüşmelere açılacaktır.

6- Basın Mensupları : Basın mensuplarının toplantı salonunda bulundukları sürece dışarıya telefon edemeyecekleri, zaruret halinde ise telefon görüşmelerinin santral operatörü tarafından dinlenebileceğinin bildirilmesi,

7- Basın Mensuplarının Çıkarılmaları : Basın mensuplarının toplantı salonundan çıkarılmaları ve kapıların kapatılmasından sonra toplantının başlayacağı,

8- Ayrıca Bilgi : Ayrıca bilgi edinilmesi için [illegible] ve [illegible] görüşülmesi gerektiği,

[illegible]

[illegible]

28/10/95

[illegible]

[illegible]

28/10/95

[illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 223

11.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. Saat 2 sonrada Pamucakderbendi cenûbundaki sırtlarda devamlı bir yangın görülmüştür.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi olmuştur.

3. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında: 10.8.1338'de bir keşif kolumuz Seyrecik dağından düşmana tesadüf ettiğini ve Sarıca-ova köyünde düşman görmediğini bildirmiştir. 11.8.1338'de Eymir şimâlindeki ormanlarda ve Yağbasan şimâlinde yangın dumanları görülmüştür.

4. Afyon mıntıkasında: Düşman Meşecik sırtlarında ve Tınaztepe'de tahkimâtla meşgul olmuş ve Afyon'dan Deper ve Akcin'e yüklü otomobil ve ova siperlerinden Çukur köyüne ve Afyon'a yüklü araba ve mekkâri nakliyâtı yapıldığı tarassut edilmiştir. Saat 1 sonrada Sinanpaşa garbındaki siperler önünde bulunan ormanların ateşlendiği görülmüş ve saat 3 sonrada Dumlupınar garbında büyük bir yangın müşahede edilmiştir.

5. Çivril mıntıkasında: Demirköprü civarında piyade ateşi olmuştur.

6. Aydın mıntıkasında: Menderes'e takarrüp etmek isteyen düşman postaları tardedilmiştir. Nazilli, Kuyucak kasabalarının zevalden itibaren düşman tarafından yakılmakta olduğu ve yangının devam etmekte bulunduğu görülmüştür.

7. Düşman tayyareleri Çandır üzerinde ve Afyon şark mıntıkasıyla Başağaç, Çahan ve Sandıklı ovasında dolaşmışlardır.

8. Afyon'dan Eskişehir ve şarka ikişer tren gitmiş ve mezkûr istikametlerden Afyon'a bir tren gelmiştir. On vagonlu bir tren Aydın'dan Nazilli'ye gelmiş ve ondört vagonla avdet etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٥١٥٦

٢٨/٨/١٠

صيت وكيله بڑ تب جيد شه

٢٨ / ٨ / ٠٠ تاريخلي محرري يوجه زير علمه ٢٨

١ - جناب حضورنده بيان نظر بيان اولنه انتخاب ويرلمه ضابطه تابع ٠٠ عدده ده
حفظ فاصله اوزره ٤ اجا ايده جكدر و حفظ فاصله نخبه كه يرلمه قطعات ذكر اولنه
جهتلره باشقا تعيين ترصد ايدكه بيلير .

٢ - تواجد سيار يرلمه انفاذ اولنه سك : ٥٥ نجي توپجي
طابور انتقالي جركوي جاده سنده ٥٩ نجي توپ تعيين انتقالي باي برلمه
وزره انتقاله جكه جكدر .

٣ - ايكنجي طوپ جيقه بجرز سيرده كيلن قطعات وليفه تحيه يتشه .

٤ - بنجي فرقه پتشمه ٢٥ نجي اولاي مشاوره كنفرانسه تعيين اولنه جكدر .
بو بيشه يولنكه فرقه نزل انتخاب يتشه .

٥ - سك نجي فرقه قطعاتي ايجاد اقداي قطعاته دوشه كيلن دوشه تعيين
ريشه بلغ كيلوكه ٢٨ / ٨ / ٩ دوشه اعلام ايدلكدر . تفصيلات كونفرانسه جواب يازيلمه

٦ - جناح صاحبلري اسناجي اسناد شه تاسيه (فوتيه جيقه ياپه جقلري ديكه
قطعه بجه سوري) ديكه بولنه جقلري بلغ ايدلكدر . تفصيلات كونفرانسه بولنه آدملرك قيافتي
تشخيص ايتمه سنده تفصيلات جيقه جقلري ديكه بولنه جقلري جهتلره تبليغ ايدلكدر .

٧ - ايكنجي فرقه ٢٨ / ٧ / ٢٨ دوشه ديكه مصدق تعيين اولنه جقلري
ايكنجي فيلق قطعاتنه تبليغ ايدلكدر .

٨ - صيت وكيله ايتمه ، تعريفي قوماندانلغه ايلتمه .

اجراته

٢٨/٨/١٢

وكيل باكانلغه

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Adet: 5156

12.8.1338

Hey'et-i Vekile Riyâset-i Celîlesine

10.8.1338 istihbarât hülâsasını bervech-i zîr arz ederim.

1. Çatalca hudûdunda bîtaraf mıntıkayı tayin etmek üzere i'tilâf ve Yunan zabitânının 10 Ağustos'ta hatt-ı fâsıl üzerinde içtima edecekleri ve hatt-ı fâsıl garbındaki Yunan kıtaâtının dahile doğru çekilmeğe başladığının tarassut edildiği bildiriliyor.

2. Karargâhı Silivri'de bulunan Alfa Fırkası'nın: 56. Alayı müstesna olmak üzere 28, 55. Alaylarının Çanta istikametinde, Çerkezköy civarında bulunan 59. Alayının Kırkkilise istikametinde, Saray'da bulunan 50. Alayının Vize istikametinde çekileceği müstahberdir.

3. İğneada'ya çıkan muhbirimiz Midye'de külliyetli kıtaât olmadığını tahkik etmiştir.

4. Yedinci Fırka'ya mensup 23. Alayın Mudanya'dan Tekirdağ'a nakledildiği ve Çorlu üzerine yürüyüşte bulunduğunu Fransızlar istihbar etmiştir.

5. 8 Ağustos'a kadar hatt-ı fâsıla iltica eden Yunan efradı doksandört kişidir. Bunlar şimdiye kadar serbest bırakılırken 9.8.1338'den itibaren İngilizler Kroger oteline götürüp isticvâb ediyorlar.

6. General Harrington'un İstanbul işgali meselesi münasebetiyle (Lloyd George bir manevra yapayım dedi fakat beceremedi). dediği mevsûkan bildiriliyor. İngilizlerle temasta bulunan adamlarımızın kanaatı İstanbul meselesinde İngilizlerin ciddî hareketlerine rağmen mahremâne bir sûrette Yunan mahâfiliyle teşrik-i mesâi ettiği yolundadır.

7. İzmir muhbirimizin 29.7.1338'de verdiği malûmattan ne cepheden, ne de Uşak cihetinden İzmir'e hiç bir kıt'anın gelmediği te'yid edilmiştir.

8. Hey'et-i Vekîle Riyâsetine, Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
(İmza)

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

...
...
...
...

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 224

12.8.1338 harp raporudur.

Garp Cephesi:

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. Dün (11.8.1338'de) Bilecik şimâl-i garbîsindeki Gökpınar istikametinden gelerek Çukurviran istikametine ilerlemek isteyen seksen kadar düşman piyadesi ateşimizle tardedilmiştir.

2. Dağküplü mıntıkasında piyade ve makineli tüfek ateşi teâti edilmiştir.

3. Porsuk cenûbunda Arapkuyusu'nun şarkına geçmek isteyen bir düşman keşif kolu tardedilmiştir. Hüsrevpaşahanı mıntıkasında sükûnet vardır.

4. Afyon şarkında Çukurköy ordugâhından çıkan üç bölük kadar düşman piyadesi Susuz Boğazı şimâlindeki siperleri işgâl ve bir müddet sonra avdet etmiştir. Afyon cenûbunda Meşecik sırtlarıyla Afyon arasında cem'an altı bölüklük düşman süvarisinin harekâtı tarassut edilmiştir. Zevalden evvel Afyon şark ve cenûbundaki dağlarda başlayan yangın devam etmektedir.

5. Sandıklı mıntıkasında: Sinanpaşa ve Sinirköy istikametlerinde başlayan yangının devamı görülmüştür.

6. Aydın mıntıkasında (:..... .....) başlayan yangının el'an devam ettiği ve ormanlara da sirayet ettiği görülmüştür.

7. Afyon'dan kalkan üç düşman tayyaresinden biri Bolvadin, diğeri Güzelim dağı üzerinde dolaşmış ve Belkaracaören, Şuhud üzerinden Sandıklı istikametine giden üçüncü tayyaresi de Şuhud ile Sandıklı arasına beyanname atmıştır.

8. Makamât-ı müteallikaya arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

33

٥١٨٢

٢٨/٨/١٤

ضبط كيفية تسوية

١٤/٨/٢٨ اعتبارات عمومية وزارة عمومية

١- صياد عدد من تحسين قوانين قوانين عمومية كيفية عمومية تأسيس...

بواردة :

أ - عمومية سنة موضح ٥٥٤ و ٥٥٥ إلى القانون

عمومية وتحسين عمومية عمومية استعمال و

و كيفية كون قد

٥٥٨ ك عمومية وتحسين عمومية ،

٥٥٩ ك وتحسين استعمال وتسيير عمومية تأسيس

ب - الدولة سنة تسوية ٥٦٤ تحسين عمومية وتحسين عمومية

عامة.

ج - ٦٢ ك راتب موازنة

٦٥ ك عمومية عمومية

٦١ ك الدولة كون عمومية عمومية

٦٠ ك و ، أعضاء

بواردة

١٩ ، ٥٠ ، ٦٠ تحت الدولة عمومية تسوية تأسيس عمومية

عمومية.

د - ٦٦ ك ١٩ عمومية معاونة عمومية الدولة.

ه و أعضاء تسوية عمومية وتسيير ٧٩ ك ٤٠٠ وتحسين

عمومية تأسيس...

٢- الدولة عمومية شركة وتسوية عمومية وزارة تكاليف المقدار دولة الدولة أعضاء

اعتبار عمومية وتحسين عمومية عمومية الله...

اعتبار

٢٨/٨/١٤

وكيل

مصطفى

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Adet: 5183

12.8.1338

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

12.8.1338 İstihbarât hulâsasını bervech-i zîr arz ederim.

1. Çatalca hudûdunda mütehaşşid Yunan kuvvetlerinin hatt-ı fâsıldan geri çekilmekte oldukları teyid olunmaktadır. Bunlardan:

a) Silivri mıntıkasında bulunan 28 ve 55. Alay ile Alfa Fırkası'nın topçuları ve kıtaât-ı merbûtası Çanta istikametinde ve 58. Alayın Çayırdere'den garba, Çerkezköyü'ndeki 59. Alayın Kırkkilise istikametinde yürüyüşte olduğu bildiriliyor.

b) Alfa Fırkası'na mensup 56. Alay şimendüfer hattının cenûbunda kalan hatt-ı fâsıla memur edilmiştir.

c) 13. Alay Saray civarında, 15. Alay Bulgar hudûdunda, 61. Alay Ortaköy'de hat muhafızlığında, 70. Alayın Dedeağaç'ta bulundukları, 19, 50, 60. Alayların Çorlu Fırkası'nı teşkil etmekte oldukları bildiriliyor.

d) 66. ve 49. Alaylar hakkında malûmat müeyyed olunamamıştır.

e) Dedeağaç'ta teşnîi haber verilen 71. Alayın 70. Alaydan galat olduğu teyid olunmaktadır.

2. İzmir muhtariyetinin müştereken protestosuna ait Fransız teklifi İngilizlerce, devr-i dıraz-ı müzakereyi iktizâ edeceği kaydıyla mazhar-ı hüsn-ü kabul olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
(İmza)

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Cumhuriyet Senatosu Muhasebi
Umumi Heyet Riyaseti
Sayı: 1
Ek: 1

Ankara, 14/8/1948

1- Ekli listede isimleri yazılı memurlar, 15/8/1948 Pazar günü saat 14'te Ankara'dan hareket edecek olan Cumhuriyet Senatosu Muhasebi Umumi Heyeti Riyasetinin Ankara'dan Kayseri'ye ve Kayseri'den Ankara'ya hareketine memur edilmişlerdir.

2- Yukarıda isimleri yazılı memurlara, yol müddetleri için, yevmiyeleri ödenecektir.

3- Ekli listede isimleri yazılı memurlar, Kayseri'de bulundukları müddetçe, Kayseri Valiliğinin misafirleri olacaklardır.

4- Ekli listede isimleri yazılı memurlar, Kayseri'de bulundukları müddetçe, Kayseri Valiliğinin misafirleri olacaklardır.

5- Ekli listede isimleri yazılı memurlar, Kayseri'de bulundukları müddetçe, Kayseri Valiliğinin misafirleri olacaklardır.

Muhasebi Umumi Heyet Reisi
Fuat

Ek: 1 sahife

Doğruluğu tasdik olunur
17/8/1948

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 226

14.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır. Bugün düşmanın Onbirinci Fırka Topçu Alayı'na mensup bir Rum Göksu vadisindeki devriyelerimize iltica etmiştir.

2. Porsuk şimâlinde Dağküplü mıntıkasında piyade ve otomatik ateşi teâtî edilmiştir.

3. Afyon mıntıkasında: Afyon ile şark ve cenûbundaki düşman mevazii arasında cem'an iki tabur piyade ve dört bölük süvarinin harekâtı tarassut edilmiş ve Ayazin civarında bulunan Beşinci Fırka'nın 43. Alayı'na mensup bir Bulgar 13.8.1338'de kıtaâtımıza iltica etmiştir.

4. Sandıklı mıntıkasında Balmahmud'dan yüklü sekiz yük otomobilinin Sinanpaşa'ya ve altı yük otomobilinin Tınaztepe gerisine geldiği görülmüştür.

5. Afyon'dan kalkan bir düşman tayyaresi Afyon şark mıntıkası-Piribeyli-Aziziye üzerinde dolaştıktan sonra avdet etmiş ve Balmahmud'dan kalkan bir tayyarenin Güzelim'e doğru gittiği görülmüştür.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

١٥ / ٦ / ٢٨ ... ...

١- ... منطقه سنده ... سکوت ...

٢- ... منطقه سنده ... ساعه ... ١٤/٨/٢٨ ...

... ١٥/٨/٢٨ ...

٣- ... منطقه سنده : ١٤/٨/٢٨ ...

٤- ... منطقه سنده : ١٤/٨/٢٨ ...

٥- ... منطقه سنده ...

٦- ... منطقه سنده ...

٧- ...

٨- ...

١٧/٨/٢٨ ...

١٧/٨/٢٨

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 227

15.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Sükûnet vardır.

2. Dağküplü mıntıkasında: Piyade ve makineli tüfek ateşi olmuştur. Porsuk cenûbunda 14.8.1338'de saat 9 evvelde Kümbet muhafızlarıyla düşmanın bir tabur piyade, ikiyüz kadar süvarisi arasında beş saat kadar müsademe olmuş ve düşmana iki maktûl verdirilmiştir. 15.8.1338'de düşmanın Malyabaşı şark şimâlindeki otları ateşlediği ve Kırgız'ın şimâl-i garbîsinde müteaddid yerlerde yangınlar zuhûr ettiği görülmüştür.

3. Afyon mıntıkasında: 14/15.8.1338 gecesi ova siperlerine karşı yapılan baskında düşman müteyakkız bulunmuştur. 15.8.1338'de bir alay piyade Çadırköy'den Susuz'a, iki tabur piyade ve bir bölük süvari Susuz'dan Güzelim'e, dört tabur piyade Güzelim'den ve bir tabur piyade Susuz'dan İnanaz istikametine gitmiş ve diğer bir tabur piyade Susuz'dan Afyon'a gelmiştir.

4. Çivril mıntıkasında: 14/15.8.1338 gecesi Genceli ile Demirköy arasında bir düşman devriyesi pusuya düşürülmüş ve iki mecrûh verdirilmiştir. 15.8.1338'de bu mıntıkada piyade ateşi olmuştur.

5. Aydın mıntıkasında: Menderes'in muhtelif mahallerine takarrüp etmek isteyen düşman postaları tardedilmiştir.

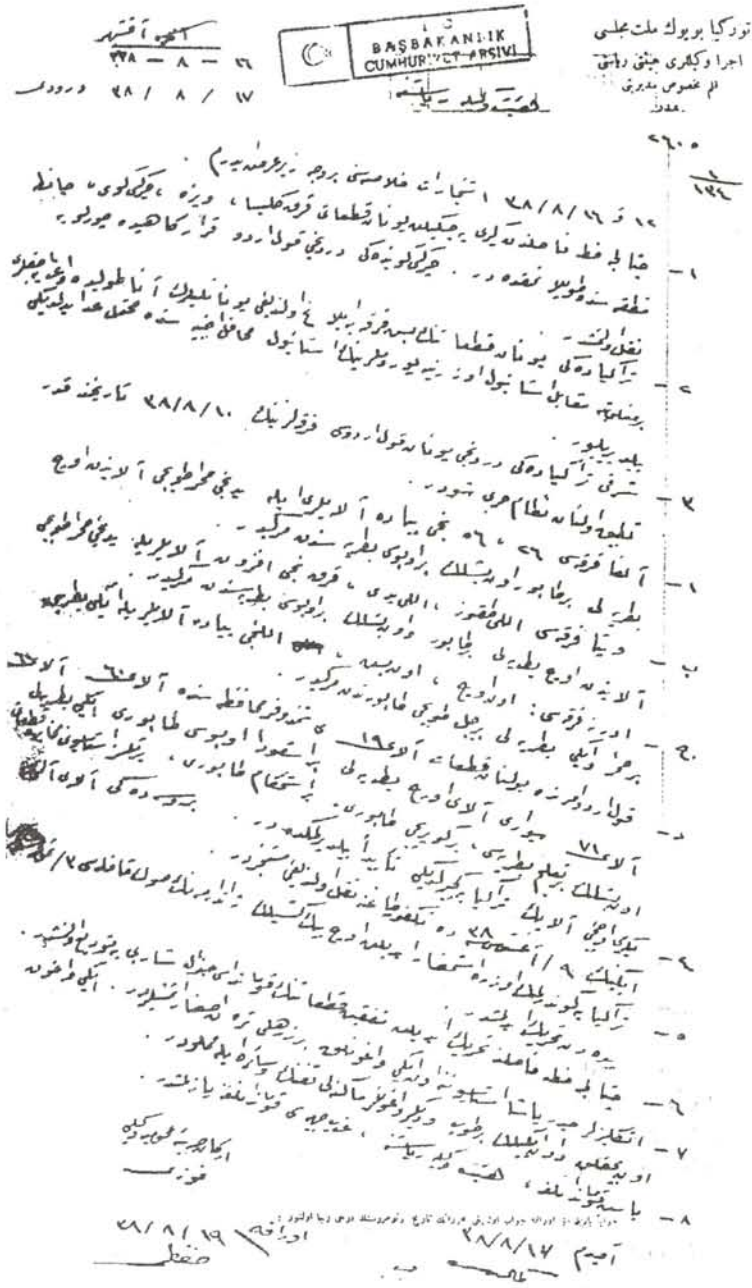
6. Muğla mıntıkasında: İstanköy istikametinden gelen bir düşman torpidosunun Sisam istikametine gittiği görülmüştür.

7. Üç düşman tayyaresinden birisi Çay istikametine, diğer ikisi Güzelim istikametine gitmiş ve Kırcaarslan istikametinden gelen bir tayyaresi de Göl berzahından Gelindiri-Haçan üzerinden Afyon istikametine gelmiştir.

8. Afyon'dan Eskişehir'e bir tren gitmiş ve aynı istikametten Afyon'a bir tren gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet: 2605, 1/134

Akşehir
16.8.1338
17.8.1338 vürûdu

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

12 ve 16.8.1338 istihbarat hülâsasını bervech-i zîr arz ederim.

1. Çatalca hatt-ı fâsılından geriye çekilen Yunan kıtaâtı Kırkkilise, Vize, Çerkezköy ve Çanta mıntıkasında toplanmaktadır. Çerkezköyü'ndeki Dördüncü Kolordu karargâhı da Çorlu'ya naklolunmuştur.

2. Trakya'daki Yunan kıtaâtının beş fırkaya iblâğ olunduğu, Yunanlıların Anadolu'da uğrayacakları bir mağlûbiyete mukabil İstanbul üzerine yürümelerinin İstanbul mahâfil-i ecnebiyyesinde muhtemel addedildiği bildiriliyor.

3. Şarkî Trakya'daki Dördüncü Yunan Kolordusu Fırkalarının 10.8.1338 tarihine kadar tatbik olunan nizam-ı harbî şudur:

a) Alfa Fırkası 26, 56. Piyade Alayları ile 7. Sahra Topçu Alayı'ndan üç bataryalı bir tabur, onbeşlik bir obüs bataryasından mürekkeptir.

b) Ve Beta Fırkası 59, 57, 40. Efzun Alayları'yla 7. Sahra Topçu Alayı'ndan üç bataryalı bir tabur ve onbeşlik bir obüs bataryasından mürekkeptir.

c) Edirne Fırkası: 13, 15 ve 50. Piyade Alayları ile iki batarya bir sahra ve iki bataryalı bir cebel topçu taburundan mürekkeptir.

d) Kolordu emrinde bulunan kıtaât 19. Alayı şimendüfer muhafazasında, 60, 61 ve 71. Alaylar, süvari alay, üç bataryalı bir *(üsküda)* obüs taburu, iki bataryalı onbeşlik bir talim bataryası,

bir köprücü taburu, bir istihkâm taburu, bir telsiz istasyonu, muhabere kıtaâtı.

4. Yirmiüçüncü Alay'ın Trakya'ya geçirildiği te'yiden bildirilmektedir. Bursa'daki 62. Alay'ın 9 Ağustos 1338'de Tekirdağ'a naklolunduğu müstahberdir.

5. Trakya'ya gönderilmek üzere istihzar edilen üçbin kişilik jandarmanın son kafilesi 3 Temmuz 1338'de Pire'den tahrik edilmiştir.

6. Çatalca hatt-ı fâsılına tahrik edilen müttefikîn kıtaâtının kumandası General Şari'ye tevdi olunmuştur.

7. İngilizler Haydarpaşa İstasyonu'na oniki vagonluk bir zırhlı tren ihzar etmişlerdir. İki vagon on buçukluk ve onikilik bir top ve diğer vagonlar makineli tüfek ve sâire ile memlûdur.

8. Başkumandanlığa, Hey'et-i Vekîle Riyâsetine, Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Vekili
Fevzi

تورکیه بیوک ملت مجلسی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه ۱
۲۲۸

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

آقشهر

تاریخی ۲۸/۸/۱۹
وصولی ۲۸/۸/۲۰ ده ساعت ۸۳۰

۱ـ ۲۸/۸/۱۷ ده عودت ایدن [illegible] کوندریلن کشف قوللرینک آلدیغی وتحقیقاته نظراً
قورویل منطقه‌سنده: بیله‌جیک شرقنده دره‌کوی استقامتنه [illegible] ملکشه قریه‌سی شمال غربیسنده‌کی
دشمنک کوپلی منطقه‌سنده کثیر [illegible] ۲۰ کیلومتر [illegible] دره‌کوی [illegible] جنوبنده [illegible] مرور وعبوری منع ایتمشدر.
اره‌ویران قریه‌سنه ایکی منطقه‌ده [illegible] تأسیس ایتمش ودره‌کوی جنوبنده [illegible]
۲۸/۸/۱۷-۱۸ ده اسکیشهرده [illegible] یانغین کورلمشدر.
۲ـ [illegible] کوپلی منطقه‌سنده: [illegible] آلتی تعالی [illegible] دشمن [illegible] موضعلری [illegible]
دوانی، قراوشن، [illegible]، چقورلی بابا منطقه‌سنده تحکیماته دوام ایتمکده‌در.
[illegible] منطقه‌سنده: ۲۸/۸/۱۷ ده [illegible] جنوبنده‌کی [illegible] استقامتنه [illegible] کشف قوللری
[illegible] ده دشمن [illegible] اشغال ایتمشدر.
۳ـ آفیون منطقه‌سنده: [illegible] دشمن [illegible] متعدد مفرزه وموضعلر [illegible] دوام ایتمشدر.
[illegible] قووازوری [illegible]
۴ـ آیدین منطقه‌سنده: [illegible] دشمن [illegible] استقامته [illegible] ایتمشدر.
کوللک [illegible] طیاره‌لر [illegible]
۵ـ بر دشمن طیاره‌سی [illegible] طیاره‌لری [illegible] آفیون [illegible]
[illegible]

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

۲۸/۸/۲۰ اداره‌یه
۲۸/۸/۲۰ [illegible]
[illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 229

Akşehir
19.8.1338
Vusûlü:
20.8.1338
Saat: 1.30 evvel

17.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Bilecik şarkında Dereköy istikametine gönderilen keşif kollarımızın ahaliden yaptığı tahkikata nazaran düşmanın Küplü mıntıkasından getirdiği ikiyüzelli kişilik bir müfreze ile Dereköy'ün üç km. cenûbunda Siliken karyesinin şimâl-i garbîsindeki Erenviran karyesine kadar olan mıntıkada Sakarya boyunca karakollar tesis etmiş ve Dereköy'ün cenûbunda mürûr ve ubûru men'etmiştir. 17/18.8.1338'de Yenişehir'de bugün bir yangın görülmüştür.

2. Dağküplü mıntıkasında: Fâsılalı piyade ve makineli tüfek ateşi teâti edilmiştir. Porsuk cenûbunda düşman Birinci mevzi'inde bazı nukatta ve Kanlıpınar-Kıravdeşen-Çubukçiftliği-Tahtalıbaba hattında tahkimâta devam edilmiştir.

Hüsrevpaşa dağı mıntıkasında 17.8.1338'de Cevizli cenûbundaki Teperce tepesi istikametine sevk edilen süvari keşif kolumuz mezkûr tepeden düşman ateşine marûz kalmış ve süvari bölüğümüzün yetişmesi üzerine düşman bazı eşya terk ederek ve tepe, tarafımızdan işgal olunmuştur.

3. Afyon mıntıkasında: Birkaç düşman bölüğünün müteaddid münferid ve mevzî harekâtından başka bir şey olmamış ve Afyon şimâl-i şarkîsi istikametinde bir yangın müşahade edilmiştir. Tınaztepe garbındaki sırtlarda düşman, ahali ve askerle tahkimâta devam etmiştir.

4. Aydın mıntıkasında: Menderes'e takarrüp etmek isteyen düşman postaları tardedilmiş ve düşmanın elli kadar kruvazörü Muğla sahilinde Güllük limanına gelmiş ve bir saat kadar körfez dahilinde dolaştıktan sonra Kazıklı istikametine gitmiştir.

5. Bir düşman tayyaresi Bolvadin, Aziziye mıntıkasında, bir tayyaresi Işıklar, Aksultan ve Şuhud, bir tayyaresi de *(Eber, Dışrası)*, Sandıklı mıntıkasında dolaşmışlardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49
35

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

28/8/20

28/8/28

1- Bu sonbahar bölgede yapılan manevralar esnasında Ankara bölgesinde bulunan uçaklardan bir kısmının Eskişehir bölgesine nakledilerek oradaki manevralara iştirak ettirilmesi.

2- Ankara bölgesinde bulunan uçaklardan bir kısmının Eskişehir bölgesine nakledilerek oradaki manevralara iştirak ettirilmesi.

3- Manevra bölgesinde bulunan uçaklardan bir kısmının Ankara bölgesine nakledilerek oradaki manevralara iştirak ettirilmesi.

4- Manevra bölgesinde bulunan uçaklardan bir kısmının Ankara bölgesine nakledilerek oradaki manevralara iştirak ettirilmesi.

5- Manevra bölgesinde bulunan uçaklardan bir kısmının Ankara bölgesine nakledilerek oradaki manevralara iştirak ettirilmesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 230

18.8.1338 harp raporudur.

1. Porsuk şimâlinde bazı nukatta piyade ve makineli tüfek ateşi teâti edilmiş, Porsuk cenûbunda muhtelif mahallerde düşman tahkimâtla iştigâl eylemiştir.

2. Afyon mıntıkasında: Düşmanın bir piyade fırkası Susuz boğazı civarından garba gitmiş, birkaç süvari bölüğünün mevazii ve harekâtı görülmüştür. Kırka, Banaz ve Oturak civarında bir yangın tarassut edilmiştir.

3. Sandıklı mıntıkasında: Düşman Tınaztepe'de tahkimatla meşgul olmuştur. Çıngıraklıdere civarında düşman keşif koluyla nöbetçilerimiz arasında ateş teâti edilmiştir. Sarayköy, Aydın mıntıkalarında Menderes'e takarrüp etmek isteyen düşman efradı ateşimizle tardedilmiş ve Menderes boyunda müteaddid mahallerde ateş teâti olunmuştur.

4. Düşmanın bir tayyaresi Afyon şark ve Aziziye mıntıkası üzerinde, diğer iki tayyaresi Kocatepe ve Sandıklı mıntıkalarında keşfiyatta bulunmuştur.

5. Kazlıgöl ve Döğer mıntıkasında keşfiyatta bulunan bir tayyaremiz bu mıntıkadaki düşman vaziyetinde tebeddül görmemiştir. Düşman topçusu tayyaremize ateş açmış ve bir harp tayyaresi uçarak uzaktan biraz ateş etmişse de daha ziyade yaklaşamamıştır. Afyon garp mıntıkasında uçan diğer bir tayyaremiz düşman tahkimât hattının fotoğraflarını almıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Şube: 1

Adet: 233

21.8.1338 harp raporudur.

1. Yarımca ile Gebze arasında bir Yunan muavin kruvazörünün dolaşmakta olduğu görülmüş ve gece fenerleri söndürerek Yarımca Fenerine gelen bir düşman torpidosu ateşle avdete icbâr edilmiştir.

2. Eskişehir ve Seyitgazi mıntıkalarında bir şey olmamıştır.

3. Afyon mıntıkasında düşmanın bir alay kadar piyadesinin Kumartaş civarında ve bir taburun Çukurköy civarında talimle meşgul olduğu görülmüştür. Dün (20.8.1338) saat 9 sonrada miktarı tahmin edilemeyen bir düşman kuvveti Sülümenli'ye takarrüp etmek istemişse de bilmüsademe tardolunmuştur. Afyon cenûbunda Sülün ve Meşecik istikametlerinde keşif kolu müsademâtı olmuş ve düşman topçusu Ayvalı cenûp sırtlarına onbeş kadar mermi atmıştır.

4. Çal mıntıkasında: 20.8.1338'de Zeyve köprüsüne takarrüp etmek isteyen yirmi kişilik bir düşman kuvveti yarım saat müsademeden sonra tardedilmiştir.

5. Sarayköy mıntıkasında: Ortakça şimâl-i şarkîsindeki Savucular'da bulunan müfrezemizle düşman arasında gece sabaha kadar müsademe devam etmiş ve düşman topçusu Burhaniye İstasyonu'na ve Menderes cenûbuna tesirsiz kırk kadar mermi atmıştır. Horzunlu ile Bilâra arasında tahkimâtla meşgul olan düşman koluyla temas muhafaza edilmektedir. 20/21.8.1338 saat 3 evvelde Ahmetli Köprübaşı'na tarafımızdan yapılan baskında telörgülerine kadar takarrüp edilmiş ise de düşman takviye kıtaâtı aldığından müfrezemiz avdet etmiştir. İki gündür bu mıntıkada cereyan eden müsademede düşmanın yüzelli kadar mecrûhunu Bulladan'a naklettiği görülmüştür. Bir top kaması bulunmuş ve top da tahrip edilmektedir. Alınan ganâimden 195 sandık Alman fişeği, 317 sandık el bombası, 40 sandık top mermisi, 1000 adet battaniye, bir otomatik tüfek, iki ağır makineli tüfek kızağı geriye naklolunmuştur. 20/21.8.1338 gecesi düşman mezâliminden bîzar olan ahaliden 30 müslüman karakollarımıza iltica etmiş ve bir müfreze Nazilli ile Sultanhisar arasında şimendüfer köprüsünü tahrip etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

ارشاد موزه عمومی ریاستی

سعدیه
۲۲۵

۲۲ / ۸ / ۲۸ حوالی ساعت ۲۲ موزه عمومی ریاستی

۱- موزه ایکی منطقه سنده : ۲۲ شهر طوپچی موزه سی اطرافنده بر ایکی نقاطه بر قاچ مرمی آتیلمه وکوزه فر غایبنده بولنامه بر طوپ یا ایکی غاسوطلری آستاجوق تسبیت کوریلمشدر .

۲- یوقاریده طرفیمزدن (۲۲ / ۸ / ۲۸) ده بعضه نقاطه ده آتیلمه قطع ایلمشدر .

۳- آفیونه منطقه سنده : بعضه قطعاتک حرکتی کوریلمشدر و آفیونه سرقفه اجتماع ایدن بر دسته ایکی یا دورت طوپ تفنگیه ایله ویرقوناقلی مشینلی مرمیلر کله لری برعدد تیپ جیپ زری مرصد ایتمشدر .

۴- منتقی منطقه سنده : طوقچی سوریسی واطرافنده عسکر تکمیلی بولنمقده و ۲۲ شهر سقفه سوای مرکز و ضابطان یه مرتفعه کی بلده یه ده یکیدن تشکیلات قطعه دسته افرادی کوریلمشدر .

۵- مدیرس منطقه سنده : بر طیاره هوارنده ۲۲ شهر تمس مواقعنه اتیلمکده و سکوت دوام ایتمکده در .

۶- بوطاغ اوچ دسته طیاره سی آفیونه جنوب منطقه سنده ایکی طیاره سی آفیونه سرقفه و بولوارنده اورزنده و برطیاره سی وکزلی اورزنده اقام اورزی دیگر بر طیاره سی کذا زاویه وشاهور اورزنده کوریلمشدر .

۷- جمعه نوای قریه سنده سکوت وارد .

ارشاد موزه عمومی رئیسی

نوزاد

اصل مطابقدر . ۲۲ / ۸ / ۲۸

در رئیس عمومی

بکیتی

اوریفنه

۲۲ / ۸ / ۲۸ الحمد

وکیل رئیس

۲۲۶

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 235

23.8.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: Düşman topçusu mevaziimizin bir iki nukatına bir kaç mermi atmış ve Körfez haricinde bulunan bir torpido ile iki gambotun İstanbul'a gittiği görülmüştür.

2. Porsuk tarafında dün (22.8.1338)'de bazı nukatta ateş teâti edilmiştir.

3. Afyon mıntıkasında: Bazı kıtaatın hareketi görülmüş ve Afyon şarkında içtima eden bir düşman alayı, bir kumanda hey'eti tarafından teftiş edilmiş ve bir kumanda hey'eti Meşecik sırtlarına gelerek bir müddet cephemizi tarassut etmiştir.

4. Sandıklı mıntıkasında: Toklusivrisi ve Ahurdağı'nda yirmi neferi tecavüz etmiş müteferrik süvari, merkez ve Tınaztepe şarkındaki Belentepe'de eskisine nisbetle daha fazla düşman efradı görülmüştür.

5. Menderes mıntıkasında: Burhaniye civarında düşmanla temas muhafaza edilmekte ve sükûnet devam etmektedir.

6. Bu sabah üç düşman tayyaresi Afyon cenûp mıntıkasında, iki tayyaresi Afyon şarkında ve Bolvadin üzerinde ve bir tayyaresi Denizli üzerinde akşam üzeri diğer bir tayyaresi keza Dadak ve Şuhud üzerinde dolaşmıştır.

7. Cephenin aksâm-ı sâiresinde sükûnet vardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه
۲۳۷

۲۸/۸/۲۷ حرب اعظمیه

۱- قوه ایله مخلوطه سنده : دشمك روم خرابی حواریه سی سفر سلوکه یاقین موقعده تجمع ایتمکده ایدی . دشمك بو قسمی ترکلر فرار ایتمشدر . دشمك برجوق پیاده ، برطولا سواری و بطاریه دن مرکب بر قوتی بیلدیك — وزیر خانه طاغنی تعرض ایتمه و قونیه خانه غربی و جنوب غربی مرتفعاتی دوزرخانه شرقیه کی ۱۴۴۸ رقم تپه خطه نی توقیف ایلمشدر . مقابله ده کی دوشمن قسمی ده ریزه خلده ده سکونت ایلمشدر . کرك بو قسملرك و کرسه هیچ بر قسمك ۱۱ نجی قوه سنك بو مخلوطه ده بولنیپ اولمادیغی تعین اولنمشدر .

۲- ۲۸/۸/۲۶ ده دشمك بر طولا پیاده ایله مکزل نقطه سنده عرکت قوه سنه هجوم ایلدیکی حالده دشمك بو قسمی ده طوپ و سواری آتشیله طوتولمشدر . بو صورتله ۲۸/۸/۲۶ ده هیچ بر دشمك جنوبه دوغری تقهقر ایتمه سنه مانع اولنمشدر . ایرمه کشفیه قطعاتی بو صباح ده کی اوضاعدن کرك بو طولا پیاده و بر طولا سواریدن عبارت دشمن قسمی هادم دره سنك الوجه شرقی ترعه سنی طوتمشدر . ایکی طولا دشمن سواری قسمی تحری یاپا اسکیشهر جاریه سنه کلرك کرمشدر .

۳- آفیونه مخلوطه سنده : کیچه دشمن قسمی اوقومنه سنه قدر مورته بوغازی و ترعه سنك شرقنه ایرمه و آقیون جنوبنده مخلوطه سنك اشغال ایتمشدر . طوپکجی تعلیم لرنك قطعاتی بعضه نقاطه اسه ایتمشدر .

۴- خسته لی و عدیس مخلوطه سنده سکونت واردر . اوچ دشمن طیاره سی هر زمان یاپابلر ، بلوملر و جوبالر اوزرینه و دیر طیاره سی ده آقیونه جنوبی مخلوطه سنده و محمد لی اوزرینه طوپ آتمشدر .

اعظم حالبکر ۲۸/۸/۲۷

ارکان حربیه عمومیه رئیس

ورودی شعبه
اوراقه
۲۸/۸/۲۷
ویسه ریتر
۲۰۸۰

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 237

24.8.1338 harp raporudur.

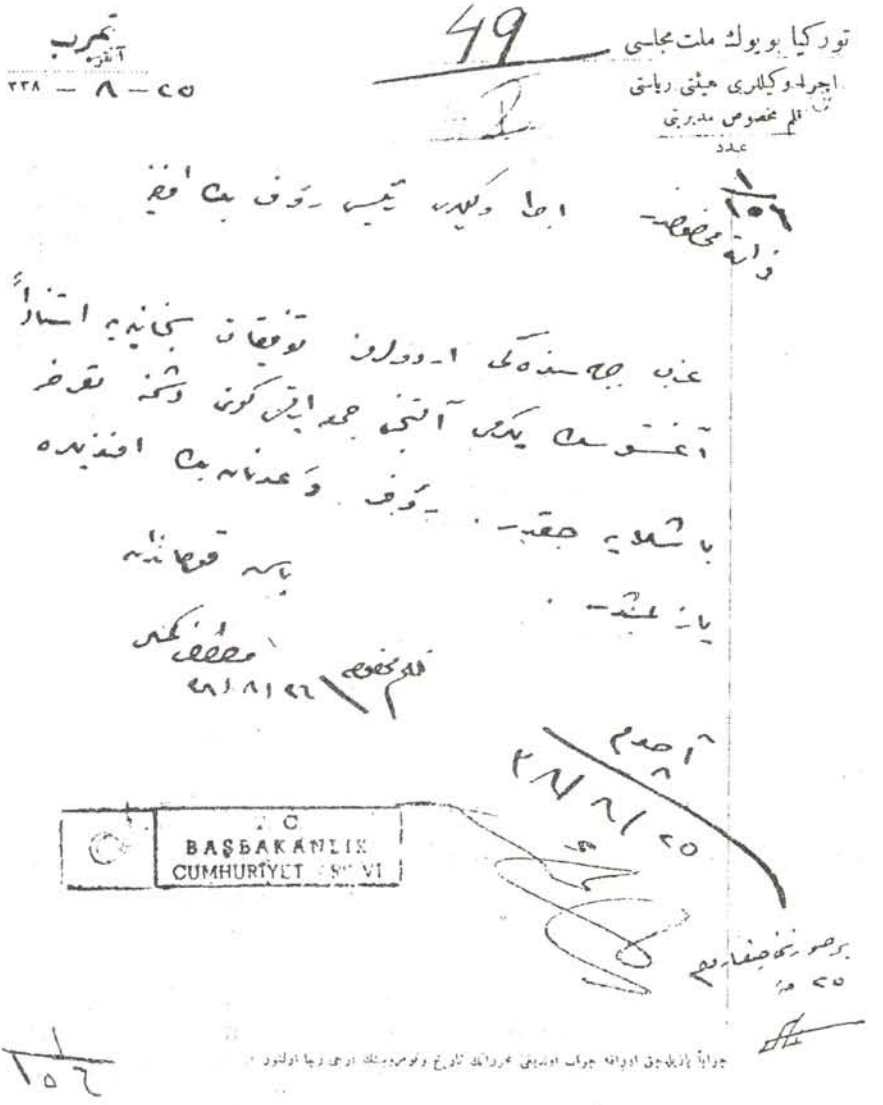
1. Kocaeli mıntıkasında: Düşmanın Rum harabesi civarındaki münferid bölüğüne yapılan baskın muvaffakıyetle neticelenmiş, düşman mevzii terkle firar eylemiştir. Düşmanın bir tabur piyade, bir bölük süvari ve bataryadan mürekkep bir kuvveti Bilecik - Vezirhan'a doğru taarruz etmiş ve Vezirhan garp ve cenûp sırtlarıyla ve Vezirhan şarkındaki 148 rakımlı tepe hattında tevkif edilmiştir. Muharebe bütün gün devam etmiş ve 5 sonrada sükûnet hasıl olmuştur. Gerek muhbir ifadesiyle ve gerekse cephe temasıyla 11. Fırkası'nın yine bu mıntıkada bulunduğu anlaşılmıştır.

2. 23.8.1338'de düşmanın bir bölük piyade, iki makineli tüfekten mürekkep kuvveti Çalcabaşı garbından ilerlemek istemişse de topçu ve piyade ateşimizle tardedilmiştir. Porsuk cenûbunda 23.8.1338'de Cevizli'nin cenûbundaki Teperce istikametinde sevk edilen keşif kolumuz daha evvel bu civardaki ormanlıklara gizlenen takriben iki bölük piyade ve bir bölük süvariden ibaret düşman müfrezesiyle müsademeden sonra Alaçam tepesi şarkına çekilmiştir. İki bölük piyade ve bir bölük düşman süvarisinin Tahtalıbaba istikametinden Seyitgazi'ye geldiği görülmüştür.

3. Afyon mıntıkasında: Gece düşman cephesinin aksâm-ı muhtelifesinde fâsılalı sûrette bomba ve tenvir fişeği endaht edilmiş ve Afyon cenûp mıntıkasında tahkimât ile iştigal etmiştir. Topçuları, tanzim-i endaht maksadıyla bazı nukatta ateş etmişlerdir. Düşman cephesinin gerisinde müteferrik nakliyât Afyon'la Deber arasında mutâddan fazla faaliyet ve 23.8.1338 saat 4 sonrada sınıfı tayin edilemeyen ve yekdiğerini takip eden üçyüz metre tûlünde iki yürüyüş kolunun demiryolunu takiben Uşak'tan Afyon'a geldiği görülmüştür.

4. Sandıklı ve Menderes mıntıkalarında sükûnet vardır. Üç düşman tayyaresi Hüsrevpaşahanı, Bayat, Sülümenli, Çivril üzerinden ve dört tayyaresi muhtelif zamanlarda Afyon cenûp mıntıkasında ve Sandıklı üzerinde dolaşmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/156

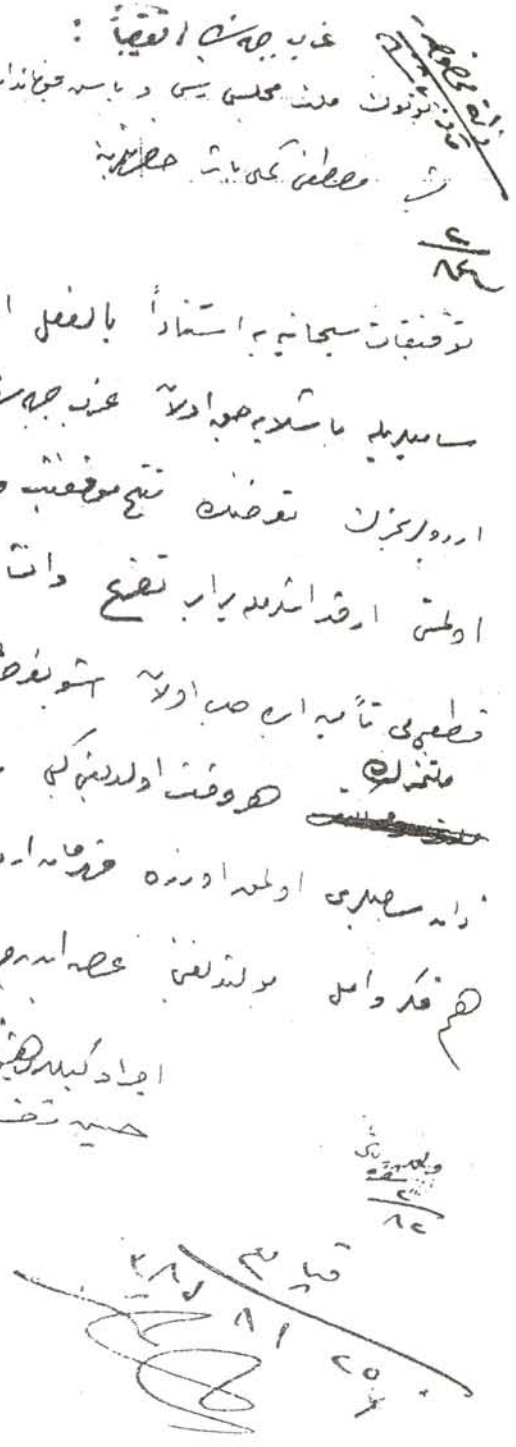
Garp Cephesi
25.8.1338

Zâta mahsûstur

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

Garp Cephesindeki ordularımız tevfikât-ı Sübhâniyyeye istinâden Ağustos'un yirmialtıncı Cumartesi günü düşmana taarruza başlayacaktır. Raûf ve Adnan beyefendilere yazılmıştır.

Başkumandan
Mustafa Kemal

Zâta mahsûstur
Makine başında

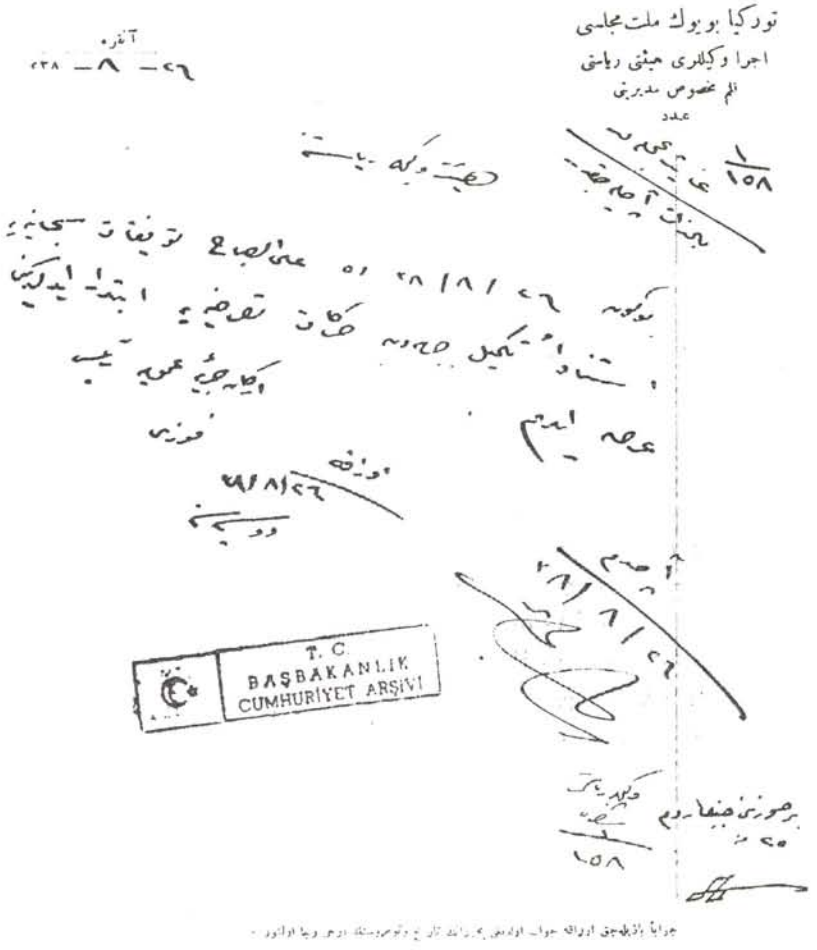
2
84

Garp Cephesinde takiben

Büyük Millet Meclisi Reîsi ve Başkumandan Gazi Müşîr
Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Tevfikât-ı Sübhâniyyeye istinâden bilfiil idâre-i sâmîleriyle başlayacak olan Garp Cephesindeki ordularımızın taarruzunun feth-i muvaffakiyet ve muzafferiyet olmasını arkadaşlarımla beraber tazarrû ve inşaallah halâs-ı kat'îyi temîn edecek olan işbu taarruz-u umûmîde milletimizin her vakit olduğu gibi başta zât-ı sâmîleri olmak üzere kahraman ordularımızla hem-fikr ü emel bulunduğunu arz ederim, efendim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi
Hüseyin Raûf

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/158

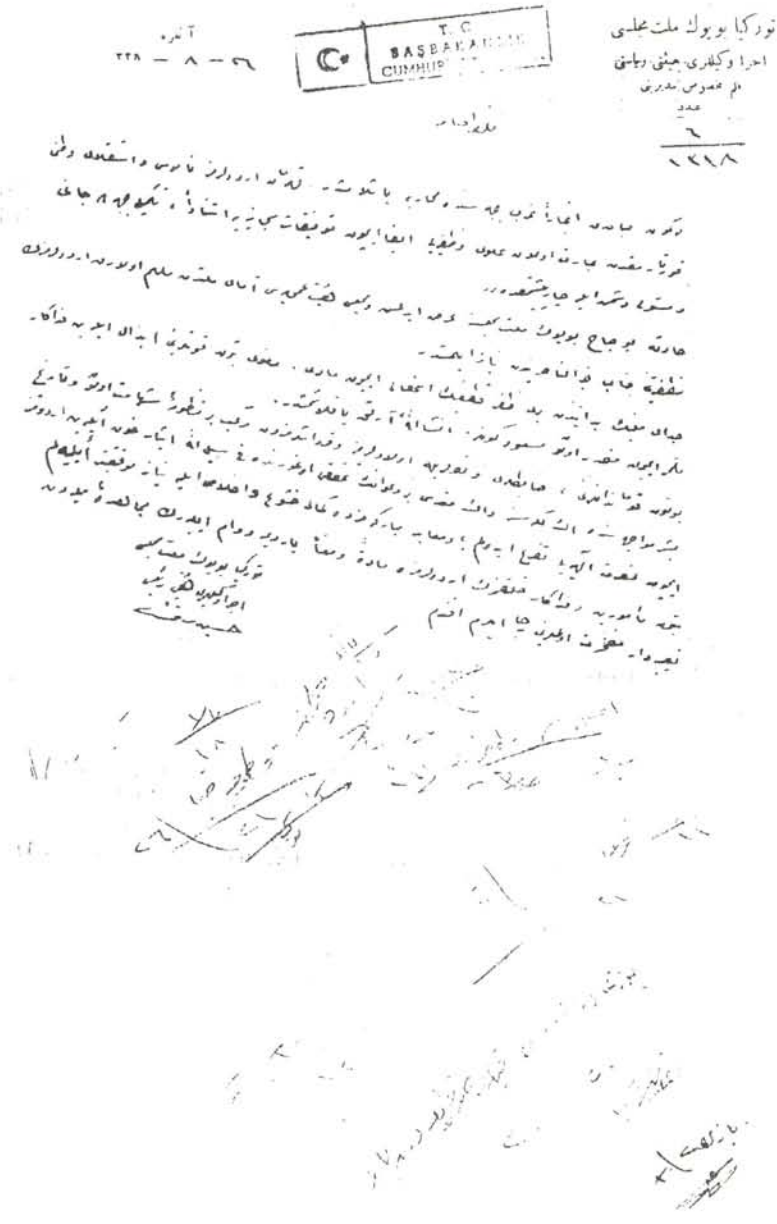
Ankara
26.8.1338

Gayet aceledir
Bizzat açılacaktır.

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

Bugün 26.8.1338'de ale's-sabah tevfikât-ı Sübhaniyyeye istinâden tekmîl cepheden harekât-ı taarruziyyeye ibtidâr edildiğini arz ederim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
6/1318

Ankara
26.8.1338

(Telgrafnâme)

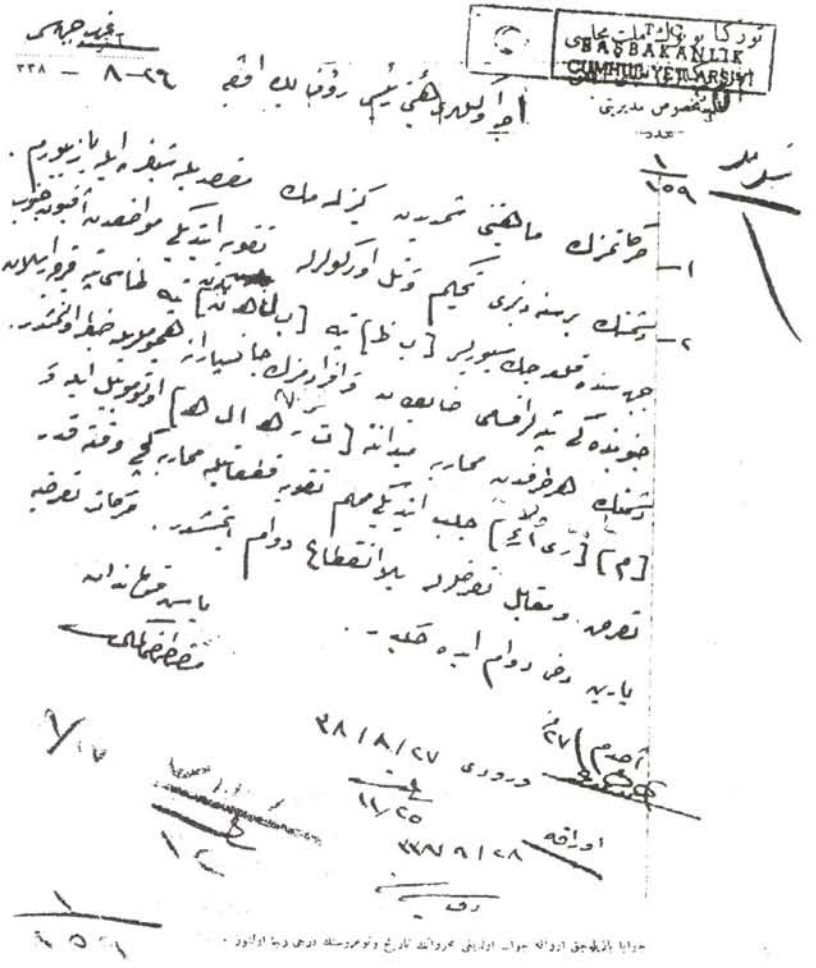
Bugün sabahtan itibaren Garp Cephesinde muharebe başlamıştır. Kahraman ordularımız namus u istiklâl-i vatanı kurtarmaktan ibaret olan ulvî vazifeyi ifâ için tevfikât-ı Sübhâniyeye istinâden, tekmîl cephede cânî ve müstevlî düşman ile çarpışmaktadır.

Hadise bu sabah Büyük Millet Meclisi'ne arzedilmiş ve Meclis Hey'et-i Umûmiyyesi âmâl-i milletten mülhem olarak ordularımızın muzafferiyetini Cenab-ı Hayru'n-nâsırîn'den niyâz eylemiştir.

Cidâl-i milletin bidâyetinden beri zafer-i kat'înin istihsâli için maddî ve manevî bütün kuvvetlerini ibzâl eyleyen fedakâr milletimiz için mukadder olan mes'ûd günler İnşaallah artık yaklaşmıştır.

Bütün kumandanları, zabitleri ve neferleriyle evlâdlarımız ve kardeşlerimizden mürekkep bir manzûme-i şehâmet olan ve tarih-i beşer muvâcehesinde en lekesiz ve mukaddes bir da'vânın tahakkuku uğrunda fî sebîlillah îsar-ı hûn eyleyen ordumuz için nusret-i İlâhiyyeye tazarrû edelim; ve maâbid-i mübarekemizde kemâl-i huşû' ve ihlâs ile niyâz-ı muvaffakiyet eyleyelim. Bütün me'mûrîn ve fedâkâr halkımızın ordularımıza maddeten ve ma'nen yardıma devam eyleyerek mücâhede-i milliyeden nasibdâr-ı mefharet olmalarını rica ederim efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi
Hüseyin Raûf

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/159

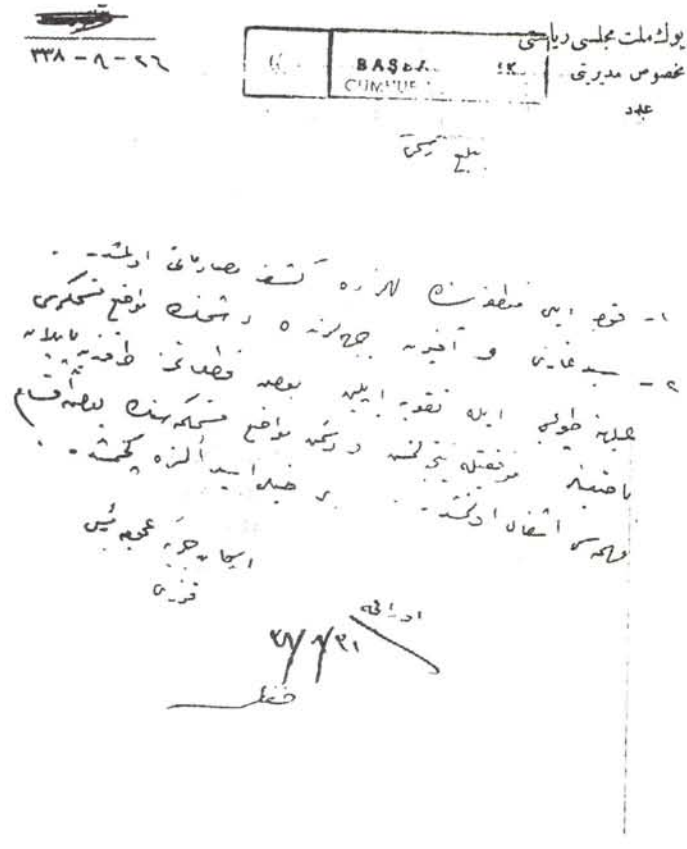
Garp Cephesi
26.8.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Harekâtımızın mâhiyetini şimdiden gizlemek maksadiyle şifre ile yazıyorum.

2. Düşmanın bir seneden beri tahkîm ve telörgülerle takviye ettiği mevâziden Afyon cenûp cephesinde Kalecik Sivrisi [B.Z.] tepe - [Belentepe]-Tınaztepe-Kırcaarslan cenûbundaki tepeler aksâmı zabitân ve efrâdımızın cansiparâne hücûmlarıyle zabtolunmuştur. Düşmanın her taraftan muharebe meydanına trenle ve otomobil ile ve piyade olarak celp ettiği mühim takviye kıtaâtıyle muharebe geç vakte kadar taarruz ve mukâbil taarruzlarla bilâ inkıta devam etmiştir. Harekât-ı taarruziyye yarın dahi devam edecektir.

Başkumandan
Mustafa Kemal

تورکیا بویوك ملت مجلسی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عبد

BAŞBAKANLIK
CUMHURIYET

۳۳۸ - ۸ - ۲۲

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

26.8.1338

Tebliğ-i Resmî

1. Kocaeli mıntıkasında lehimizde keşif müsademâtı olmuştur.

2. Seyitgazi ve Afyon cihetlerinde düşmanın mevâki-i müstahkemesi aleyhine topçu ile takviye edilen bazı kıtaâtımız tarafından yapılan baskınlar muvaffakıyetle neticelenmiş ve düşman mevâki-i müstahkemesinin bazı aksâm-ı mühimmesi işgal olunmuştur. Bir hayli esir elimize geçmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 236

26.8.1338 harp raporudur.

1. Bugün cephede tarafeyn tayyareleri keşif faaliyetinde bulunmuştur.

2. Çal mıntıkasında: Düşman iki tabur kadar kuvvetle saat 4.30 evvelde Aligazi dağı ve İncirliburun arasından topçu ve makineli tüfek ateşi himayesinde taarruza başlamış ve bir kısım kuvveti Menderes cenûbuna geçerek Alifakih ve Çal istikametinde biraz ilerlemiş ise de saat 7.20 evvelde tekrar çekilmeye başlamıştır. Cephenin diğer aksamında mühim bir şey olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49
48

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
398

27.8.1338 harp raporudur.

1. Kıtaâtımız 26.8.1338 sabahı saat 6 evvelden itibaren bütün cephede taarruza ibtidar etmiştir. 27.8.1338 sabahına kadar cereyan eden muharebe neticesi de bervech-i âtidir.

a) Döğer istikamet-i umûmiyesinde ilerleyen kıtaâtımız Yahşin cenûbundaki Karatepe'yi işgâl ile Tavşantepe ve Köroğlu kalesi istikametinde ilerlemişlerdir. Uçartepe istikametinde taarruz eden kıtaâtımız bidâyette mezkûr tepeyi işgâl eylemişse de bilahare düşmanın mukabil taarruzları karşısında Sarıçayır-deresi şarkına çekilmiştir. Mezkûr mevâki' için tarafımızdan taarruzlar devam ediyor.

b) Daha cenûpta Akarçay'a kadar devam eden mıntıkadan taarruz eden kıtaâtımız İsçekarahisar garbındaki düşman siperlerinin bir kısmını işgâl etmiştir.

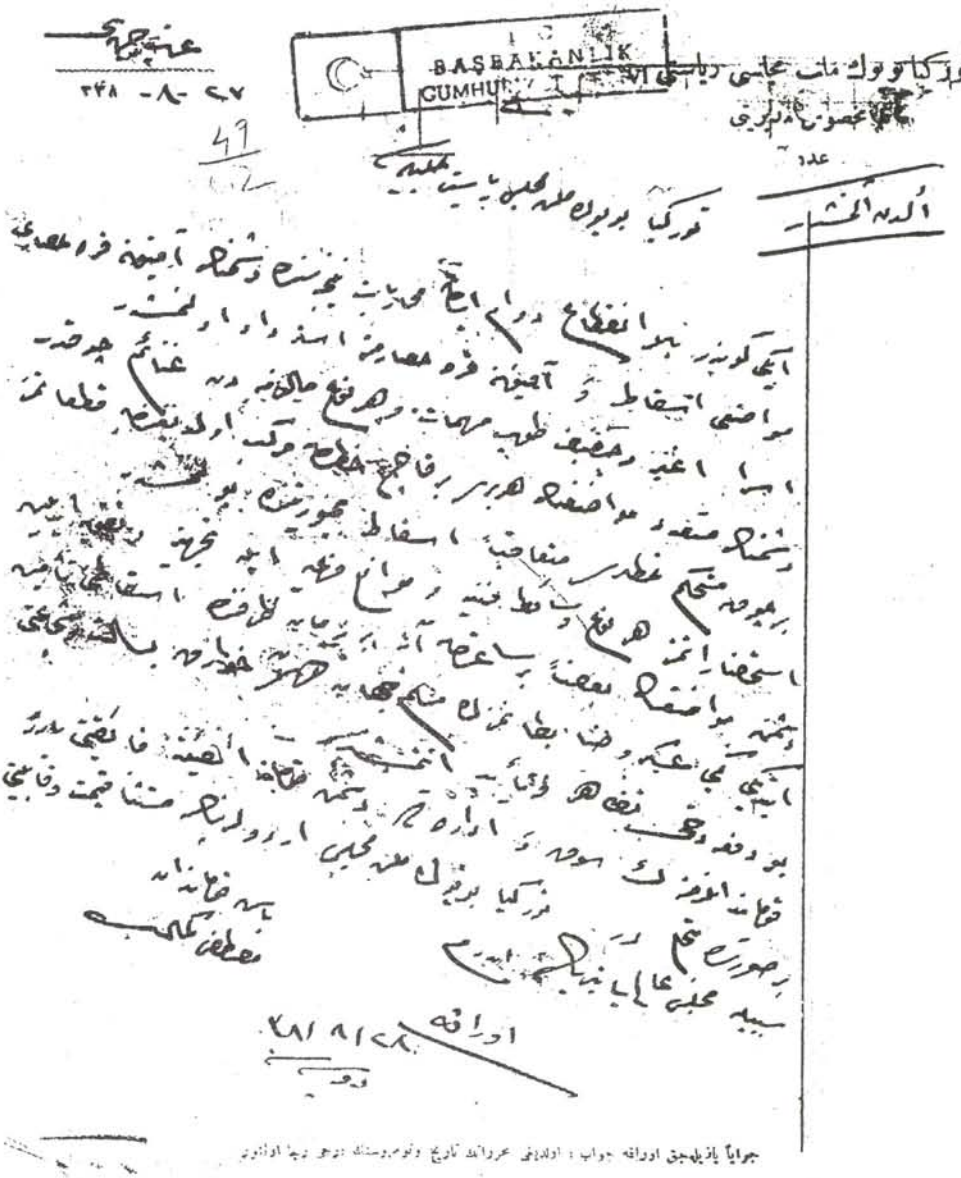
c) Afyon cenûbunda Meşecik sırtından Ahırdağı'na kadar olan mıntıkadaki taarruz kuvvetlerimiz takriben üç saat zarfında düşmanın telörgüsüyle takviye edilmiş mevâzi-i asliyesinden kısm-ı a'zamını iskat etmiştir. Akşama doğru ve gece düşmanın bazı nukatta yaptığı mukabil taarruzlar muvaffakiyetle def ü tard ve düşman eline geçmiş aksâm-ı sâire tekrar süngü hücumlarıyla istirdâd edilmiştir.

d) Kuvvetli süvari kıtaâtımız dün 26.8.1338 saat 8'den itibaren Ahurdağlarından Sıçanlı üzerine sarkarak düşmanın tamamen gerilerine düşmüş ve Afyon'la Dumlupınar arasında hattı üç mahalde tahrip etmiştir.

e) Kocaeli mıntıkasında düşman mevâziinin iki noktasına muvaffakiyetle baskın yapılarak birçok maktûl bıraktırılmıştır.

2. Tayyarelerimiz, düşman harp tayyarelerinin mümânaat etmek istemesine rağmen muvaffakiyetli keşifler yapmışlar. Düşman gerilerine beyannâmeler atmışlardır. Bir düşman tayyaresi Afyon cenûbunda keşif yapmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Elden alınmıştır.

Garp Cephesi
27.8.1338

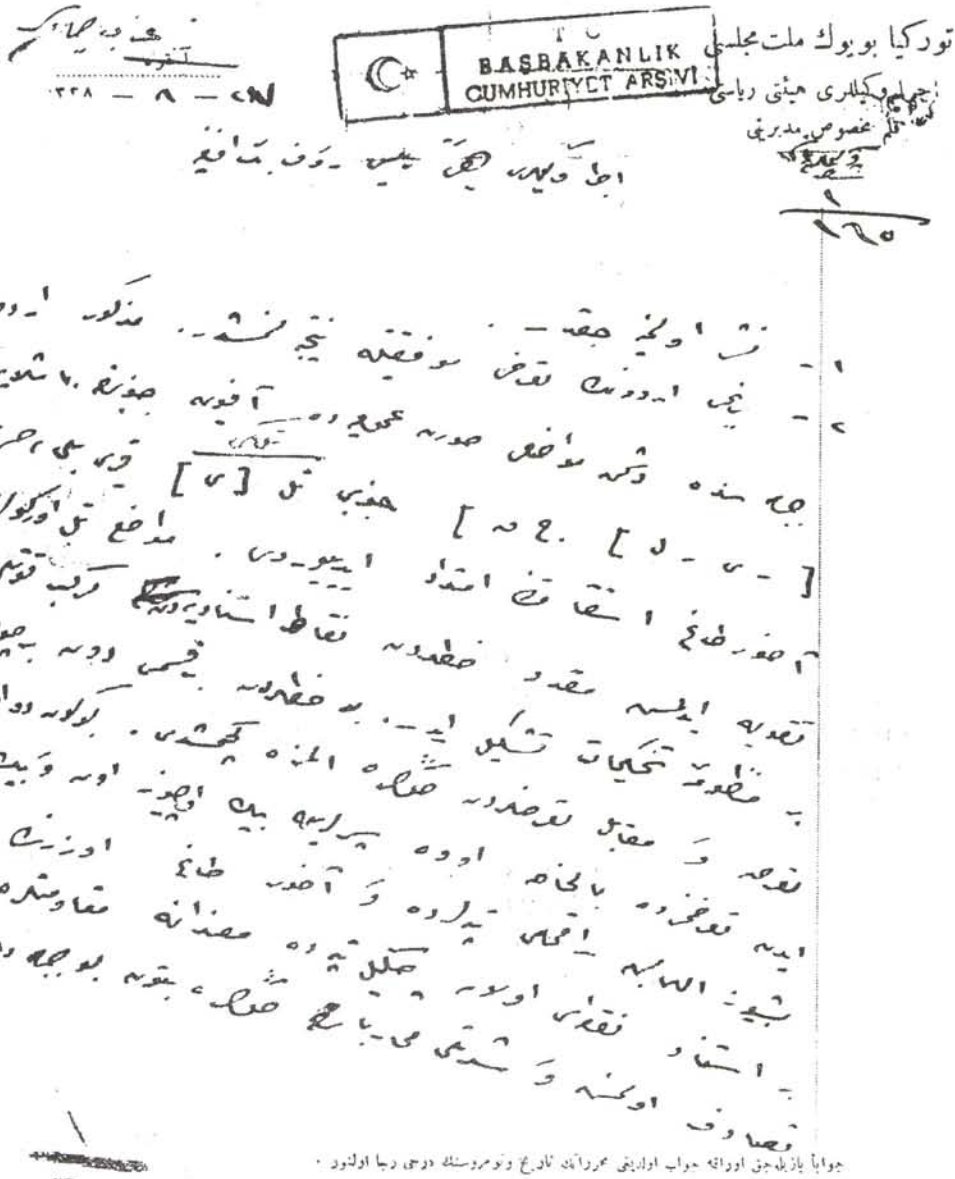
Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâset-i Celîlesine

İki gündür bilâ inkıta devam eden muharebât neticesinde düşmanın Afyonkarahisarı mevâzii iskât ve Afyonkarahisarımız istirdâd olunmuştur. Üserâ, ağır ve hafif top, mühimmat ve her nev'i malzemeden ganâim çoktur. Düşmanın müteaddid mevâziinin her biri birkaç hattan mürekkep olduğundan kıtaâtımız birçok müstahkem hatları müteakıben iskat mecbûriyetinde bulunmuştur.

İstihzârâtımız her nev'i vesâit-i fenniye ve mevani-i fer'iyye ile teçhiz ve takviye edilen düşman mevâziinin bazen bir saatten az bir zaman zarfında iskatını temin ettiği gibi asker ve zabitanımızın müsellem-i cihân olan havârik-i besâlet ve şecaâtı bu def'a dahi tezâhür ve teeyyüd etmiştir.

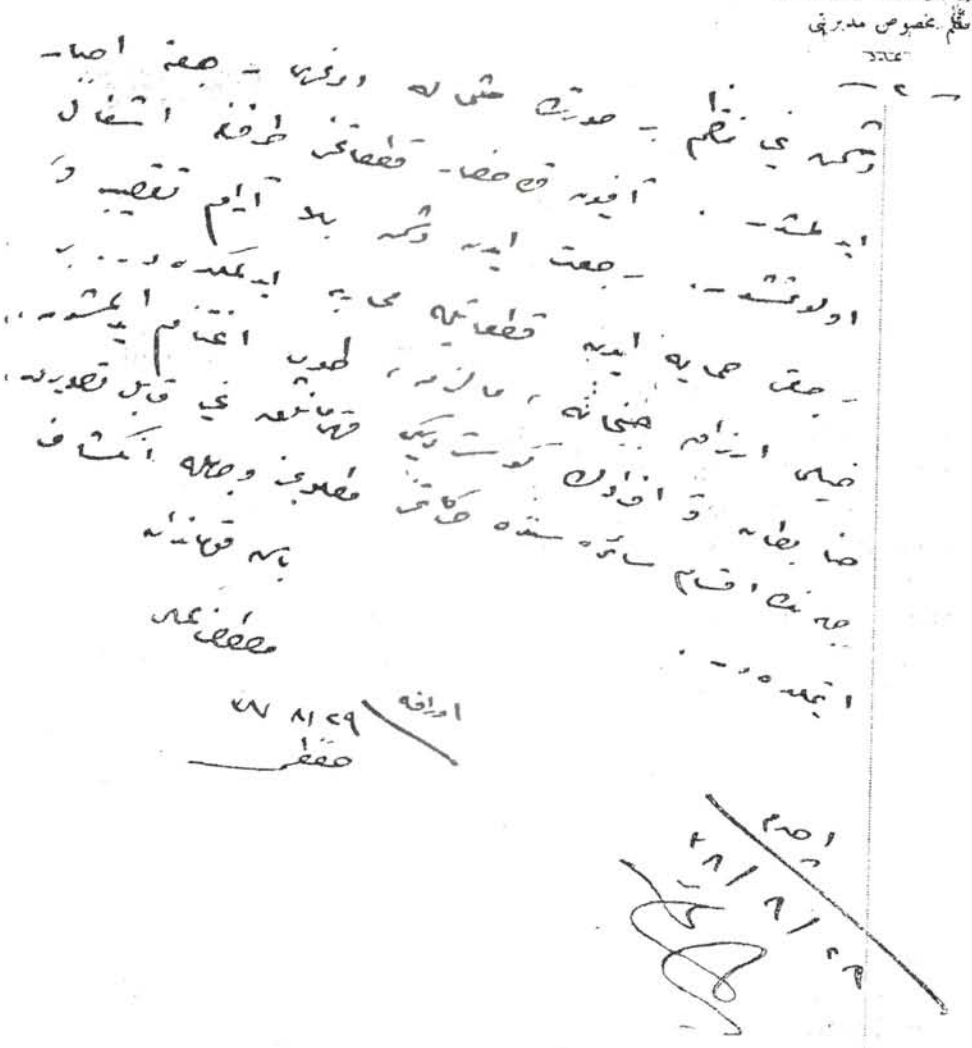
Kumandanlarımızın sevk ve idarede düşman kumanda hey'etine fâikiyeti bâriz bir sûrette mütecellîdir. Türkiye Büyük Millet Meclisi ordularının müstesnâ kıymet ve kabiliyeti sebebiyle Meclis-i Âlî'yi tebrik ederim.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
مخصوص مدیریتی

آنقره
۳۲۸

حواباً یازیلاجق اوراقه جواب ویرلدیکی تاریخ ونومروسنك درج ایدلمدر .

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/165

Garp Cephesi
27.8.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Birinci Ordunun taarruzu muvaffakıyetle neticelenmiştir. Mezkûr Ordu cephesinde düşman mevâzii sûret-i umûmiyede Afyon cenûbundan başlayarak [ryrl]. c k] cenûbu, Tilki karyesi-Hasanbeli-Ahurdağ istikametinde imtidat ediyordu. Mevâzi telörgüleriyle takviye edilmiş, müteaddit hatlardan, nukat-ı istinadiyeden mürekkep kuvvetli bir manzûme-i tahkimât teşkil ediyor. Bu hatlardan bir kısmı dün birçok taarruz ve mukabil taarruzlardan sonra elimize geçmişti. Bugün devam eden taarruzumuzda bilhassa ova siperleriyle 1310 ve 1355 rakımlı tepelerde ve Ahurdağı üzerinde bir istînat noktası olan Çiğiltepe'de muannidâne mukavemetlere tesadüf olunmuş ve şiddetli muharebâttan sonra bütün bu cephede düşman gayr-i muntazam bir sûrette şimâle doğru ric'ate icbâr edilmiştir. Afyonkarahisar, kıtaâtımız tarafından işgal olunmuştur. Ric'at eden düşman bilâ ârâm takip ve ric'atı himâye eden kıtaâtıyle muharebe edilmektedir. Bir hayli erzak, cephane, malzeme, top iğtinâm edilmiştir. Zabitân ve efrâdın gösterdiği kahramanlık gayr-i kabil-i tasvirdir. Cephenin aksâm-ı sâiresinde harekâtımız matlubumuz vechiyle inkişâf etmektedir.

Başkumandan
Mustafa Kemal

توركيا بويوك ملت مجلسى
اجرا وكيللرى هيئتى رياستى
قلم مخصوص مديريتى
عدد
١/١٦٢

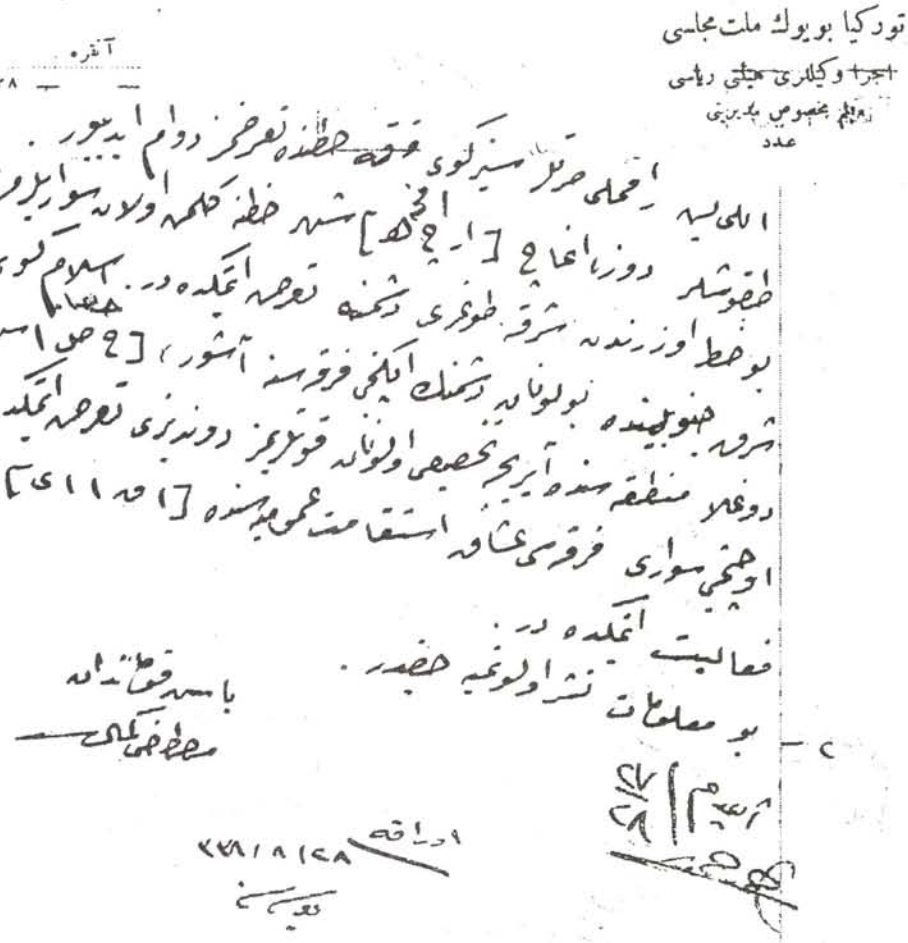
غرب جـ
٢٧ — ٨ — ٣٣٨

اجرا وكيللرى هيئتى رياست جليله‌سنه

يالوه بازاركوى شوسه‌سى قربنده‌كى قورتكوى جوارنده
١- يالوه منطقه‌سنده دشمنله محاربه دوام ايتمكده‌در. اسكيشهرده
قراجه [كوى] نفله منطقه‌لرنده
جبهه سيد افيون قره حصار شرق جبهه‌سنده آيلجى اردولرمز دشمنه آراسنده محاربه دوام
ايتمه سيدغازى منطقه‌سنده چيا قمه ته‌سى ايله دها جنوبنده قاز اوجوراته
تپه‌لرنده شديد محاربه‌لر اولمشدر. افيون جنوب منطقه‌سنده ٢٦/٢٧ ٢٧/٨ و
٢٧ صباح دشمنك صالدر استقامتنده‌كى مقابل تعرضلرى طرد ايدلمه و
دشمنك مواضعنك بر قسمى ضبط اولنمشدر. ينه بو صباح تعرضلره باشلانيلرق
بوغاز بوغازه دوام ايدن شديد محاربه‌لر نتيجه‌سنده افيون غرب جنوبنده‌كى
بيك اوچيوز اونده اقتحاماً تپه اشغال ايدلمه و دشمن بورادن غرب منطقه‌سنه
بر صورتده شماله طرد ايدلمشدر. بو جهه‌ده تعقيبه قدر دشمنك اوردوده
بولنان خطلرنده [ورهسى ى] تقيشلجه قربنده اوچ خطى
ضبط اولنمشدر. دشمنك مقاومت ايتمكده اولديغى بيك اوچيوز

١/١٦٢

جوابا يازيله جق اوراقه جواب اولديغى اوراقك تاريخ و نومروسنك درجى رجا اولنور .

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاسی
رهیلم مخصوص مدیریتی
عدد
آنقره
۲۸
اجمالی حربیه مسیر کلوی قوته حصه ده تعرضی دوام ایدیور .
الای سیه [ ] شهر خطه کلمه اولنه سوار ایلرو
خصوصلر دوزه اتماع [ ] سلام کلوی
بوخط اوزرنده شرقه طوغری دشمنه تعرضه انتقاله در . حصار
شرقه [ ] بولونانه دشمك ایلکی فرقه سنه آشور) [ ]
دوغرو منطقه سنده آیری بخصوص اولنه قوتلریز دونه رك تعرضه انتقاله در
اوچنجی سواری فرقه سی عشاره استقامتنه عمومیه سنده [ ]
فعالیتنه انتقاله در .
بو معلومات نشر اولونمیه حضرده .
باسه قوماندانه
مصطفی کمال
ادرانه
۲۲۸/۸۱۷۸
تعیینی

جواباً یازیلدیغی ادرانه جواب اولدیغی تحریراتك تاریخ ونومرولرینك درجی رجا اولنور .

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/163

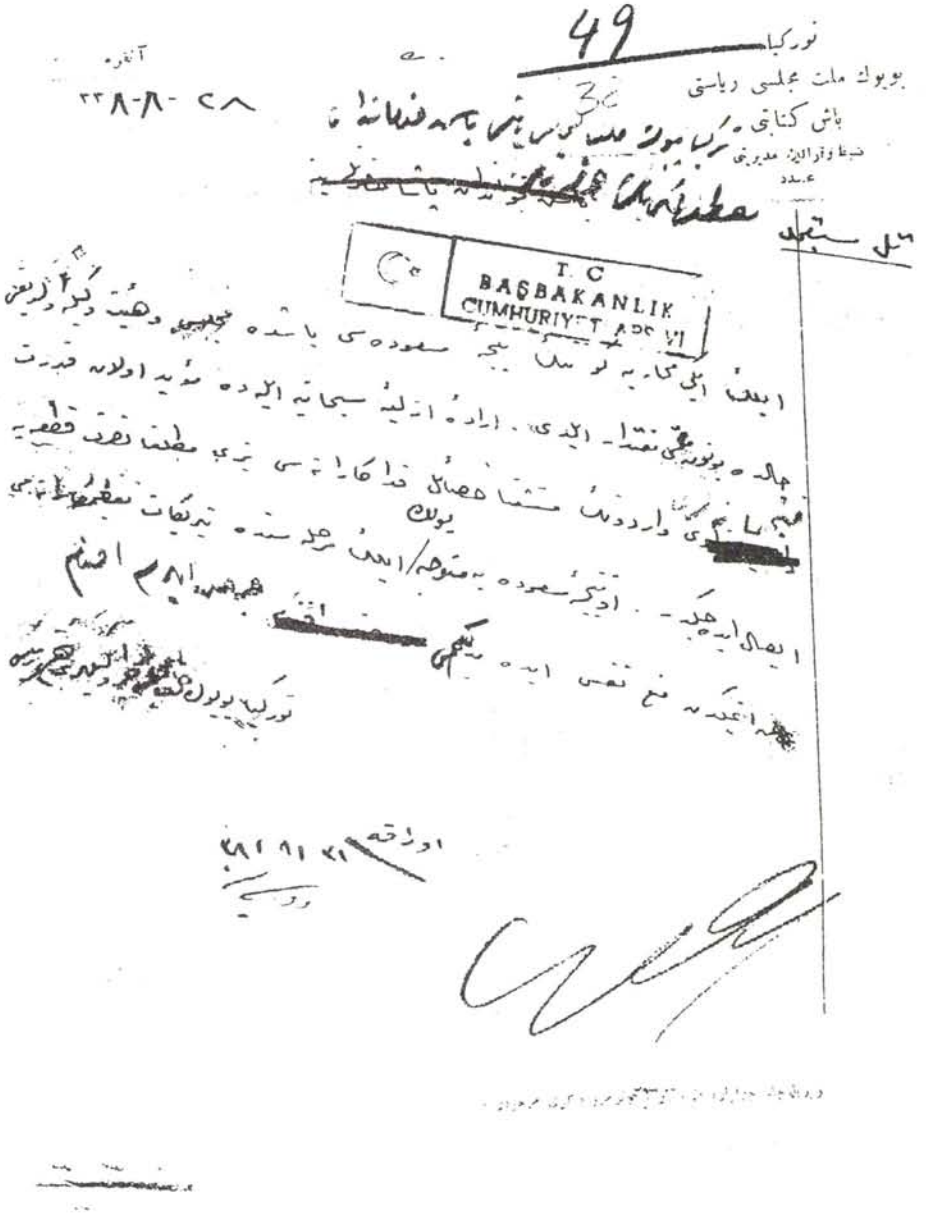
Garp Cephesi
27.8.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Yalova mıntıkasında Yalova - Pazarköy şosesi garbındaki Kurtköy civarında ve Akça [köy] - Lefke mıntıkalarında düşmanla muharebe devam etmektedir. Eskişehir şark cephesiyle Afyonkarahisar şark cephesinde İkinci Ordumuzla düşman arasında muharebe devam etmiş, Seyitgazi mıntıkasında Çakmaktepe ile daha cenûpta Kazuçuran tepelerinde şiddetli muharebeler olmuştur. Afyon cenûp mıntıkasında 26/27.8.1338 ve 27 sabah düşmanın Salar istikametindeki mukabil taarruzları tardedilmiş ve düşman mevâziinin bir kısmı zabtolunmuştur. Yine bu sabah taarruzumuzla başlayarak boğaz boğaza devam eden şiddetli muharebeler neticesinde Afyon garb-ı cenûbîsindeki 1310 rakımlı tepe işgal edilmiş ve düşman buradan gayr-i muntazam bir sûrette şimâle tardedilmiştir. Bu cephede şimdiye kadar düşmanın ovada bulunan hatlarında [v r i s i] ve Kışlacık garbında üç hattı zabtolunmuştur. Düşmanın mukavemet etmekte olduğu 1355 rakımlı sırtlar Senirköy-Fırka hattında taarruzumuz devam ediyor. Takoşlar-Düzağaç [Akça] şehir hattına gelmiş olan süvârilerimiz bu hat üzerinden şarka doğru taarruz etmektedir. İslâmköy şark-ı cenûbîsinde bulunan düşmanın ikinci fırkasına Aşurhisar Doğla mıntıkasında ayrıca tahsis olunan kuvvetlerimiz dünden beri taarruz etmektedir. Üçüncü Süvâri Fırkası Uşak istikamet-i umûmiyesinde [e k e e y] faaliyet etmektedir.

2. Bu malûmat neşrolunmayacaktır.

Başkumandan
Mustafa Kemal

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâseti
Baş Kitabeti
Zabt u Kavanin Müdiriyeti

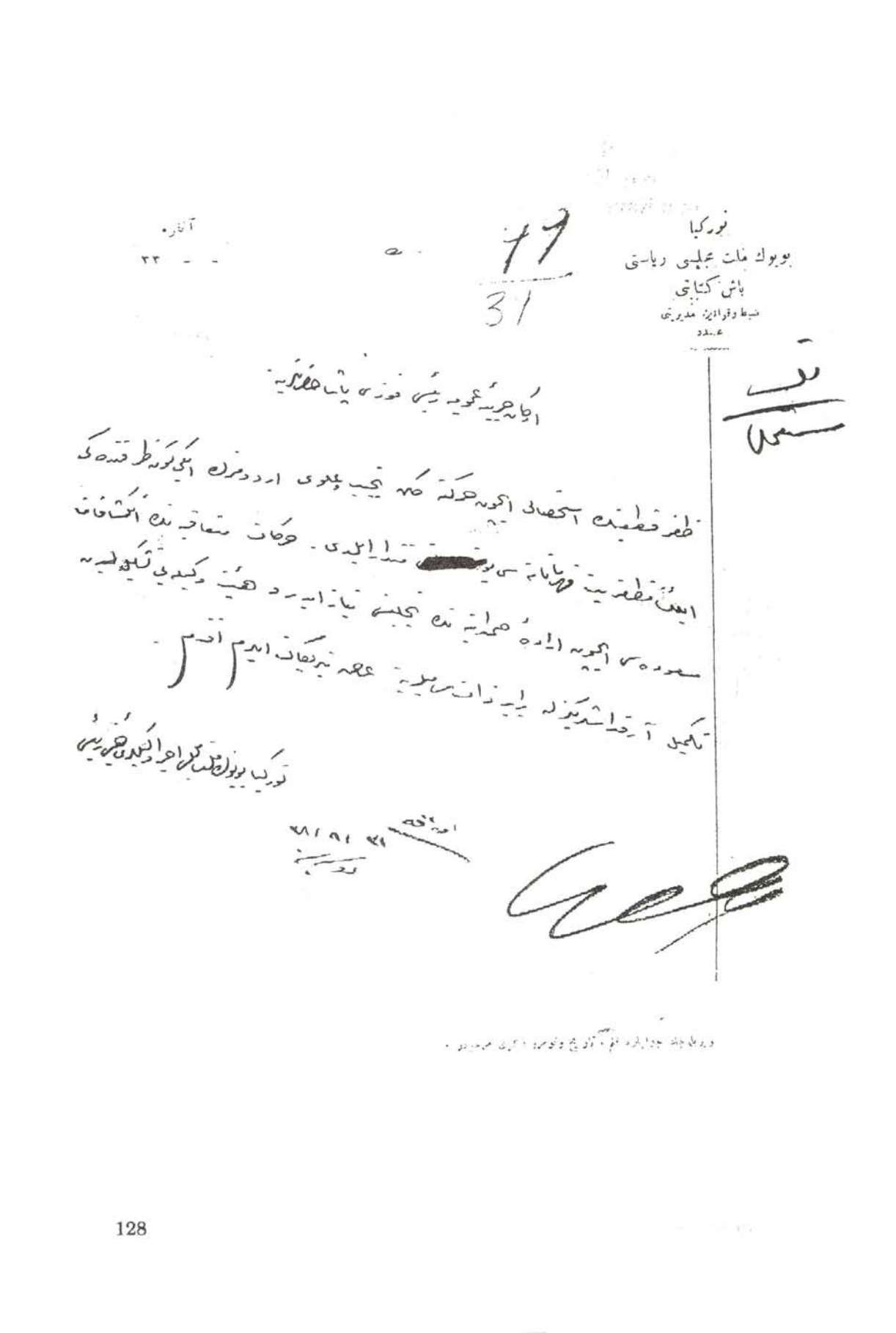
Ankara
28.8.1338

Tel, müsta'cel

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reîsi
Başkumandan Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

İlk iki muharebe gününün netice-i mes'ûdesi başta bendeniz ve Hey'et-i Vekile olduğu halde bütün milleti minnettâr eyledi. İrade-i ezeliyye-i Sübhâniyye ile de müeyyed olan kudret-i fahîmâneleri ve ordunun müstesnâ hasâil-i fedâkâranesi bizi mutlaka nusret-i kat'iyyeye îsâl edecektir. O netice-i mes'udeye müteveccih yolun ilk merhalesinde tebrikât-ı ta'zîmkârânemi arzetmekten men'-i nefs edemediğimi arzeylerim, efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi

128

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyâseti
Baş Kitabeti
Zabt u Kavanin Müdiriyeti

28.8.1338

Tel, müsta'cel

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi Fevzi Paşa Hazretlerine

Zafer-i kat'înin istihsâli için harekete gelen necîb ve ulvî ordumuzun iki gün zarfındaki ilk muzafferiyet-i kahramanânesi hepimizi minnettâr eyledi. Harekât-ı müteâkıbenin inkişâfât-ı mes'ûdesi için irade-i Samedâniyyenin tecellîsini niyâz eder ve Hey'et-i Vekîleyi teşkil eden tekmil arkadaşlarımızla beraber zât-ı sâmîlerine arz-ı tebrîkât eylerim, efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti
Reîsi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

آنقره
۲۸/۸/۲۱

۰۷۱

۰۷۸۲

۲۸/۸/۲۷ بوتاده تبلیغ بیمیس :

وشنه دوندیری آفیونه قره حصار. نقطه سنه آیلن نقطه سنه بدلتوضه
باشلاوه قدمندی طرد ایدلدی. اسکیشهر جهتنده طوپچی آتشی
تماملن - جهه نلك دیکر تعاقبنده کلونت [تبلیغ بیمیه (بیناسی) آتشکاه در]

ارکانحربیه عمومیه رئیسی
مدیری
امضا

۲۸/۸/۲۱ ۱۰ دقیقه

وصول یازیسی
۲۱/۸/۲۸
۰۸۹

۴
۰۸۹

Adet
5283

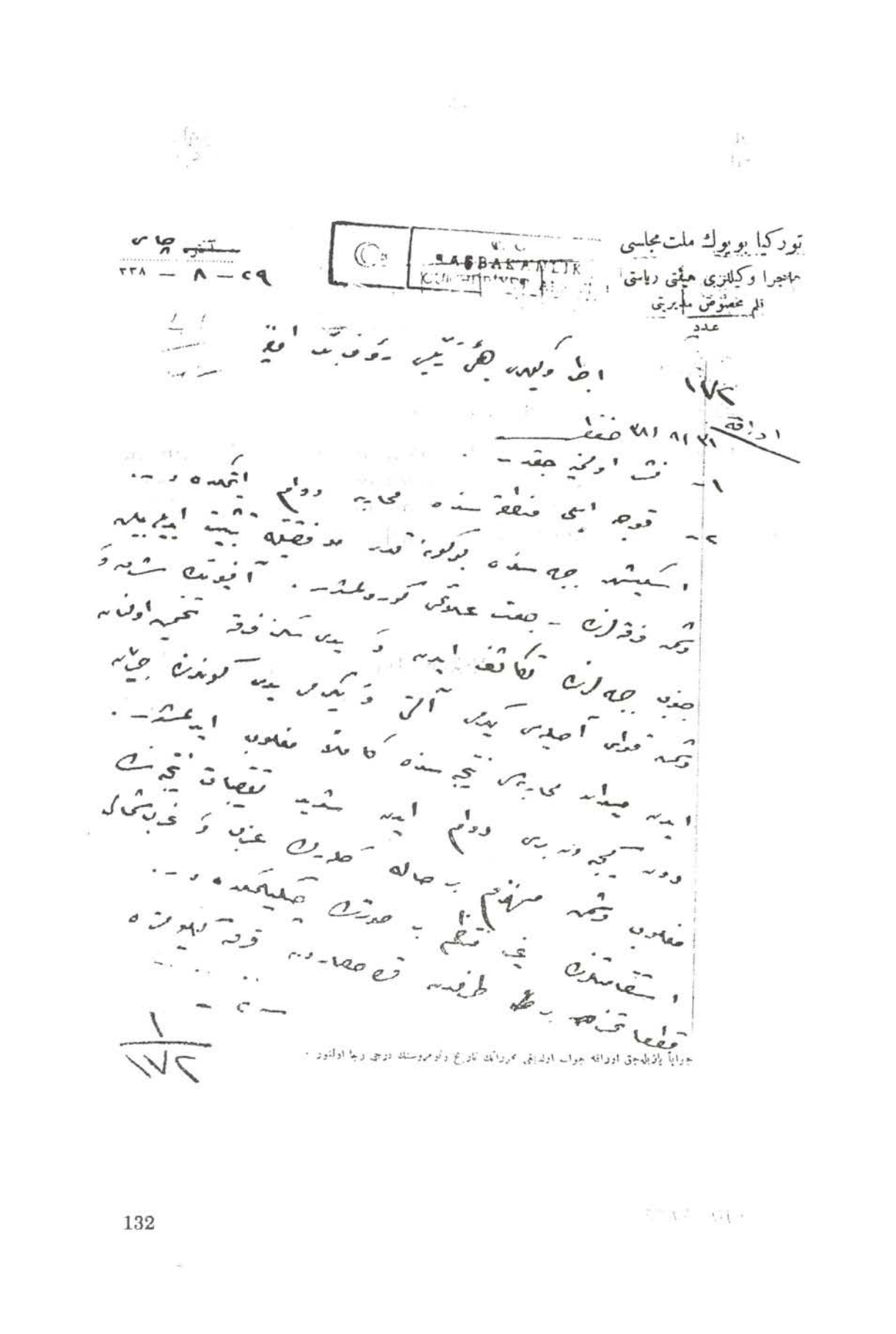
Ankara
28.8.1338

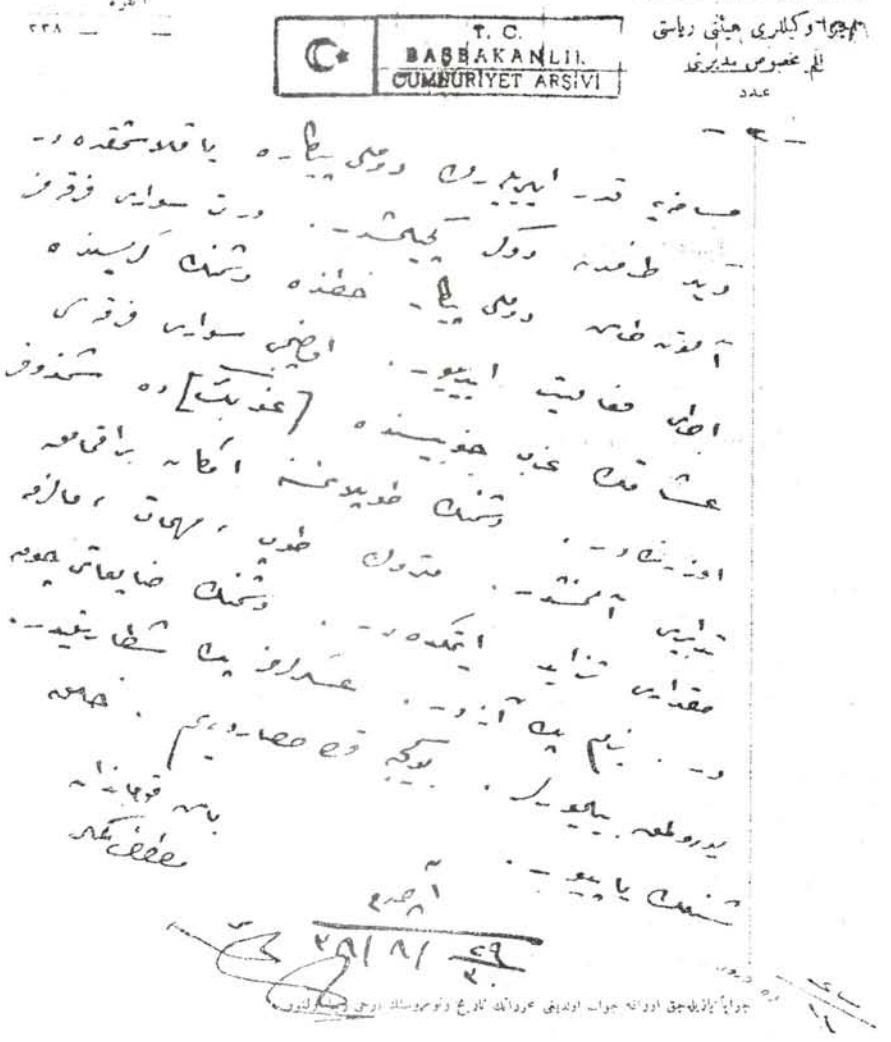
Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

27.8.1338 Yunan tebliğ-i resmîsi;

Düşman dünden beri Afyonkarahisar mıntıkasının iki noktasından taarruza başladı. Taarruzları tardedildi. Eskişehir cephesinde topçu ateşi teatî, cephenin diğer nukatında sükûnet [tebliğ-i resmîde (Minas) imzası vardır].

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye 4. Şube
Müdürü
(İmza)

تورکیا بویوك ملت مجلسی
مهاجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم محصوص مدیریتی
عدد
مستنوه چاپ
۳۳۸ — ۸ — ۵۹
SABBAKANLIK

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcra Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet 172

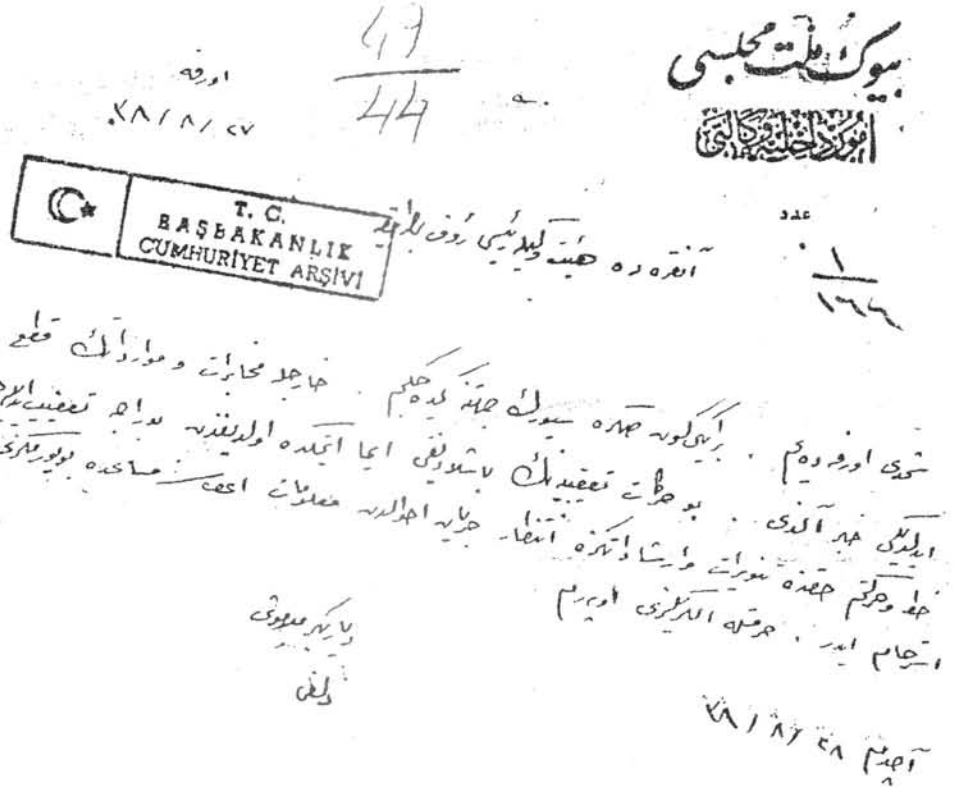
Çay
29.8.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Kocaeli mıntıkasında muharebe devam etmektedir. Eskişehir cephesinde bugüne kadar muvaffakıyetle tesbit edilebilen düşman fırkalarında ric'at alâmeti görülmüştür. Afyon'un şark ve cenûp cephelerinde tekâsüf eden ve yedi-sekiz fırka tahmin olunan düşman kuvâ-yı asliyesi 26 ve 27 günlerinde cereyan eden meydan muharebesi neticesinde kâmilen mağlûp edilmiştir. Dün geceden beri devam eden şedîd takibât neticesinde mağlûp düşman münhezim bir hâle gelerek garp ve garb-ı şimâlî istikametlerinde gayr-i muntazam bir sûrette çekilmektedir. Kıtaâtımız bir taraftan Karahisar'dan kırk kilometre mesafeye kadar ilerleyerek Dumlupınar'a yaklaşmaktadır. Diğer taraftan Döğer geçilmiştir. Dört süvari fırkamız Altuntaş-Dumlupınar hattında düşmanın gerisinde icrâ-yı faaliyet ediyor. Üçüncü Süvari Fırkası Uşak'ın garb-ı cenûbîsinde [A.F. Bey]'de şimendüfer üzerindedir. Düşmanın toplanmasına imkân bırakmamak tedâbiri alınmıştır. Metrûk top, mühimmat ve malzeme miktarı tezâyüd etmektedir. Düşmanın zayiâtı çoktur. Bizim pek azdır. Askerlerimiz pek şetâretlidir, yorulmak bilmiyorlar. Bu gece Karahisar'dayım. Halk şenlik yapıyor.

Başkumandan Mustafa Kemal

- 55 -

Büyük Millet Meclisi
Umûr-u Dahiliye Vekâleti
Adet
1/164

Urfa
27.8.1338

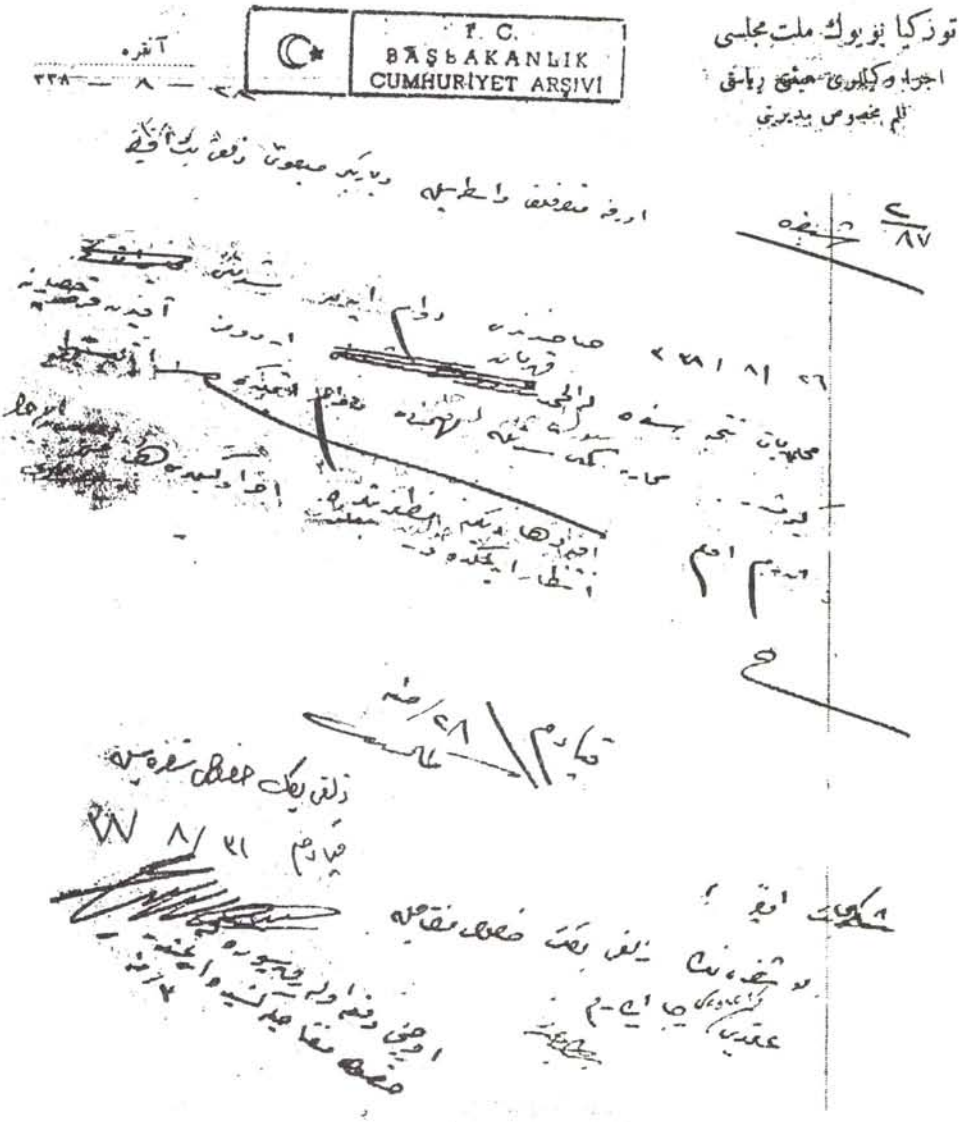
Ankara'da Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

Şimdi Urfa'daym. Bir-iki gün sonra Siverek cihetine gideceğim. Hariçle muhaberat mevâridâtın kat'edildiği haber alındı. Bu, harekât-ı takibiyyenin başladığını îmâ etmekte olduğundan buraca takip edilecek hatt u hareketim hakkında tenvîrât ve irşadâtınıza intizar ve cereyân-ı ahvâlden malûmat îtâsına müsaâde buyurmanızı istirham eder, hürmetle ellerinizden öperim.

Diyarbakır Meb'ûsu
Zülfü

030.10 54.355.9

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

جوابنا یازیلدیغی اوراقه جواب اولدیغی تحریراتک تاریخ و نومروسنك دوهی رجا اولنور .

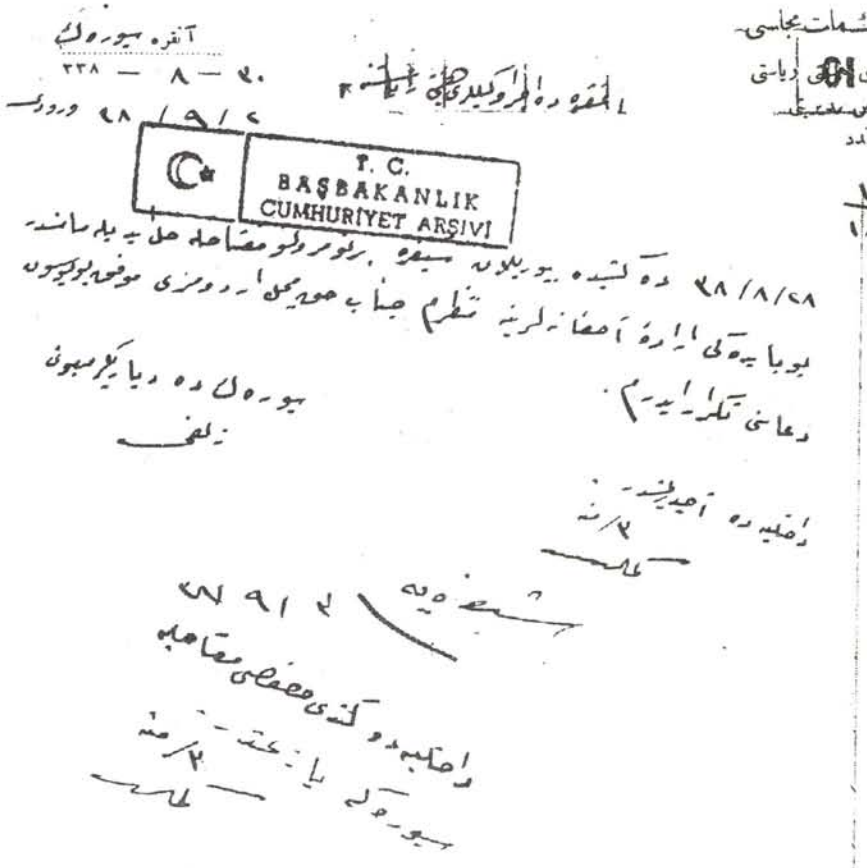
Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
2/87

Ankara
28.8.1338

Urfa Mutasarrıflığı vasıtasıyla Diyarbakır Meb'ûsu Zülfü Beyefendiye

26.8.1338 sabahından beri devam eden şiddetli muharebât neticesinde, lehü'l-hamd kahraman ordumuz Afyonkarahisarı'na girmiştir. Muharebe kemâl-i şiddetle lehimizde devam etmekte ve daha diğer muzafferiyetlere intizar edilmektedir. Tebşîr ederim, efendim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi
Hüseyin Raûf

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/181

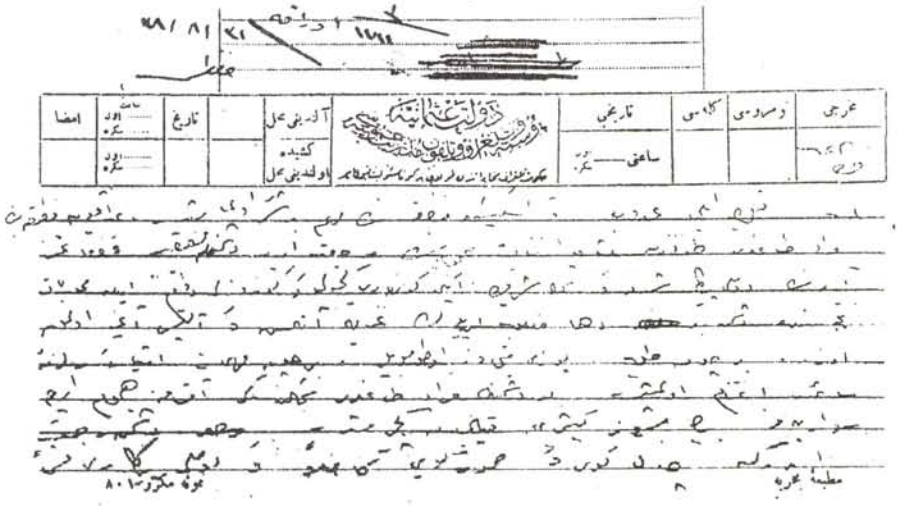
Siverek
30.8.1338
2.9.1338 vürudu

Ankara İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

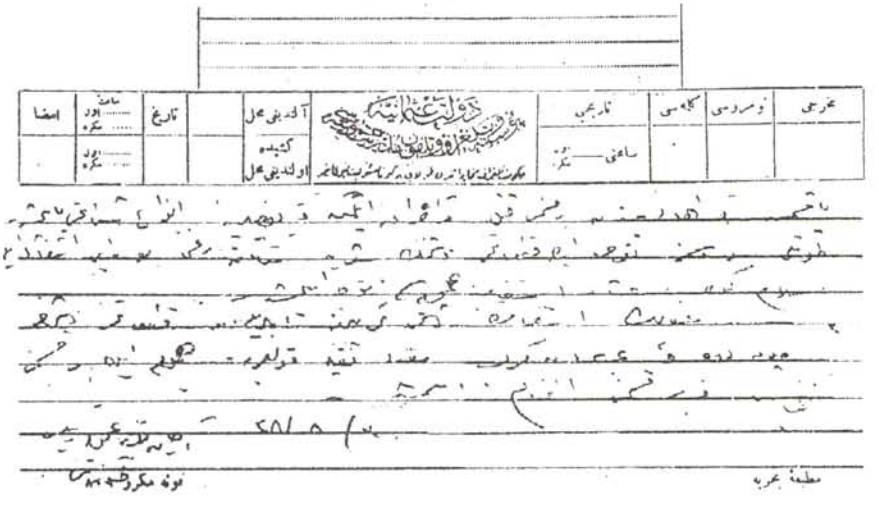
28.8.1338'de keşîde buyurulan şifre bir numaralı miftahla halledilememiştir. Bu babdaki irâde-i asâfânelerine muntazırım. Cenâb-ı Hak mübeccel ordumuzu muvaffak buyursun duasını tekrar ederim.

Siverek'te: Diyarbakır Meb'ûsu Zülfü

تلفرافنامه

تلفرافنامه

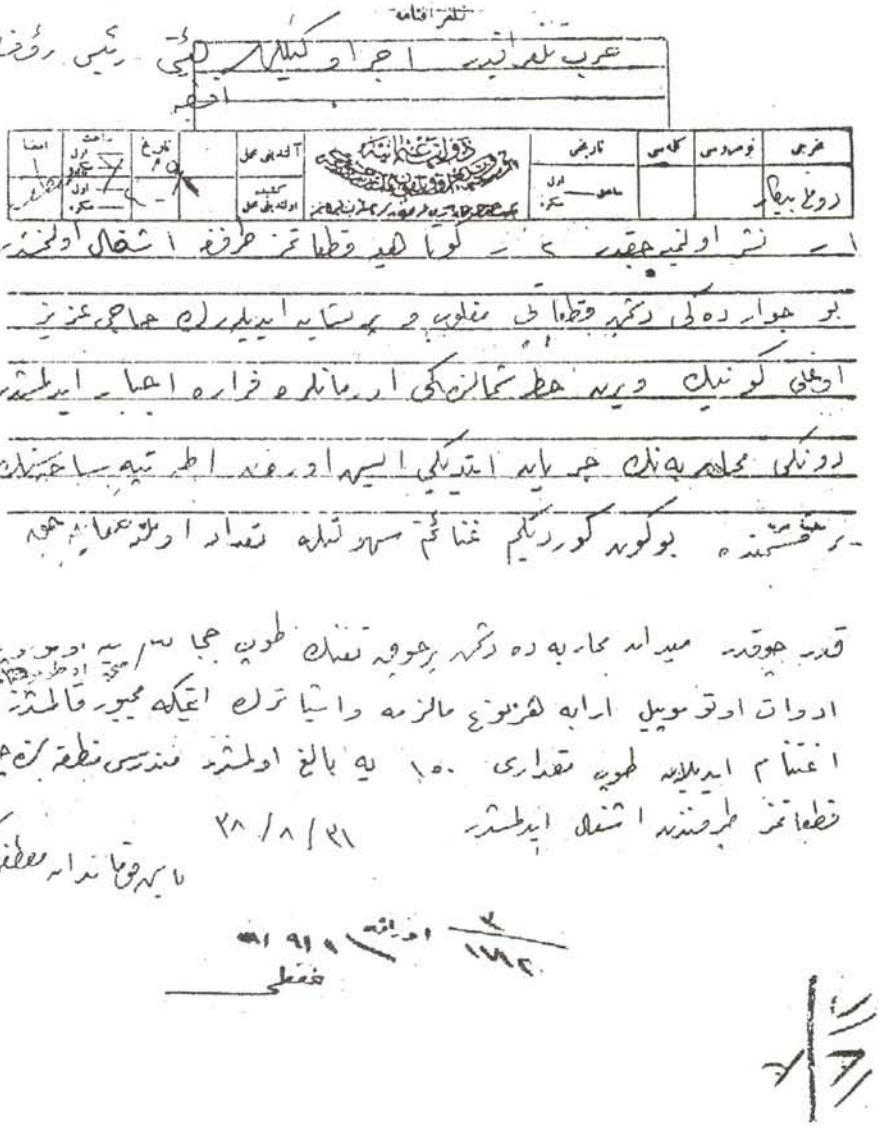
Karahisar
30.8.1338

1. Kocaeli gurup ve Eskişehir mıntıkasında mühim bir şey olmamıştır.

2. Afyon mıntıkasında Murat dağları tarafından Uşak istikamet-i umûmiyesinde ric'at eden takip kıtaâtımız arasında Dumlupınar şark ve şimâl-i şarkîde iki günden beri geceli gündüzlü devam eden muharebât neticesinde düşman bir daha mağlûp edilerek garba atılmış ve altısı ağır olmak üzere bir çok top, yüzü mütecaviz otomobil, bir çok mühimmat, eşya ve malzeme-i sâire iğtinâm olunmuştur. Bu düşmanın Murat dağları şimalindeki aksâmına hücûm eden süvarilerimiz 1500 kişiyi kılıçtan geçirmiştir. Düşman ric'at ederken Çal köyü ve Hamur köyünü kâmilen ve Dumlupınar'ı kısmen yakmış ve ahalisinden bir kısmını katil ve ihrâk eylemiş ve bazılarına enva'-ı şeneâtı yapmıştır. Tutlusivrisi'ne taarruz eden kıtaâtımız düşmanın şedîd mukâvemetine rağmen burayı işgâl ile İslâmköy-Uşak istikamet-i umûmiyesine teveccüh eylemiştir.

3. Gavik istikametinde düşman gerilerine ilerleyen kıtaâtımız düşmanın birçok deve ve arabadan mürekkep müteaddit nakliye kollarına hücûm ile bir kısmını tahrip ve bir kısmını iğtinâm eylemiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

142

Dumlupınar
31.8.1338

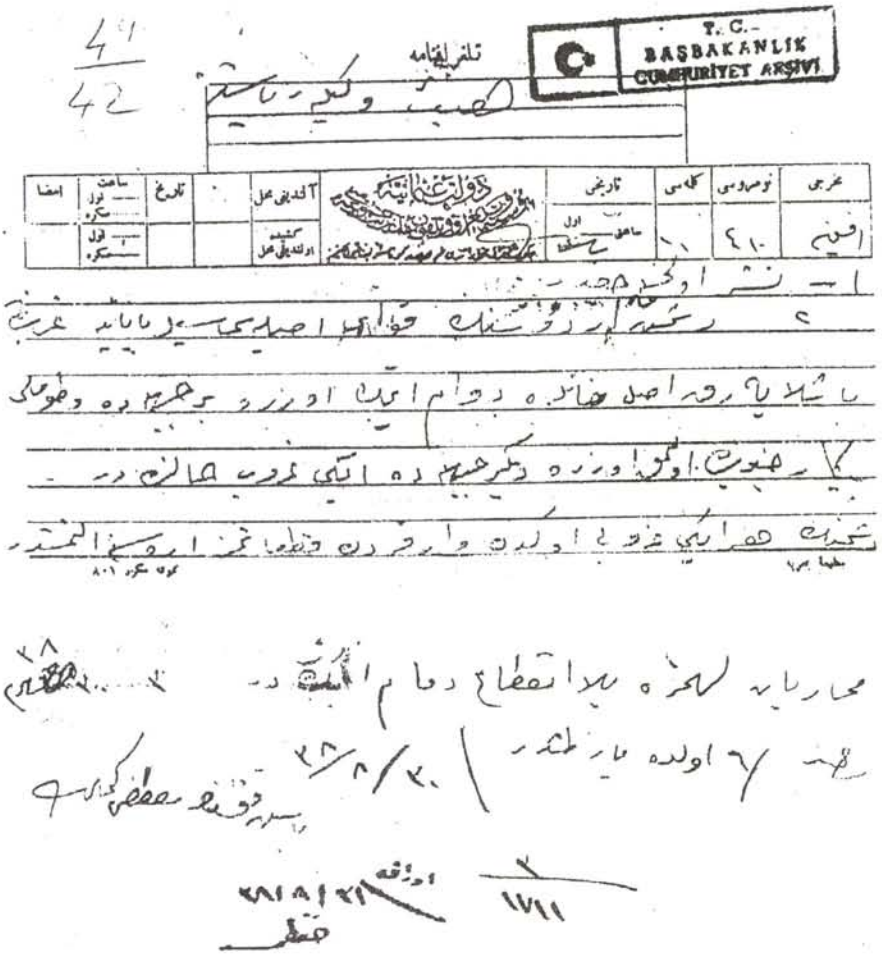
Harp telgrafıdır

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Kütahya, kıtaâtımız tarafından işgal olunmuştur. Bu civardaki düşman kıtaâtı mağlup ve perişan edilerek Hacı Azizoğlu köyünün Viren hatt-ı şimâlindeki ormanlara firara icbâr edilmiştir. Dünkü muharebenin cereyan ettiği İşören-Adatepe sahasının bir kısmında bugün gördüğüm ganâim suhûletle ta'dât olunamayacak kadar çoktur. Meydan-ı muharebede düşman birçok tüfek, top, cephane, sıhhiye otomobili ve edevat-ı otomobil, araba, her nev'i malzeme ve eşya terketmeye mecbûr kalmıştır. İğtinam edilen top miktarı 150'ye baliğ olmuştur. Menderes mıntıkasında Çivril, kıtaâtımız tarafından işgal edilmiştir.

Başkumandan
Mustafa Kemal

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Numara
410

Afyon
31.8.1338

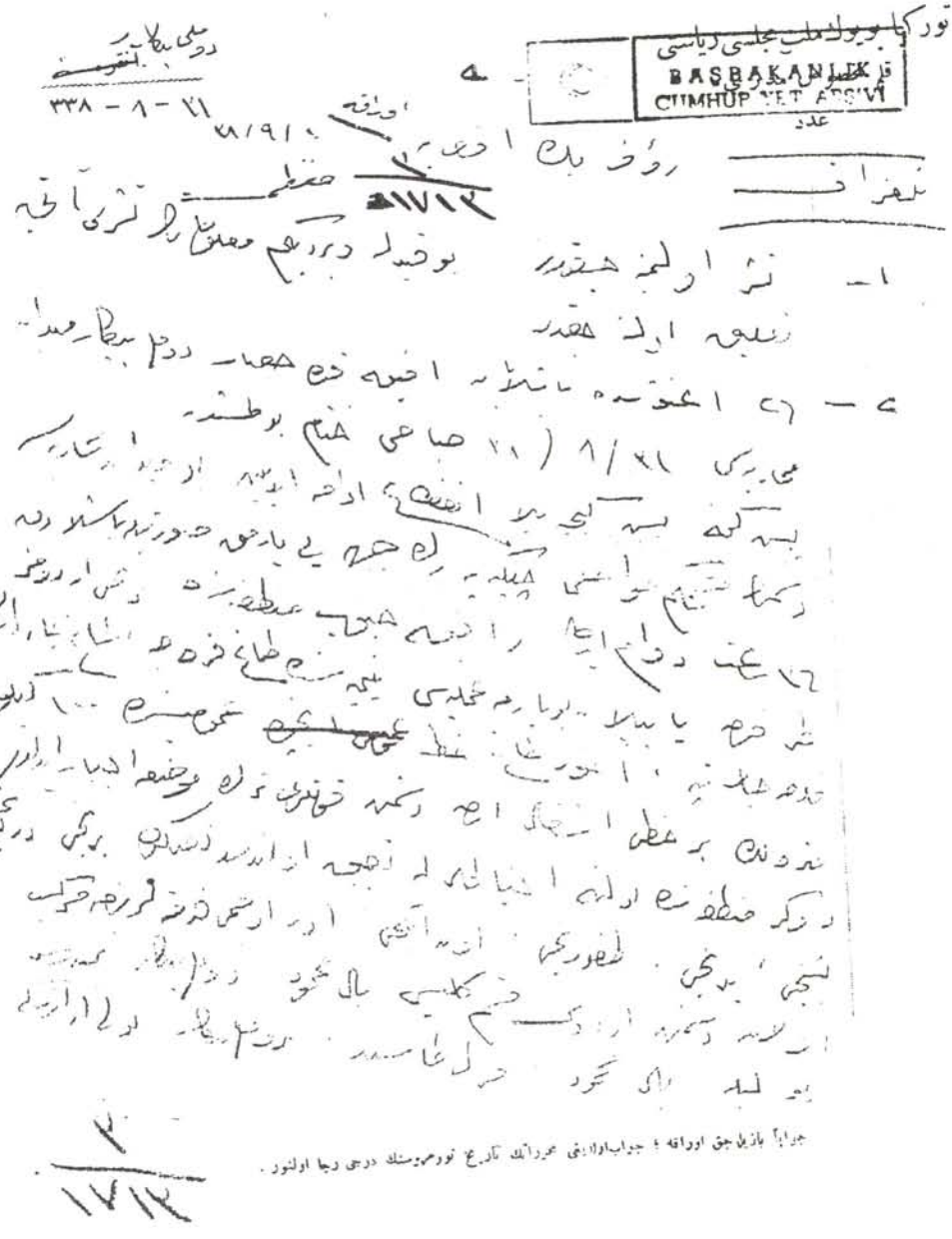
Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

1. Neşrolunmayacaktır.

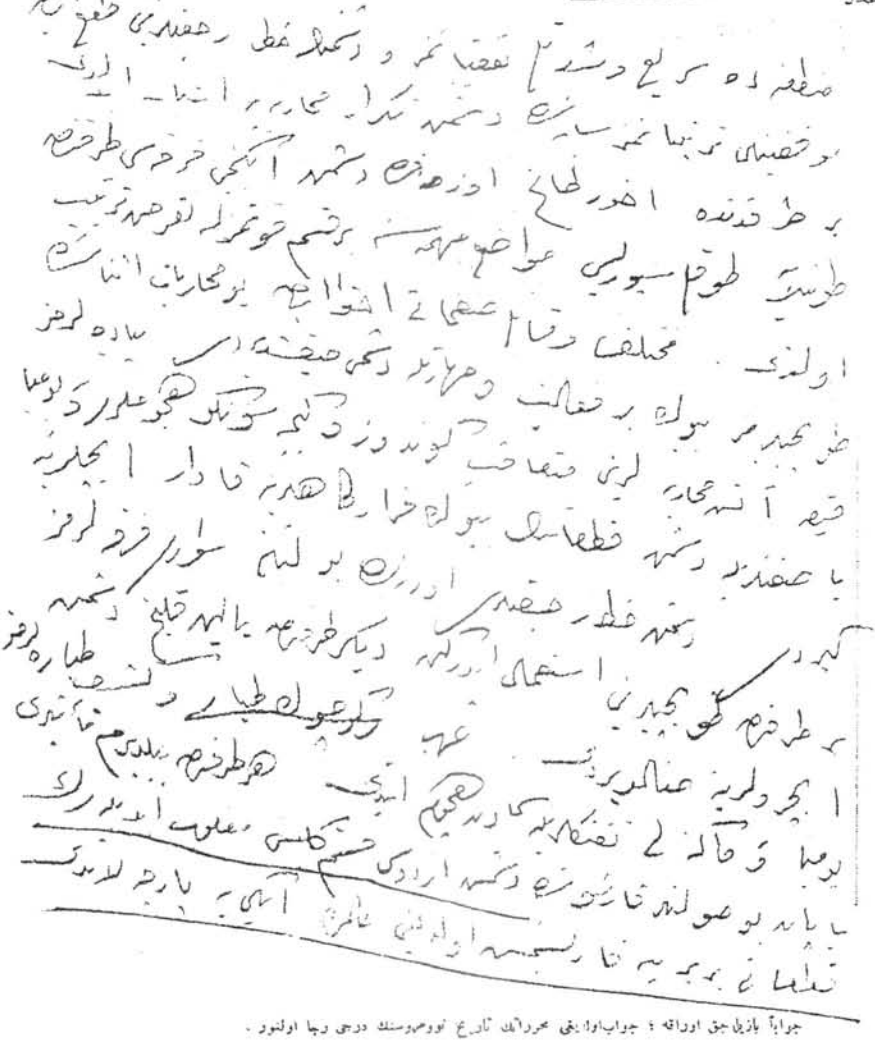
2. Düşman ordusunun kuvâ-yı asliyesi Seylbayatiye garbından başlayarak Aslıhanlar'a devam etmek üzere bir cephede ve Dumlupınar cenûbunda olmak üzere diğer cephede de iki grup halindedir. Düşmanın her iki grubu önden ve arkadan kıtaâtımız arasına alınmıştır. Muharebât lehimize bilâ inkıta devam etmektedir.

3. 30 Ağustos 38 saat 6 evvelde yazılmıştır.

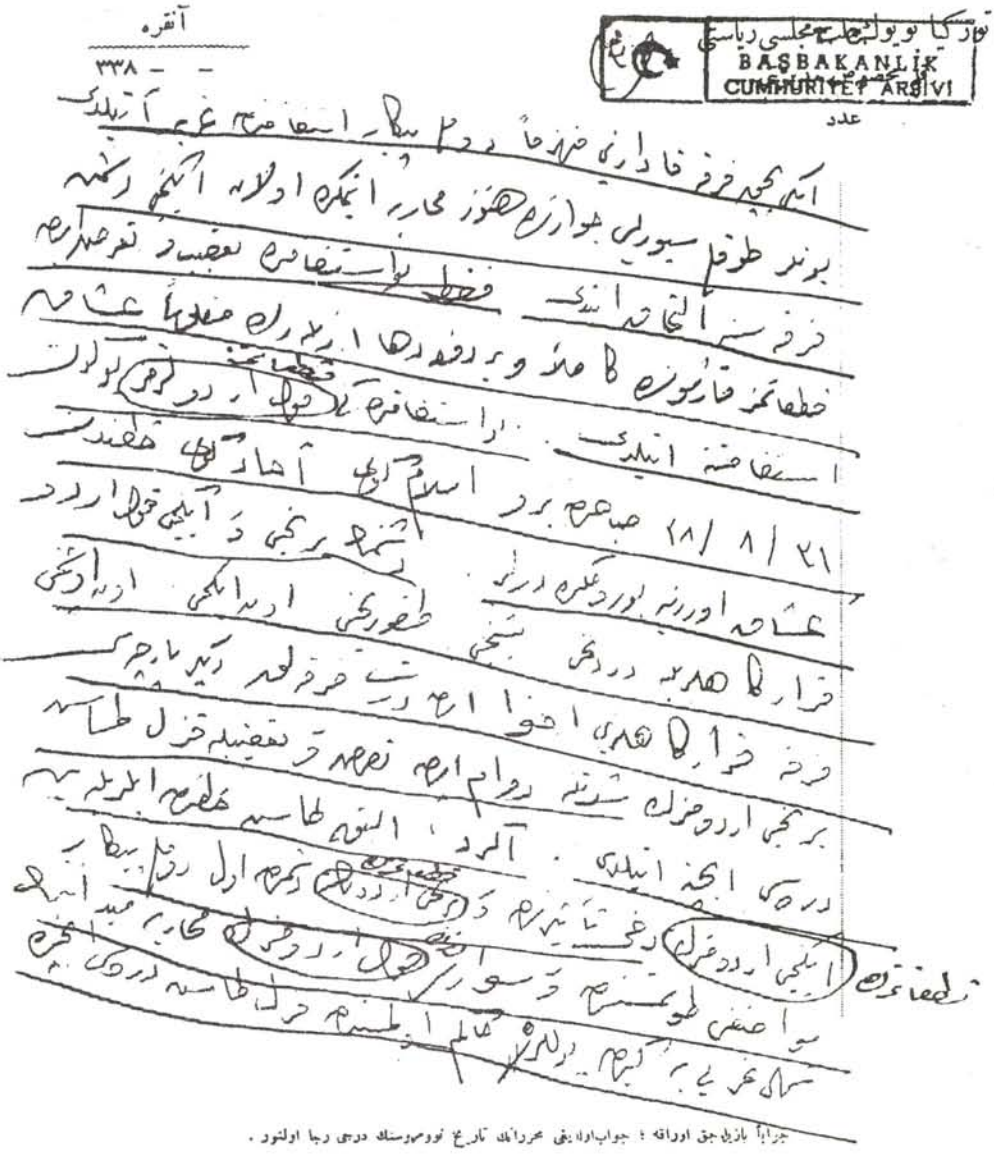
Başkumandan
Mustafa Kemal

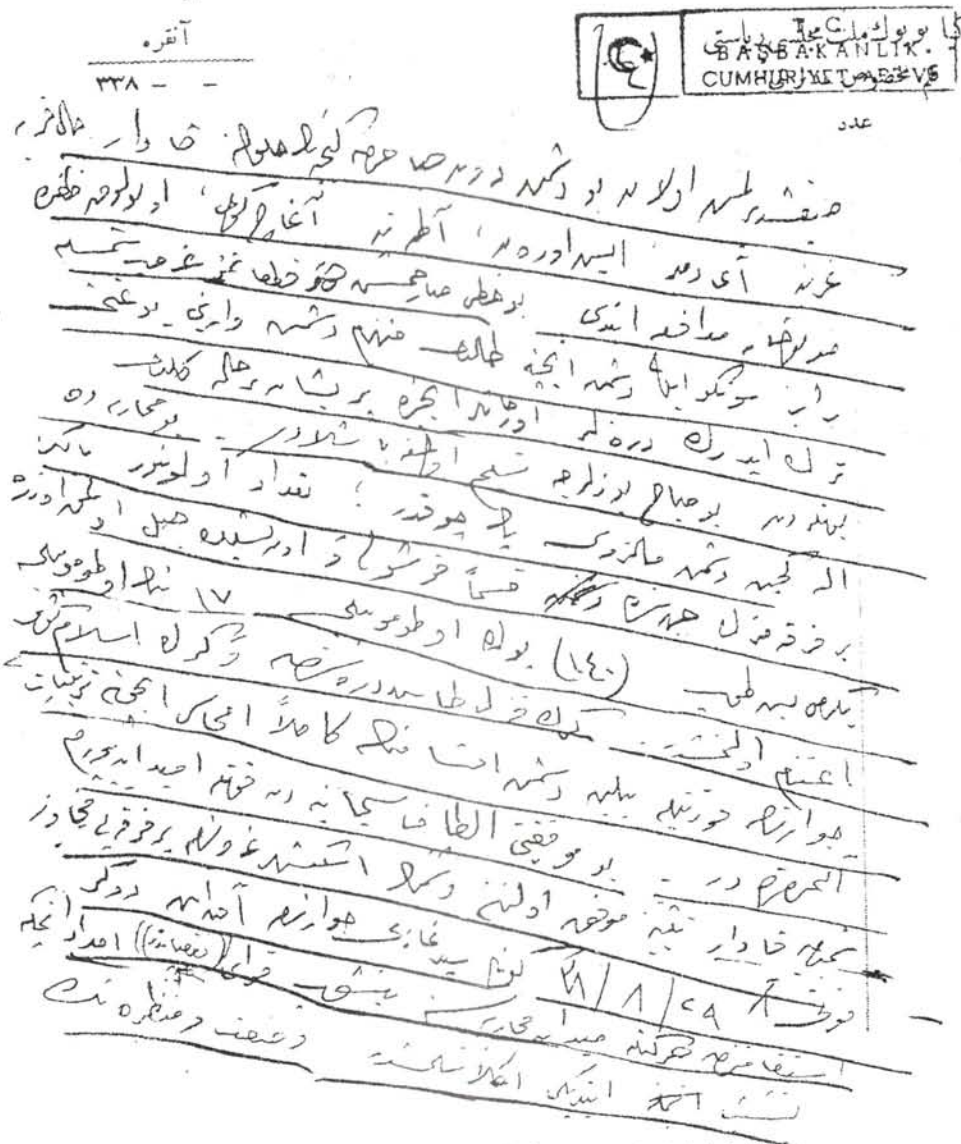
تورکیه جمهوریتی رئاست مجلس ریاستی
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ
عدد

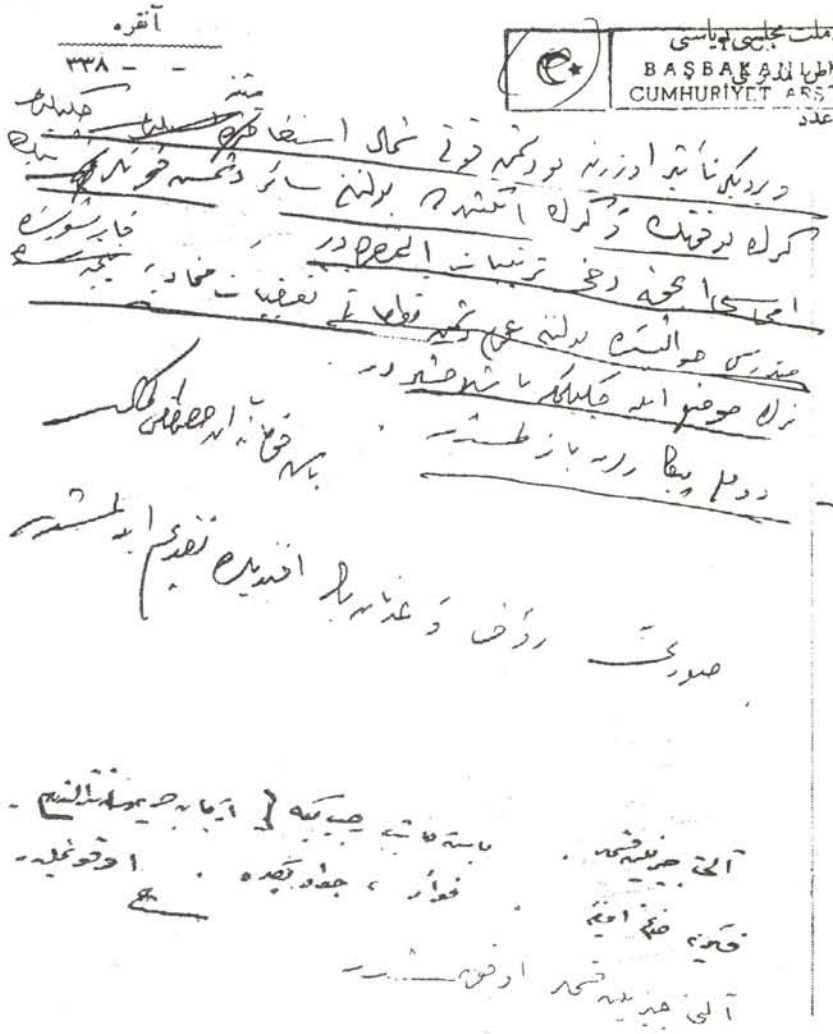
جواباً یازیلجق اوراقه ؛ جواب اولمایجی محرراتك تاریخ نومرولرینك درجی رجا اولنور .

جواباً بازیلجق اوراقه : جواب اولدیغی محرراتك تاریخ نومرولرینك درجی رجا اولنور .

جواباً بازیلی جق اوراقه ؛ جواباوله یعنی محرراتك تاریخ نومرهسنك درجی رجا اولنور .

جواباً یازیلجق اوراقه : جواب یازیلجق عرضحالك تاریخ نومرهسیله درج اولنور .

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Kalem-i Mahsus Müdüriyeti

Dumlupınar
31.8.1338

Rauf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır. Bu kayıtla verdiğim ma'lûmâtın neşri âtiye ta'lik olunacaktır.

2. 26 Ağustos'da başlayan Afyonkarahisar Dumlupınar meydan muharebesi 31.8.1338 sabahı hitam bulmuştur.

Beş gün beş gece bilâ inkıta idâme edilen bu meydan muharebesine düşman müstahkem mevakiini çiğneyerek cepheyi yarmak sûretiyle başladık. 36 saat devam eden ve Afyon cenup mıntıkasında Birinci ordumuz tarafından yapılan bu yarma ameliyyesi neticesinde Dağkaraca, Dağçavdarlı, Kaleciktepe, Ahurdağ hatt-ı umûmisînde 100 kilometrelik bir hattı işgâl eden düşman kuvvetleri terk-i mevziye icbar edildi. Döğer mıntıkasında bulunan ihtiyatlarla tazyik olunduktan sonra Birinci, Dördüncü, Beşinci, Yedinci, Dokuzuncu, Onikinci, Onüçüncü Fırkalarından mürekkep olan düşman ordusu kısm-ı küllisi Balmahmud Dumlupınar şimendüfer yoluyla Balmahmud, Kızıltaş, Dumlupınar yolu arasındaki mıntıkada seri' ve şiddetli takibatımız ve düşmanın hatt-ı ric'atlerini kat'eden muvaffakiyetli tertibatımız sayesinde düşman tekrar muharebeye icbar edildi. Bir taraftan da Ahurdağ üzerinde düşman ikinci fırkası tarafından tutulan Toklusivrisi mevâzi-i mühimmesine bir kısım kuvvetimizle taarruz tertib olundu. Muhtelif ve kanlı safahatı ihtiva eden bu muharebât esnasında topçularımız büyük bir faaliyet ve mahâretle düşmanı sıkıştırdı. Piyadelerimiz kısa ateş muharebelerini müteakip gündüz ve gece süngü hücumları ve bomba baskınlarıyla düşman kıtaatının büyük karargâhlarına kadar içlerine girdiler. Düşman hatt-ı ric'atleri üzerinde bulunan

süvari fırkalarımız bir taraftan topçularını isti'mâl ederken diğer taraftan yalın kılıç düşman içerlerine saldırdı. Harp ve keşif tayyarelerimiz bomba ve makineli tüfekleriyle semadan hücum etti. Her tarafından yıldırım te'siri yapan bu savletler karşısında düşman ordusu kısm-ı küllîsi mağlup edilerek kıtaatı birbirine karışmış olduğu halde ikiye parçalandı. İki buçuk fırka kadarı münhezimen Dumlupınar istikametinden garba atıldı. Bunlar Toklusivrisi civarında henüz muharebe etmekte olan ikinci düşman fırkasına iltihak etti. Fakat bu istikamette ta'kip ve taarruz eden kıtaatımız karşısında kâmilen ve bir defa daha ezilerek mağluben Uşak istikametine atıldı. Bu istikametteki kıtaatımız bugün 31.8.1338 sabahtan beri İslâmköy-Ahadköy hattından Uşak üzerine yürümektedirler. Düşmanın Birinci ve İkinci Kolordu karargâhlarıyla Dördüncü, Beşinci, Dokuzuncu, Onikinci, Onüçüncü Fırka karargâhlarını ihtiva eden dört fırkalık diğer parçası Birinci Ordumuzun şiddetle devam eden taarruz ve ta'kibiyle Kızıltaş deresi içine atıldı. Egerd, Altuntaş hattında ilerleyen kıtaatımızın dahi tesirinden ve kıtaatımızın düşmandan evvel Dumlupınar mevaziini tutmasından ve süvarilerimizin muharebe meydanının şimâl-i garbiye giden yollara hâkim olmasından Kızıltaş deresi içinde sıkıştırılmış olan bu düşman dün sabahtan gecenin hulûlüne kadar Hal karye garbına Aydemir, İşören, Adatepe, Ağaç köyü, Oyuluk tarafından mezbuhane müdâfaa etti. Bu hattı sarsmış olan kıtaatımız gurûb-u şemsle beraber süngü ile düşman içine daldı. Münhezim düşman varını yoğunu terk ederek dereler, ormanlar içinde perişan bir hale geldi. Bunlardan bu sabah yüzlerce teslim olmaya başladı. Bu muharebede ele geçen düşman malzemesi pek çoktur; ta'dâd olunuyor. Yalnız bir fırkamızın cephesinde kısmen koşulu ve onbeşlik cebel olmak üzere yirmibeş top, (140) yük otomobili 17 binek otomobili iğtinam olunmuştur. Gerek Kızıltaş deresinden ve gerek İslâmköy civarında kurtulabilen düşman aksamının kâmilen imhası için tertibat alınmaktadır. Bu muvaffakıyeti eltaf-ı Sübhaniyeden kuvvetle ümid ediyorum. Şimdiye kadar tesbite muvaffak olunan düşmanın Eskişehir gurubundan bir

fırkayı mütecaviz kuvveti 29.8.1338 günü Seyitgazi civarından Aktaş - Döğer istikametinden hareketle meydan muharebesine yetişip Kuvâ-yı (noksandır) imdat etmeye teşebbüs ettiği anlaşılmıştır. Vaziyyet ve manzaranın verdiği te'sir üzerine bu düşman kuvveti şimâl istikametine çekildi. Gerek bu kuvvetin ve gerek Eskişehir'de bulunan sâir düşman kuvvetlerinin imhası için dahi tertibat alınmaktadır. Menderes havalisinde bulunan umum düşman kıtaatı takibat-ı muharebe karşısında terk-i mevzi ile çekilmeye başlamışlardır.

3. Dumlupınar'dan yazılmıştır.

Başkumandan
Mustafa Kemal

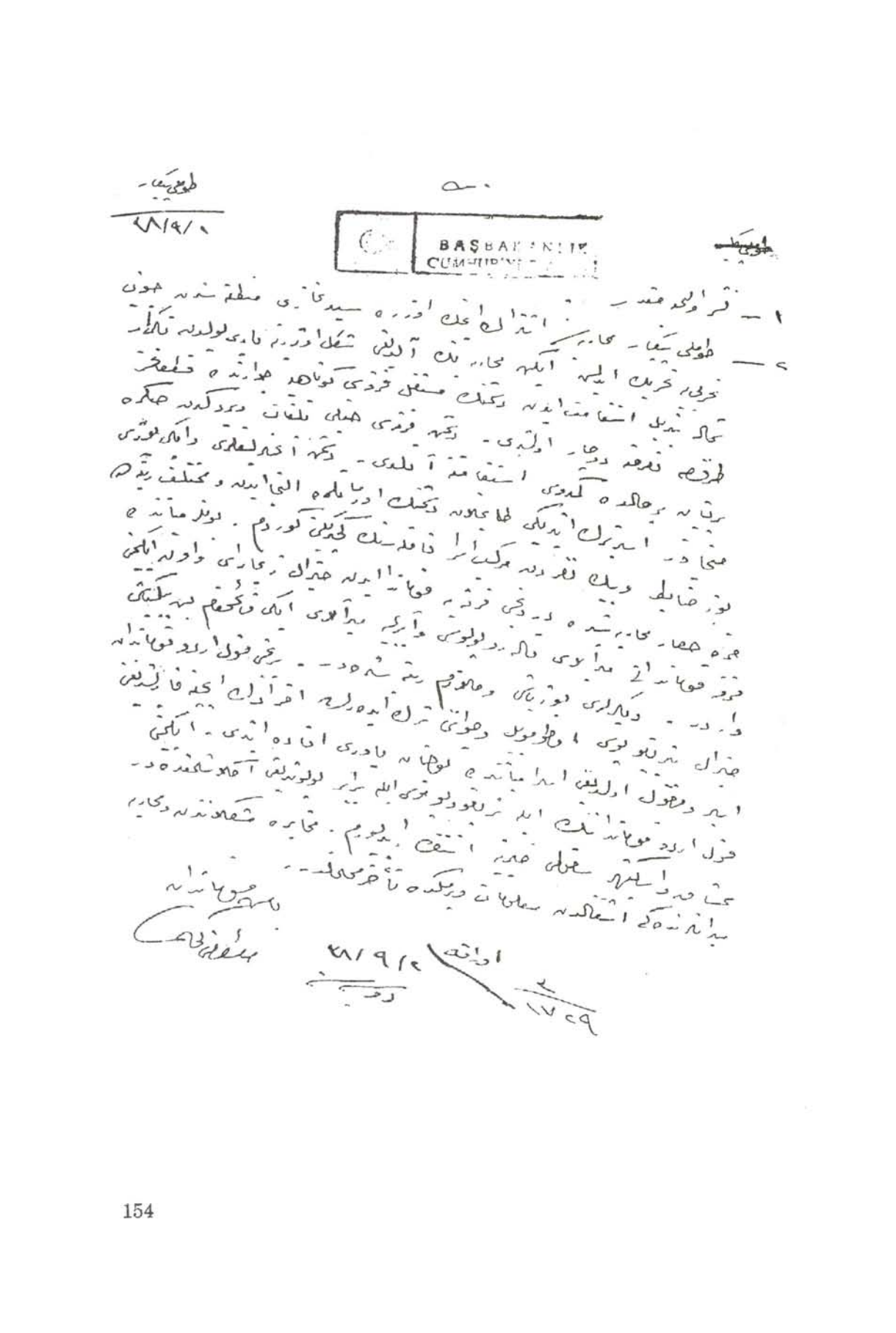
Sureti Rauf ve Adnan Beyefendilere takdim edilmiştir.

Altı çizili kısımlar, Başkâtib Receb Bey'e (Erkân-ı Harbiye santralından) Fikriye Hanımefendiye, Fuat, Cevat Beylere okunmalıdır.

H.

Altı çizili kısımlar okunmuştur.

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

Dumlupınar
1.9.1338

İcrâ Vekilleri Reîsi Raûf Beye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Dumlupınar muharebesine iştirak etmek üzere Seyitgazi mıntıkasından cenûb-u garbîye tahrik edilmiş iken muharebenin aldığı şekil üzerine yarı yoldan tekrar şimâle tebdîl-i istikamet eden düşmanın müstakil fırkası Kütahya civarında kıtaâtımız tarafından taarruza dûçâr olundu. Düşman fırkası hayli telefât verdikten sonra perişan bir halde Gediz istikametine atıldı. Düşman ağırlıkları ve ikiyüzü mütecâviz esir terkettiği, dağılan düşmanın ormanlara iltica eden muhtelif rütbede yüz zabit ve bin neferden mürekkep üserâ kafilesinin geçtiğini gördüm. Bunlar meyanında Karahisar muharebesinde Dördüncü Fırkaya kumanda eden General Zimaras ve Onikinci Fırka Kumandanı Miralay Kalarapulos ve ayrıca miralay, iki kaymakam, beş binbaşı vardır. Diğerleri yüzbaşı ve mülâzım rütbesindedir. Birinci Kolordu Kumandanı General Trikopis otomobil ve hayvanını terkederek efradın içine karıştığını, esir ve maktûl olduğunu üserâ meyanında bulunan yaveri ifade etti. İkinci Kolordu Kumandanının da Trikopis ile beraber bulunduğu anlaşılmaktadır. Uşak ve Eskişehir sukutu haberine intizar ediyorum. Muhabere müşkilâtından ve muharebe meydanındaki iştigalden malûmat vermekte taahhur muhtemeldir.

Başkumandan
Mustafa Kemal

انقره
٢٨/٩/١

اعضاغه

طرزونده : توکاد بویوك ملت مجلسی هیئت تحقیقیه ئیسی
مصطفی فائق افندی حضرتلرینه

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

طرزونده : نجار اسفری غالب پاشا حضرتلری
ولایتده وبالجمله مستقر اولدقلری : شفده

انقره ولایتی : تحریرات

٤٩

١ - مأبانات محاربه میدانه بولنانه باسه قوماندان غازی یاشا حضرتلرینه نشر اولنمه قیلیه آلناه
مفصل رایورك خلاصه سیدر .

٢ - ٢٦ آغستوسده باشلایان بیوك میدان محاربه سی کچن ٤ کوندوزدنبری دوام ایدرك
دشمنه اردوسنك بوسلاشه ده بولنانه قسم کلیسنك انهزام قطعیسیله نتیجه لنمشدر .
ایکنجی آرپلیه دشمنه اردوسی غروبلرنده پسپا اولمغه باشلامش ایسه ده انهزامه
ایلک دفعه اوله رق دیکر غربی قوه اردوسی وفرقه قرارکاهلری ده داخل اولمق
حالده صفحه آرایه سنده صاغ جناح اوردولری وجیه اورمانلرنده واصیلاره جوجه بلدی مقاومت کوزه
ومرجانی اردوسنه ترك ایده مشدر . بشنجی قدر صاغ یاندن اوقوه بیلدن مقدمی یوزدن
زیاده کیمه طویلی مقداری ده یوز الیی بالغ اولمشدر . عیه صولتنه وشدته تعقیب وتقیبه
دوام اتکده اولدقلرندن کوتاهیه یه استرداد ایده سه واریلری قضاسنه کوتاهیه —
که دوسی — بابانك خفیه یه واصل اولمشدر . تبشیر ایدرم افندم .

نظر

توکاد بویوك ملت مجلسی
اجرا وکلاسی هیئت ئیسی
مصطفی فائق

خادم ٢٨/٩/١

خادم ٢٨/٩/١
٤٣٣

Zata mahsûstur.

2
95

Ankara
1.9.1338

Trabzon'da: Türkiye Büyük Millet Meclisi azasından Hey'et-i Tahkikiyye Reîsi Mustafa Fehmi Efendi Hazretlerine,

Trabzon'da Buhara Sefîri Galip Paşa Hazretlerine,

Vilâyetlere ve bilumûm müstakil livalara şifre,

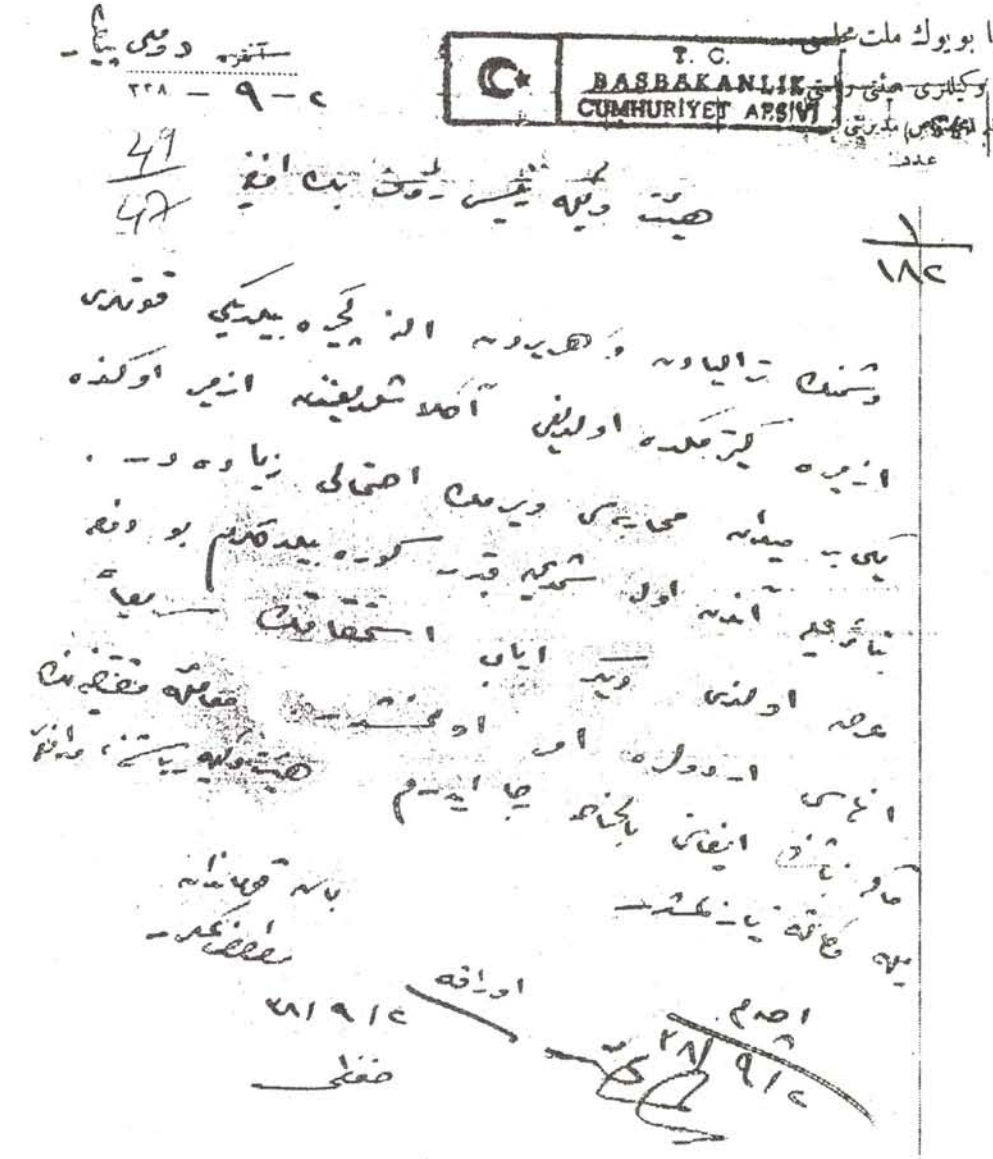
Ankara vilâyetine tahrirat.

1. Bizzat muharebe meydanında bulunan Başkumandan Gazi Paşa Hazretlerinden neşrolunmamak kaydıyla alınan mufassal raporun hülâsasıdır.

2. 26 Ağustos'ta başlayan Büyük Meydan Muharebesi geceli-gündüzlü beş gün devam ederek düşman ordusunun bu sahada bulunan kısm-ı küllîsinin inhizâm-ı kat'îsi ile neticelenmiştir. İkiye ayrılan düşman ordusu gruplarından biri Dumlupınar mevaziinde ikinci defa dûçâr-ı inhizâm edilmiş, daha şimâle atılmış olan diğer grup kolordu ve fırka karargâhları da dahil olduğu halde dağlar arasında sarp dereler, çetin ormanlara dağılarak pek çok malzeme ve mühimmatı ordumuza terkeylemiştir. Şimdiye kadar sayılan otomobillerin miktarı yüzlere ve ele geçen topun miktarı da yüzelliye bâliğ olmuştur. Aynı savlet ve şiddetle tazyîk ve takîbine devam etmekte olan ordumuz Kütahya'yı istirdâd eylemiş ve ileri kıtaâtımız Kütahya-Gediz-Banaz hatt-ı umûmîsine vâsıl olmuştur, tebşîr eylerim efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi
Hüseyin Raûf

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

جواباً یازیلمجق اوراقه جواب اولدیغی محرراتله تاریخ ونومرولرینك درجی ریجا اولنور .

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
1/182

Dumlupınar
2.9.1338

Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

Düşmanın Trakya'dan ve her yerden eline geçirebildiği kuvvetleri İzmir'e getirmekte olduğu anlaşıldığından İzmir önünde yeni bir meydan muharebesi vermek ihtimali ziyadedir. Binâenaleyh ondan evvel şimdiye kadar görebildiklerim bu def'a arz olundu. Diğer erbâb-ı istihkakın serîan inhası ordulara emrolunmuştur. Muâmele-i mukteziyenin makine başında ifâsını bilhassa rica ederim.

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine ve Müdâfaa-ı Milliye Vekâletine yazılmıştır.

Başkumandan
Mustafa Kemal

47
47

تلغراfname

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

رقم نمره افندیم

عربی	نومرosu	کلمه‌سی	تاریخی					
طوبیلی یکا			اول					
			ثانی					

ذوات غیر انیه

آلندیغی محل

ساعت اول ۱۴ ثانی

ساعت اول ثانی

ونلمیا

امسا

۱ — نشر اولنمقده .

۲ — اسکنه رئیس نحالیه مکمله رکبه قطعاتی تحت استقامتده تنقیب اولنوب
قطعاتی اسکنه کرفنده عاقد استقامتده تنقیب اولنارق رکبه قطعاتی
عاقد شرقنده باتاقلره دوغری . تنقیب اولنان اندری توزده دیکلوب
اندیلر رکبه الاسه استقامتنده تنقیب ایدیلکده در . عاقد یه ایلرلیه جک
استقامت اندری . یه توافق عاقده بولنمیور .

۷۷۲ ایرانه

۸۸۹۲ صفحه

۲۱۷۲

نمره تکرار ۸۰۱

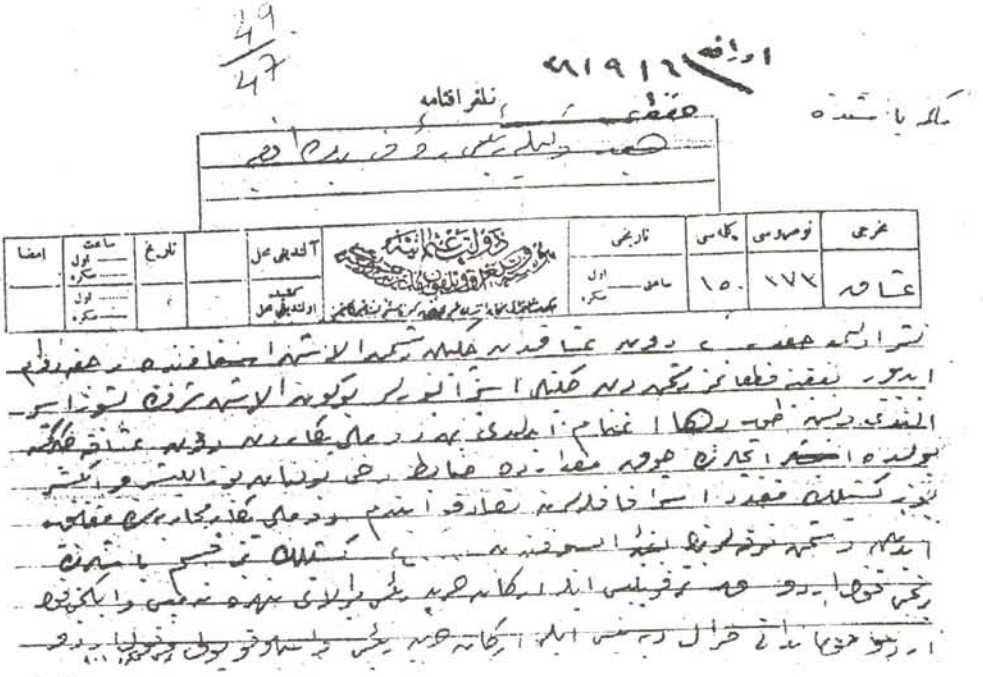
Dumlupınar
2.9.1338

Rauf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

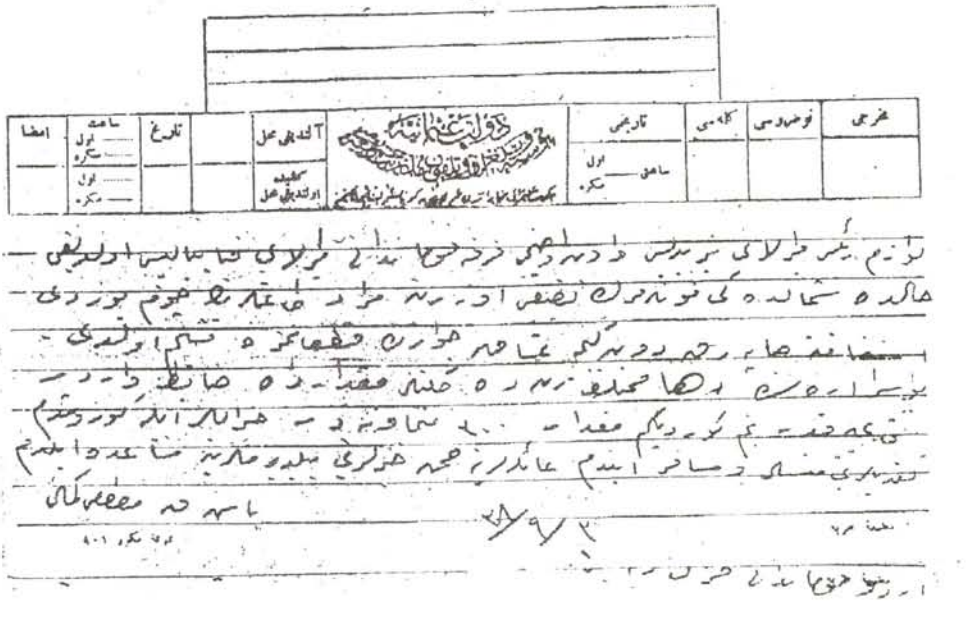
2. Eskişehir'den şimâl-i garbîye çekilen düşman kıtaâtı muhtelif istikamette takip olunmaktadır. Kıtaâtımız Eskişehir'e girmiştir. Uşak istikametinde takip olunan düşman kıtaâtı Uşak şarkında yakalanarak muharebeye tekrar icbâr edildi. Burada da mağlûp edilen düşman Alaşehir istikametinde takip edilmektedir. Uşak 1/2 Eylül gecesi işgâl edildi. Ben bu akşam Uşak'ta bulunacağım.

Başkumandan
Mustafa Kemal

غرض	نوعیت	کلاس	تاریخ			آئندہ کی عمل		تاریخ	ساعت	امضا
عائلہ	۲۷۲	۱۵۰	ماہوار — اول سکہ						— اول — سکہ	

نقل اقامہ

غرض	نوعیت	کلاس	تاریخ			آئندہ کی عمل		تاریخ	ساعت	امضا
			ماہوار — اول سکہ						— اول — سکہ	

Makina başında
Numara
373

Uşak
3.9.1338

Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Dün Uşak'tan çekilen düşman Alaşehir istikametinde ric'ata devam ediyor. Takibiyye kıtaâtımız düşmandan külliyetli esir alıyorlar. Bugün Alaşehir şarkında beşyüz esir alındı. Ve beş top daha iğtinâm edildi. Ben Dumlupınar'dan dün Uşak'a gelirken yolda içlerinde çok miktarda zabit dahi bulunan yüzellişer ve iki-şeryüz kişilik müteaddit üserâ kafilelerine tesadüf ettim. Dumlupınar muharebesinde mağlûp edilen düşman fırkalarının bakıyyetü's-süyûfundan 4000 kişilik bir kısım başlarında Birinci Kolordu Kumandanı Trikopis ile Erkân-ı Harbiye Reîsi Miralay Nehremenemis ve İkinci Kolordu Kumandanı General Dbenis ile Erkân-ı Harbiye Reîsi Vasbalokopoli ve Kolordu Levazım Reîsi Miralay Tirbetlis ve Onüçüncü Fırka Kumandanı Miralay Kapapipalis olduğu halde şimâldeki kuvvetlerimizin tazyiki üzerine Murat dağlarının Çomburnu istikametine saparak dün Uşak civarında kıtaâtımıza teslim oldu. Bu üserâ arasında daha muhtelif rütbede külliyetli miktarda zabit vardır. Şimdiye kadar benim gördüğüm miktar üçyüzü mütecâvizdir. Generaller ile görüştüm. Kendilerini müteselli ve misafir ettim. Ailelerine sıhhat haberlerini bildirmelerine müsaade eyledim.

Başkumandan
Mustafa Kemal

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

49

تلغراف نامه

غرمی	نومرسی	کلمه سی	تاریخی			آلدیغی محل	تاریخ	ساعت	امضا
عاجل	٢٧٤	١٤٠	اول / ثانی / سکره			کیفیت آلدیغی محل		اول / ثانی / سکره	

030 | 10 | | | 54 | 355 | 11

Uşak
4 Eylül 1338

Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Düşman kuvâ-yı asliyesinin imhâ edildiği tahakkuk etmiştir. Şimdiye kadar erkân-ı harbiyeleriyle birlikte iki kolordu ve dört fırka kumandanı ile otuz zabit ve onbin kadar nefer esir sayılabilmiştir. İğtinam edilen top miktarı takriben ikiyüze bâliğ olmuştur. Eskişehir cephesinden Bursa istikametinde çekilmekte olan düşman kıtaâtımız tarafından İnönü civarında önlenerek muharebeye icbâr olunmuş ve mağlûp edilmiştir, takip edilmektedir. Kütahya civarında mağlûp edilerek Gediz civarında diğer kıtaâtımız tarafından tekrar yakalanarak muharebeye icbar edilmiş ve perişan bir sûrette Emet dağlarına atılmıştır, takip ediliyor. Gediz - Alaşehir hattının şimâlinden müteferrik düşman aksâmı süvarilerimiz tarafından toplanmaktadır. İzmir istikamet-i umûmiyesinde ilerleyen kıtaâtımız Alaşehir'e takarrüp etmiştir. Ben bu akşam Eşme'de bulunacağım.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تلغراف نامه

مخرجی	نومرسوسی	کلمه سی	تاریخی			آلندیغی محل		تاریخ	ساعت	امضا
اصره	۲ د		ساعتی اول مکرر			کشیده اولندیغی محل			اول مکرر	

مؤسسه تلغراف و تلفون عثمانیه
حکومت سنیه نک تلغراف و تلفون خطلرینی ایشلتمکه مأمور اولدیغی شرکت

مطبعه عثمانیه — ۸۰۱ نومرو مکرر

۲۸ — ۹ — ۵

Eşme
5.9.1338

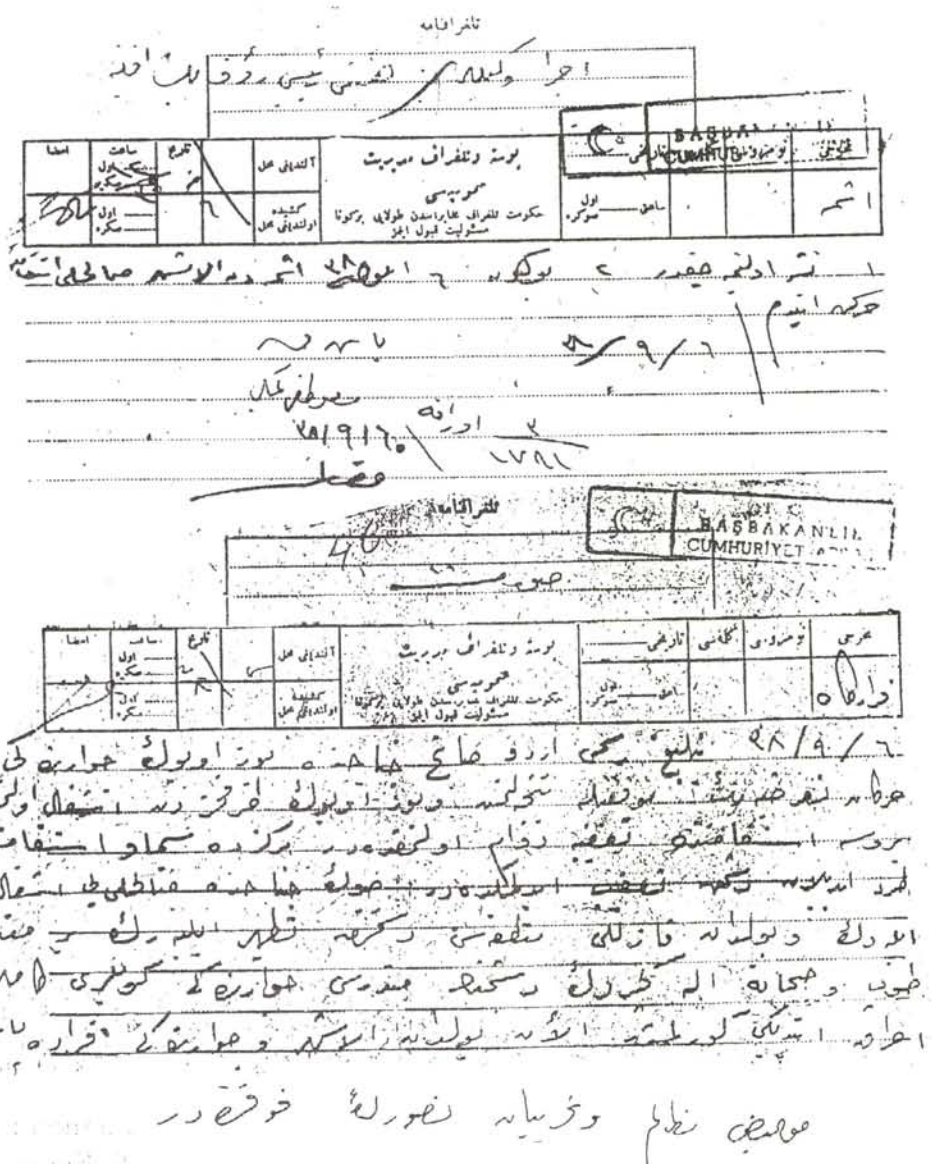
Numara
25

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Kocaeli mıntıkasında düşmanın Gemlik-Pazarköy sahilindeki müstahkem mevaziine tevcîh edilen taarruz muvaffakıyetle neticelenmiştir. Ve Samanlıdağ ve Kızıklıtepe - Elmalıdağ mevakii zabt ve Pazarköy işgal edildi. Söğüt bugün istirdâd olundu. Düşmanın Eskişehir'den ric'at eden kuvvetleriyle Kocaeli mıntıkasında bulunan kuvvetleri aleyhine Bursa istikametinde taarruz ve takibi devam ediyor. Eskişehir - Uşak şarkında Karacahisar civarında düşmandan alınıp ta'dât olunan esliha miktarı beşbin tüfek, yüz makineli tüfek, yüzlerce otomatik tüfek, oniki cebel topu, bin sandık topçu cephanesidir. Düşman esnâ-yi ric'atında tamam bütün malzemesini terk ediyor, Uşak-Eşme'ye gelirken yolda bizzat bu metrûkâtı gördüm. Kula ve Alaşehir kıtaâtımız tarafından işgal olundu. Düşman İzmir istikametinde takip ediliyor.

Başkumandan
Mustafa Kemal

- 69 -

Eşme
6.9.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Bugün 6 Eylûl 1338 Eşme'den Alaşehir-Salihli istikametine hareket ettim.

Başkumandan
Mustafa Kemal

030.10 54.355.11

- 70 -

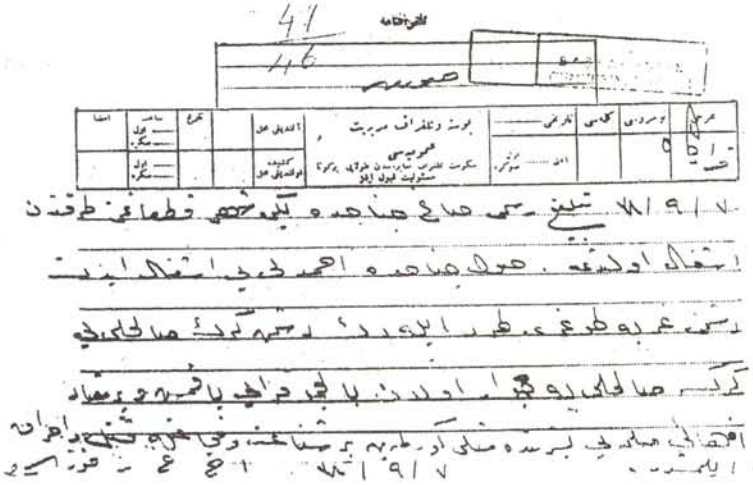
Karargâh
6.9.1338

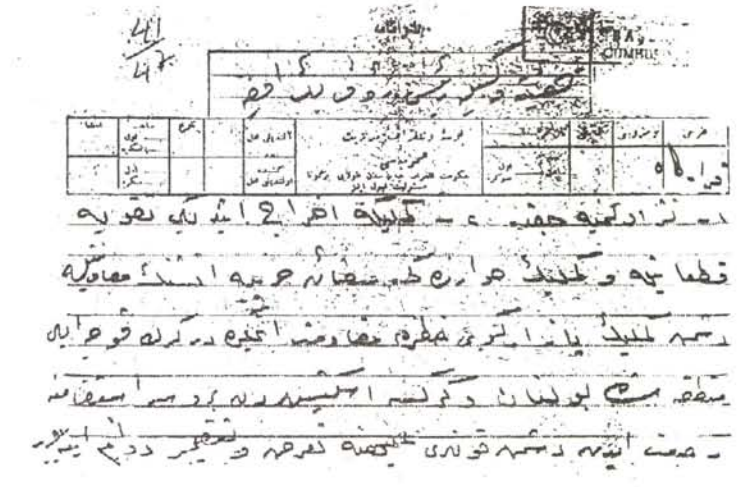
Tebliğ-i Resmî

Ordu sağ cenâhında Bozüyük civarındaki harekât-ı taarruziyyenin muvaffakıyetiyle neticelenmiş ve Bozüyük tarafımızdan işgâl olunmuştur. Bursa istikametinde ta'kibine devam olunmaktadır. Merkezde Simav istikametinde tardedilen düşman ta'kip edilmektedir. Sol cenahta Salihli'yi işgâl eyledik. Ve Buldan Nazilli mıntıkasını düşmandan tathîr eyleyerek bir miktar top ve cephane ele geçirdik. Düşmanın Menderes civarındaki köyleri kâmilen ihrâk ettiği görülmüştür. El'an Buldan, Alaşehir ve civarındaki kurâda yapmış olduğu mezâlim ve tahrîbât tasavvurun fevkindedir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

030.10 54.355.10

- 71 -

Karargâh
7.9.1338

Tebliğ-i Resmî

Sağ cenâhta Yenişehir, kıtaâtımız tarafından işgâl olundu. Sol cenâhta Ahmetli'yi işgâl eden düşmanı garba tardeyledik. Düşman gerek Salihli'yi gerekse Salihli'ye civar olan bilcümle kurâyı yakmış ve bermu'tâd ahâli-i müslimeyi beşeriyette misli görülmemiş bir şenaat ve fecaatle katl ve ihrâk eylemiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

030.10 54.355.10

Karargâh
7.9.1338

- 72 -

Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Gemlik'e ihrâç ettiği takviye kıtaâtıyle ve Gemlik civârındaki sefâin-i harbiye ateşinin muavenetiyle düşman Gemlik-Pazarköy hattında mukâvemet etmektedir. Gerek Kocaeli mıntıkasında bulunan ve gerekse Eskişehir'den Bursa istikametine ric'at eden düşman kuvvetleri aleyhine taarruz ve takibimiz devam ediyor. Salihli garbında Marmara köyü Karayahşi-Mersindere şarkı hattında tutunmak isteyen düşman 6.9.1338'de kısa muharebeyi müteakip Manisa ve Turgutlu istikametlerinde garba atıldı. Takip ediliyor.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

8/9 Eylül 1338

Raûf Beyefendiye

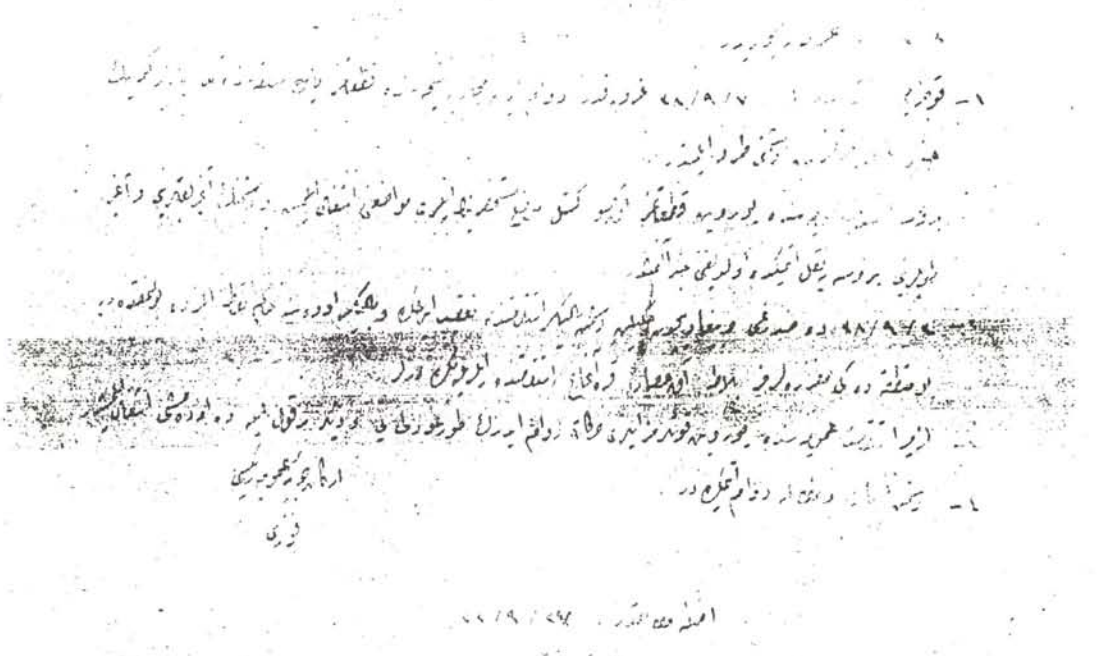
1. Neşrolunmayacaktır.

2. Ordularımız 26 Ağustos'tan bugüne kadar lâ yenkati' muharebe ve yürüyüş yapmış ve bu müddet zarfında en kestirme istikametlere üçyüz kilometrelik mesafe kat'ettiği ve bütün zindegîsiyle İzmir karşısında Sarıhanlı-Zincirli ve Parlamazçay hattına vâsıl olmuştur. Süvari kolordu Manisa üzerinden ve müstakil Süvari İkinci Fırkası Torbalı üzerinden İzmir istikametinde ilerlemektedir. Eskişehir'den Bursa istikametinde takip edilen düşman Bursa sırtında Aksu civarında eski müstahkem mevaziinde mukavemet etmektedir. Düşmanın İrilü mevazii zabtedildi. Taarruzumuz devam ediyor. Müfrezelerimiz Simav - Gidezli ve Gercüs - Sındırgı mıntıkası düşmandan tathîr edilerek Balıkesir istikametinde ilerlemektedir.

3. Ben yarın Turgutlu üzerinden İzmir istikametinde hareket edeceğim.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
250

8.9.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında: 7.9.1338 gurûba kadar devam eden muharebe neticesinde kıtaâtımız Yalova mıntıkasındaki Pazarköyü'nün cenûb-u garbî sırtlarından düşmanı tardeylemiştir.

Bursa istikamet-i umûmiyesinde yürüyüş kıtaâtımız Aksu-Kestel mevzi-i müstahzarının ileri mevâziini işgâl eylemiş, düşmanın ağırlıklarını ve ağır toplarını Bursa'ya nakletmekte olduğu haber alınmıştır.

2. 3.9.1338'de Sındırgı ve Bigadiç'ten çekilen düşman Balıkesir istikametinde takip edilmekte ve Balıkesir ovasına hâkim nukat elimizde bulunmaktadır. Bu mıntıkadaki müfrezelerimiz Balat - Akhisar - Karaağaç istikametinde ilerlemektedirler.

3. İzmir istikamet-i umûmiyesinde yürüyüş kuvvetlerimiz harekâta devam ederek Turgutlu'yu ve diğer bir kol ile de Ödemiş'i işgâl eylemiştir.

4. Düşman tahribata ve mezâlime devam etmektedir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

49
48

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

سنه ٥١

٩/٩/٢٨ [illegible]

١- [illegible]

٢- [illegible] ١٨/٩/٢٨ [illegible]

[illegible] ٩/٩/٢٨ [illegible]

[illegible]

٣- [illegible] ٦/٩ [illegible]

[illegible]

[illegible]
فوزى

٢٨/٩/٢٧ [illegible]

[illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
251

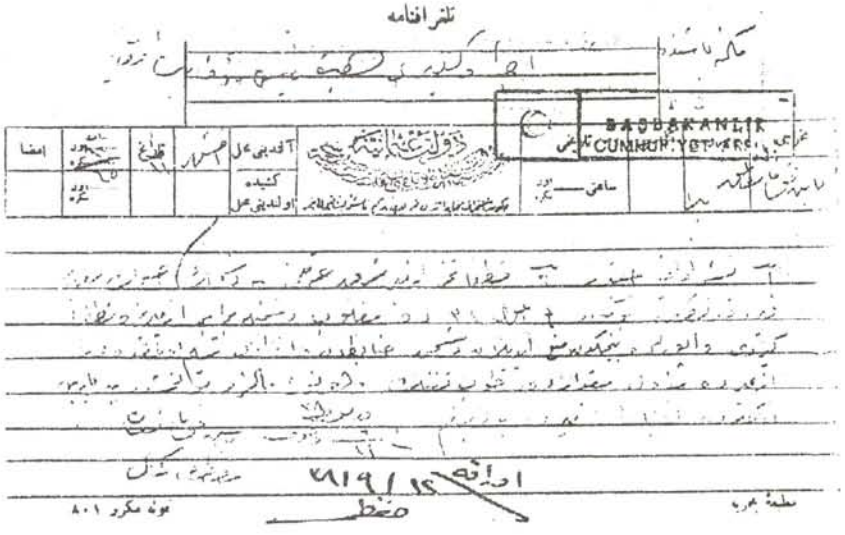
9.9.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli gurûbundan ve Bursa istikametinden çekilen düşmanı takip eden kıtaâtımızdan henüz rapor alınamamıştır.

2. İzmir mıntıkasında Manisa üzerinden ilerleyen kuvvetlerimiz 8.9.1338'de Keçili garbında bulunan Hacılar köyünün şimâlindeki sırtları işgâl eden düşmanı tard ve bir kısım kuvvetle Menemen üzerinden İzmir'e doğru ilerlemiş ve diğer bir kuvvetimiz aynı günde saat 5.30 sonrada Nif'in şark sırtlarında mukavemet gösteren düşmanı atarak halkın tezâhurâtı arasında şehre girmiştir. Düşman bakiyyetü's-süyûfunun şehre dağılmış bir kısmı vapurlara binerek kaçabilmiş ve bir kısmı da Urla şibh-i cezîresine doğru çekilmiştir. Şehre dağılanlar esir edilmiş, bir çok mühimmat, eşya ve sâire iğtinâm olunmuştur. Urla istikametine çekilen düşman takip edilmektedir.

3- Menderes müfrezesinden alınan muhtelif tarihli raporlara nazaran Menderes boyundan çekilmekte olan düşman Nazilli'yi yakmış ise de kuvvetlerimiz seri' bir müsademeden sonra şehre girerek harîkin tevessüüne meydan vermeden söndürmüştür. Keza bu mıntıkada düşmanın ateşlediği diğer birkaç köy daha kıtaâtımız tarafından söndürülmüş, bir onikibuçukluk top, küllîyetli mühimmat ve kıymetli eşya iğtinam olunmuştur. Aydın mıntıkasında düşman 6.9.1338 Söke'yi tahliye etmiş ve kıtaâtımız işgâl eylemiştir. Düşman ric'at ettiği her sahada katil, ihrâk ve yağmaya devam etmiş ve tekmil hristiyan unsurunu beraberinde İzmir'e götürmüş ise de bunlardan bir kısmı İzmir'de yakalanmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

تلغرافنامه

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 76 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reîsi Başkumandan
Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

1. Muzaffer Millî ordumuzun yılmaz süvarileri bizler düşmanın İzmir önündeki son mukavemetini kırarak 9.9.1338 saat onbuçukta şehre vasıl olduk. Halkın gözyaşlarıyle derin hürmetlerini iblâğ ile bahtiyarım.

Süvari Fırka Kumandanı
Mümtaz

- 77 -

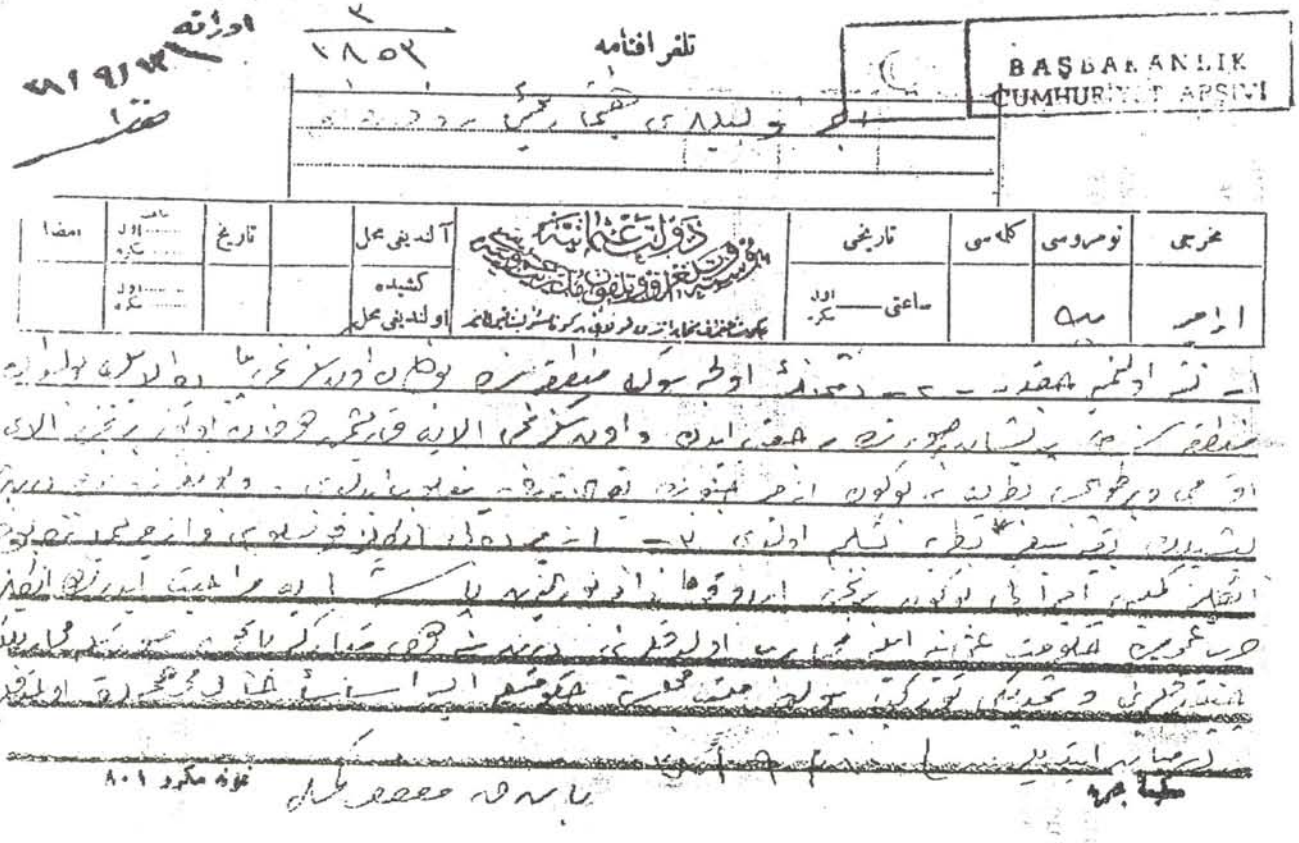
Başkumandanlık
9/11 Eylül 1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Kıtaâtımız İzmir şark sırtlarında düşmanın son mukâvemetini kırdıktan sonra bugün 9 Eylül 1338'de mağlûp düşmanla beraber İzmir'imize muzafferen girdi. Vapurlara binmekten men' edilen düşman zâbitân ve efrâdı teslîm olmaktadırlar. İzmir'de mebzûl miktarda top tüfek ve her nev'i malzeme bulunmuştur. Ben yarın öğleden itibaren İzmir'de bulunacağım.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ
تلغرافنامه
مخرجی
نومروسی
کلمه سی
تاریخی
آلندیغی محل
تاریخ
امضا

İzmir
10.9.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Neşrolunmayacaktır.

2. Düşmanın evvelce Söke mıntıkasında bulunan Onsekizinci Piyade Alayı'yla Buldan mıntıkasından perişan bir sûrette ric'at eden ve Onsekizinci Alay'a karışmış olan Otuzbirinci Alay aksâmı ve bir topçu bataryası bugün İzmir cenûbunda yakalanarak mağlûp edildi. Ve bu müfrezenin de dörtbin kişilik bakiyyetü's-seyfi batarya teslim oldu.

3. İzmir'deki İngiliz konsolosu ve İzmir limanında bulunan İngiliz gemisi Amirali bugün Birinci Ordu Kumandanı Nurettin Paşa'ya müracaat ederek İngilizlerin Harb-i Umûmîde Hükûmet-i Osmaniye ile muharip olduklarını, dört sene evvel mütâreke yapmak sûretiyle muhariplikten çıktıklarını ve şimdiki Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile ise esasen hâl-i muhâsemede olmadıklarını dermeyân ettiler.

Başkumandan
Mustafa Kemal

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
252

10.9.1338 harp raporudur.

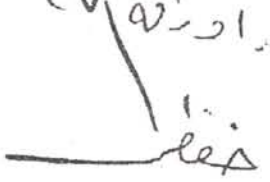
1. Bursa istikametinde çekilen düşmanın şimâlden ve şarktan takibine devam edilmekte ise de yeni malûmat alınmamıştır.

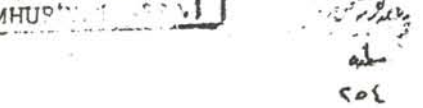
2. Bugün 10.9.1338 Aydın mıntıkasından çekilen Onsekizinci Alay İzmir'in vaziyetinden haberdâr olmadığından öğleden sonra Seydiköy istikametinde şehre doğru yürümüş ve derhal sevkedilen müfrezelerimizle bir saat kadar müsademeyi müteakip kâffesi tekmil ağırlıkları ve dört top ile beraber esir edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

49
48

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHUR...

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
254

12.9.1338 harp raporudur.

1. Bursa istikametinde düşmanı takip eden kıtaâtımız 9.9.1338'de gurûb-u şems ile beraber şehri işgâl etmiştir. Düşman Bursa'ya kadar olan bütün köyleri ve telgraf hutûtunu tahrip etmiş ve Bursa'da bazı mebâniyi ve Bursa şimâl-i garbîsinde birçok köyleri yakmıştır. Onbirinci Yunan Fırkası Harekât Şubesi Müdürü olup Bursa'da Üçüncü Kolordu Erkân-ı Harbiye Riyâseti'nden talimat almak üzere gitmiş olan bir erkân-ı harp zabiti otomobiliyle Gemlik'e avdet ederken Gemlik köprüsü civarında yakalanmıştır. Bu zabit Gemlik'te toplanmakta olan 11. Fırkanın sahil yoluyla ric'at edeceğini ve Onuncu Fırkanın zeval vakti Mudanya istikametine çekildiğini zannettiğini, Onüçüncü Fırkanın da Bursa'da müdâfaa etmekte olduğunu söylemiştir. Canbazlar, Gelesal-Demirtaş istikametinde ilerleyen bir müfrezemiz Aynıdır-Kazıklı arasında düşmanın iki tabur piyade ve birçok cephane ve ağırlıklarından mürekkep müfrezesi cenûb-u garbından ihâta olunmuş ve gurûb-u şemse kadar muharebe devam etmiştir.

2. Balıkesir istikametinde ilerleyen takip müfrezelerimizin önünde düşman 6 Eylül 1338'de Akhisar, Soma ve Kırkağaç'ı tahliye etmiş ve Balat'tan hareket eden akıncı kollarımız aynı günde Kepsut'a dahil olmuştur. Balıkesir'deki düşmanın ağırlıklarını sür'atle Edremit cihetine sevketmekte olduğu haber alınmıştır. 6 Eylül 1338'de keşif kollarımız Balıkesir'in bir saat mesafesine takarrüp etmişlerdir.

3. Urla şibh-i cezîresinde vapurlara irkâb edilmek üzere sahile iltica etmiş olan düşman bakıyyetü's-süyûfu biri büyük, ikisi küçük harp gemisi ile himaye edilmektedir. Kıtaâtımız Urla'ya teveccüh etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
255

13.9.1338 harp raporudur.

1. Akhisar şimâl-i garbîsindeki Kırkağaç dağlarında düşman tebaasından beşyüz kişi kadar bir kuvvetin mevcûdiyeti haber alınarak imhaları için müfreze sevkolunmuştur.

2. Yunan jandarmalarıyla düşman ordu aksâmından beşbin kadar bir kuvvetin 11/12.9.1338 gecesini Bergama garbında geçirdikleri ve henüz bu havâlide bulundukları haber alınmış ve bunların imhaları için kuvvet sevkolunmuştur. Dört-beş düşman nakliye gemisinin Midilli'de olduğu anlaşılmıştır.

3. İzmir limanı ile Çandarlı körfezi arasında ve Menemen garbındaki mıntıka sahile kadar kâmilen düşmandan tathîr edilmiş ve bu mıntıkada düşman tarafından evlere doldurularak yakılmış bir çok İslâm ecsâdı görülmüştür. Urla şibh-i cezîresinde iki cenahtan donanmasıyla himaye edilen düşman piyadeleri ile Demirciler hattı garbında muharebe devam etmektedir. Düşman donanması sahil ve Urla yakınlarına kadar olan araziyi ateş altına almaktadır.

4. Urla'nın işgâlinde düşmandan oniki ağır makineli tüfek ile bir çok otomatik ve dörtyüz kadar piyade silâhı iğtinâm olunmuş ve bir kısım düşman efrâdı esir edilmiştir. Yirmibir adet düşmanın Manisa'dan ric'atında bıraktığı bir depoda ahşap aksâmı yanmış ve kamasız sahra ve sekiz adet oniki santimetrelik ve sekiz adet onbeş santimetrelik âdi obüs ve bir adet onbeşlik uzun gemi topu ve sekiz adet bomba topu, otuzsekiz adet toparlak, üçbin adet tahrip edilmiş piyade tüfeği, üçbin sandık piyade fişeği ve ikibin adet bomba ve üç adet sağlam maa toparlak mantelli topu iğtinâm edilmiştir. İzmir'in Punta istasyonunda iki adet otomobilli telsiz telgraf ve Kokaryalı cihetinde iki adet sabit telsiz istasyonu ele geçirilmiştir.

5. İzmir'in Ermeni mahallâtına tahassun ederek el'an teslim olmayan, inzibat müfrezelerimize silâh ve bomba ile mukavemet gösteren Ermeni çeteleri bugün 13.9.1338'de kendi mahallelerine ateş vermiş ve yangın tevessü ederek rıhtım boyuna doğru yayılmıştır. Yangın el'an devam etmektedir. Şehirde âsâyiş temin edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢٦٧

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢٦٧

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢٦٧

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
267

1. 13.9.38'de Çanakkale istikametinde ilerleyen kıtaâtımıza İngilizler tarafından bîtaraf mıntıkayı terk ve tahliye etmedikleri takdirde muharebeye başlayacakları bildirilmişse de bu mıntıkada bugün de her tarafta sükûnet devam etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında Urla şibh-i cezîresi sevâhilinde iki Yunan torpidosunun dolaştığı görülmüş ve sahile takarrüp edip bir düşman yelkenlisini alarak uzaklaşmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

۰۵۷

۸۵ / ۲۸/۹ / حرب تبلیغیدر.

۱- شمال منطقه‌سنده: [illegible] دوام ایدن شدید محاربه‌لر [illegible] دشمن [illegible] منطقه‌سنده
بولنمشدر. [illegible] استقامتنده [illegible]
آتیلمش و قطعاتمز [illegible] استقامتنده دشمنی تعقیب ایتمشدر. [illegible] اولدیغی خبر آلنمشدر.
[illegible] بو حوالی‌ده دشمن [illegible] تطهیر ایچون [illegible] شبه جزیره‌سی [illegible] استقامتنده
[illegible] قاپوطاغ شبه جزیره‌سی
[illegible] غنائم آلنمشدر.

۲- ازمیر منطقه‌سنده: اورله شبه جزیره‌سنی دشمندن تطهیر [illegible] قطعاتمز [illegible]
[illegible] دشمن [illegible]
[illegible] ۲۸/۹/۱۴
[illegible] تخریب ایتمشدر. [illegible]
[illegible] استقامتنده [illegible]
[illegible] ۲۸/۹/۲۲ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

۳- دشمنک [illegible]
[illegible]
[illegible] ایتمشدر.

۴- [illegible] ۲۸/۹/۷ [illegible]
[illegible] ۲۸/۹/۲۲ [illegible]
[illegible] ایلمشدر.

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

[illegible] ۲۷/۹/۳۸

[illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyaseti
Şube: 1
257

15.9.1338 harp raporudur.

1. Şimâl mıntıkasında Kirmasti kasabası iki saat kadar devam eden şedîd bir muharebeyi müteakip istirdâd edilmiştir. Düşman Kılınçbey istikametinde çekilmiştir. Manyas gölü cenûb-u şarkîsinde İyiceboğazı sırtlarında tesadüf olunan düşman süvarilerine de taarruz olunarak Aksakal istikametinde şimâle atılmış ve kıtaâtımız Bandırma istikametinde düşmanı takibe geçmiştir. Karabiga, Ezine ve Ayvalık mıntıkalarında düşmandan eser olmadığı haber alınmıştır. Maamafih bu havâliyi de düşman perakendelerinden tathir için müfrezeler sevk olunmuştur. Foça şibh-i cezîresi ve Dikili istikametinde sevkedilen müfrezelerimizden alınan raporlarda bu mıntıkalarda da düşmandan eser olmadığı ve birçok yerli hristiyanların daha evvel Midilli ve Foça şibh-i cezîresi karşısındaki hâlî adalara firar ettikleri bildirilmiş ve birçok ganâim ele geçmiştir.

2. İzmir mıntıkasında Urla şibh-i cezîresindeki düşmanı tathîre memûr kıtaâtımız Ekşisu-Bağcılar dağı - Demircili garbı hattında mukavemet eden bir alay piyade ve iki batarya toptan ibaret olduğu tahmin edilen düşman dümdârını atarak bu mevâzii elde etmiş ve düşmanı Çeşme istikametinde takibe geçmiştir. Çarpanliman'da bulunan düşmanın bir kruvazörü ile bir torpidosu kıtaâtımızın sağ cenâhına ateş etmekte, düşman esnâ-yı ric'atte Çeşme yolu üzerindeki köyleri tahrip etmiştir. Urla kasabasındaki kilise ve mektep binalarına tahassun eden bin kadar müsellah Yunanlı Rumları 14.9.1338 sabahı kasabanın bazı mahallerini ateşleyerek Özbek istikametinde firar etmişler. İmhalarına kuvvet tahsis olunmuş, İzmir şehrinde 13.9.1338 zevalde başlayan ve bugün akşama kadar şiddetle devam eden yangının önü alınmış ve itfâsı kuvve-i karîbeye gelmiştir. Yangının Ermeni ve Rum teşkilât-ı milliyesince îkâ edildiği ve bunların son

iki gün zarfında İngiliz konsoloslarından teşvîk ve tergîb gördükleri anlaşılmıştır. Bu husûs bazı mahâfil-i ecnebiye tarafından te'yîd olunmaktadır. Evleri yanmış olan bütün tebaa-i ecnebiye ve hristiyanlar bu yangının Ermeniler tarafından yapılmış olduğunu ifâde etmektedirler. Harîk mahallerinde birkaç kişi maktûl düşmüş ve bazı gayr-i müslim eşhas cürm-ü meşhûd halinde yakalanmışlardır. Şehrin muhtelif nukatında ve benzin depoları civarında da muhtelif yangınlar îkâ edilmiş ise de söndürülmüştür. Evvelce şehri terketmiş olan İngiliz tebaasından mâadâ Fransız ve İtalyan tebaasının kısm-ı a'zamı da mezkûr hükûmetler efradı tarafından limanda bulunan gemilerine irkâb edilmiştir.

3- Düşmanın Kösten adası civarında bulunan dört torpidosu ile Kalkış zırhlısı bugün saat 6 evvelde Adalar Denizi'ne doğru çıkmış, bir torpidosunun Kösten adası civarında dolaştığı görülmüş, dört parçadan mürekkep İngiliz sefâin-i harbiyesiyle bazı sefâin-i ticariye limandan çıkarak Adalar Denizi'ne doğru hareket etmiştir. Foça şibh-i cezîresi açıklarında da bazı düşman sefâin-i harbiyesinin dolaştığı görülmüştür.

4- Menderes mıntıkasında, bugün vâsıl olan raporda 7.9.1338'de Aydın'ın işgâl edildiği ve birkaç binadan maada kasabanın kâmilen yandığı ve Saraygüney'den Nazilli'ye kadar demiryolunun sağlam olduğu bildiriliyor. 13.9.1338 Söke havâlisini tathîr etmek üzere Selçuk'tan Söke'ye müfreze tahrîk olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

49
54

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 261

18.9.1338 harp raporudur.

1. Şimâl grubumuzdan bugün alınan raporda düşmanın Onbirinci Fırkası'nın 12.9.1338'de Mudanya'da esir edildiği, 13.9.1338 tarihine kadar bu mıntıkada alınan üserâ miktarının bir general, 200 zabit, 6000 nefere bâliğ olduğu beyan edilmektedir.

2. 18.9.1338'de Midilli istikametinden gelen bir düşman kruvazörü Çandarlı limanı ve civarını tarassut ettikten sonra avdet etmiştir.

18/19 gecesi Çandarlı körfezine girerek Çandarlı'ya iki-üç mil mesafeye kadar takarrüp eden bir düşman gemisi sabaha karşı avdet etmiştir. Midilli'den firaren 3 müslüman ve bir Rum'un ifadelerinden Midilli'de mevcut 20-25 bin kadar düşman askerinin hergün vapurlarla terhisen Pire ve Selânik cihetlerine sevk edildikleri ve 319, 322 tevellütlüler müstesnâ olmak üzere diğer sınıfların terhis edildikleri anlaşılmıştır.

3. 17.9.1338 zevalde Urla şibh-i cezîresinden Kömürdili cenûbunda sahile takarrüp eden bir düşman torpidosundan sahile çıkarılan müfreze tarafımızdan imha edilmiştir. Düşman torpidosu te'sirsiz yirmi kadar mermi atıp, çekilip gitmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Şube: 1 .

19.9.1338 harp raporudur.

1. Avn-i Hakk'la tekmil Garbî Anadolu'nun istihlâsı hitama ermiş olduğundan kıtaâtın yeni vazifelerine ihzârı ile iştigal olunmakta, vaktiyle Yunan Ordusu'na muzâharatta bulunan hristiyan anâsır toplattırılarak sahile sevk edilmektedir.

2. Her tarafta yeniden muhtelif cinsten bir çok ganâim ele geçmektedir.

030.10 54.356.4

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49/54

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible]

٢٨/٩/٢٤

[illegible]

49/54

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible]

٢٨/٩/٢٤

[illegible]

- 86 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 262

20.9.1338 harp raporudur.

1. 20.9.1338 saat 8 evvelde İzmir limanı medhalinde ehemmiyet-i mahsûsayı hâiz olan Kösten adası, tarafımızdan işgal olunmuştur.

2. Midilli adasını keşfe memur edilen tayyarelerimiz Midilli limanı önünde ikisi harp sefinesi olmak üzere onüç adet büyük geminin demirli olduğunu ve liman içinde yüzden fazla merakib-i sagîrenin rıhtıma bağlı olduğunu ve şehrin şarkındaki kalede ve civarında münferit çadırlar bulunduğunu görmüş ve gemiler üzerine bombalar atmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 87 -

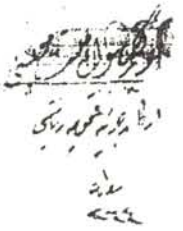
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 263

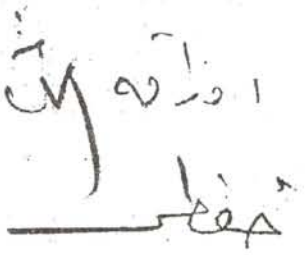
21.9.1338 harp raporudur.

Garp Cephesi mıntıkasında bugün mühim bir şey olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 264

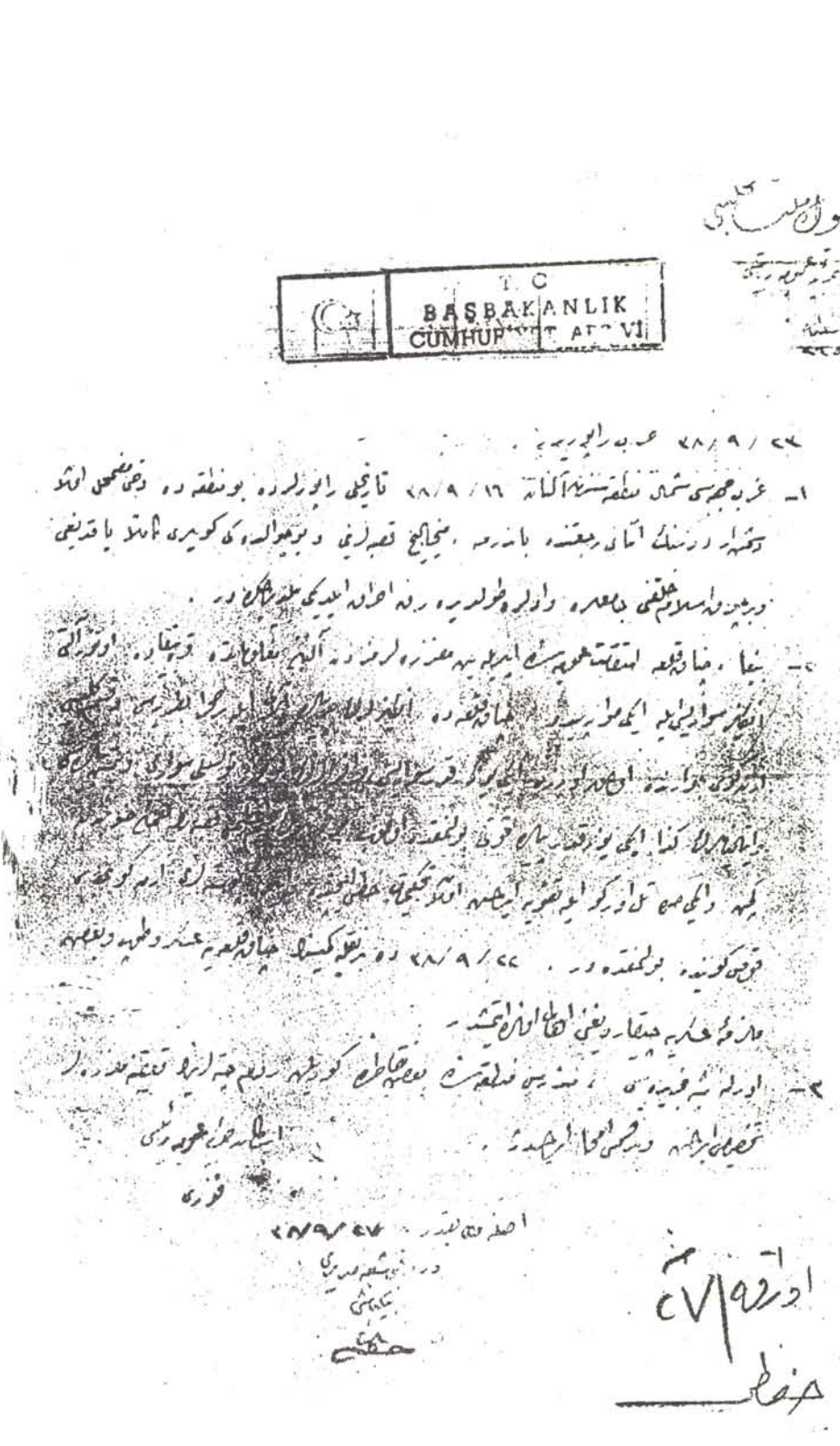
22.9.1338 harp raporudur.

1. Çanakkale istikamet-i umûmiyesinde hareket eden kıtaâtımızdan alınan 21.9.1338 tarihli raporda; Sarıçalı'da bulunan yüz kadar İngiliz süvarisinin 21.9.1338'de ağırlıklarıyla beraber Erenköyü'ne çekildiği ve Erenköyü'nde Çanakkale muharebâtından kalma gemiye ait cephaneliklerin İngilizler tarafından ihrak olunduğu bildirilmiştir.

2. Diğer menâtıkta mühim bir şey olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHUR[illegible]T AR[illegible]VI

200

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 265

23.9.1338 harp raporudur.

1- Garp Cephesi şimâl mıntıkasından alınan 16.9.1338 tarihli raporlarda bu mıntıkada dahi muzmahil olan düşman ordusunun esnâ-yı ric'atinde Bandırma, Mihaliç kasabalarını ve bu havalideki köyleri kâmilen yaktığı ve bir çok İslâm halkını camilere ve evlere doldurarak ihrak eylediği bildirilmektedir.

2. Biga - Çanakkale istikamet-i umûmiyesinde ilerleyen müfrezelerimizden alınan malûmatta: Karabiga'da 36 İngiliz süvarisi ile iki torpido, Çanakkale'de İngilizlerin bir piyade alayı ile bir sahra bataryası ve kısm-ı küllîsi Erenköy civarında olmak üzere ikiyüz kadar süvari, Fransızların otuz Tunuslu süvari ve yetmiş piyadesi ve İtalyanların keza ikiyüz kadar piyade kuvveti bulunmakta olup bu kuvvetlerin kısm-ı a'zamisi kasabanın hemen cenûbundan geçen ve iki sıra telörgü ile takviye edilmiş olan tahkimât hattı içinde ve ileri postaları Erenköy, Kos köyünde bulunmaktadır. 22.9.1338'de bir nakliye gemisinin Çanakkale'ye asker, top ve malzeme-i askeriye çıkardığını ahali ifade etmiştir.

3. Urla şibh-i cezîresi, Menderes mıntıkasında bazı nukatta görülen Rum çetelerinin takibine müfrezeler tahsis edilmiş ve bir kısmı imha edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

49/54

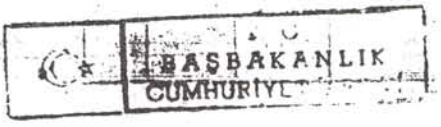
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 268

25.9.1338 harp raporudur.

1. Çanakkale etrafındaki vaziyette esaslı bir tebeddül olmamıştır. 24.9.1338'de Okçular'da Erenköy şimâlinde, 25.9.1338'de Saraycık'ta İngilizlerin süvari keşif kolları görülmüştür. Çanakkale ahalisi hicrete devam etmektedir. Rumların, Karantina iskelesinde vapur bekledikleri ve endaht meydanında bulunan binaların ve Çanakkale mıntıkasındaki cephaneliklerin İngilizler tarafından ihrak edildiği tarassut edilmiştir. Erenköyü'nde bir miktar 24'lük, 15'lik, 8/8'lik mermiyyâtı ihtiva eden üç cephanelik sağlam olarak elimize geçmiştir. Kıtaâtımız Çanakkale kasabasının İngilizler tarafından tahkim edilmiş Nara burnu ile Gümrük arasındaki dar muhiti yakından ihâta ve bu iki mevki arasındaki Anadolu sahil kısmını işgâl için tertibat almağa başlamıştır.

2. Cephenin diğer aksâmında ehemmiyetli bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

سری
سعلیه
۲۶۹

۲۶ / ۹ / ۲۸ حور ایوبیه :

۱- عیاد قیعه منطقه سنده : دوه ۲۶ / ۹ / ۲۸ ده عیاد قیعه استحکامنه ایریه قطعات قوماندانلغنه قطعه سلاحیه
متروف انکلیز قطعاتی قوماندانی یاناق منطقه‌ی تجاوز ایتمسی اوزرینه ایریلن سوره‌ده
۲۶ / ۹ / ۲۸ ده عیاد قیعه دره‌سنه تخلیه ایدرمش انکلیز قطعاتنک ایلری و منکفله محافظت ایریلمکله تقدیر و مسئولیتک بره‌ده
اولدیغی و کیچن روز اوزره بر بهانه بلغی عادی بر تجربه‌ای کوچرمشدر انکلیز جیه اولدیغی یاناق اعاده
اولنمه و عاکوفه طیاره‌لرنه حمایت اولنمه‌سنه مبنیدر منطقه‌سی بوشدر . قطعات آلتونی یاناق و کوکنیز
دولم تپه‌ده ۲۶ / ۹ / ۲۸ ده عیاد قیعه جیه‌سنه مرکز انکلیز قطعاتی الی طوپ استحکامنه طوپلری و جیه‌لری
تخلیه ایدرمش .

۲- ایره منطقه‌سنده کوچرمکده اولدیغی اوزره بوکون ایره‌کوه تپه‌سنک غرب‌سلم محاذ و ایره‌کوه سوقیه‌سنه و اطرافنده
بولنان انکلیز قطعاتی ۲۶ / ۹ / ۲۸ ده ساعت ۱۰ ده صاقارمه و عدلی موله‌سنه دوشمش اولدیغی
و بر مقدار تیفه سلاحلری و کثیر مقدار ذخیره ترکه ایتمشدر .

اسلانبوز قومندانی
فوزی

الحاصل عدد ۲۸ / ۹ / ۲۰
دوم شعبه مدیری
بیلکی

۲۶۹/۱۰ | ۱۰ | ۲۸ | ۲۰
حفظ

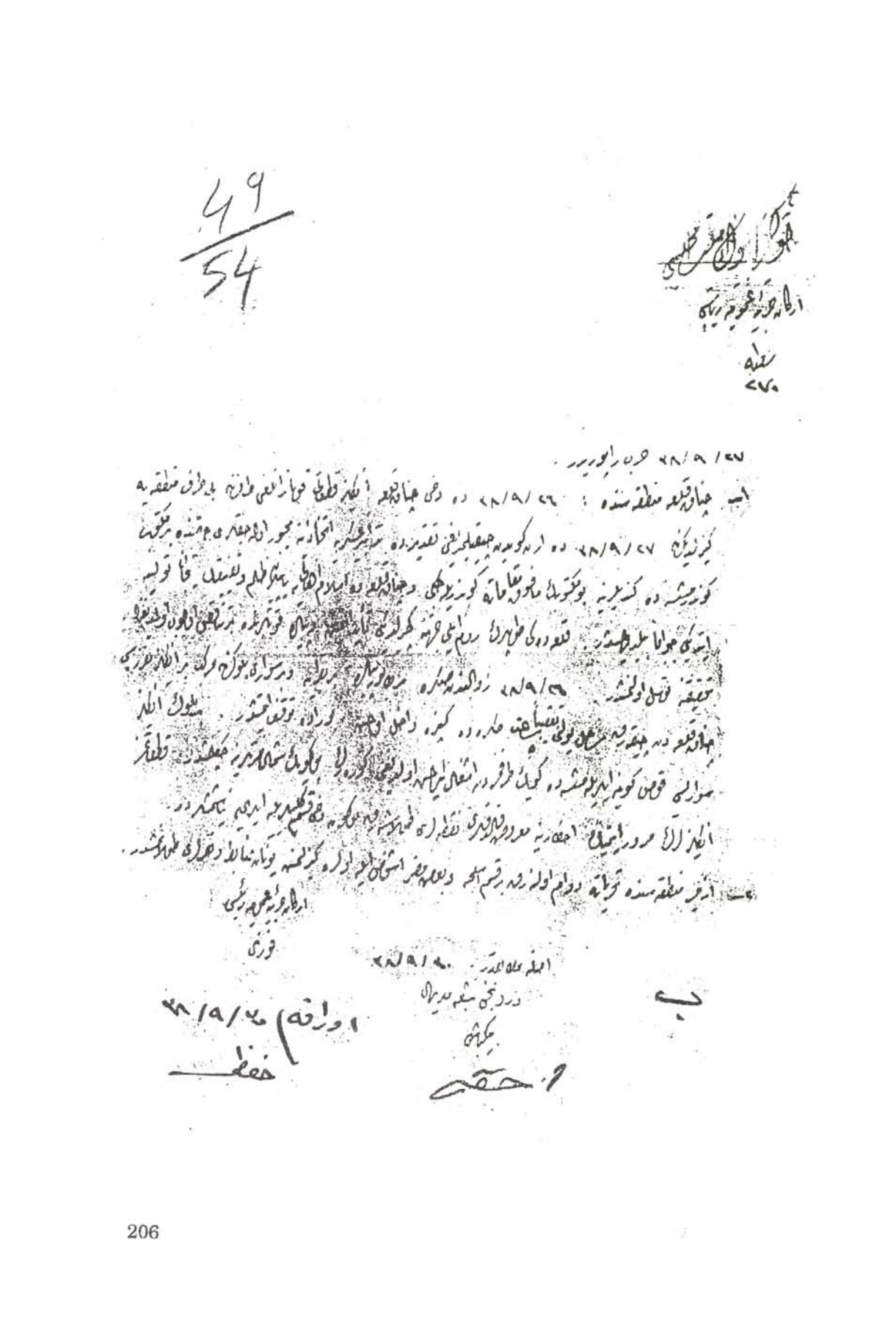
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 269

26.9.1338 harp raporudur.

1. Çanakkale mıntıkasında: Dün, 25.9.1338'de Çanakkale istikametinde ilerleyen kıtaât kumandanına Kale-i Sultaniye Mutasarrıfı İngiliz kıtaâtı kumandanlarının müzakerâtı neticesine kadar kıtaâtımızın bîtaraf mıntıkayı tecavüz etmemesi lüzûmunu ileri sürerek 26.9.1338'de Çanakkale'den tahrik edilecek İngiliz kıtaâtının ilerlemekliğine mümânaat edildiği takdirde mesûliyetin bize ait olduğu ve Kepez deresi üzerinde bir mülâkat talebini hâvi bir tahriratını göndermişse de İngilizce bilen olmadığı beyaniyle tahrirat iâde olunmuş ve Hükûmet-i Milliye tarafından mansûb olmadığından mutasarrıfın sıfat-ı resmiyeti tanınmamıştır. Kıtaâtımız aldıkları talimat dairesinde hareketlerine devam etmişlerdir. 25.9.1338'de Çanakkale'den çıkmış bir jandarma, İngilizlerin altı topu iskeleye çektiklerini ve bazı makineli tüfeklerin de iskeleye getirildiğini ifade etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında gösterilen müsaade üzerine bugün İzmir'den yetmişbin gayr-i müslim muhacir, vapurlarla sevk edilmiş ve ahali yedinde bulunan esliha ve sâirenin cem'iyle iştigâl olunmuştur. 25/26.9.1338'de Sakız ve Midilli sularında bir kaç harp ve bir miktar nakliye sefaininin hareketi görülmüş, bir kaç ateşle tardedilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 270

27.9.1338 harp raporudur.

1. Çanakkale mıntıkasında: 26.9.1338'de dahi Çanakkale İngiliz Kıtaâtı Kumandanlığı tarafından bîtaraf mıntıkaya girildiğinden 27.9.1338'de Erenköy'den çıkılmadığı takdirde tedâbir-i askeriye ittihâzına mecbûr olacakları hakkında bir mektup göndermişse de kendilerine bu mektubun mâfevk makâmâta gönderileceği ve Çanakkale'de İslâm ahaliye yapılan zulüm ve tazyîkin heyecan tevlîd ettiği cevaben bildirilmiştir. Kaledeki topların Rumeli cihetine geçirildiği teeyyüd etmiş ve piyade kuvvetlerinde bir tenâkus olup olmadığının tahkîkine tevessül olunmuştur. 26.9.1338 zevalden sonra bir tabur piyade, bir batarya ve bir süvari bölüğünden mürekkep bir İngiliz müfrezesi Çanakkale'den çıkarak sahil yolunu takiben saat 5 sonrada Kepez'e dahil olmuş, burada tevakkuf etmiştir. Bir bölük İngiliz süvarisi Kos köyüne ilerlemişse de köyün tarafımızdan işgal edilmiş olduğunu görerek şimâl sırtlarına çekilmiştir. Kıtaâtımız İngilizlerin, mürûr etmeyin ihtarına marûz kaldıkları noktaları dolaşarak bugün dahi kısm-ı küllîleriyle ileriye yanaşmışlardır.

2. İzmir mıntıkasında taharriyata devam olunarak bir kısım esliha ve bazı muzır eşhas ile evlere gizlenmiş Yunan zabit ve neferleri toplanmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 271

28.9.1338 harp raporudur.

Çanakkale'ye karşı hareket eden kıtaâtımız 27.9.1338 Ulupınar hatt-ı bâlâsını aşarak Çanakkale'nin hemen cenûbundaki sırtları tutmuşlar ve keşif kollarını kasabanın bir kilometre mesafedeki telörgü hattına kadar sürmüşlerdir. Bu hareket esnâsında İngilizlerde eser-i telâş görülmüş, yekdiğerini müteakip uçan iki İngiliz tayyaresi mütemadiyen Kale muhitinde akşama kadar keşfiyatta bulunmuş ve boğazda bulunan sefâin-i harbiyesinden iki dritnot Anadolu sahiline yaklaşarak toplarını kıtaâtımız üzerine tevcih eylemiştir. İzmir mıntıkasında muhacirînin sevki, muzır eşhasın derdesti ve halk yedindeki eslihanın cem'iyle iştigal olunmuştur. Midilli ile Sakız arasında nakliye vapurlarının hareketi görülmüştür.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHUR...

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 276

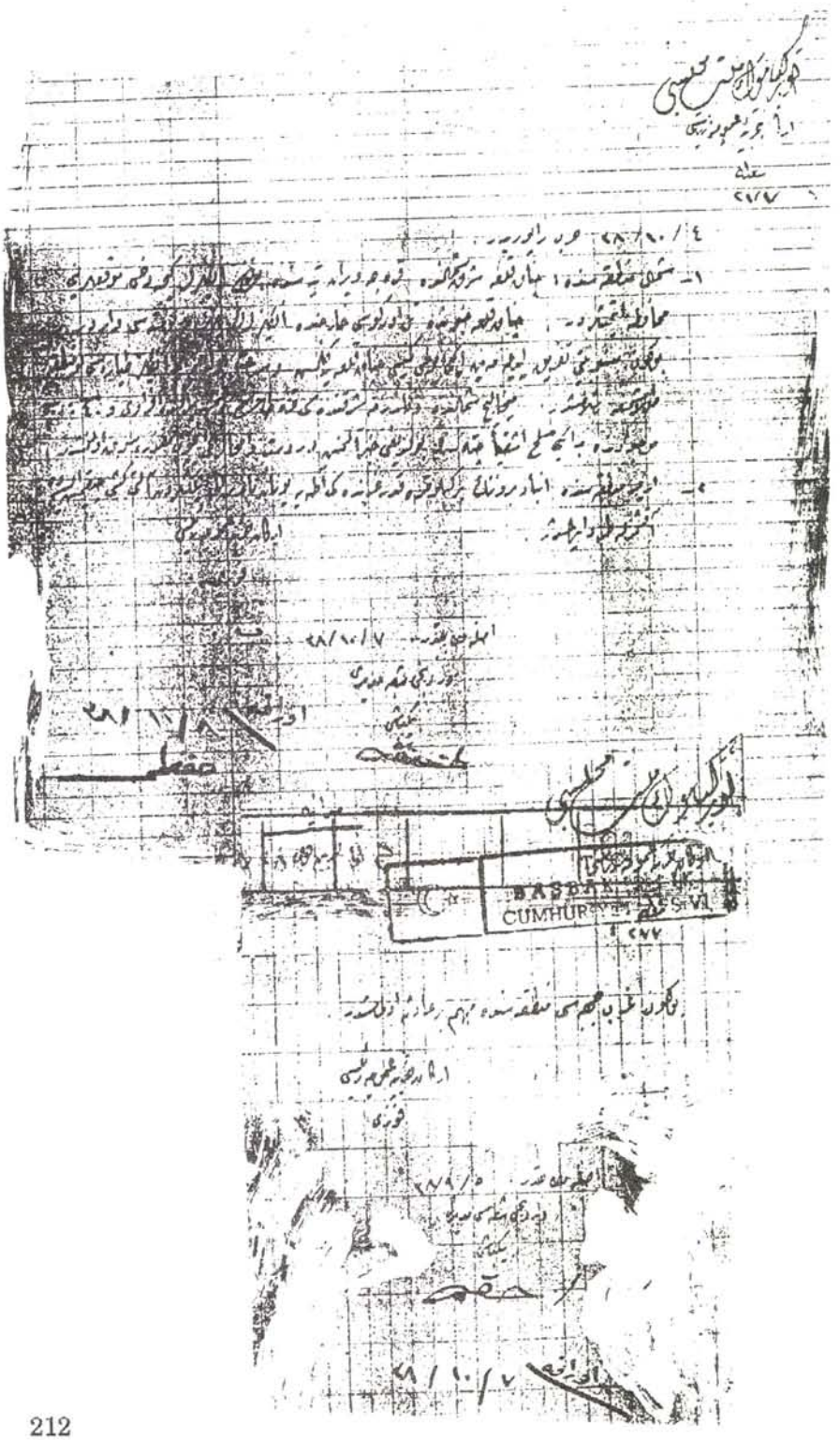
3.10.1338 harp raporudur.

1. Garp Cephesinde bugün şâyân-ı ehemmiyet bir hadise olmamıştır.

2. Fransız, İtalyan ve İngiliz murahhas-ı askerîleriyle murahhasımız İsmet Paşa Hazretlerinden mürekkep komisyon Trakya'nın, Edirne dahil olduğu halde Meriç'e kadar Yunanlılar tarafından sûret-i tahliye ve Hükûmetimize teslimi hakkındaki husûsatı takarrür ettirmek üzere bugün 3.10.1338 3 evvelden itibaren Mudanya'da müzakereye ibtidar etmiştir.

3. Trakya'da Yunanlıların müslümanlara karşı tatbik ettikleri mezalim ve tecavüzatın gittikçe artmakta olduğu, bir çok mahallerde onbeş yaşından yukarı erkeklerin ve hatta kısmen kadınların da Yunanlılar tarafından tevkif edilerek bir semt-i meçhûle götürülmekte olduğu, bazılarının vahşiyâne sûrette imha edilmekte olduğu haber alınmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 95 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 277

4.10.1338 harp raporudur.

1. Şimâl mıntıkasında: Çanakkale şark-ı şimâlinde Karacaviran tepesinde bulunan İngilizler gece dahi mevkilerini muhafaza etmişlerdir. Çanakkale cenûbunda telörgüsü haricinde İngilizlerin yalnız bir postası vardır. Bugün mensûbiyeti tefrik edilemeyen iki yolcu gemisi Çanakkale'ye gelmiş ve saat 8 evvelde bir İngiliz tayyaresi bu mıntıkada dolaşmaya başlamıştır. Mihaliç şimâlinde ve Bandırma şarkında Karataş'ta düşman perâkende efradı ve 40 - 50 mevcûdunda bir - iki müsellah eşkiya çetesinin bulunduğu haber alınmış, derdest ve imhaları için müfreze sevk olunmuştur.

2. İzmir mıntıkasında İmbat burnunun bir kilometre kadar garbındaki adaya Yunan bandıralı yelkenlilerden altı kişi çıkmış ise de ateşimizle tardedilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

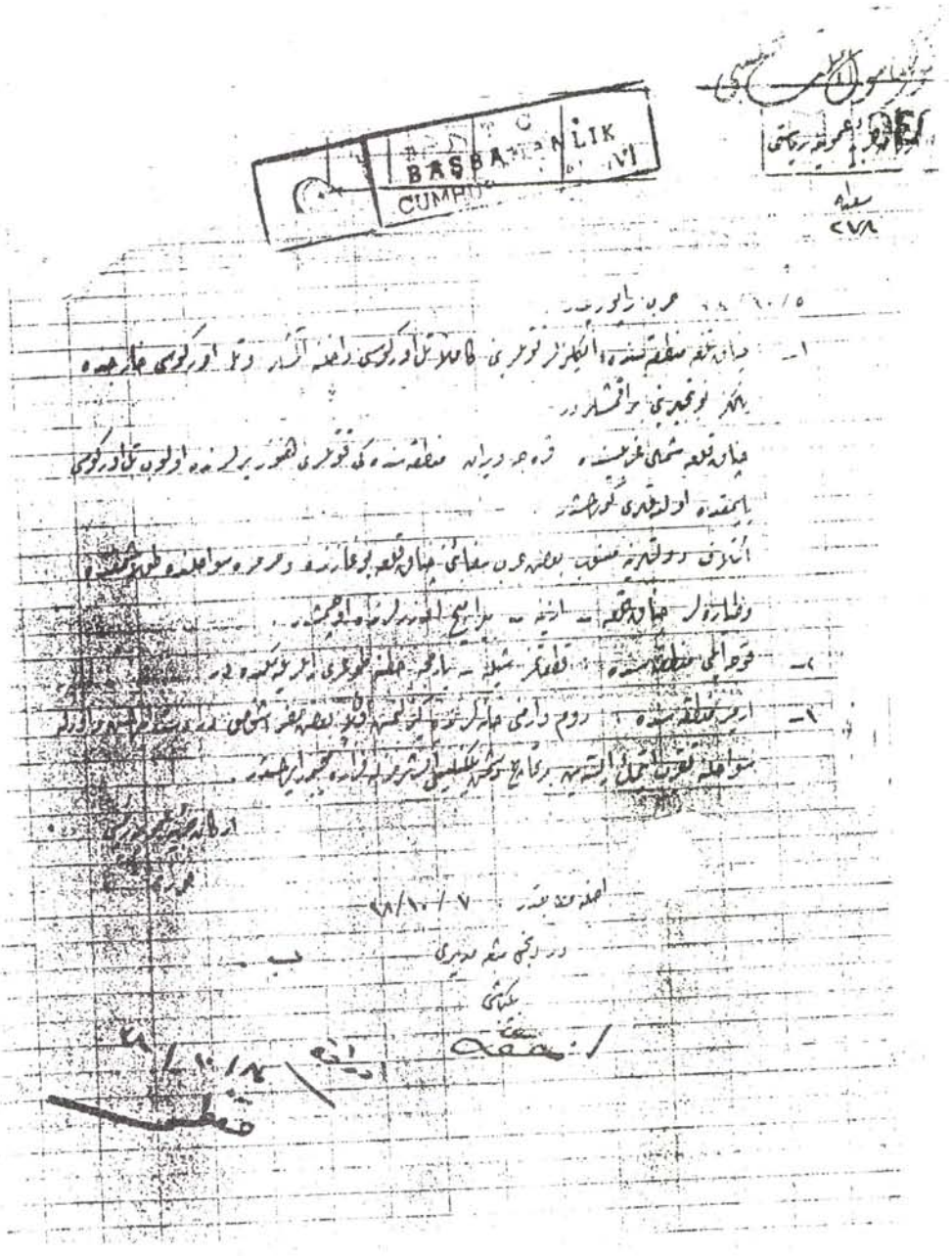
- 96 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 277

Mudanya
4.T. Evvel 1338

Bugün Garp Cephesi mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 278

5.10.1338 harp raporudur.

1. Çanakkale mıntıkasında İngilizler kuvvetlerini kâmilen telörgüsü dahiline almışlar ve telörgüsü haricinde yalnız nöbetçilerini bırakmışlardır.

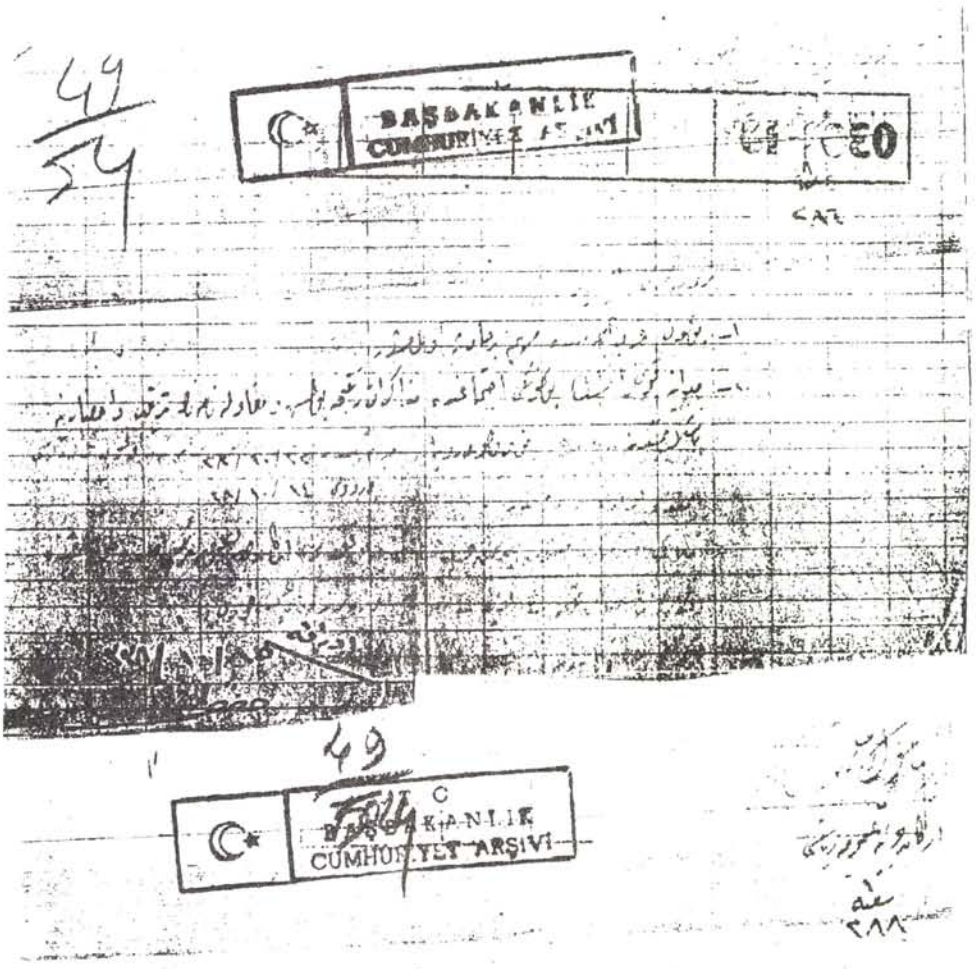
Çanakkale şimâl-i garbîsinde Karacaviran mıntıkasındaki kuvvetleri henüz yerlerinde olup telörgüsü yapmakta oldukları görülmüştür.

İ'tilaf Devletlerine mensup bazı harp sefâini Çanakkale Boğazında ve Marmara sevahilinde dolaşmakta ve tayyareler Çanakkale - Ezine - Bayramiç üzerlerinde uçmuştur.

2. Kocaeli mıntıkasında: Kıtaâtımız Şile - Yarımca hattına doğru ilerlemektedir.

3. İzmir mıntıkasında: Rum ve Ermeni hanelerinde gizlenmiş olan bazı nefer eşhas derdest edilmiş ve Urla sevâhiline takarrüp etmek isteyen birkaç düşman yelkenlisi ateşlerimizle firara mecbur edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 98 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 286

12.10.1338

Bursa harp raporudur.

1. Bugün Garp Cephesinde mühim bir hadise olmamıştır.

2. Mudanya Konferansının bugünkü içtimâında müzâkerât netice bulmuş ve mukavelenâmenin tertip ve ihzarına başlanmıştır.

59 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 99 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 288

13.10.1338

1. 11.10.1338'de Fransız ve İngiliz tayyareleri Kumkale, Yeniköy, Çanakkale ve Lâpseki üzerinde dolaşmış ve cephede başka bir hadise olmamıştır.

2. Girit'ten firaren Bodrum'a gelen bazı İslâm mülteciler Girit'te İslâmlara karşı katliam yapılmakta olduğunu ve emval ve eşyalarının yağma edildiğini ifade eylemişlerdir.

208 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 100 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 289

15.10.1338

1. İzmir mıntıkasında Çeşme'de Farmuru burnu civarındaki toprak sahilinde bazı düşman yelkenlileri görülmesine binaen sevahilin emniyeti nokta-i nazarından mezkûr ada, tarafımızdan işgal olunmuştur.

2. Cephede başka hadise olmamıştır.

105 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 101 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 291

19.10.1338

1. İzmit mıntıkasında hatt-ı fâsıl tayinine memur komisyonun vazifesi hitam bulmuş, icab eden harita ve protokol tanzim edilmiştir.

2. Muğla mıntıkasında sahile takarrüp eylemek isteyen bir düşman kayığı ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

152 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49
54

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 292

19.10.1338

1. İzmit mıntıkasında tarafeyn Hatt-ı Fâsıl Tahdid Komisyonları bervech-i âti husûsatta mutabık kalmışlardır.

Gebze istasyonundan tarafeyn istifade edebilecektir. Bîtaraf mıntıkada kalacak olan Darıca'daki cami ile Müslüman mezarlığının tarafımızda kalması takarrur etmiş ve İngilizlerin bu mıntıkada kıt'alarının iaşesini temin için mevâdd-ı iaşe nakli husûsunda Darıca ve Şile limanlarından istifadelerine müsaade olunmuştur.

2. Çanakkale mıntıkasında 14/15.10.1338'de bir zabit kumandasında Lâpseki'ye gelmiş olan onaltı neferlik İngiliz müfrezesi hükûmet-i mahalliyece vâki olan protesto üzerine limanda bulunan torpidoya râkiben avdet eylemişlerdir.

Halilpaşaçiftliği ile Özbek karyelerinde yüzelli kişilik birer İngiliz kuvveti bulunduğu ve bunların kaleden geldikleri teeyyüd etmiştir.

3. Yunan askerlerinin Seddülbahir'den çekilmekte oldukları ve buradan dört motor askerin Atina'ya gönderildiği istihbar edilmiştir.

4. Trakya'daki Edirne'deki Darüleytâm talebesi Yunanlılar tarafından dışarıya atılmış ve bilhassa genç kızlara enva'-i mezâlim yapılmış; Çorlu, Lüleburgaz mıntıkalarında bazı köyler Rum çetelerinin tecavüzüne marûz kalmıştır.

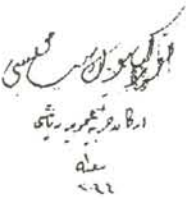
154 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 103 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 293

19.10.1338 harp raporudur.

1. Cephede mühim bir şey olmamıştır.

2. Trakya'yı tesellüme memur Refet Paşa Hazretleri, maiyyeti, erkân ve karargâh muhafız efradıyla bugün [19.10.1338] İstanbul'a vâsıl olmuş ve İstanbul halkı tarafından pek büyük merasim-i istikbâliyye ile karşılanmıştır.

3. Gümülcine ve İskeçe havalisindeki İslâm ahaliye Yunanlılar fecâyi' yapmışlardır.

163 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 104 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 294

21.10.1338

1. İzmit mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde Fransız tayyareleri dolaşmıştır.

2. Yunanlılar Trakya'da bilâ bedel İslâm köylerinden gasbetmiş oldukları erzakı nakletmekte ve hristiyan muhacirler islâmlara ait bilcümle hayvanâtı sürüp götürmektedirler.

179 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi
Sayı
2894

1 — İlgide kayıtlı yazı ve ekleri ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 28/10/1966 tarih ve 1966/1 sayılı Genelgesi gereğince, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 1967 yılı bütçesinden Ankara Esenboğa Havaalanı Yeni Terminal Binası ile Ankara Esenboğa Havaalanı Yeni Kargo Binası inşaatlarına ödenek ayrılmasına ilişkin Başbakanlık Yüksek Onayı ekte sunulmuştur.

2 — Bilgi edinilmesini rica ederim.

Ekler: 1 adet

28/10/1966

Başbakan
İsmet İnönü

Bakanlıklar

Bilgi için:
Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi
Evrak Kayıt Tarihi: 28/10/1966
Evrak Kayıt Sayısı: 1.0.3.0.1

Arşivden Çıkış Tarihi: 26/10/1966
Çıkış Sayısı: 1

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 294

22.10.1338

1. İzmit mıntıkasında: Darıca ve Tuzla üzerinden gelen iki Fransız tayyaresi Gebze, Pelitözü üzerinde ve bir Fransız deniz tayyaresi de Şile etrafında bir müddet dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında: Tarafeyn hey'etleri arasında tayin edilen hatt-ı fâsıl üzerine İngilizler tarafından levhalar rekz edildiği görülmüştür.

206 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

اوکسلیاری ... حبسی

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

صفحه
٢٩٦

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

١- ایرتسی صباحلین‌سنده : جبه‌ دن اوزرنده ولر طیاره‌لری کورلمش و دشمن بهارلری آلنه‌ اوره‌رق بر فاچ منطقه‌ ده دوشمه ایدلمشدر. انکلر طویه‌ دی بهارلرک اسیر کیشیلره جواب ویریلمش اولدیغی انکلیزلر تبلیغ ایتمشلر ... بر واقعه اولای اولمقده دررلر.

٢- ٢٢/٦/٢٨ ده عمومی ... اوزرنده طوپ‌سیز بوزوقلقلر موجود ... ورود اتکلری آچیلمش ... انکلیز طیاره‌لرینک وکیلی ونیازکوینده ... واپورلره ... قره‌ کوکرده ...

٣- ... تفتیشی ... انکلیزلر ... فنالق ده ... تسلیم ایدلمشدر. ٢٠/١١/٢٨ تاریخنه قدر ... انکلیزلر ... نقل قرار ایدلمش ... بعض ... ایدلمش اولدیغی ... مشاهده ایدلمشدر. ٢٤٩ نفر اولمشدر.

٢٨/١٠/٢٥

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

اسلاملی ٢٨/١٠/٢٦

١ اوراقه
٢٨/١٠/٢٨ ٣٢٨١

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 296

1. İzmit mıntıkasında: Hatt-ı fâsıl üzerinde Fransız tayyareleri dolaşmış ve Rum muhacirlerini almak üzere refakatinde birkaç şilep ve duba ile Şile'ye gelen bir İngiliz torpidosu, muhacirlerin kâmilen gittikleri cevabı verilerek avdet etmiştir. İngilizler Şile - Gebze arasındaki mıntıkayı bir süvari alayı ile tutmaktadırlar.

2. 22.10.1338'de mensûbiyeti tefrik edilemiyen ondört torpido Bozcaada istikametinden Boğaz'a doğru gitmiştir. Marmara adaları açıklarında müteaddid İngiliz torpidolarının dolaştığı ve Gelibolu ve Şarköyü'nde Yunanlıların bir çok yelkenli ile vapurlara taşındıkları görülmüştür.

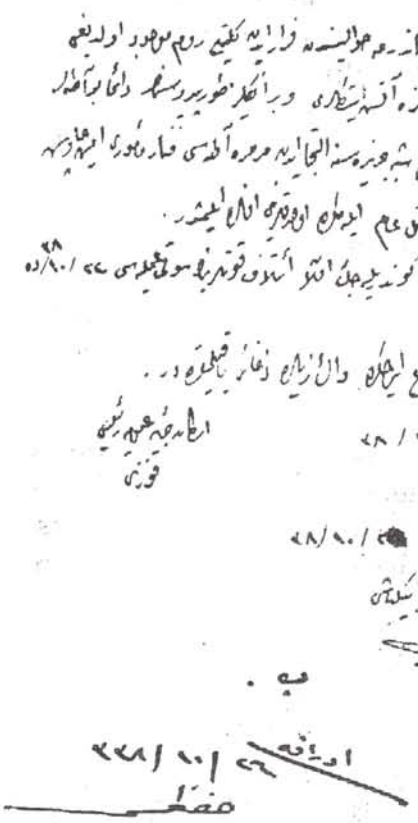
3. Refet Paşa Hazretleriyle müttefikîn tesellüme başlayarak 22.10.1338 tarihine kadar Meriç'e kadar kâmilen ikmâli ve jandarma kuvvetlerimizin buna göre nakli takarrür ettirilmiş, Trakya'da bulunan zulüm ve hasâriyete mani olmak üzere teşebbüsâtta bulunulmuştur.

241 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 295

24.10.1338

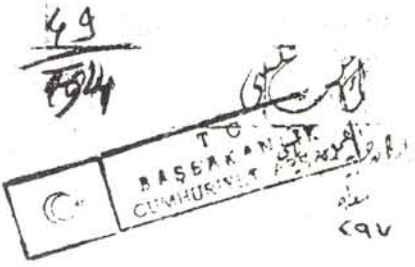
1. Kapudağ şibh-i cezîresi garbındaki Marmara adalarında Bandırma havalisinden firar eden külliyetli Rum mevcût olduğu, bunların bazen şibh-i cezîrenin garp sahilindeki karakollarımıza ateş ettikleri ve bir İngiliz torpidosunun daima bu adalar etrafında dolaştığı bildirilmektedir. Maaile Kapudağ şibh-i cezîresine iltica eden Marmara Adası fener memuru Emin Çavuş, Marmara Adası'ndaki Rumların orada mevcûd islâmları katliâm eylemekte olduklarını ifade eylemiştir.

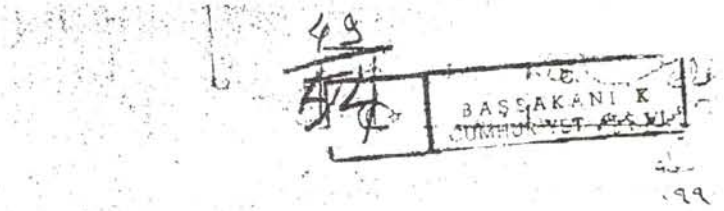
2. Alınan malûmata göre Mudanya Konferansı mûcibince Trakya'ya gönderilecek olan i'tilâf kuvvetlerinin sevki ameliyesi 22.10.1338'de hitam bulmuştur.

Trakya'da Yunanlılar tarafından ekser nukatta yangınlar îka' edilmekte ve en ziyade zehâir yakılmaktadır.

221 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

- 108 -

Şube : 1
297

25.10.1338 harp raporudur.

Şâyân-ı iş'âr bir şey yoktur.

27.10.1338

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

-109 -

Şube: 1
299

27.10.1338 harp raporudur.

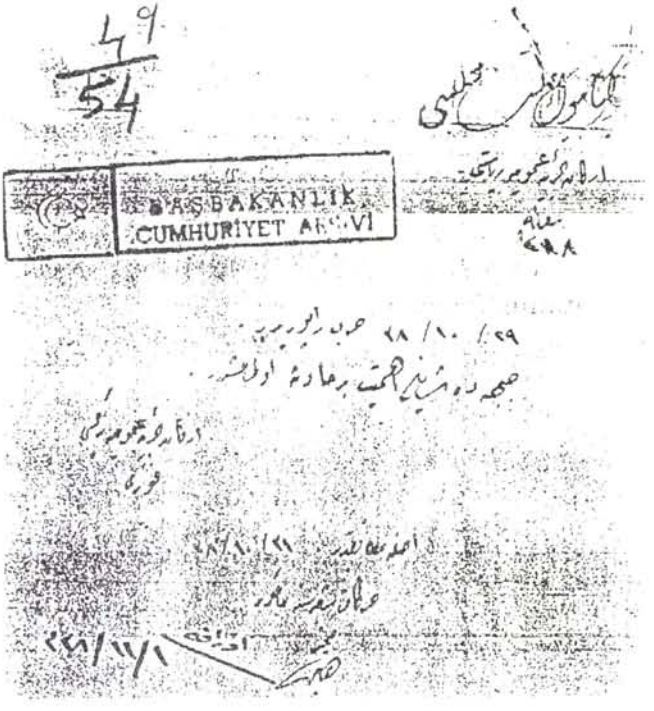
1. Cephede mühim bir hadise olmamıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında tarafımızdan vaki olan teşebbüs üzerine İngiliz kumandanı, telörgüsünden harice çıkmayacaklarını, yalnız zabitanın Truva harabelerini gezmek için çıkacaklarını ifade etmiştir.

030.10 54.356.4

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Şube : 1
300

28.10.1338 için harp raporudur.

23.10.1338 tarihinden itibaren Marmara adaları etrafından ve Paşalimanı'nda İngiliz harp gemileri ve hilâf-ı mûtad bir takım sefâin-i nakliyenin gelip gittiği görülmüş ve başka bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Şube: 1
298

29.10.1338 harp raporudur.

1. Cephede şâyân-ı ehemmiyet bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢٠/١٠/٢٨ هـ بلديه

١- تراكيك استعلام نمبر الكتر تاريخ ٢٩/١٠/٢٨ ده برا
ايزميده استعمال اولمق اوزره ايلك آلاي

٢٨/١٠/٢٨ ده تسليماً بلده جانبه استعمال آلينه ترده تسلم بيلديرمشدر.

٢- آلمان قيصري نظراً ايكنجي سلطان عبد الحميد خان مقدس حضرتلرينك تعليقي
رصوريته تكميل بايعنده اجتماع.

آلمان قيصري كلدكي سيرده سي كوروقه تيفاق بولمه جغندن دولايي بايه رق آلمانيه كي
استقبال كوريني بايمهه وسعه كوري بولمي اوزره اوده كي سكنه تشهير ايتمشلردي
حرمه الطرنده كي رومارك وحي قوتة البلده اولدقلري قدر آلمشدر.

ارشاد عمومي رئيسي
فوزي

الندن مخابره ٢٩/١١/٢٨
مرقات نمره سنه دائر
ارشاد عمومي مكتوبجيسي

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

30.10.1338 harp raporudur.

1. Trakya'yı işgale memur olan jandarmalarımızdan ilk alay 29.10.1338'de bahren İzmit'ten İstanbul'a hareket etmiştir.

28.10.1338'den itibaren Bilecik ile İstanbul arasında tren nakliyatı başlamıştır.

2. Alınan haberlere nazaran İngilizler Seddülbahir'den Maydos'a kadar olan mıntıkada pek faaliyetli bir sûrette tahkimât yapmakta imişler.

Adalardan gelerek Saros körfezine çıkan Yunan çeteleri Gelibolu ile Maydos arasındaki İslâm köylerini basmış ve Bigalı köyü yolu üzerinde üç müslümanı şehit etmişlerdir.

Marmara adalarındaki Rumların dahi hicret eylemekte olduğu haber alınmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49
T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 112 -

Şube: 1
301

31.10.1338 harp raporudur.

1. 29.10.1338'de İzmit mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde birkaç Fransız tayyaresi uçmuştur.

2. Gemlik ve Bandırma'da toplanan jandarma kıtaâtımız dahi 31.10.1338'de bahren Rumeli'ye hareket etmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 113 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1
302

1.11.1338 harp raporudur.

1. Garp Cephesinde şâyân-ı ehemmiyet bir hadise olmamıştır.

2. 31.10.1338'de bir İngiliz torpidosuyla Karabiga limanına çıkan Efisya adası fener memuru, Gönalı ve Efisya adalarının Rum sekenesinin kâmilen firar ettiğini ve kendisi aç kaldığından İngiliz torpidosunun muavenetiyle Karabiga'ya ilticaya mecbûr kaldığını Paşalimanı nahiyesinin kâmilen boşaldığını, Marmara mıntıkasında müheyyâ-yı azîmet pek cüz'î ahali bulunup, bu adalarda yalnız fener memurîni kaldığını ifade etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1
302

2.11.1338 için harp raporudur.

1. 1.11.1338'de Gelibolu civarından kalkan dört tayyareden ikisi Çanakkale'ye gelmiş ve Kale'den kalkan iki tayyare Çardak ve Lâpseki üzerinde uçarak yine Kale'ye inmiştir.

2. Lâpseki'den alınan malûmata göre İngilizler Kilya'dan Arıburnu'na dekovil hattı inşa etmişlerdir. Kilya'da seksen kadar deniz tayyaresi Kıranbaş'da altmış çadırlık bir ordugâh ve fazla miktarda otomobil bulunuyormuş. Bu otomobillerin top cerrine mahsûs olanları da varmış. Kilitbahir'den Kilya'ya kadar sahil kısmına vapurlar eşya ve malzeme-i saire çıkarmakta imişler. İngilizler Kale'deki toplarını hissolunmayacak sûrette tedricen Kilya'ya nakliyorlarmış.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49
175

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible]

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

شعبه
٢٠٢

٢/١١/٢٨ کونی رابوردر.

١- ٢/١١/٢٨ تاریخنده یانیه‌ده لیمانه کلن [illegible] وابورینه ارکاب ایدیلن بر قسم [illegible] قطعاتمز دخی ٢/١١/٢٨ ده یانیه‌دن ترکیایه حرکت ایتمشدر.

٢- تراکیاده تسلیم معاملاتی دوام ایتمکده‌در. ٢/١١/٢٨ تاریخنده ویزه، چورلو، سرای، سیلیوری، [illegible] و میدیه‌ده ترکیا بیوک ملت مجلسی حکومتی اداره‌سی تأسیس ایتمشدر.

[illegible] آناطولی‌ده تلغراف خطلری تخریب ایتدیرلدیکندن دیگر مناطقدن هنوز رابور آلنمامشدر.

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

فی ٥/١١/٢٨ [illegible]

[illegible]

٢٢٨/١١/٦

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1
303

3.11.1338 harp raporudur.

1. 2.11.1338 tarihinde Bandırma limanına gelen Akdeniz vapuruna irkâb edilen bir kısım jandarma kıtaâtımız dahi 3.11.1338'de Bandırma'dan Trakya'ya hareket etmiştir.

2. Trakya'da tesellüm muamelesi devam etmektedir. 2.11.1338 tarihine kadar Vize, Çorlu, Saray, Silivri, Muratlı ve Midye'de Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti idaresi teessüs etmiştir. Yunanlılar esnâ-yı galebede telgraf hatlarını tahrip ettiklerinden diğer mıntıkadan henüz rapor alınamamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

49

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

ریاسته

٢٨/١١/٤ اجون قوه رایورده .

١- توجه ایله مطالعه سنده ایکی دائره طیاره سی کلیوزه حواله سنده دیلدیکی ایکی دائره طیاره سی ده حال وقتی تعیناً میسله اوزنده اوچمه عودت ایتمشدر . بنا علیه وزیر جلیله بو کره ایچون ذکری دولتله عائد اولدیغی اخطار کوچه یه برلیاره ارتیق استعمالی طوغری کیمسه یا نوزده عودت ایتمیه جکدر .

٢- ٢٨/١١/٤ ده یازدیغم تیماتله کلیه برقوانین غیر وطنی طابع تندیه رضایی موقع تنفیذه یازدیغم تذکره یوکسک مقام اطالعلرینه عرض یاپدیغی دستخط کریمه ده اظهار وجهه تندیه طیاره لرینی دیکجه ای طاراتنده قیمتلری بیانه اعتماد در .

٣- ٢٨/١١/٤ ده انکلترا ایله عقد مصالحه ایدن قوه جه ویرلیه جکی و ... سنه سنه کی فوائدیله کوه جام برونی تدن طیارات یه حاوی اولدیغی ذکر قدر اولوقعه تحقیق وجود ایتمکله دنیزده ده بعض ملاحظات عسکریه اولدیغی جهتله تعمیل اولنمیه جقدر .

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

امنه ده بقدر . ٢٨/١١/٥

اداره ٢٨/١١/٦

جرائد مقدسه مأموری
ارکان حربیه بیکلیکی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1
304

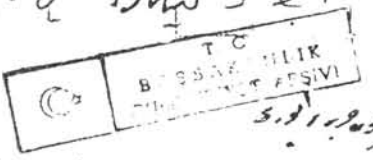
4.11.1338 için harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında iki Fransız tayyaresi Gebze civarında ve diğer iki Fransız tayyaresi de hatt-ı fâsılı takiben Şile üzerinde uçarak avdet etmişlerdir. Saat 4 sonrada garptan gelen ve yüksekten uçtuğu için hangi devlete ait olduğu anlaşılamayan bir tayyare İzmit istikametine doğru gitmiş, bilâhare avdet etmiştir.

2. 3.11.1338'de Bandırma limanına gelen bir Fransız gambotu zabitanından birkaçı Mevki Kumandanı'nı ziyaret ederek, Yunanlıların Midilli'de ahali-i islâmiyeye mezâlim yaptıklarını ve müslümanların köylerde oturamayarak kasabalara toplandıklarını ve geceleri hanelerinden dışarıya çıkamadıklarını beyan etmişlerdir.

3. 2.11.1338'de İngilizlerin Çanakkale mıntıkasında Karacaviran karyesi şimâlinde ve 1/25.000 mikyasdaki haritaya göre Çamburnutepe'den Saraltepe'ye ve oradan denize kadar olan hatta müteferrik tahkimât vücûda getirdikleri ve Nara'dan bazı malzeme-i askeriyenin vapurlara tahmil olduğu haber alınmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK

Ankara
6.11.1338

Şube : 1

İcrâ Vekilleri Riyâsetine

5.11.1338 için harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında beş Fransız tayyaresi muhtelif zamanlarda hatt-ı fâsıl üzerinde uçmuşlardır.

2. Çanakkale mıntıkasında 4.11.1338'de bir alay kadar İngiliz süvarisinin Kale'den çıkarak Karacaviran nahiyesine gidip, avdet ettiği bildirilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

6.11.1338 için harp raporudur.

1. Çanakkale mıntıkasında İngilizler mukavelenâme hilâfına olarak bazı nukatta tahkimât yapmışlardır. 3.11.1338'de bir İngiliz vapuru Çanakkale'deki Rumlardan bir kısmını alarak Akdeniz'e gitmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 4.11.1338 saat 6.30 sonrada Kefre iskelesinin beş km. şimâl-i garbîsindeki Ahmetbeyli iskelesine bir yelkenli yanaşarak yirmi kadar Rum eşkiyasını karaya çıkarmaya teşebbüs etmişse de bilmüsademe uzaklaştırılmıştır.

3. 5.11.1338'de Bandırma'da iki vapurla bir kısım jandarmamız daha Trakya'ya naklolunmuştur. Memurîn-i mülkiye ve jandarmalarımız 2.11.1338'de Demirköy kazasını tesellüm ederek vazifeye başlamışlar, bu suretle mezkûr tarihte Şarkî Trakya'nın birinci tesellüm mıntıkasını teşkil eden beş kazanın devr ü teslimi sükûnetle ikmâl olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK

آفقه
۲۸/ ۱۱/ ۱۰

اعا وکالاری جنابلرینه

۲۸/ ۱۱/ ۹ جوابیدر.

۱- ۲۸/ ۱۱/ ۸ ده یازیلی تلغرافنامه مولتای اوچ نفر رهینك
یعنی حکومتجه تسخیر آلمیه اتخاذ قلنمق بابنده ارسال ایتمشلر.

۲- خصوص مذکوره انکلیز و فرانسوه سفیرلرینك بیاناتی مختلف اولمغله
فقط بو حصوصده بر نقطه آتی تجاوز ایتمشدر.
یونانلیلرك اوزاقده بولوندقلری حالده بوکون نقطه آتی تجاوز ایتمشدر.

۳- بو نقطه نظرینه نظراً انکلیز قیادتی خط مقابل اتخاذ ایچون
و انکلیزلرك تعدیه آتی نقطه نظرینی کلیه الجهه و مایوسانه نقل ایتمکلری و
فقط انکلیز عسکریتك اشغال ایدیلمکده طاقیلمق تخلیه ایدیلمکده بولندقلری
بیوکدره خبر آلمشدر.

۵۱۲ نمره ایله ورود.

اصله مطابقدر.

ایکنجی جهه رئیسی
میر
توقیعی

ایکنجی جهه بیکلیکنه ب.

۲۸/ ۱۱/ ۱۷

ادارهٔ مخصوصه ۲۸/ ۱۱/ ۱۷
معطی

Şube: 1

Ankara
10.11.1338

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

9.11.1338 harp raporudur.

1. 8.11.1338'de Marmara açıklarında bulunan onbir kadar zırhlının saat 4 sonraya kadar habersiz alarya endaht talimi yaptığı tarassut edilmiştir.

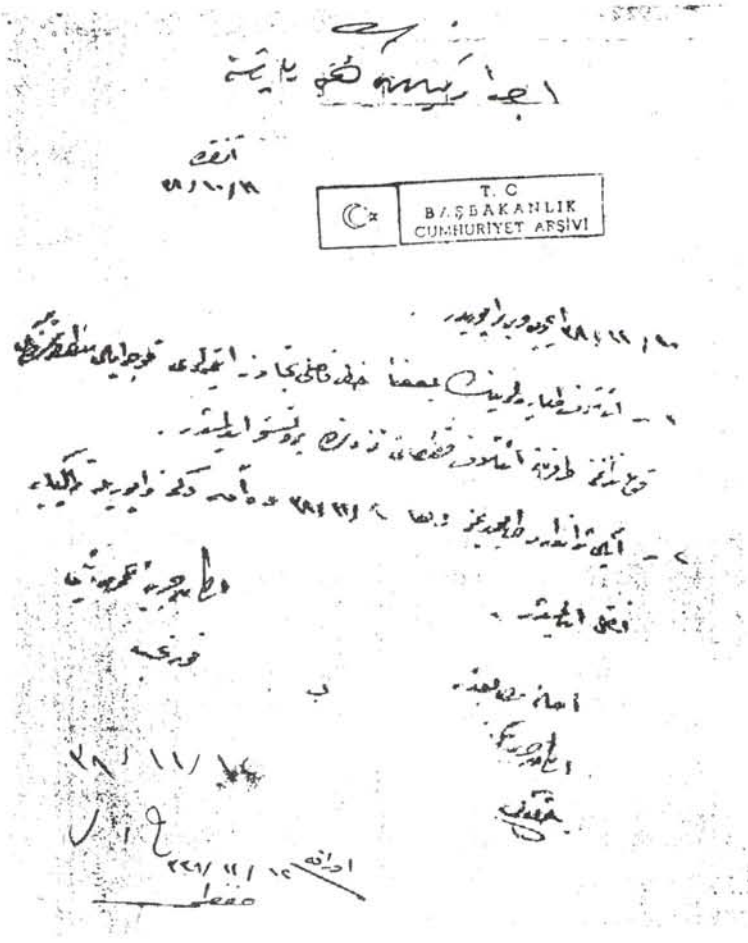
2. Kocaeli mıntıkasında İngiliz ve Fransızlara mensup dört tayyare muhtelif zamanlarda hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmışlar, bunlardan biri hatt-ı fâsılı tecavüz etmiştir.

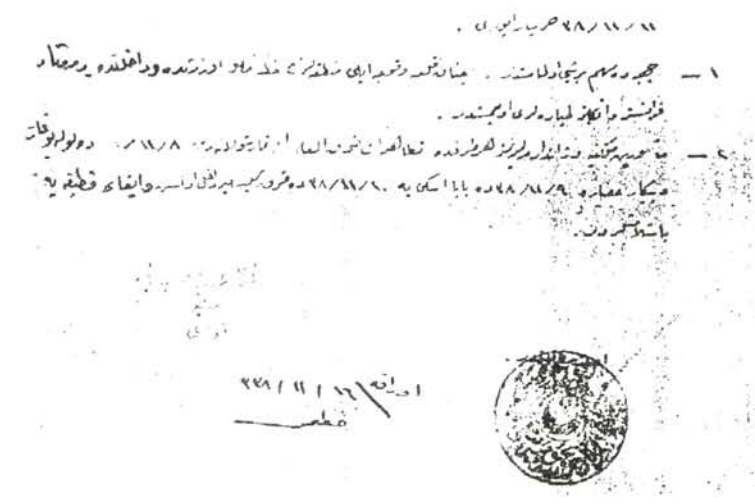
3. Çanakkale mıntıkasında üç İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl dahilinde uçmuş ve İngilizler'in, Kale'deki ağırlıklarını Kilitbahir'e ve Maydos'a naklettikleri ve Kale'de İngiliz askerlerinin işgal eylediği hanelerin tahliye edildiği ve Nara'da toplandıkları haber alınmıştır.

516 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 120 -

Şube: 1

Ankara
11.11.1338

İcrâ Vekîlleri Hey'eti Riyâsetine

10.11.1338 için harp raporudur.

1. İ'tilâf tayyarelerinin bazen hatt-ı fâsılı tecavüz etmeleri Kocaeli mıntıkasındaki kumandanımız tarafından i'tilâf kıtaâtı nezdinde protesto edilmiştir.

2. İki jandarma taburumuz daha 4.11.1338'de Akdeniz vapuru ile Trakya'ya nakledilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 121 -

Ankara
13.11.1338

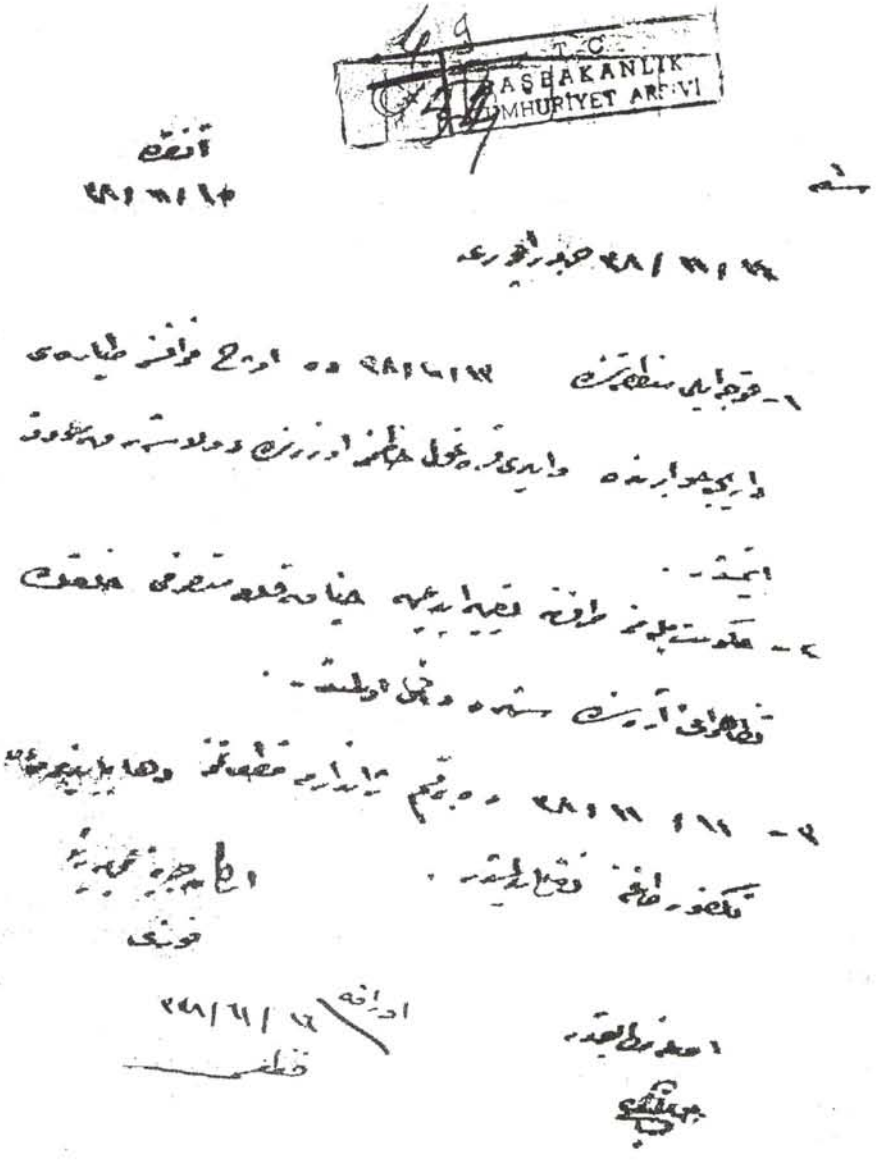
11.11.1338 harp raporudur.

1. Cephede mühim bir şey olmamıştır. Çanakkale ve Kocaeli mıntıkalarında hatt-ı fâsıl üzerinde ve dahilinde bermutâd Fransız ve İngiliz tayyareleri uçmuştur.

2. Memûrîn-i mülkiye ve jandarmalarımız her tarafta tezahürât-ı fevkalâde ile karşılanarak 8.11.1338'de Lüleburgaz ve Pınarhisar'a, 9.11.1338'de Babaeski'ye, 10.11.1338'de Kırkkilise'ye dahil olmuş ve ifâ-yı vazifeye başlamışlardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Ankara
15.11.1338

Şube: 1

14.11.1338 harp raporu.

1. Kocaeli mıntıkasında 13.11.1338'de üç Fransız tayyaresi Darıca civarında ve ileri karakol hattımız üzerinde dolaşarak avdet etmiştir.

2. Hükûmet-i Milliyemiz tarafından tayin edilen Çanakkale mutassarrıfı, halkın tezâhüratı arasında şehre dahil olmuştur.

3. 11.11.1338'de bir kısım jandarma kıtaâtımız daha Bandırma ve Tekirdağ'a nakledilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

49

51

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
5887

Ankara
15.11.1338

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

1. Garp Cephesinin 14.11.1338 tarihine mahsûs harp raporunda Çanakkale mutasarrıfının, İngiliz *(ler)* bidâyette merkez-i livâ olan Çanakkale kasabasına girmesine mümânaat eylemişlerse de bilâhare âtideki şerâit dahilinde mûmaileyhin duhûlüne müsâade eyledikleri ve mutasarrıfın 13.11.1338 saat 3 sonrada ahâlinin tezâhurâtı arasında kasabaya dâhil olduğu bildirilmektedir.

Şerâit-i mezkûre:

1. İngiliz hizmetinde bulunan Ermeni ve Rumların kalede ibkâsı,

2. Telörgülerden duhûl ve hurûcun İngiliz vesikasıyla olacağı ve saat 9.30 sonradan itibaren kimsenin giremeyeceği,

3. Kasabaya Türk askerinin giremeyeceği,

2. İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine, Dahiliye ve Hariciye Vekâletlerine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi
(İmza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

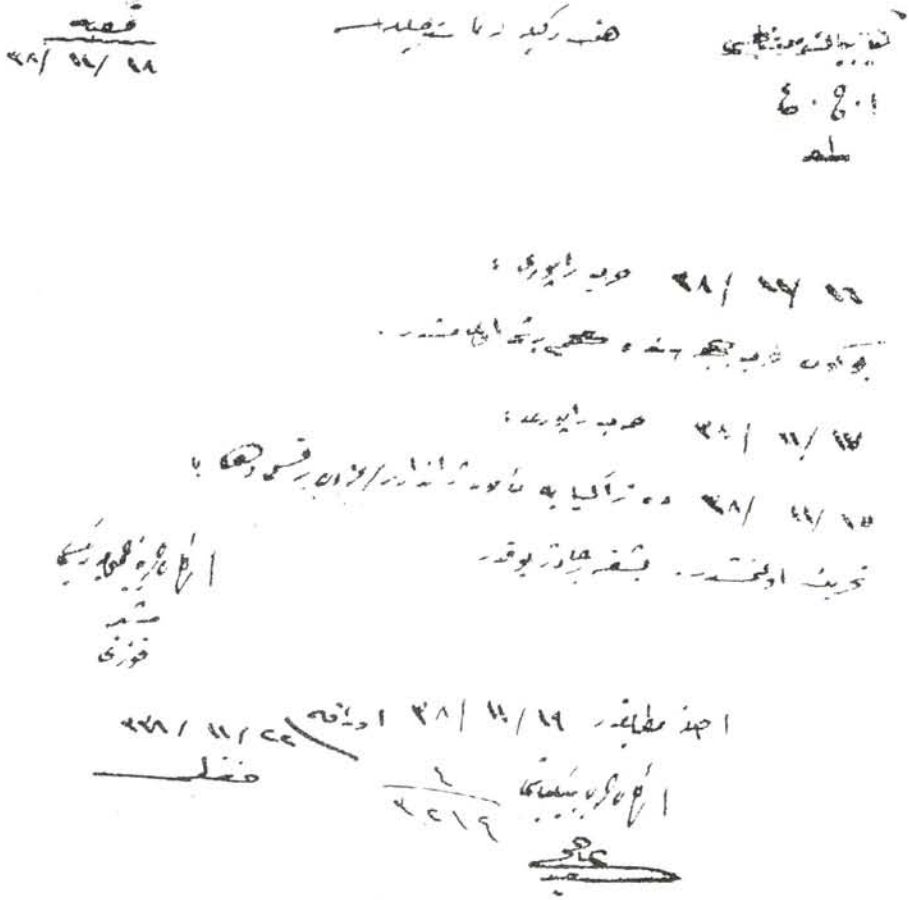
Ankara
16.11.1338

15.11.1338 harp raporudur.

1. Cephede mühim bir şey olmamıştır.

2. Tekirdağ'daki İngiliz Kumandanının Tekirdağ ve havalisini derhal teslime hazır bulunduğu hakkında Edirne Vilâyeti'ne yazdığı bir tezkire üzerine me'mûrîn-i mülkiye ve jandarmalarımız Tekirdağ'a i'zâm kılınarak 13.11.1338'de kasaba tesellüm edilerek idaremiz teessüs etmiştir. Hayrabolu ve Malkara'nın tesellümü için sevk edilen memûrîn ve jandarmadan henüz malûmat alınmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

Kasaba
18.11.1338

Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

16.11.1338 harp raporu.

Bugün Garp Cephesinde mühim bir şey olmamıştır.

17.11.1338 harp raporu.

15.11.1338'de Trakya'ya memûr jandarmalarımızdan bir kısmı daha tahrik olunmuştur. Başka bir hadise yoktur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

- 126 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

Garp Cephesi
20.11.1338

18.11.1338 harp raporu:

İzmir mıntıkasında 15.11.1338'de Sivrihisar'ın yirmi km. cenûb-u şarkîsindeki Salamurdili sahiline takarrüp etmek isteyen 7 düşman kayığı ateşimizle tardedilmiştir. 16.11.1338'de bu mıntıkada tüfek sesleri işitilmiş ve karakolumuz takviye olunmuştur.

19.11.1338 harp raporu:

Çanakkale ve Kocaeli mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde i'tilâf tayyareleri dolaşmış ve başka bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 127 -

İzmir
21.11.1338

20.11.1338 harp raporudur.

Mühim bir şey olmamıştır.

21.11.1338 harp raporudur:

Trakya'ya mürettep jandarma kıtaâtının nakliyâtı hitâma ermiştir. Cephede bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

49
54

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

28/11/22

28/11/22 حبه ایوریدی

توجه ایله نقطه جنده ۲۸/۱۱/۱۹ ده مختلف یانلرده بسه طیاره دایجه گلوزه شیه اورلنرده وقط
قاصی بوزنده دولاشمقده ۲۸/۱۱/۲۱ ده برقاچ طیاره می قط قاصه کدیک گلوزه اورلنه
دولاشه یه جدرت ایتمشلر. طیاره لرك قط قاصه شرقه طوغری ۲۸/۱۱/۱۸ اعلیه شیدیه ازاره
آلمه کلمه انکره اقدار نده ایکیشت میل اولسی او نقطه ده کی قوماندانی طرفندن بولنوب بلدیه
صاموه معالیسنه اجراء شقاوت ایده قره دمیرك جنده بنوب تمه جیلك بشقوه یازنده
بلدیه منوبه برقاچ قاریلره اهدیه ماله ۲۸/۱۱/۲۷ ده آچه شهره اعطاء بر مقوب
واقعه طاشه دوشمشلر.

صاموه قلعه نقطه جنده ۲۸/۱۱/۲۹ ده لویکن وهاوانه اتفاقنده یانکه طیاره می دولاشه
مایدوس وطیاره می موتوندن دوم واپرلرك ۱۸ : ۱۹ آتشلرینه اهدافنه بوتانه والورلرینه بنه لرینه
کلمه یاتورلرك نهایتنه.

۲۸۶۱ تودرلودی.

ا. ایاجیه حسین
عشیر
قوری

اصل مطابقدر ۵۰ ش
ا. ایاجیه کتابی

امانه
۲۸/۱۱/۲۲
حفظی

İzmir
23.11.1338

22.11.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında 19.11.1338'de muhtelif zamanlarda beş tayyare Darıca - Gebze - Şile üzerlerinde ve hatt-ı fâsıl boyunda dolaşmışlar ve 21.11.1338'de bir Fransız tayyaresi hatt-ı fâsılı geçerek Gebze üzerinde dolaşarak avdet etmiştir. Tayyarelerin hatt-ı fâsıl şarkına geçmesi ve 18.11.1338 Ahmetli'den Şile'ye erzak almaya gelen İngiliz neferlerinden ikisinin müsellah olması o mıntıkadaki kumandanımız tarafından protesto edilecektir.

2. Samsun havalisinde icrâ-yı şekavet eden Kara Dimik çetesine mensup yetmiş kadar müsellah şahıs, beraberlerinde kendilerine mensup bir takım kadınlar da olduğu halde 17.11.1338'de Akçaşehir sahilinde bir motor dahilinde kâmilen derdest edilmişlerdir.

3. Çanakkale mıntıkasında 21.11.1338'de Lâpseki ve Çardak istikametlerinde bir İngiliz tayyaresi dolaşmış, Maydos ve Kilitbahir mevâziindeki Rum ve Ermenilerin 18/19 Teşrin-i Sâniden itibaren Yunan vapurlarına binerek hicrete başladıkları haber alınmıştır.

2861 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

49
54

٢٨/١١/٢٥ حربه ايوريدر .

بنا عليه قلعه وتوجه ايله منطقه لرنده برضباط انكليز وفرانسز طياره لرى اوجيسه وبشقه بر طياره اولماشدر .

٢٨/١١/٢٦ حربه ايوريدر .

١- قيوطاغ شبه جزيره سنك شمالى غربيسنده كى مرتفعات قله لرى طونجه دوداغى اولمق اوزره حكومتمز تأسس ايتمشدر .

٢- تحديد قله سنده محتلف شهرلرنده بولنان ايكى بوك طيارهلرى اهالى يه نمايش ياپمشلردر .

٢٨/١١/٢٧ حربه ايوريدر .

١- توجه ايله منطقه سنده : ٢٨/١١/٢٦ ده ايكى فرانسز طياره سى دائيره غيابنده برسيه دونمشدر قدرتلكده عودت ايتمشدر . انكليز لرك احمد له جولانده بقوط ايدن طياره لرينى بولندقلرى محله يا قمشلردر . احمد ليده بولنان انكليز قطعه سى قوماندانى ٢٨/١١/٢٦ ده كشف قولى قوماندانى نزده مقابلنده كلدقلرك صفوف موتلقه وليه ميونديك آچيقده فالديغندن محله اهاليسنه التماسنامه ايله مراجعتله تسليم و تسلم حركاتى سوزلرينه صاوه بوتون خزينه صلاح عضويه قدر سلامه ايله تسليم ايتمشلردر . تسليم اولنان خزينه ياتى ايدوقدنى ايله ايدوقلرى افاده ايله بزاره علم فالمق استعمالنه حالت ايتمشلردر . تسليم اولنان انكليز قوتى ده بولونه ٢٨/١١/٢٧ ده بتوجه اغير لعديله يولنده اسكداره متوجهًا يولنه قيلمشلردر .

٢- منطقه سنده اوچ انكليز طياره سى اوجيسه ويولاردن برى منطقه سنده اونبه شوسه سنه تقريبًا فاصله ده نجاوز ايده رك صاياده كورينه قدر كلمشدر . بونلرك ايله له تشريك مساعى ويمقا منطقه سنده اجنبى عسكرى ايده كورولمامش اهالى نابله معروف نفيب نفيب غزه وبرزن تقريبًا يله يمقا قصبه سنه قدر اولمشدر .

٣- تراكيا ده كشاده وشاكوبه مأموريه ملكيه وزراعيه لرينه واصل اولمشدر . ٢٨/١١/٢٧ ده بونلرك مأموريه ملكيه وزراعيه لرى اوزره يكى خليه ايتمسه وريال محلى براره موقته تأسيس ايتمشدر . تلفون خطلرينك اعدال هوائيه نك تأثيريله صيمه صيمه قيرلمه سنده ٢٨/١١/٢٦ ده اوزره يه واصل اولمه لرى مأموريه وزراعيه لرينك مخابره سنه مانع اولمشدر . بونلرك اوزره كورى منطقه سنده ياقماقده كوينه كامًا صيغيرجه له وجميع توليديق قسمًا ياقمشلردر .

قورى

صلنه مطابقدر ٢٨/١١/٢٩ حب

٢٨/١١/٢٩

١٩

٢٨/١١/٣٠

Garp Cephesi
28.11.1338

25.11.1338 harp raporudur.

Çanakkale ve Kocaeli mıntıkalarında bermutâd İngiliz ve Fransız tayyareleri uçmuş ve başka bir hadise olmamıştır.

26.11.1338 harp raporudur.

1. Kapıdağ şibh-i cezîresinin şimâl-i garbîsindeki Marmara adaları, tarafımızdan işgal olunarak hükûmet teessüs etmiştir.

2. Girit adasında muhtelif şehirlerinde Yunanlılar İslâm ahaliye mezâlime başlamışlardır.

27.11.1338 harp raporu.

1. Kocaeli mıntıkasında: 26.11.1338'de iki Fransız tayyaresi Darıca garbında bir müddet dolaştıktan sonra avdet etmiştir. İngilizler Ahmetli civarında sukut eden tayyarelerini bulunduğu mahalde yakmışlardır. Ahmetli'de bulunan İngiliz kıt'ası kumandanı 26.11.1338'de keşif kolu kumandanımıza müracaatla, havaların soğuk, bulundukları mahalde hayvanlarının açıkta kaldığından bahisle alaylarına iltihak edeceklerini ve Türklerin sözlerine sadık bulunduklarından sulhün akdine kadar Mudanya Konferansı mufaddına riayet edeceklerini ümid eylediğini beyan ederek efradıyla beraber Alemdağı istikametine hareket etmişlerdir. Tepe üzerinde bulunan İngiliz kuvveti de bugün 27.11.1338'de bütün ağırlıklarıyla birlikte Üsküdar'a mütevecchen yürüyüşe geçmişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında üç İngiliz tayyaresi uçmuş ve bunlardan biri Çanakkale - Ezine şosesini takiben hatt-ı fâsılı tecavüz ederek Sarmısak köprüsüne kadar gelmiştir. Yunanlılarla teşrik-i mesai ve Biga mıntıkasında icrâ-yı şekavet eden Gâvur İmamı namıyla marûf Fevzi, takip müfrezelerimizin takibatıyla Biga Hükûmetine teslim olmuştur.

3. Trakya'da Keşan ve Şarköy'e memûrîn-i mülkiye ve jandarmalarımız vâsıl olmuştur. 21.11.1338'de Yunan memûrîn-i mülkiyesi ve jandarması Edirne'yi tahliye etmiş ve derhal mahallî bir idare-i muvakkate te'sis olunmuştur. Telgraf hatlarının ahvâl-i havâiyyenin tesiriyle sık sık kırılmasından 24.11.1338'de Edirne'ye vâsıl olacak olan memûrîn ve jandarmalarımızın muvâsalatına dâir haber alınmamıştır. Yunanlılar, Uzunköprü mıntıkasında Çakmak köyünü kâmilen, Sığırcılı ve Hamid köylerini kısmen yakmışlardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

فوق العاده
٢٨/١١/٢٠

٢٨/١١/٢٨ صاحبه رابوریدر

١- قوجه ایلی منطقه سنده تیه اورمنده بلکیلیه انطاقیه مدرسه سینك
اسکله شوسه سنی تعقیباً حمامه دره استقامتنه کدیلی واغیلقدینی
سکه دك اسفالتیونه کوندره رك اوزره تیره نه قوجه دکاری و
آغزیلیه بلکیلیه قطعه نك ده ٢٨/١١/٢٦ ٢٧ تیمی طدره رك
٢٨/١١/٢٨ ده عالم طاغی استقامتنه کدیلی تخصیص اولنمشدر.
٢٨/١١/٢٧ ده غیبه قطعه اوزره طیاره دیه یسی قلمزده
اسفالتیونه بذل اره سنده سعدیه ویکان طیاره نك
مطوری سقط اولمشدر.

٢- مادده قطعه منطقه سنده بر انطاقیه طیاره سی لاسکی وطیاره نك
اورمنده دوشکسه در- ٢٨/١١/٢٩ و ٨٩٥ نومرولودر.

اركان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ٢٨/١٢/١
اركان حرب سیاسی
عمید

٢٨/١٢/٢

٢٨/١٢/١ ٢٩-٩ ٢٨/١٢/٢ ٢٨/١٢/١ ٢٨/١٢/٢

Garp Cephesi
30.11.1338

28.11.1338 sabah raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında Tepe üzerinden çekilen İngiliz müfrezesinin Üsküdar şosesini takiben Samandıra istikametine gittiği ve ağırlıklarını Pendik'te istasyona göndererek oradan trene yükledikleri ve Ahurlu'dan çekilen kıt'anın da 26/27.11.1338 gecesini geçirerek 28.11.1338'de Alemdağı istikametine gittiği tahkik olunmuştur. 27.11.1338'de garptan gelen üç tayyareden birisi Gebze istasyonuyla Pendik arasında sukut etmiş ve yalnız tayyarenin motoru sakatlanmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında bir İngiliz tayyaresi Lâpseki ve Çardak üzerinde dolaşmıştır.

29.11.1338 ve 2890 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

1) 54-

فوری

28/12/7

1.12.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında 30.11.1338'de dört tayyare muhtelif saatlerde Gebze ve hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve dört süvariden mürekkep bir İngiliz keşif kolu Ömerli'ye gelerek avdet etmiştir. Hatt-ı fâsıldan çekilen İngiliz kuvvetlerinin Beylerbeyi, Çamlıca ve Üsküdar mıntıkasında toplandıkları ve yalnız Sarıgazi ve Alipaşaçiftliği'nde ikiyüz kadar süvari bulunduğu istihbar edilmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında üç İngiliz tayyaresi dolaşmış ve 30.11.1338'de İstanbul'dan gelen yedi İngiliz torpidosu Adalar Denizi'ne çıkmıştır.

2.12.1338 ve 2912 numaralıdır.

3.12.1338 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında Kumkale, Bergos, Lâpseki üzerlerinde bir İngiliz tayyaresi dolaşmıştır. 2.12.1338'de İngilizlerin bir tayyare filosunun Çanakkale'nin muhtelif istikametlerinde on saatten fazla bir müddet dolaştığı, Rum mahallesinde bulunan topların sabahtan beri Sarıcaeli cihetine müteveccih olarak muharebe vaziyetinde bulunduğu, bir süvari keşif kuvvetinin kasaba haricine hareket ettiği ve iki günden beri telörgüsü dahilinde iki bölük kadar askerin siper kazmakta olduğu, Dersaâdet'ten firar eden birçok Ermenilerin İngilizlerin delâletiyle Nara ve Kilya'ya çıkarıldığı, telörgüsü dahilindeki köprülere mevâdd-ı infilâkiyye vazeyledikleri ve bu tertibatın kasaba ve civarına çıkarılan hristiyanları himaye maksadına ma'tûf bir tehdit mahiyetinde olduğu haber alınmıştır.

4.12.1338 ve 2922 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ورکیایوک ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
استخبارات شعبهسی
نومرو
٦٩٦

ایرمیه
٢٨/٢٢/٢٤

هیئت وکیله ریاست وقاید افخم

١- جناح قلعه ده ٢٨ نجی آلای فرقه سی تشکیل ایدن ٨٢ و ٨٥ نجی آلای لر و استانبول ده ٨٤ نجی آلای بولنمق ایجاب ایدر لرایسه قفقاسیا ده بولنمقده در. اوسترایا و بلغاریستان ده بولنان ٢٢ نجی فرقه جناح قلعه و استانبول ده تکمیل شدر. بر نجی اردونک بوقطعه لری مصالحه تاریخنه قدر تخلیه ایدیلمش اولمالیدر.

٢- آلای تشکیلاتنده عسکر یرلتمک ایچون بولونان اردوی عدیده لیکی جهتله بوقرارده بولنان آلای لرک فوقنده هیئت مجموعه سی تراکم کوسترمیه جک طابورلرده راحت ولیاقتلی عسکر یازده آلوب یعنی اردونک آخر طابورلری تشکیل ایدن آلای لرک فوقنده ی تشکیلات آلتنده آلای لرده آنلر طابورلرا تشکیل ایلسه مرتبه لوا لرهالنده بولونان فرقه لر طابورلرینی و فرقه لرک اردوی ایدرلری اسیمی محافظه ایدکدن صکره جناح ایچون انتخاب اولنه بیلمه سؤ تفریعه حمل اولنمامکده در.

٣- کلیولیه کیلوسی نه وجهله اکمال یرلشدیریله جکی ایچون بحکم ایدیلن بیولدیه ده طوپلانمش بولنان یدی آلای ده بوقدر ایسه ده مقدار جمعی لغو معلوماته دیرسس اولنه بیلمشدر.

٤- بریخ غنده ٦٦ نجی فرقه آلوندیغی ٢٠٠٠ موجود اولمایوب جناح قلعه ده کی اکنجی فرقه سنده طابور و سیاباندن ٦٤ نجی آلوندیغندن طابور و اردر. کلیولی شبه جزیره سنه فرانسزلرک ٦٤ نجی سنغال آلایندن ایکی طابور و اردر.

٥- شوحاله نقلیات ترکی یه استعمال ایتمه اولدیغی و دولاتلو فیه قطعاتنده غوغ ترکیه کرد و نجی اردو ده عرضه و سانه قطعاتی مستنا اولمق اوزره دیکرلری استانبول و جناح قلعه یه عودت ایتمشدر.

٦- غوغ ترکیه ده بولنان دوه یابهجوسانلغنه قفیه یه جیلر یانلغوسدن آتی اردو مقتضی مساعده کوسترمیکندن سلیمیه کی آلتی طوپ اردوغونه ای جناح قلعه سیلیوریسدن وکالة یابهجوسانلغنه ایدیلمکده در.

٧- غوغ جمع قوسانلغنه یارمه و یاغلیات یابهجوسانلغنه واغ وکیلی عثمانی رئیس اوغلی عهده لرنده در.

١٤ حربیه نظارت رئیسی

٢٢٩/١/٢ ادارهٔ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyaseti
İstihbarât Şubesi
Numara: 696

İzmir
24.12.1338

Hey'et-i Vekîle Reîsi Raûf Beyefendiye

1. Çanakkale'de 28. İngiliz Fırkasını teşkil eden 83 ve 85 inci livalar ve İstanbul'da 84 üncü liva ile buna merbût taburlar bulunmaktadır. Avustralya ve Yeni Zelanda'dan hiçbir kıt'a Çanakkale ve İstanbul'a gelmemiştir. Birinci Ordunun bu hususdaki malûmat ve istihbaratı teeyyüd etmemiştir.

2. İngiliz teşkilât-ı askeriyesine nazaran iki tabur bir alay addedildiği cihetle boğazlarda bulunan İngiliz kuvvetlerinin hey'et-i mecmûası Trakya'ya gönderilen taburlar da dahil olduğu halde sekiz piyade alayı, yani onaltı taburdur. Ancak boğazlardaki İngiliz kuvvetleri muhtelif alaylardan alınan taburlarla teşkil edilmiş mürettep livalar halinde bulundukları ve taburlar mensûp oldukları alayların esamisini muhafaza ettikleri cihetle istihbaratta bazı sû-i tefehhümler hasıl olabilmektedir.

3. Gelibolu'da Kilyostepe ve civarı ehemmiyetli bir sûrette tahkim edilerek büyük çapta topların yerleştirildiği teeeyyüd etmekte ise de miktarları hakkında henüz malûmata destres olunamamıştır.

4. Meriç garbında 66 ncı Fransız alayından üçyüz mevcutlu bir tabur ve Çanakkale'deki İngiliz kıt'asından bir tabur ve İtalyanların 62 nci alayından bir tabur vardır. Gelibolu şibh-i cezîresinde Fransızların 12 nci Senegal Alayından iki tabur vardır.

5. Şu halde mukaddemâ Şarkî Trakya'yı işgâl etmiş olan düvel-i i'tilâfiyye kıtaâtından Garbî Trakya'ya geçen dördüncü maddede arzolunan kıtaâtı müstesna olmak üzere diğerleri İstanbul ve Çanakkale'ye avdet etmişlerdir.

6. Garbî Trakya'da Yunan Ordusu Başkumandanlığına tayin edilen General Pangalos'un Atina'dan mufârakatı münasip görülmediğinden Selânik'teki İkinci Kolordu Kumandanı General Sipilyadis'in vekâleten başkumandanlığı ifâ edeceği müstahberdir.

7. Garp Cephe Kumandanlığına yazılmış ve berây-ı malûmat Başkumandanlığa ve İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi Raûf Beyefendi'ye arzolunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi

توركیا بیوك ملت مجلسی
اجرا وكیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

[illegible]
تاریخی
۵ ـ ۱ ـ ۲۹

هیئت وکیله‌یه تودیع اولنان اوراق

۱ـ [illegible] عسکری اولدیغی حالده [illegible] ساعت [illegible] تسلیمات [illegible] اولدیغی [illegible]
اولونور [illegible]

۲ـ ۲۸ / ۲/۲ ده [illegible] عسکرلری [illegible]

۳ـ [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible]

۴ـ ۴۸ ساعت [illegible]
[illegible]

۶ـ [illegible] اتحاذ [illegible]

۷ـ [illegible] هیئت وکیله‌یه تودیع اولنان اوراق [illegible]

۱.۴.۴. ـ
[illegible]

[illegible]
۲۹

۱
۱۵

[illegible]
۵/۱/۲۹

[illegible]

۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
5.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

1. Yunanlıların Uzunköprü garbında Meriç'in sağ sahilinde tahkimât yaptığı ve bu tahkimâtın cenûba temdîd edilmekte olduğu.

2. 30.12.1338'de otuzbir vagonlu bir trenin, içinde bir tabur kadar Yunan askeri olduğu halde Dimetoka istikametinden Karaağaç cihetine geçtiği.

3. Drama, Gümülcine ve İskeçe'de bulunan birer fırkanın faaliyetiyle tensikine çalışıldığı ve Dedeağaç'ta üçbin Yunan askerinin bulunduğu müstahberdir.

4. İngiltere'nin (z j z) ihtiyat sınıflarını silah altına davet ettiği, Yunanistan'ın Trakya Ordusu'na mensup me'zûn efradını kırksekiz saat zarfında kıt'alarına iltihak emrini verdiği (r.e r y t e n d h) (r n.e n y e h y) karşı mühim tedarikât-ı askeriyede bulunulmakta olduğu İstanbul'dan bildirilmiştir.

5. İstanbul'un anî bir surette işgâlini tayin ve tesbit etmek üzere bir İngiliz hey'et-i fenniyesinin Üsküdar, Kadıköy, Beşiktaş, Galata, Sirkeci, Kumkapı ve Çekmece sevahilinde tetkikat yaptığı istihbar edilmiştir.

6. Başkumandanlığa, Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

49 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
5.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

İstanbul'dan mevrud 31.12.1338 tarihli ma'lûmat bervech-i âti arz olunur.

1. İngilizlerin Rumeli cihetindeki kıtaâtı şunlardır: (Apruçgard) Taşkışla'da, "Air For" Maslak'ta, Bahriye Silâh-endâz Taburu'ndan biri Mekteb-i Bahriye'de, diğeri Tophane kışlasında, bir obüs bataryası İstinye sırtlarında, Üçüncü "Hussar" Süvari (a e a y n d n) bir bölük Büyükdere yolu üzerinde Nektar'dadır.

2. İtalyanların İstanbul'da bulunan Altmışikinci Alayı'ndan bir taburu Fındıklı ve kısmen Şişli'de, diğer tabur Meriç garbındadır. Henüz İstanbul'a avdet etmemiştir.

3. Gelibolu'daki İngiliz kuvvetleri Bigalıderesi ile Soğanlıdere arasında bulunmaktadır. Kirte ve Alçıtepe'de bir miktar piyade vardır. Bu mıntıka dahilinde kısm-ı a'zamı olarak takriben dört bölüğü bir piyade taburuyla kısm-ı a'zamı mevzide olmak üzere 24 cm.lik bir, 30 cm.lik üç, 15 lik iki, onbuçukluk altı batarya görülmüştür. Bu malûmatın mübalâğalı olması muhtemel olduğundan Altıncı Kolorduca hassaten tetkikine ihtiyaç vardır.

4. Kilyatepe ile bunun tam mukabilinde Muarız körfezine müntehi olmak üzere inşa edilmekte olan dekovil hattı hitama ermek üzeredir. Bu hattın inşasına her iki sahilde aynı zamanda başlanmıştır.

5. Fransız istihbâratı, Lozan Konferansı inkıtaa uğradığı takdirde İngilizlerin, İstanbul'u müdafaa etmeyerek kâmilen Gelibolu'ya çekilmelerinin muhtemel olduğunu ve çünkü mevcut kuvvetin, Türklerin ileri hareketini tevkife kâfi gelmeyeceğini zannetmektedir. Türklerin Çanakkale'ye taarruzu halinde İngiliz kuvvetlerinin kâmilen Gelibolu'ya çekilerek Türklerin Rumeli sahiline geçmesine mani olmağa çalışması muhtemeldir.

6. Dört günden beri Garbî Trakya'daki Yunan kıtaâtında fazla hareket ve sıkı bir talim müşahade edilmektedir. Başkumandan General Pangalos, ilk icraât olarak (z y e d h) taksim edildiği 9 numaralı istihbârat raporuyla arzolunan süvari bölüklerini tekrar Gümülcine'de toplamaya, bunlardan üç alaylı bir süvari fırkası teşkiline çalışmaktadır.

7. General olmaktan ziyade bir komitacı olan Pangalos, İngilizlerin arzusu üzerine Başkumandanlığa tayin edilmiş ve İngilizlerin vereceği her emre itâat-ı ciddiyesini (e a l m ş d r) konferansı dûçar-ı akamet olursa Yunanlılar Şarkî Trakya'ya taarruz edecekler ve Gelibolu'nun da İngilizlerle beraber müdafaasına iştirak edeceklermiş.

8. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

66 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

خارجیه عمومیه ریاستی
استخبارات شعبه‌سی

عدد
۲۹/۱۰/۷

رؤف بك افندی

رأفت پاشادن مورود ۲۹/۱۰/۷ تاریخلی استخبارات خلاصه‌سی بر معلومات بروجه زیر عرض اولنور :

۱ - یونانیلر غربی تراکیاده‌کی تنقیحاته دوام ایتمکده‌در . قانون ولت حوالیسنده سیلوریت واسکی یونانلیلرده‌ن ... اغاج نقل اولنان افرادك تعلیم دزه‌ابیلمه ۹۰۰ ، ۹۲۲ فرقه‌لری اولدیغی ویونانیلرك شمدیلك انکلیزلر ایله وتحریر ایدیلجك بولنان‌قدری واخراج انکلیزلرده‌ن ندارك ایلنان تکرار ایسه‌ده مختلف جایه طوپلرك سلانیکه کلدیکی بیلدیریلیور . استانبول روم محافلی یونانیلرك غربی تراکیاده اولوز بیك کشیلك بر قوه منتظم تشکیله موفق اولدقلرینی اشاعه ایدیور .

۲ - یونانیلر مریج غربنده چوق بوغاز ... دموتوقه حوالیسنده تحکیماته دوام ایتمکده‌درلر . دموتوقه ساحلی حوالیسنده قسم مقداره کوریجی ملازملری واردر .

۳ - اخلاول قومیته‌سی رئیسی بلاسیراس مستعجلاً غربی تراکیایه حرکت ایتمشدر .

۴ - انکلیزلر تراکیا استخباراته اهمیت مخصوصه عطف ایتمکده‌درلر . مؤخراً استانبولده یکی کلاچ قطعات بحریه‌ده [illegible] حقنده حقوق ثابته ایتدیرمه معلومات واردر . [بو معلومات بر واسطه‌ده الینمشدر .]

۵ - انکلیزلرك عمده حقنده کلیبولی ، کونده کری روم وارنه‌لری حقوق تسلیم ایدرکن ویونانیلرك مقدارینك ٤ : ٥ بیك اولدیغی وانکلیزلرك بونلری عسکر ایله‌سیله کلیبولی شبه‌جزیره‌سنده ایلغار دره‌سنده سدالبحره قدر ابتدا ایدرده خطوط عملیات تحکیمیه‌ده قوللاندقلری تخفیه اولنمشدر .

۶ - کلیبولی شبه‌جزیره‌سنده‌کی انکلیز قوتلری حقنده معلومات آتیه آلنمشدر .

ایلغار دره‌ده : اون‌بشلك بر بطریه
آقباش حوالیسنده : بر بطریه
بیغا حوالیسنده : دره طوپی
کیلیا حوالیسنده : اون‌بشلك ایکی طوپ
بجیره قابه‌سنده : ایکی طوپ
دوموز دره‌ده : جبل مجهول بر بطریه
صالقارده : ۲ طیاره
قوغانلی دره‌ده : دره بطریه و بر جبخانه دپوسی
سدالبحرده : ایکی طوپ
بیغالی حوالیسنده : بر طیاره
قباتپه‌ده : بیوك بر جبخانه دپوسی
چام برونده : [illegible]

۷ - جنرال هارینغتون تکی یاسو بغاز اولدیده انکلیزه شمال جبهه‌سی قوماندانی عقد صلحی متعاقب کیده‌جکمه مریج غربنده‌کی انکلیز عسکرینك [بر طابور] اوده‌کوی قدر استانبول عودت ایده‌جکدی مسخره‌در .

۸ - باش قوماندانی ، رؤف بك افندی غرب جبهه‌سی یازلمشدر .

خارجیه عمومیه رئیسی
مشیر

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarât Şubesi
132

İzmir
7.1.133

Rauf Beyefendiye

Refet Paşa'dan mevrûd 3.1.1339 tarihli istihbarât hulâsası berây-ı malûmat bervech-i zîr arz olunur.

1. Yunanlıların Garbî Trakya'ya ikmâl nakliyâtı devam etmektedir. Kânun-ı Evvel'in son haftasında Selânik ve Eski Yunanistan'dan Dedeağaç'a naklolunan efradın talim ve terbiye edilmiş 922, 923 kur'aları olduğu ve bunların kâmilen İngiliz elbise ve teçhizatıyla mücehhez bulundukları ve âhiren İngilizlerden tedarik olunan yirmibeş kadar muhtelif çapta topun Selânik'e geldiği bildiriliyor. İstanbul Rum mahâfili Yunanîlerin Garbî Trakya'da otuzbin kişilik bir kuvve-i muntazama teşkiline muvaffak olduklarını işâ'a ediyor.

2. Yunanîler Meriç garbında Kuleliburgaz-Dimetoka havâlisinde tahkimata devam etmektedirler. Sofulu istasyonu civarında fazla miktarda köprücü malzemesi vardır.

3. İhtilâl Komitesi Reisi Blastiras müsta'celen Garbî Trakya'ya hareket etmiştir.

4. İngilizler Trakya istihbarâtına ehemmiyet-i mahsûsa atfetmektedirler. Mu'telifînin İstanbul'da, yeni gelecek kıtaât için yer hazırlamak emrini aldıkları hakkında henüz teeyyüd etmeyen malûmat vardır. [Bu malûmat propaganda addedilmektedir.]

5. İngilizlerin amele sıfatıyla Gelibolu'ya gönderdikleri Rum ve Ermenileri henüz teslim etmedikleri ve bunların miktarının dört-beşbin olduğu ve İngilizlerin bunları asker elbisesiyle Gelibolu şibh-i cezîresinde Ilgardere'den Seddülbahir'e kadar imtidat eden hatta ameliyât-ı tahkimiyyede kullandıkları tahkik olunmuştur.

6. Gelibolu şibh-i cezîresindeki İngiliz kuvvetleri hakkında malûmât-ı âtiye alınmıştır:

Ilgardere'de	: Onbeşlik batarya
Akbaş civarında	: Bir batarya
Biga civarında	: Dört top
Kilya civarında	: Onbeşlik iki top
Mecidiye tabyasında	: İki top
Domuzdere'de	: Çapı meçhul bir batarya
Hangarda	: Oniki tayyare
Soğanlıdere'de	: Dört batarya ve bir cephane deposu
Seddülbahir'de	: İki top
Bigalı civarında	: Bir tayyare
Kabatepe'de	: Büyük bir cephane deposu
Çamburnu'nda	: 40 - 50 kamyon

7. General Harrington yeni me'mûriyeti olan İngiltere Şimal Cephesi Kumandanlığı'na, akd-i sulhu müteakip gidecekmiş. Meriç garbındaki İngilizler askerinin [bir tabur] on güne kadar İstanbul'a avdet edecekleri müstahberdir.

8. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
استخبارات شعبه‌سی

[illegible]
۲۹ / ۱ / ۷

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

هیئت وکیله رئیسی رؤف بکافندیه

استانبولده‌کی ائتلاف قوهٔ بحریه‌سی غرب آناطولی و یونان اردوسی حقنده آلینان صوڭ معلومات خلاصه‌سی بروجه آتی عرض اولونور .

۱ـ انگلیزلر استانبولده بولونان "آیرون دوق" قالیونیله [illegible] محافظه اولارق براقلمه‌سی [illegible] عودت کوندرلشدر . [بو قالیونلر [illegible]] بو قالیونلرک [illegible] (غوله‌بارد [illegible]) قالیونلریله [illegible] حال حاضرده بوغازلرده انگلیز قالیونلری واردر . [illegible] ۶ [illegible] (غورد [illegible]) [illegible] (غوله‌بارد [illegible]) [illegible] معلومات ایجاب ایدر . (غوله‌بارد [illegible]) قالیونی استانبولده [illegible] بولونمقده‌در . [illegible]
حال حاضرده استانبولده : ۹ هیئت [illegible] ، ۶ ، مرکز غربیده [illegible] انگلیز قالیونی بولونمقده‌در .

۲ـ فرانسزلر کلیبولیده ۲۴ نجی سنغال آلاینده برطابور [illegible] . اوچنجی طابورلری [illegible] [illegible] منتقل ایدلمشدر . [illegible] کوندرلمشدر .

۳ـ [illegible] یونان فرقه‌سی [illegible] (صالحیه) کوندرلمشدر .
[illegible] ۲۹ نجی آلایی [illegible] ، ۵۹ نجی آلای [illegible] ۵ نجی آلای [illegible]
۸ نجی فرقه قوماندانی جنرال (جرروپس) [illegible] قوماندانی جنرال [illegible]
[illegible] ۱۱ نجی فرقه قوماندانی جنرال (قانونولس) [۱۱ نجی فرقه قوماندانی [illegible]
[illegible] معلومات یوقدر .]

۴ـ غرب آناطولیده‌کی یونان اردوسی [illegible] انگلیزلر طرفندن ویرلمشدر .
[illegible] قول اردوسی [illegible] قول اردوسی ، سیار اردوسی
[۲ و ۴ نجی قول اردولر] [illegible] غربی آناطولیده [illegible] موقتاً مسخردر .

۵ـ [illegible] ۱۹۲۲ قرعه افرادی تعلیم ایدلمکده‌در .
[illegible]

۶ـ [illegible] یاتاقانلوس ۴ / ۱ / ۲۹ [illegible]
حرکت ایده‌جک [illegible]

۷ـ انگلیزلر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
موقتاً انتخاب اولنمشدر .

۸ـ [illegible]

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
مشیر
[signature]

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarât Şubesi
139

İzmir
7.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

İstanbul'da İ'tilâf kuvvetleriyle Garbî Trakya'daki Yunan Ordusu hakkında alınan en son malûmat hulâsaten bervech-i âti arz olunur:

1. İngilizlerin İstanbul'da bulunan (Air Fors) Taburundan yalnız ikiyüz kişi Ayastafanos'ta tayyare muhafızı olarak bırakılmış, tabur, kısm-ı aslîsiyle Irak'a gönderilmiştir. [Bu taburun Çanakkale'ye ihracı da muhtemel olduğundan takip edilmelidir]. Bu tabur yerine, Gelibolu'da Alçıtepe civarında bulunmakta olan (Grenadiye Guard) taburu Yıldız'da Orhaniye kışlasına yerleştirilmiştir. Hâl-i hazırda Gelibolu'da dört İngiliz taburu vardır. Tekirdağ'dan İstanbul'a gelerek Fenerbahçe'ye yerleştirildiği 9 numaralı istihbârat raporunda arz olunan İskoçya taburunun ismi (Gordon Hefsula Irlandaris)dir. Bu taburun ismi şimdiye kadar yanlış olarak (Gorteris Irlandaris) bilinmekte ve Çanakkale mıntıkasında gösterilmekte idi. Tashihi icab eder.

(Goldastran Guard) Taburu İstanbul'da Zincirlikuyu'daki barakalarda bulunmaktadır. Bu taburun Gelibolu'ya sevkolunacağı söylenmektedir. Hâl-i hazırda İstanbul'da: 9, Çanakkale ve Gelibolu'da: 6, Meriç garbında bir İngiliz taburu bulunmaktadır.

2. Fransızların Gelibolu'da 12. Senegal Alayı'ndan bir tabur ve aynı alayın 3. Taburundan bir bölük vardır. Üçüncü Taburun iki bölüğü ile makineli tüfek bölüğü Çatalca mıntıkasındadır. Evvelce bu taburun kâmilen Gelibolu'ya gönderilmesi emredilmiş iken bilâhare yalnız bir bölüğünün gönderilmesiyle iktifa olunmuştur. Makriköyü'nde bulunmakta olan Cezayir Sipahi Bölüğü Çatalca mıntıkasına gönderilmiştir.

3. Sofulu'da bulunmakta olan Altıncı Yunan Fırkası daha şimâle (Saltık) köyüne yerleştirilmiştir.

Onbirinci Fırka karargâhı Karaağaç garbında Çerkezköyü'ndedir. Bu fırkanın Onüçüncü Alayı Karaağaç garbında, 59. Alayı Arda ile Meriç nehirlerinin birleştiği dirsek mahalli mıntıkasında, 50. Alayı bunun solunda ve Bulgar hudûduna karşı

bulunmaktadır. 11 inci Fırka Kumandanı General (Habrolis) Dördüncü Kolordu Kumandanlığına tayin edilmiş ve bunun yerine sabık Başkumandan General Nidor'un Erkân-ı Harbiye Reisi olan General (Gatonivlis) 11 nci Fırka Kumandanlığına tayin olunmuştur. [11 nci Fırka Kumandanı Miralay Zimpiras bilinmekte idi; tahkike muhtaçtır. Dördüncü Kolordu Kumandanı Leonar Dopolos'un nereye gittiği hakkında malûmat yoktur].

4. Garbî Trakya'daki Yunan Ordusu kâmilen yeni denecek derecede İngiliz malzemesiyle teçhiz edilmiştir. Efradın üzerinde bulunan kaput ve kunduralara varıncaya kadar kâmilen yeni olup İngilizler tarafından verilmiştir.

İkinci Kolordu'nun ikmâl-i nevâkısına çalışılmaktadır. Muhasamât yeniden başlayacak olursa İkinci Kolordu'nun, Seyyar Ordu'nun [3. ve 4. Kolordular] yerine kâim olmak üzere Garbî Trakya'ya naklolunacağı mevsûkan müstahberdir.

5. Dedeağaç'ta müteaddid depo kıtaâtı teşkil olunmuştur. Bu kıtaâtta 923'lü kur'a efradı talim edilmektedir.

Eski Yunanistan'dan bahren ve berren gönderilen efrad Dedeağaç'a çıkarılmaktadır.

6. Başkumandanlık karargâhı Dedeağaç'tadır. Başkumandan Pangalos'un 4.1.1339'da trenle Dimetoka'ya hareket ettiği ve Karaağaç'a da gideceği istihbar edilmiştir.

7. İngilizlerin Yunanîlere: Harekâtta isti'câl göstermeyerek kendileri tarafından verilecek emre intizar etmelerini ve Anadolu Türk Ordusu'nun gerek İstanbul'a, gerek Gelibolu'ya geçmelerinin sûret-i kat'iyyede men'olunacağını, Yunan Ordusu'na sürülen lekeyi temizlemek zamanının uzak olmadığını resmen söyledikleri ve muhâsamât yeniden başladığı takdirde İngiliz Erkân-ı Harbiye Reisinin beş gün zarfında berrî ve bahrî vesâitten istifade ederek bir Yunan kolordusunu İstanbul ve Gelibolu'ya getirebileceklerini pek kat'î olarak hesap ettikleri mevsûkan istihbar olunmuştur.

8. 2 Kânun-u Sânî'de Amiral (Burok'u) hâmil olan İngiliz Ayrandok gemisi Malta'dan İstanbul'a gelmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیلاری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

49
70 هیئت وکیلیه تزکیه ایدن

تاریخ
٢٩ ـ ١ ـ ٩

١ ـ اوچ آلاینده عبارت رلوانده سوئی فرقه سنك لوغوندن صکره تکلیف ایدیلن ماده نك ایلینه مستند.
٢ ـ ده رحی قوله قونلمه سابق جزاء لوغونك دولوسی حبس یاخود نقدیه تبدیل ایدیلمشدر.
٣ ـ اعاشه وضیقی آکسیه نسبتله بك آی تنظیم اولونمه وهیئتی مقدره انقره البه وقایومی دوردیلمشدر.
٤ ـ افرادك تعلیم وتربیه سنه دائر قیدلرینه جالیشاکلمشدر.
صلح وطنیه جیاخه استعانت ایدیلیور. وحقاری لوغونه ضابطانك سویله مشه ایچون تعویض ایدیلن زیاده
اوزدوکیری ناقه کوریلوزنده ٥ یاپه جقدر. وایکنجی فرقه (ده ١٠ د) حافظه سی لوغونه
٥ ـ نظر دقته آلنه رق تعدیل ایدیلمشدر. چوجق یرجی وایکنجی فرقه (ده ١٠ د) حافظه سی لوغونه
تعدیل ایدیلمشدر. آلدیغی رطوبتله تبدیل ایدیلمشدر.
٥ ـ تعدیل ایدیلن لوغونه نظرا طاوری وبیاوده لوغونه قصه سی.
فرقه قاعده سنه نجی فرقه آلتنده برطابور وارد.
٦ ـ یاپه جق. وزیر وکیل اوقه یه غوجه یی ده. یاپلمشدر.

١٠٤٠١
حزیران

١/٢٩

اوچ
٢٩/١/١٠

٢٢٩/١/١٠
اوچ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
9.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

Refet Paşa Karargâhı'ndan alınan 6.1.1339 tarihli malûmat hulâsası bervech-i âti ma'ruzdur:

1. Üç alaydan ibaret bir Yunan süvari fırkasının Gümülcine'de teşkil ve tensîk edilmekte olduğu müstahberdir.

2. Dördüncü Kolordu Kumandan-ı sâbıkı General Leonar Dopolos Harbiye Nazırlığı'na tayin olunmuştur.

3. İaşe vaziyeti eskisine nisbetle pek iyi tanzim olunmuş ve külliyetli miktarda İngiliz elbise ve kaputu vürûd etmiştir. Efradın talim ve terbiyesine ve tenvir-i fikirlerine çalışılmaktadır.

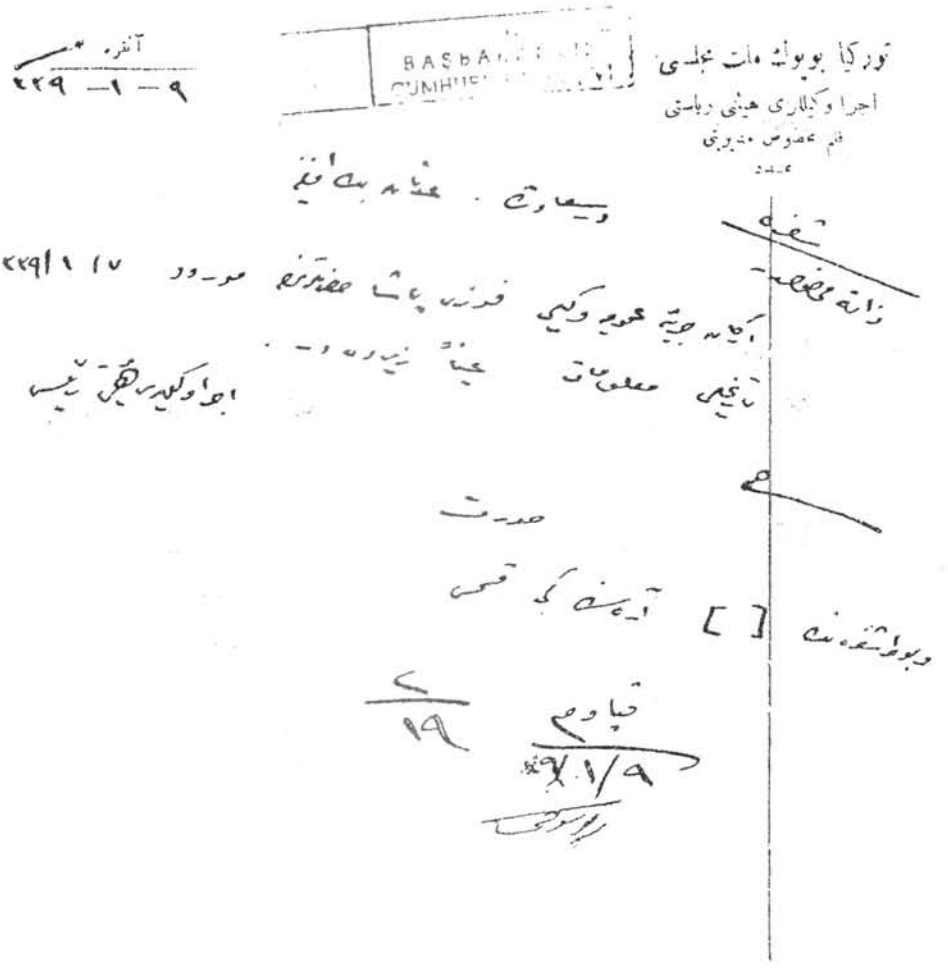
4. Sulh olmazsa Çatalca istikametinde ileri yürüyeceklerini Yunan zâbitanı söylemekte imişler. Umûmî taarruz en ziyade Uzunköprü - Nafiaköprü üzerinde yapılacakmış ve Edirne'yi Birinci, İkinci Fırkalarla tazyik edeceklermiş.

5. Bu haber müsteb'id görülmektedir. Çünkü Birinci ve İkinci Fırkalar (kadro) halinde Yunanistan'dadır.

6. Kuleliburgaz'da bulunan İngiliz taburu Dersaadet'te bulunan (Hessekesi) Alayı'nın bir taburuyla tebdil edilecekmiş. Karaağaç'ta 66. Fransız Alayı'ndan bir tabur vardır.

7. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

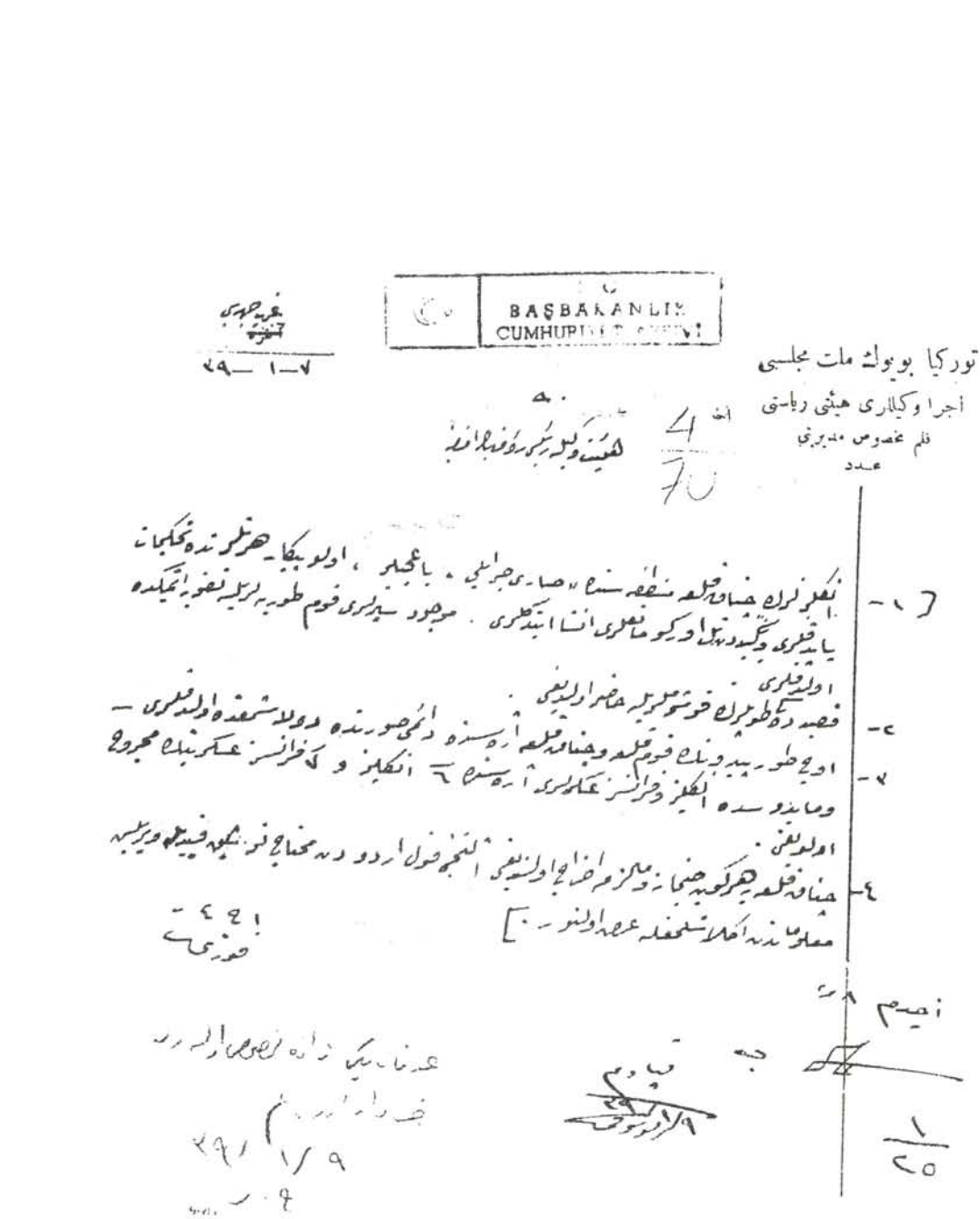
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

جواباً بازیابه‌ش ایرادات جوابیه اولدیغی محرراتك تاریخ ونومرولرینك درجی رجا اولنور .

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیلاری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

جواباً یازیلاجق اوراقده جواب ابرادینی محرراتك تاریخ ونومرهسنك درج اولونمسی رجا اولنور.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
9.1.1339

Şifre (zata mahsustur)

Dersaâdet'te Adnan Beyefendiye

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Vekili Fevzi Paşa Hazretleri'nden mevrûd 7.1.1339 tarihli malûmat aynen zîrdedir.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi
Hüseyin Rauf
(İmza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
7.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

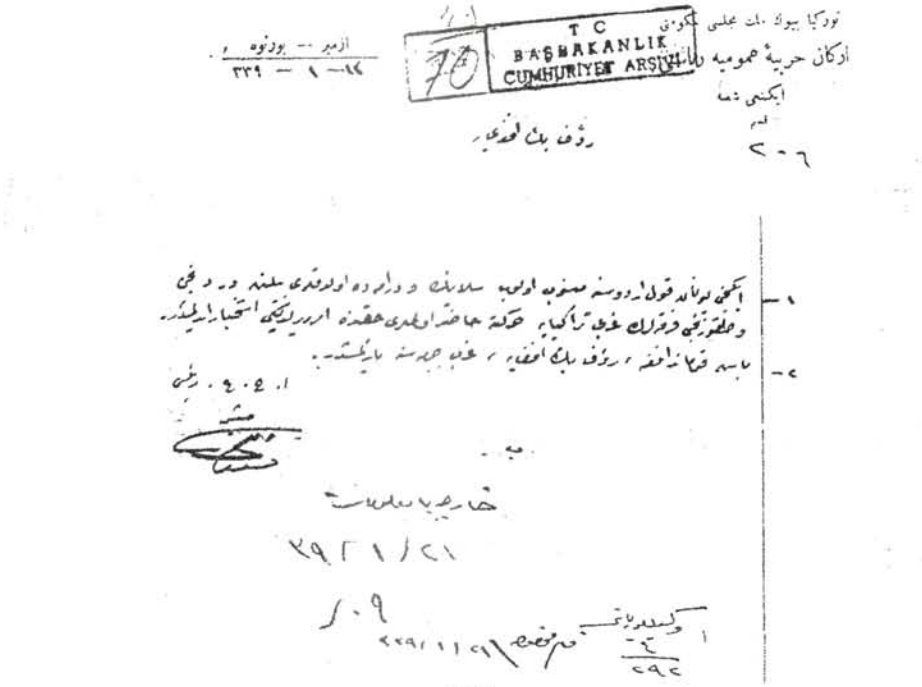
1. İngilizler'in Çanakkale mıntıkasında Sarıceaylı, Bağcılar, Ulupınar sırtlarında tahkimat yaptıkları ve yeniden telörgü mâni-leri inşa ettikleri, mevcut siperleri kum torbalarıyla takviye etmekte oldukları,

2. Kasabadaki topların koşumlarıyla hazır olduğu,

3. Üç torpidonun Kumkale ve Çanakkale arasında daimî surette dolaşmakta oldukları ve Maydos'ta İngiliz ve Fransız askerleri arasında 6 İngiliz ve 7 Fransız askerinin mecrûh olduğu,

4. Çanakkale'ye her gün cephane ve malzeme ihraç olunduğu Altıncı Kolordu'dan muhtâc-ı tevsik kaydıyla verilen malûmattan anlaşılmakla arz olunur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 139 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İkinci Şube
Kısım: 206

İzmir - Bornova
13.1.1339

Rauf Beyefendiye

1. İkinci Yunan Kolordusu'na mensup olup, Selânik ve Drama'da oldukları bilinen Dördüncü ve Dokuzuncu Fırkaların Garbî Trakya'ya harekete hazır olmaları hakkında emir verildiği istihbar edilmiştir.

2. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

030.10 54.358.1

تورکیه بیوك ملت مجلسی
ریاست جمهوریه ریاسی
مخابرات شعبه سی
BASBAKANLIK
CUMHURIYET ARSIVI

ازمیر - بیرون باد
۲۸/۱۰/۱۲

هفته وسیله ریئس رؤف بك افندی یه

طوبزوندہ بولونان آمریقا طوریدوسنك آلدیغی ۸ / کانون ثانی تاریخلی تلغرافنامه مضمونات آتیه کورولمشدر :

« دونیای تلغرافخانه استانبول مخابری موثوقه برمنبعدن عقفاً یازیلدیغی برویچه آتی معلوماتی ویرمکده در :

۱- کورد الیوم قرال فیصل ك عرب قطعاتی طرفندن اشغال ایدیلن موصلده توپلاشه تقدمه تمیدر . بوکا ایکی کون اول توپلانمش موصل والیسنه عاجلا ایکی اوی سوحه اعتدیه سیت ویرمی بك محمد ، بوحرکت کوردلرك کندیلرینه برابر اولوب اطاعتلرینی آکدیرمه مقصدیه یاپیلمشدر . کوردلرك بیك دکاولرلی کبی ایرانده کی حرکاتندن دولایی بوحوالیده حاکم قیلمشدر . اکر کبی توپلاشه مخالفت ایده جك اولورسه توپلانوب اکی آتشین غزی قطعاتی ده سوحه ایده جکدر .

۲- ده آغاجك الله میل غزنده بولونان ۱۱ نجی یونان فرقه سی سنده یوزدن فضله یونان اسر آلمشدر .

یرلرینه یاده آسکری اشغاله بولونان قره آغاج ده فرانسزلرك یرلشدیرمه سی ، یونان قوماندانی قطعاتنه اوزرینه آلدیغی تعلیماتی آلمقده محتمل اولدیغی بیلدیرمشدر الیوم یونان قطعاتی ریجب غزه ساحلنده اوردوسنه مقابل اولوب اوزره موضع آلمشدر .

ارکان حربیه عمومیه ریئسی

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarât Şubesi
Kısım: 215

İzmir-Burunâbat
13.1.1339

Heyet-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

Trabzon'da bulunan Amerika torpidosunun aldığı 8 Kânun-ı Sâni tarihli ajansta malûmat-ı âtiye görülmüştür.

Daily Telgraf'ın İstanbul muhabiri mevsûk bir menbaa atfen Pazar günü bervech-i âti malûmatı vermektedir:

1. Kürtler, elyevm Kral Faysal'ın Arap kıtaâtı tarafından işgâl edilen Musul'da Türklere taarruz etmişlerdir. Buna, iki gün evvel Türklerin Musul havalisine âcilen iki alay sevk etmelerinin sebebiyet vermesi pek muhtemeldir. Bu hareket Kürtlerin kendileriyle beraber olup olmadıklarını anlamak maksadıyla yapılmıştır. Kürtlerin reisleri olan Simko, İran'daki harekâtıyla kendisini bu havâlide hâkim kılmıştır. Eğer Simko Türklere muhalefet edecek olursa Türkler bu iki alaydan gayri kıtaât da sevk edeceklerdir.

2. Karaağaç'ın elli mil garbında bulunan 11. Yunan Fırkası şehre yürümek için emir almıştır.

Bir Fransız piyade alayının işgâlinde bulunan Karaağaç'ta Fransızların protestosuna rağmen, Yunan kumandanı kıtaâtına elzem addettiği tertibâtı almakta muhtar olduğunu bildirmiştir. Elyevm, Yunan kıtaâtı Meriç'in garp sahilinde Edirne'ye mukabil olmak üzere mevzi almıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی هیئت وکیله رئیسی رؤوف بك افندیه
ایکنجی شعبه

ازمیر — بورنوه
۱۴ — ۱ — ۳۳۹

۲۱۶

۱ — انخذ استحباراتی تراکیه ده ۴، ۵، ۱۵، ۴۷ نومرولو فرقه لرك مکمل جبالیسیله بغته وعموم قوتك ۴۰ بیك یازده سنده اولدیغنه دیر کورجی جیه سنك اردویه الحاقه ایجك اوزره بولوندیغنه دائر جزئاتدر.

۲ — انخذ میرلوی (بایرد) جیه جیه غزه یاشایی هاتفه سنده تلیه ایلکده در.

۳ — استانبولدن آلنان معلومات جمله سندن در. عرض ایدرم.

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
مشیر

۲۹/۷/۲۱
۲۰۹

۲۹۴ تاریخ ۲۲۹/۱/۲۱
ضبطی

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İkinci Şube
Kısım: 216

İzmir-Bornova
13.1.1339

Hey'et-i Vekîle Reisi Rauf Beyefendiye

1. İngiliz istihbarâtı Trakya'da 3, 5, 15, 47 numaralı fırkaların teşkiline çalışıldığına ve umûm kuvvetin otuzbin raddesinde olduğuna ve Gürcü çetesinin orduya iltihak etmek üzere bulunduğuna dair haberler almıştır.

2. İngiliz Miralay (Bayrıd) sık sık İzzet Paşa'yı hanesinde ziyaret etmektedir.

3. İstanbul'dan alınan malûmat cümlesindendir. Arz ederim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۲ ـ و ۱۳ ـ ۱ ـ ۳۹ حرب رابوریدر .
بوکون غرب جبهه‌سنده مهم بر حادثه اولمامشدر .

۱٤ ـ ۱ ـ ۳۹ حرب رابوریدر .
۱ ـ قوجه ایلی وجناق قامه منطقه‌لرنده انکلیز طیاره‌لری فعالیتده بولنمشدر .
۲ ـ قوجه منطقه‌سنده فراره تشبث ایدن اوچ یونان اسیری قوجه شمال غربیسنده‌کی اوران اطه‌سنده‌دردست ایدلمشدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۱۵ ـ ۱ ـ ۳۹
ارکان حرب یکباشی

۲۲۹ / ۱ / ۱۶ اوراق

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

12/13.1.1339 harp raporudur:

Bugün Garp Cephesinde mühim bir hadise olmamıştır.

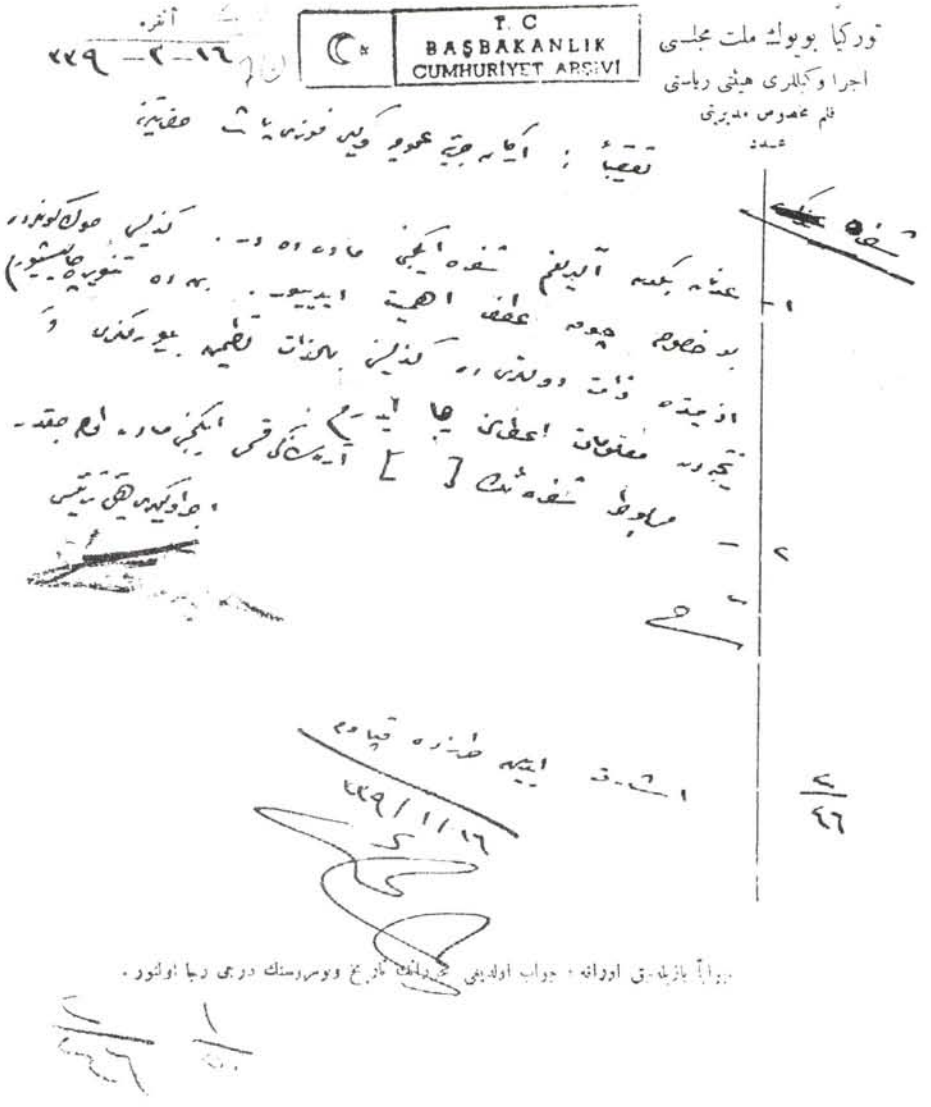
14.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli ve Çanakkale mıntıkalarında İngiliz tayyareleri faaliyette bulunmuştur.

2. Foça mıntıkasında firara teşebbüs eden üç Yunan esiri Foça şimâl-i garbîsindeki Evran adasında derdest edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

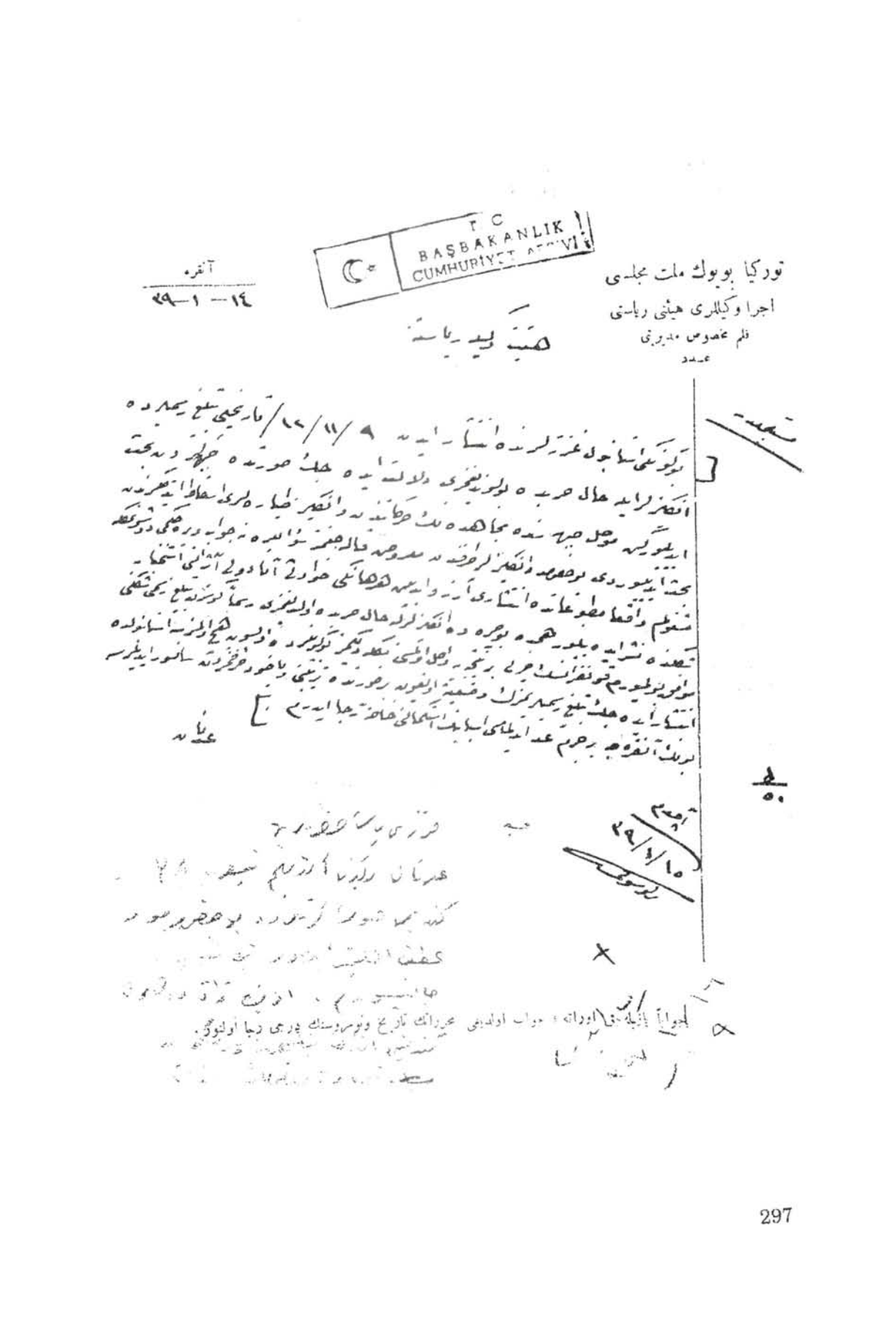
T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیرلیکی
عدد

آنقره
۱۴ — ۱ — ۲۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
16.1.1339

Takiben:

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Vekili Fevzi Paşa Hazretlerine

1. Adnan Bey'den aldığım şifre ikinci maddededir. Kendisi son günlerde bu husûsa çok atf-ı ehemmiyet ediyor. Ben de tenvire çalışıyorum. İzmit'te Zât-ı Devletleri de kendisini bizzat tatmin buyurmanızı ve neticeden malûmat i'tâsını rica ederim.

2. Merbut şifrenin [ ] arasındaki kısmı ikinci madde olacaktır.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi
Hüseyin Rauf
(İmza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
14.1.1339

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

Müsta'celdir.

[Bugünkü İstanbul gazetelerinde intişar eden 9, 11, 12 tarihli tebliğ-i resmîlerde İngilizlerle hâl-i harpte bulunduğumuzu delâlet edecek sûrette cephelerden bahsediliyorken Musul Cephesinde mücâhedenin harekâtından ve İngiliz tayyareleri ıskat ettiklerinden bahsediliyordu. Bu hususta İngilizler tarafından maruz kalacağımız suallere ne cevap vereceğimi düşünmekle meşgûlüm. Vâkıa matbuatta intişarı arzu edilen herhangi havadisâtı Anadolu Ajansı istihbar şeklinde neşredebiliyor. Hem de bu sırada İngilizlerle hâl-i harpte olduğumuzu resmen gösteren tebliğ-i resmî şeklini muvafık bulmuyorum. Konferansın hayırlı bir neticeye vâsıl olmasını beklediğimiz bugünlerde hiç olmazsa İstanbul'da intişar edecek tebliğ-i resmîlerimizin vaziyete uygun bir sûrette tertibini veyahut tarafımızdan sansür edilirse bunun Ankaraca bir cürüm addedilmemesi esbabının istikmâlini hassaten rica ederim.]

Adnan

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHUPİYET ARŞİVİ

ثورکیا یوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۶-۱-۳۹ حرب رایوریدر .

۱ - قوجه ایلی متعلقه‌سنده ۱۵ - ۱ - ۳۹ ده درت ضابط یوزیمش برانکیز تقری درت ماك لی تفنکدن عبارت بر قوتك ارمنی کوینه کیدرك یارم ساعت مکر علی پاشا - یغلکنه کیتدیکی و بو حرکتك کویا برسواری مفرزه‌سی اولدیغنه کیجه‌یکی استخبار ایتملرندن ایلروکلدیکی خبر آلنمشدر .

۲ - چرق قایه متعلقه‌سنده مایه‌سدن قالقان برانکیز تر طیاره‌سی روم ایلی جهتنه سکز عدد بومبا آتمشده‌در . زیرا دوشمنك تحقیق اولندیغی تروپیان جهتندن یکرمی قدر طوپ مرمیسی آتلمشدر و بو اثناده برانکیز طیاره‌سی آچلاندن اوچارق ترعه آنده بولنمشدر ۱۴-۱-۳۹ ده برکولی خط فاصل غربنده بك باشلی کوی جوارنده بیول اوزرنده چقلره عسکر آلنمشدر . بو قطعه‌لرك قارشیسنده دشمن صرده محق غاز نشرینه باشلادیغی و کویلینك یاغنلق آثاری کوسترمکده‌لکی خبر آلنمشدر .

۳ - مدافیه مقاوله نامه‌سنه مغایر اولارق یونان قطعاتك مریچ نهری غربنده تحشد ایتمکده اولدیغی و مریچ کچیدلرینه یراشمکده چالشدقلری خبر آلنمشدر . ۴۸ نوصولیدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۱۸ - ۱ - ۳۹
ارکان حرب یکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

16.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 15.1.1339'da dört zabit, yüzyetmişbir İngiliz neferi, dört makineli tüfekten ibaret bir kuvvetin Ermeni köyüne gelerek yarım saat sonra Alipaşaçiftliği'ne gittiği ve harekâtın güyâ bir süvari müfrezemizin o tarafı geçtiğini istihbar etmelerinden ileri geldiği haber alınmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında Maydos'dan bir İngiliz kara tayyaresi Rumeli cihetine sekiz adet bomba atmışsa da nerelere düştüğü tahkik olunmaktadır. Karaviran cihetinden yirmi kadar top mermisi atılmıştır. Ve bu esnâda bir İngiliz tayyaresi alçaktan uçarak tarassudâtta bulunmuştur. 14.1.1339'da bir köylü hatt-ı fâsıl garbında Beybaşlı köyü civarında yol üzerinde çakmağa müşabih bir âlet bularak karıştırdığı sırada muhnik gaz neşrine başladığı ve köylünün baygınlık âsârı gösterdiği haber alınmıştır.

3. Mudanya Mukavelenâmesine mugâyir olarak Yunan kıtaâtının Meriç nehri garbında tahaşşüd etmekte olduğu ve Meriç geçitlerine yerleşmeye çalıştıkları haber alınmıştır.

48 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا یولکملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۷-۱-۳۹ حرب رایورید ر .

۱ - توجه ایلی و جناق قلعه منطقه لرنده انکلیز طیاره لری خط فاصل اوزرنده دولاشمشلردر .

۲ - جبهه نك بعض مناطقه لرنده قار یاغمشدر .

۱۸-۱-۳۹ حرب رایورید ر

۱ - جناق قلعه منطقه سنده برفرانسز وایکی انکلیز طیاره سی طولاشمشدر .

۲ - سوکه منطقه سنده قارینا کولی شمالندهکی پلاقا برونته تقرب ایدن بردشمن موطوری آتشمزله تبعید ایدلمشدر . ۸۰ نومرولودر

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۲۰ - ۱ - ۳۹
ارکان حرب یکباشی

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا یولکملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۲۰-۱-۳۹ حرب رایورید ر .

۱- جناق قلعه منطقه سنده بش انکلیز طیاره سی خط فاصلی غربنده دولاشمشدر .

۲- جبهه نك بعض مناطقه سنده کثیف قار یاغمقده در . ۱۰۰ نومرولودر

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۲۲ - ۱ - ۳۹
ارکان حرب یکباشی

- 145 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

17.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli ve Çanakkale mıntıkalarında İngiliz tayyareleri hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmışlardır.

2. Cephede bazı menâtıkta kar yağmıştır.

18.1.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında bir Fransız ve iki İngiliz tayyaresi dolaşmıştır.

2. Söke mıntıkasında Karine gölü şimâlindeki Pilâka burnuna takarrüp eden bir düşman motoru ateşimizle teb'îd edilmiştir.

80 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 146 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

20.1.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında beş İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmıştır.

2. Cephenin bazı mıntıkasında kesif kar yağmaktadır.

100 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۲۱-۱-۳۹ حرب راپوریدر .

۱- توجه ایلی منطقه سنده ایکی انکیز طیاره سی دار بجه دن اعتباراً خطی تقریباً شماله طوغری ارتمش وبعض نقاطده خط وارلی تجاوز ایتمشدر . بشقه بر حادثه یوقدر . ۱۳۹ نومرولیدر .

۲۲-۱-۳۹ حرب راپوریدر .

۱- بوکون غرب جبهه سنده مهم برشی اولمامشدر . ۱۵۰ نومرولیدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۲۳ - ۱ - ۳۹
ارکان حرب یکباشی

۲۲۹۱ / ۱ / ۴
صفحه

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

21.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren hattı takiben şimâle doğru uçmuş ve bazı nukatta hatt-ı fâsılı tecavüz etmiştir. Başka bir hadise yoktur.

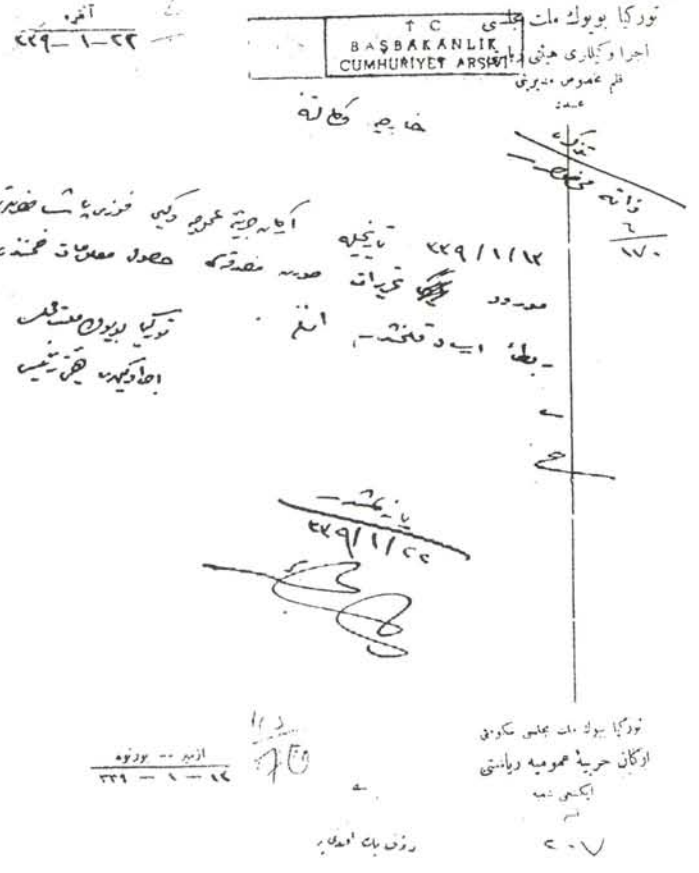
139 numaralıdır.

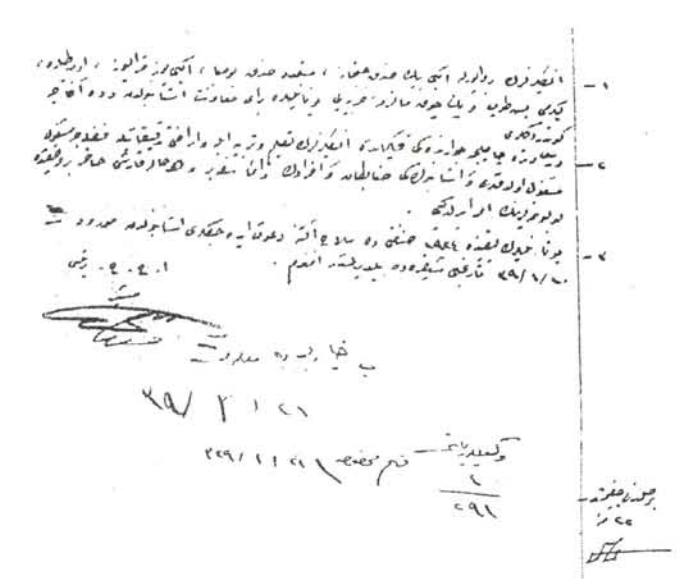
22.1.1339 harp raporudur:

1. Bugün Garp Cephesinde mühim bir şey olmamıştır.

150 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
22.1.1339

Tezkere
Zata mahsustur

Hariciye Vekâletine

13.1.1339 tarihli Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Vekili Fevzi Paşa Hazretlerinden mevrûd tahrirat sûret-i musaddakası husûl-ü malûmat zımnında rabten irsâl kılınmıştır, efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İkinci Şube
Kısım: 207

İzmir - Bornova
13.1.1339

Rauf Beyefendiye

1. İngilizlerin bir vapurla ikibin sandık cephane, müteaddid sandık bomba, ikiyüz mitralyöz, on tayyare, yirmibeş top ve pek çok malzeme-i harbiyeyi Yunanlılara berây-ı muâvenet İstanbul'dan Dedeağaç'a gönderdikleri.

2. Dersaâdet'te Çamlıca civarındaki tahkimatta İngilizlerin talim ve terbiye ile ve arazi tetkikatıyla fazlaca meşgul oldukları ve İstanbul'daki zabitan ve efradın dâima seferber ve her hâle karşı hazır bir vaziyette bulunmalarının emredildiği.

3. Yunanlıların yakında 1924 sınıfını da silâh altına da'vet edecekleri İstanbul'dan mevrûd 10.1.1339 tarihli şifrede bildirilmiştir, efendim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیه بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۲۳-۱-۳۹ حرب رایورلری .
جبهه ده مهم برشی اولمامشدر .

۲۴-۱-۳۹ حرب رایورلری .
۱ - قوجه ایلی وجناق قلعه منطقه لرنده بر مقدار بر قاچ انکلیز طیاره سی خط فاصل اوزرنده و غربنده دولاشمشدر .
۲ - ۲۲-۱-۳۹ ده بوستانجی ده محتلف یکری اوچ طابورلق پوزللی بش سواری بولوك ترخمالق مالیه قرتال بندك شوسه سی تعقیباً پاولی یه قدر یورویش یاپدقدن صکره بوستانجی یه عودت ایتمکده اولدقلری کورولمشدر .

۲۵-۱-۳۹ حرب رایورلری .
۱ - جناق قلعه منطقه سنده خط فاصل غربنده بش طیاره دولاشمشدر .
۲ - ارمیر منطقه سنده سفر بحصار ساحللرنده ساقیز آغاجی غرب جنوبنده کی قاللی آطه یه تقرب ایتمك ایستهین بر استیمبوط بر قایق بوسته لرمزك آتشی اوزرینه سیسام استقامتنه کتمشدر .

۲۶-۱-۳۹ حرب رایورلری .
جناق قلعه منطقه سنده ۲۵-۱-۳۹ تحاریخ زمانلرنده آلتی دکر و آلتی قره انکلیز طیاره سی خط فاصلك غربنده مواقع مختلفه ده وکلیبولی شبه جزیره سی اوزرنده طولاشمشلردر دیکر منطقه لرده مهم برشی اولمامشدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۲۸ - ۱ - ۳۹
ارکان حرب یکباشی

۲۲۹۱ ۱/۲۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

23.1.1339 harp raporudur.

Cephede mühim bir şey olmamıştır.

24.1.1339 harp raporudur.

1. Kocaeli ve Çanakkale mıntıkalarında bermutâd birkaç İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde ve garbında dolaşmıştır.

2. 22.1.1339'da Bostancı'da muhtelif yirmiüç zabitle yüzellibeş süvari ve dört tercümanın Maltepe - Kartal - Pendik şosesini takiben Pavli'ye kadar yürüyüş yaptıktan sonra Bostancı'ya avdet ettikleri görülmüştür.

25.1.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında hatt-ı fâsıl garbında beş tayyare dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında Seferihisar sahillerinde Sakızağacı garb-ı cenûbîsindeki Kanlıada'ya takarrüp etmek isteyen bir istimbot, bir kayık postalarımızın ateşi üzerine Sisam istikametine gitmiştir.

26.1.1339 harp raporudur:

Çanakkale mıntıkasında 25.1.1339 muhtelif zamanlarda altı deniz ve altı kara İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılın garbında mevaki-i muhtelifede ve Gelibolu şibh-i cezîresi üzerinde dolaşmışlardır. Diğer mıntıkalarda mühim bir şey olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

49/68

[illegible]

[illegible] ۲۹/۱-۷۷ تاریخلی حرب رایورید.

۱- قوجه ایلی منطقه سنده ۲۹/۱-۷۷ ده ایکی انگلیز طیاره سی خط خاصی اوزرنده اولدیرلمشدر.

۲- طیاره لر قله منطقه سنده ازکیلر ورتی دکز و یدی قره طیاره سی خط خاصی تجاوز ایتمیه رك دولوشمیه و فرانسز استانبلی یر دکز طیاره سی خط خاصی تجاوز ایله کوره جه قدر کلمیه رك عودت ایتمشدر.

۳- سوکه منطقه سنده کورك استقامتنده کلدرك بورایه خط بیك یاقه صوقولرنده ۵ دنی کلا سیاه سایاه بر دایره قره رنك اخاره لرك آتش ادیلیه استقامتنده کیتمشدر.

۴- [illegible] ۲۹/۱-۷۷ تاریخلی حرب رایورید.

۱- قوجه ایلی و طیاره قله منطقه لرنده خط خاصی اوزرنده و عربه ایکی طیاره روتی دولاشمشدر.

۲- ارمیه منطقه سنده بولدیرلن کورنده کی موتیفی آطه سنده کوروله میه لرجه ایکی آتشه باعث نتیجه سنده یدی یاکلی خایفی ساچمه استقامتنده کیتمشدر.

ارکان حرب بحریه دائره سی

رئیس

فوزی

اصلنه مطابقدر. ۲۱/۱۱/۷۷

ارکان حرب بحریه

ادارهٔ ۲۲۹/۱۱/۲۱

[illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

27.1.1339 tarihli harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 26.1.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında İngilizlerin dört deniz ve yedi kara tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmış ve Fransız işaretli bir deniz tayyaresi hatt-ı fâsılı tecavüz ile Güreci'ye kadar gelmiş ve avdet etmiştir.

3. Söke mıntıkasında Kürek istikametinden gelerek Boran hattına pek yakın sokulan hüviyeti anlaşılamayan bir vapur karakol efradımızın ateşi üzerine İstanköy istikametine gitmiştir.

28.1.1339 tarihli harp raporudur.

1. Kocaeli ve Çanakkale mıntıkalarında hatt-ı fâsıl üzerinde ve garbında İngiliz tayyareleri dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında İldir körfezindeki Memomis adasında görülen çeteler topçu ateşi baskınımız neticesinde yedi yelkenli kayığı Sakız istikametinde gitmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi
İmza

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

29.1.1339 harp raporudur:

1. Meriç mıntıkasında sükûnet vardır.

2. 25.1.1339'da muhtelif saatlerde ikişer olarak şarktan gelen altı tayyare Çatalca hatt-ı fâsılı- Silivri- Ereğli üzerinden Çanakkale'ye geçmiş ve dördü aynı tarîkle İstanbul'a avdet etmiştir. 21.1.1339'da Kalikratya limanına gelen sekiz torpidosuna 25.1.1339'da dokuz torpido daha iltihak etmiş ve aynı günde bunların sekizi limanı terk etmişlerdir. Onyedi parçadan mürekkep bu İngiliz limanına gelmiş ve 26.1.1339'da saat 9 sonrada Çanakkale istikametine geçmiştir.

3. Kocaeli mıntıkasında 28.1.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

4. 28.1.1339'da Ezine mıntıkasında Eski İstanbul burnunda cenuptaki Beşik Tabyası sahiline yaklaşmak isteyen iki kayık, ateşimizle Bozcaada istikametinde uzaklaştırılmıştır. 28.1.1339'da İzmir mıntıkasında Deveboğazı'nın şarkındaki çiftlikte beş köylüyü katleden çetenin takibine gönderilen müfreze Tuzburnu'na kadar kimseyi derdest edememiş ve eşkiyanın otuz kişiden ibaret olduğu ve beraberlerinde sığır da bulunduğu ve kayıklarla Tuzburnu civarından firar ettikleri anlaşılmıştır. 28.1.1339'da Söke cenûbunda Kazıklı körfezi şarkında Alanköy civarında çıkan ve civardaki Jandarma karakolumuz ile müsademe eden kuvvetli bir Rum çetesinin takibine müfrezeler tahrik edilmiştir. Mezkûr çete, civardan bir miktar sığır götürmüş ve bir çobanı süngü ile şehit etmiştir.

352 numaralıdır. 31.1.1339

30.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 29.1.1339'da bir İngiliz deniz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir şey olmamıştır.

361 numaralıdır. 1.2.1339

31.1.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 30.1.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında İngilizlerin iki deniz ve iki kara tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmıştır.

3. Çeşme mıntıkasında 30.1.1339 saat 5 evvelde bir düşman torpidosu Sisam istikametinden gelerek Kara Abdullah sahiline yüz metre kadar takarrüp etmiş ve postalarımızın ateşi üzerine geldiği istikamete çekilmiştir. Söke mıntıkasında 29.1.1339 tarihli raporda bahsedilen Rum çetesinin yapılan taharriyata rağmen izine tesadüf edilememiştir.

371 numaralıdır. 1.2.1339

1.2.1339 harp raporudur.

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır. 2.2.1339

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

ثورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

۲-۲-۳۹ حرب رابوریدر .

۱ - قوجه ایلی منطقه سنده ۱ - ۲ - ۳۹ ده ایکی انکلیز طیاره سی شیلدن اعتباراً خط فاصلی تقریباً تکبوزه یه قدر کلهرك غرب ودیکر ایکی طیاره ده علم طاغی استقامتنده عودت ایتمشدر .

۲ - چناق قلعه منطقه سنده انکلیزلرك بش دکر وایکی قره طیاره سی آلچق ارتفاعله خط فاصل غربنده دولاشمشدر .

۳ - ازمیر منطقه سنده ۱-۲-۳۹ ده بر دشمن دوه مور کوری دره بوغازی جنوبنده سونکر وطوزله برونلری جوارنده دولاشمش وپوسته لریمزك آتشی اوزرینه سیام استحامتنه کیتمیشدر .

۳۴۶ نومرو ایله درج اولندی .

۳-۲-۳۹ حرب رابوریدر .

۱ - چناق قلعه منطقه سنده بیچ انکلیز قره طیاره سی خط فاصل اوکنده وکلیبولی شبه جزیره سی اوزرنده طولاشمشدر .

۲ - جبهه نك مناطق دائره سنده مهم بر حادثه اولمامشدر . ۳۴۶ نومرو ایله درج اولندی .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۹ - ۲ - ۳۹
ارکان حرب پکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

2.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 1.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi Şile'den itibaren hatt-ı fâsılı takiben Gebze'ye kadar gelerek garp ve diğer iki tayyare de Alemdağı istikametinde avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında İngilizlerin beş deniz ve iki kara tayyaresi alçak irtifâ ile hatt-ı fâsıl garbında dolaşmıştır.

3. İzmir mıntıkasında 1.2.1339'da bir düşman römorkörü Dereboğazı cenûbunda Sünger ve Tuzla burunları civarında dolaşmış ve postalarımızın ateşi üzerine Sisam istikametine gitmiştir.

346 numaralıdır.

3.2.1339 harp raporudur:

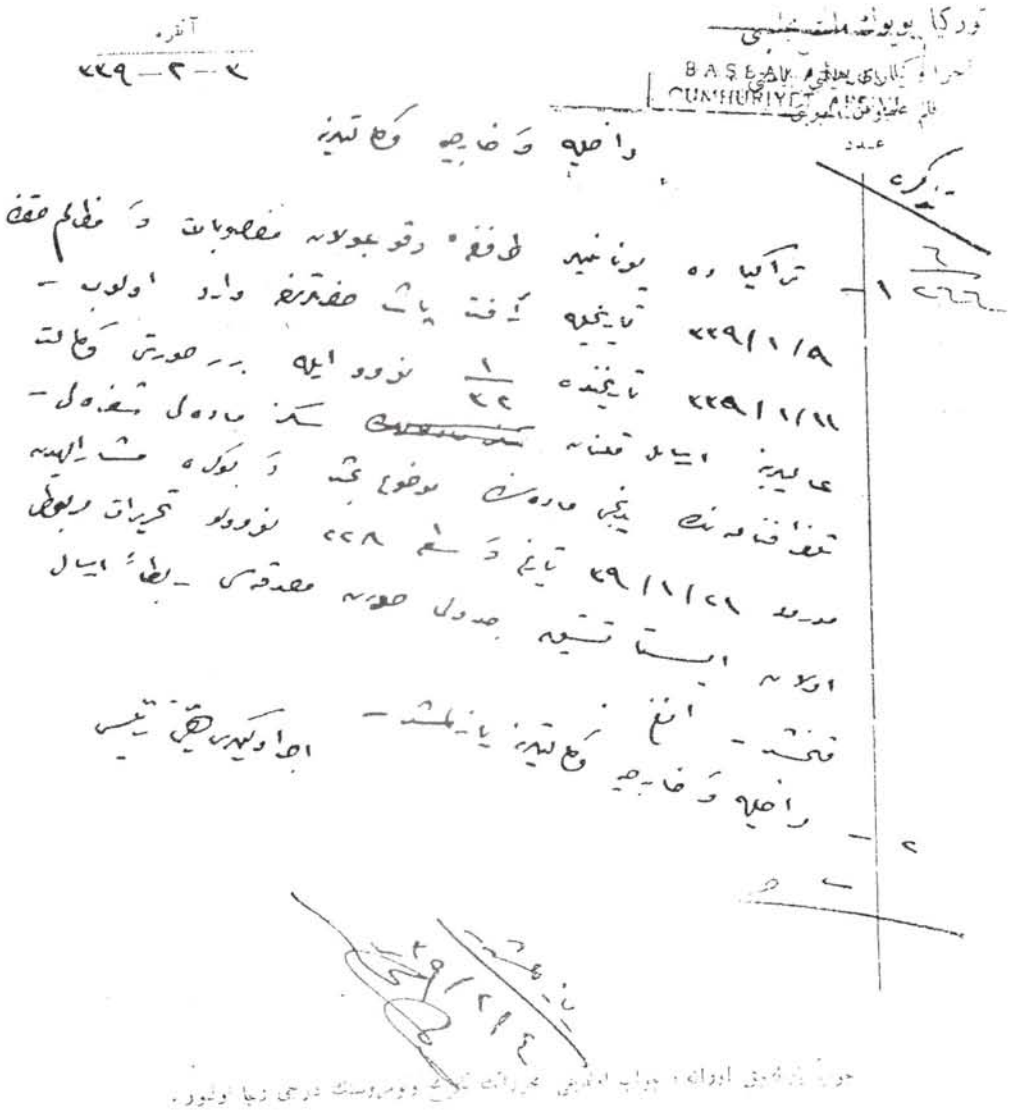
1. Çanakkale mıntıkasında beş İngiliz kara tayyaresi hatt-ı fâsıl önünde ve Gelibolu şibh-i cezîresi üzerinde dolaşmıştır.

2. Cephenin menâtık-ı sâiresinde mühim bir hadise olmamıştır.

346 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.357.8

317

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
Adet: 6/266 (tezkire)

Ankara
3.2.1339

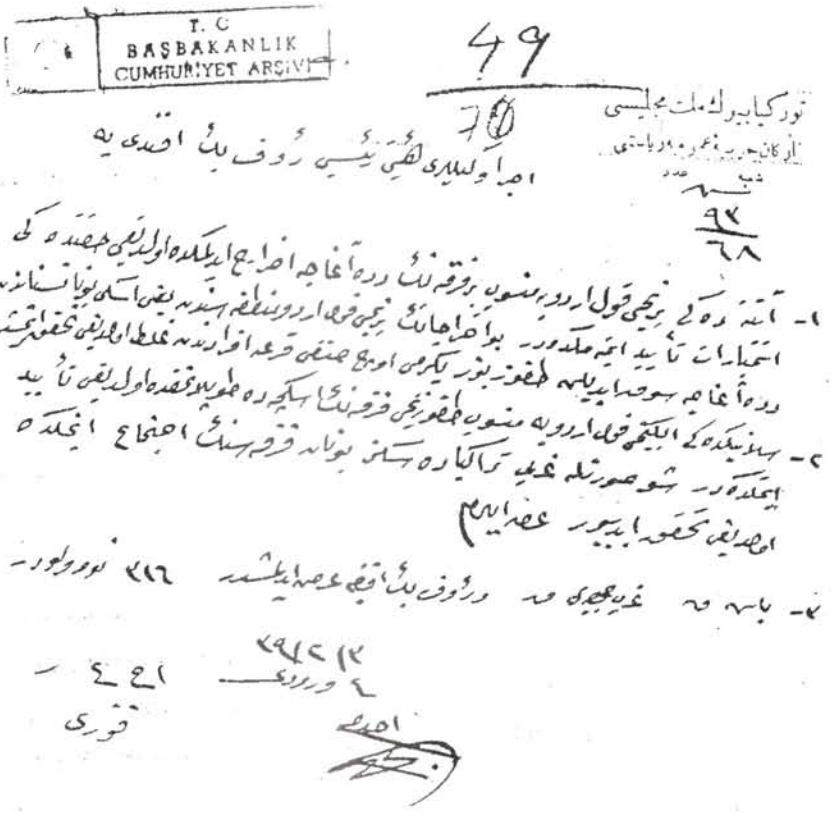
Dahiliye ve Hariciye Vekâletlerine

1. Trakya'da Yunanlılar tarafından vuku bulan mağsûbat ve mezâlim hakkında 9.1.1339 tarihiyle Refet Paşa Hazretlerinden vârid olup, 11.1.1339 tarihinde 1/32 numara ile birer sûreti Vekâlet-i Aliyyelerine irsal kılınan sekiz maddeli şifreli telgrafnâmenin yedinci maddesinde mevzû-u bahs ve bu kerre müşârunileyhden mevrûd 21.1.1339 tarih ve Şube: 1/228 numaralı tahrirât merbûtu olan istatistik cetveli sûret-i musaddakası rabten irsal kılınmıştır, efendim.

2. Dahiliye ve Hariciye Vekâletlerine yazılmıştır.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi

030.10 54.356.7

- 154 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 93/68

3.2.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Atina'daki Birinci Kolordu'ya mensup bir fırkanın Dedeağaç'a ihraç edilmekte olduğu hakkındaki istihbarât teeyyüd etmemektedir. Bu ihracâtın Birinci Kolordu mıntıkasından, yani Eski Yunanistan'dan Dedeağaç'a sevkedilen 923 sınıfı kur'a efradından galat olduğu tahakkuk etmiştir.

2. Selânik'teki İkinci Kolordu'ya mensup Dokuzuncu Fırka'nın İskeçe'de toplanmakta olduğu teeyyüd etmektedir. Şu sûretle; Garbî Trakya'da sekiz Yunan fırkasının içtimâ etmekte olduğu tahakkuk ediyor, arz ederim.

3. Başkumandanlığa, Garp Cephesi Kumandanlığına ve Rauf Beyefendi'ye arz edilmiştir.

316 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

٤-٢-٣٩ حرب راپوریدر .

١- قوجه ایلی منطقه سنده ٣-٢-٣٩ ساعت ١١ اولدقده ایکی انکلیز طیاره سی خط فاصل جوارنده دولاشمشدر . اوچ ضابط پش تلفونجیدن مرکب تلغراف تلفون تجهیزات وشمندوفر مازمه سیله مالك بر مفرزه حیدرپاشا تیره سیله کلهرك بندك ایله طوزله آره سنده کی باولی شبه جزیره سی جوارنده طوغلا فابریقه سی آره سنده ایکی قابلو تمدید ایتمشلردر ٢-٢-٣٩ ده دخی عین محله کلمش اولان انکلیزلر دیامیت وتجهیزات آلکتریقیه کیرمشلر وحفریاته باشلامشلردر منقطه لرینك کمر کوپری نی تخریب ایتمك اولدیغی ظن ایدلمکده دلر .

٢- چاناق قلعه منطقه سنده ایکیچی قره اولمق اوزره آلتی انکلیز طیاره سی خط فاصل اوزرنده و عودت ایتمشلردر .

٣- سوکه منطقه سنده ٣-٤-٢-٣٩ کیجه سی سیسام آیله بندن قایقلرله کان چمش کشیلك رجعت ایتك روم جاکلی منطقه سنه جیقه رق جوارنده کی احمد آغانك آغیلنده کی ٣٥٠ قیونی غصب وبو منطقه ده تقویه ایدیلن قره قولارله مصادمه ایلهٔ کلرنی اوزرلرینه تعقیب ایدرك بر نفر مزله بر حیوانك مجروح اولدیغی آکلاشیلمشدر . مصادمه دوام ایتمکده در .

ارکان حربیهٔ عمومیه وئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ٦-٢-٣٩
ارکان حرب یکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

4.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 3.2.1339 saat 11 evvelde iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl civarında dolaşmıştır. Üç zabit, beş telefoncudan mürekkep telgraf-telefon, teçhizat ve şimendüfer malzemesine mâlik bir müfreze Haydarpaşa treniyle gelerek Pendik'le Tuzla arasındaki Pavli şibh-i cezîresi civarında tuğla fabrikası arasında iki kablo temdit etmişlerdir. 2.2.1339'da dahi aynı mahale gelmiş olan İngilizler dinamit ve teçhizat-ı elektrikiyye getirmişler ve hafriyâta başlamışlardır. Maksatlarının Kemerköprü'yü tahrip etmek olduğu zannedilmektedir.

2. Çanakkale mıntıkasında ikisi kara olmak üzere altı İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde ve garbında uçmuşlardır.

3. Söke mıntıkasında 3/4.2.1339 gecesi Sisam adasından kayıklarla gelen yetmiş kişilik bir çetenin Rumçakılı mıntıkasına çıkarak civarındaki Ahmet Ağa'nın ağılındaki üçyüzelli koyunu gasp ve bu mıntıkada takviye edilen karakollarla müsademe eyledikleri ve bir çobanın şehit ve bir neferimizle bir hayvanın mecrûh olduğu anlaşılmıştır. Müsademe devam etmektedir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ثورکیا یوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۵-۲-۳۹ حرب راپوریدر .

۱-قوجه ایلی منطقه‌سنده ٤-۲-۳۹ ده ایکی انکلیز طیاره‌سی خط فاصل اوزرنده دولاشمش و جمعه کوی قاضیلرك خط فاصلی تجاوز ایتمشلردر .

۲-چناق قلعه منطقه‌سنده انکلیزلرك یدی دکز وایکی قره طیاره‌سی خط فاصل اوزرنده وغربنده اوچشاردر نعره ایله قلعه اره‌سنده ایکی انکلیز خط حرب زرهایی بر طوربیدو بر طیاره‌و بر یاغ کمسی آتی نقلیه وکمور سفینه‌سی واردر .

۳- سوکه منطقه‌سنده طوزله برونته قرب ایتمك ایسته‌ین بردشمن موطورنی پوسته لریمزك اتشیله اوزاقلاشدیرلمشدر . سیام قارشیسنده کی دیپ برونته ارچ قایق قرب ایدرك قره‌یه سکز کیشی چیقارلمش وبونلر پوسته لریمزك آتشیله طرد ایدلمشدر . ۳۹۷ تومرولودر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۸-۲-۳۹
ارکان حرب بکلغی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

5.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 4.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve Cumaköy - Kadıllar'da hatt-ı fâsılı tecavüz etmişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında İngilizlerin yedi deniz ve iki kara tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde ve garbında uçmuşlardır. Nara ile Kale arasında iki İngiliz hat harp zırhlısı, bir torpido, bir tayyare ve bir yağ gemisi, altı nakliye ve kömür sefinesi vardır.

3. Söke mıntıkasında Tuzla burnuna takarrüp etmek isteyen bir düşman motoru, postalarımızın ateşiyle uzaklaştırılmıştır. Sisam karşısındaki Dipburnu'na üç kayık takarrüp ederek karaya sekiz kişi çıkarılmış ve bunlar postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir.

367 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی
از کان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه عدد
۱۱۲
۸۸

- 157 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
113/88

5.2.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

İstanbul'dan 3.2.1339 tarih ile malûmat-ı âtiye alınmıştır:

İngiliz mahâfili, Gelibolu İngiliz Karargâhı'na mütegallip olduğunu ve İngiltere'nin, Gelibolu'yu asla terketmek niyetinde olmadığı havadisini neşr ve işâaya çalışıyor. Aynı mahâfil, harbin gayr-i kâbil-i ictinab olduğu ve fakat biraz daha vakit kazanabileceği fikrini takip ediyor.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ترکیا یوك ملت مجلسی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی

۹-۲-۳۹ حرب رایورلری .

۱- توجه ایلی منطقه سنده ۵-۲-۳۹ پازارتسی ایکی انکلیز طیاره سی خط فاصل اوزرندن دولاشمش ویکر طیاره سیده خط فاصلی بحاوزله شیله اوزرینه کلدکدن صکره عودت ایتمشلر .

۲- ازمیر منطقه سنده ۳-۲-۳۹ ده ساعت ۱۰ اولدقده کیان بحری قره و قره اطه سی جنوبنه واقع قایق بیولاغی برونده صوفولارنی تورادهکی یوسته لرمزك تلفون تلی ومقابلهسنی اوزرینه کلدکری استفامه کیتمشلردر ۴-۲-۳۹ ده ساعت ۳ اولدقده ایکی برونی شمالنده کی ساقز آغاجی ساحلنه قدر ایدن برده بن موطوری یوسته لرمزك آتشیله طرد ایدلمشدر . ۳۸۵ نومرولودر

۱۰-۲-۳۹ حرب رایورلری

۱- بوجه جانی قلعه قصبه سنده انکلیزلرك بش قره اوچ دکز طیاره سی خط فاصل اوزرنده وغربنده دولاشمشلردر . جانی قلعه قصبه سی استانبول طوپچیخانه لری ایله طلمشدر .

۲- مدللی آطه سی شمالنده کی [ ] استفامتدن کلهرك ساحلنده یاولاشمق ایستین بر موطور یوسته لرمزك آتشی اوزرینه کلدکاری استفامتده اوزاقلاشمشدر .

۳- سوکه منطقه سنده بلاقا برونه قدر ایمك ایستین ایکی قایق یوسته لرمزك آتشی اوزرینه بیله ام آطه سنه عودت ایتمشدر . ۳۹۴ نومرولودر .

۱۱-۲-۳۹ حرب رایورلری .

۱- توجه ایلی منطقه سنده انکلیزلرك خط کنارکاهنده کی کوپرلره مواد انفلاقیه قویمقه باشلادقلری تأیید ایتمش و بیوك الدره کی قوتلرینی قسم قسم تقویه ایتمکده اولدقلری و محابرات تلغرافیه ی چالما صورتیله دیکله دیکلری بیلدرلمشدر .

۲- جانی قلعه منطقه سنده ایکی انکلیز طیاره سی خط فاصل غیر سنده اوچشمشلر .

۳- ازمیر منطقه سنده بوکون ۸-۲-۳۹ ساعت ۸ اولدقده ایکی دشمن دیلی بوقه اوزرینه کلمش طوپ پیدوون سوچ پر انکلیز فلوسی تمالی استقامتدن کلهرك آغاجلقی وچالی برونی جهتلرینه قنبره و بومبالر دوشمش آمیرال بانچ پرسی حامل بولنان قراوزر ساعت ۱۰ اولدقده طیاره دلالتیله کچه لیمانه کیرمشدر درسنده کی اشقیای دکرمن دره غربنده کی (لاوا) حرابه لری جوارینه چیقارمق ایستین بر دشمن موطور بوطنه قرمطوماز طرفندن آچیلان تلن اوزرینه ایکی ساعت قدر مصادمه دوام ایتمش و موطور ساحلدن طرد ایدلمشدر . ۴۱۱ نومرولودر .

ارکان حربیه عمومیه ثانی
نوری

اصلنه مطابقدر ۸-۲-۳۹
ارکان حربیه بکلیکی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

6.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 5.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış, diğer bir tayyaresi de hatt-ı fâsılı tecavüzle Şile üzerine geldikten sonra avdet etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 3.2.1339'da Sakız adası istikametinden gelen yedi kayık Mikro adası cenûbuna ve iki kayık Çolakburnu'na sokularak buradaki postalarımıza ateş açmış ve mukabelemiz üzerine geldikleri istikamete gitmişlerdir. 4.2.1339'da saat 3 evvelde Epili burnu şimâlindeki Sakızağacı sahiline takarrüp eden bir düşman motoru, postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir.

385 numaralıdır.

7.2.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale kasabasında İngilizlerin beş kara, üç deniz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde ve garbında dolaşmıştır. Çanakkale kasabası istikametinde top sesleri işitilmiştir.

2. Midilli adası şimâlindeki [Mavloh] istikametinden gelerek sahilimize yaklaşmak isteyen bir motor, postalarımızın ateşi üzerine geldikleri istikamette uzaklaşmıştır.

3. Söke mıntıkasında Pilâka burnuna takarrüp etmek isteyen iki kayık, postalarımızın ateşi üzerine Sisam adasına avdet etmiştir.

394 numaralıdır.

8.2.1339 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında İngilizlerin hat güzergâhındaki köprülere mevâdd-ı infilâkiyye koymaya başladıkları teeyyüd etmiş ve buralardaki kuvvetlerini kısım kısım takviye etmekte

oldukları ve muhaberât-ı telgrafiyyeyi çalma sûretiyle dinledikleri bildirilmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında uçmuştur.

3. İzmir mıntıkasında bugün 8.2.1339 saat 8 evvelde iki drit-notlu bir kruvazör, dört torpidodan mürekkep bir İngiliz filosu Mallı istikametinden gelerek Ağaçiftliği ve Çalıburnu hattından geçmiş ve bunlardan Amiral bandırasını hâmil bulunan kruvazör saat 10 evvelde tayyare delâletiyle geçit mahallinden limana girmiştir. Dersin'deki eşkiyayı Değirmendere garbındaki (Leyva) harabeleri civarına çıkarmak isteyen bir düşman motorbotuna karakolumuz tarafından açılan ateş üzerine iki saat kadar müsademe devam etmiş ve motor sahilden tardedilmiştir.

411 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

ثورکیا یوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه رئاستی

۹-۲-۳۹ حرب راپورلری .

۱- قوجه ایلی منطقه سنده ۸-۲-۳۹ ده وقوع انکیز طیاره سی خط فاصل اوزرنده دولاشمشدر .
[اوتومدرین] ایله کیکیوزه استاسیونندن بش انکیز ضابطی کامش وعودت ایتشدر .
۲- چاناق قلعه منطقه سنده بانديرمانی تفرقه اولنه رك یدی طوربیدو ایله بر زرهلی ۸-۲-۳۹ ده مایدوس اوکنه و برزرهلی دخی کنه اوکنه کلدکده تعرضه مشدر .
۳- ازمیر منطقه سنده بش طوربیدو ایکی دیداوط برطیاره کیسیله برلکده مورکوردن مرکب انکلیز فیلوسی کایلیدن آچیقلرنده بولنمقده ۸-۹-۲-۳۹ کیجه سی کی قلعه اوکنه دمیرلهین بر انکلیز طوربیدوسی ۹-۲-۳۹ صباحی وقوبالیحق یمنی ودیکر طوربیدو دخی ۱۱ اولده کوفزدن چیقمشدر . ۴۲۳ نومرولیدر .

۱۱-۲-۳۹ حرب راپورلری .

۱- بحر منطقه سنده برحادثه ارز اولنمشدر . ۴۵۴ نومرولیدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۱۳-۲-۳۹
ارکان حرب بکلیکی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

9.2.1339 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında 8.2.1339'da üç İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. [Otodrezin] ile Gebze İstasyonu'na beş İngiliz zabiti gelmiş ve avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında bandıraları tefrik olunamayan yedi torpido ile bir zırhlı 8.2.1339'da Maydos önüne ve zırhlı da Kilitbahir önüne gelerek demirlemiştir.

3. İzmir mıntıkasında beş torpido, iki dritnot, bir tayyare gemisi ile bir römorkörden mürekkep İngiliz Filosu Klizman açıklarında bulunmaktadır. 8/9.2.1339 gecesi Yenikale önüne demirleyen bir İngiliz torpidosu 9.2.1339 sabahı filoya iltihak etmiş ve diğer torpido dahi saat 11 evvelde körfezden çıkmıştır.

423 numaralıdır.

11.2.1339 harp raporudur:

1. Gebze mıntıkasında bir hadise olmamıştır.

452 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

ایما و کلای محترم ریاست رئوف بک افندی

مبایع معلومه ده آلتنا ۲۹/۲/۱۷ تاریخلی معلومات صورتی بروجه آتی.

۱- دارالمده ده اجتماع ایتمه اولان هواری فرقه کل آیلی گوندیزی شرقه طوغری یورییشدر.

۲- اسکیچهر ده اجتماع ایتمه اولان آیلیقچی قول اردوسنك دردنجی و طوغنجی فرقه لری شمالی آیلی گوندیزی شرقه طوغری یورییشده در لر. دردنجی فرقه نك اسکیچهر طوپیدیقچه تأیید ایدیور. فقط طوغنجی فرقه حقنده معلومات تقصیب و تأییده محتاجدر.

۳- گرمیده ده بولنان مستقل لشکری فرقه نك کمیره ارکاب ایلکده اولدیغی اشیا اولنمور.

۴- گرك اسکیشهر ده وگرك مائلط ده حشدیه قدر هیچ قطعه واصل اولمامش بر قطعه گوندرلمه مشدر. یالکز موصله گوندرلمك اوزره اسکیشهر ده بعض عسکری اضافات یاپیلمقده در.

۵- بغداد ده موصله یه هواری آلایله یوقسا طیاره واکی طیاره یه سوره ایدیلدیکی موثوقا مستفادر.

۶- یاسه ده غیر از موصله یه اقتم و عدلم دار هواری آلایلری نقلیات

تاریخسز ۲۰۰ ورودلو ۲۹/۲/۱۹

۲۹/۲/۱۰ ورودی

۲۹/۲/۱۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 5
Adet: 136/76

9.2.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

Menâbi-i ma'lûmeden alınan 7.2.1339 tarihli malûmat sûreti bervech-i âtidir:

1. Drama'da ictimâ etmiş olan süvari fırkası iki günden beri şarka doğru yürüyüştedir.

2. İskeçe'de içtimâ etmiş olan İkinci Kolordu'nun Dördüncü ve Dokuzuncu Fırkaları kısmen iki günden beri şarka doğru yürüyüştedirler. Dördüncü Fırka'nın İskeçe'de toplandığı teeyyüd ediyor. Fakat Dokuzuncu Fırka hakkındaki malûmat takip ve te'yide muhtaçtır.

3. Girit'te bulunan Müstakil Beşinci Fırka'nın gemilere irkâb edilmekte olduğu istihbar olunuyor.

4. Gerek İskenderiye'den ve gerek Malta'dan şimdiye kadar Çanakkale ve İstanbul'a hiçbir kıt'a gönderilmemiştir. Yalnız Musul'a gönderilmek üzere İskenderiye'de bazı askerî ihzârât yapılmaktadır.

5. Bağdat'tan Musul'a bir süvari alayı ile bir miktar tayyare ve iki tabur piyade sevkedildiği mevsûkan müstahberdir.

6. Başkumandanlığa, Garp Cephesi Kumandanlığına, Rauf Beyefendi'ye ve alâkadar mevaddı El-Cezîre Cephesi'ne yazılmıştır.

402 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۰-۲-۳۹ خرب رابورید ،

۱- مربع غربنده ٤-۲-۳۹ ده مالك کوی جوارنده کی دشمن پوسته لری صاریجه لیده کی دوریه لرمزه آتش آچلری اوزرینه برمدت آتش تعاطی ایدلمشدر ٤-٥-۲-۳۹ کیجه سی اینو جوارنده مربعی کچمك تشبثنده بولنان بردشمن قایقی پوسته لرمزطرفندن ایزافلاشدیرلمشدر.

۲- قوجه ایلی منطقه سنده علی پاشا چفتلکنده بولنان انکیز قوتی حیدرپاشادن کان یوزکرمی سواری درت ماکنه لی توپکله تبدیل ایدلمش واسکی قوت حیدرپاشایه کتمشدر.

۳- دشمنك برقراووزی له برطورپیدو یی مالی ایله لمانسدن چیقه رق ازمیر استامبول [دوغری] برمدت سیر ایتدکدن صکره مالیتك غربنه تبدیل استقامت ایتش وکوزدن غائب اولمشدر. مالی ایلیانده بوآ نده کورولمین سفائن حربیه حرکاتی وفعالیتی مشاهده ایدلمشدر .

٤ - ازمیر منطقه سنده ۱۰ - ۲ - ۳۹ و [illegible] ضبط کرده فرالسز باندیرمه لی ایکی طورپیدو مدللی استقامتندن کلهرك کایزمان اوکنده بولنان انکلیز قیلوسنه التحاق ایتمشدر . یکی قلعه عبدالله آغا جنتلکی آراسنده ازمیر آتشی اولان انکیز طورپیدوسی کیجه لین مختلف ساعتلرده یکی قلعه وطوزله سواحلی پروزکتورله تنویر وترصد ایتمشدر الیوم ازمیر لیمانسده فرانسز لرله برزرهلی برطورپیدوسی انکیزلرك ایکی قروازوزی ایتالیا وفلمنکك برقروازوری امریقالك برطورپیدوسی بولنمقدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۱۲-۲-۳۹
ارکان حرب بکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

10.2.1339 harp raporudur:

1. Meriç garbında 4.2.1339'da Melikköy civarındaki düşman postaları Sarıcalı'daki devriyelerimize ateş açmaları üzerine bir müddet ateş teâti edilmiştir. 4/5.2.1339 gecesi Enez civarında Meriç'i geçme teşebbüsünde bulunan bir düşman kayığı postalarımız tarafından uzaklaştırılmıştır.

2. Kocaeli mıntıkasında Alipaşaçiftliği'nde bulunan İngiliz kuvveti Haydarpaşa'dan gelen yüzyirmi süvari, dört makineli tüfekle tebdil edilmiş ve eski kuvvet Haydarpaşa'ya gitmiştir.

3. Düşmanın bir kruvazörü ile bir torpidosu Mallı limanından çıkarak İzmir istikametine [doğru] bir müddet seyrettikten sonra Midilli'nin garbına tebdil-i istikamet etmiş ve gözden kaybolmuştur. Mallı limanında bu ana kadar görülmeyen sefâin-i harbiye harekâtı ve faaliyeti müşahade edilmiştir.

4. İzmir mıntıkasında 10.2.1339 saat 10.30 sonrada Fransız bandıralı iki torpido Midilli istikametinden gelerek Klizman önünde bulunan İngiliz filosuna iltihak etmiştir. Yenikale-Abdullahağaçiftliği arasında demir atmış olan İngiliz torpidosu geceleyin muhtelif saatlerde Yenikale ve Tuzla sevahilini projektörle tenvir ve tarassut etmiştir. Elyevm İzmir limanında Fransızların bir zırhlı, bir torpidosu; İngilizlerin iki kruvazörü, İtalya ve Felemenk'in birer kruvazörü, Amerika'nın bir torpidosu bulunmaktadır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

ثورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۲-۲-۳۹ حرب زاپوریدر .

قوجه ایلی منطقه سنده ۱۱-۲-۳۹ ده کوزه اساسیوندن چیقان برانکاژ طابورینی رفاقتده کی بر نفرله برابر ایلرو قره غول نوتجمزی کچمك کوزه یه کچمك ایسته دیکی خط فاصل شرقنه کچیلمیه جکی اصراری اوزرینه عودت ایتمشدر . دیکر منطقه لرده هم برحادثه اولمامشدر . ٤٧٠ نومرولیدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۱۳-۲-۳۹
ارکان حرب یکباشی

وارد ۱۴ / ۲ / ۳۹ ۲۲۹۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

12.2.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 11.2.1339'da Gebze istasyonundan çıkan bir İngiliz zabiti, refakatindeki bir neferle beraber ileri karakol nöbetçimizi geçerek Gebze'ye geçmek istemiş ise de hatt-ı fâsıl şarkına geçilemeyeceği ısrarı üzerine avdet etmiştir. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

470 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

CUMHURBAŞKANLIĞI ARŞİVİ

78

۲۹/۷/۱۲ عرض میشود.

۱- فوق ایلی نقله سنده ۲۹/۷/۱۲ ده کلیوزه استاسیونی باشی
بو شاتحده اولدیغی اراده واخونرمك بسقه طرفه التجا ایچون
ضابطی طرفندن مراجعت واقع اولمه ایسه ده بدایه سفاولیه نامی مرجعه اشعار
استفاده ایتمك حقی اولدیغنده رد ایتمشدر. انکار ضابطی اجرا اولنه
بولونمك حرف نظر ایدیلیرسه ده مرجعه مراجعت ایلیه جکی سویلمشدر.

۲- جناحه تقله سنده ورد انکلیز ضباطی فقط فاصل غرفه اولتوسنده

۳- سوکه نقله سنده ۲۹/۷/۱۲ ده سوکه عودت ایدن قطارك
اسکدره ۸۰۰ متره قدر یاقلاشمه قوه جیقمه تشبث ایتمشلر ایسه ده
دوردوکی کبی ایلرو یه آرمسنده بر کچه یاقلاشه قدر بکلمه
و نتیجه ده تاقلمه سبابی اطرافی استفاده ایدیلمه رك معاوده اشیا سنده
سبابی آطه سنده دیه بر دوندکی یرستلرنده تاقلمه سبابی

باشیکدر. ۲۹۷ نومرولو ورد

اسکدره تقله سنده ۲۹/۷/۱۲ ارباعوی بکتاشی

جناب

اداره ۲۲۹۱/۷/۱۸

حضرتلرینه

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

13.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 12.2.1339'da Gebze istasyonu binası civarında boşaltılmakta olan erzak vagonlarımızın başka tarafa alınması için İngiliz zabiti tarafından müracaat vaki olmuş ise de Mudanya Mukavelenâmesi mucibince istasyondan istifade etmek hakkımız olduğundan reddedilmiştir. İngiliz zabiti ısrarından bugünlük sarf-ı nazar ettiğini ve mahâza merciine müracaat eyleyeceğini söylemiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında dört İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmıştır.

3. Söke mıntıkasında 11.2.1339'da Söke cenûb-u garbîsinde Karine gölü iskelesine sekizyüz metre kadar yanaşarak karaya çıkmak teşebbüsünde bulunan üç kayık derûnundaki çete ile devriyemiz arasında bir buçuk saat kadar müsademe vukubulmuş ve neticede kayıklar Sisam adası istikametinde çekilmiş, müsademe esnâsında Sisam adasında Dipburnu'ndaki postalarımıza tesirsiz piyade ateşi yapılmıştır.

482 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه ۱

۲۹/۷/۱۴ حرب رایورلری .

۱ — قوجه ایلی منطقه سنده ۲۹/۷/۱۴ ده ایکی انگلیز طیاره‌سی خط خاصل اولرنده دولاشمشدر .

۲ — دیگر منطقه لرده مهم بر حادثه اولماشدر .

۲۹/۷/۱۵ حرب رایورلری .

۱ — جبح منطقه سنده کوچك بر حادثه اولماشدر .

۵۷۷ نومرولی در .

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
فوزی

۲۹/۷/۲۷ اصله مطابقدر .

ارکان حرب کتبخانه‌سی
نائبی
یوزباشی

۲۷۹۱/۷/۱۷ ورودی
ضبط

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

14.2.1339 harp raporudur.:

1. Kocaeli mıntıkasında 13.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

15.2.1339 harp raporudur:

1. Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

522 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بیوك ملت مجلسی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

۱۵-۲-۳۹ حرب راپوریدر .
جبهه منطقه سنده مهم بر حادثه اولمامشدر .

۱۹-۲-۳۹ حرب راپوریدر .
۱- قوجه ایلی منطقه سنده : کچن گون استاسیونده بولنان قدماً اولان ارزاق واغونلرینك باشقه طرفه نقلی ایچون مراجعتده بولنان انکلیز ضابطی بوخصوصدینه اصرار و باشلامش وسبب اولدیغی واغونلرك کندیلرینك ایچنده بولندقلری واغونلرك عندالحاجه سریعاً حرکته مانع تشکیل ایتدیکنی کوسترمشدر .
مدانیه مقاوله نامه سی موجبنجه استفاده یه حقمز اولدیغندن بو تکلیفك شایان قبول اولمادیغی وینه اصرار ایتدیکی تقدیرده مرجعه مراجعت ایتمه سی لزومی کندیسنه تبلیغ ایدلمشدر .
۲- چاتق قلعه منطقه سنده : ۱۵ - ۲ - ۳۹ نصف اللیلده بوغازك اطه لر دکزی مدخلنده طوپ صداسینه مشابه بش انفلاق ایشیدلمشدر .

۱۷ - ۲ - ۳۹ حرب راپوریدر .
جبهه مناطقنده مهم بر حادثه اولمامشدر .

ارکان حربیهٔ عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۲۱-۲-۳۹
ارکان حرب یکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

15.2.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

16.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: Gebze istasyonunda boşaltılmakta olan erzak vagonlarının başka tarafa nakli için müracaatta bulunan İngiliz zabiti bu hususta yine ısrara başlamış ve sebep olarak bu vagonların, kendilerinin içinde bulundukları vagonların inde'l-hâce serîan harekete mâni teşkil ettiğini göstermiştir.

Mudanya mukavelenâmesi mucebince istifadeye hakkımız olduğundan bu teklifin şâyân-ı kabul olmadığı ve yine ısrar ettiği takdirde merciine müracaat etmesi lüzûmu kendisine tebliğ edilmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında: 15.2.1339 nısfu'l-leylde Boğaz'ın Adalar Denizi medhalinde top sadâlarına müşâbih beş infilâk işitilmiştir.

17.2.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

342

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
16.2.1339
17.2.1339: Vürûdu

İcrâ Vekilleri Reisi Rauf Beyefendiye

Mevsûk menâbi'den alınan malûmat:

Seksenbeş vagondan mürekkep iki tren 13/14.2.1339 gecesi Dedeağaç'tan Bidinli istasyonuna tahrik edildiği, sür'atle tahliye edilen tren muhteviyâtının 4 ve 9. Yunan Fırkalarına mensup olduğu ve bunların karadan hareketleri evvelce emir verildiği halde yolların fevkalâde bozuk olmasından dolayı trenle nakillerinin tercih olunduğu [okunamadı] dahi kırkar vagondan mürekkep iki askerî trenin aynı vechile Dedeağaç'tan Bidinli'ye sevkedildiği bildirilmektedir. Yunan Ordusu'nun Garbî Trakya'da tevâli ve tahakkuk eden işbu harekât ve faaliyetlerini ve nakliyâtı tamamen tahaşşüd ve Meriç havzasına yanaşma mahiyetindedir. Lozan Konferansı'nın ta'likinden bi'l-istifâde Yunanlıların Şarkî Trakya'ya karşı tehditkâr bir vaziyet almaları ve ordularına sürülen lekeyi temizlemek için yeni bir macerâya atlamak husûsundaki arzuları işbu tahaşşütle alâkadar görülmektedir, efendim.

519 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

18.2.1339 harp raporudur:

1. Sakız adası istikametinden gelerek Çeşme şimâlindeki Kara adası civarındaki karakollarımıza piyade ve makineli tüfek ateşi açan beş büyük kayık, mukabil ateşlerimizle tardedilmiştir.

2. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

توپکیانیول ملت مجلس حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه

۲۹/۷/۲۵ حرب زاپورده

۶ — قوجه ایلی منطقه سنده : ۲۹/۶/۱۰ ده ایکی انگلیز طیاره سی طرفمزدن بتوکله طوزله آره سنده کی سمندوفر کوپرولرینك قاچ دقیقه ده تخریب ایدیلدیکی تدقیقه ایدلدیکی خبر آلنمشدر. ۲۹/۶/۱۶ ده انگلیزلرك علی پاشا چفتلغنده سواری بلوکی ایله بوستانجی ده کی طابورینه ۶۰۰ کشیلك بر پیاده قوتی بوستانجی ایچ ارمه کوی — کوپرك یقنلرنده قره صاو چفتلكلری اورتسنده زرهلی کوندرمه بولنمه یله قوه حکومه جاعلیه ایله کز بدن آره سنده کی مرضی اشغال ایتمشدر. تطیقات مقصدیله بایلان بوحرکته ۱۴ طیاره اشتراك ایتمه وبعضه طرف کیدیلدیکی آره لرنده اشارت تعاقب ایدلمشدر.

۲۹/۶/۱۷ ده کمیزده استانبولدنکی انگلیز مضربه سی ۲۴ نفر له تبدل ایدلمشدر.

۲۹/۶/۱۸ ده ایکی انگلیز طیاره سی فقط خاصل اورتسنده دولاشمشدر.

۷ — چناقه قلعه منطقه سنده : ۲۹/۶/۱۸ ده کمیلیمزده طرفلرندن ایکی انگلیز طیاره سی فقط خاصل اورتسنده دولاشمشدر.

۸ — سوکه منطقه سنده : ۲۹/۷/۲۷ ده ساعت ۲۰ ده حوکره ده پیاده کمیلریمز طوزله برونندکی آطه ده ساعتلرجه ایسته مشدده پوسته لرمزه آتشلر اورافعلا متوقفدر.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

فوزی

اصله مطابقدر ۲۹/۷/۱۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

19.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 10.2.1339'da iki İngiliz zabiti tarafından Pendik'le Tuzla arasındaki şimendüfer köprülerinin kaç dakikada tahrip edileceği tetkik edildiği haber alınmıştır. 16.2.1339'da İngilizlerin Alipaşaçiftliği'ndeki süvari bölüğü ile Bostancı'daki taburdan üçyüz kişilik bir piyade kuvveti Bostancı - İçerenköy-Küçükbakkal-Karamançiftliği üzerinden Nuruban köyüne yürüyüş yaptıktan sonra Çamlıca ile Göztepe arasındaki mevzii işgal etmiştir. Tatbikat maksadıyla yapılan bu harekete 12 tayyare iştirak etmiş ve bazı harp gemileriyle aralarında işaret teâti edilmiştir.

17.2.1339'da Gebze istasyonundaki İngiliz müfrezesi oniki neferle tebdil edilmiştir.

18.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında: 18.2.1339'da Kilitbahir'den kalkan iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

3. Söke mıntıkasında: 17/18.2.1339'da saat 9.30 sonrada bir düşman römorkörü Tuzlaburnu'ndaki Adadere sahiline yanaşmak istemişse de postalarımızın ateşiyle uzaklaştırılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

20.2.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

21.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 20.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmış ve saat 11 evvelde sekiz parçadan ibaret bir torpido filosu adalar cenûbunda öğleden sonra saat 2'ye kadar manevra yapmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında: Kale istikametinden iki saat kadar top sesleri işitilmiştir.

3. Söke mıntıkasında: Tuzlaburnu'na yanaşmak isteyen bir düşman romorkörü postalarımızın ateşiyle sahilden uzaklaştırılmıştır.

22.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 21.2.1339'da ondört parçadan mürekkep bir filo saat 3 sonrada adalar açıklarında dolaşmış ve Marmara açıklarına doğru endaht icrâ ettikten sonra İstanbul istikametine gitmiştir.

İki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve avdette bu tayyarelerden birisinin Tuzla civarında yere indiği görülmüştür.

Gebze istasyonundaki İngiliz müfrezesi bir zabit, bir çavuş ve onbeş neferle tebdil edilmiştir.

Saat 6 sonrada Büyükada ve Alemdağı istikametinden işaret fişekleri endaht edilmiş, aynı zamanda derinden top sesleri işitilmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında: 21.2.1339'da saat 7 evvelden 8 sonraya kadar Kale istikametinden fâsılalı top sesleri işitilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

انقره

۲۹ / ۷ / ۷۴

030	10					

۲۹/۷/۷۲ حرب رایورید.

۱- قوجایلی منطقه سنده : ۲۹/۷/۷۲ اوگله ده هتورا ۲۱۰ سه ۱۵۰ ه قدر بر درید ناوط ترووازده و ۱۰ طوریده ده مترب بر جلویه بویوک آطه نك غرب اچقلرنده ماتوره بایرقی ویرلرده ۸:۷ سفینه حربیه نك ۴۰ پاکمده ده غیرنظامی جوبه ده غرو کتدیکی ترصد ایدلمشدر. بونه سفائر حربیه کی طرفندن کیچیلمه تدبیر یاپلمزده کورفز استقامتنه طوزله، دایره، یالوه دوه بویوی برونه دوغرو یوروتلمه توجیه ایدلمه واشارت قتشکدی آنلشمشدر. کیچیلمه ترصد ره موکدرلر بر قاچ دکه سفینه بنك طوزله آچیلدقده دوردیکی وهلیوتایله مخابره ایتکلری کورلمشدر.

ایکی انکلز طیاره سی دایره ده بالجه جزیره قدر قط فاصلی تعقب ایتمه و بالجه جزیره ده قط فاصلی تجاوزله آله اورمه، قاضلی اوزرنده عودت ایتمشدر.

۲- جناح قلعه منطقه سنده و بر انکلز غروازوری ایله آنی طوریده مرمره ده قلعه استقامتده کیچمه و اوچ انکلز طیاره سی قط فاصل خبشت دوکمشدر.

۳- ازمیر منطقه سنده : ۲۹/۷/۷۲ پاکمده ده بایرقی تعقبه ایدلمیه بسه سفینه حربیه نك الملرکزنده جوبه ده غرو کتدیکی کورولمه ویرلرده برتاکه کیچمشدر.

ایچ حربیه کومیسری
فوزی

ادانه
۲۲۹/۷۱ ح
صفنلر

Ankara
24.2.1339

23.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 22.2.1339 öğleden sonra saat 12'den saat 6.10'a kadar bir dritnot, bir kruvazör ve on torpidodan mürekkep bir filonun Büyükada'nın garp açıklarında manevra yaptığı ve bunlardan yedi-sekiz sefîne-i harbiyenin saat 2.25 sonrada Hayırsızada istikametinde cenûba doğru gittiği tarassut edilmiştir. Düşman sefâin-i harbiyesi tarafından geceleyin muhtelif zamanlarda körfez istikametine, Tuzla, Darıca, Yalova, Deveboynu burnuna doğru projektör tevcih edilmiş ve işaret fişekleri atılmıştır.

Geceleyin tarassut romorkörümüz bir kaç düşman sefinesinin Tuzla açıklarında dolaştığını ve hilyosta ile muhabere ettiklerini görmüştür.

İki İngiliz tayyaresi Darıca'dan Balçık civarına kadar hatt-ı fâsılı takip etmiş ve Balçık civarında hatt-ı fâsıla tecavüzle Akören-Kadılı üzerinden avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında: Bir İngiliz kruvazörü ile altı torpido Marmara'dan Kale istikametinde geçmiş ve üç İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl garbında dolaşmıştır.

3. İzmir mıntıkasında: 22.2.1339 saat 4 sonrada bandırası tefrik edilemeyen beş sefine-i harbiyenin Adalar Denizi'nden cenûba doğru hareketi görülmüş ve bunlardan biri şimâle gitmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه
عدد

٢٩ / ٢ / ٣٤ حرب ایوری

١ - جیاده فقه نظفه سنه ٢٩ / ٢ / ٣٤ ده ایکلیز قرا
ایکلاشیم مایاله آیلی قرداندو ...
یقه ... بوندن اعتبارا ...
لذا آیلی قرداندو ... اعلان قیلندیغندن برقرداندو ...
... مروره بولنمشدر.
... طیارلری ... آیلی قرداندو ...
... وعودتلرینده ...
٢ - ایرمی ... سنه : ٢٩ / ٢ / ٣٤ ... اعلان قیلنمشدر.
... قیمه ... یازیلمشدر.

اداره ٢٩/٢/٣٤

هنگل

اعلان صورتیدر
اعلان حربیه

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
25.2.1339

24.2.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: 23.2.1339'da bir İngiliz kruvazörüyle mensûbiyeti anlaşılamayan iki kruvazör ve dört torpido Marmara'dan Adalar Denizi'ne çıkmış ve Bozcaada önünde bir müddet dolaştıktan sonra cenûba doğru gitmiştir. Kezâ iki kruvazör ve bir torpido Adalar Denizi'nden, bir kruvazör ile bir torpido Maydos'tan Marmara'ya gitmiştir.

Kilitbahir'den kalkan iki kara tayyaresi Boğaz'ın Rumeli sahilini takiben garba doğru gitmiş ve avdet etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında: 22.2.1339 saat 4 sonrada Adalar Denizi'nde cenûba gittiği tarassut edilen beş sefîne-i harbiye Sakız limanında bir müddet tevakkuftan sonra şimâle hareket etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

انقره

۲۹/۷/۲۶

۲۹/۷/۲۶ باکو

۱- قوجه ایلی نطقی ده : ۲۹/۷/۲۶ ده آطلرا ندیغی رایتو یه
کلمه آیکی انکلز ضابطی گلوزه یه تنه فطه نامی اوه ندی وللاتدی
صکرا عودت ایتمه ، بو نده بر بیلک طوزله شرقنه ، برایتیلک خو
آلنشدر .

۲- چنانه قلعه نطقی ده : ۲۹/۷/۲۴ ده عباهدینه آتشمنده
قلعه استعانتده فاصله لی طوپ ـــ رن ایتلمه ده ۲۹/۷/۲۶
یکی کوپتا مجهول بر خیلوفان مدلی هوا رنده بولنه رمه آیا جوا
یردن ویلتو- تنوبراتی یا پیلی و اشارت فشکلری اتمانته
ایدیلکن تدر لشدر .

۳- ازمیر نطقی ده : مدلی استعانتده کلمه وبا ندیره سی
تقویه ایدیلمه سیه بر قروزدن - یاپم استعانتده کچمه ده ۲۹/۷/۲۵
یا اولده سفرکمار حیونوکی تاملی اطه جوارنده یاپم استعانتده
ردلشدقدنه سوزا سیاه شدرتی اکشدر .

ایکنجی فرقه قومندانی
فوزی

ارکانحرب رئیسی

Ankara
26.2.1339

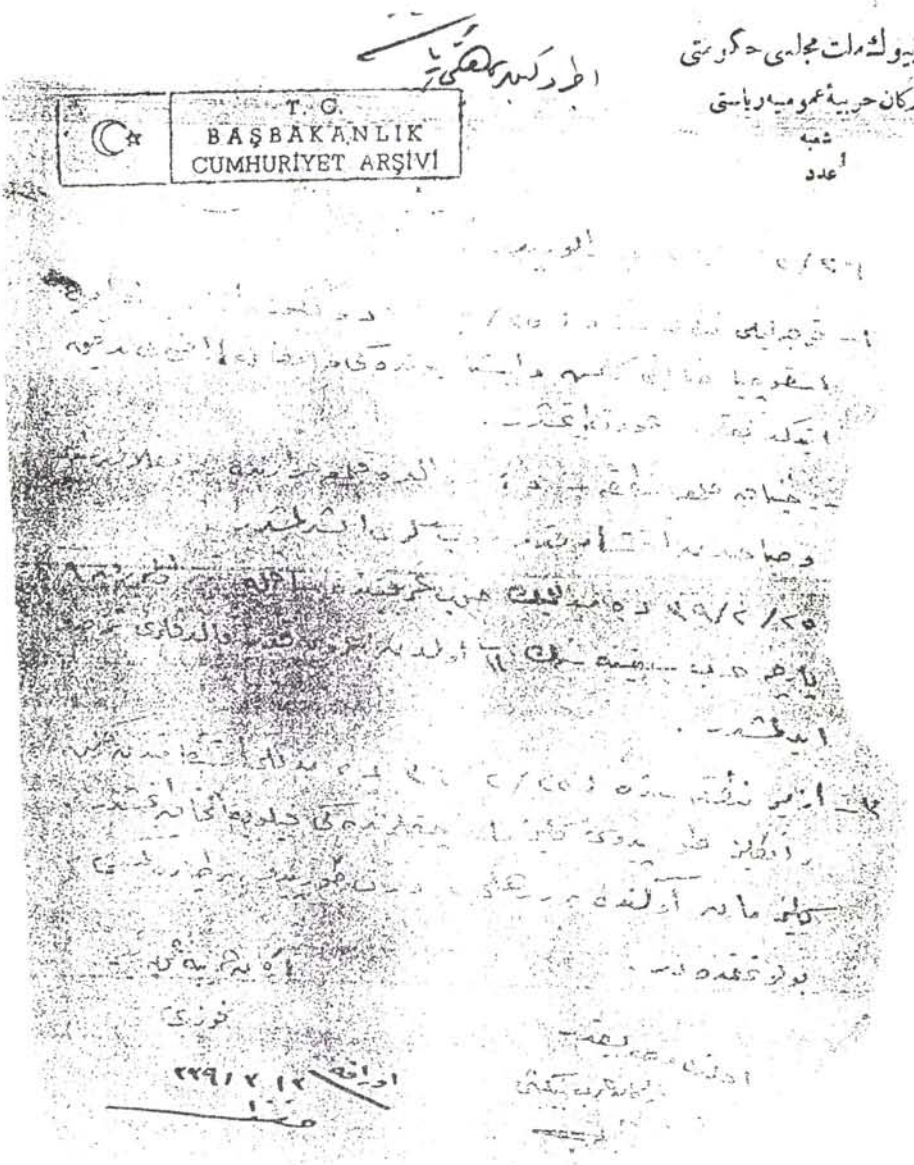
25.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 24.2.1339'da adalar üzerinden Darıca'ya gelen iki İngiliz tayyaresi Gebze'ye kadar hatt-ı fâsıl üzerinde dolaştıktan sonra avdet etmiş ve bunlardan birinin Tuzla şarkında yere indiği haber alınmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında: 24.2.1339'da sabahtan akşama kadar Kale istikametinde fasılalı top sesleri işitilmiş ve 24/25.2.1339 gecesi hüviyeti meçhul bir filonun Midilli civarında bulunarak arasıra projektör tenviratı yaptığı ve işaret fişekleri endaht ettiği görülmüştür.

3. İzmir mıntıkasında: Midilli istikametinden gelen ve bandırası tefrik edilemeyen bir kruvazör Sisam istikametine geçmiş ve 25.2.1339 saat 5 evvelde Seferihisar cenûbundaki Kanlıada civarında yarım saat kadar dolaştıktan sonra Sisam'a avdet etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
27.2.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

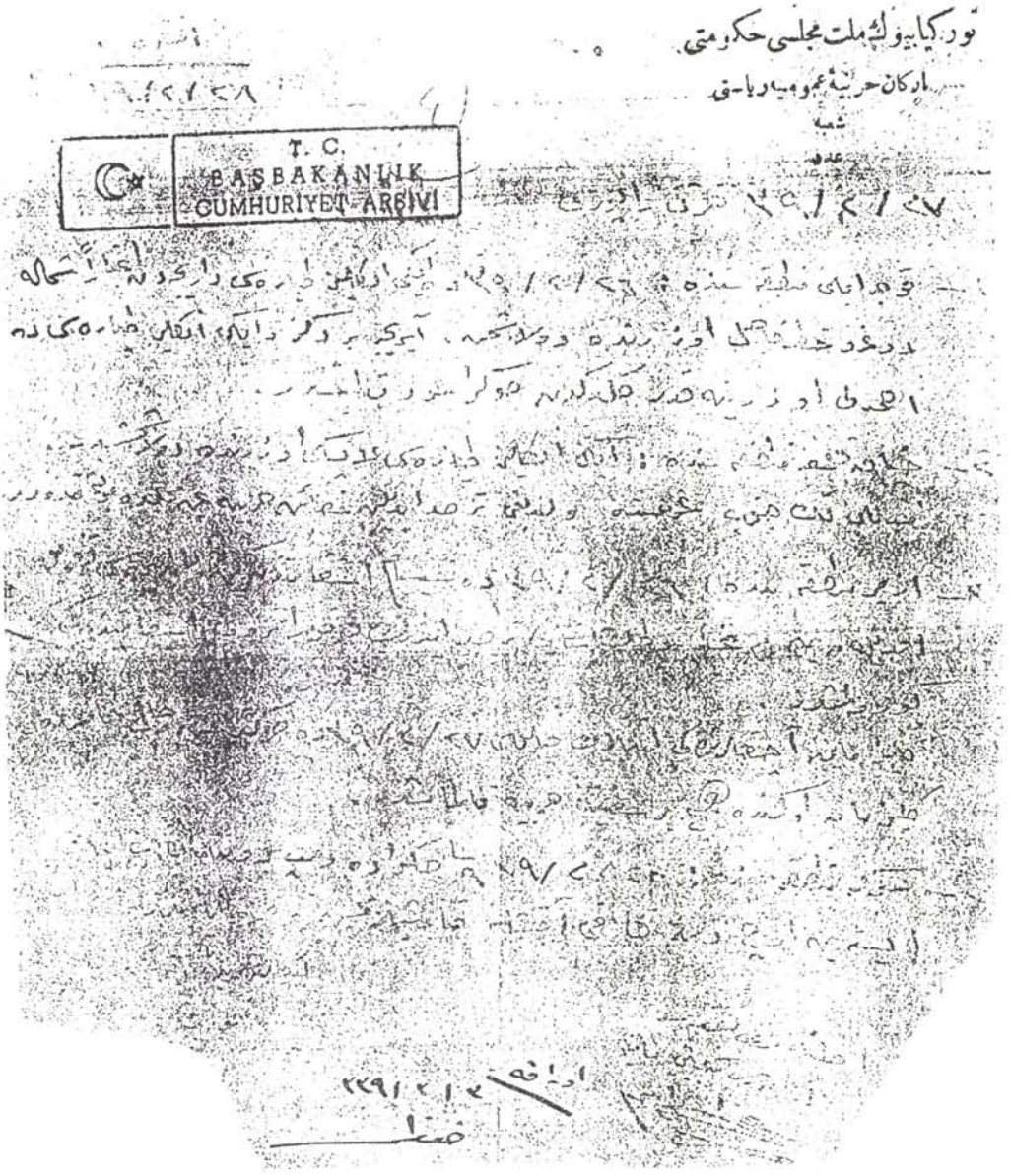
26.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 25.2.1339'da Gebze istasyonuna üç İskoçya zabiti gelmiş ve istasyondaki zabitan ve araziyi tetkik ettikten sonra avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında: Sahilde, Kale civarında sabahtan akşama kadar top sesleri işitilmiştir. 25.2.1339'da Midilli'nin cenûb-u garbîsinde sahile yakın olarak sekiz parça harp sefinesinin saat 11 evvelden gurûba kadar kaldıkları tarassut edilmiştir.

3. İzmir mıntıkasında: 25.2.1339'da Midilli istikametinden gelen bir İngiliz torpidosu Kilizman açıklarındaki filoya iltihak etmiştir. Kilizman önünde bir zırhlı, dört torpido, bir tayyare gemisi bulunmaktadır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
28.2.1339

27.2.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 26.2.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren şimâle doğru hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış, ayrıca bir deniz ve iki İngiliz tayyaresi de Ahmetli üzerine kadar geldikten sonra avdet etmiştir.

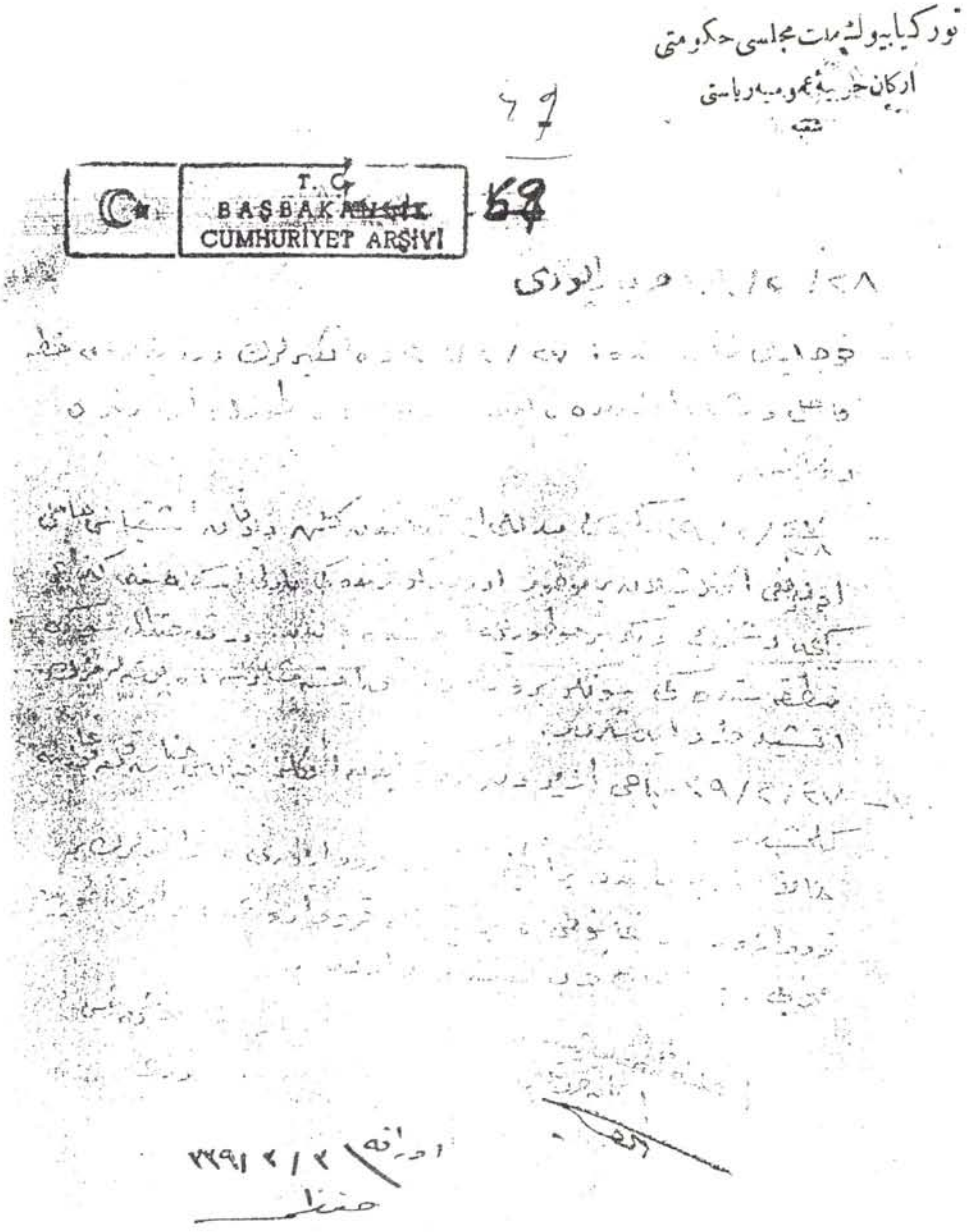
2. Çanakkale mıntıkasında: İki İngiliz tayyaresi Lâpseki üzerinde dolaşmıştır. Midilli'nin cenûb-u garbîsinde bulunduğu tarassut edilen sefâin-i harbiye aynı mahalde bulunmaktadır.

3. İzmir mıntıkasında: 26.2.1339'da Sisam istikametinden gelen, bandırası tefrik edilemeyen bir gambotun sahili tarassut ederek Kokura burnu istikametine gittiği görülmüştür.

Kilizman açıklarındaki i'tilâf filosu 27.2.1339'da hareket etmiş ve hâl-i hazırda Kilizman önünde hiç bir sefîne-i harbiye kalmamıştır.

4. Söke mıntıkasında: 25.2.1339 saat 9 sonrada Dipburnu'na takarrüp etmek isteyen üç düşman kayığı ateşle karşılanmış ve tardedilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
1 Mart 1339

28.2.1339 harp raporudur:

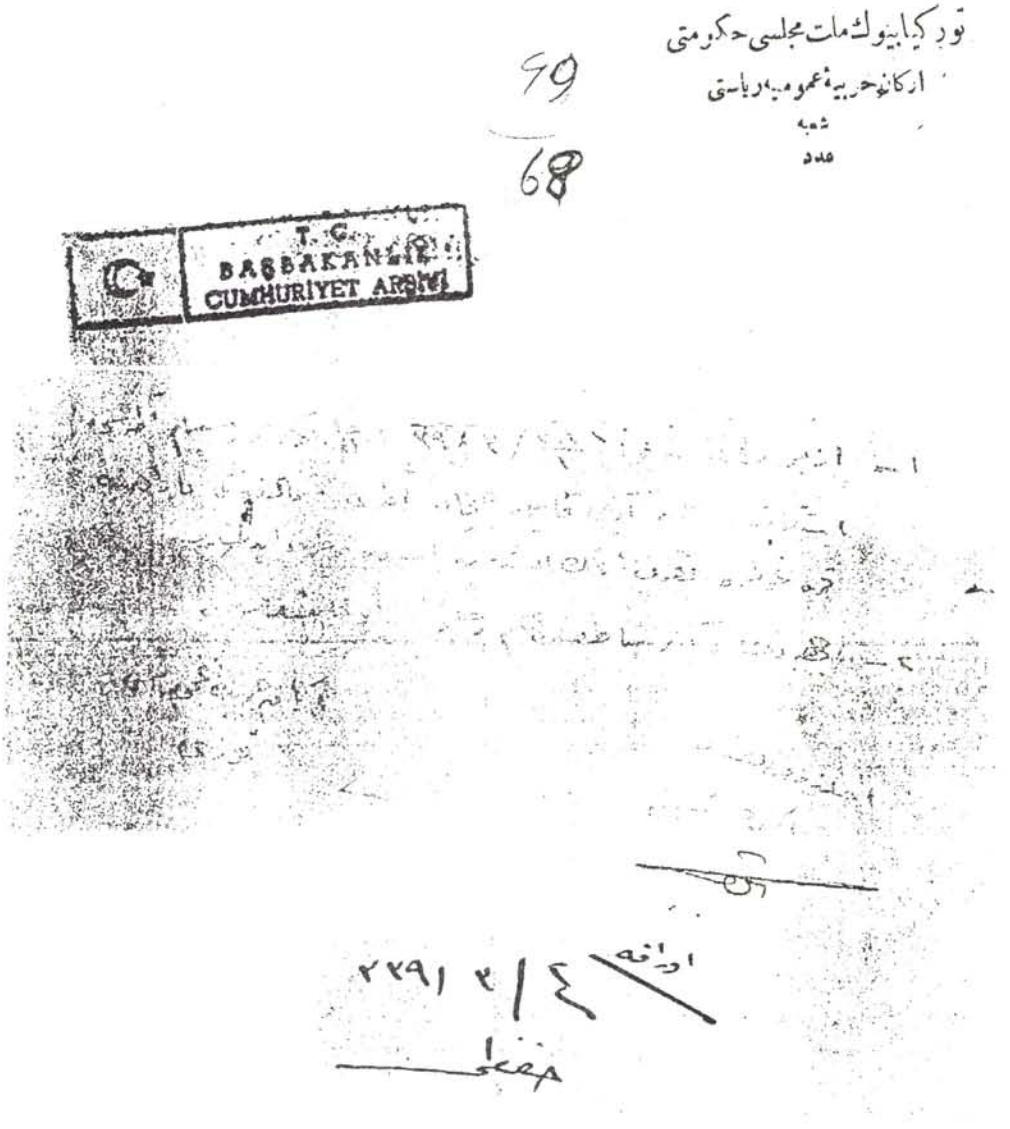
1. Kocaeli mıntıkasında: 27.2.1339'da İngilizlerin dört tayyaresi hatt-ı fâsıl ve Şile üzerinde ve iki tayyaresi de Tuzla üzerinde dolaşmıştır.

2. 27/28.2.1339 gecesi Midilli istikametinden gelen Yunan eşkiyasını hâmil olduğu anlaşılan bir motor Edremit körfezindeki Narlı iskelesine, kezâ aynı gece düşmanın diğer bir motoru ile arkasında bulunan dört sandal Söke mıntıkasındaki Süngerburnu'na yanaşmak istemişlerse de postalarımızın ateşiyle tardedilmişlerdir.

3. 27.2.1339 sabahı İzmir'den hareket eden İngiliz filosu Çanakkale Boğazı'na gelmiştir.

Halen İzmir limanında bir İngiliz keşif kruvazörü, Fransızların bir kruvazör ve bir gambotu, bir İtalyan kruvazörü, bir Amerika torpido muhribi ve bir Felemenk harp sefînesi vardır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
شعبه
عدد
69
68
T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

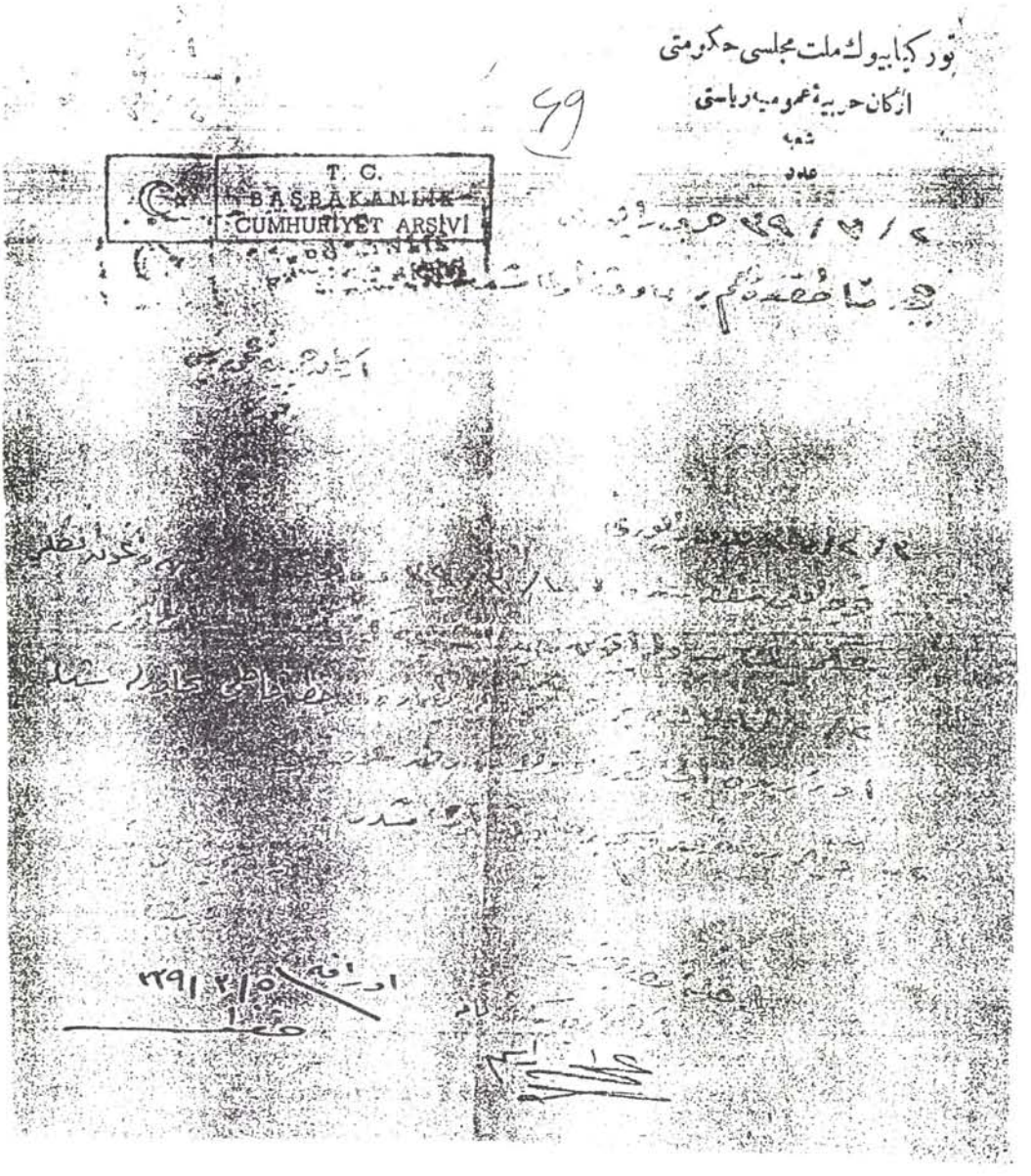
Ankara
2.3.1339

1.3.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında: 28/1.3.1339 saat 11 sonrada Sisam adası istikametinden iki kayık Sıçan adası şimalindeki Narantepe karakolumuza takarrüp etmek istemiş ise de tardedilmiştir.

2. Cephenin diğer menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
4.3.1339

2.3.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

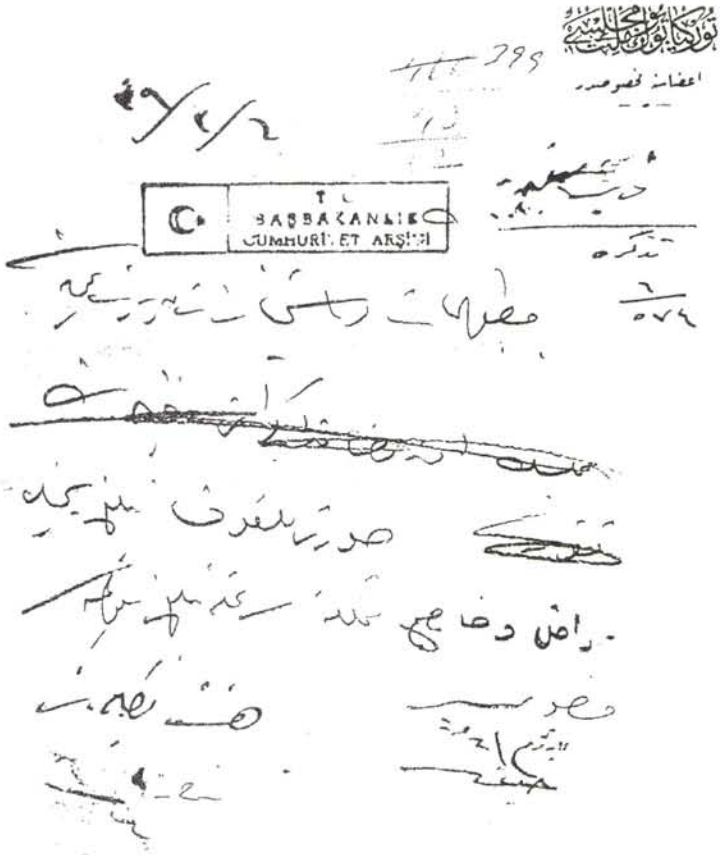
3.3.1339 harp raporudur:

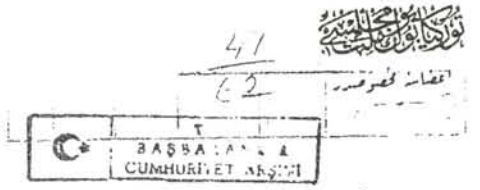
1. Kocaeli mıntıkasında: 1.3.1339'da Bostancı'dan beş vagon İngiliz askerinin mübâdele için Haydarpaşa'ya gittiği istihbar edilmiştir.

2/3.3.1339'da bir Fransız deniz tayyaresi hatt-ı fâsılı tecavüzle Şile üzerinde alçakta dolaşarak avdet etmiştir.

2. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Gayet müstaceldir.

6.3.1339

Tezkere
6 / 574

Matbûat ve İstihbarât Müdiriyet-i Umûmîyesine

Sûreti melfûf tebliğ-i resmînin dahil ve haric-i memlekete sür'atle tebliğ edilmesi mercûdur.

Hey'et-i Vekîle Reîsi
(İmza)

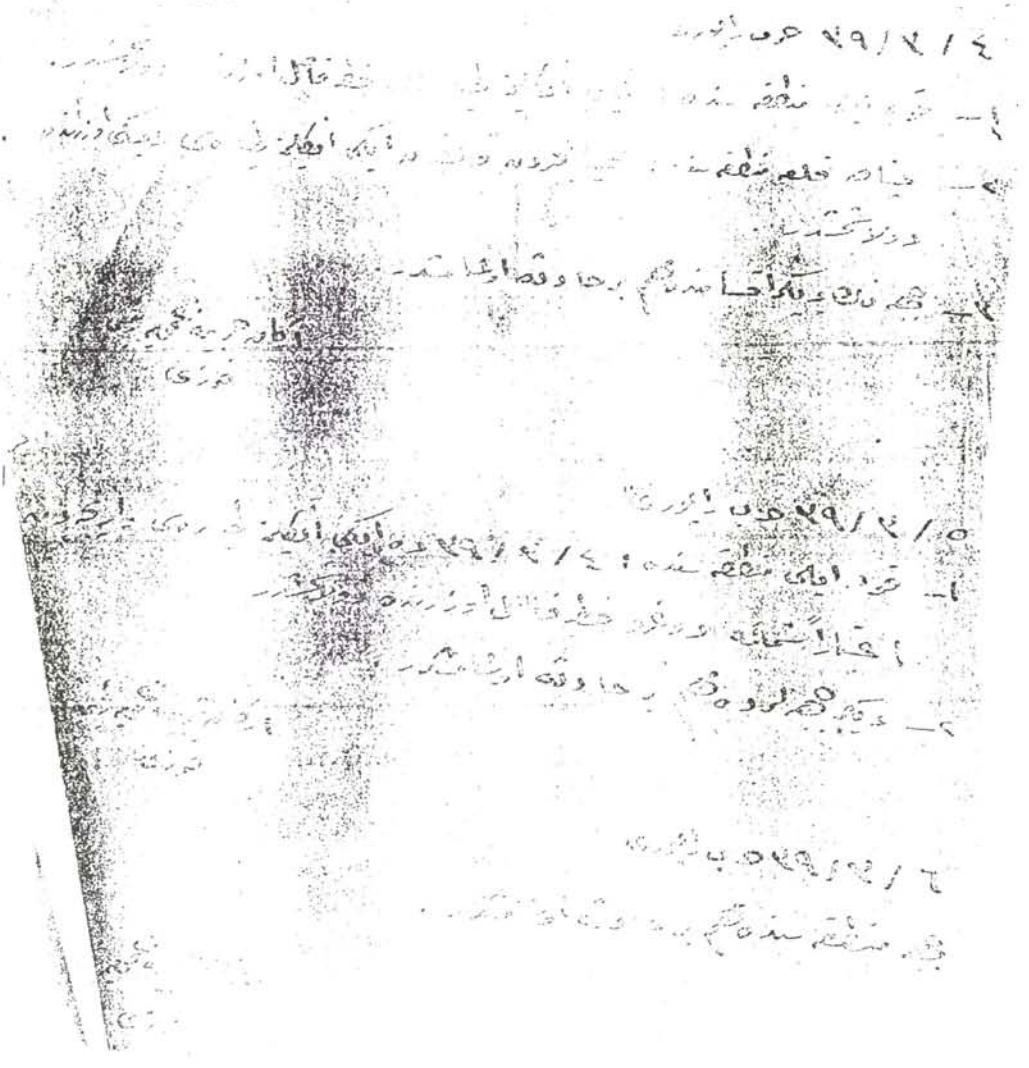
İ'tilâf devletlerinin Lozan Konferansı neticesi olarak hey'et-i murahhasamıza tevdi' ettikleri muâhede projesi istiklâlimizi muhil şerâiti ihtivâ ettiğinden şayân-ı kabul görülmemiştir. İ'tilâf devletleri bu projenin aynen kabûlünde ısrar ettikleri halde husûle gelecek neticenin mes'ûliyetinden müteberriyiz. Pek mühim ve hayatî olan Musul mes'elesinin bir müddet-i muvakkate zarfında halli ve malî ve iktisadî ve idarî mesâilde millet ve memleketimizin hukûk-u hayâtiyye ve istiklâliyyesinin tam ve emîn olarak istihsâli ve sulhu müteâkip memâlik-i meşgûlemizin sür'at-i tahliyesi esasları dahilinde sulh teşebbüsâtına devam olunması için hükûmete ekseriyet-i uzmâ ile me'zûniyet verilmiştir.

رکیابیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
شعبه
عدد

69

68

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
7.3.1339

4.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: İki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Çanakkale mıntıkasında: Kilitbahir'den kalkan iki İngiliz tayyaresi Lâpseki üzerinde dolaşmıştır.

3. Cephenin diğer aksâmında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

5.3.1339 harp raporudur:

1.Kocaeli mıntıkasında: 4.3.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren şimâle doğru hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

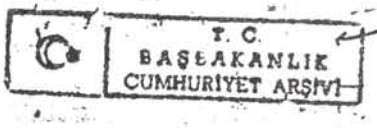
2. Diğer cephelerde mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

6.3.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
9.3.1339

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

7.3.1339 harp raporu:

1. İzmir mıntıkasında: Söke şimâl-i garbîsinde Tuzlaburnu'na yaklaşmak isteyen bir düşman motoru ile dört sandala, postalarımız tarafından görülerek ateş edilmiş ve bir saat devam eden müsademeyi müteakip sahilden tardedilmişlerdir.

2. Cephenin aksâm-ı sâiresinde mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

8.3.1339 harp raporu:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

69

[illegible] ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
برنجی شعبه
نمره

۲۹ / ۲ / ۹ حرب زایوری

۱ـ قوجه ایلی منطقه سنده : ۲۹/۲/۸ تاریخنده پرانکچه وکرطیاره‌ی شیلد منطقه سنده خط فاصل اوزرنده دوشمه . دیکر ایکی انکلیز طیاره‌ی ده داریجه دن اعتباراً خط فاصل بویله شیلد استقامه‌کیرك عودت ایتمشلردر .

۲ـ خیاه قلعه منطقه سنده : کلیدالجرد‌ه طاقامه دن انکلیز قره طیاره‌ی قلعه ولایکی استقامتنده اوچمه وعودت ایتمشدر .

۳ـ ازمیر منطقه سنده : ۲۹/۲/۸ ـ ۲۹/۲/۹ کاره ده سلم استقامتنده کلیه دوشمن تیارهلری طرف منطقه سنده بر مدت دولاشدقدن صکره غربه کیتمشلر .

آطه حربیه نخیریه رئیسی
فوزی

اصله مطابقدر
ارکان حرب بیکی ثانی

ادانه ۲۹۱/۲/۱۱
نمره

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

Ankara
10.3.1339

9.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 8.3.1339 tarihinde bir İngiliz deniz tayyaresi Şile mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış, diğer iki İngiliz tayyaresi de Darıca'dan itibaren hatt-ı fâsıl boyunca Şile istikametine giderek avdet etmişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında: Kilitbahir'den kalkan dört İngiliz kara tayyaresi Kale ve Lâpseki istikametlerinde uçmuş ve avdet etmişlerdir.

3. İzmir mıntıkasında: 8.3.1339 saat 4.30 sonrada Sisam istikametinden gelen bir römorkör Kanlıada açıklarında bir müddet dolaştıktan sonra garba gitmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 182 -

Ankara
12.3.1339

10.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 9.3.1339'da dört İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl ve Şile üzerlerinde dolaşmıştır.

2. Cephenin diğer menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 183 -

Ankara
12.3.1339

11.3.1339 harp raporu:

1. Kocaeli mıntıkasında: Bir İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılı takiben şimâle doğru gitmiş ve Erdenli mezarlığı civarında hatt-ı fâsılı tecavüz etmiştir.

2. Söke mıntıkasında: Bodrum'un Gümüş iskelesine takarrüp eden bir düşman kayığından karaya çıkan üç şahıs tarassut postamız tarafından sarılarak her üçü meyyiten elde edilmiş ve Kazıklı körfezi sahiline takarrüp ile karaya çıkmak teşebbüsünde bulunan iki kayık derûnundaki şakîler ateşle sahilden teb'îd edilmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

69

68

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

12.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 12.3.1339'da muhtelif saatlerde üç İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren şimâle doğru hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. İzmir limanında bulunmakta olan Felemenk gambotu 13.3.1339'da limandan çıkmıştır.

3. Cephenin aksâm-ı sâiresinde mühim bir hadise olmamıştır.

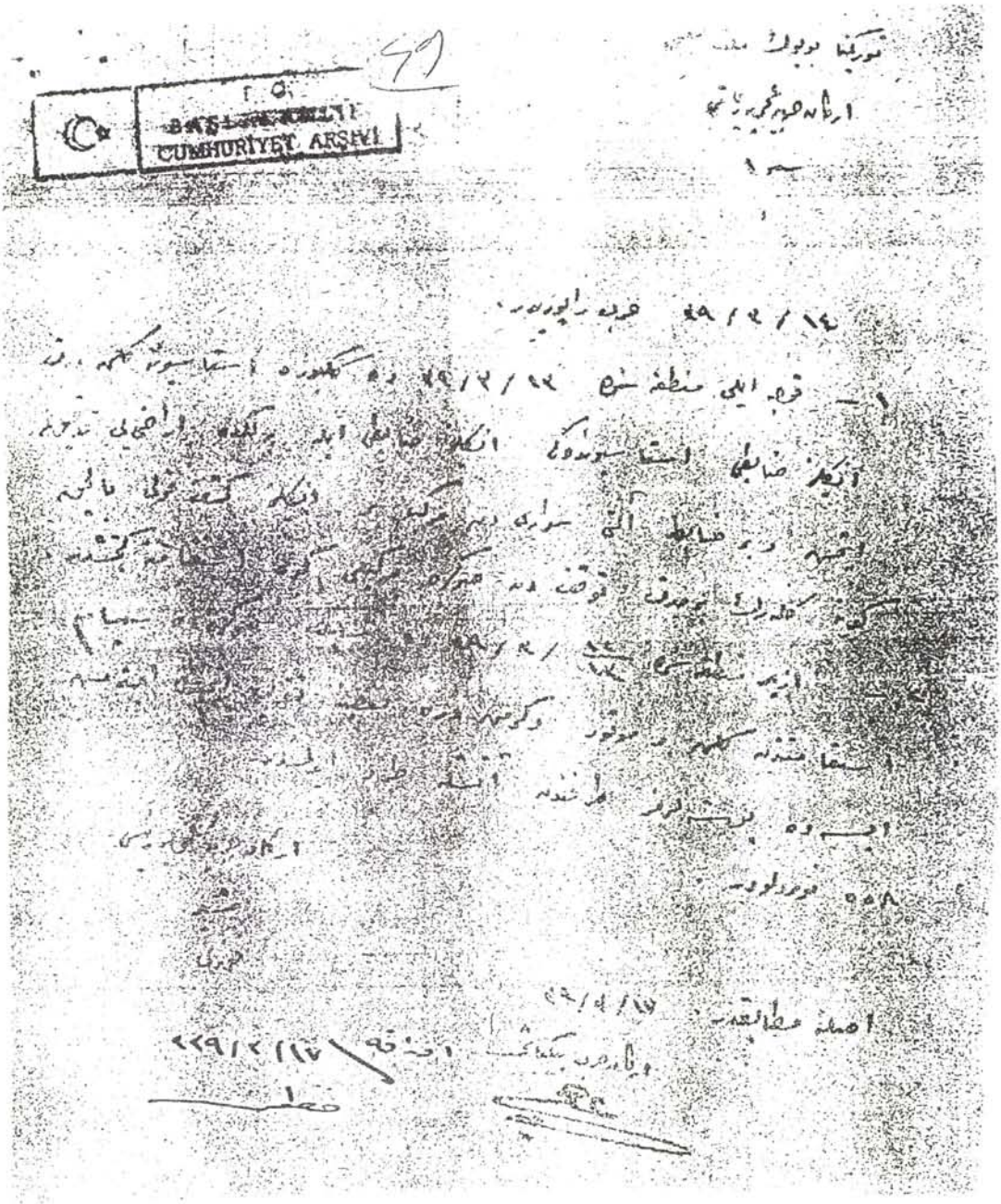
13.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: İki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında: Saat 10.30 evvelde 5600 ton cesametinde meç kruvazörü İzmir limanına girmiş ve limandaki 14000 ton cesametindeki Ernest Rönan kruvazörünün 13.3.1339 saat 3 evvelde İzmir limanını terkedeceği mezkûr kruvazör süvarisi tarafından bildirilmiştir.

3. Diğer cepheler menâtıkında mühim hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

14.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 13.3.1339'de Gebze istasyonuna gelen dört İngiliz zabiti istasyondaki İngiliz zabiti ile birlikte araziyi tetkik etmiş ve bir zabit, altı süvariden mürekkep bir İngiliz keşif kolu Balçık köyüne gelerek bir müddet tevakkuftan sonra Merkepliköy istikametine gitmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 12/13.3.1339'da saat 10 sonrada Sisam istikametinden gelen bir motor Değirmendere mansabına takarrüp etmek istemiş ise de postalarımız tarafından ateşle tardedilmiştir.

558 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

بیورۇ ملت مجلسی حکومتی
ادکاره حربیه ئیسی
سره

۲۹/۲/۱۵ حرب ژاندارمری.

۱ — قرعه ایله منطقه سنده ۲۹/۲/۱۴ ده ایکی انکیلز طیاره‌سی
وایجرده اشیاءات سائره دوغرو خط فاصل اوزنده دولاشمشدر.

۲ — ازمیر منطقه سنده ۲۹ نومرولو آمریقا طوپچیسی
ایله بر انکیلز طوپچیسی ۲۹/۲/۱۵ ده قلعه‌غوز
دلالتیله ازمیر لیمانه گیرمسه دیمده یه قلعه‌غوز ایله
لیمانی ترک ایتمشلردر.

۳ — دیگر جهتلرده مهم بر حادثه اولمامشدر. ۵۶۷ نومرولیدر.

ادکاره حربیه ئیسی
فوزی

اصله مطابقدر ۲۹/۲/۲۸
ادکاره حربیه کاتبی

۲۲۹/۲/۱۹ نمره ایله وارده

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

15.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 14.3.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren şimâle doğru hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında 219 numaralı Amerika torpidosu ile bir İngiliz torpidosu 15.3.1339'da kılavuz delâletiyle İzmir limanına girmiş ba'dehu yine kılavuz ile limanı terk eylemişlerdir.

3. Diğer cephelerde mühim bir hadise olmamıştır.

567 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹/۲/۱۸ خبر رادیو ...

۱ — ۲۹/۲/۱۵ ساعت ... صبح روز یکشنبه دو عدد موشک ...
آبگیر ... شمالی کلات ... منطقه حصار ... فرود آمد
۸۰۲۰ ... برقاع قابلیت ... حصار ... خواهد بود
صاحبان ... اعلام شده ... دولت ... صبح روز سیام
آقای ... کشته شدند
۷۴ ... ۲ — چهار فقره دیگر ... مراجعه نمودند
ارگان خبری ...
فوری

اصله مطابقت ۲۹/۲/۱۸
ارگان خبری ...

ارسال ۲۲۹/۲/۱۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

16.3.1339 harp raporudur:

1. 15.3.1339 saat 6 sonrada Yunan donanmasına mensup iki zırhlının şimâlden gelerek Midilli limanına girdiği ve 8.30 sonrada birkaç kayığın Seferihisar cenûbunda Sakızağacı sahillerinde bir müddet dolaştıktan sonra Sisam adasına gittiği görülmüştür.

2. Cephenin diğer menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

574 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

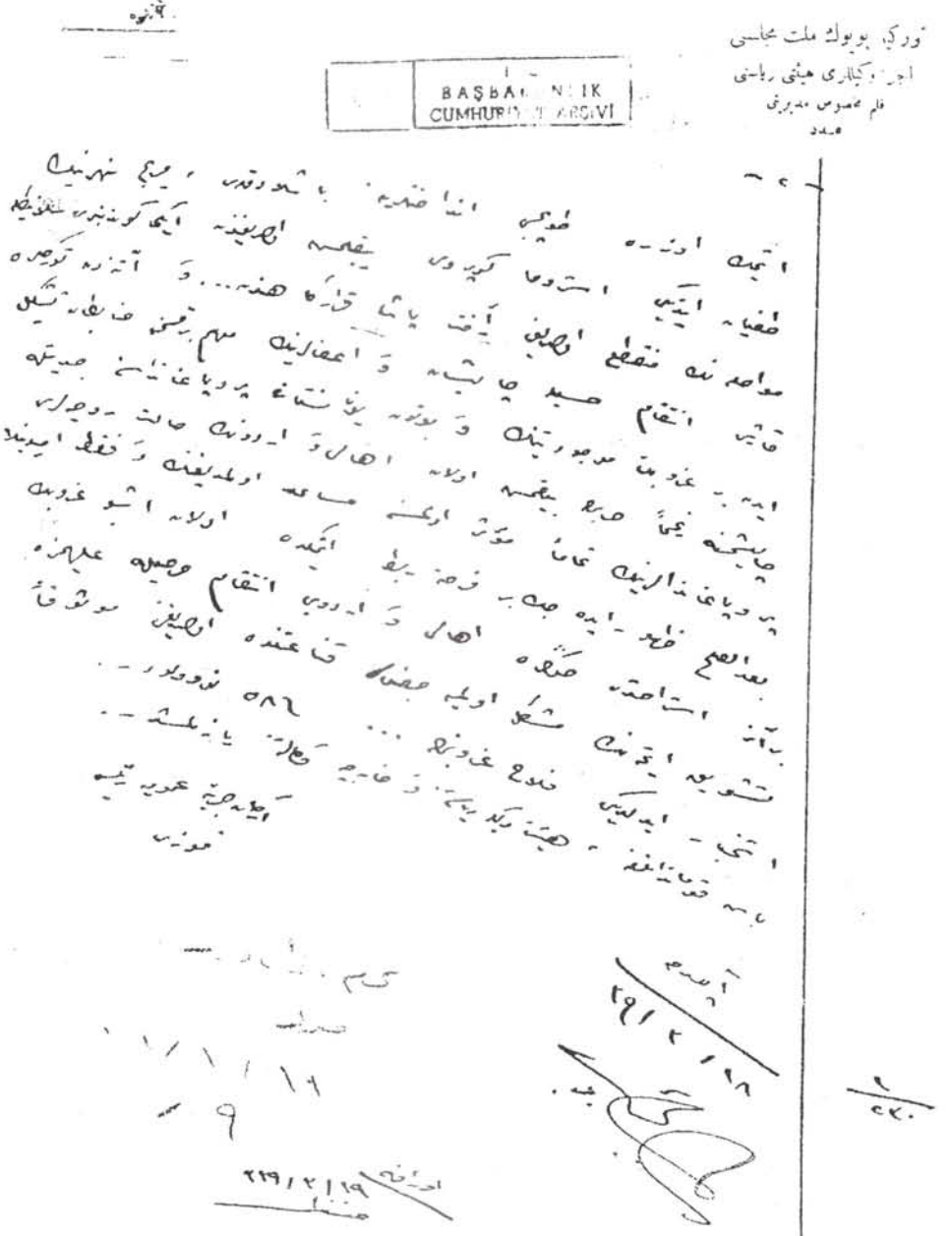
تورکیه بویوك ملت مجلسی
اجرا وکفایت هیئتی ریاستی
اك محصوص مدیریتی
BAŞBAKANLIK

اجرا وکفایت هیئتی ریاستنه

[illegible] آمستردام فابریقه‌لرینه سپاریش اهمیتله اولدیغندن اسکی و
سهاناتی وده آغاج ایچون یولی چیقاریلمق وبو یولده دیوه مناوبه ایله
مجبور چکمه طیاره‌لری حامل وایوریك متاکو کیبی مقاومتلی محوله‌لری
آغاج ایچمك اولمق اوزره آتمق قوللانمه‌سی مقتضی تشبثات اجراسی لزومنك
میدانه ویرلمسی ایچون حکومتجه اتخاذ مقتضی تدابیر اولدیغندن موقوفاً بیه‌یلکین
لوزه‌وده هدر اسلوب بولدرمق وزره ها-یقدنه‌یه آغاج ۲۹/۲/۱۱ آقساز بکیه
ها-یقدنه‌یله بولنان تفتیش مخابره اولندیغی خصوص محرره عطفاً انکه
آیاده جهه سنده ده یول قوبانی انقطاعنه ویریله بولنده استانبول اده‌یلرنك
ساعتی قدر تفتیش مخابره اولندیغی خصوص محرره عطفاً انکه
مساعده بایله اسباب وذخایر لوازمانی عسکریه مقتضیه تقویه وقوماندانلغه
ویریله‌یه فوق قدر تفتیش مخابره اولندیغی خصوص محرره عطفاً انکه
حکمنه دیوانه دیوانیه تکلیف وانکیز مثل سیاستلی کی فلنده اولدیغی جهتله
بایقوشه خانده ده‌یه قدر آغاجه ضایعه اوغرامه‌سی ایچون اهالی وذخیره
اوزره مظهره انقاذیه وها عاده‌یه قایه‌یه اعاده‌سی خصوص محرره عطفاً انکه
بایقوشه خانده ده‌یه قدر آغاجه ضایعه اوغرامه‌سی ایچون اهالی وذخیره
وکفیل تقیه‌یه قایه‌یه اعاده‌سی خصوص محرره عطفاً انکه
استانبول قدر تفتیش مخابره اولندیغی خصوص محرره عطفاً انکه
۲۹ ده آغاج ده‌یه قدر آغاجه کچیکی قوبانلرك جدانه
انواع - ایچون

[illegible] اوراق

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
17.3.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

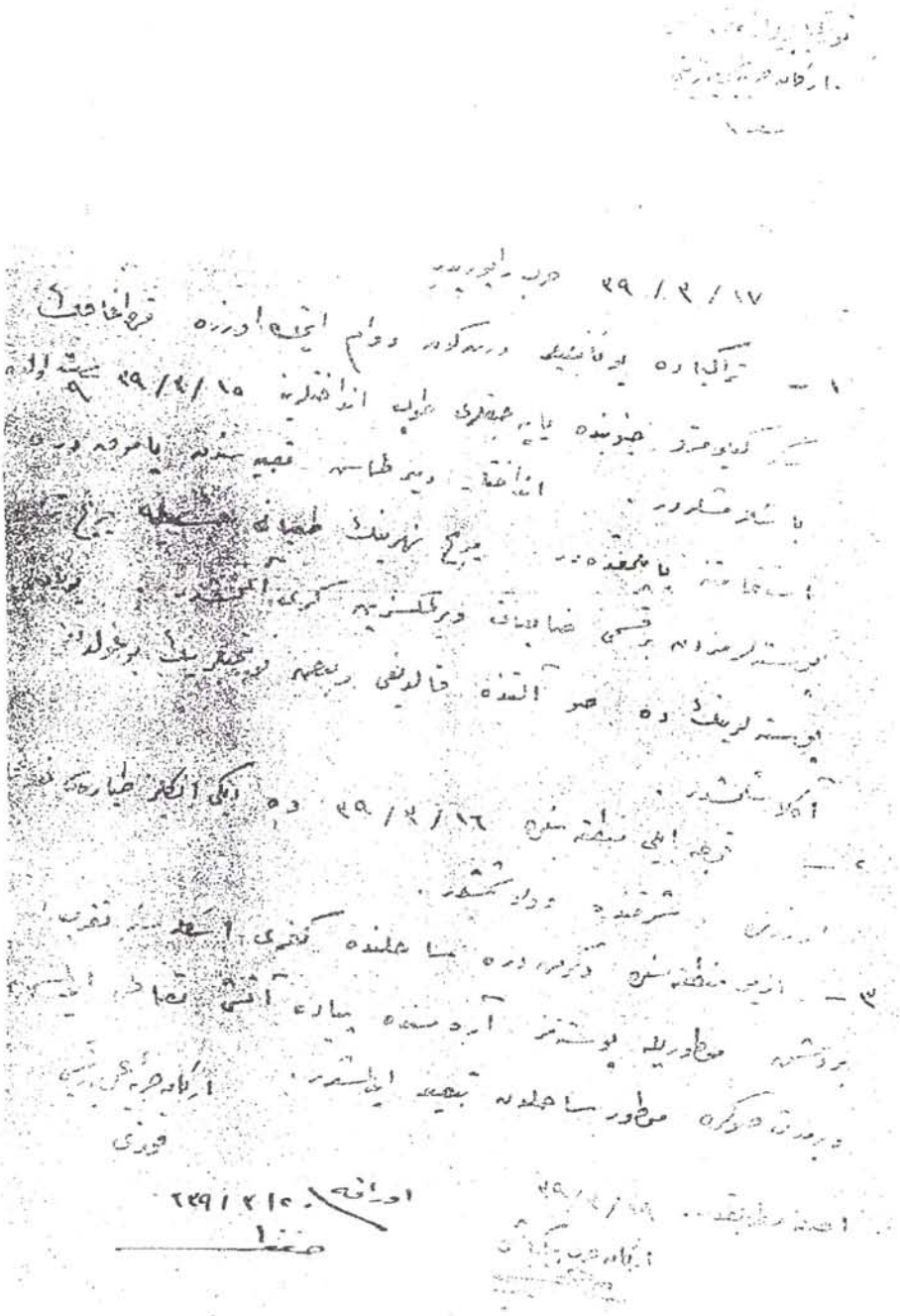
Yunanîlerin İngiltere'de Armstrong fabrikalarına sipariş eylemiş oldukları esliha ve mühimmâtın Dedeağaç için yola çıkarıldığı ve bunlardan dörder mitralyöz ile mücehhez bir çok tayyareleri hâmil vapurun mezkûr limana muvasalatla hamûlesini ihraç etmekte olduğu Altıncı Kolordu'dan, Meriç boyunda bir hadise vukûuna meydan verilmemesi için hükûmetler arasında muktezi teşebbüsâtın icrası lüzûmunun Londra'dan Horaslambord ve Harrington'a emrolunduğunun mevsûkan bildirildiği. Harrington ile Yunan Başkumandanlığı arasında 11.3.1339 akşamı bir buçuk saat kadar telsiz telgrafla muhabere olunduğu hususu muhbirlere atfen İngiliz Erkân-ı Harbiyesi'nden depo kumandanlığına verilen bir emirde, İstanbul depolarında mevcut bilcümle eşya ve levazımât-ı askeriye miktarının tesbiti talep olunmakta ve mevsûkan verilen malûmata nazaran da bunlardan mühim bir kısmının tefrik ve müzayede ile sattıracakları ve Yunan fırka kumandanlarından General Katamiyoziz'in Dedeağaç'tan Çanakkale'ye geldiği ve sebeb-i vürûdunun mektûm tutulmakta olduğunun haber alınarak tahkikat yapılmakta olduğu ve İngiliz Mümessil-i Siyasiliği mahâfilinde, ahvâl ve vaziyet-i hâzıra icabı olarak Fransa'da bir buhran-ı vükelâ zuhûr edeceği ve bu buhranın izâlesinden mevki-i iktidara manzûme-i ittifakiyeye daha sadık bir kabîne geldikten sonra sulh-u umûmî işlerine bakılabileceği ve aksi takdirde İngiltere'nin münferiden akd-i sulha muvafakat etmeyeceği ve bu husûsun Fransız ve İtalyan kabînelerine ihsas edilmiş olduğunun rivayet edildiği, İstanbul Kumandanlığından 84. Liva Kumandanı Miralay Vişatlevort 14.3.1339'da Dedeağaç'tan Karaağaç'a geçtiği ve Edirne Valisini ziyaret arzusunu izhar ettiği ve Yunanîlerin Karaağaç civarında dört gün devam etmek üzere topçu endahtla-

rına başladıkları, Meriç nehrinin tuğyân ettiği, *(Esteroma)* köprüsünün yıkılmış olduğundan iki günden beri Selânik'le muvâsalanın münkati olduğu Refet Paşa karargâhından .... ve Atina'dan Türklere karşı intikam hissiyle çalışan ve a'zâlarının mühim bir kısmını zabitan teşkil eden bir grubun mevcûdiyetinin ve bütün Yunanistan'da propagandasına ciddiyetle çalışmasına rağmen harpden bıkmış olan ahali ve ordunun hâlet-i rûhiyeleri, propagandalarının tamamen müessir olmasına müsait olmadığının ve fakat ümidinin ba'de's-sulh zuhûr edecek bir fırsata rabtetmekte olan işbu grubun biraz istirahatten sonra ahali ve orduyu intikam hırsıyla aleyhimize teşvik etmenin müşkil olmayacağı kanaatinde olduğunu mevsûkan istihbar edildiği Felâh Grubu'ndan ...

586 numaralıdır.

Başkumandanlığa, Heyet-i Vekile Riyâsetine ve Hariciye Vekâletine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

17.3.1339 harp raporudur:

1. Trakya'da Yunanlılar dört gün devam etmek üzere Karaağaç'ın sekiz km. cenûbunda yapacakları top endahtlarına 15.3.1339 saat 9 evvelde başlamışlardır. Endahtlar Demirtaş Tabyası'ndan Yamukdere istikametine yapılmaktadır. Meriç nehrinin tuğyanı hasebiyle Meriç'te postalarımızdan bir kısmı zayiât verilmeksizin geri alınmıştır. Yunan postalarının da su altında kaldığı ve bazı nöbetçilerinin boğulduğu anlaşılmıştır.

2. Kocaeli mıntıkasında 16.3.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde ve şarkında dolaşmıştır.

3. İzmir mıntıkasında Değirmendere sahilinde Kefri iskelesine takarrüp eden bir düşman motoru ile postamız arasında piyade ateşi teâti edilmiş ve bir müddet sonra motor sahilden teb'îd edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بویوک ملت مجلسی
ارکان حربیه ریاستی

۱ نسخه

۲۹/۲/۱۸ حربیه یوزباشی .

۱ — قوجه ایلی منطقه سنده تکبوزه استانبوزده برلوناده انکلز
مفرزه سی ۲۹/۲/۱۷ ده برضابط و ۱۵ نفرله
تبدیل ایدلشدر .

۲ — جبهه لرک دیگر منطقه لرنده برحادثه ادلا مشدر .

ارکان حربیه رئیسی
فوزی

اداره ۲۲۹/۲/۱۴۱

صحه

اصله مطابقدر ۲۹/۲/۲۰ ارکان حرب یکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

18.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında Gebze istasyonunda bulunan İngiliz müfrezesi 17.3.1339'da bir zabit ve onbeş neferle tebdil edilmiştir.

2. Cephenin diğer mıntıkalarında bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

غرب جبهه‌سی
قطعه
۲۲۹ . ۲ . ۱۹

۴۹

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیلاری هیئتی ریاسی
مهم مخصوص مدیریتی
۲۸۸

BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

اجرا وکیلری لطفیه یازیلسون

۲۹/۲/۱۴ تاریخلی

غرب تراکیا ده کی یونانلیلر اردوسی هفته وآلتی کیلومتر یاردهآتیه رك

۱ ــ بحری فوقلری اردولری آشاغیده یولسالله آکلمی فرقه‌سی دینلیکه کلمشدر. بوعینه کتاج تأیید در.

۲ ــ آکلمی فوقلری اردو قوماندهلیکی طرفندن بحری فرقه‌لره یازیلدیغی کبی بحری فرقه‌لرده یازیلمشدر. (بوقرارلر دائره وسیعنده) اوچ درجه‌لی وقرائت یازیلمشدر. سطحه سنده قوماندانلرله‌ده تماس

۳ ــ آکلمی (بوخبارده کتاج مذکوردر) درجه‌لی فرقه دائره‌ده

۴ ــ اوچنجی فوقلری اردو کوملجنده اوچنجی فرقه لدیکلی اوچنجی فرقه کوملجنه اوچ آکلمی فرقه جلب

۵ ــ سواری فرقه‌سی قراکاغی ویا آلاو دوه‌آی‌هیده بیری وسیوزده

آلی طوپلرکوی هواسنده

۶ ــ طوپچی فوقلری : اوچ درجه‌لی فرقه‌ده ۱۶ طوپ ، ۸ هوا ؛ بحری فرقه‌ده ۸ طوپ ، ۸ هوا ؛ آکلمی فرقه‌ده ۸ طوپ ، ۸ هوا ؛ اوچنجی فرقه‌ده ۱۲ طوپ ؛ اوچنجی فرقه‌ده ۸ طوپ ، ۸ هوا ؛ اوچ آکلمی فرقه‌ده ۸ طوپ ؛ اوچ درجه‌لی فرقه‌ده ۴ طوپ ، ۴ هوا ؛ طوپچی فرقه‌ده ۱۲ طوپ ، ۴ هوا ؛ درجه‌لی فرقه‌ده ۶ طوپ ، ۴ هوا طوپ واردر.

۷ ــ آکلمی اوچنجی درجه‌لی قوماندانلرینه کامیلا انکلیز طوپلرینه بدرلی انکلیز آتمه طوپچی طاقمی بولسالله‌لی هفته‌ده بر هزار مرمی ایله بر کورسلرلی اعطا ایدیلمیدر. یالکز صوك زمانلرده یونانلیلرك انکلیزلرده آتمه طوپ آلمسیله اولمشدر.

۱ ع ع رئیس

۱۹ ــ ۲۹/۲ تاریخ و ۵۹۹ نومرولیدر.

فوزی

واتا بارلامنق اوزره ، حوالت اولنمق تحریراتی تاریخ ونومرولیات دوسیه‌لرینه درج اولنمالیدر.

392

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
19.3.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

Garbî Trakya'daki Yunan Ordusu hakkında alınan 14.3.1339 tarihli malûmat bervech-i âtidir:

1. Birinci Kolordu'nun Atina'da bulunan İkinci Fırkası Diblinki'ye gelmiştir. Bu haber muhtâc-ı te'yittir.

2. İkinci Kolordu Kavala'da 9. Fırka ve Girit'ten gelen Beşinci Fırka'nın yerleştirildiği (bu fırkalar Drama ve Siroz'da), 14. Fırka'nın Siroz mıntıkasından Kavala ve Nasralı mıntıkalarından indiği (bu haberler de muhtâc-ı tetkiktir). Dördüncü Fırka Drama'da.

3. Üçüncü Kolordu Gümülcine'de, Üçüncü Fırka Ledikli, Onuncu Fırka Gümülcine, Onikinci Fırka Ferecik'te.

4. Dördüncü Kolordu Dimetoka'da, Onbir: Karaağaç'ta, Yedi: Dimetoka'da, Altı: Saltıkköy civarında.

5. Süvari Fırkası karargâhı ve bir alay Dedeağaç'ta, bir alay Ferecik'te, diğeri Karapınar'da. Ayrıca bir süvari alayının Dimetoka'ya naklolunduğu bildirilmektedir. Bu fırkanın lağvedilerek Üç ve Dördüncü Kolordulara taksim olunacağına dair olan haber teeyyüd etmemiştir.

6. Topçu kuvvetleri: Onbirinci Fırka'da 16 cebel, 8 sahra; Yedinci Fırka'da 8 cebel, 8 sahra; Altıncı Fırkada 8 cebel, 8 sahra; Üçüncü Fırka'da12 cebel; Onuncu Fırka'da 86 cebel; Onikinci Fırka'da 8 cebel; Ondördüncü Fırka'da 4 cebel, 2 sahra: Dokuzuncu Fırka'da 6 cebel, 2 sahra; Dördüncü Fırka'da 8 cebel, 2 sahra topu vardır.

7. İkinci, Üçüncü, Dördüncü Kolordularda kâmilen İngiliz toplarından mürekkep ikişer ağır topçu taburu bulunduğu hakkındaki haberlere, mübâlâğa görülerek itimad edilemez. Yalnız son zamanlarda Yunanlılar'ın İngilizler'den ağır top almış olması muhtemeldir.

19.3.1339 tarih ve 599 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوک ملت مجلسی

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

نمره ۱

۲۹/۲/۱۹ تاریخلی حرب رایورمز.

جمله منطقه سنده مهم برحادثه اولماشدر.

۲۹/۲/۲۰ حرب رایورمز.

۱ — دونکی منطقه سنده ۲۹/۲/۱۹ ده قره بوغه غربنده اگری قیمتنه باقدقلری نقطه سنه یاپیلان برطوبه طیاره آتشی له طرد ایدلمشدر. ۲۹/۲/۲۰ ده بوردوم ساحلنده برتکمه موطوری گورولمشدر.

۲ — دیگر منطقه لرده برحادثه اولماشدر. ۲۲۷ نومرولو

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

خوزه

اصله مطابقدر ۲۹/۲/۲۱

ارکان حرب بکلیکی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

19.3.1339 tarihli harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

20.3.1339 harp raporudur:

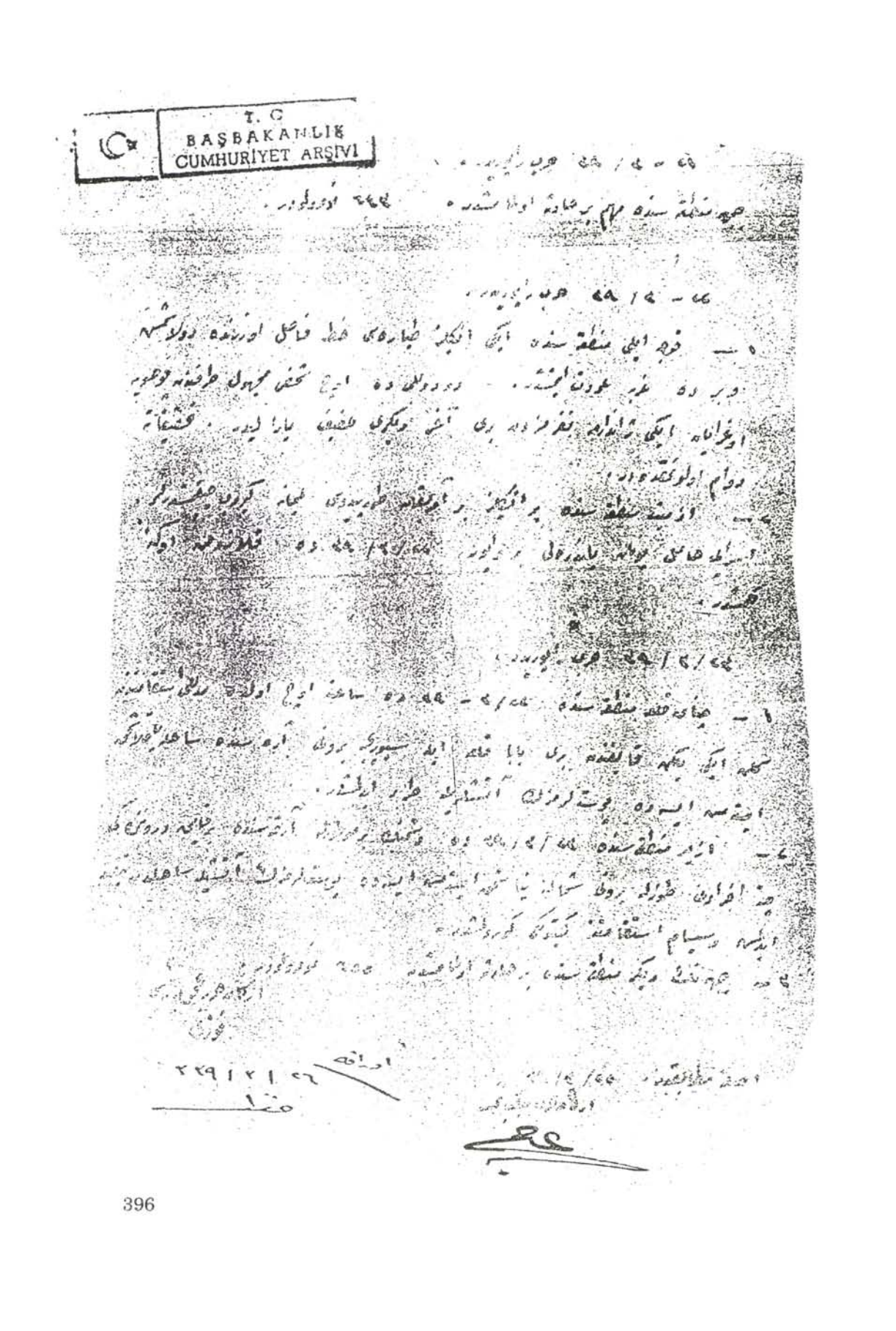
1. İzmir mıntıkasında 19.3.1339'da Karaburun garbında Eğri limanına yaklaşmak isteyen bir motorla bir kayık ateşimizle tardedilmiştir. 20.3.1339'da Bodrum sahillerinde bir düşman motoru görülmüştür.

2. Diğer mıntıkalarda bir hadise olmamıştır.

633 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

21.3.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

643 numaralıdır.

22.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve yine garba avdet etmiştir. Dudullu'da üç şahs-ı meçhûl tarafından pusuya uğrayan iki jandarma neferimizden biri ağır diğeri hafif yaralıdır. Tahkikata devam olunmaktadır.

2. İzmir mıntıkasında bir İngiliz, bir Amerikan torpidosu limana girip çıkmışlardır. Üserâyı hâmil Yunan bandıralı bir vapur 22.3.1339'da Klazuman önüne gelmiştir.

23.3.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında 22.3.1339'da saat 3 evvelde Midilli istikametinden gelen iki yelken kayığından biri Babakale ile Sivrice burnu arasında sahile yaklaşmak istemiş ise de postalarımızın ateşleriyle tardedilmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 23.3.1339'da düşmanın bir motorla arkasında bir kayık ve derûnundaki çete efradı Tuzlaburnu şimâline yanaşmak istemiş ise de postalarımızın ateşiyle sahilden teb'îd edilmiş ve Sisam istikametine gittiği görülmüştür.

3. Cephenin diğer mıntıkasında bir hadise olmamıştır.

655 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

398

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

24.3.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında 23/24.3.1339'da saat 11 sonrada Sıçan adasına gelen ve sahile takarrüp etmek isteyen bir motorla bir yelkenli kayık postalarımızın ateşiyle tardedilerek Sisam istikametine gitmiştir.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

76 numaralıdır.

25.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 24.3.1339'da iki İngiliz tayyaresi Gebze'den itibaren hatt-ı fâsılı takiben Şile istikametine gitmişler, birisi Gebze civarında, her ikisi de Şile istikametinde hatt-ı fâsılı tecavüz etmişlerdir.

2. Söke mıntıkasında 24.3.1339'da saat 9 evvelde Sisam istikametinden gelen ve içinde onbeş nefer bulunan üç düşman kayığı Dipburnu'na yaklaşmış ve bir saat devam eden müsademeyi müteakip kayıklar Sisam istikametinde teb'îd edilmiştir. Bir nefer hafif mecrûh olmuştur.

299 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بولاق منتخبی مجلس
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
سره ۱
عدد

حرب پیوردی ۲۹/۲/۲۶

۱- ازمیر منطقه سنده ۲۹/۲/۲۵ ساعت صوکره ده سفر بصارک هیزنج
صیمانه آطه سنه یر موطوربوط کلارک مرتباتنه برقاچ کش ایله آطه ده ایکی
منطقه سنه قاز دفنه صوکره سیام انتقاضه گچمشدر. بحق شاهده
قاتلی آطه هوانه گلمه دیگر بر موطورلی قایقه ایله بر دنی ساحله یه
یاخلوشمه ایسه ایسه ده پوستلرمزک آتشیله طرد ایدلمشدر. مدت
نهری جوبنده بوراده ساحله تقرب ایده دشمه قایغی طرد ایدلمشدر.
۲- دیگر منطقلرده مهم بر حادثه اولماشدر. ۷۰۴ نومرولودر.

ارکان حربیه عمومیه رئیس
فوزی

اصله مطابقدر ۲۹/۲/۲۸
ارکان حربیه بکیاتی

احاله ۲۹۱۲۱۰۸

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

26.3.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında 25.3.1339 saat 5 sonrada Seferihisar'ın cenûbunda Sıçan adasına bir motorbot gelerek mürettebatından bir kaç kişi ile adada iki mangalık siper kazdıktan sonra Sisam istikametine gitmiştir. Aynı saatte Kanlıada civarına gelen diğer bir motorlu kayık İpliburnu sahillerine yaklaşmak istemiş ise de postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir. Menderes nehri cenûbunda Boran sahiline takarrüp eden düşman kayığı tardedilmiştir.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

704 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوک ملت مجلس حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

4 j

68

۲۹/۲/۷۷ حرب ایوبیدر.

جیه منطقه سنده مهم برحادثه اولماشدر. ۷۴۸ نومرولیدر.

۲۹/۲/۴۸ حرب ایوبیدر.

۱- ازمیر منطقه سنده ۲۹/۲/۷۷ اوکلری حرکه سفری حاضر بولونمیه ایلی بروی وسائر اعلام آچیلمزدن روقوع دشمه فائقی رولدیغی کورلمشدر. ساعت ۹ حرکه قائمی آظم قوماندهٔ آچیلمزده ساعته تقریب جانشاه اوچ فائه پوسته بروی آتشیله بیمام استقامتی کیتمشدر. ۲۹/۲/۴۸

ساعته ۲ حرکه ده قائمی آظم آچیلمزده بردشمه موطورینه ساحل تقریب ایکیه اولدوغی وبیمام استقامتده کلمه ایکی فائقه جیمام آظم سنده قائمی آظم قوماندهٔ حرکی کورلمشدر.

۲- حرکه منطقه سنده ۲۹/۲/۷۷ ده کوچک مندرس جنوبنده ساحله اقیاصی تقریب ایدن بردشمه موطوری پوسته بروی آتشیله بیمام استقامتده غودجه ایتمشدر.

۲۹/۲/۷۹ حرب ایوبیدر.

۱- ازمیر منطقه سنده ۲۹/۲/۷۷ کیجه سی ایلی بروی تعاقب ایدن ساحله یاقلاشه و اوه ایکی فائقه بر طویه فاعل بر موتورلی قره جیمام آتشیله کیجه بولونه مرکزی باصمه و بولونه قوماندهٔ مکروه دیم طاقم قوماندهٔ شرهیه وتکمیر قره جیمام وقوتله بشبوز کشی تخمین ایدیلن اشقیانك تعقیب قیلدیرمزك ورودی اوزرینه ایلی بروی استقامتنه فعدیکدی و اوراده حاضر بولونلر. اوه ایکی صحرالی و سومورکوره پندیرك سیماه فرار ایتدیکدی و برابرنده وعاملرنده اصالیسنه عائد برسورو حوائج کوتوردیکدی آکلاشیلمشدر. شهر ایدیلن طاقم ضابطلرندن صاغدا اصالتلو افراددن ضایعات بولونمدیغی و مقدارنك تعاصیل آکلاشیلمدیغی و ایلی بروی قره جولنه برقاچ نفرك تخلف اولدیغی بیلدیرلمشدر.

۳- دیگر منطقه لرده مهم برحادثه اولمامشدر. ۷۵۴ نومرولیدر.

ارکان حرب عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۲۹/۲/۲۱
ارکان حرب بیکباشی

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

27.3.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

724 numaralıdır.

28.3.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında 27.3.1339 öğleden sonra Seferihisar cenûbunda İpliburnu ve Sakızağaç açıklarında dokuz düşman kayığı dolaştığı görülmüştür. Saat 9 sonrada Kanlıada civarında sahile takarrübe çalışan üç kayık postalarımızın ateşiyle Sisam istikametine gitmiştir. 28.3.1339 saat 3 sonrada Kanlıada açıklarında bir düşman motorunun sahili takip etmekte olduğu ve Sisam istikametinden gelen iki kayığın Sıçan adasından Kanlıada'ya doğru hareketi görülmüştür.

2. Söke mıntıkasında 27.3.1339'da Küçükmenderes cenûbunda sahil aksâmına takarrüp eden bir düşman motoru postamızın ateşiyle Sisam istikametinde avdet etmiştir.

29.3.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında 28/29.3.1339 gecesi İpliburnu şimâlindeki Doğanbey sahiline yanaşan ve oniki kayıkla bir topu hâmil bir motordan sahile çıkan eşkiya gece bölük merkezini basmış ve bölük kumandanı mecrûh ve bir takım kumandanı şehit düşmüştür. Karaya çıkan ve kuvveti beşyüz kişi tahmin edilen eşkiyanın takip kuvvetlerimizin vürûdu üzerinde İpliburnu istikametine çekildikleri ve orada hazır bulunan oniki sandal ve römorköre binerek Sisam'a firar ettikleri ve beraberlerinde Doğanbey ahalisine ait bir sürü mevâşi götürdükleri anlaşılmıştır. Şehit edilen takım zabitinden mâadâ ahali ve efrattan zayiât bulunduğu ve miktarının tamamiyle anlaşılamadığı ve İpliburnu karakolundan birkaç neferin kaybolduğu bildirilmiştir.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

754 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible]

[illegible] ۲۵ - ۷ - ۷۰

۱ - [illegible] ۲۵/۷/۷۰ [illegible]

۲ - [illegible] ۲۵/۷/۷۰ [illegible]

۳ - [illegible]

۴ - [illegible] ۷۵۸ [illegible]

[illegible]

[illegible] ۲۵/۷/۷۰

[illegible]

[illegible] ۲۷۹/۷/۲

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

30.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 29.3.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren Mudaralı'ya kadar hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında 28/29.3.1339 gecesi vukubulan Doğanbey baskınında mecrûh olduğu bildirilen bölük kumandanı da aldığı cerîhadan müteessiren şehit olmuştur.

3. Söke mıntıkasında Değirmendere menbaı açıklarından onbir kayıkla ufak bir vapurun Sisam istikametinde hareketi görülmüştür. Güllük ve İspilikos sahili açıklarında düşmanın kayıklarla sahili tarassut ederek dolaştığı müşahade edilmiştir.

758 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

68

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

31.3.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 30.3.1339'da otodrezin ile Gebze istasyonuna iki İskoç zabiti ve iki sivil gelerek arazi üzerinde bir müddet tevakkuftan sonra avdet etmişlerdir. Haydarpaşa'da bulunan İngiliz Hussar Alayı'nın iki bölüğü mezkûr Alay Kumandanlığıyla beraber Maltepe'ye gelerek Soğanlıköy civarında ordugâh kurmuşlardır.

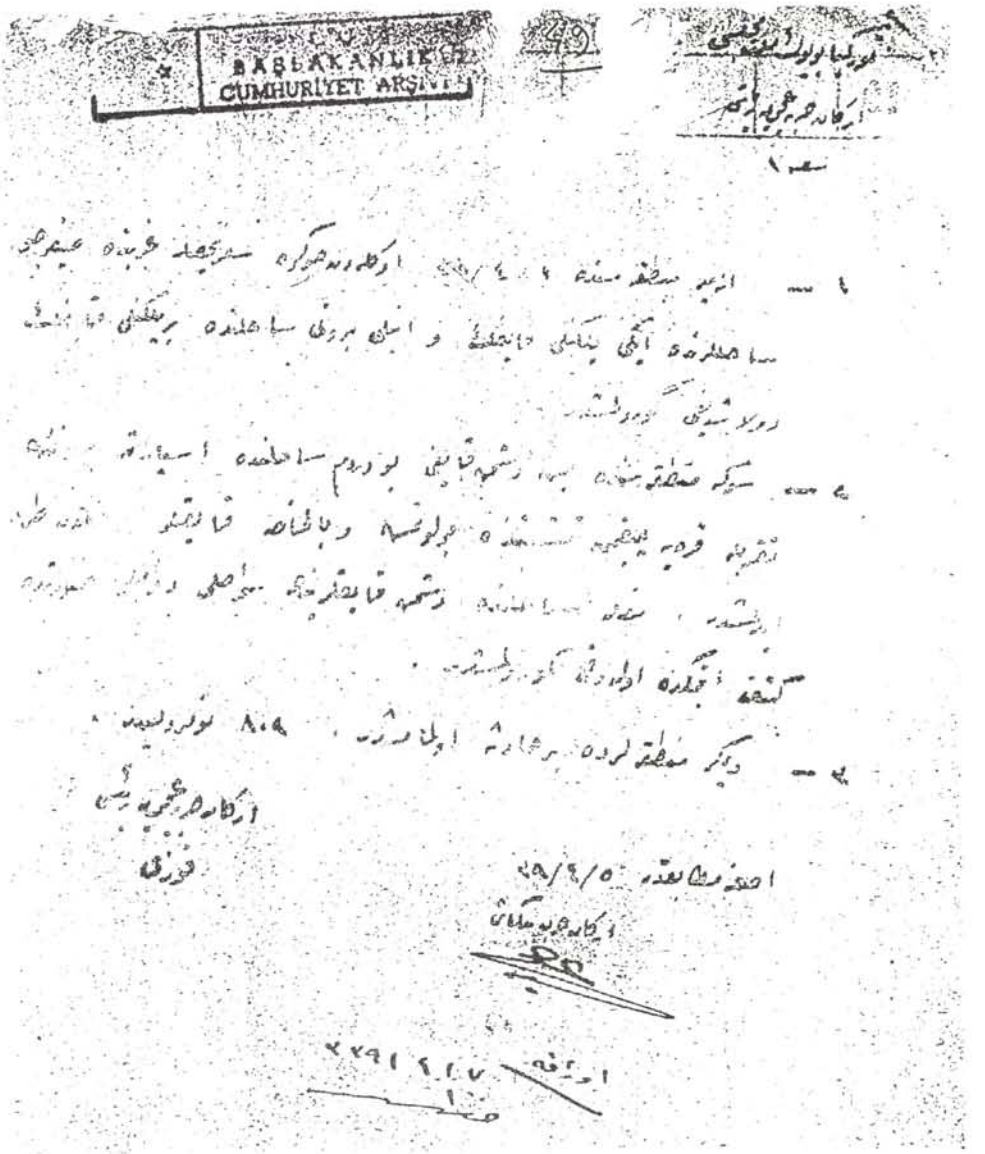
2. Çanakkale mıntıkasında 29 Mart 39 saat 3 sonrada Ayvacık cenûbunda Sivrice burnu şarkında postamıza iki kilometre kadar yaklaşan bir sandal bir müddet sahili tarassut ettikten sonra Mavloh istikametine gitmiştir.

3. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

1.4.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır. Doğanbey baskınında iki zabit ve bir nefer şehit, üç nefer mecrûh, ahaliden bir erkek, bir kadın şehit, beş erkek, üç kadın mecrûh ve bir neferin esir olduğu anlaşılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

1. İzmir mıntıkasında: 1.4.1339 öğleden sonra Seferihisar garbında Sigacık sahillerinde iki yelkenli kayığın ve İpliburnu sahilinde bir yelkenli kayığın dolaştığı görülmüştür.

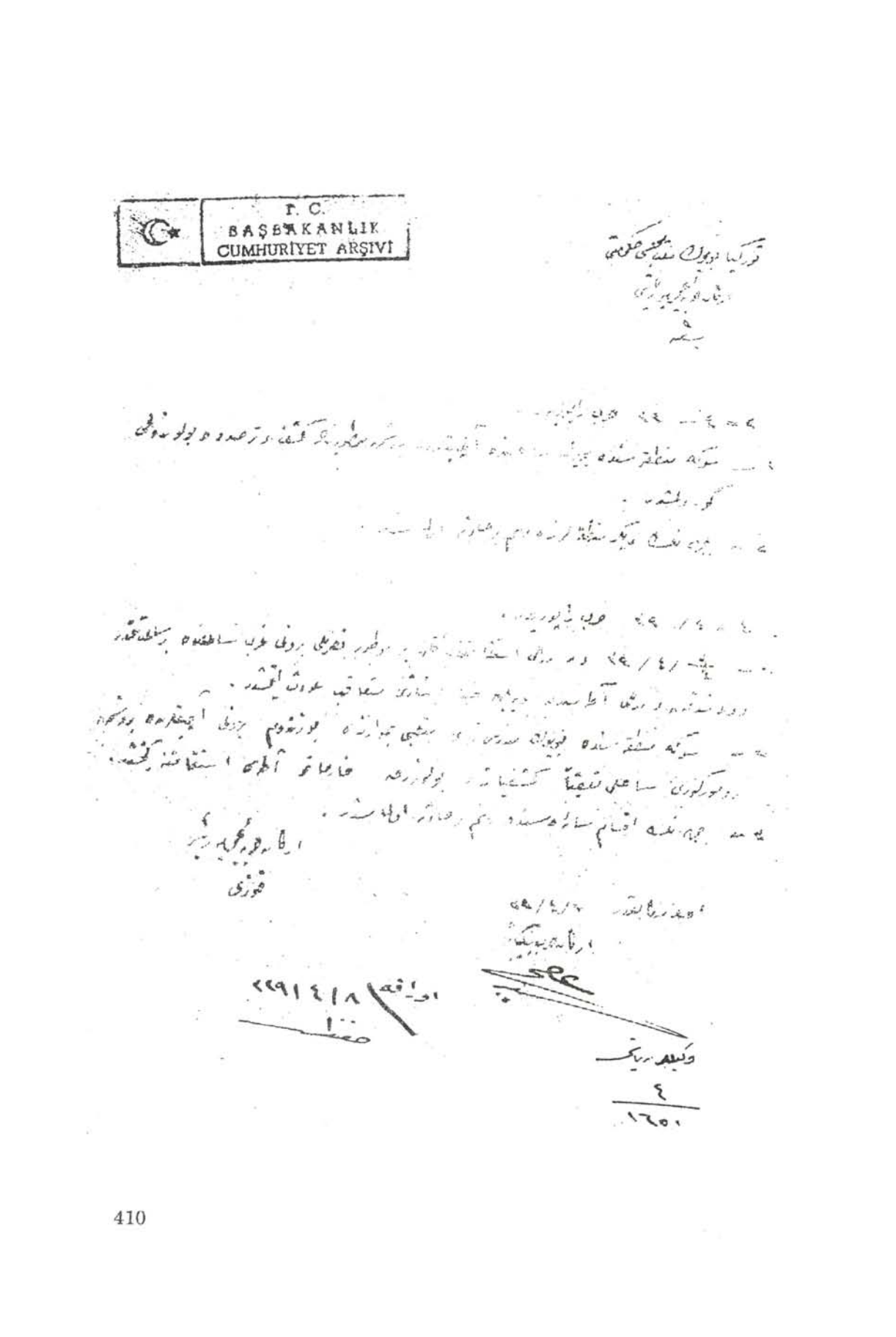
2. Söke mıntıkasında beş düşman kayığı, Bodrum sahilinde İsparete burnuna takarrüple karaya çıkmağa teşebbüste bulunmuş ve bilhassa kayıklar sahilden tardedilmiştir. Muğla sahilinde düşman kayıklarının sevahili devamlı sûrette keşfetmekte oldukları görülmüştür.

3. Diğer mıntıkalarda bir hadise olmamıştır.

809 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

3.4.1339 harp raporudur:

1. Söke mıntıkasında Boyran sahilinde açıklarda bir düşman motorunun keşif ve tarassutta bulunduğu görülmüştür.

2. Cephenin diğer mıntıkalarında mühim bir hadise olmamıştır.

4.4.1339 harp raporudur.

1. 3/4.4.1339'da Midilli istikametinden gelen bir motor Nusretli burnu garp sahilinde bir saat kadar dolaştıktan ve Midilli adasından verilen ziya işaretini müteakip avdet etmiştir.

2. Söke mıntıkasında Büyükmenderes nehri mansabı civarında Bozan burnu açıklarında bir düşman römorkörü sahili takiben keşfiyatta bulunarak Harmako adası istikametine gitmiştir.

3. Cephenin aksâm-ı sâiresinde mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیه بیوک ملت مجلسی
اجرا وکیلری هیئتی ریاستی
امور خصوصیه مدیریتی

اجرا وکلری ریاستنه

یونانستان دوستلق و استانبول رصیا وقتله بوغازلری هوانه وکی اشتراک قوتلرینک وصیفلری بودر

زیر تحتیا عرض اولنور.

۱ — برنجی هوضعنده قره آغاج قره جبت منطقه سنه ۱۱ ، ۷ ، ۶ ، ۲ ، ۱۷ نجی پیاده فرقه لرینک بولندیغی و سواری فرقه سنک درده آغاج هوالیسنده و اونجی فرقه نک کوچکده و اولنار حدودنده اولدیغی اکلاشیلمقده در. بریه‌وی شمالی فرقه‌لرک مالکوچ یایله‌سی اوتونه‌لرینی و دیگرلری قطعاتله نقطه اولنار برآوری قوندولیس قوپانسنه‌وی طقوزنجی فرقه سیدوز و هوالیسنده ، اردنجی فرقه اسکیمو و هوانیده بولونمقده در.

۲ — آتنده بولنان آلتنجی فرقه سیدیکنقل اولوز دردنجی فرقه و یدنجی فرقه دردنجی اردو منطقه سنده بولونمقده در.

زیخنه ده بولنان سکزنجی فرقه ایله آلتنجی آتنجه اولدیغی تبلیغ ایدیلمکده در.

۴ — قسماً انکلتره و صربستانه مایه اولنان طوپلرله و قسماً آناطولیه قاچیریلمه طوپلرک آلتنجی اردو طوپچی آلایی مابوطی برنجی طوپچی آلایی بالتشکیل اعدا اولدیغی تصوری صریحدر. اوچنجی و دردنجی قول اردو آلایی مابوطی برنجی طوپچی آلایی بالتشکیل اعدا اولدیغی ظهور ایتمکده در.

۵ — انکلتره دن جلب ایلیه جکاری طیارلرک یونانستان دوستلغه قابل استفاده طیارلرک قوه‌سنه بالغ اولدیغی و حصول یابلمرده برتاج و ایرلر انکلیز مالزمه عسکریسنک سعدیله دردنجی آغاج جیقاریلدیغی استخبار اولنمقده در.

۶ — یونانستان دوستلغ تشکیل ایدن دردنجی اردو منطقه‌لرک یونانستان دوستلغه قارشی بر هجوم وقوعنده اولنار حدودنده وضع و تحشید ایتمش طیارلرینی و تحشید ایتمکده اولدقلری طیارلرک عدم ایفاسی صورتیله عدم تأثیرلرینی اکلاشیلمقده در.

۷ — استانبوله‌وی انکلیز قوتلرینه عائد طیارلرک سکنه هیئتی مجموعیله ۲۱ طیاره‌دن عبارت اولدیغی حاصل اولمقده در. آینجه عائد طیارلری اوچنجی قیشلریه عودت ایدیکندن انقطع مکتبی هوانیه نقل اولونمشدر. قرارزاده ایکی اوچیمی طوپسواری آلایه آیی بلوک مالته انقطع بلوکی قارم کوپنه ، آلتنجی متقیس طوپچی بتریه‌سنه عائد آلتنجی آیی بلوک الدماله‌ی نقطع بلوکی قارم کوپنه ، سکنجی متقیس طوپچی بتریه‌سنه عائد آلتنجی آیی بلوکی استانبول جلب اولنمشدر.

۸ — کما انکلیز تبلیغاتنه اتباعاً یکی موجود سیدیکفدو ۷۱۰ هیئتی.

۹ — مرتفعه و صفیه‌ده باشقا سیمی تیلرلری اولماشدر.

۱۰ — یا سیدی. اجرا وکیلری رئیس ثانی و شاهد و کالته و غرب عسکری ده یازیلمشدر.

ع ع ...

فوزی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
5.4.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

Yunan Ordusu'nun İstanbul ve Çanakkale Boğazları civarındaki i'tilâf kuvvetlerinin mevzileri bervech-i zîr telhîsen arz olunur.

1. Meriç havzasında Karaağaç, Ferecik mıntıkasında 11, 7, 6, 3 ve 12. Piyade Fırkalarının bulunduğu ve Süvari Fırkası'nın Dedeağaç havalisinde ve Onuncu Fırka'nın Gümülcine'de ve Bulgar hudûdunda olduğu anlaşılmaktadır.

2. Gerideki Beşinci Fırka'nın Makedonya'ya naklolunan Otuzüçüncü ve diğer bazı kıtaâtıyla takviye olunan Miralay Kondavlis kumandasındaki Dokuzuncu Fırka Siroz ve havâlisinde, Ondördüncü Fırka İskeçe ve civarında bulunmaktadır.

3. Atina'da bulunan İkinci Fırka Selânik'e naklolunarak takviye ve tensîkine devam olunmaktadır. Bu fırkanın yerine Zihna'da bulunan Sekizinci Fırka'nın Üçüncü Alayı'nın Atina'ya celbolunduğu bildirilmektedir.

4. Kısmen İngiltere ve Sırbistan'dan mübâyaa olunan toplarla ve kısmen Anadolu'dan kaçırılabilen topların tamiri suretiyle Üçüncü ve Dördüncü Kolordulara ikişer taburlu ağır birer topçu alayının bi't-teşkil i'tâ olunduğu zannolunmaktadır.

5. İngiltere'den celbedilen tayyarelerle Yunan Ordusu'nda kâbil-i istifade tayyarelerin kırkbire bâliğ olduğu ve son zamanlarda bir kaç vapur İngiliz malzeme-i askeriyesinin Selânik'e ve Dedeağaç'a çıkarıldığı istihbar olunmuştur.

6. Yunan Ordusu'nun teşkîl ve tensîkine devam olunmakla beraber Yunan Ordusu'nda firarî mevcudunun pek çok olduğu ve zabt u rabtın yolunda olmadığı ve teçhizatını satan efradın idam edilmeleri sûretiyle ibret-i müessire gösterilmeğe çalışıldığı haber alınmıştır.

7. İstanbul'daki İngiliz kuvvetlerinden Golf Stream Guard Taburu Mekteb-i Harbiye'ye, Bahriye Silâh-endâz Taburu Maslak'a, Irish Guard Taburu Orhaniye kışlalarına, Grenadin Guard Taburu Taşkışla'ya Haydarâbâd Üçüncü Hussar Süvari Alayı'ndan iki bölük Maltepe Endaht Mektebi civarına naklolunmuştur. Fransızların Onikinci Senegal Alayı'nın iki bölüğü ile makineli tüfek bölüğü Hadımköyü'nde, Alayın mütebâkisi Gelibolu şibh-i cezîresindedir. Hadımköyü'ndeki Fransız Süvari Bölüğü İstanbul'a celbolunmuştur. Sinekli ile Büyükçeşme'de Fransızların ufak bir müfrezeleri vardır.

8. Kilya İngiliz ambarının iâşe ettiği mevcut beş nefer ve 710 hayvandır.

9. Mu'telifîn vaziyetinde başka esaslı tebeddülât olmamıştır.

10. Başkumandanlık, İcrâ Vekilleri Hey'et-i Riyâsetine ve Hariciye Vekâletine ve Garp Cephesi Kumandanına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 202 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

5.4.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

6.4.1339 harp raporudur:

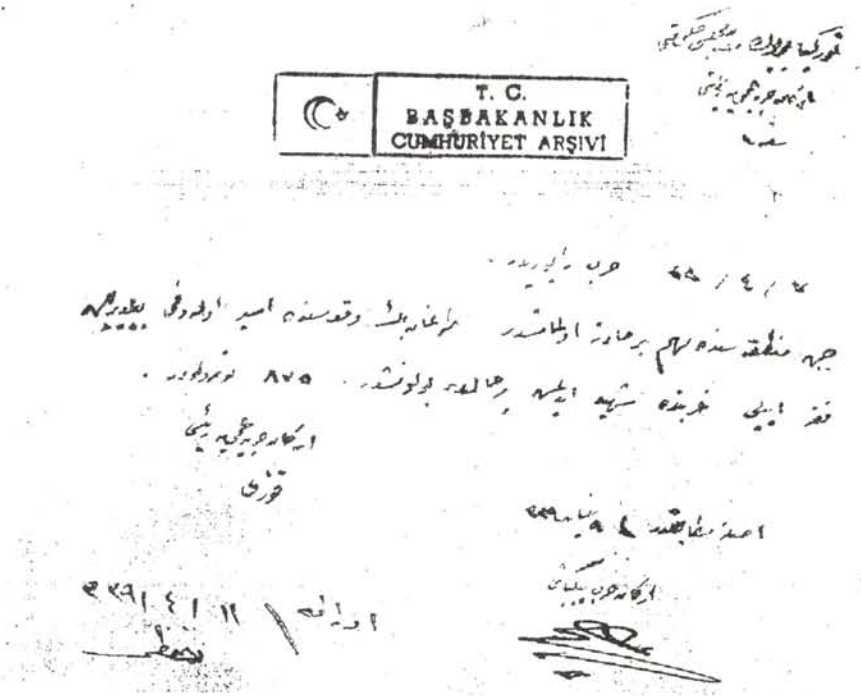
1. Kocaeli mıntıkasında 5.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren şimâle doğru hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır.

2. Muğla-Marmaris sevahilinde düşman kayıklarıyla yanaşmak isteyen bir çok müsellah Rumlar postalarımızın ateşiyle Sömbeki istikametine uzaklaşmışlardır.

3. Cephenin aksâm-ı sâiresinde bir hadise olmamıştır.

850 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 203 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

7.4.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır. Doğanbey vak'asında esir olduğu bildirilen nefer, İpli garbında şehit edilmiş bir halde bulunmuştur.

875 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.357.8

تورکیا بیوك ملت مجلسی 47

اجرا وکیللری هیئتی ریاستی

قلم زمره‌سی مخبرینی

عدد

1- جنرال یاناقلاسك ارکانحربیه رئیس حب طوغاری اطاریقده تبدیل ایدیلمکی قره آغاج ره کی دیگر مثللی بودیدیلمك اوزره وظیفه‌سنه مواصلت ایکنجی ترجمه ایکنجی بر موقعت عسکریه قوماندانلغنه تعیین ایدلمش اولدیغندن بحث یوقدر.

2- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

3- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

4- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

5- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

6- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

7- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

8- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

9- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

10- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

11- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

12- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

13- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

14- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

15- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

16- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

17- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

18- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

19- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

20- اسکی ارکانحربیه رئیسی فریق فوزی چاقماق اطاریقده بر مرجع وظیفه ایفا ایدیلمکده اولدیغندن بحث یوقدر.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
8.4.1339

İcrâ Vekilleri Riyâsetine

1. General Pangalos'un Erkân-ı Harbiye Reisi, harp taraftarı olmadığından tebdil edildiği Karaağaç'taki Yunan Mümessili Lambiridis'in Yunanistan mevki-i siyasîsini tersîn için bir muvaffakıyet-i askeriye kazanmak mecbûriyetinde olduğundan bahisle propagandada bulunduğu, Garbî Trakya'da Türk ahalinin bermûceb-i muâhede oturmak hakkını muhafaza etmelerine (h d h) oturmaya rağmen buna maddeten imkân olmadığı, ellerinde hayvan bırakılmadığı, kendi işleriyle meşgul olmalarına müsaade olunmayarak tahkimatta, yollarda çalıştırıldığı, Rum çetelerinin Çerkezlerle beraber Drama ve Kavala havalisine yeniden tasalluta başladıkları, 20 Şubat 1339'da Drama şimâlinde Kalçuk köyünde onyedi Türkle Boran köyü muhtarının katledildiği Vezme, Volkon, Borda ve Çernoviçe köylerinde son derecede mezâlim yapıldığı bu mezâlim yüzünden Burançek köyü ahalisinden ikiyüz kişinin Bulgaristan'a iltica ettikleri Refet Paşa karargâhından:

2. İstanbul'da Haçaz namında bir İngiliz yüzbaşısı maiyyetinde birkaç küçük zabitle Galata ve Selanik birahanesinin üstünde bir daire te'sis ederek Rum ve Ermeni gönüllüleri kayıt ve suret-i mahremanede elbise ve silah tevziine başladığı, ve Patrik Miletyos'un Yunanlılık âmâli lehine ma'ruf beyanatı hâvî bir beyannâme neşrettiği Birinci Ordu'nun iş'ârına atfen Garp Cephesi Kumandanlığından:

3. Adana'da bulunan bir Fransızdan, Fransızların Tolun ve Marsilya'da müstemleke askeri tahşît etmekte oldukları işitildiği, Halep'teki İkinci Fırka'nın Üçüncü Şube Müdürü Erkân-ı Harp Yüzbaşı Rutkovile'de Türklerin muâhedenameyi reddettikleri takdirde müstemlekât askerinden yirmibeşbin kişilik bir kuvvetin Suriye'ye sevk olunacağı söylenmekte olduğu ve bunların propaganda mahiyetinde olarak telakkî edildiği, İskender Beyzâde Hamdi isminde bir şahsın Fransızlar aleyhine (m.n.h) civarında yetmiş kişilik bir milis teşkil eylediğinin istihbar olunduğu, Fransızların Hamam ve Muallâne deve kollarıyla erzak iddihar etmekte olduklarının haber verildiği, Adana Mıntıka Kumandanlığından iş'âr olunmakla arzederim.

4. Başkumandanlığa, İcrâ Vekilleri Riyâsetine Hariciye Vekâletine ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

872 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
8.4.1339

Hey'et-i Vekîle Riyâsetine

1. İngilizlerin Tophane rıhtımında depo vazifesini gören Lambington vapurunda kırk kadar topun, miktarı tahmin olunamayan makineli tüfek ve bombanın ve Firuze vapurunda da bir miktar tayyarenin bulunduğu istihbar kılınarak bu iki vapurun tarassut altına alındığı ve İngilizler tarafından İstanbul'a hareket etmek üzere altmış vapurun sipariş edildiği muhtac-ı tevsik bir mahalden haber alındığı ve Yunanlıların Beyrut'taki Rum ve Ermenilerden gönüllü topladıkları, Beyrut'tan Tarsus'a gönderilip, İstanbul sansüründe tevkif olunan Ermenice bir mektup münderecatından anlaşıldığı İstanbul Kumandanlığından,

2. Yunan Hükûmeti Garbî Trakya'da Bulgarlara yapılan mezâlimden dolayı Bulgar Hükûmetinin protestosuna cevaben Bulgar arazisinde Türk zabitlerinin serbestçe gezmesine müsaade olunduğu ve bunların çeteler teşkil ettiklerini bildirmiş olduğu ve Çerkez çetelerinin Yunanlılarla beraber müthiş fecâyi' yapmakta oldukları Felah Grubundan,

3. Amerika'da bir Ermeni anarşist komitesinin teşekkül ederek Kafkas Ermenileriyle temasta bulunduğu ve maksatlarının Türkiye dahilinde İstiklâl Muharebâtında temeyyüz eden zevât-ı âliyeye karşı suikast icrası olduğu ve yakında faaliyete geçeceklerinin Yunanistan'da söylenmekte olduğu gelen üserânın ifadelerine atfen Garp Cephesi Kumandanlığından iş'âr kılınmış olduğunu arz ederim.

858 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

69

[illegible]

[illegible] ۲۹/٤/۲۸ [illegible] راپورو .

۱ ـ توجه‌ایی منطقه سنده ۲۹/٤/۷ ده [illegible] ایکی انکلز طیاره‌سی رایحه‌یه اعتباراً خط حاصلی تقریباً شمال دوغرو گیتمشلر .

۲ ـ [illegible] بو منطقه سنده ربع دره ساعتلرده جیحان آطه‌سی کجه‌سنه برموطور فانوسی آطه‌سنه استقامتله گیتمشلر . احرکلی ندا بسه آلی کیلومتره شرقنده‌کی بوکسلتیه ده ۲۹/٤/۲ نقطه‌الیده بیاضه‌پوشی فشنگ آتلدی برهیاهو عارضی آلتی یکدنی قایقده سیاه آطه‌سی استقامتنده سیر ایتدیکی گورولمشدر .

۳ ـ سوکه منطقه سنده ۲۹/٤/۷ ده توپه آطه‌سی جنوب غربسنده‌کی قارغه آطه‌سی جنوبنده‌کی نقاب ایدن بتوه‌ده موطوری ترکمه یوسته‌لرمزك آتشیله طرد اولونمشدر . سیاه جه‌جیکلی دیه برونی جنوب ساحلنده برهیاهو آطه‌لره جیقاریه اولدقجه شقی ایله یوسترز آره‌سنده یاریم ساعت قدر دولم ایدن مقاومدن صوکره چکلرك صفا بلره سیاهم استقامتنه عودت ایتمشلر . سرچس ساحلی آچیقلرنده ورپه یکدنی قایقلر دوردوکلرنده اولدوغی گورلمشدر . ۸۲۸ نومرولیدر .

۲۹/٤/۲۹ مرجع راپورو .

۱ ـ [illegible] گورمیه گورزی سقاقلرنده اوچ نقطه‌لرده بولنه‌رق آتشلرله طرد اولونمشدر . احرکلی شرقنده اسارت فشنگی آتیلدیکی بلدیرلمه منطقه‌سی تحری ایدیلمه‌ده اشیایه تصادف ایدلمه‌مشدر . جیشه تحاقده ایدیلر گورلمزده‌کی جیولوجه بردنه تقریبه ایچواپته‌یه اوچ یکدنی قایقله آتشلره طرد ایتمشلر .

۳ ـ [illegible] بر منطقه‌لرنده بر هیاهو اولمامشدر . ۸۲۲ نومرولیدر .

[illegible]

احضارات قدر ۲۹/٤/۲۹ [illegible]

فوری

[illegible] ۲۲۹/٤/۱۱۱ [illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

8.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 7.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren hatt-ı fâsılı takiben şimâle doğru gitmiştir.

2. İzmir mıntıkasında Demirdere sahilinde Sıçan adası gerisinden bir motor Kanlıada istikametine gitmiştir. Ahmetbeyli'nin beş altı km. şarkındaki yüksek tepede 6/7.4.1339 nısfu'l-leylde beyaz ve yeşil fişekler atıldı. Sabaha karşı altı yelkenli kayığın Sisam adası istikametinde seyrettiği görülmüştür.

3. Söke mıntıkasında 7.4.1339'da Kuşadası cenûb-u garbîsindeki Kargın adası civarından sahile takarrüp eden bir düşman motoru tarassut postalarımızın ateşiyle tard olunmuştur. Sisam karşısındaki Dipburnu cenûp sahilinde bulunan adalara çıkan onbeş şakî ile postamız arasında yarım saat kadar devam eden müsademeden sonra çeteler sandallarla Sisam istikametine avdet etmiştir. Marmaris sahili açıklarında dört yelkenli kayığın dolaşmakta olduğu görülmüştür.

878 numaralıdır.

9.4.1339 harp raporudur:

1. Edremit körfezi şimâlinde Odunluk iskelesine takarrüp eden bir düşman motoru ateşimizle tard olunmuştur. Ahmetbeyli şarkında işaret fişeği atıldığı bildirilen mıntıka taharri edilmiş ise de eşkiyaya tesadüf edilememiştir. Çeşme şimâlinde İldir körfezindeki Çolakburnu'na takarrüp etmek isteyen üç yelkenli kayık ateşimizle tardedilmiştir.

2. Cephenin diğer mıntıkalarında bir hadise olmamıştır.

896 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

خزینه کیا بجوان سعت مجلس
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
سعد ۱
عدد

۱۰ / ٤ / ۲۹ حرب رابورینه

۱ - خزینه ایچی منتقله سنده ۱۰ / ٤ / ۲۹ تاریخنده آلمای انگلیز طیاره سی طرفندن اونه رنده ۵ برمحت دوشورلوشدر .

۲ - ازبر منتقله سنده ۱۰/۱۱ / ۲۹/٤ کیجه سی استانبولی و خصوصی یده حربیه نقلب ایتمك ایچون ایکی دوشمن قاچقن
یوسته ترمزلر آتشدیلم طوریلدشدر .

۳ - جبه نشا وکیر منتقله لرینه هم برچاد تاولدشدر . ۵۰۵ خومبارلودر .

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
خومبارجی

اصله مطابقدر ۲۹/٤/۱۷
ارکان حربیه کیاتی

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

10.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 10.4.1339 zevalde iki İngiliz tayyaresi Darıca üzerinde bir müddet dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında 10/11.4.1339 gecesi İstanidi ve Komidi burunlarına takarrüp etmek isteyen iki düşman kayığı postalarımızın ateşi ile tardedilmiştir.

3. Cephenin diğer mıntıkalarında mühim bir hadise olmamıştır.

565 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Cumhuriyet Arşivi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

12.4.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

911 numaralıdır.

13.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 12.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi Mudaralı'ya kadar hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve Fadıllı civarında hatt-ı fâsılı iki km. kadar tecavüz etmiştir.

2. Cephe aksâm-ı sâiresinde bir hadise olmamıştır.

913 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

14.4.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

15.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 14.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi Darıca civarında hatt-ı fâsılı bir km. tecavüz ederek Darıca üzerinde ve şarkında gayet alçaktan keşfiyatta bulunduktan sonra hatt-ı fâsılı takiben Karadeniz'e kadar geçmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında Bababurnu sahiline takarrüp etmek isteyen bir kayık ateşimizle tardedilmiştir. 14.4.1339 saat 4.40 evvelde Narlı iskelesi civarına takarrüp etmek isteyen bir motor içindeki eşkiya ile müsademe edilmiş ve motor tardedilmiş ise de Şiran-ı Sâni istikametinde görülen bazı âsârdan, motorun sahilin bir kısmına bazı şakîler çıkarmış olduğu tahmin edilmiş ve takibine tevessül edilmiştir.

3. İzmir mıntıkasında 14/15.4.1339 gecesi Çeşme ile Sakız adası arasında küçük adalar civarında fazla miktarda düşman kayıklarının dolaştığı görülmüş ışıklardan anlaşılmış ve sabaha karşı mezkûr kayıklar Sakız istikametine gitmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

16.4.1339 harp raporudur:

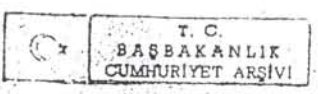
1. Çanakkale mıntıkasında Narlı iskelesi civarında çıktığı tahmin olunduğu bildirilen çetenin Bayramiç istikametinde şimâle doğru gittiği haber alınmış ve takibine devam edilmiştir.

2. Cephenin sâir aksâmında bir hadise olmamıştır.

985 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 1

17.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 16.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi Şile'den itibaren Darıca'ya kadar hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve Balçık ile Gebze'de hatt-ı fâsılı tecâvüz etmişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında Tireli iskelesi civarında karaya çıkan çete ile bir takip müfrezemiz Şiran-ı Sâni şimâlinde 15.4.1339'da müsademe etmiş ve eşkiyadan Bandırmalı Laz Salih namında birisi derdest edilmiştir. Müsademeyi müteakip eşkiyanın Mükretepe istikametine firar ettiği anlaşılmış, takibata devam olunmuştur. Merkum şakî Salih, karaya çıkan eşkiyanın Kel Aziz kumandasında otuzsekiz kişiden ibaret olduğunu ve bunlardan başka Anzavur'un oğlu Kadri'nin kumandasında 47 kişinin Narlı civarından karaya çıkmak teşebbüsünde bulunduğu ve fakat bunların karaya çıkamadığını ve Çerkez Eşref'in karaya çıkmak için Midilli'de teşkilâtla meşgûl olduğunu ifade etmiştir.

3. İzmir mıntıkasında Kokomau adaları civarında dolaşan kayıklara topçu ile ateş baskını yapılmış ve kayıklar Sakız istikametinde firar etmiştir.

990 numaralıdır.

18.4.1339 harp raporudur:

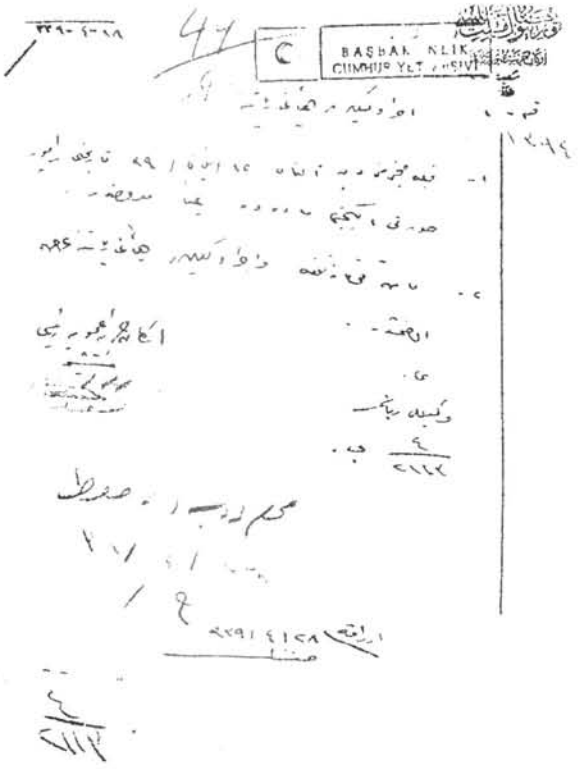
1. Kocaeli mıntıkasında 17.4.1339'da Gebze istasyonundaki bir zabit onbeş İskoç neferden mürekkep İngiliz kuvveti aynı miktarda bir kuvvetle tebdil edilmişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında 16.4.1339'da Kazdağı garbında Mükretepe'de eşkiya ile takip müfrezemiz arasında iki saat müsademe olmuş ve eşkiya bir maktûl, bir Rus silâhı terk ederek Karanlıkdere istikametinde firar etmiştir. 17.4.1339'da Çırpılı'da vukua gelen ikinci bir müsademede Giresunlu Eyüp isminde biri derdest edilmiştir. Takibata devam olunmaktadır. Mükretepe mıntıkası müsademesinde bomba ve otomatik istimal etmiş iki zabit, dört nefer şehit, iki nefer mecrûh düşmüştür.

3. Diğer mıntıkalarda bir hadise olmamıştır.

1002 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

صورت

الحاله حربه عموميه يا سنه

٤ بنا بر نصف البلده كوملجنه يه ورن كيلومتره ده يجاقجي كوي نهر سنده بولنان دره ده
ايلسته . مرسدده الكتريفير سونمه ، بولنان عسكري آره سنده قارغه لر ظهور ايتمشدر .
بولنلر دده صحيح مقابله وقوعيولماسه وجاقمزدده ٢٠ قدر مرمي آتيلمشدر .
فابريقه ده سنده كي بولنان قره قول محله سنه ايلكيده اخذ سلاح آتشنه باشلانمشدر .
عين كيجه هيولده كوزيه كوملجنه كيده ده بويوك تيره نك طاغلر ظهور ايلمشدر .
مناقلاتك تأثيني خيلي زمان متوقفدر . تلفون وتلغونه خطوطلري اوزاقده
مسافلره قدر تخريب ايلمشدر .

فلاح

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 2
Kısım : 1
1394

18.4.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. Filibe muhbirimizden alınan 12 Nisan 1339 tarihli rapor sûreti ikinci maddede aynen ma'rûzdur.

2. Başkumandanlığa ve İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine arz olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

17.4.1339

(Suret)

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine

4/5 Nisan nısfu'l-leylde Gümülcine'ye dört kilometrede Bıçakçı köyü tepesinden bombardıman edilmiştir. Mermilerden elektrikler sönmüş, Yunan askeri arasında kargaşalık zuhûr etmiştir. Yunanlılardan hiç bir mukabele vukubulmamış ve tarafımızdan otuz kadar mermi atılmıştır.

Karlıkderesi'ndeki Yunan karakolu muhasara edildiğinden efrâd silâh atmaksızın dağlara firar etmiştir. Aynı gece Çobanköyü'nden Gümülcine'ye giden posta treni kâmilen berhavâ edilmiştir. Münâkalâtın temini hayli zamana mütevakkıftır. Telgraf ve telefon hutûtu da uzak mesafelere kadar tahrip edilmiştir.

FELÂH

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

41

68

۲۷/٤/۱۹ مرجع ایورسید .

جبهه ناقشه ۷۸م برداوه ملاسند . ۱۰۶۵ تاریخ .

۲۹/٤/۱۰

۲۱/٤/۷۰ مرجع ایورسید .

۱ - ضمائم نقشه سنده ۲۹/٤/۱۹ ده تسویه ی تقدیم ایدیلن یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده قیلنمشدر . ۲۹/٤/۱۹ ده
تسلم ایدن اولدوغ ایکی دوربی یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۲۱/٤/۲۷ کره تسلم ایدیلن
مضامین وجهاوزع پرتوسید ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۲۹/٤/۱۶ ده مضامین ایله برلکده اعاده
۲۹/٤/۱۶ ده مضامین ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۲۹/٤/۱۷ ده ایکی یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده
خط بالاسی ایله مدرس آمده سنده تاخیر برماکده اولدیغی اکلاشیلمش اولمغله ایکی ایله برلکده اعاده
جنبه مرجومی جنبه پاشا حضرتلرینه برتاهه آقتریلمق فرمان ایدلمشدر . ۲ سوکه منضم سنده کوچک جنبه ایله اطراف استحصال
برتاهه ایله پاشا حضرتلرینه مسلم اولمق اقتضا ایده جکی بیان قلنمشدر . ۱۰۶۷ تاریخ ایدر .

۲۹/٤/۷۱

۲۹/٤/۷۱ مرجع ایورسید .

توجه ایلی منضم سنده ۲۹/٤/۲۰ ده برانکیز طیاره سیله کوندریلمکده ایدیلن یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده قیلنمشدر .
یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۲۹/٤/۱۹ کیجه سی صباحلین ۲۹/٤/۱۹ کیجه سی صباحلین
۲۹/٤/۱۹ ده کوندریلمکده ایدیلن یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۲۹/٤/۱۸ ده
ایدیلمشدر . ۲۹/٤/۱۸ ده چکیلمش اولمغله ایکی یاپ پرتوسید ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر . ۱۹/٤/۲۹ کیجه سی
بوندن دها اوزغ کیتمک اوزره دست ایدیلمشدر . ۱۹/٤/۲۹ کیجه سی اوزغ کیتمک اوزره دست ایدیلمشدر .
شرقیسنده کی سانا قلر کوینی یاصمرا ایله بیلسه و تعقیب اولنمق تحریاک ایدیلمشدر . ۲۹/٤/۱۹ ده لوی آقتیم ایله برلکده
آطه یاپاسنه دوشمک اقتضا ایدن ۲۹/٤/۱۹ ده لوی آقتیم ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر .
ساعت استقامتنه قرایلمشدر . معاقباً ساعت ۱۰ کلمه یه طوغری ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر .
ساعت ۲۹/٤/۲۰ ده ۳۰ استقامتنه کلمه یه طوغری ایله برلکده اعاده کلدیکی بیان اولنمشدر .

۱۰۵۸ تاریخ ایدر .

ا ع ع

احاطه ۲۲۹/٤١

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

19.4.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

1015 numaralıdır.

20.4.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında 18.4.1339'da mensûbiyeti tefrik edilemeyen bir torpido Bababurnu açıklarında dolaşmıştır. 19.4.1339'da Midilli civarında dolaşmakta olan iki motordan biri Bababurun şimâl sahilinde keşfiyatta bulunmuştur. 17.4.1339'da Mükretepe civarında bir kısım eşkiya ile bir diğer müsademe daha vukubulmuş ve eşkiyadan birisi meyyiten istisal edilerek aksâm-ı mütebâkiyesi Yatluktepe'ye doğru garba firar etmiştir. Bundan başka 16.4.1339'da müsademeyi müteakip firar eden şakîlerden birisi 17.4.1339'da Ümmiler Meydanı'nda yakalanmıştır. Eşkiyanın Kazdağı hatt-ı bâlâsı ile Menderes arasında dağınık bir halde kaldıkları anlaşılmakta ve tâkibata devam olunmaktadır. 19.4.1339 saat 9 sonrada Dikili cenûbunda Merdivenli cenûbuna yanaşmak isteyen bir kayık ateşimizle tardedilmiştir.

Söke mıntıkasında Köyceğiz cenûbunda Babaadası istikametinden gelen bir kayık sahile yanaşmak istemiş ise de ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

1027 numaralıdır.

21.4.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 20.4.1339'da bir İngiliz tayyaresi Gebze ile Balçık arasında ve hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. Çanakkale mıntıkasında Bababurnu açıklarında dolaşan bir torpido 19/20.4.1339 gecesi sabaha kadar tarassudâta devam etmiş

ve sabaha karşı Bozcaada'ya gitmiştir. 19.4.1339'da Karaköy civarında takip müfrezelerimizle eşkiya arasında vukubulan müsademede Kadir çetesine mensup bir şakî daha derdest edilmiştir. 18.4.1339'da Çırpılar şarkında vukuagelen ikinci müsademede şakîler bir maktûl bırakarak Açöldüren dağı istikametinde firar etmişlerdir. Bunlardan daha üç kişi hayyen derdest edilmiştir. 19/20.4.1339 gecesi otuz kişilik bir eşkiya çetesinin Karaköy'ün yirmi km. kadar şimâl-i şarkîsindeki Sazaklar köyünü basmış olduğu bildirilmiş ve takibine müfrezeler tahrik edilmiştir. Çeşme mıntıkasında eşkiya Finliburnu karşısındaki adaya yanaşan düşman kayıklarına 19.4.1339'da topçu ateşiyle baskın yapılmış, kayıklarla mezkûr adadaki tarassut mahallindeki beş-altı kişi Sakız istikametine firar etmişlerdir. Müteakiben Sakız'dan gelen bir torpido ile bir kayık İspargot Fener adasına gelerek etrafı tarassuttan sonra tekrar Sakız'a gitmiştir. 20.4.1339'da Sisam istikametinden gelen ve Dipburnu'na yaklaşmak isteyen iki düşman kayığı ateşimizle tardedilmiştir.

1058 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

41

8

تورکیه یوك ملت مجلسی حکومتی

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

شعبه

۲۹/٤/۷۷ حرب نا بویه .

جبهه لرمنظمه سنده تهاجم بر هادتا اولمامتدر . بیاض دلده منظمه سنده ۲۹/٤/۷۷ ده اوج صلح توپی یاپلمتوی
شمال غربی سنده کی قره طاغ کعب بولاده جبهه یه کچمه وشقیرده ده سانلمده ده توالنده برکچی دهادوستا ایدلمتدر

۱۰۶۲ نمره دلیدر .

۲۹/٤/۷۷

۲۹/٤/۷۷ حرب نا بویه یه

۱ — نوجهایی رنظمه سنده ۲۹/٤/۷۷ ده یاپلان تعرضده اولکده حال توقفده سکز بارچه وشمه حرب غنائمی کوسترملدر .

۲ — دیکر قسم رنظمه سنده کیچه سی ساعت ایکیده ایستیر بر دشمه قالیقه آتشمزله مدلتی استقامتنه کچمتدر ۲۹/٤/ ٤١/٢٢
کیلو ۱۶ کشید ده مرکب بر تقیاجه تشکیلی کوناکه ۲۰ کیلومتره جنوب غربسنده کی کوی آلوا ایله خوارلسه
آره سنده بالذاتی استقامتنده کیتمکده ایدی . ۲۹/٤/۷۷ ساعت صکره ده بیناکه ۱۸ کیلومتره جنوبنده کی
کوه کی اوزه جواره ده ۲۰ کشید ده مرکب بر تقیاجه سیله برهوای مقرزه من وقوعجه اوزه مصادره وه اشتی خرکلفه ده
باغر تشکیلی ایله بالا جنوبی استقامتنده قراکیدی کوناکه قارشمه استقامتنه تقریباً ۲۹/٤/۷۷ ساعت ده
یولده کوناکه ۱۰ کیلومتره جنوب غربسنده کی مراد جواره ده کی عزیز چفتسی ایله تاندره مقرزه سی آره سنده برمصادره
وقوعبولسه واشقیا ایکیجی اوردیا تشکیل ده طردایدلمسه ده تقیاجه دوام اولنمقده ده . ٤١/٢٢ ٤/٢٠ کیلو سی
ساعت اولده قاره طاغ سنده بولنه برقوتز فشنگ آتیلمتدر . شمدی یه قدر تقیاجه ده دردی مقتول اولمق اوزره ۱۶
کیشی ده دستکیر ایدلمتدر .

— جبهه لرده دیکر منازعات یوقدر . ۱۰۹۲ نمره دلیدر .

اصلنه مطابقدر
تورکزم

۲۹/٤/۷۷

اداره ٤١/٢٢ ٢٢٩١

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

22.4.1339 harp raporudur:

Cepheler mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır. Çanakkale mıntıkasında 20.4.1339'da üç müsellah şahıs Pazarköy şimâl-i garbîsindeki Karadağ'a çıkıp, buradan Fili'ye geçmiş ve şakîlerden Sazakdere şimâlinde bir kişi daha derdest edilmiştir.

1063 numaralıdır.

23.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 22.4.1339'da Büyükada önünde hâl-i tevakkufta sekiz parça düşman harp sefâini görüldü.

2. Çanakkale mıntıkasında gece sahile takarrüp etmek isteyen bir düşman kayığı ateşimizle Midilli istikametine geçmiştir. 21/22.4.1339 gecesi onaltı kişiden mürekkep bir eşkiya çetesinin, Gönen'in otuz km. cenûb-u garbîsindeki Köyalanı ile Kavraş arasından Baldağı istikametinde gittiği haber alınmıştır. 22.4.1339 saat 8 sonrada Biga'nın onsekiz km. cenûbundaki Güveğioba civarında otuz kişiden mürekkep bir eşkiya çetesiyle bir süvari müfrezemiz arasında vukubulan müsademede eşkiya karanlıktan bi'l-istifade İnova-i Bâlâ cenûbu istikametinde firar etti. Gönen Kaymakamlığının iş'ârına nazaran 23.4.1339 saat 2'de yolda Gönen'in on km. cenûb-u garbîsindeki Muratlar civarında Kel Aziz çetesi ile jandarma müfrezesi arasında bir müsademe vukubulmuş ve eşkiya Ilıcaova istikametinde tardedilmiştir. Takibâta devam olunmaktadır. 21/22.4.1339 gecesi saat 4,30 evvelde Kazdağı'nda beyaz bir tenvir fişeği atılmıştır. Şimdiye kadar şakîlerden dördü maktûl olmak üzere onaltı kişi derdest edilmiştir.

Cephenin diğer mıntıkalarında bir hadise olmamıştır.

1089 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

24.4.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

25.4.1339 harp raporudur:

1. Söke mıntıkasında Dibekburnu'na takarrüp eden bir düşman kayığı postalarımız tarafından tardedilmiştir.

2. Cephenin diğer menâtıkında bir hadise olmamıştır.

1115 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

بورنوص
٣٩-٤-٦٦

رئاسة مجلس الوزراء
شعبه
ش
١٥٠٧

اجراكيدى تعليمى رئيس روف باشقه

١- استانبولدن سائر ممالك آسانه پوليه ارسالى مقصده كى معلومات مذكوره جه زيده وجهله :
آمه يطا - وفره يطا - منطقه سنده بولنان ٧ نجى پوليه فرقه سى ديموقراسى وطوپلانمقده در . هر فرقه ٦ نجى و ٧ نجى فرقه فراكاهلرى واردر . ٢- وفره فرقه سى هواليسنده ايكى پاره آلاينجى بولنان بوليه پياده فرقه سنك تشكيل ايتديكى والديغنه دائر آسانه معلومات تأييد ايتمشدر .
٣- سره زده كى ٩ نجى فرقه سنك بعد قطعاتنك قواله پوروشده اولديغى حقده كى اخباره تحقق ايتمشدر .
٤- پوليه در دنجى و ٥ نجى قوللارى دوراسنده پوليه كوره طاغلرنده اولديغى توبه قطعاتنك فرقه مركزلرنده طوپلانمقده اولديغى تحقيق ايتمشدر . ديموقراسى منطقه سى تجمعك مركز تقسيمى تشكيل ايتمكده در .
٥- حول كوزده پوليه واپورلرى (در آغاج) مهم مقداردهلرده وطونجى ساكنلرى اخراج ايديلكده وبونلرك طوپلانمه فرقه لرى كه جبل طوق عمدنك لاقى بكارمى ايله بلغارستانه ارسالى خبر آلنمقده در .
٦- پوليه ياسه قوماندانلغى ٥ نجى و ٧ نجى قوللار دوراسنده اهالى امره مرتجى كمك آماده اولديغى آكلاشيلمشدر . [٥ نجى فرقه نك ٢٠ پاره بوقول دوراسنده آلمانى نوفوس ايله استعفا ايتمشدر .]
٧- ٤ نجى قول دوراسنده فراكاهلر [كومپنى] وارد .
٨- پوليه محافل عسكريه وسياسيه سى تجاريه ايچون تضمنات ويرمكده سكيدن مخاصمات باشلادقدن صكره ايچون ايديوب بو حاله دائر اجراآت تعقيب ايتمكده در .
٩- غربجه سنه بازلمه و براى معلومات بيان قوماندانلغى ، اجراكيدى تعليمى رئيس روف باشقه عرض اولنمشدر .

وكيل رياست

اجراكيه رئيس عمومى رئيسى

٤
٥٠٧٢

٢٢٩١ ٥١٨

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarat Şubesi

Bornova
26.4.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

İstanbul'dan menâbi'-i resmiyemizden alınan Yunan Ordusu hakkındaki malûmat hulâseten bervech-i zîr ma'rûzdur:

1. Akpınar ve Karapınar mıntıkalarında bulunan 7. Yunan Fırkası Dimetoka'da toplanmaktadır. Hâl-i hazır Dimetoka'da Dördüncü Kolordu karargâhıyla 6 ve 7. Fırka karargâhları vardır.

2. Vodine ve Karaferye havalisinde iki piyade alayının bulunduğuna ve bunlarla bir piyade fırkasının teşkil edilmekte olduğuna dair alınan malûmat teeyyüd etmemiştir.

3. Siroz'daki 9. Fırka'ya mensup bazı kıtaâtın Kavala'ya yürüyüşte olduğu hakkındaki haber de tahakkuk etmemiştir.

4. Yunanlılar, 4. ve 3. Kolordulara mensûp olup, köylere dağılmış olan kıtaâtı fırka merkezlerinde toplamaktadırlar. Dimetoka mıntıkası tecemmüün merkez-i sıkletini teşkil etmektedir.

5. Son günlerde Yunan vapurlarıyla (Dedeağaç'a) mühim miktarda top ve topçu malzemesi ihraç edildiği ve bu gibi toplarla fırkalardaki cebel topu adedinin lâ akall yirmiye iblağ edileceği haber alınmaktadır.

6. Yunan Başkumandanlığı 3. ve 4. Kolorduların ilk emirde Meriç'i geçmeye amâde olduklarını Atina'ya bildirmiştir. (Filhakika en ziyade bu kolorduların ikmâl-i nevâkısı ile iştigal olunmuştur).

7. Üçüncü Kolordu karargâhı yine Gümülcine'dedir.

8. Yunan mahâfil-i askeriye ve siyâsiyesi tamirat için tazminat vermektense yeniden muhâsamâta başlamayı tercih ediyormuş.

9. Garp Cephesi'ne yazılmış ve berây-ı malûmat Başkumandanlığa, İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye arz olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

43

تورکیا یوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
شعبه
عدد :

قوماندانلیق

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

26.4.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 25.4.1339'da iki İngiliz tayyaresi ile garbında ve hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. Çanakkale mıntıkasında 24.4.1339'da bir takip müfrezemiz Pazarköy cenûb-u garbîsinde Bilâller civarında Uvniye Kocay ve Arbasta'daki postalarımız Hamidili civarında küçük eşkiya çeteleriyle müsademe etmiştir. Şakîler firara muvaffak olmuştur. İki neferimiz mecrûhtur. 25.4.1339'da Dikili garb-ı cenûbisindeki Maltepe sahillerinde pek yakın olarak İkikardaş adasına doğru geçen ve milliyeti tefrik edilemeyen bir tahtelbahir Maltepe karakolumuzun ateşi üzerine Midilli istikametine geçmiştir. Söke mıntıkasında Sisam adası istikametinden gelen ve Dipburnu'na yaklaşmak isteyen bir düşman kayığı postalarımızın ateşiyle sahilden uzaklaştırılmıştır.

27.4.1339 harp raporudur:

Cephelerde mühim bir hadise olmamıştır.

1136 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

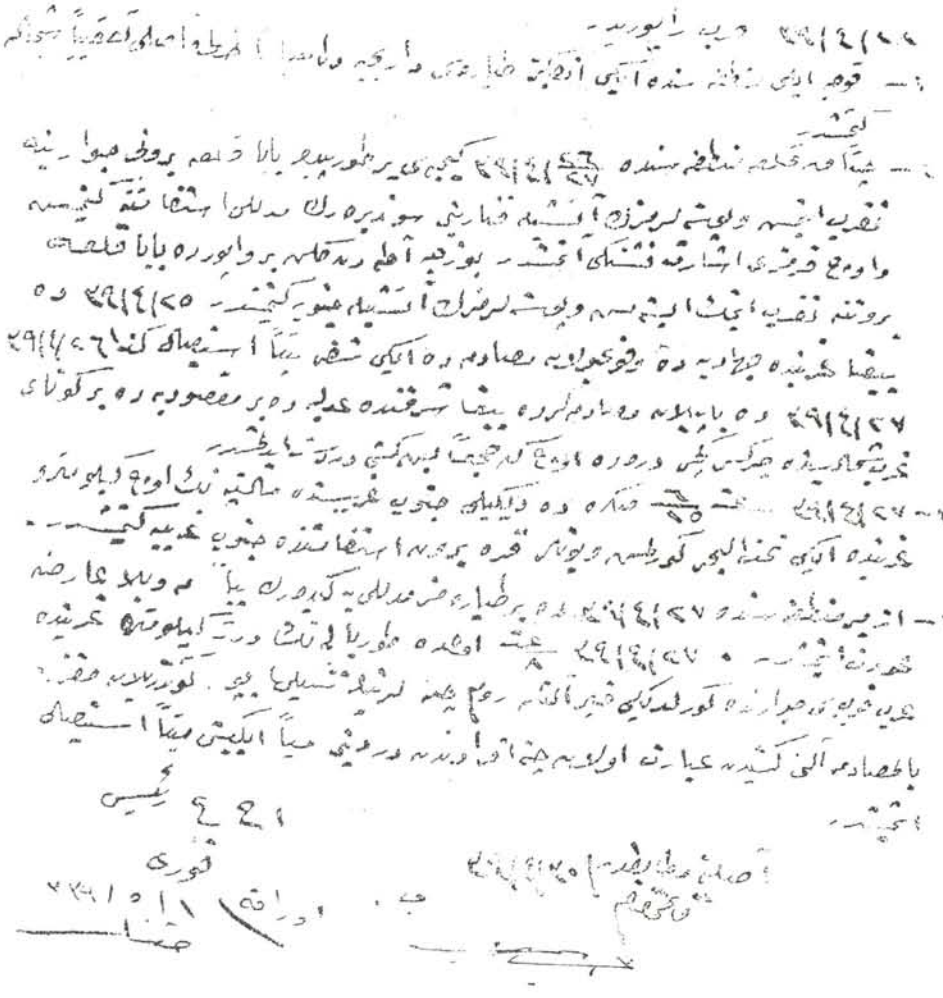
تورکیه یوك ملت مجلسی حکومتی

ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی

شعبه

عدد

CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

28.4.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi Darıca'dan itibaren hatt-ı fâsılı takiben şimâle gitmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında 26/27.4.1339 gecesi bir torpido Babakale burnu civarına takarrüp etmiş ve postalarımızın ateşiyle fenerini söndürerek Midilli istikametine gitmiş ve üç kırmızı işaret fişeği atmıştır. Bozcaada'dan gelen bir vapur da Babakale burnuna takarrüp etmek istemiş ve postalarımızın ateşiyle cenûba gitmiştir. 25.4.1339'da Biga garbında Cihadiye'de vukubulan müsademede iki şakî meyyiten istîsal, keza 26.4.1339 ve 27.4.1339'da yapılan müsademelerde Biga şarkında Adliye'de bir, Maksûdiye'de bir Güney garb-ı şimâlîsindeki Çerkezkeçidere'de üç ki, cem'an beş kişi derdest edilmiştir.

3. 27.4.1339 saat 6.15 sonrada Dikili cenûb-u garbîsinde Maltepe'nin 3 km. garbında iki tahtelbahir görülmüş ve bunlar Karaburun istikametinde cenûb-u garbîye gitmiştir.

4. İzmir mıntıkasında 27.4.1339'da bir tayyaremiz Midilli'ye girerek beyannâme ve bilâ ârıza avdet etmiştir. 27.4.1339 saat 8 evvelde Torbalı'nın dört km. garbında Arapkuyusu civarında görüldüğü haber alınan Rum çetelerinin tenkili için gönderilen müfreze, bilmüsademe altı kişiden ibaret olan çete efradından dördünü hayyen ikisini meyyiten istîsal etmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه
عدد

68

۲۹/٤/۱۹۶۲ حب ایدرید -
جیب لرده حرام برهاوزه اولماشه - ۱۱۷۱ نومرولودر -

۲۹/٤/۱۹۶۲۰ حب ایدرید -
۱ - سوله جنوب غربیسنده قوبیانا ساحلنه تقریبا بشه بر دکمه موطوری
یونه لرمز آتشیله طرد ایلمشه - بیضا شرقنده آنیار قریه سنده
بر بالیقچی جنوب غربیسنده ترزی آلاندہ دیگر بر شخص
درد ست ایدلمه وطوریالی جوارنده درد ست ایدیلمه شخص لره
بدروم رهاسنه اوامر ورمه وخالق ایتمشه -
جیب نك وکیل نقله سنده برهاوزه اولماشه - ۱۱۸۹ نومرولودر -
۲۹/٥/۱۱
- ٤٤١
قوری

اصل مطابقدر / ملکه
قائمقام

اولمانه / ۲۲۹/٥/۱۲
حنفه

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

29.4.1339 harp raporudur:

Cephelerde mühim bir hadise olmamıştır. 1171 numaralıdır.

30.4.1339 harp raporudur:

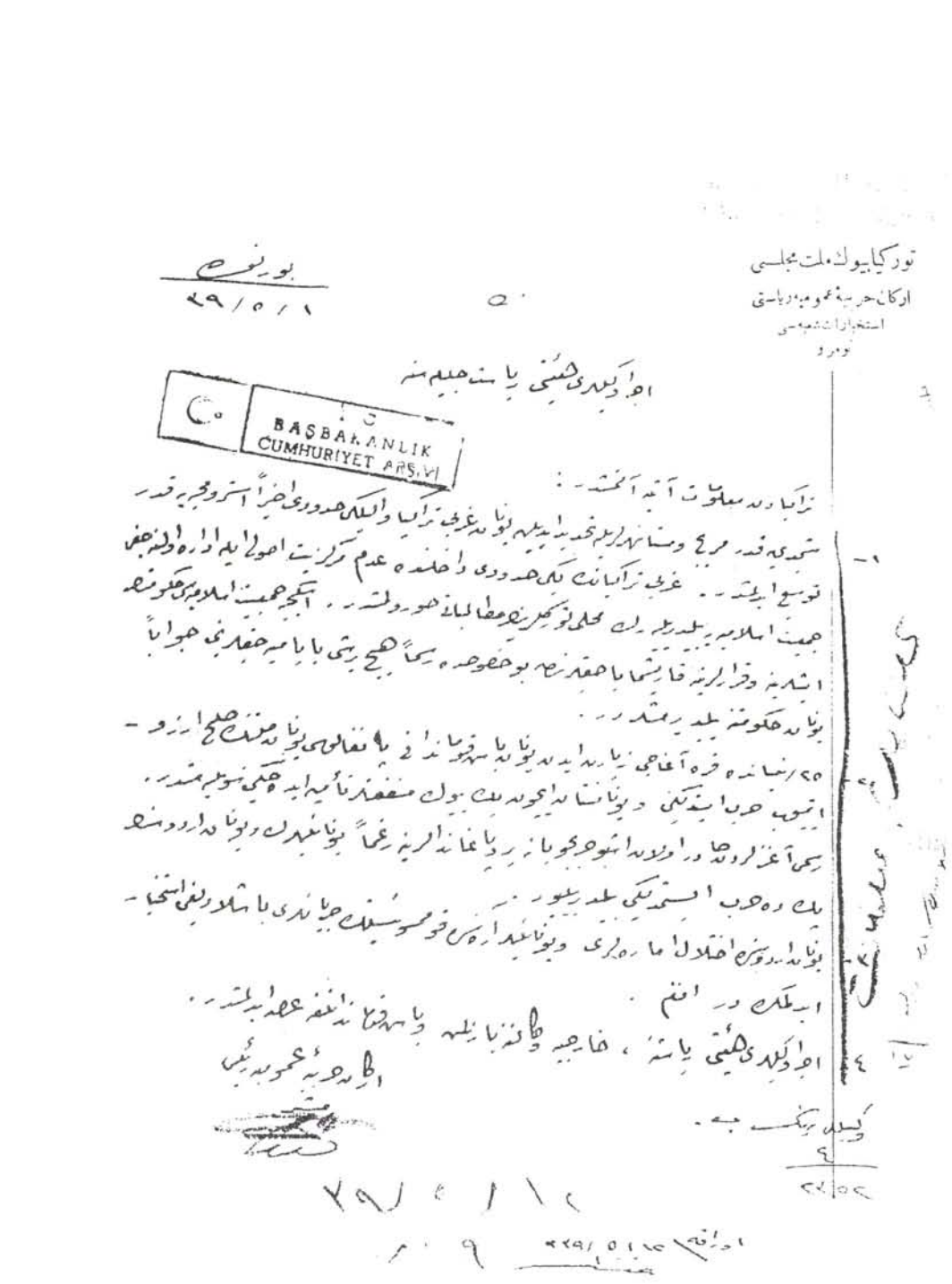
1. Söke cenûb-u garbîsinde Kumpanya sahiline takarrüp eden bir düşman motoru postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir. Biga şarkında Anbar karyesinde bir, Pazarköy cenûb-u garbîsinde Terzialanı'nda diğer bir şakî derdest edilmiş ve Torbalı civarında derdest edilen şakîlere bir Rum daha silâhsız olarak dahâlet etmiştir.

Cephenin diğer mıntıkasında bir hadise olmamıştır.

1189 numaralıdır. 1.5.1339

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

452

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
İstihbarat Şubesi
Numara: 1619

Bornova
1.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesine

Trakya'dan ma'lumat-ı âtiye alınmıştır.

1. Şimdiye kadar Meriç ve Mesta nehirleriyle tahdid edilen Yunan Garbî Trakya Valiliği hudûdu âhiren Usturumca'ya kadar tevsi edilmiştir. Garbî Trakya'nın yeni hudûdu dahilinde adem-i merkeziyet usûlü ile idare olunacağı Cem'iyet-i İslâmiye'ye bildirilerek mahallî Türklerin mutâlebâtı sorulmuştur. İskeçe Cem'iyet-i İslâmiyesi hükûmetin işlerine ve kararlarına karışmayacaklarından bu hususta resmen hiç bir şey yapamayacaklarını cevaben Yunan Hükûmetine bildirmişlerdir.

2. 25 Nisan'da Karaağaç'ı ziyaret eden Yunan Başkumandanı Pangalos, Yunan milletinin sulh arzu etmeyip, harp istediğini ve Yunanistan için pek büyük menfaatler temin edeceğini söylemiştir. Resmî ağızlardan sâdır olan işbu harbcûyâne propagandalarına rağmen Yunanlıların ve Yunan Ordusu'nun pek de harp istemediği bildiriliyor.

3. Yunan Ordusu'nda ihtilâl emâreleri ve Yunanlılar arasında komünistlik cereyanları başladığı istihbar edilmektedir, efendim.

4. İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine, Hariciye Vekâletine yazılmış ve Başkumandanlığa arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

68

تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی
شعبه
عدد

68

[illegible]

۱ — [illegible] کستانه بولی برونه تقرب ایتمیه جك بر کمه قابلی آتشه اوزاقلاندیرمه کذا [illegible] سیاسه بولی صوکره ده بوزمه آطه وه جیتانه بر طوریده آچیلیانه قسمه و کولاچلی ندن بوزمزه اوکده ویرلمسه ایسه ده نقوه ایدنمه پیشتیرمك اره سنده آتشه تماس ایتمیه جك صوریده سیلیه بوزمه آطه استقامتنه چکمك مجبوریتنده اولمشدر.

۲ — [illegible] اره سنده بر جنداك یاغلی بوغازه برلشمه سوطوری دیپ برونی شمال آچیقلاده کورلسه ده دیپ برونه تقرب ایدن ایکی قابلی بوستهزق آتشیه طرد ایلمشدر. [illegible] قابلقلری بوغازه سیاسه بوستهزق تأثیرسز یاده آتش آچمشدر.

۳ — بوده دکوهای کوزی سواحلنده قره جیقوبتسنده بولنمه ایکی قوجاطه قابلی بوستهزق طرد ایلمشدر.

۲۵/۵/۹۲۲ حرره یازیلدی.

حوله مناقصه مهرم رطه اخبار شد.

ارکانحربیه عمومیه رئیسی
فوزی

اعاده اولنمشدر ۲۵/۵/۹۲۲

تحریرات نائب بوزیه

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

1.5.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında Kestanbolu burnuna takarrüp etmek isteyen bir yelken kayığı ateşle uzaklaştırılmış, keza 30.4.1339 saat 7 sonrada Bozcaada'dan çıkan bir torpido Akliman'a gelmiş ve Külâhlı'nın yüz metre önünde demirlemiş ise de takviye edilen postalarımızla arasında ateş teâtisinden sonra torpido sür'atle Bozcaada istikametine çekilmeye mecbûr olmuştur.

2. Söke mıntıkasında 30.4.1339'da arkasında sandal bağlı bulunan bir düşman motoru Dipburnu şimâl açıklarında görülmüş ve Dipburnu'na takarrüp eden iki kayık, postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir. Müsademe esnâsında kayıkları berây-ı himâye Sisam'dan postalarımıza tesirsiz piyade ateşi açılmıştır.

3. Bodrum'un Gümüş iskelesi sevahilinde karaya çıkmak teşebbüsünde bulunan iki korsan kayığı postalarımız tarafından tardedilmiştir.

3.5.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 222 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

4.5.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır. 5.5.1339

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 223 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

5.5.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasından gelen bir motor Bababurnu'nun iki km. şarkında ikinci mevkıfa dörtyüz metre kadar takarrüp etmiş ise de postalarımız tarafından açılan ateş üzerine uzaklaştırılmıştır. Narlı iskelesine çıkan çetelerden şimdiye kadar otuzaltı kişi hayyen ve meyyiten derdest edilmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 4.5.1339 saat 8.45 sonrada Sisam adası istikametinden gelen ve motor ile müteharrik bulunan beş kayık ada sahillerine yüzelli metre kadar yaklaşmış ve açılan ateş üzerine aynı istikametinde avdet etmişlerdir.

3. Söke mıntıkasında Muraki gölü civarında göründüğü bildirilen hüviyeti meçhul kırk kişilik çetenin gölün şark-ı cenûbîsinde bulunan Büryan köyü civarında Geçerek maa Kemerler istikametine geçtikleri tahakkuk etmiş ve takiplerine müfreze tahrik edilmiştir.

1036 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

61
68

تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتی
ارکان حربیه عمومیه ریاستی
شعبه
عدد

۲۹/۵/۶ حرب ایوبدر.

۱ — قوجه ایلی منطقه سنده ۲۹/۵/۵ ده آیکی ارکیلر طیاره‌ی خط خاصه‌ده
رایحه — کلیوزه شمالی قصبی اوزرنده دوشمه وجوردن انشدر.
۲ — ازمید منطقه سنده ۲۹/۵/۵ کیجه‌ی ساعة اوچ صیرالرنده دوشمه‌ده
جبخانه طلاسنه برونه یاقیلوشمه ایشیه بوطلر لیمنلرنه آتشنه عود ایدیلشدر.
۳ — سوکه منطقه سنده وافی کوی شرقنه منطقه سنده کی قوجه تپه ایله
تعقیب قوللرنه آره سنده هنوز تماسی حاصل اولمامشدر.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
خوزی

اصله مطابقدر ۲۹/۵/۸

ادارة ۲۲۹۱ ۵۱۲
عدد ۱۰۰

خاصه

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

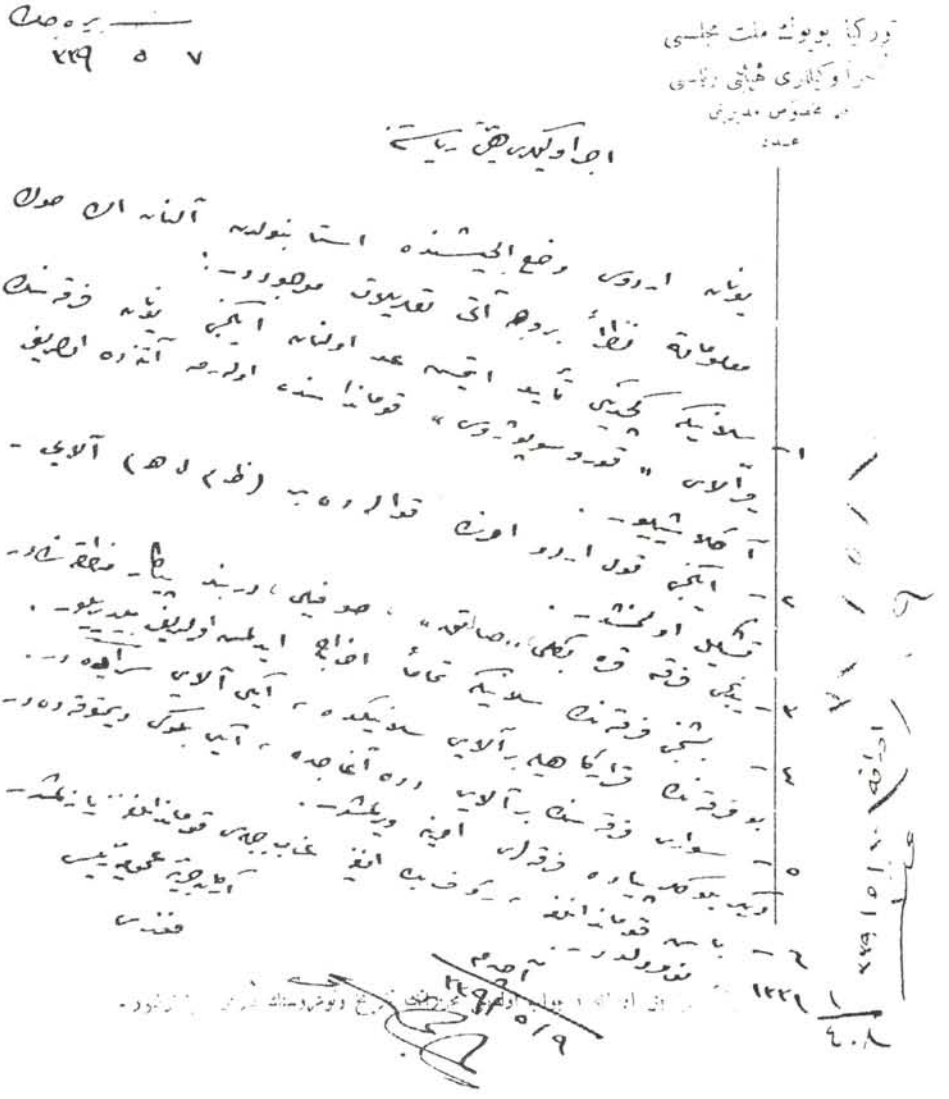
6.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında 5.5.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılın Darıca-Gebze şimâli kısmı üzerinde dolaşmış ve avdet etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 4/5.5.1339 gecesi saat 11 sonrada Değirmendere cenûbunda Dalaşan burnuna yaklaşmak isteyen bir motor postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir.

3. Söke mıntıkasında Vafi gölü şark mıntıkasındaki kırk kişilik çete ile takip kollarımız arasında henüz temas hasıl olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Birecik
7.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

Yunan Ordusu vazu'l-ceyşinde İstanbul'dan alınan en son malûmata nazaran bervech-i âti ta'dilât mevcuttur:

1. Selânik'e geçtiği teeyyüd etmiş addolunan İkinci Yunan Fırkası'nın Miralay "Koroso Pojos" kumandasında olarak Atina'da olduğu anlaşılıyor.

2. İkinci Kolordu emrinde Kavala'da bir (Z-m-l-h) alayı teşkil olunmuştur.

3. Yedinci Fırka Karabeyli, Saltık Sofulu, Derbendpınar mıntıkasındadır.

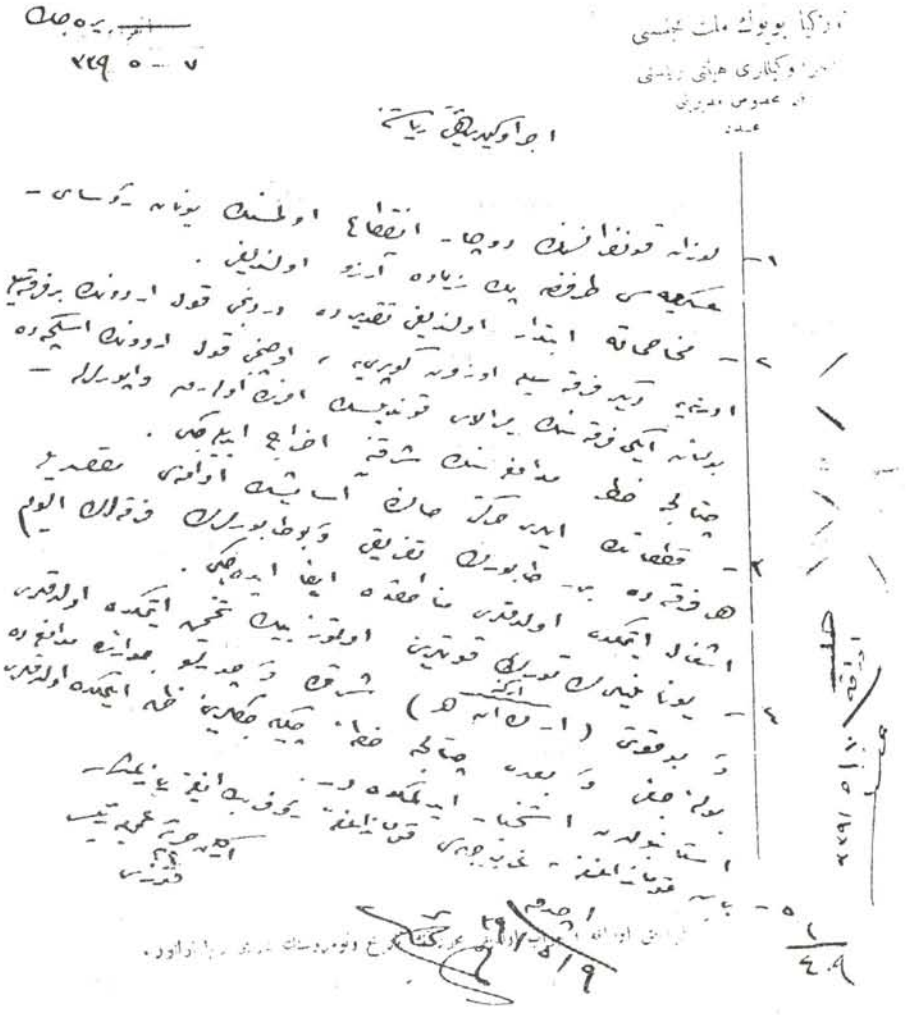
4. Beşinci Fırka'nın Selânik'e tamamen ihraç edilmiş olduğu bildiriliyor. Bu fırkanın karargâhıyla bir alayı Selânik'te ve iki alayı Saray'dadır.

5. Süvari Fırkası'nın bir alayı Dedeağaç'ta, iki bölüğü Dimetoka'dadır. Diğer bölükler piyade fırkaları emrine verilmiştir.

6. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

1331 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Birecik
7.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. Lozan Konferansının dûçâr-ı inkıta olmasının Yunan rüesâyı askeriyesi tarafından pek ziyade arzu olunduğu.

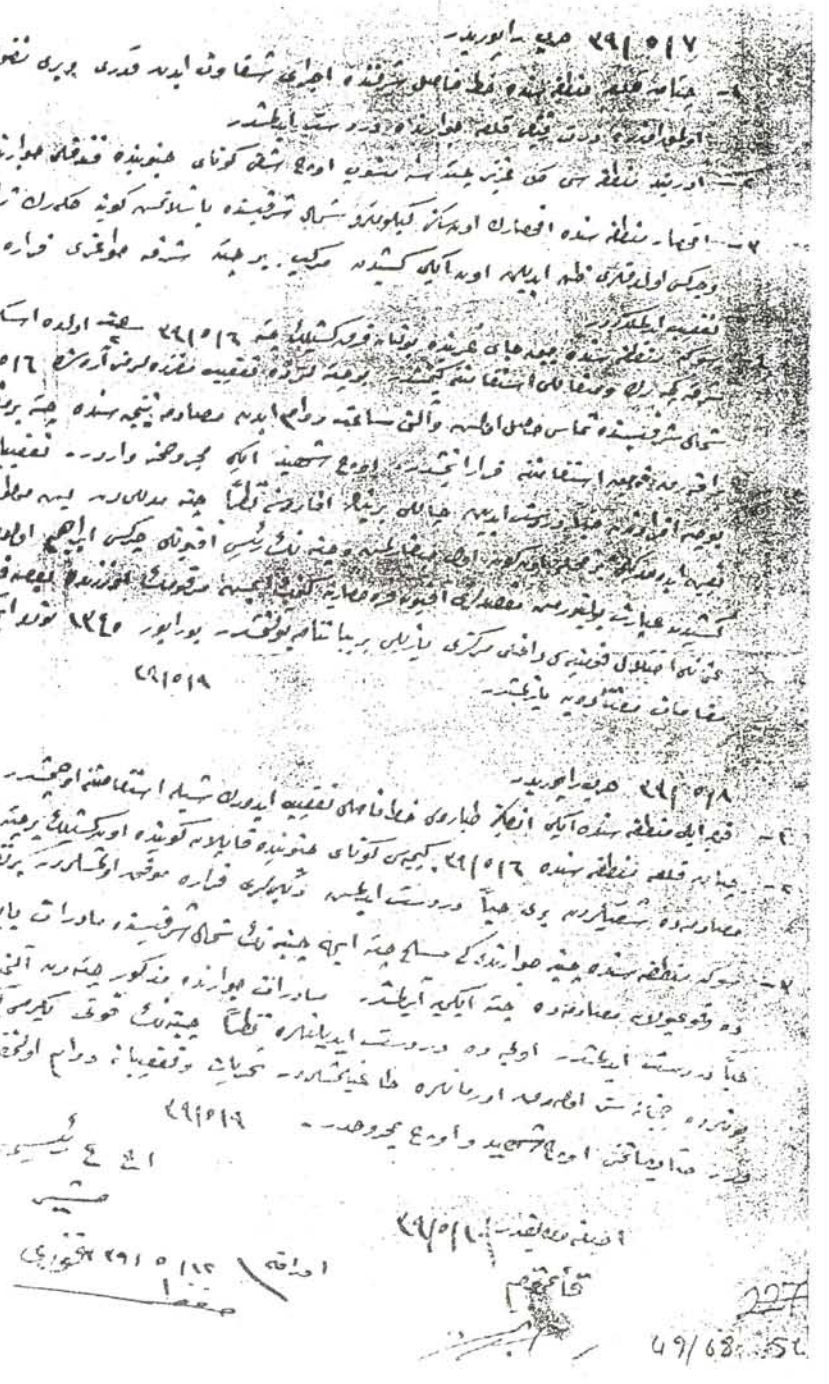
2. Muhâsamâta ibtidar olunduğu takdirde Dördüncü Kolordu'nun bir fırkasıyla Edirne'ye, diğer fırkasıyla Uzunköprü'ye ve Üçüncü Kolordu'nun İskeçe'de bulunan İkinci Fırkası'nın Miralay Kondis'in emrinde olarak vapurlarla Çatalca hatt-ı müdâfaasının şarkına ihraç edileceği.

3. Kıtaâtın ileri hareketi halinde âsâyişin idâmesi maksadıyla her fırkadan birer taburun tefriki ve bu taburların, fırkaların elyevm işgâl etmekte oldukları menâtıkta ifâ edeceği.

4. Yunanlıların, Türk kuvvetlerini otuzbin tahmin etmekte oldukları ve bu kuvveti Ergene şarkı ve Çorlu civarında müdâfaada bulunacağı ve ba'dehu Çatalca hattına çekileceklerini zannetmekte oldukları İstanbul'dan istihbar edilmektedir.

5. Başkumandanlığa, Garp Cephesi Kumandanlığına ve Rauf Beyefendiye yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

7.5.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında hatt-ı fâsıl şarkında icrâ-yı şekâvet eden Kadri ve biri maktûl, üçü mecrûh olmak üzere dört refiki Kale civarında derdest edilmiştir.

2. Edremit mıntıkası: Kel Aziz çetesine mensûp üç şakî Günay cenûbunda Fındıklı civarında derdest edilmiştir.

3. Akhisar mıntıkasında: Akhisar'ın onsekiz km. şimâl-i şarkîsinde Başlamış köyüne gelerek jandarmalarla müsademe ve Çerkez oldukları zannedilen oniki kişiden mürekkep bir çete şarka doğru firara muvaffak olmuştur. Takip edilmektedir.

4. Söke mıntıkasında Çine çayı garbında bulunan kırk kişilik çete 6.5.1339 saat 2 evvelde Eskiçine gözesinden şarka geçerek ve Sakallı istikametine gitmiştir. Bu çetelerle takip müfrezelerimiz arasında 6.5.1339'da Kırsakallı şimâl-i şarkîsinde temas hâsıl olmuş ve altı saat devam eden müsademe neticesinde çete bir maktûl ve bir mecrûh bırakarak Koçak istikametine firar etmiştir. Üç şehit, iki mecrûhumuz vardır. Takibata devam olunmaktadır. Bu çete efradından hayyen derdest edilen Çallı birinin ifadesine nazaran çete Midilli'den beş motor, bir kayıkla mahallini tayin edemediği bir mahalle on gün evvel çıkarılmış ve çetenin reisi Afyonlu Çerkez İbrahim olup, 28 kişiden ibaret bulunuyormuş. Maksatları Afyonkarahisar'a gitmek imiş. Merkûmun üzerinde bazı fotoğraflarla "Osmanlı İhtilâl Komitesi Dahilî Merkezi" yazılı bir beyanname bulunmuştur. Bu rapor 1345 numara ile çekilmiş ve makamât-ı mu'tâdeye yazılmıştır.

8.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılı takip ederek Şile istikametine uçmuştur.

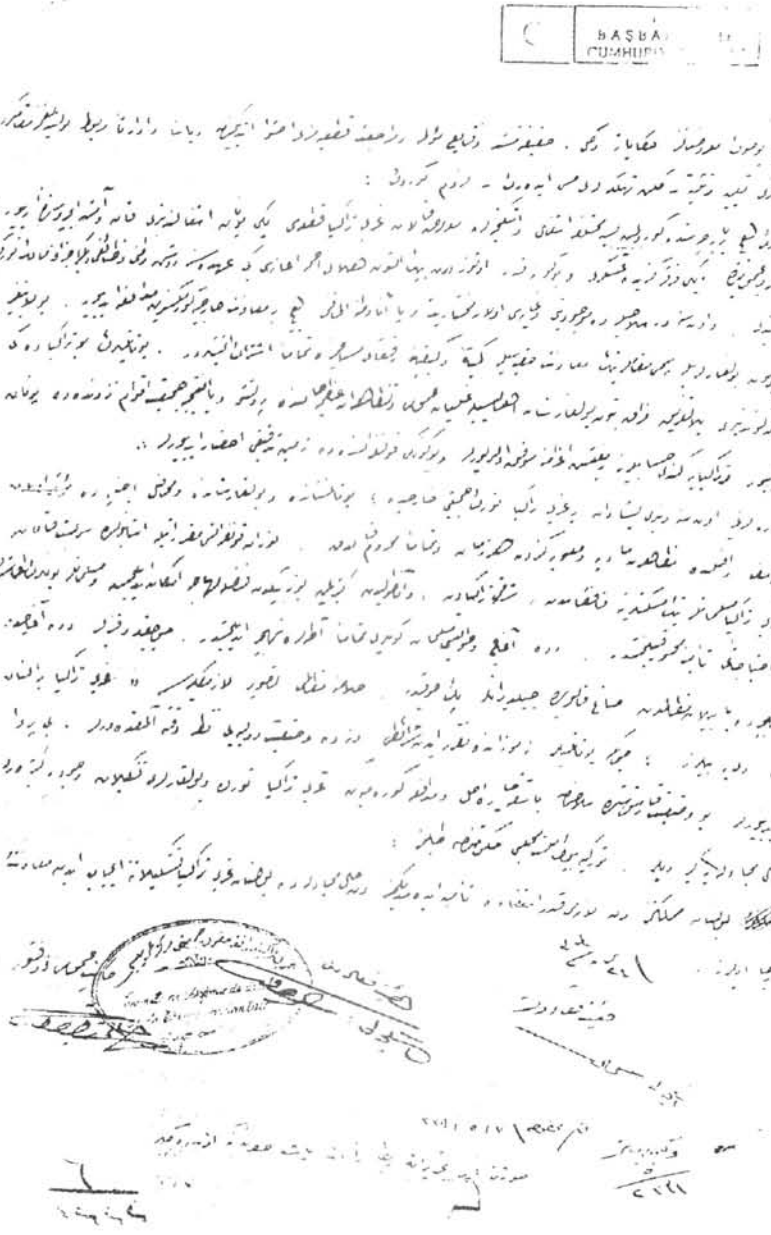
2. Çanakkale mıntıkasında 6.5.1339 gecesi Günay cenûbunda Kaplan köyünde on kişilik bir çete ile vukubulan müsademede şakîlerden biri hayyen derdest edilmiş, diğerleri firara muvaffak olmuşlardır. Bir neferimiz şehit olmuştur.

3. Söke mıntıkasında Çine civarında müsellah çete ile Çine'nin şimâl-i şarkîsinde Mavras yaylasında 6.5.1339'da vukubulan müsademede çete ikiye ayrılmıştır. Mavras civarında mezkûr çeteden altı şakî de hayyen derdest edilmiştir. Evvelce de derdest edilenlere nazaran çetenin kuvveti yirmi kişi kalmış, bunlar da cephanesiz olarak ormanlara dağılmışlardır. Taharriyât ve takibâta devam olunmaktadır.

Şimdiye kadar zayiatımız üç şehit ve üç mecrûhtur. 9.5.1339

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 228 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Ankara
9.5.1339

Refet Paşa Hazretlerine

Garbî Trakya Müdâfaa-i Hukûk Cemiyeti Merkez-i Umûmi'sinden mevrûd 24 Nisan 1339 tarih ve 143 numaralı tahrirat sûreti rapten irsâl kılınmıştır. Garbî Trakya'da bulunan müslümanlara karşı Yunanlılar tarafından yapılan ve el'an devam etmekte olduğu bildirilen mezâlim ve işkencelere mâni' olmak için ittihazı lâzımgelen tedâbir ile orada mevcut teşkilâta yapılabilecek muâvenet hakkında mütalâa-i âlilerinin sür'at-i iş'arını rica ederim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi

- 229 -

24.4.1339

Numara: 143

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti Hey'et-i Vekîle Riyâset-i Celîlesine

Biz Garbî Trakyalıların bu son marûzatımız hikâyâta değil, hakikata müstenid vakayi'-i müellime ve müracaât-ı kat'iyemizi ihtivâ ettiğinden diyaneten ve idareten merbut bulunduğumuz makamınızdan vaziyet-i hâliye ve kat'iyemizi tayin ve tespite gelen tehlikeleri hissederek lüzûm gördük:

On senedir kürre-i arzın hiç bir parçasında görülmemiş muhtelif işgâl ve işkencelere marûz kalan Garbî Trakya kıt'ası yeni Yunan işgâlinden beri kan ve ateş içerisinde eriyor.

Garbî Trakya ahalisi harb-i umûmîde iki fırka güzîde askeri ve bugüne kadar otuzdörtbin altın Hilâl-ı Ahmer iânesi gibi uhdesine düşen vatanî vazâifi diğer eczâ-yi memâlik-i Türkiye gibi seve seve ifâ etti. Ve on senedir silâhıyla da mevcûdiyetini ve gâyesi olan muhtariyet veya anavatana ilhâkını hiç bir

muâvenet-i hariciye görmeksizin müdâfaa ediyor. Bu lâyetegayyer mefkûremiz peşinde bugün Bulgarlar bile resmî makamlarının muâvenet-i hakîkiyyesiyle kemiyyeten ve keyfiyyeten rüfekâ-yı mesâimize tamamen iştirak etmişlerdir. Yunanlıların bu Trakya'daki mezâlimini Bulgarlar on günden beri bilâ tefrik-i firak bütün Bulgaristan ahalisiyle galeyân-ı umûmî ve tezâhurât-ı a'zamiyye halinde protesto veya ennetice Cem'iyyet-i Akvâm nezdinde Yunan Hükûmetini izahât talebine mecbûr ve Trakya'ya kendi hesaplarına bir müfettiş i'zâmına muvaffak oluyorsa ve bugünkü konferansta da zemin-i tetkiki ihzar ediyorlar.

Bütün gâyelerini ve bütün mefkûrelerini on seneden beri yaşatan biz Garbî Trakya Türk Cemiyeti hariçte; Yunanistan'da ve Bulgaristan'da mahâfil-i ecnebiyyede müessir olan ve sıkıntımız nisbetinde ma'alesef dahilde müzaharât-ı maddiye ve ma'neviyenizden her zaman ve tamamen mahrûm kaldık. Lozan Konferansı mukarrerâtı ile İstanbul'da serbest kalan Rumlara mukabil bütün Garbî Trakya Müslümanlarının meskenlerine Kafkas'tan, Şarkî Trakya'dan ve Anadolu'dan getirilen yüzbinden fazla muhacir iskân edilmiş ve Müslümanlar bunların iâşe ve ibâtelerini ve bilcümle ihtiyacâtını temine mecbûr kılınmıştır. Dedeağaç ve havâlisi Müslüman köyleri tamamen adalara tehcir edilmiştir. Çocuklar ve kızlar Dedeağaç'ta denize atılmıştır. Tehcirden yapılan mezâlimden sağ kalıp da çıldıranlar pek çoktur. Hulâsaten mezâlimi tasvir lâzım gelirse "Garbî Trakya bir insan mezbahası halindedir" diyebiliriz. Çünkü Yunanlılar ne Lozan'da takarrur eden şerâiti ve ne de vaziyet-i düveliyyeyi nazar-ı dikkate almaktadırlar. Bî-pervâ imhâ siyasetine devam ediyorlar. Bu vaziyet karşısında silâhtan başka çare-i hâl ve müdâfaa göremeyen Garbî Trakya Türk ve Bulgarları teşkilât vücûda getirerek Yunanlılara karşı hâl-i mücadeleye girdiler. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti'nden talebimiz: Kan ve ateş içinde bulunan memleketimizden lâzımı kadar istifade temin edemediğimizden hâl-i mücadelede bulunan Garbî Trakya Teşkilâtına icab eden muâvenet-i mühimme ve maddiyenin i'tâsını rica eyleriz.

Heyet-i Faâle'den İskeçeli İsmail	Heyet-i Faâle'den İskeçeli (İmza)	Kâtib-i Umûmî Doktor (İmza)

(Cemiyet mühürü)

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٤٩

٢٩/٥/٩ وب ريوبيدر .

١ — جناده قله منطقه سنده ٢٩/٥/٧ ده كونائه جفونده جايلاده كوسنده وقوعه كلهه مصادمه ده مجروحاً فرار ايدن شقيلرده ايكيسي تعقيب مفرزه‌سي طرفندن دوردستايدلمشدر .

٢ — سوكه منطقه سنده مادارده آغيلرينه التجا ايدن چته ايله يايلاده مصادمه ده آيلي شقي دها مقتولاً الده ايدلمشدر . تحريات دوام اولونمقده‌در .

مريس شرقنده قوه آغاج كورفزنده ساحله تقرب ايدن برخليجه آتشله توقيف ايدلمهرك طرفمه آرهسنده‌كي مصادمه نتيجه‌سنده قاچمقده‌كي ايكي شخص مجروحاً دوردستايدلمشدر . تحقيقاته دوام اولونمقده‌در .

ارضاه جريه‌جي رئيسي
فوزي

٢٩
اصله مطابقدر ١٢ مايس
٢٢٩/٥٢

Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

9.5.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında 7.5.1339'da Gönen cenûbunda Kaplan köyünde vukuagelen müsademede mecrûhen firar eden şakîlerden ikisi takip müfrezesi tarafından derdest edilmiştir.

2. Söke mıntıkasında Madran ağıllarına iltica eden çete ile yapılan müsademede iki şakî daha maktûlen elde edilmiştir. Taharriyata devam olunmaktadır.

Marmaris şarkında Karaağaç körfezinde sahile takarrüp eden bir kayık ateşle tevkif edilmiş ve tarafeyn arasındaki müsademe neticesinde kayıktaki iki şahıs mecrûhen derdest edilmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

10.5.1339 harp raporudur:

1. Edremit mıntıkasında evvelce Bandırma ve Manyas havalisinde icrâ-yı şekâvet eden çetenin reisi bulunan ve hükûmet-i mahalliyece derdesti talep edilen Dâru'l- Muallimîn mezunlarından Kadir Hasan namiyle marûf şakî derdest edilmiş ve hükûmete teslim olunmuştur. Merkûm, hapishanede intihar etmiştir. Anzavur'un oğlu Kadir çetesine mensup bir şakî Gönen'in 10-15 km. şarkında Gerdem civarında derdest edilmiştir.

2. İzmir mıntıkasında 9/10.5.1339 saat 10,30 sonrada Seferihisar cenûbunda Çıkunkale sahiline takarrüp etmek isteyen bir motor, postalarımızın ateşiyle tardolunmuştur. Motordan otomatik ateşiyle mukabele olunmuştur.

3. Söke mıntıkasında: Madran dağları beş süvari bölüğü ile, Muğla istikameti de jandarmalarla kapatılmıştır. Hatt-ı muhasarayı yararak kaçmak isteyen eşkiya ile ikibuçuk saat müsademe devam etmiş ve ikisi mecrûh, altısı maktûl olmak üzere sekiz şakî daha istîsal olunmuştur. Çete reisi Karakaş İsmail de mecrûhlar meyanındadır. Takibâta devam olunmaktadır.

1393 numaralıdır.

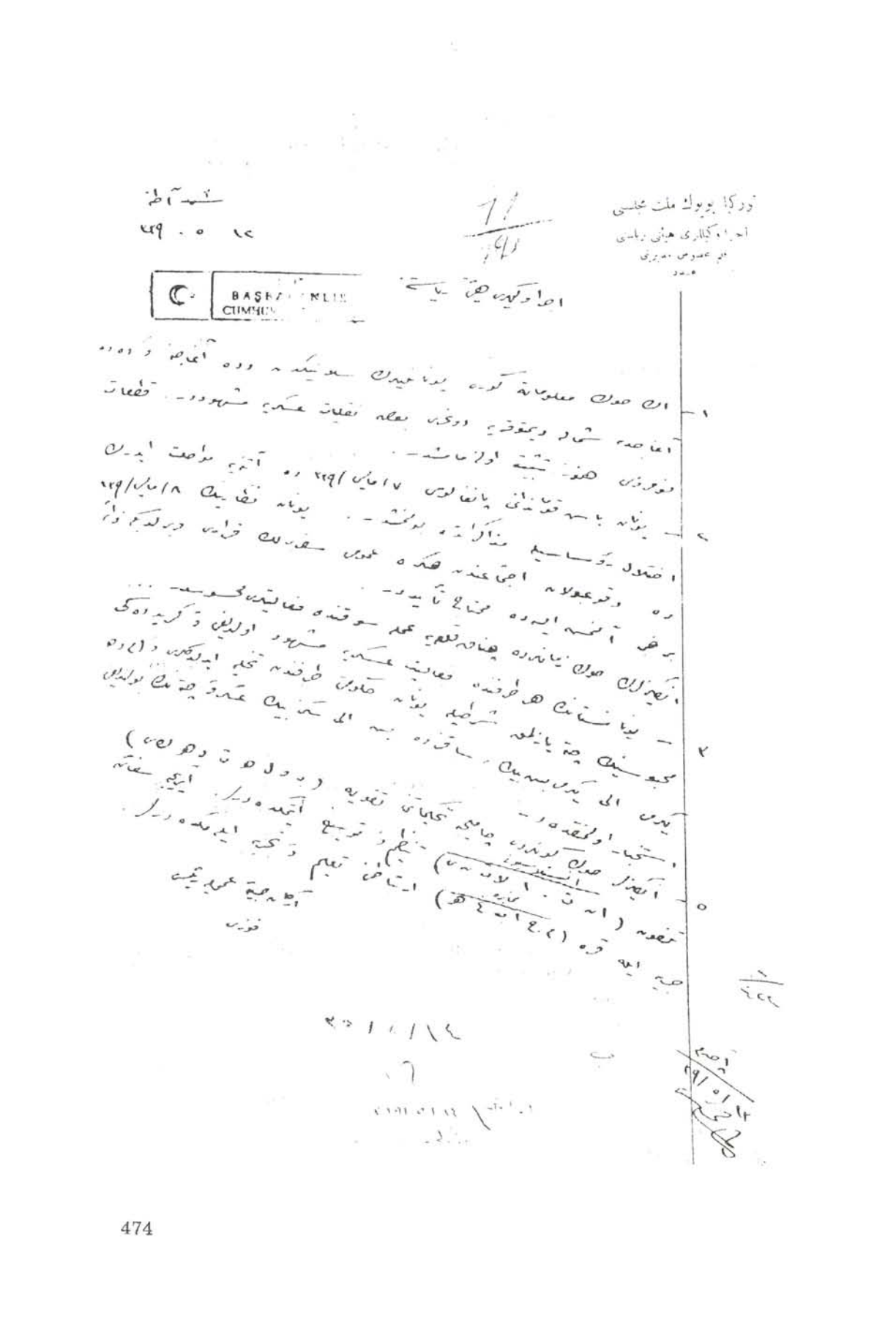
11.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: İki İngiliz tayyaresi 10.5.1339'da Şile garbından itibaren ve hatt-ı fâsılı takiben Darıca - Tuzla istikametine uçmuştur.

2. Dikili mıntıkasında: 10/11.5.1339 gecesi Dikili cenûbundaki sahil aksâmına muhtelif saatlerde iki tahtelbahir yaklaşmış ise de ateşlerimizle Midilli istikametine uzaklaşmaya mecbûr olmuşlardır. Aynı gece nısfu'lleylden sonra bir vapur, aynı sahile yüz metre kadar takarrüp etmiş ve açılan ateşle Midilli istikametine uzaklaşmıştır.

3. İzmir mıntıkasında: Değirmendere Tuzlaburnu'na yaklaşmak isteyen iki motor ateşlerimizle sahilden uzaklaşmışlardır. Söke mıntıkasında Mandıran mıntıkasındaki çete aksâmı takip edilmektedir. Kendilerini haber vermesinden korktukları bir küçük kızı boğmak sûreti ile şehit etmişlerdir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Adana
12.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. En son malûmata göre Yunanlıların Selânik'ten Dedeağaç'a ve Dedeağaç'tan şimâle ve Dimetoka'ya doğru bazı nakliyât-ı askeriye meşhûddur. Kıtaât numarası henüz tespit olunamamıştır.

2. Yunan Başkumandanı Pangalos 7 Mayıs 1339'da Atina'ya muvâsalat ederek ihtilâl rüesâsıyla müzakerâtta bulunmuştur. Yunan nuzzârının 8 Mayıs 1339'da vukubulan içtimâından sonra umûmî seferberlik kararı verildiğine dair bir haber alınmış ise de muhtâc-ı teyîddir.

İngilizlerin son zamanlarda Çanakkale'ye amele sevkinde faaliyetleri mahsûstur.

3. Yunanistan'ın her tarafında faaliyet-i askeriye meşhûd olduğu ve Girit'teki mahbusînin çete yazılmak şartıyla Yunan Hükûmeti tarafından tahliye edildikleri ve (m-d-h) yirmi ilâ yirmibeşbin, Sakız'da beş ilâ sekizbin asker ve çetenin bulunduğu istihbar olunmaktadır.

4. İngilizler son günlerde Çamlıca tahkimâtını takviye (bdlhtdhy) telefon istasyonu tanzim ve tevsi' etmektedirler. Ayrıca sefâin-i harbiye ile kara muhabere irtibatını talim ve tecrübe eylemektedirler.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

[illegible]
[illegible]

۲۷ / ۵ / ۲۸ تاریخلی حرب اخباریدر

۱ – جناق‌قلعه منطقه‌سنده بر انگلیز تیاره‌سی ۲۷ / ۵ / ۲۸ ده صاری‌بایر جوارنده‌کی قره عولمنده التجا ایتشدر.

۲ – ازمیر منطقه‌سنده قوزله بروننه بش‌یوز متره قدر تقرب ایدن ایکی واپور بطاریه‌لرمزک آتش اوزرینه سرعتله استقامتنده اوزاقلاشمشدر.

۲۸ / ۵ / ۲۸ تاریخلی حرب اخباریدر

۱ – جناق‌قلعه منطقه‌سنده ۲۸ / ۵ / ۲۸ ده ساعت اونی اوتوز گچه‌ده بیلینلی جبهه‌ده (کره‌برونی)نک غربنده گورولن ایکی تخته‌البحر قره‌غوللرمزک آتشی ایله سواحلدن اوزاقلاشدیریلمشدر.

۲ – جبهه‌لرک دیگر نقاطنده مهم بر حادثه اولمامشدر. ۱۳۲۹ [illegible]

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

احتیاط ۱۵ [illegible]

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1

12.5.1339 tarihli harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: Bir İngiliz neferi 10.5.1339'da Sarıbeyli civarındaki karakolumuza iltica etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında: Tuzla burnuna beşyüz metre kadar takarrüp eden iki vapur, postalarımızın ateşi üzerine Sisam istikametinde uzaklaşmıştır.

13.5.1339 tarihli harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: 12.5.1339'da saat 10.30 sonrada Dikili cenûbundaki (Karaburun)'un garbında görülen iki tahtelbahir, karakollarımızın ateşleriyle sevahilden uzaklaştırılmıştır.

2. Cephenin diğer menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

1419 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

١٥/٥/٢٩ حرب راپوریدر

١ – [illegible]

٢ – [illegible]

٣ – [illegible]

١٦/٥/٢٩ حرب راپوریدر

١ – [illegible]

٢ – [illegible]

١٧/٥/٢٩ حرب راپوریدر

١ – [illegible]

٢ – [illegible]

[illegible]

15.5.1339 harp raporudur:

1. Edremit mıntıkasında: 13.5.1339'da Cunda adası şimâlinde derdest edilen iki Rum'un casusluk etmek üzere Midilli'den gönderildikleri tahakkuk etmiştir. İfadelerinden, kendileriyle beş müsellah Yunanînin Cunda adasına çıktıkları ve bunların ikisinin zabit olduğunu söylemektedirler. Bunların ve bu casus şebekesiyle muhabereyi temin için Pirgo adasına çekip gittikleri anlaşılan kayıkçıların derdestleri için tedâbir ittihaz edilmiştir.

2. İzmir mıntıkasında: 15.5.1339 saat 3 evvelde Çeşme'nin Yeni nahiyesi mıntıkasında Karaabdullah sahiline takarrüp ederek postalarımıza ateş eden beş düşman kayığı ile yirmi dakika devam eden müsademeyi müteakip kayıklardan ikisi Sakız'a, diğer üçü cenûba doğru uzaklaşmışlardır.

3. Söke mıntıkasında: Dipburnu'na yaklaşan bir düşman kayığı postalarımızın ateşine mukabele etmiş ve yarım saat devam eden müsademeden sonra kayık Sisam'a gitmiştir. Çine mıntıkasındaki çeteden bakıyye kalan on kişi Çine çayı sağ sahilinde Kayırlı çayı cenûbunda Milâs yolunda görülmüş ve derdestleri için müfrezeler tahrik edilmiştir. 16.5.1339 tarih ve 1426 numaralıdır.

16.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 15.5.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılı takiben Şile cenûb-u garbîsinden Darıca'ya kadar gelmiş ve garp istikametinde avdet etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında: 15/16.5.1339 saat 11 sonrada Seferihisar sahiline takarrüp eden iki düşman motoru postalarımızın ateşi ile tardedilmiştir.

18.5.1339 1447 numaralıdır.

17.5.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 16.5.1339'da refakatinde iki bahriye zabiti, bir sivil ve iki madam bulunan bir İngiliz Erkân-ı Harp Miralayı otodrezin ile Gebze istasyonuna gelmiş ve hatt-ı fâsılı takiben Darıca şosesi üzerinde bir müddet dolaşarak bazı fotoğraflar aldıktan ve istasyonundaki İngiliz efradını teftişten sonra avdet etmiştir.

2. 13.5.1339'da me'mûren Kızılağaç şimâline gönderilen bir neferin başı, burnu ve kulakları kesilerek şehit edilmiş bir vaziyette bulunmuş ve yapılan tahkikat ve taharriyat neticesinde bu vak'a ile alâkadar olması muhtemel bulunan iki Rum Kızılağaç cenûbunda derdest edilmiştir. Bunlar beş kişi olduklarını ve üçünün teslim olmak üzere kendilerinden ayrıldıklarını ifade etmişlerdir. Takibata devam olunmaktadır.

19.5.1339 1451 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

18.5.1339 harp raporudur.

1. Çanakkale mıntıkasında: 16.5.1339'da Midilli istikametinden gelen üç yelkenli gemi Sivrice burnu ile Bababurnu arasındaki sahile takarrüp etmiş ve bunlardan birisi sahile yüz metre kadar yaklaşarak sâhili takip ve tarassuda başlamış ve ateşimiz üzerine gemiye, sahile yüz metre mesafede demir attırılarak dört Yunanîden ibaret mürettebâtı esir edilmiştir. 17/18.5.1339 gecesi nısfu'l-leylde düşmanın üç motoru Dikili cenûbunda Merdivenli civarına ve bir motoru da Maltepe sahiline takarrüp etmiş ve iki saat devam eden müsademeyi müteakip motorlar sabaha karşı Midilli istikametine çekilmişlerdir. Keza 18.5.1339'da saat 1.30 evvelde sahilde Ramazanburnu'na ve saat 3.30 evvelde İplibur-nu'na takarrüp eden iki düşman motoru ateşimizle tardedilmişlerdir.

1499 numaralıdır.

19.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 18.5.1339'da iki İngiliz tayyaresi Şile'nin garbından itibaren hatt-ı fâsılı takiben Gebze istasyonuna kadar gelmiş ve ba'dehu garba avdet etmiştir.

2. İzmir mıntıkasında: 18/19-5.1339 gecesi saat 1.30 evvelde Foçalar sahilinde Arslanburnu'na takarrüp etmek isteyen bir düşman motoru tardedilmiştir. 19.5.1339'da saat 10 evvelde bir tahtelbahrin Foça açıklarında Eskifoça istikametine gittiği tarassut edilmiş ve postalarımız tarafından üzerine ateş edilmiştir.

1506 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Gizli

İcra Vekilleri Heyeti Reis Vekilliğine

Ankara'da bulunan Yunan Başkonsolosu Rauf Bey'in, Yunanistan'a gitmek üzere 29-5-1941 tarihinde Ankara'dan ayrılacağı ve bu sebeple kendisine veda ziyafeti verileceği Dışişleri Bakanlığından bildirilmiştir.

Rauf Bey'in Ankara'da bulunduğu müddetçe Türkiye'ye karşı gösterdiği dostluk ve yakınlık dolayısıyla kendisine veda ziyafeti verilmesi uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz olunur.

İsmet İnönü

29/5/41

1
6226

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
19.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

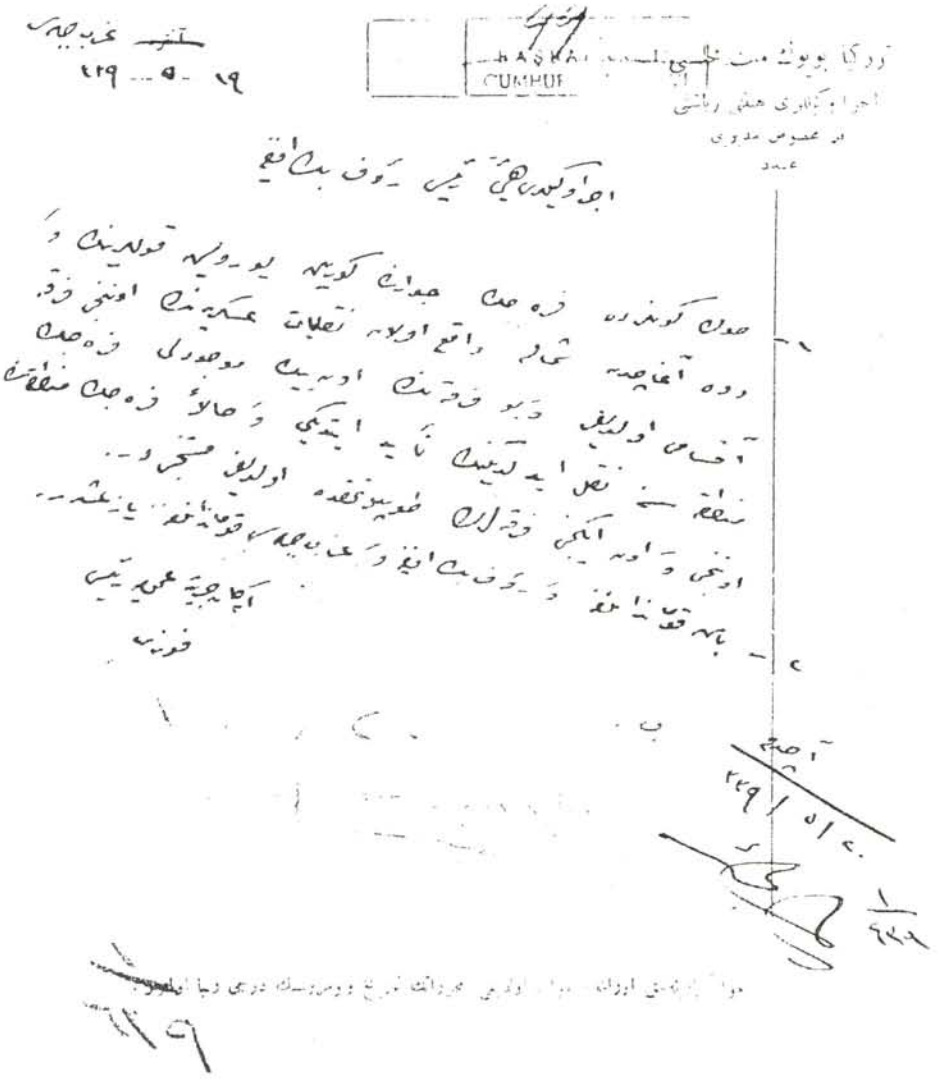
1. İskeçe'de bulunan Dördüncü Yunan Fırkası'nın 28 Nisan'da ve Gümülcine'de bulunan Onuncu Fırka'nın 1 Mayıs'ta Meriç havzasına hareket emri aldıkları ve Siroz-Drama mıntıkasındaki kuvvetlerin de Kavala üzerinden şarka tahrik edildikleri,

2. Son günlerde Meriç havzasına takriben otuzbin kişilik bir kuvvetin geleceği de diğer bir menbadan istihbar kılınmış ve fil-hakika son günlerde de (Dedeağaç) ve (Dimetoka) mıntıkasında fazla faaliyetli tren nakliyâtı olduğu görülmüştür. Bu babdaki malûmat tetkik edilmektedir.

3. Bu malûmat ile mümteziç görülerek Fransız Generali Şarpin'in Hadımköy-Çatalca mıntıkasına gittiği ve Hadımköy havâlisindeki Fransız kuvvetlerinin takviye edileceği müstahberdir.

4. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendi ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

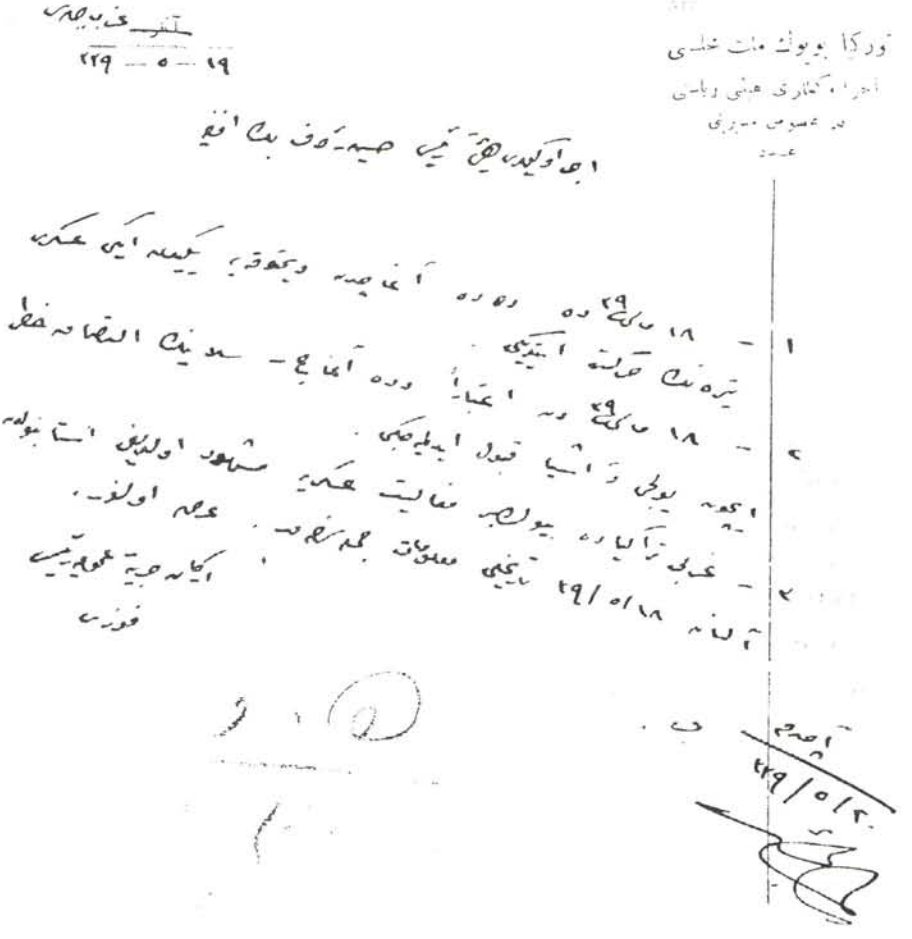
Garp Cephesi
19.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Son günlerde Ferecik civarında görülen yürüyüş kollarının ve Dedeağaç'tan şimâle vâki olan nakliyât-ı askeriyenin Onuncu Fırka aksâmı olduğu ve bu fırkanın onbin mevcutlu Ferecik mıntıkasına nakledildiğinin teeyyüd ettiği ve hâlen Ferecik mıntıkasında Onuncu ve Onikinci Fırkaların toplanmakta olduğu müstahberdir.

2. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
19.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Hüseyin Rauf Beyefendiye

1. 18 Mayıs 1339'da Dedeağaç'tan Dimetoka'ya yeniden iki askerî trenin hareket ettiği,

2. 18 Mayıs 1339'dan itibaren Dedeağaç-Selânik iltisak hattı için yolcu ve eşya kabul edilmeyeceği,

3. Garbî Trakya'da büyük bir faaliyet-i askeriye meşhûd olduğu İstanbul'dan alınan 18.5.1339 tarihli malûmat cümlesindendir. Arz olunur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

- 239 -

20.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 19.5.1339'da Gebze istasyonundaki İngiliz müfrezesi onaltı İngiliz neferiyle tebdil edilmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında 19.5.1339'da asker hamûleli bir İngiliz nakliye gemisinin dış denize geçtiği ve Karacaviran şimalinde yüzü mütecaviz çadır kurulduğu görülmüştür.

3. Diğer mıntıkalarda bir hadise olmamıştır.

21.5.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır.

1524 numaralıdır.

- 240 -

22.5.1339 harp raporudur:

1. Dikili mıntıkasında: Dikili cenûbunda Gabrin adasının cenûp burnuna ve bilâhare Merdivenli karakoluna takarrüp eden bir tahtelbahir ateşimizle sahilden uzaklaşmaya mecbûr edilmiştir.

2. Diğer mıntıkalarda mühim bir hadise olmamıştır.

1425 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
23.5.1339

Rauf Beyefendiye

1. Muhâsamat başladığı takdirde Yunanlıların Kuleliburgaz ile Dimetoka arasında zayıf kuvvetler terkedecekleri ve kuvâ-yı asliyeleriyle Dimetoka cenûbu ve Ferecik mıntıkasında ve şimâlde Onbirinci Fırka ile de Edirne üzerinden Meriç'e geçecekleri istihbar edilmektedir.

2. Meriç boyundaki faaliyet Dedeağaç'tan Bidinli-Dimetoka istikametlerinde şimâle yapılan sevkiyât devam etmektedir.

3. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.358.1

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٧١٩

[illegible] ٢٩/٥/٩٦ [illegible] ايوريده .

١ - [illegible] ايكى دسته موظفى آتشزله اوزاقلاشدريلمشدر .

٢ - [illegible] جيبه جوارنده و جبه ايكى فرقه جوارنده بالمصاده حيا وروسته اولمشدر .

١٩٩١ نوفمبر ايده .

٢٩/٥/٩٦ حربه ايوريده .

١ - قوجه ايلى منطقه سنده ٢٩/٥/٩٦ ده [illegible] ايكى انكليز طياره سى مرجه دوشه اعتبارا خط فاصلى تعقيب ايدرك قره دكزه جيقمه وغرب استقامتده هجوم ايتمشدر .

٢ - جنانه قتله منطقه سنده [illegible] قره طوقى باغلانتيلرينه طوغرى آتشزله اوزاقلاشدريلمشدر .

٣ - ازمير منطقه سنده ٢٩/٥/٩٦ تجاوز ايتمش زمانلرده بريكنى فرقه قارشى ليجانك ، ايكى فرقه نك آرسنده جدال وصاباتى نهايت ٢٩/٥/٩٦ ده برموقوفيت اولمشدر فرقه سوق قصاد جوارنده صيحانه آطه سى استقامتنده ساحله طوغرى آتشزله اوزاقلاشدريلمشدر .

١٩٩٨ نوفمبر ايده .

ارقاده جبه رئيسى

اصل مطابقدر ٢٩/٥/٩٦ قائمقام

نوفمبر ١٩٩١ ٥ ١ ٢٩

23.5.1339 harp raporudur:

1. Dikili cenûbunda Merdivenli sahiline takarrüp eden iki düşman motoru ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

2. Söke mıntıkasında: Karakaç çetesine mensup bir şakî Çine civarında ve çete reisi Çerkez Aziz ile iki refiki Muğla civarında bilmüsademe hayyen derdest olunmuştur.

1991 numaralıdır.

24.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 23.5.1339'da garptan gelen iki İngiliz tayyaresi Marmara'dan itibaren hatt-ı fâsılı takip ederek Karadeniz'e çıkmış ve garp istikametine avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasında: Dikili cenûbunda Merdivenli karakoluna yaklaşan bir kayık, ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

3. İzmir mıntıkasında: 23/24.5.1339 gecesi muhtelif zamanlarda bir yelkenli kayık Karnara limanına, iki tahtelbahir Arslanburnu'na ve Sabati limanına ve 24.5.1339'da bir motorla onbeş kayık Seferihisar cenûb-u şarkîsinde Sıçan adası istikametinden sahile yanaşmak istemişse de ateşimizle tardedilmişlerdir.

1998 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

تصنیف خدمت جدیدی
۲۲۹ — ۵ — ۴۴

تحریرات خفیه

۱ — ۱۴/۱۵ ۲۹/۵/۱ مایس کچه‌ی نصف اللیله ویکوقه جدارك کی قیالمه
باسه‌جك ، قره‌نلی (۱۰) کویلرینك موقعیه بولنمه‌سی
ایدیکی و جبه‌خانه‌لرك محفوظیتی نقطه‌نظرندن اولاسه یونانه
اخبارینك یوللرك تدقیقی ایچون قدومه آلمانه معلومات
آلمق تشبث.

۲ — یونانیلرك غیب ترکیاره‌ك بوسه قوتلرینك سیاسی بونیق تخلیه
ایتمه‌سی اولدقدن صکره العیدشلی اولاسلم تبدیل
ایدیلمه‌سی افکارك حقنده آلمانه معلومات ویرمه‌سی
استنبولده آلمانه معلومات ویرمه‌سی معروضدر.

۲ — ۱۹۷ اولدقدن صکره عملیه‌ی کیچیریلمه‌سی
معروضدر.

خارجیه معلومه‌ی قوزه

۲۸/۵/۲۵

۸۹

۲۹/۵/۲۵

۴۴۹

اداره ۲۹/۵/۲۶

جواب یازیلمق اوزره دوسیه‌سنه ربط اولنمق اوزره جوابنك تحریری رجا اولنور.

۴۴۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
24.5.1339

Rauf Beyefendiye

1. 14/15.5.1339 gecesi nısfu'l-leylde Dimetoka civarındaki Kayalık, Başkilya, Kıranlı (10) köylerinin muvaffakiyetle bombardıman edildiği ve harpten bezgin ve maneviyâtı bozuk olan Yunan efradının büyük telaşla firar ettikleri Filibe'den alınan malûmattan anlaşılmıştır.

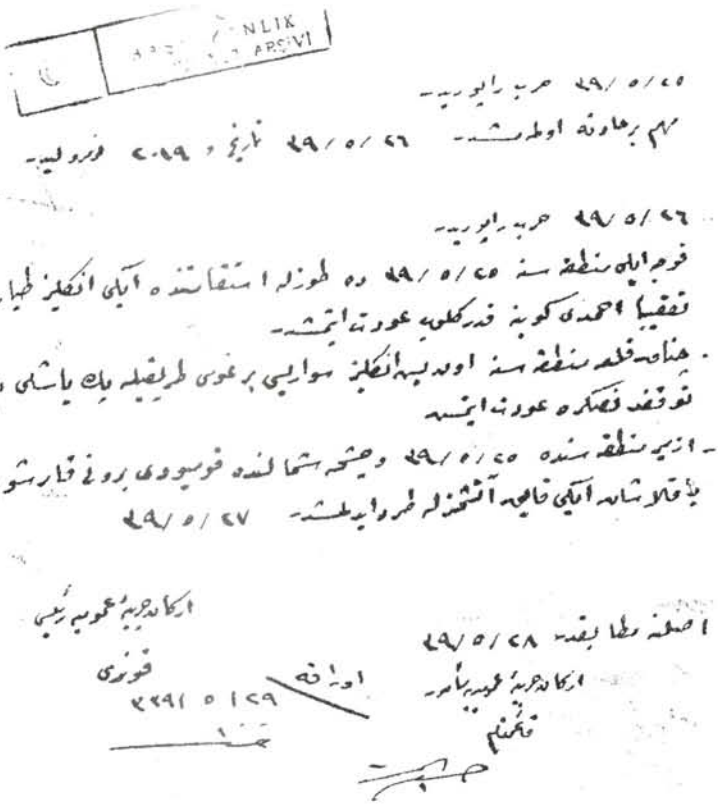
2. Yunanlıların Garbî Trakya'daki bütün kuvvetlerini Meriç boyunda tahşide karar vermiş oldukları,

3. Cephedeki yaşlı efradın harbe elverişli olanlarla tebdil edilmekte oldukları İstanbul'dan alınan malûmat üzerine ma'rûzdur.

1971 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.358.1

- 244 -

25.5.1339 harp raporudur:

Mühim bir hadise olmamıştır. 26.5.1339 tarih ve 2019 numaralıdır.

26.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 25.5.1339'da Tuzla istikametinden iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsılı takiben Ahmedi köyüne kadar gelip avdet etmiştir.

2. Çanakkale mıntıkasına onbeş İngiliz süvarisi Bergos tariki ile Pekyaşlı'ya gelerek bir müddet tevakkuftan sonra avdet etmiş.

3. İzmir mıntıkasında: 25.5.1339 ve Çeşme şimâlinde Komyodi burnu karşısında Toprak adasına yaklaşan iki kayık ateşimizle tardedilmiştir. 27.5.1339

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.357.8

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
26.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. Yunan Ordusu'nun bugün mâlik olduğu ağır topçu kuvveti hakkında alınan malûmat ikinci maddededir. Bunun sûret-i münasebe ve mahremânede tetkik edilmesini rica ederim.

2. Beheri üç bataryalık iki tabur altı pusluk İngiliz, beheri iki bataryalık bir tabur onbeşlik Iskoda, beheri bir bataryalık iki tabur onbuçukluk Krup, beheri iki bataryalık iki tabur onikilik uzun Fransız ve bir batarya onbuçuk Iskoda...

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

۲۹ / ۵ / ۷۷ عرض ایدرم.

۱ - قوجه ایلی منطقه سنده اوتوز تره ذیه ایله کلبوزه استاسیونه کلهه ایچ انکلر
طابلی استاسیونه شرقنده کی کویلره کیدرلر برمدت ترصدده صوکره
عودت ایتمشلردر.

۲ - اذیه منطقه سنده ساحل تقریب ایتدایسه ایکی دشمه سوطوری یوستهلوزلر
آتشیله اوزاقلشدیرلمشدر

ارکانحربیه عمومیه ریاستی
فوزی

اصله مطابقدر ۲۹/۵/۷۷

۱ ادد ۲۷۹۱ ۱ ۲۱

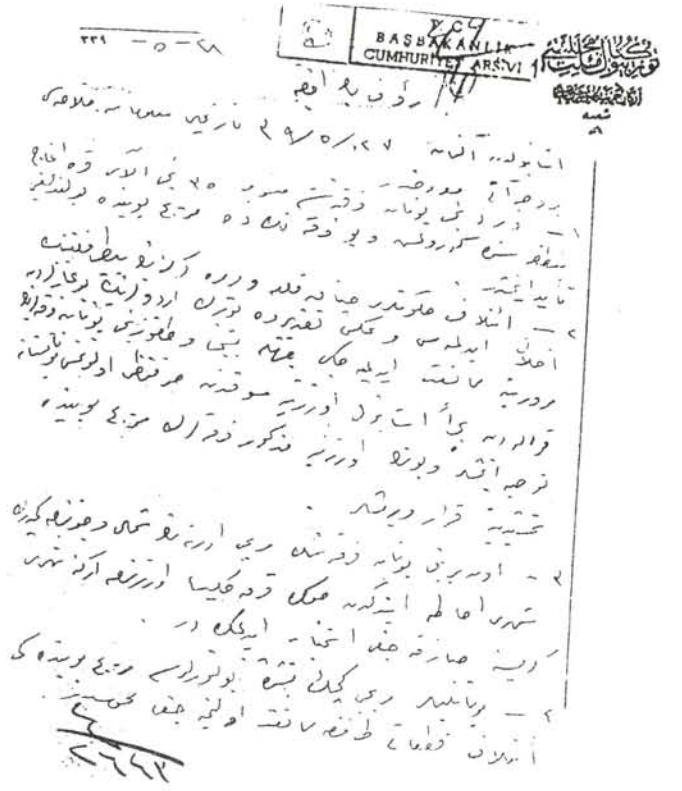
قائمقام نائبی
یوزباشی

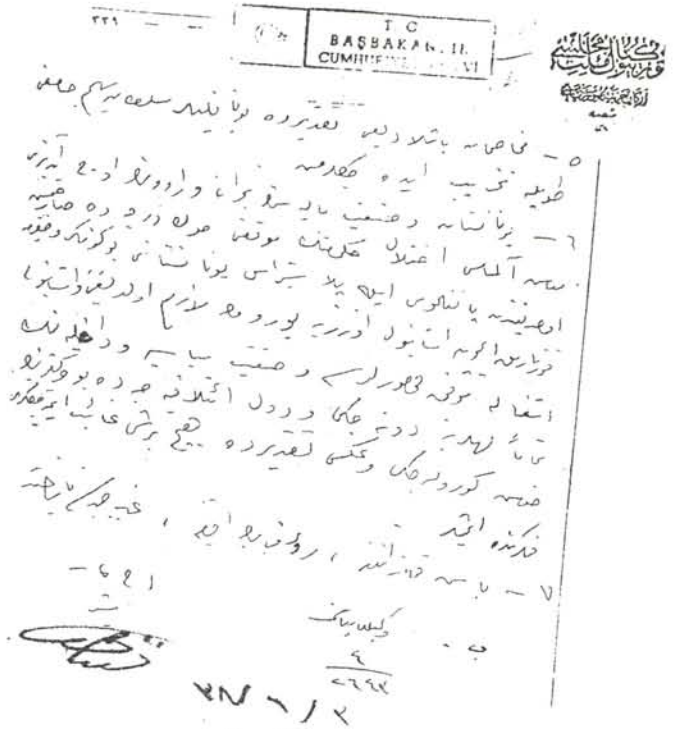
27.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: Otodrezin ile Gebze istasyonuna gelen üç İngiliz zabiti istasyon şarkındaki köprüye giderek bir müddet tarassuttan sonra avdet etmişlerdir.

2. Ezine mıntıkasında: Sahile takarrüp etmek isteyen iki düşman motoru postalarımızın ateşiyle uzaklaştırılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

28.5.1339

Rauf Beyefendiye

İstanbul'dan alınan 27.5.1339 tarihli malûmat hülâsası bervech-i âti ma'rûzdur:

1. Dördüncü Yunan Fırkası'na mensup 35. Alay Karaağaç mıntıkasında görülmüş ve bu fırkanın da Meriç boyunda bulunduğu teeyyüd etmiştir.

2. İ'tilâf hükûmetleri Çanakkale ve Marmara Denizinin bîtaraflığının ihlâl edilmemesi ve aksi takdirde Türk Ordularının Boğazlardan mürûruna muhalefet edilmeyeceği cihetle 5. ve 9. Yunan Fırkalarının karalardan berren İstanbul üzerine sevkinden sarf-ı nazar olunmasını Yunanistan'a tavsiye etmişler ve bunun üzerine mezkûr fırkaların Meriç boyunda tahşidine karar vermişler.

3. Onbirinci Yunan Fırkası'nın Meriç'i Edirne'nin şimâl ve cenûbundan geçerek şehri ihata ettikten sonra Kırkkilise üzerinden Ergene nehri gerisine sarkacağı istihbar edilmektedir.

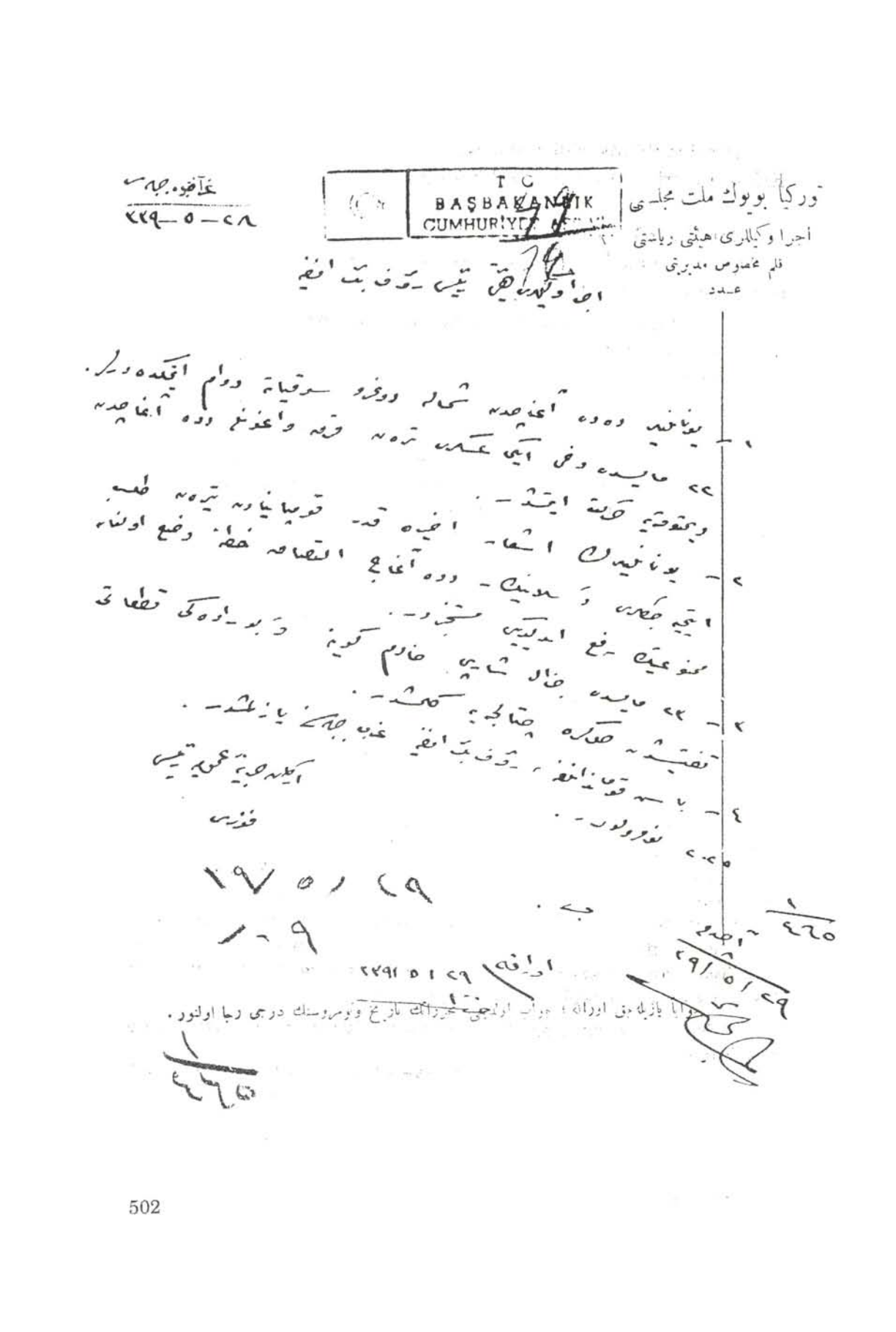
4. Yunanlılar Meriç'i geçmek teşebbüsünde bulunurlarsa Meriç boyundaki i'tilâf kıtaâtı tarafından mümânaat olunmayacağı muhakkaktır.

5. Muhâsamat başladığı takdirde Yunanlılar Sultan Selim Camii'ni topla tahrip edeceklermiş.

6. Yunanistan vaziyet-i maliyesinin buhranı ve ordunun üç aydan beri maaş almaması ihtilâl hükûmetinin mevkiini son derecede sarsmış olduğundan Pangalos ile Plaşiras Yunanistan'ı bugünkü vaziyetten kurtarmak için İstanbul üzerine yürümek lâzım olduğunu ve İstanbul'u işgâle muvaffak olurlarsa vaziyet-i siyâsiye ve dahiliyenin tamamen lehlerine döneceği ve düvel-i i'tilâfiyece de bu hareketlerinin hoş görüleceği ve aksi takdirde hiç bir şey kaybetmeyecekleri fikrinde imişler.

7. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
28.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Yunanlılar Dedeağaç'tan şimâle doğru sevkiyâta devam etmektedirler. 22 Mayıs'ta dahi iki askerî tren kırk vagonla Dedeağaç'tan Dimetoka'ya hareket etmiştir.

2. Yunanlıların iş'âr-ı ahîre kadar kumpanyadan tren talep etmeyecekleri ve Selânik-Dedeağaç iltisak hattına vaz'olunan memnû'iyetin ref' edildiği müstahberdir.

3. 23 Mayıs'ta General Şarpi Hadımköyü'ne ve buradaki kıtaâtı teftişten sonra Çatalca'ya gelmiştir.

4. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine yazılmıştır.

2025 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیرلیگی
عدد

تاریخ
۲۲۹ ـ ۵ ـ ۷۸

اجرا وکیلر هیئتی ریاست مقامنه

۱ ـ یازده بوچوق سنه‌لیگنه قدر اوچنجی آلایه ریعتوقیه، بدل
وارلیگی آلایه اعطا اولنه‌جق حقدن بر حصه آلمه‌یه وه‌لهذا تادیه ایتمه‌لری
وارلیگی فوقیه منسوب حقوقیدن و اوچنجی فوقیه منسوب بدل سکزنجی

۲ ـ اوچنجی فوقیه منسوب حقدن بر حصه بولنمیان
آلایدن فوه‌جك حقدن بر حصه، اوتوزبر، اوتوز ایکی (۱۰۱۵)

۳ ـ نظام جدیده موجود اولیان اوچنجی اولدقدن صکره بو معلومات
حقدن آلایدن جیکن حصه‌لر تشکیلنده وارث شیخ قدیمی بر حصه
آلمه‌یه وه بدل آلایدن کیفیت تشکیلنده عد اولنمه‌یه‌جقدر.

۴ ـ صوفیلی ایدیکوی سکولی موقتی صالدن معدود
حالی بولنمغله شی‌لنه‌رك سکولی اوچنجی اولدیغی بیان اولنمیشدر
اولدیغی بیان اولنمیشدر. ۵ ـ ۱۰ سنه عدد اولنمه‌یه‌جقدر.

۵ ـ تحت سلاحه جلب ایدیلن نفرلر آلایه وه جمیع غیبت
ایدنلر حقنده جلب ایدیلن نفرلر حقنده معلومات ایدنلر حقنده
اتباع اولنه‌جقدر.

۶ ـ بعده بدل آلایدن اولدقدن صکره وفات
ایدنلر حقنده اولدقدن صکره وفات ایدنلر حقنده اتباع اولنه‌جقدر.

۷ ـ بو تنسیب حقنده امر و فرمان حضرت پادشاهیه منوطدر.

۲۷ / ۵ / ۲۹

عرضا بر نسخه‌سی تقدیم قلنمشدر. جواب ارسالی مرجوسنك بر نسخه‌سی دخی رجا اولنور.

۲۹ / ۵ / ۲۹

۲۲۹۱ ۲۹ ۵ ۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
28.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Yanya'da bulunan Sekizinci Yunan Fırkası'na mensup Onuncu Alay'ın Dimetoka'ya ve Yirmidördüncü Alay'ın Emirli'ye geldiği hakkında bir haber alınmış ise de henüz teeyyüd etmemiştir.

2. Ondördüncü Fırka'ya mensup Dokuzuncu ve Onuncu Fırka'ya mensup Yirmisekizinci Alayların Ferecik'e geldiği hakkında bir haber mevcuttur.

3. Nizam-ı harpte mevcut olmayan Onsekizinci, Otuzbirinci, Otuzikinci (.nk) Dokuzuncu Alayların Meriç havzasına sevk olundukları hakkında bir malûmat alınmış ise de bu alayların keyfiyet-i teşkillerine dair şimdiye kadar hiç bir haber alınmamış olduğundan propaganda mahiyetinde addolunmaktadır.

4. Sofulu ile Bidinli arasında Karapınar, Çukurca, Hancağı ve Kuleliburgaz şimâlindeki Söğütlük mevkilerinde salların mevcut olduğu bildiriliyor.

5. Esaretten avdet eden efradın Yunanlılarca tekrar taht-ı silâha celp edildiği istihbar olunmaktadır.

6. Bütün bu malûmat Yunanlıların Garbî Trakya'da ve Meriç garbında faaliyet göstermekte olduğuna delâlet etmektedir.

7. Başkumandanlığa ve Rauf Beyefendiye yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹/۵/۲۸ ورد یورید .

۲۹/۵/۲۷ ده سلی ده کلمه بر پرنامه غانبوطی کولوصلی جوارنده اکی میل مسافه یه قدر تقرب ایدورلر بر مدت ترصد ده صوکره بوزجه اکلر کچشدر .

۲۹/۵/۲۶ ده ایجروسنده قرده کنی بولوندوغی تخمیه ایدیلمه اوچ دشمه قمانیق سیام استفا تشدند کلدرلرچ جشه منطقه سنده کی دیپ بروته تقریبه قره یه چیقمه آیته مشدر ده آنشوله طرد ایدلمشدر . بنقه وام برحادثه اولمامشدر

ارکانه حربیه عمومیه رئیسی

بشیر

فوزی

۲۲۹۱ ۵/۲۱ اداره

اصله مطابقدر ۲۰/ میکه ۲۲۹

قائمقام نائبی

فوزی

28.5.1339 harp raporudur:

27.5.1339'da Midilli'den gelen bir Yunan gambotu Külâhlı civarında iki mil mesafeye kadar takarrüp ederek bir müddet tarassuttan sonra Bozcaada'ya gitmiştir. 26.5.1339'da içerisinde kırk kişi bulunduğu tahmin edilen üç düşman kayığı Sisam istikametinden gelerek Çeşme mıntıkasındaki Dipburnu'na takarrüple karaya çıkmak istemişlerse de ateşimizle tardedilmiştir. Başka mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

۲۹ / ۵ / ۳۰ جبهه‌دن بیلدیریلیور

بیغا ، دیکیلی ، سوکه منطقه‌لرده برر ایکیشر اوته‌ده بروده برقاچ شقی ظهور ایتمشسه ده بونلرده مهم بر حادثه اولمامشدر .

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۲۹/۵/۳۰

قائمقام

اوراقه ۲/۶/۳۲۹

29.5.1339 harp raporudur:

Biga, Dikili ve Söke mıntıkalarında biri Ermeni olmak üzere birkaç şakî derdest edilmiş ve cephede mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHUR...

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube : 2

Ankara
30.5.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. 26 Mayıs öğleden sonra Karaağaç civarında Bosnaköy karşısında bulunan postamıza Yunanlılar tarafından mükerreren makineli tüfekle ateş edilmiş ve tarafımızdan mukabele olunmamıştır.

2. Karaağaç'taki Fransız taburuna şu talimat verilmiştir:

Tabur, bulunduğu mıntıkada Yunanlıların mürûruna mümânaat edecektir. Yunanlıların Edirne'ye taarruzu halinde Türk kıtaâtına şehri tahliye etmeleri tebliğ edilecek ve bu mümkün olmadığı takdirde askerin silâhlarının Fransızlara teslimi işgâl şerâiti olarak dermeyan olacaktır.

3. İstanbul'dan 28.5.1339 tarihiyle alınan bu malûmat Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye, Hariciye Vekâletine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٣٣٩

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 2

Ankara
30.5.1339

İcrâ Vekilleri Reisi Rauf Beyefendiye

Yunan Ordusu va'zu'l-ceyşi hakkında tespit olunan en son malûmat bervech-i âti ma'rûzdur:

Şimâlden itibaren Meriç boyunda:

1. Onbirinci Fırka'nın vaziyetinde tebeddül yoktur. Bu fırka'nın 13. Alay mıntıkası, Dördüncü Fırka'nın 35. Alayı tarafından tesellüm edilmiş ve 13. Alay Bosnaköy civarında tecemmu etmiştir.

2. Altıncı Fırka'nın Dimetoka mıntıkasındaki vaziyetinde tebeddül yoktur.

3. Yedinci Fırka karargâhı da Sofulu'dan Dimetoka'ya gelmiş ve kıtaâtı daha şimâle sürülerek fırka Saltıkköy-Mandıra-Karabeyli mıntıkasında tecemmu etmiştir.

4. Bidinli mıntıkasında Üçüncü Fırka karargâhıyla bu fırkaya mensup bazı kıtaât Sofulu'ya gelmiştir.

5. Ferecik mıntıkasındaki 12. Fırka vaziyetini muhafaza eyliyor.

6. Ferecik mıntıkasına naklolunduğu tespit olunan 10. Fırka'nın yalnız 27. Alayı Ferecik şimâlinde ve Ferecik ile Bidinli arasında görülmüştür. Bu fırkanın 27. Alayı Gümülcine'de 30. Alayı Podima ile İskeçe arasında hat muhafazasındadır.

7. Dördüncü Fırka'nın mütebaki iki alayının Meriç boyuna geldiği hakkındaki malûmatı te'yid edecek yeni bir haber yoktur. 11. Alayın İskeçe'de, 8. Alayın Bulgar hudûdunda olduğu müstahberdir.

8. Kavala'da içtimâ' eden 9. Fırka İskeçe'ye gelmiştir. 5. Fırka yine Kavala'dadır.

9. 14. Fırka Drama-Nusretli mıntıkasında vaziyet-i sabıkasındadır.

10. Süvari Fırkası'nın vaziyeti sabittir. Yeni bir alayı Dimetoka'da, diğer iki alayı Dedeağaç ve Podima'dadır. Bu fırka emrinde iki sahra bataryası vardır.

11. Fırkalarda cebel, sahra ve ağır olmak üzere 32-36 top bulunduğu iş'âr olunmakta ise de bu miktarın hiç bir fırkada ikmâl edildiği kabul olunmamaktadır. Filhakika fırkalarda ağır topçu teşkilâtı kabul edilmiştir. Kolordu topçuları hakkında ayrıca malûmat yoktur.

12. Dedeağaç'ta 15 tayyare ve üç hangardan mürekkep iki tayyare bölüğü vardır.

13. Ferecik ile *(Merhemli)* arasında gece ve gündüz çalışmak üzere yol inşa edilmektedir. Meriç boyundaki bazı köyler Yunanlılar tarafından tahliye ettirilmiştir.

14. Piyade alaylarının mevcûdu 2000 ile 2500 arasında mütehavvil olup, her alayda 20 makineli tüfek ve her bölükte 6-8 otomatik ve 8 bomba tüfeği vardır.

15. 5 Mayıs'ta bir sahra topçu alayı, 8 Mayıs'ta bir ağır obüs alayı, 17 Mayıs'ta bir süvari alayı Dedeağaç'a ihraç olunmuştur.

16. Sofulu'da 32, Dimetoka'ta 25, Dedeağaç'ta 30 tombaz vardır.

17. Lârisa'daki Birinci Fırka'nın kısmen Ferecik civarına geldiğine dair alınan haberler henüz teeyyüd etmemiştir.

18. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

آنده
٣٣٩ — ٥ — ٢١

47
19

شعبه - ج

رئيس بك افندم :

برج عهده سنده كى بولنان وضع الحمل حقنده استحبار اولونان تحريرات

روده آتى مندرجدر :

١ — اوده‌نين نرده زايكاسى : هيرده‌لت كويونده

٢ . آلان حدد ده حيليلوب بوسه كدى ايله خرد اسلام؟

هويونده اردكاهده .

٥ . آلان زايكاسى بكى طابديله بوسه كدينده ، رطابدن

زرلغا حيدرده .

٥٩ . آلان ضعائه خارجى ده

٦ . ٦ . ونه ؟ ١٩ . آلان تايا هيله — صوغلى شمال قريه

رابعه سنده

١٠ . آلان آيدن كويسنده .

١٤ . آلان دوقوته نلت. قره حصار كويسنده در .

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢ - ٧ . ورثه قرياكام رجوته ده .
٧٤ . آلان صدقيلك ساده قزيه سعده
٧٤ . آلان صالحيه كدينده .
٧٧ . آلان صدقيده
٤ - ١٢ . ورثه قرياكام ده جلت ده .
١٤ . آلان دده اغاجلك ابكه كدينده
٤٤ و ٤٦ . آلدينه بدرينا اطرافنده
٥ - درين ورثه دن ٤٥ . آلدينك قاضيكوى - اورتاكوى
سفلقسنده بلنار حدودى داخلنده سونه اولدوقدن صكره
ايكيسنه . رجه آنى آلان اسكيه ده در .
٦ - ١٠ . ورثه اسكيه ده دده اغاجنده قضا محاكمه سنده در .
٧ - ٤ ، ٥ و ٢٨ . آلدينه رجه اولانه پشه بوينا
ورثه سلطنت آسيه يوقاريسنده صدقيه كدينك حفظه كى
سلطانك تدقيقه اولونمقده در .

٨ - رجوته ده درين حاجى آلان . خزنه لى بركاده
رجه حاجيلى آلان بولدينى بلده لكده در .

٩ - باسه قوناقلغه . دوغى بك اوغلى . ذوالقدر
اولادندن .

٢٩ / ٦ / ١
٩٠

اركانه حربيه رياسى
ميرالاى

كيلد رياكس اولاقه
٤
٢٢٩ / ٦١ / ٢
٦٧٧

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 2

Ankara
31.5.1339

Rauf Beyefendiye

Meriç cephesindeki Yunan va'zu'l-ceyşi hakkında istihbar olunan tahavvülât bervech-i âti ma'rûzdur:

1. Onbirinci Fırka karargâhı: Çörek köyünde

13. Alay huduttan çekilip Bosnaköy ile Karaağaç cenûbunda ordugâhta.

50. Alay karargâhı, iki taburuyla Bosnaköy'de, bir taburu Karaağaç'tadır.

59. Alay Doğanca Arızı'da.

2. Altıncı Fırka 19. Alay Kayacık-Sofulu şimâl-i garbî mıntıkasında.

20. Alay Abdar köyünde

21. Alay Dimetoka'nın Karacaali köyündedir.

3. Yedinci Fırka karargâhı Dimetoka'dadır.

23. Alay Sofulu'nun Mandıra karyesinde

22. Alay Saltık köyünde,

37. Alay Sofulu'da.

4. Onikinci Fırka karargâhı Ferecik'te.

14. Alay Dedeağaç'ın İlce köyünde.

41. ve 46. Alaylar Podima etrafında.

5. Dördüncü Fırka'nın 35. Alayının Kadıköy-Ortaköy mıntıkasında Bulgar hudûdu muhafazasına sevk olunduğu teeyyüd etmiştir. Diğer iki alay İskeçe'dedir.

6. Onuncu Fırka İskeçe'den Dedeağaç'a kadar hat muhafazasındadır.

7. 4, 5 ve 38. Alaylardan mürekkep olan Birinci Yunan Fırkası'nın Eski Yunanistan'dan Sofulu'ya geldiği hakkındaki malûmat tetkik olunmaktadır.

8. Dimetoka'da 4. Sahra Topçu Alayı, Kuleliburgaz'da diğer bir sahra topçu alayı bulunduğu bildirilmektedir.

9. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine arz olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

68

فوزی
۲۲۹۱ ۶۱۲
اداره

30.5.1339 harp raporudur:

1. Kocaeli mıntıkasında: 29.5.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. Çanakkale mıntıkasında Kale'den uçan sekiz İngiliz tayyaresi Lâpseki'ye gelmiş ve Görece, Gelibolu istikametlerinde bir müddet dolaşmıştır. Ayrıca iki İngiliz tayyaresi de Bergos ve Lâpseki üzerinde dolaşmıştır.

2. İzmir mıntıkasında: 29/30.5.1339'da Çeşme civarına takarrüp ile ateş açan bir düşman motoru ateşimizle tardedilmiştir.

31.5.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında pek yüksek bir irtifâdan Dersaâdet istikametinden gelen dört kara tayyaresi Çanakkale'den geçmiş, üç tayyare de Çanakkale'den hareketle Gelibolu üzerinden Rumeli cihetine gitmişlerdir.

30.5.1339 saat 7,30 sonrada Babakale'ye takarrüp eden bir motor ateşimizle tardedilmiş ve bunu müteakip Midilli'den gelen iki kayık sahili bir müddet tarassuttan sonra avdet etmiştir.

1.6.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: Gönen çayı mansabı civarında Kel Aziz çetesine mensup bir şaki derdest ve sahile takarrüp etmek isteyen iki kayık ateşimizle tardedilmiştir. Cephede mühim bir vukuat olmamıştır.

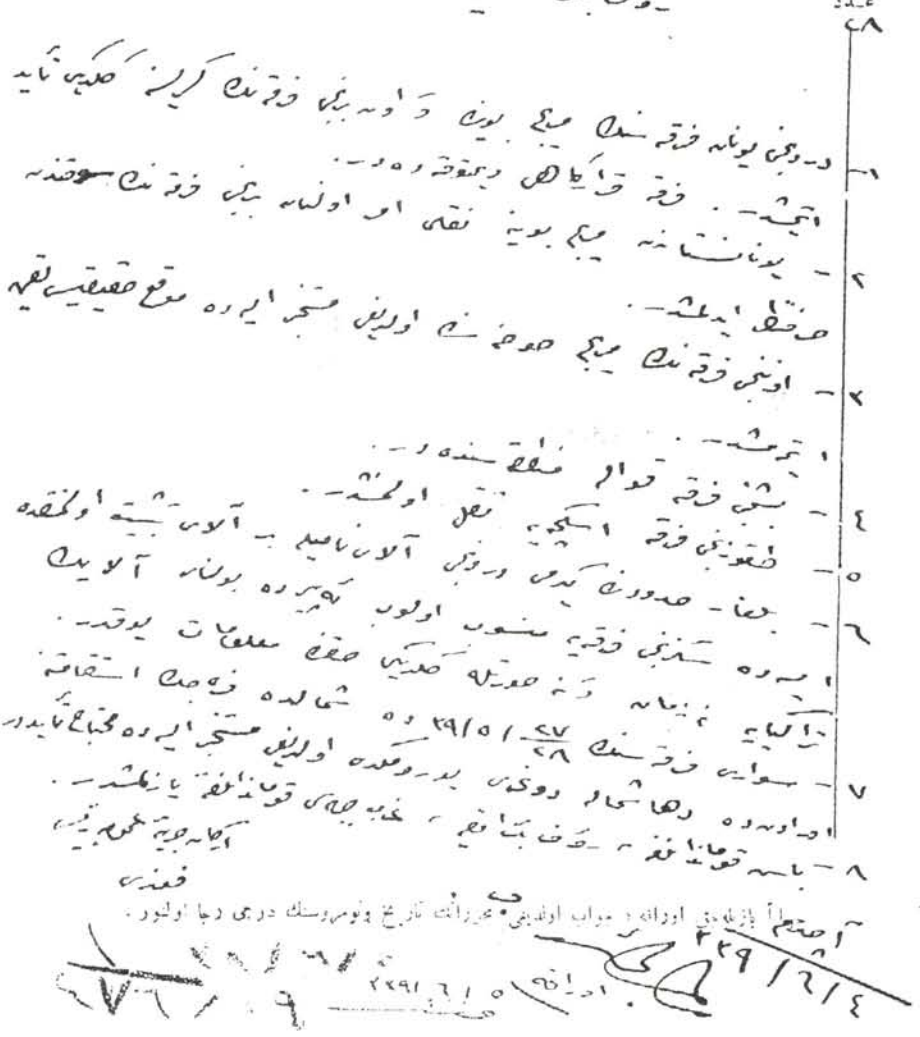
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET

تورکیا بیوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی

تلغراف عنوانی
٢٢٩-٦-٢

عدد ٤٨

٤٧٦

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet: 28

Uşak
3.6.1339

Rauf Beyefendiye

1. Dördüncü Yunan Fırkası'nın Meriç boyunda ve Onbirinci Fırka'nın gerisine geldiği teeyyüd etmiştir. Fırka karargâhı Dimetoka'dadır.

2. Yunanistan'dan Meriç boyuna nakli emrolunan Birinci Fırka'nın sevkinden sarf-ı nazar edilmiştir.

3. Onüçüncü Fırka'nın Meriç havzasında olduğu müstahber ise de mevki-i hakikîsi taayyün etmemiştir.

4. Beşinci Fırka Kavala mıntıkasındadır.

5. Dokuzuncu Fırka İskeçe'ye naklolunmuştur.

6. Bulgar hudûdunda Yirmidördüncü Alay namıyla bir alay tesbit olunmakta ise de Sekizinci Fırka'ya mensup olup Epir'de bulunan alayın Trakya'ya ne zaman ve ne sûretle geldiği hakkında malûmat yoktur.

7. Süvari Fırkası'nın 27/28.5.1339'da şimâlde Ferecik istikametine, oradan da daha şimâle doğru yürümekte olduğu müstahber ise de muhtâc-ı teeyyüddür.

8. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 257 -

3.6.1339 harp raporudur:

Çanakkale mıntıkasında: Yedi düşman tayyaresi Boğaz üzerinde uçmuşlar ve bu esnâda top sesleri işitilmiştir. Cephede bir hadise olmamıştır.

2034 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

- 258 -

4.6.1339 harp raporudur:

Cephe mıntıkasında mühim bir hadise olmamıştır. 3/4.6.1339'da çete reisi Kel Aziz üç arkadaşıyla Gönen civarında jandarma müfrezesi tarafından maktûlen elde edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

تاریخلو حربه ایوربه ۲۹/۶/۵

جبهه وه کام برتی اولاشه. جنرئیس مانیاسلی شوکنه ۲۹/۶/۵ کیجه سی
مانیاسی جوانده جیفشه یرلرده دواملی برمصادمه دوله صکره بتاً استیصال ایدلشه.
۰۷۲ فوزولیه ۲۹/۶/۶ ارطه جبهه عمومیه رئیسی
فوزی

اصلنه مطابقدر ۲۹۱۶۱۷
فتحی

۲۹۱۶۱۷ اداره

توپکباشیلرك مجلسی
ایکنجی شعبه رياستی

۲۹۱۶۱۶ حربه ایوربه

۱- مقابله قلعه منطقه سنده ۲۹۱۶۱۴ ده کوره یه بروفی جوانبه تقرب ایتمك ایسته یه ودروشده مقابله الیسه لی بك تحت کوماسیه یه یکلسه یوسه لرمزله آتشه اوزاقلاشدیرلمشدر. عیه کنده آوجیلر جنوب شرقیسنده کی اورمانده ظهور ایدن یانقینك الفاسنه چالیشقدرلر.

۲- اذیر منطقه سنده ۲۹۱۶۱۵ قوراقاریوتنه تقریبا ایکی ایتمك ایسته یه ایکی قاپیه یوسه لرمزله آتشه طرد ایدلشدر.

۳- ۲۹۱۶۱۰ دن اولده شبلده ظهور ایدن یانقینك اصداف سراینه اتیمه وفورطنه یوزندن سوندیرلمیه رك فیصله نك نصفنده فیصله دی وازاقلك اعظمی قسمی یاقلشدر.

۲۹۱۶۱۷
آصلنه مطابقدر ۹۱ نمره
فامیلی نامی
اداره
ارطه جبهه عمومیه رئیسی
۲۲۹۱۶۱۰ مشیر
فوزی

- 259 -

5.6.1339 tarihli harp raporudur:

Cephede mühim bir şey olmamıştır. Çete reisi Manyaslı Şevket 4/5.6.1339 gecesi Manyas civarında sıkıştırılarak devamlı bir müsademeden sonra meyyiten istîsal edilmiştir.

2073 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 260 -

6.6.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: 4.6.1339'da Küre Cephe burnu civarına takarrüp etmek isteyen ve derûnunda hakî elbiseli yedi şahıs görülen bir yelken, postalarımızın ateşiyle uzaklaştırılmıştır. Aynı günde Avcılar cenûb-u şarkîsindeki ormanda zuhûr eden yangının itfâsına çalışılmaktadır.

2. İzmir mıntıkasında: 5/6.6.1339 Korkaburnu'na takarrüp etmek isteyen iki kayık, postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir.

3. 5.6.1339 saat 5 evvelde Şile'de zuhûr eden yangın etrafa sirayet etmiş ve fırtına yüzünden söndürülemeyerek kasabanın nısfından fazlası ve erzakın a'zamî kısmı yanmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

49

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

۲۹/۶/۸ تاریخلی حربه راپورییه

وقوعاتی اوطلاشه ۲۹/۶/۸

۲۹/۶/۸ تاریخلی حربه راپورییه

سهم پرشئ بوقده ۲۹/۶/۹ تحریرلیه

۲۹/۶/۹ تاریخلی حربه راپورییه

۲۹/۶/۹ وه وروشده آلنمه کیش تخمینه ایلدیه ایکی وکیلنه قوله سنفه به
ویلیر برونه نقربه ایشمه و بر ساعت مصارمه وندیکده سیاه بوروشه اخبار ایلدیه
۲۹۶۶ تحریرلیه ۲۹/۶/۱۰

۲۹/۶/۱۰ تاریخلی حربه راپورییه

شایان اشعار پرشئ اوطلاشه ۲۹۶۶ تحریرلیه ۲۹/۶/۱۰

ارکان حربیه عمومیه ریاسی
قوردی

اصله ردبقده ۲۹/۶/۲۰

ارکان حربیه عمومیه ریاسنه
قاقیم نائب بریاسی

۲۹/۶/۱۲ تاریخلی حربه راپورییه

۲۹/۶/۱۰ وه اولم جوبه عربیده قوشاقلر برونه نقربه اتیلن ایشیانه بروشه دوامنی
اوزره دقیقه قده مصادمه دن صکره سیاه استقامته طوغریلمه و ۱۰/۱۵ کیلو مسافه جیوه
لیمانه باشمهه ایشیانه بر بایکلی آتشزده طوغریلمشه ۲۹۷۶۶ تحریرلیه ۴۱/۴۸

ارکان حربیه عمومیه ریاسی
قوردی

اصله ردبقده ۲۹/۶/۱۲

ارکان حربیه عمومیه ریاسنه
قاقیم نائب بریاسی

- 261 -

7.6.1339 tarihli harp raporudur:

Vukuat olmamıştır.

8.6.1339 tarihli harp raporudur:

Mühim bir şey yoktur. 2101 numaralıdır.

9.6.1339 tarihli harp raporudur:

9.6.1339'da derûnunda altmış kişi tahmin edilen iki düşman kayığı Söke mıntıkasında Zileburnu'na takarrüp etmiş ve bir saat müsademeden sonra Sisam'a avdete icbar edilmiştir.

2161 numaralıdır.

10.6.1339 tarihli harp raporudur:

Şâyan-ı iş'âr bir şey olmamıştır.

2314 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 262 -

11.6.1339 tarihli harp raporudur:

10.6.1339'da Urla cenûb-u garbîsinde Korkaburnu'na takarrüp etmek isteyen bir düşman kayığı on dakika kadar müsademeden sonra Sisam istikametine tardedilmiş ve 10/11 gecesi Sığacık limanına yanaşmak isteyen bir yelkenli ateşimizle tardedilmiştir.

21/48 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹۶۱۱۴ حرب ایوریه

۱- مناوه قلعه منطقه سنده ۲۹۶۱۱۴ ده آیی رهبی
اوده آلتی طوربیدو آیی غامبوله اسنابوله گیمه یه
طوربیدو طیسه دکزه چیقیشدی.

۲- سوکه منطقه سنده ۲۹۶۱۱۰ ده اینجیرلی قره خونه
صوقوقلغنه ایپ باغه بکومی کشی مین حاصل بر یکلنمی
قاچیرآلمشدر طرد ایلمشدر.

۳- جمله نک سائر افاضه مرامی برهاده اولمشدر.

۲۹۶۱۱۴
۴۴۱ رئیس
مشیر
فوری
اواخر ۶۱۱۰

آصف محمد نفذ ۱۴۲ م
قائمقام

12.6.1339 harp raporudur:

1. Çanakkale mıntıkasında: 11.6.1339'da iki zırhlı, onaltı torpido, iki gambot İstanbul'a geçmiş, yedi torpido dış denize çıkmıştır.

2. Söke mıntıkasında: 10.6.1339'da İncirli karakoluna sokulmak isteyen yirmi kişiyi hâmil bir yelkenli kayığı ateşle tardedilmiştir.

3. Cephenin sâir aksâmında mühim bir hadise olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

تشکیلات عثمانیه جهه سی
۲۹-۶-۱۲

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

امر اولیلدی کیس رؤف بك افندیمیه

۱ ـ نومرولی تشکیلات قطعه اولوب سیاه بریونلی فرقه سنك دیویزیون دن جبهه یه نقل یلکده اولدیغی وادنه برنجی فرقه یه منسوب اللغی الایك اولمقله بو خصوصك اولنه وه قوله لی بورنجاده اهاج ایدلدیکی قره غاج هوا ـ نده کی دیویزیون جبهه یه نقل اولندیغی مستحدر.

۲ ـ دیویزیون هوا ـ نده کی قطعات ۵ هزیران ۲۹ دن اعتباراً دره اغاجه واوارلره جبهه یه نقل ایدیلکه باشلانمشدر. دیویزیون ده کی سوای آلایی ده جبهه یه مخصوصاً دره اغاجه سوق ایدیلمشدر.

۳ ـ کلیبولی انکلیز قوماندانلغی طرفندن یاپیلمقده بولنمش متفرقه وارکنده بالجمله اشیا ومالزمه لك برآیه قدر اهل اشتباه اولمیه جق صورتده تهیه ایدیلمشدر.

۴ ـ باسه قوماندانلغنه ده رؤف بك افندیمیه وغرب جبهه سی ده بایلمشدر ـ ۲۱۴۱

نومرولدر.

۱۰۴۰۹

فوزی

۲۵/۶/۱۴

۱۰۹

احیه ۱۴/۶

آحیه ۲۹/۶/۱۲

۱
۴۸۹

۴۸۹

بو تذکره یه جواب اولدیغی محررات تاریخ ونومروسنك درجی رجا اولنور.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
12.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Numarası henüz tetkik olunamayan bir Yunan fırkasının Dimetoka'dan cenûba nakledilmekte olduğu ve Onbirinci Fırka'ya mensup Ellinci Alay'ın Ev'alin'den irkâb olunarak Kuleliburgaz'a ihraç edildiği, Karaağaç civarındaki depolardan cephanelerin cenûba naklolunduğu müstahberdir.

2. Dimetoka civarındaki kıtaât 5 Haziran 1339'dan itibaren Dedeağaç'a ve oradan garba nakledilmeye başlanmıştır. Dimetoka'daki süvari alayı da cenûba ve müstahmilen Dedeağaç'a sevkedilmiştir.

3. Gelibolu İngiliz Kumandanlığı tarafından yapılan teminde müteferrik ve perakende bilcümle eşya ve malzemenin bir aya kadar sahil ambarlarına cem'i emredilmiştir.

4. Başkumandanlığa ve Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

2141 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاسنی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

تنسیق غرب جبهه سی
۲۹ — ۶ — ۱۲

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

امر اوصلری حضرتلرینه رؤف بك افندیدن

۱ — یونانلیلرك دیموقه دن جنوبه ودده اغاجه قدر اولان نقطیات دوام ایتمکده در. بو ترهلر ده آغاجدن تراستن اولرده سد یکه کمیکده در. ودده اغاجه ده بو نقطیات ایچون اعضا ایلسه دها چوق واغیر واردر. باسه قومانداننه و رؤف بك افندیه وغرب جبهه سی وه عرضه ایلشدر.

ایکنجی جبهه یه عمومیدن
فوزی

آجیلدی
۲۹/۶/۱۲

۲۵/۶/۱۴

اوانه ۱۴/۶

۱
۲۹۰

بو آرشیو بلگیسی اوراده : جواب اولدیغی محررلرك تاریخ ونومروسنك درجی رجا اولنور.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
12.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

Yunanlılar Dimetoka'dan cenûba ve Dedeağaç'a karşı askerî nakliyata devam etmektedir. Bu trenler Dedeağaç'tan transit olarak Selânik'e geçmektedirler. Dedeağaç'tan, bu nakliyat için ihzar edilmiş daha bir çok vagon vardır.

Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

آنقره غرب جبهه‌سی
۱۲ — ۶ — ۲۹

اهرا وکیلیلری لطفیزین رئیس رؤف بك افندیه

۱ — قره آغاج درمیتوفه دن جنوبه دوغری یاپیلمه یونانلر
تقلیات عسکریه‌سنك ۲۹/۶/۱۰ افشامی هنگامه ایدیکی مستحکمدر.

۲ — استانبولده حبس یاتماده بولنانلرك استحکام بلوکی ۱۱ هجریه‌ده
مالیه ایله قاتنالی آده‌سنه برای تعلیم تحویل ایلمشدر. بو بلوکك ایجابنده او
منطقه‌ده بولنانلرك یاقه‌لرینه مؤسسات و مجتمعات لکاری یاپهجاتیدر او زمان آیرجه
امر آلدیغی استحصال ایلمشدر.

۳ — انکیلیز بوستاسی منطقه‌سنده رض هقیقی اتخاذ تعلیمی یاپمقده در.

۴ — یاسه قومانداننك، رؤف بك افندیه، غرب جبهه‌سنه عزیمتی ۲۱۸۱ نومرولو

۴۶۱ -
قوزی

آهیم
۲۹/۶/۱۲

۱/۴۹۲

اداره ۱۲/

۲۹/۶/۱۴
۲۰۹

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

براه پاشاسی اوراق : جواب اولدیغی تحریرلرك تاریخ ونومرولرینك درجی رجا اولنور.

۴۶۱

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
13.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Karaağaç ve Dimetoka'dan cenûba ve Drama istikametinde garba doğru yapılan Yunan nakliyat-ı askeriyesinin 10.6.1339 akşamı hitama erdiği müstahberdir.

2. İstanbul'da Haydarpaşa'da bulunan bir İngiliz istihkâm bölüğü 11 Haziran 1339'da Maltepe ile Kartal arasına, berây-ı talim tahrik edilmiştir. Bu bölüğün icabında o mıntıkada bulunan barakalarda müessesât ve cephanelikleri berhava etmek üzere ayrıca emir aldığı istihbar edilmiştir.

3. İngilizler Bostancı mıntıkasında dahi hakikî endaht talimi yapmaktadırlar.

4. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye, Garp Cephesine arz edilmiştir.

2181 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۱۷/۶/۲۹ تاریخی حرکت می‌نماید.

۱ — صبح قشله روستای ساعتلو قافله اوج قره داغی و کز ضیاءلو.
قشله، لوپکی، کلیولی شب جزیره‌ی اورزنده مختلف استراحت می‌کنند.

۲ — از جاده ۱۷/۶/۲۹ ده سیام استقامت قافله آغاز و روز
کله بر یکنفر قافله ایلی بروند تقدیم ایستگاه آشنه خواهد

ایستگاه ۱۹۷ نوروز.

ارتباط عمومی
فوزی

اصل مطابق ۱۷/۶/۲۹
ارتباط عمومی
قائمقام نامی فوزی

13.6.1339 tarihli harp raporudur:

1. Çanakkale'de muhtelif saatlerde kalkan üç kara ve iki deniz tayyaresi Kale, Lâpseki ve Gelibolu şibh-i cezîresi üzerinde muhtelif irtifalarla uçmuştur.

2. İzmir'de 12.6.1339'da Sisam istikametinden Kanlıada'ya doğru gelen bir yelkenli kayık İpliburnu'na takarrüp etmek istemiş ise de ateşle tardedilmiştir.

2192 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

14.6.1339 tarihli harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

2204 numaralıdır.

15.6.1339 tarihli harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 14.6.1339'da garptan gelen bir İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve avdet etmiştir.

Çanakkale mıntıkasında: Saat 11 evvelden 2 sonraya kadar Kale istikametinden fâsılalı top sesleri işitilmiştir.

2212 numaralıdır.

16.6.1339 tarihli harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 15.6.1339'da Marmara açıklarında otuz kadar top sesi işitilmiştir.

Çanakkale mıntıkasında: İki düşman tayyaresi Rumeli istikametlerine gitmiş ve iki saat sonra avdet etmiştir. Gelibolu istikametinden Lâpseki'ye doğru gelen dört tayyare de Karamürseller, Yaylar, Karabiga ve Aydıncık üzerinde dolaşmıştır.

İzmir mıntıkasında: 15/16.6.1339 Çeşme garb-ı cenûbîsinde Sidiburnu'na yaklaşan ve postalarımıza ateş açan bir düşman kayığı ve 16.6.1339'da Sığacık cenûbundaki Kelek karakoluna takarrüp eden diğer bir kayık ateşimizle tardedilmiştir.

2131 sayılıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیرلیکی
عدد

مستند غیب جهاتی
۲۷ ـ ۶ ـ ۲۲۹

۱ ـ عنی تاکیاده و تیلیکراف بیورلمش جفه دوغری باشدیاه
بولنان تعیینات عسکریه سنك دوام ایتمکی و تعیینات اولدیغی و
بو فرقه نك سعدیه استقامته نقل ایدلکده اولدیغی و
تعیینات اوچ کونه دوام ایده جکی "هو ج ن ده" اوه
ایکنجی فرقه نك جفا ـ صدوده حرکت ایده جکی و دردنجی فرقه نك
اسکی استقامته نقل دوام ایدیکی اهالیده ایکی قاعده
اسکری قوه آنجق تیل ایتمه حاضرلانه حرکت
ـ ۲ ـ ۶ اخریه ۲۹/ ده وارده آنجق استقامته
نك استانبولده موجود معلوماتك آکلاشمه بیان معلومات
ایتدکده
معروضدر. اجرا وکیلی ریاستنه
آیا چیقه عمل ایدیلسه
فوزی

۲۸/۶/۱۸

۲ ۴۹۹

اجرا وکیلی

۲۲۹/۶/۱۸

۱۸/ اجرا

۴۹۹

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
17.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

1. Garbî Trakya'da ve Meriç boyunda cenûba doğru başlayan Yunan nakliyat-ı askeriyesinin devam ettiği ve ez cümle Dimetoka'dan bir fırkanın Selânik istikametine nakledilmekte olduğu ve nakliyatın üç gün devam edeceği "H c k den" Onikinci Fırka'nın Bulgar hududuna hareket edeceği ve Dördüncü Fırka'nın İskeçe istikametine nakline devam edildiği.

2. Karaağaç'ı terk etmeğe hazırlanan ahaliden iki kafilenin 11 Haziran 1339'da Dedeağaç istikametine hareket ettikleri İstanbul'dan mevrûd malûmattan anlaşılmakla berây-ı malûmat ma'rûzdur.

3. Başkumandanlığa ve İcrâ Vekilleri Riyâsetine yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹/۶/۱۷ تا یکی حریه ایوبه

۲۹/۶/۱۶ ده ایکی انفکیز طیاره‌ی قوجه ایلی خط فاصلی اوزنده دولاشمده، واقسام ماره ده مهم برشی اولماشدر.

۲۹/۶/۱۸ تاریخلی حربه ایوبه

قوجه ایلی منطقه سنده ۲۹/۶/۱۷ ده برانکیز طیاره‌ی خط فاصل اوزنده دولاشمشدر.

۱۶/۱۷ کیه‌ی ابواجه غربه جنوبیسنده کولاکلی ساحلنه تقریب اتمك ایسته‌ن بر قایقه و ۲۹/۶/۱۷ ده قوجه ساحلنه یوزالی مترده قدر یاقلاشمش بر موتورلو یوسته لریمزك آتشیله طرد ایدلمشدر. ۱۶۸ نومرولیدر.

ارکان حربیه محومیه رئیسی

فوزی

اصلنه مطابقدر. ۲۹/۶/۲۰

ارکان حربیه محومیه یاوری

قائمقام

17.6.1339 tarihli harp raporudur:

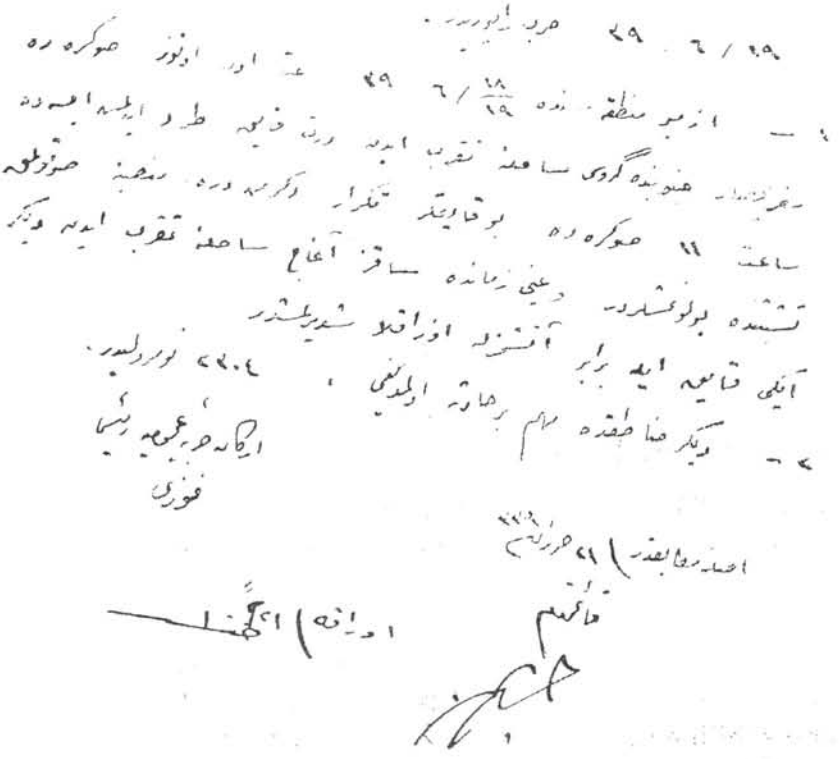
16.6.1339'da iki İngiliz tayyaresi Kocaeli hatt-ı fâsılı üzerinde dolaşmış ve aksâm-ı sâirede mühim bir şey olmamıştır.

18.6.1339 tarihli harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 17.6.1339'da bir İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. 16/17 gecesi Ayvacık garb-ı cenûbîsinde Külâhlı sahiline takarrüp etmek isteyen bir kayık ve 17.6.1339'da Foça sahiline yüzelli metre kadar yaklaşan bir motor, postalarımızın ateşi ile tardedilmiştir.

2168 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 271 -

19.6.1339 harp raporudur:

1. İzmir mıntıkasında: 18/19.6.1339 saat 10,30 sonrada Seferihisar cenûbunda Giros sahiline takarrüp eden dört kayık tardedilmiş ise de saat 11 sonrada bu kayıklar tekrar Değirmendere mansabına sokulmak teşebbüsünde bulunmuşlardır. Ve aynı zamanda Sakızağaç sahiline takarrüp eden diğer iki kayık ile beraber ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

2. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmadığı.

2304 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

- 272 -

20.6.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 19.6.1339'da bir İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde bir müddet dolaşmış ve öğleden evvel Marmara açıklarında işitilen top seslerinden düşman gemilerinin endaht tecrübesi yaptıkları anlaşılmıştır. Dikili cenûbunda Marvaliç adası istikametinden gelen bir tahtelbahir, sahilimize yaklaşmış ve açılan otomatik ateşi üzerine garp istikametine uzaklaşmıştır.

2322 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹/۶/۲۱ تاریخلی حربه رایورید.

توجه ایلی منظف سنده ۲۱/۶/۲۹ تاریخنده طونلر استقامتنده کلمه آتای انکلیز طیاره‌سی
ظن فاصل اولنده رمیده دوله ایدرك عودتله ایسه وا سنبول استقامتنده کلمه برد تعقیب
صیفه حربیه سنده اوتوزمری اندا هتنا یلمشدر.

صباحه قطعه منظف سنده آتای دشمن طیاره‌سی روم ایلی استقامتنده برمدت جولاندقدن صکره
عودتله ایسه وقطعا استقامتنده فاصله طوپ وتاکه له نقلت سلری ایشیلمشدر.

اصله مطابق لقدر ۲۹/۶/۲۱

ارکان حربیه عمومیه رئیسی
فوزی

ارکان حربیه عمومیه یاوری
قائمقام

21.6.1339 tarihli harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 21.6.1339 tarihinde Tuzla istikametinden gelen iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde bir müddet deveran ederek avdet etmiş ve İstanbul istikametinden gelen bir düşman sefine-i harbiyesinden otuz mermi endaht edilmiştir.

Çanakkale mıntıkasında: İki düşman tayyaresi Rumeli istikametinde bir müddet cevelândan sonra avdet etmiş ve Kale istikametinden fâsılalı top ve makineli tüfek sesleri işitilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

030.10 54.357.8

۲۹/۶/۷۷ حرب رأی دهید

قوه اجرائیه منعقد شده ۲۹/۱/۷۱ ره طولانی استقامتنده کلمه انگلیز
طیاره‌ی خط حاصل آورنده ریشات دولتشورده عبورن ایلسه و استانبول
استقامتنده کلمه بر رشته سفینه حربیه‌ی مرمره آچیلمزنده اولوز مرعی
اجاقته ایشدر. چیاده خلقه منعقد شده انکی رشته طیاره‌ی رومایلی
استقامتنده برمدت دولاندقدن صوکره عودون ایتسه وقله استقامتنده
خاصه‌لی ضوبه ومانکزلی تفنگ سسلری ایشیدیلمشدر. ۲۲۵۰ نومرولیدر

۲۹/۶/۷۷ حرب رأی دهید.

بوکوچه مراکز برعادته اولماشدر. ۲۲۸۱ نومرولیدر.

ارکان حربیه عمومیه ریاستی
فوزی

اصل مطابقدر) ۲۷ حزیران ۲۲۹
قائمقام

ایرادقه ۲۸
خلیل

22.6.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında: 21.6.1339'da Tuzla istikametinden gelen iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde bir müddet dolaşarak avdet eylemiş ve İstanbul istikametinden gelen bir düşman sefine-i harbiyesi Marmara açıklarında otuz mermi endaht etmiştir. Çanakkale mıntıkasında: İki düşman tayyaresi Rumeli istikametinde bir müddet cevelândan sonra avdet etmiş ve Kale istikametinden fâsılalı top ve makineli tüfek sesleri işitilmiştir.

2350 numaralıdır.

25.6.1339 harp raporudur:

Bugün mühim bir hadise olmamıştır.

2381 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بیوك ملت مجلسی
اجراء کلاری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد
٢٢٩١

٢٢٩-٦-٢٤

يوقه بك افندي

اولجه رجوقه بلدیه اولاره وزیر فوقنده ایکی آلوینجی
١ - اعاده اولنمیه
٢ - آلتنجی ماده فوقنده تجمع ایتمکده
اولدیغی وجهله بونلرك اونجی فوقنده بر فوقیه الحاقه
بلدیه وزیر و قطعیاً وزیر فوقنده تجمع ایتمه-
٣ - اشبو وضع اجمیه تبدلاته نظاً
اسکیده آلتنجی و اونجی فوقلرك کوسترمکده
بولنمقلری وظیفه صافه سنه اشبو تبدلاته سبب ویرمه
٤ - بلدیه اولدیغی حالده سنه ایکیوز قانون
٥ - سنه سنه ١٨ اخذ ایدیوزمه اولدیغی وجهله
یالقز لیرا اخذ اولنه رق تعدیلات آتیه
عدلیه وزارتنه تبلیغ اولنمه

جواباً بالطبع اورالده مواد اولدیغی حررات تاریخ دوسیه سنك درجی رجا اولنور.

٦ - بلدیه ایدوسنك تراکم وکل آقچه سنه
باشقه تبدلات اولدیغی مستخ اولمقله عجله اخذ-
٧ - باسه قانونه یوقه بك افندي و غایه جه عجله اولمقله

٨ - ١٩٢٩/٦/٢٤

٩ -

اداره

552

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekillere Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet
2351

Garp Cephesi
23.6.1339

Rauf Beyefendiye

1. Evvelce Dimetoka'ya getirilmiş olan Dördüncü Fırka'nın iki alayının İskeçe'ye iade edildiği.

2. Altıncı Yunan Fırkası'nın Gümülcine'de tecemmu etmekte olduğu ve Meriç boyundaki Onuncu Fırka'nın bu fırkaya ilhak edildiği.

3. İşbu va'zu'l-ceyş tebeddülâtına nazaran Dördüncü ve Dokuzuncu Fırkaların İskeçe'de, Altıncı ve Onuncu Fırkaların Gümülcine'de tecemmu etmiş bulunacağı.

4. Bulgaristan vaziyet-i hâzırasının işbu tebeddülâta sebebiyet vermiş olduğu.

5. Selânik Fırkası'nda toplanmış olduğu ve Yunan Başkumandanı Pangalos'un 18 Haziran 1339'da trenle Dedeağaç'tan Dimetoka'ya azimet ve avdet eylediği.

6. Yunan Ordusu'nun Trakya'daki aksâm-ı sâiresinde başka tebeddülât olmadığı müstahber olmakla arz olunur.

7. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine arz olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

23.6.1339 harp raporudur:

22.6.1330'da Büyükada garbında görülen iki düşman sefine-i harbiyesi Marmara istikametinde onbeş kadar mermi atmış ve saat 8 evvelden saat 10 evvele kadar Marmara istikametinde muhtelif fâsılalarla top sesleri işitilmiştir.

Zevalde bir İngiliz tayyaresi Kocaeli mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve diğer bir tayyare Çanakkale'den Rumeli istikametine giderek avdet etmiştir.

İzmir mıntıkasında: Karaburun şibh-i cezîresinin garbındaki Eğri limanına yaklaşmak isteyen iki düşman kayığı ateşlerimizle tardedilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 8
2277

Bornova
24.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

Esir Yunan Başkumandanı (Trikopis)'in Türkçe'ye tercüme ettirilen hatırâtından [1] nüsha, tevzî plânı ile birlikte leffen takdim edilmiştir. Mevcûdu ancak bu taksime kifayet ettiği için harp cerîdesi tutmağa memur müstakil bölüklere kadar i'tâ edilemedi. Maamafih bunların dahi diğer makamâtın elindeki kitaplardan bilistifade okunması lâzımdır.

Harp cerîdesi tutmağa memur tekmil kıtaât ve makamât bu kitabı okuyarak kendi cerîde ve muharebe takrirlerinin tahrir ve ikmâlinde istifade edecektir. Diğer taraftan bundan evvel tevzî edilmiş olan (Sakarya Muharebâtı) nam eserle bu eserin hulâsa-i tetkikâtının, yani eserlerin hakikata derece-i tevafuku hakkındaki efkâr ve mütâlaâtın teselsülen ve sür'atle Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye'ye irsal edilmesini tekrar rica ederim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye emrindeki kıtaâta gönderilmiş ve berây-ı malûmat Başkumandanlık huzûr-ı sâmisiyle İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine ve Müdâfaa-i Milliye Vekâletine birer nüsha takdim edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

٥٠

٢٩/٦/٢٤ صبه ایوبده .
قوجه ایلی منطقه سنده ٢٩/٦/٢٧ ده یوضایلق قوماندانلغنده
اولدوغ آتلی دده کیبی انکیز حواله ایدنده خط فصل جوانده
باطجه خدالرینه قدر کلمه و برمدی توقفده صکره تیه اورده
استقامتنه یورودی .
میدانده قطعه منطقه سنده ساعت ٨ ایدنده زوال وقده قطعه
استقامتنده فاصله لی طوپ سسلری ایشیدلدی .
٢٩/٦/٢٥ تاریخی ٢٧ نومرولودر .

٤٩١ بکی
میر
فوزی

آصل مطابقدر ٢٧/٦
قرارگاه نائب لوازمی
اوغلو

24.6.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 23.6.1339'da bir zabit kumandasında onüç atlıdan mürekkep İngiliz süvarilerinden hatt-ı fâsıl civarında Balçık hizalarına kadar gelmiş ve bir müddet tevakkuftan sonra Tepeören istikametine geçmiştir.

Çanakkale mıntıkasında saat 8 evvelden zevale kadar Kale istikametinden fâsılalı top sesleri işitilmiştir.

25.6.1339 tarih ve 2237 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
فلم مخصوص مدیریتی
عدد

آنقره ۲۵ — ۶ — ۲۹

رؤف بك افندیه

۱ — یونانستانه عسکری نظامات امریله هیئت عسکریه عمومیه عسکری قوماندانلغی عموم امریله برقوماندانلغه تأسیس واحداث ایلمشدر. مرکزی سیدی آغه ده بولنه جقدر. سیاسی آغه امریله بو آغه ده مربوط رفقالرمزدن آغه لرك بالعموم مأموریتلری عسکریه ده مذکور عمومی عسکری قوماندانلغه اسناد ایدیلمشدر. ساقز سیاسی مرجعی دخی قوماندانلغه مربوط اولمق اوزره عسکری قوماندانلغه ربط ایلمشدر. عموم قوماندانلغه طوغریدن طوغری یه سی فقط امریله یی بالاده کی عموم قوماندانلغه مربوط ایلمشدر. عموم قوماندانلغه سیاسی (ع ف ی. وفقاق) نسبه الرتبه عسکریه ده مذکور قوماندانلغه مربوطدر. بنابرین قوماندانلغه سیاسی (ع ف ی. وفقاق) نسبه الرتبه عسکریه ده مذکور قوماندانلغه مربوطدر. بنابرین قوماندانلغه سیاسی (ع ف ی. وفقاق) نسبه الرتبه عسکریه ده مذکور قوماندانلغه مربوطدر.

۲ — یونانستانه عسکری قوماندانلغه وفقاق یه رتبه عسکریه عرصه ایلمشدر.

ا. ع. ۰

فوزی

آجیلسین

۲۹/۶/۲۶

۱
۵۰۷

۲۸۲۶/۲۷

ب.

۲

ارشیف

حواله یازیلدیغی اوراقه جواب اولمق اوزره یازیلمی عرزالمك تاریخ ونومرولرینك درجی لازمدر

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
25.6.1339

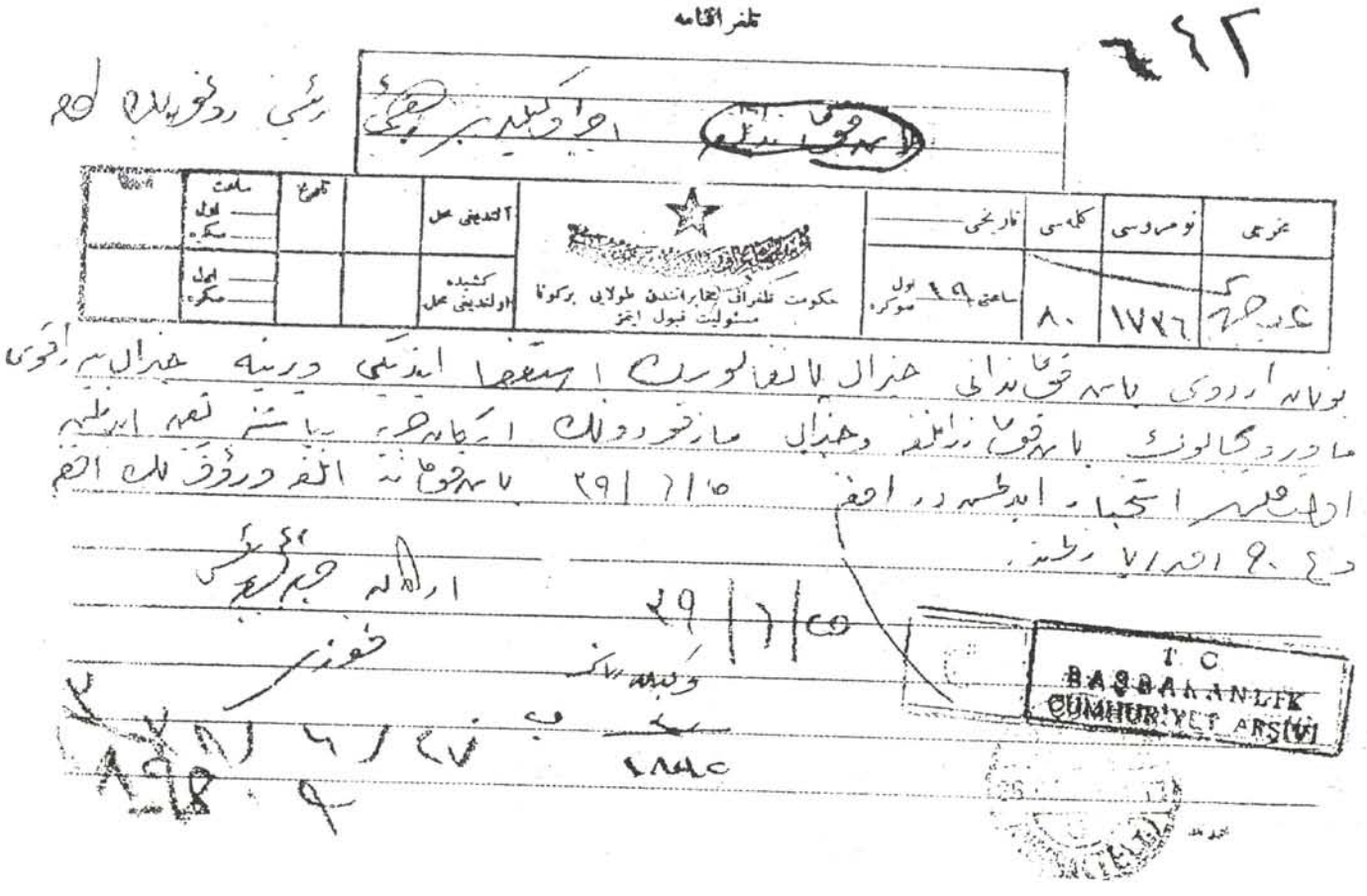
Rauf Beyefendiye

1. Yunanistan Harbiye Nezareti'nin emriyle Cezâyir-i Bahr-i Sefîd Umum Askerî Kumandanlığı unvaniyle bir kumandanlık tesis ve ihdas edilmiştir. Merkezi Midilli adasıdır. Sakız, Midilli, Sisam adalarıyla bu adalara merbût daha küçük adaların bi'lumûm memûrîn-i askeriyesi mezkûr umumî askerî kumandanlık emrindedir. Sakız ve Sisam'da mevcut askerî kumandanlıklar muhafaza edilerek bâlâdaki Umum Kumandanlığa rabt edilmiştir. Umum Kumandanlık doğruca Harbiye Nezareti'ne merbuttur. Mezkûr kumandanlığa Miralay (g h y. Vehaki) tayin olunmuştur.

2. Başkumandanlığa, Hariciye'ye ve Garp Cephesine arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تلغراف نامه

Garp Cephesi
25.6.1339

Numara: 1736

(Telgrafnâme)

Başkumandanlığa,
İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi Rauf Beyefendiye

Yunan Ordusu Başkumandanı General Pangalos'un istifa ettiği ve yerine General Biyerakos Mavro Micalo'un Başkumandanlığa ve General Mazkodo'nun Erkân-ı Harbiye Riyasetine tayin edilmiş oldukları istihbar edilmiştir, efendim.

Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٤٩

٢٩ / ٦ / ٧٦ حرب ايوريدر .

آبارند غربنده قوريفه بروته باغلاكمه اميته بركملي فابريقه يوسه لرمزك
آتشيه طرد ايدلمشدر . جبهه ده بشقه برحادثه اولمامشدر .

٢٩ / ٦ / ٧٧ حرب ايوريدر .

ضبط فلمه منقطه سنده ايكي انكليز طياره سي روم ايلي استقامتنده اوچوب عودت ايتمشه
ورت انكليز طياره سي مختلف ساعتلرده قلعه دره برغوس اورزنه گلرك عودت ايتمشدر
ازمير منطقه سنده ٢٩ / ٦ / ٧٧ ده ايلدز كورفزنده ٥ قباغ آطه سنه باغلاكمه ايسته
ايكي فابريقه آتشلر اوزاقلاشديرلمشدر .

٢٩ / ٦ / ٧٨ حرب ايوريدر .

جبهه منطقه سنده بر حادثه اولمامشدر .

٧٤٤٧ نومرولدر

ارجاعه عجله دير

فوري

اداره ٢٩١٧ (١)
١٠

اصله مطابقدر ٢٠ حزيران ٢٩٤١
قائمقام نائب
اوزاجدير

26.6.1339 harp raporudur:

Ayazmend garbında Kurbağa burnuna yaklaşmak isteyen bir yelkenli kayık postalarımızın ateşiyle tardedilmiştir.

Cephede başka bir hadise olmamıştır.

27.6.1339 harp raporudur:

Çanakkale mıntıkasında iki İngiliz tayyaresi Rumeli istikametinde uçup avdet eylemiş, dört İngiliz tayyaresi muhtelif saatlerde Kale'den Bergos üzerine gelerek avdet eylemiştir.

İzmir mıntıkasında 26.6.1339'da İldir körfezindeki Karabağ adasına yaklaşmak isteyen iki kayık ateşimizle uzaklaştırılmıştır.

28.6.1339 harp raporudur:

Cephe menâtıkında mühim bir hadise olmamıştır.

2437 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
فلم مخصوص مدیریتی

تنسیه غره جمرك
۲۹ — ۶ — ۲۷

T.C.
BAŞBAKANLIK
CÜMHURİYET ARŞİVİ

اداره سلیری تعمیم ریاستنه

۱ — غرب تراقیاده کی یونانلیلرك سندیکا صولی کونفرانسی بوینده غره دوکری یا پیلمی تقصیاتده بولنمق اوزره فرقه سندیکه دیکوقه ده سیدوزه کوندریلمه جولغا حدودینه نقل ایلمه اولدیغی تأیید ایتمکده در.

۲ — صولی کونفرانسه هیئاتله، سیلیوری، جیولی نقطه سیاحه کیدنلرك طیاره سیله حرکت ایتمه اولدیغی

۳ — فلانسه قوه اشغالیه سی قوماندانلغی هیئاتی شایعه سنك ۲۵ حزیرانه دکین و حقنده معلومات ویرمه ۲۹ حزیرانه قدر چکیلوب شهر حدودی سنه تخلیه اتمه اتیکی و حقنده معلومات ویرمه لازم اولدیغی انکیز قوماندانلغنه تبلیغ ایلدیکی مستحدث در.

۴ — یاسه قوماندانلغی ضرورت اقتضاسیه عرصه ایلشه ۲۲۲ نفر دلی در.

أحیم

۲۹/۶/۳۸

۱
۵۲۰

ا. ح. ع — و
ع. ع. ق — ه
خوزی

اضافه ۱۴۸

جواباً بازیلجق اورادہ : جواب اولدیغی محرراتك تزیع و تومیدسك درجی رجا اولنور

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
27.6.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. Garbî Trakya'daki Yunan Ordusu'nun son günlerde Meriç boyundan garba doğru yaptığı nakliyatta Dördüncü Yunan Fırkası'nın Dimetoka'dan Siroz'a ve oradan Bulgar hudûduna nakledilmiş olduğu teeyyüd etmiştir.

2. Son günlerde Çatalca, Silivri, Çorlu mıntıkası üzerinde İngiliz tayyarelerinin faaliyette olduğu,

3. Fransız Kuvve-i İşgaliyesi Kumandanı General Şarbin'in 25 Haziran 1339'dan 29 Haziran'a kadar Gelibolu şibh-i cezîresinde teftişât icra ettiği ve hakkında merâsim-i lâzıme ifası İngiliz kumandanlıklarına tebliğ edildiği müstahberdir.

4. Başkumandanlığa ve Rauf Beyefendiye arz edilmiştir.

2422 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیریتی
عدد

تلغراف غرب مبرسی
۲۹ — ٦ — ۲۸

اهرا وکیللری ریاستنه

۱ — مصرده عموت ایله قره آغاج مختلط ستخدم وفرقه بوکی اعضاسندن انکیز چلباشی رمضان آغه دیکرلری انکلز آتاشه سیلیستری واسطه سیله بابس ایتیلی یونانه رحال ملیه وعسکریه سنه حاصل اولنان اطاعاتده رحال بتکورلیدر آلتونله بیله وعمومیتله حکومت حاضره نك اداره مستبدانه سندن وخیانت دوغمقلغندن مشتکی وبیزار بولندقلرینی وحکومتك اعمالنی ایجابلی ایله حکمی ایله دوام ایتمه سنه رضا کوسترمدکلرینی بیان ایتمشلر. بقیناً باشه قوماندانلغه ارکانحربه دائره سنه عائد اولدقلری ظاهر ایدیلیور.

بوکونکی استماع وتحقیقات بو بابانك عدا قدری ۲۷ — ٦ — ۲۹ تاریخی

۲ — تراکیا ده کی یونانه نفوسنك جنوبی آناطولی وروملی آناطولی ایله افاده ایتمکده اولدقلری ظهور ایله احتلالك بو تقدیرجه آناطولی وروملی یابلیغی وهجوم آناطولی وروملیه عسکریه نك اشغال ایتدکلری حکومت عسکریه نك بو وجهله عصیان ایتمه سنه دائر اولدقلری تحقیقات بو احتلالك بولغاریستانه انقلابنه تشبث ایتدکلری وبلغاریستانك اهالی یونانیه سنی تکرار ایتمکه کندیلرینه بولوندقلری بلده رجالندن موافقتی الدیغی ومقصد سریه سی تکرار ایتمکه کندیلرینه بولوندقلری بلده رجالندن موافقتی الدیغی ومقصد سریه سی بو معلومات باشه قوماندانلغه واهرا وکیللری

۲ — تراکیا قره کلیسه آلمانه بو معلومات باشه قوماندانلغه واهرا وکیللری ریاستنه عرض اولنمشدر.

۱ / ۵۱۷

۱۰۶۰ —

فوزی

آجیلم
۲۹/٦/۲۰

(واقعه)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
28.6.1339

İcrâ Vekilleri Riyâsetine

1. Mısır'dan avdet eden Karaağaç Muhtelit Şimendüfer Komisyonu azasından İngiliz Binbaşısı Rusk, Atina'dan geçerken İngiliz Ataşemiliteri vasıtasıyla temas ettiği Yunan ricâl-i mülkiye ve askeriyesinden hâsıl ettiği intibaâtta ricâl-i mezkûrenin ekseriyetle bedbîn ve umûmiyetle hükûmet-i hâzıranın idare-i müstebidânesinden ve ticaretin durgunluğundan müştekî ve bîzar bulundukları ve hükûmetin inhilâl edeceği ümidinde olduklarını beyan etmiştir. Yakînen Başkumandanlık Erkân-ı Harbiyesi'yle bazı rüesâ-yı askeriyenin bugünkü istifâ ve tebeddüllerinin bu beyanâtla alâkadar olduğu zannediliyor.

2. Trakya'daki Yunan gazetelerinin aldıkları 22.6.1339 tarihli telgraflara nazaran Arnavutluk'ta zuhûr eden ihtilâlin bütün cenûbî Arnavutluk'a yayıldığı ve cenûbî Arnavutluk isyanında doğruca hükûmet askerlerinin İşkodra'ya yürümekte olduğu ve Bulgar mahâfil-i resmiyesinde bu ihtilâlin, Bulgar inkılâbının netice-i muvaffakiyeti olduğu ve maksatlarının Prensi tekrar tahta getirmek bulunduğu bildirilmektedir.

3. Trakya karargâhından alınan bu malûmat Başkumandanlığa ve İcrâ Vekilleri Riyâsetine arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

۲۹۱۶۱۲۹ جیب ایوریدر.

قوجه ایلی منطقه سنده ۲۹۱۶۱۲۸ ده ایلی انکیز طیاره سی فنا فاعل اوزرنده دولاشمشدر. جهت ذکر ضابطه یه حواله اولنمشدر.

۲۹۱۶۱۲۰

۲۹۱۶۱۲۰ جیب ایوریدر.

غرب جهتی منطقه سنده برحادثه اولمشدر. ۲۶۵۲ نومرولودر.

۲۹۱۷۱۱

۲۹۱۷۱۱ جیب ایوریدر.

ازمیر منطقه سنده ۲۹۶۱۲۰ ده ایلیدر غرنده گی قره آطه ده یالقجی قایقی اوطی محتمل ۲۲ قایقنك یاقیلدیغی کورولمشدر. ۲۹۱۷۱۱ صباحی سیسی دولایسیله قایقلرك حرکتی تعقیب ایدیلمیه رك عودت ایتمشدر. سوکم منطقه سنده ۲۹۱۶۱۲۹ ده بولدوم ساحللری جوارنده صفور عدد ثمه قایقنك دولاشدیغی توصیه ایلمه وقیه مأمور برحادثه اولمشدر. ۲۶۷۲ نومرولودر.

۲۹۱۷۱۲

۲۶۷۱ سیسی

اوقیه ۱۲۱ آصلی وزن بدل

قوری

29.6.1339 harp raporudur:

Kocaeli mıntıkasında 28.6.1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmıştır. Cephenin diğer menâtıkında bir hadise olmamıştır.

30.6.1339 harp raporudur:

Garp Cephesi mıntıkasında bir hadise olmamıştır.

2453 numaralıdır.

1.7.1339 harp raporudur:

İzmir mıntıkasında 30.6.1339'da İldir garbındaki Kara adasına balıkçı kayığı olması muhtemel yirmiiki kayığın yaklaştığı görülmüş ve 1.7.1339 sabahı sis dolayısıyle kayıkların harekâtı takip ettirilememiştir.

Söke mıntıkasında 29.6.1339'da Bodrum sahilleri civarında dokuz adet düşman kayığının dolaştığı tarassut edilmiş ve başka mühim bir hadise olmamıştır.

2472 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

2.7.1339 harp raporudur:

Mühim bir hadise olmamıştır.

3.7.1339 harp raporudur.

Dikili ve Seferihisar mıntıkasında sahile takarrüp etmek isteyen bir kaç düşman kayığı tardedilmiş, başka hadise olmamıştır.

2490 numaralıdır.

4.7.1339 harp raporudur.

Mühim bir şey olmamıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

29/7/16

29/7/16

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

6.7.1339 akşam raporudur.

1. İzmir mıntıkasında 4.7.1339 saat 5-8 evvelde İldir körfezindeki Ada limanında görülen iki kayık topçumuz tarafından açılan ateş üzerine Küçükadalar koylarında bulunan onaltı sandalın kaçıştıkları görülmüştür. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmamıştır.

6.7.1339 tarih ve 2516 numaralıdır.

6.7.1339 harp raporudur.

1. 5.7.1339 saat 8 sonrada Dikili cenûbunda Maltepe karakoluna yaklaşan bir motor piyade, keza 4.7.1339 saat 5.30 sonrada İzmir mıntıkasında Karaadası'na takarrüp etmek isteyen iki düşman kayığı topçu ateşimizle tardedilmiştir.

2. Diğer mıntıkalarda bir şey olmamıştır.

2520 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti

5.7.1339 harp raporudur.

1. İzmir mıntıkasında 4.7.1339 saat 7.30 evvelde İldir körfezindeki Karaada limanında görülen iki kayığa topçumuz tarafından açılan ateş üzerine Küçükadalar koylarında bulunan onaltı sandalın kaçıştıkları görülmüştür. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmamıştır.

6.7.1339 tarih ve 2516 numaralıdır.

7.7.1339 harp raporudur.

Birkaç düşman kayığı sahillerimize takarrüp etmek istemiş ise de ateşle tardedilmiş ve başka bir hadise olmamıştır.

2542 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹۱۷/۸ حرب ـ ابوبید ـ
صراچی برشی اولماشد ـ ۲۵۵۰ نوودلود ـ
۲۹۷۱۹

۲۹۱۷۱۹ حرب ـ ابوبید ـ
اوردله جنوب سامنده قاچ دشمه خاینی
کورلسه ولیغه چه یاده اولماشد ـ ۲۵۷۴
نوودلود ـ ۲۹۱۷۱۰

۲۹۱۷۱۰ حرب ـ ابوبید ـ
قومپانیه وضیاحه قطعه منطقه لرنده درت
انفلیتی طیاره سی دولاکسه ولیغه یه وقصه
اولماشد ـ ۲۵۸۲ نوودلود ـ
۴۴۱ رئیسه
صیشه
اداره

8.7.1339 harp raporudur.

Mühim bir şey olmamıştır. 2550 numaralıdır.

9.7.1339 harp raporudur.

Urla cenup sahilinde bir kaç düşman kayığı görülmüş ve başkaca bir hadise olmamıştır.

2574 numaralıdır.

10.7.1339 harp raporudur.

Kocaeli ve Çanakkale mıntıkalarında dört İngiliz tayyaresi dolaşmış ve başkaca bir vak'a olmamıştır.

2586 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

تورکیا بویوك ملت مجلسی
اجرا وکیللری هیئتی ریاستی
قلم مخصوص مدیرینی

رؤف بك افندیه

عدد

۱ — لوندره شرقنده اوده قسمنده قونولك کلیر لوق جواننده ۲۹/۶/۲۶ ده
یونانه مضره سیله مصادره مجبوریتی قالدیرمق یونانه مضره سن تماسیله
امی اتیلکی

۲ — لوندره اطرافنده یونانلیلر طرفندن یاپیلمقده اولان تراقیانلرده یونانلیلرك اشغال
ایتدکلری مالکدوناه کیلکده و دیکر غربی تراقیانلرده یونانلیلرك اشغال ایتدکلری
جیهتلرده قناعتنده اولدقلری مستحدد افندم ۲۵۶۵ نومرولو

اکاهلرینه عجله رئیس
فوتی

أحیلم

۲۹/۷/۱۰

۲۱/۷/۱۱

۱/۵۲۹

جواباً یازیلمق اوزره جواب اولدیغی عرزائك تاریخ ونومرولرینك درجی رجا اولنور.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
9/10.7.1339

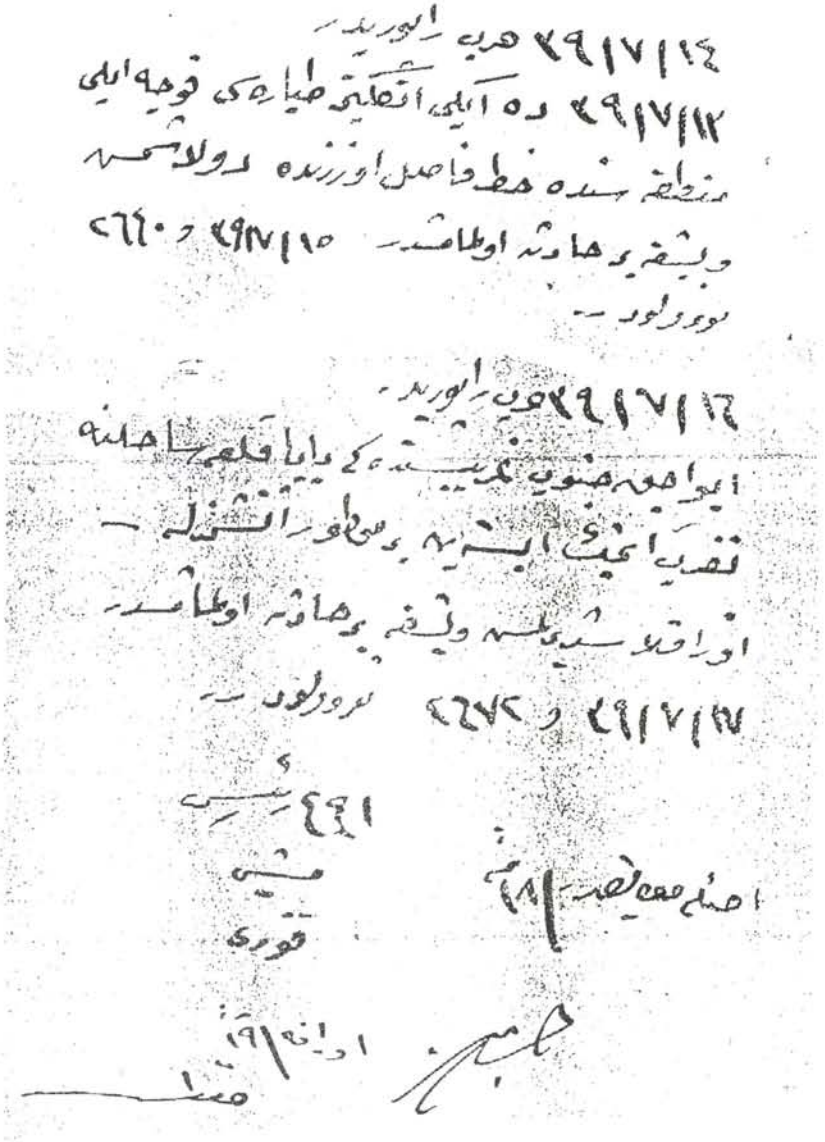
Rauf Beyefendiye

1. Gümülcine şarkında ova kısmında Kozlu-yu Kebîr köyü civarında 26.6.1339'da bir Yunan müfrezesiyle müsademeye mecbur kalan bir kuvvetin Yunan müfrezesini tamamiyle imha ettiği.

2. Gümülcine etrafında Yunanlılar tarafından yerleştirilen Rum muhâcirlerin âsâyişsizlik hasebiyle Makedonya'ya gitmekte ve Rumların Garbî Trakya'nın da Yunanlıların elinden çıkacağı kanaatinde oldukları müstahberdir, efendim.

2565 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹/۷/۱۴ حرب ایوریدہ۔
۲۹/۷/۱۲ دہ آیلی انگلیتہ طیارہ کی توجہ ایلی
منطقہ شدہ خط فاصل اوزندہ دولاشمہ
ویلفہ یہ حادثہ اوطاشہ۔ ۲۹/۷/۱۵ و ۶۶۰
بوردلود۔

۲۹/۷/۱۶ حرب ایوریدہ۔
ایوافیہ ضوبہ غدیشہ کی یایا قلعہ سا حلنہ
نصب انجنی ایشہ یہ سطور انشلہ۔
او اقلاشدیلمہ ویلفہ یہ حادثہ اوطاشہ۔
۲۹/۷/۱۷ و ۶۷۲ بوردلود۔

۴۹۱

اصلہ مطابق

قوری

14.7.1339 harp raporudur.

13.7.1339'da iki İngiliz tayyaresi Kocaeli mıntıkasında hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve başka bir hadise olmamıştır.

15.7.1339 tarih ve 2640 numaralıdır.

16.7.1339 harp raporudur.

Ayvacık cenûb-u garbîsindeki Babakale sahiline takarrüp etmek isteyen bir motor, ateşimizle uzaklaştırılmış ve başka bir hadise olmamıştır.

17.7.1339 tarih ve 2672 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

۲۹۱۷/۱۵ حریه نظریه‌سی

۱- قوه‌ی البحریه منتظم سنده برمیرالای رتبه‌سنده
اولمق اوزره برقاچ انگلیز ضابطی خط فاصل
اوزرنده برمدت دولاشدقدنصکره عودت
ایلمشدر.

۲- مناوره‌ی قلعه منتظم سنده برانگلیز طیاره‌سی
اوچمه ویوغازده غیر اعتیادی اولمق اوزره
دیکری ایکیسله بحرسیاه قوه‌ی قلعه
اعتیادی بسیط تحریرات فنیه‌سی اتلمشدر.

نوومبر ۱۹۰۶

۲۹۱۷/۱۲

۴۹۱

اصل مطابق ۱۷/

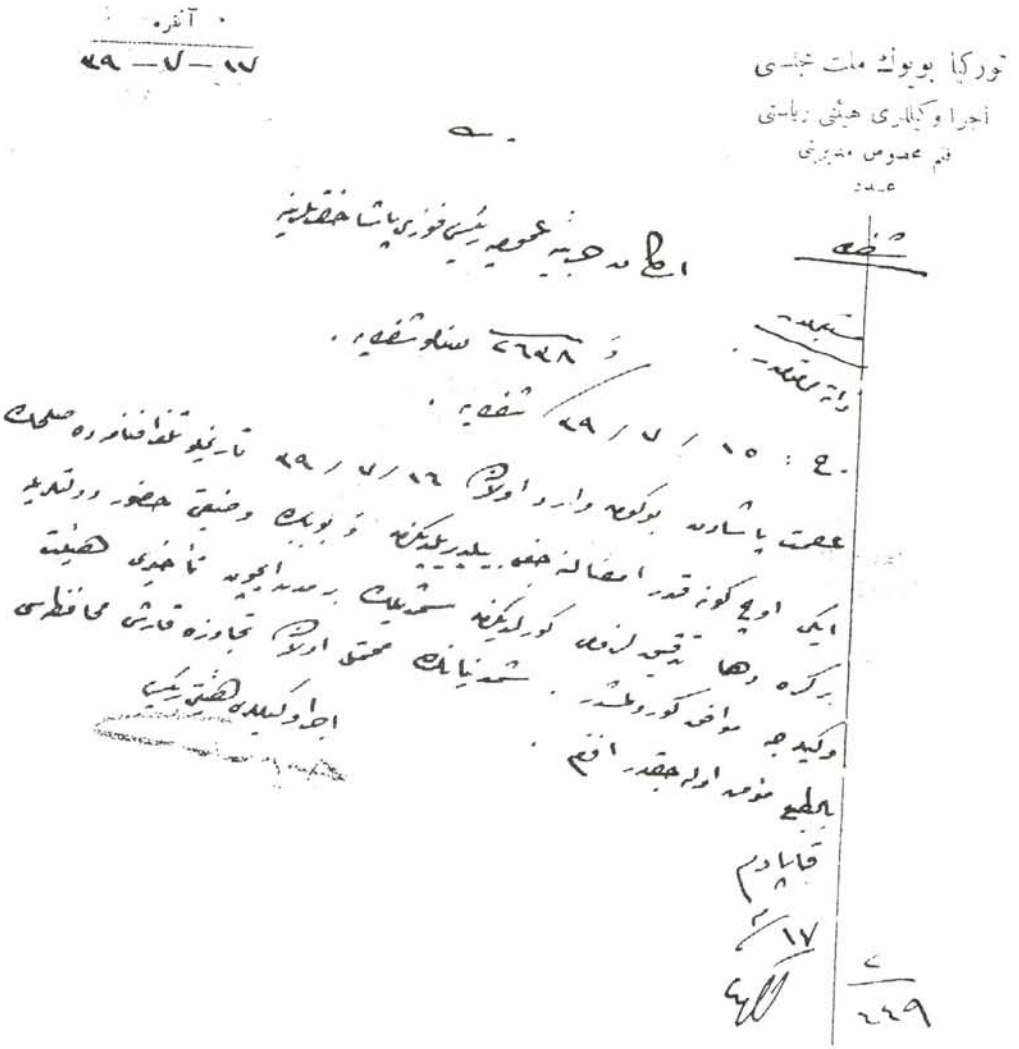
15.7.1339 harp raporudur.

1. Kocaeli mıntıkasında biri miralay rütbesinde olmak üzere bir kaç İngiliz zabiti hatt-ı fâsıl üzerinde bir müddet dolaştıktan sonra avdet eylemişlerdir.

2. Çanakkale mıntıkasında bir İngiliz tayyaresi uçmuş ve Boğaz'da garp istikametinden top sesleri işitilmiş, aynı zamanda Kumkale istikametinden beş tenvir fişeği atılmıştır.

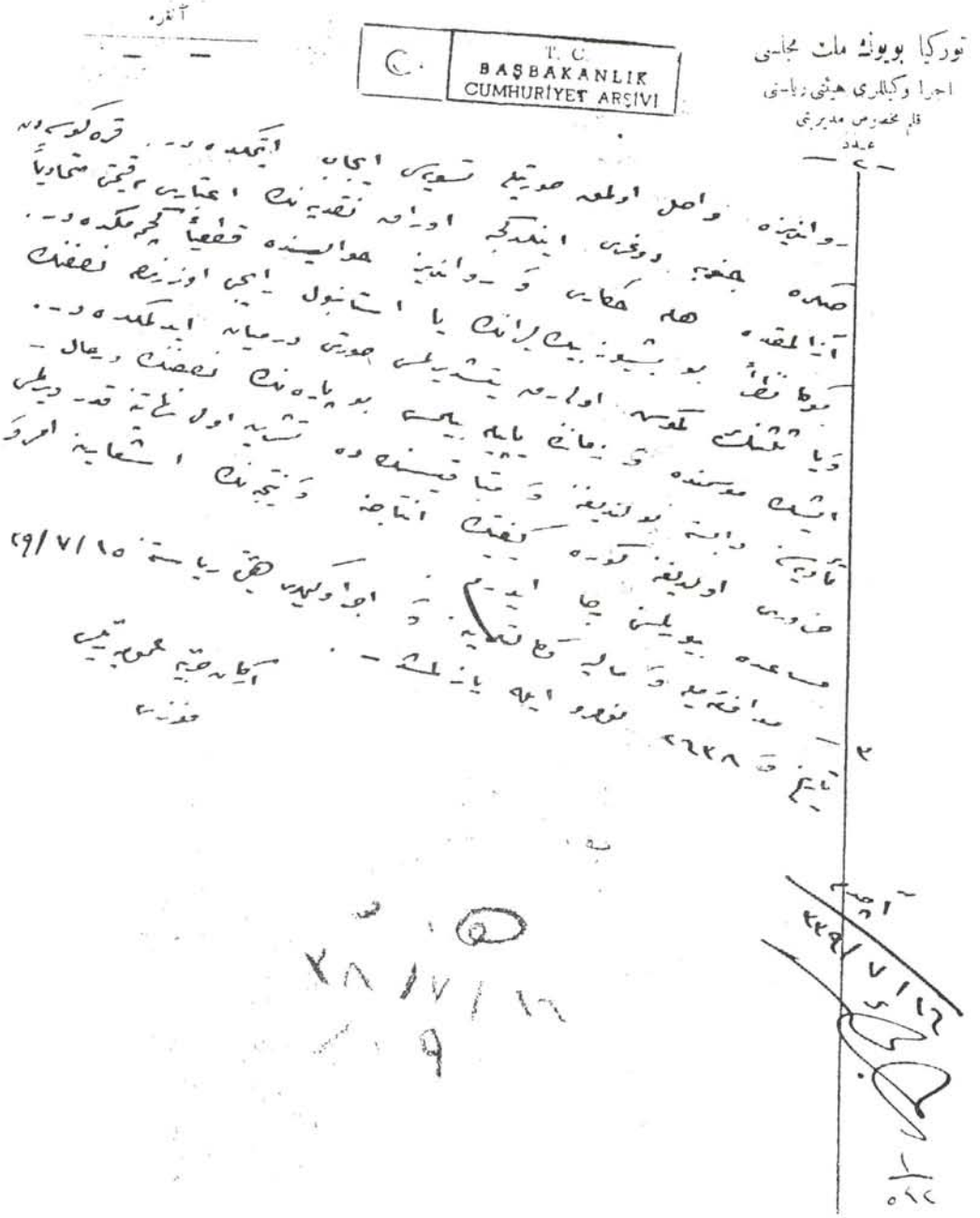
2656 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

حواشی بازیلمیش اوراقه ، بیاض اوله‌یی محرراتك تاریخ وتوسیوسك درجی رجا اولنور .

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Şifre

Ankara
17.7.1339

Müsta'celdir

Zata Mahsûstur

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi Fevzi Paşa Hazretlerine

C: 15.7.1339 tarih ve 2638 numaralı şifreye.

İsmet Paşa'dan bugün vârid olan 16.7.39 tarihli telgrafnâmede sulhun iki-üç güne kadar imzalanacağı bildirildiğinden ve bu babda vaz'iyeti huzûr-u devletleriyle bir kere daha tetkik lüzûmu görüldüğünden şimdilik bir müddet için te'hîri Hey'et-i Vekîlece muvâfık görülmüştür. Şemdinân'ın muhtemel olan tecavüze karşı muhafazası bittabi müemmen olacaktır, efendim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reîsi
Hüseyin Raûf

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
15.7.1339

Zata mahsûstur

Gayet aceledir.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. İngilizlerin ve Seyyid Tâhâ'nın muhtemel tecâvüzüne karşı Şemdinân'ı behemehal müdâfaa etmek ve Revandiz'i istirdâd eylemek lâzım olduğundan Van'daki müfrezenin takviyesine İcrâ Vekilleri Hey'eti'nin 19.6.1339 tarihli ictimâında karar verdiği Başkumandanlığın 20/21-6-1339 şifresinde emir ve iş'âr buyurulmuştu.

2. Cereyân eden muhabere neticesinde bu husûsun temini için bervech-i âti mevâdda ait paraya ihtiyaç olduğu Şark Cephesi Kumandanlığı'nın iş'ârından anlaşılmıştır.

a) Erzak parası Van'dan Revandiz'e kadar olan mıntıkada üçbin insan, bin hayvan için asgarî yüz tonluk erzak ve yem için def'aten yüzbin liraya, mahrûkat ve sâire için de onbin lira ki, cem'an yüzonbin liranın def'aten itâsı, kışın hulûlüyle beraber Revandiz ile Van arasında muvâsala beş ay için tamamen münkati' olduğundan bu kuvvetin Teşrîn-i Sâni bidayetinden Mayıs nihayetine kadar yedi aylık idare ve iâşesi için de ikiyüzonbin liranın Teşrîn-i Evvel zarfında Revandiz Müfrezesi'ne teslim edilmiş bulunması lazımdır.

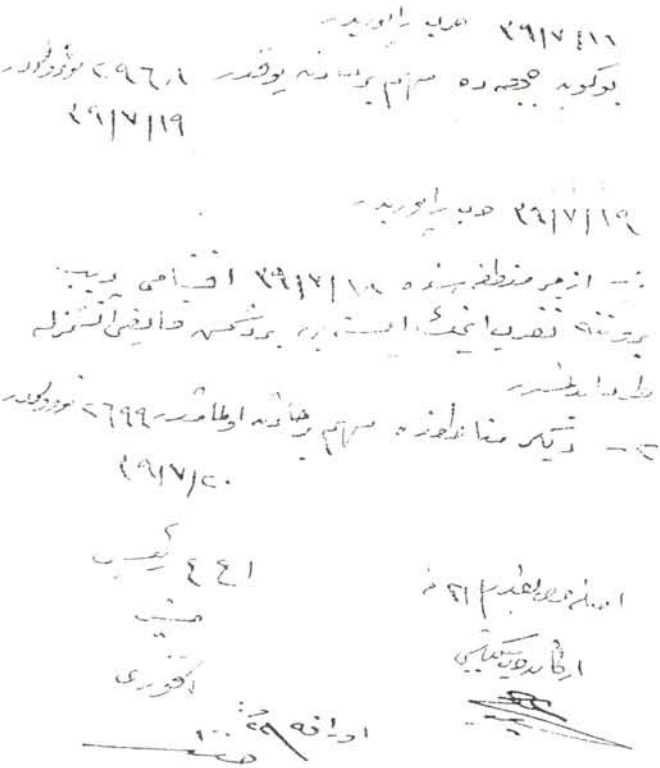
b) Nakliyat parası, Van-Başkale-Güvar-Şemdinân-Revandiz yolunda teessüs edecek menzil hattı ile nakliyat icra edecek ücretli kollar için yüzbin liraya,

c) Aşiretleri kendimize meylettirmek için mestûre tertibinden şimdilik onbin altun madenî liraya,

d) Zabitan ve efradın altı aylık maaşları için yetmişbin liraya ki cem'an küsursuz beşyüzbin lira ile onbin adet madenî altun talep edilmektedir. Ve bunun yarısının bir ay zarfında ve yarısının da Teşrîn-i Evvel nihayetine kadar Revandiz'e vâsıl olmak sûretiyle tesviyesi icâbetmektedir. Karaköse'den sonra cenûba doğru inildikçe evrak-ı nakdiyenin itibarî kıymeti mütemadiyen azalmakta, hele Hakkâri ve Revandiz havalisinde kat'iyyen geçmemektedir. Buna nazaran bu beşyüzbin liranın ya İstanbul râyici üzerinden nısfının veya sülüsünün gümüş olarak yetiştirilmesi sûreti dermeyan edilmektedir. İşin mevsiminde ve zamanında yapılabilmesi bu paranın nısfının derhal te'diyesine vâbeste bulunduğuna ve mütebâkisinin de Teşrîn-i Evvel nihayetine kadar verilmesi zarûrî olduğuna göre keyfiyetin intâcına ve neticenin iş'ârına emir ve müsâade buyurulmasını rica ederim.

3. Müdâfaa-i Milliye ve Maliye Vekâletlerine ve İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine 15.7.39 tarih ve 2638 numara ile yazılmıştır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

18.7.1339 harp raporudur.

Bugün cephede mühim bir hadise yoktur.

2968 numaralıdır.

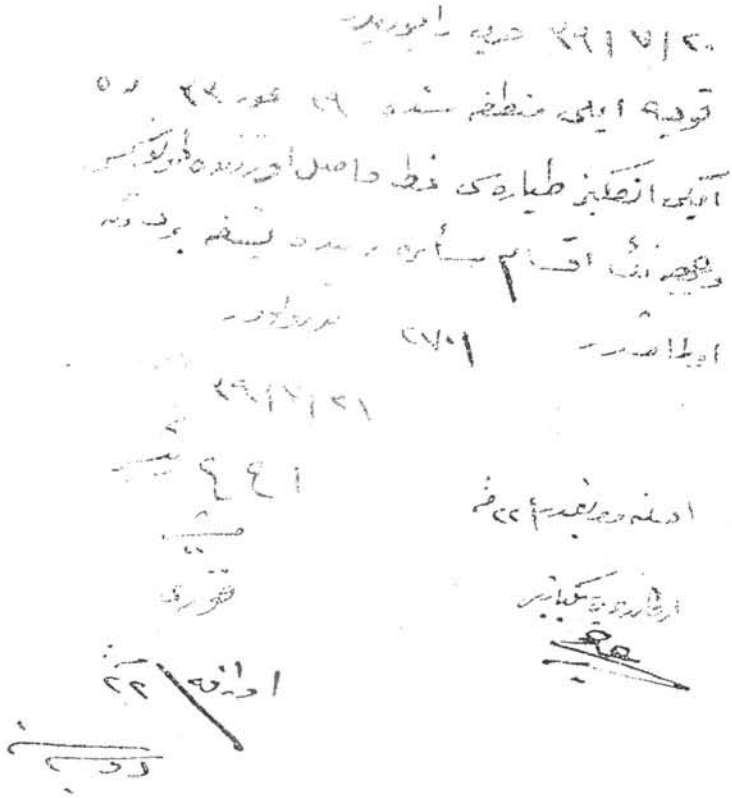
19.7.1339 harp raporudur.

1. İzmir mıntıkasında 18.7.1339 akşamı Dipburnu'na takarrüp etmek isteyen bir düşman kayığı ateşimizle tardedilmiştir.

2. Diğer menâtıkta mühim bir hadise olmamıştır.

2699 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

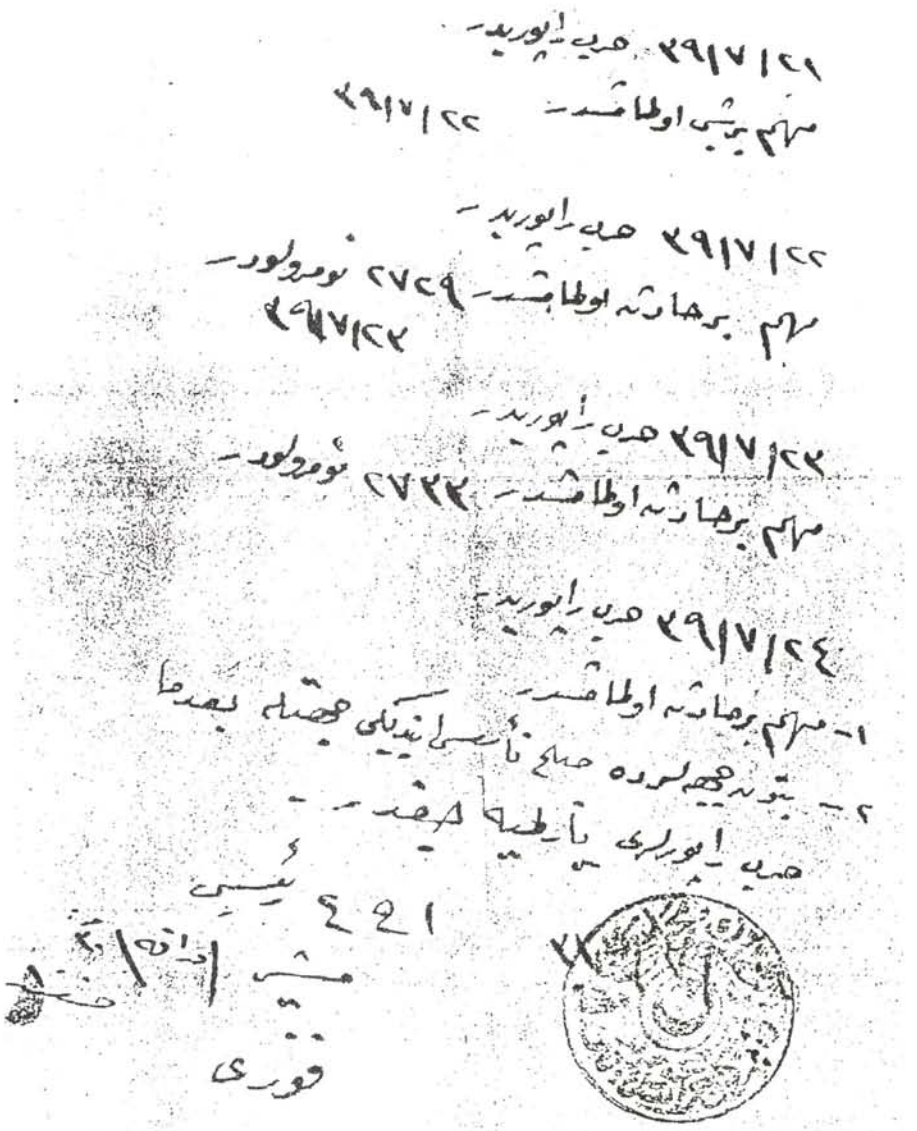

20.7.1339 harp raporudur.

Kocaeli mıntıkasında 19 Temmuz 1339'da iki İngiliz tayyaresi hatt-ı fâsıl üzerinde dolaşmış ve cephenin aksâm-ı sâiresinde başka bir hadise olmamıştır.

2701 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

21.7.1339 harp raporudur.

Mühim bir şey olmamıştır.

22.7.1339 harp raporudur.

Mühim bir hadise olmamıştır. 2729 numaralıdır.

23.7.1339 harp raporudur.

Mühim bir hadise olmamıştır. 2733 numaralıdır.

24.7.1339 harp raporudur.

1. Mühim bir hadise olmamıştır.

2. Bütün cephelerde sulh teessüs ettiği cihetle ba'demâ harp raporları yazılmayacaktır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

٢٠ — ٧ — ٣٣٩

قوانين وقرارات مجلس الوزراء
ادارة عامة للمحفوظات والمكاتبات
شعبة ٢

٧١٢٢

اجرا وكيلدى بكى ، رئيس بك افندى

بناء على ، روسى حضرات كرام اعضاء محترمه طرفندن تقديم اولنان مذكره خلاصه سنده بروجه زير معروضدر .

١ — اونجى ، التنجى ، يدنجى ، اوچنجى اوده باشنجى فرقه لرك تشكيلاتنه عائد بوينده كى تعديلرى محتوى اولمقده اولان

٢ — اونجى فرقه كوسنجه عهده لرينده در .

٣ — اونبرنجى آلاى ده راضل اولديغى حالده ، دردنجى فرقه قاطعلرى ايله برابر اسكيشهر نقل اولنمسى .

٤ — وضيفه راضل اولديغى حالده ، اونبرنجى آلاى ده ، اونبرنجى فرقه قاطعلرى ايله برابر اسكيشهر نقل اولنمسى .

٥ — آنجق قول اردوسى قرارگاهى اسكيشهر ده قالمق اوزره ، اونبرنجى فرقه نك اسكيشهر ده قالمسى .

٦ — بوينده كى تعديلات مجلس وضع الجيشه تماما رجعه عائد در .

٧ — باشمعاونت اركان حربيه عمومى رئيس بك افندى حضرتلرينه عائد اولمسى

اجرا وكيلدى بكى

٢٧٦٤
٢٧٦٤

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 2
Kısım: 1
7132

Ankara
30.7.1339

İcrâ Vekilleri Reisi Rauf Beyefendiye

Yunan Ordusu hakkındaki en son malûmat hulâsaten bervech-i zîr ma'rûzdur:

1. Onbirinci, Altıncı, Yedinci, Üçüncü ve Onikinci Fırkalar şimâlden itibaren Meriç boyundaki vaziyetlerini muhafaza etmektedirler.

2. Onuncu Fırka Gümülcine havalisindedir.

3. Otuzbeşinci Alay da dahil olduğu halde Dördüncü Fırka kâmilen İskeçe'ye naklolunmuştur.

4. Vaziyet-i dahiliye dolayısıyla Kavala havalisine celbolunan Dokuzuncu Fırka Selânik civarında tecemmu etmiştir. Elyevm Selânik ve civarında Dokuzuncu ve Beşinci Fırkalar vardır.

5. İkinci Kolordu karargâhı Kavala'dadır. Harp kademesiyle Selânik'e gidip gelmektedir.

6. Meriç boyunda 25 Temmuz'dan itibaren şimâlden cenûba doğru nakliyat başlamıştır. Bu nakliyat kısmen nazarî va'zu'l-ceyşe, kısmen terhise aittir.

7. Başkumandanlığa, Rauf Beyefendiye ve Garp Cephesine arz edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

تورکیا بویوك ملت مجلسی

اجرا وکلالری هیئتی ریاستی
BAŞBAKANLIK
[illegible]

رؤف بك افندیه

تحریر تاریخی
۲۹ - ۷ - ۲۰
۱

۱ — یونانه باسه قوماندانی جنرال پانغالوس اسباب استعفاسی ویرمه لیسه اولنانه جنرال صادر وصنیالیست ماهیت شخصیه سی حقنده وآلنانه معلومات اکمی ماده ده عرضه اولنمق.

۲ — سریع بویله یا پیلانه تحقیقات اثنا سنده شرقی تراقیانه تعرضه ایلرلمکه و استانبولك ضبط ارتکاب ایدیلمه یه یا پیلمه یه دوشونولمه یه غائله لرك اونه ایدیلمه سنه دائر اونه یه معلومات ویرمه سی و قطعاندة بولنق اوزره عدم محمونیت واطاعتسزلك اوزره صدور وقوعه اولمسی و قطعاندة بولنق اوزره عدم محمونیت واطاعتسزلك حاصل اولمسی یاسه قوماندانلك اسباب استعفاسنه دائر قوماندانه صادر وصنیالیست شیمدیکی قابینه ده هر نه فاظری ایدی. کندیسنك قابلیت عسکریه حقنده معلومات موجود دکلدر. وه نیته لوسی طرفداری اولدیغی وقوماندانه ۲۷ نومرولودر اداره آدی اولدیغی واخلاقی ضعیف بولندیغی جهله مستحق اتهام اتدر.

ارکان حربیه عمومیه ریاسی
فوزی

۱
آجیل
۲۹/۷/۲۰

۲۸۱۷/۲
۹ د

اواقه ۱
۱۰

حواشی ایله حق اوراقه : جواب اولدیغی تحریراتك تاریخ ونومرولرینك درجی رجا اولنور

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

Garp Cephesi
30/31.7.1339

Rauf Beyefendiye

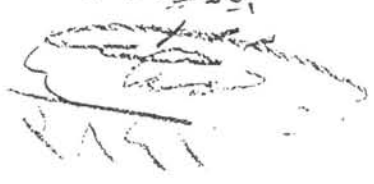
1. Yunan Başkumandanı General Pangalos'un esbâb-ı istifası ve yerine tayin olunan General Mavro Mencalis'in mahiyet-i şahsiyyesi hakkında alınan malûmat ikinci maddede arz olunur:

2. Meriç boyuna yapılan tahşidât esnâsında Şarkî Trakya'ya taarruz edileceği ve İstanbul'un zabt olunacağı hakkında yapılan propagandaların Lozan'daki i'tilâf üzerine suya düşmüş olması ve kıtaatta bunun üzerine adem-i memnûniyet ve itaatsizlik hâsıl olması Başkumandan'ın esbâb-ı istifasındandır. Yeni Kumandan Mavro Mencalis şimdiki kabinede Harbiye Nazırı idi. Kendisinin kabiliyet-i askeriyesi hakkında malûmat mevcut değildir. Venizelos taraftarı olduğu ve Kumandan idare adamı olduğu ve ahlâkı zayıf bulunduğu cümle-i müstahberâttandır.

225 numaralıdır.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Fevzi

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 1
Adet: 7259

Ankara
3.8.1339

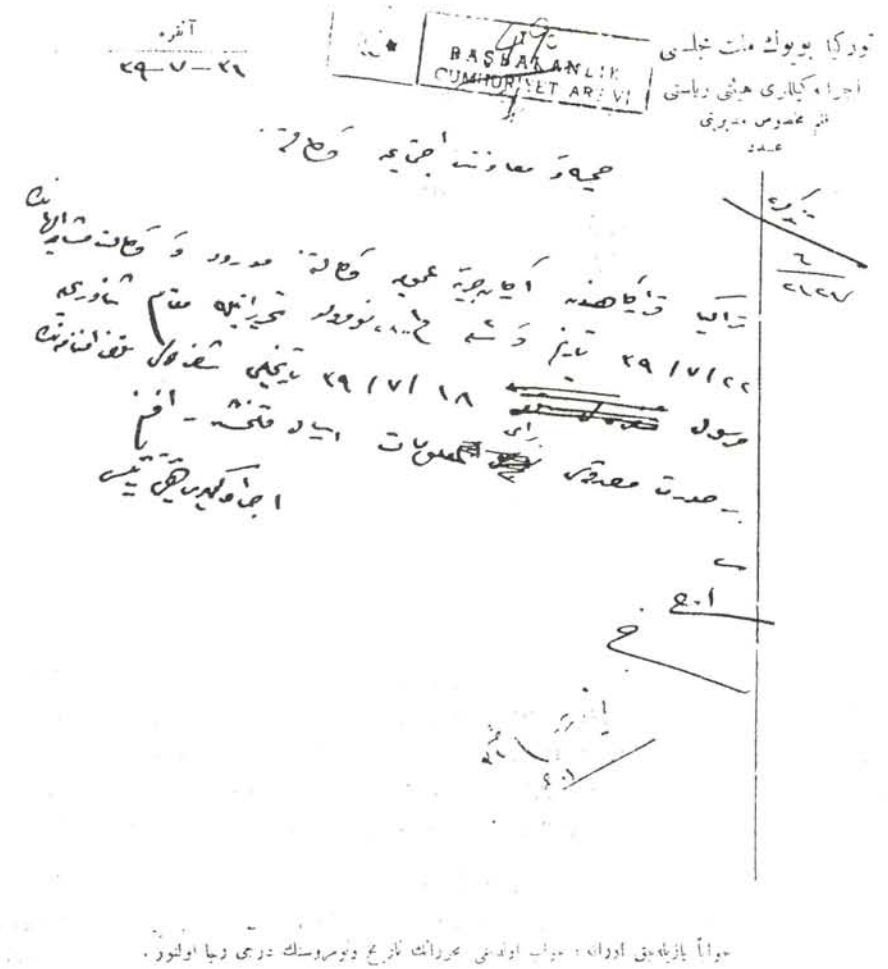
Zata mahsûstur

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesine

1. Sulh imza edilmiş olduğundan ve ber-mûceb-i muâhede mes'ele sulhen halledileceğinden Revandiz'e taarruz icrâsından şimdilik sarf-ı nazar olunmuştur. Binâenaleyh kıtaât, bulundukları mıntıkada cephane, esliha ve teçhizat noksanlarının ikmâli, talîm ve terbiyenin tezyîd ve takviyesiyle meşgûl olacaklardır.

2. Şark Cephesi K. Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine, Şark Cephesi K. Vekâletine ve berây-ı malûmat Başkumandanlığa, İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine, Müdâfaa-i Milliye ve Hariciye Vekâletleriyle ve El-Cezîre Cephesi K. arzedilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Fevzi

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyʼeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti

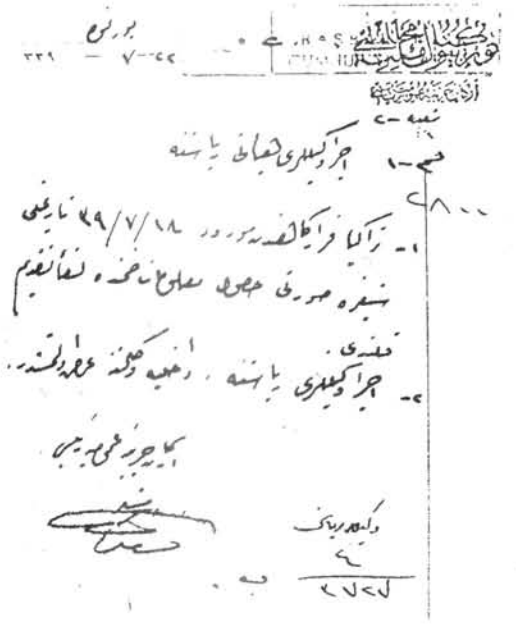
Ankara
31.7.1339

Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiyye Vekaletine

Trakya karargâhından Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâletine mevrud ve Vekâlet-i müşarunileyhanın 22.7.1339 tarih ve 2/2800 numaralı tahriratıyla makâm-ı senâveriye mürsel 18.7.1339 tarihli şifreli telgrafnamenin bir suret-i musaddakası beray-ı malumat irsal kılınmıştır efendim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi

030.10 54.358.1

- 298 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Şube: 2
Kısım: 1
2800

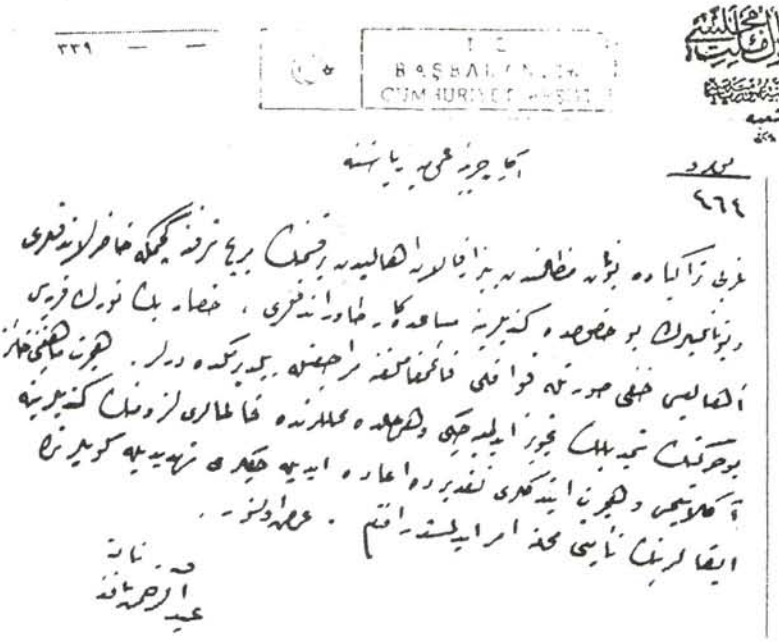
Bornova
22.7.1339

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâsetine

1. Trakya karargâhından mevrûd 18.7.1339 tarihli şifre sûreti husûl-ü malûmat zımnında leffen takdim kılındı.

2. İcrâ Vekilleri Riyâsetine ve Dahiliye Vekâletine arz olunmuştur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisi
Müşir
Fevzi
(İmza)

- 298 -

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Numara: 464

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine

Garbî Trakya'da Yunan mezâliminden bîzar kalan ahaliden bir kısmının Meriç şarkına geçmeye hazırlandıkları ve Yunanlıların bu hususta kendilerine müsâadekâr davrandıkları, Hisarbey Türk karyesi ahalisinin hafî sûretle Kavaklı Kaymakamlığı'na müracaatıyla bildirmektedirler. Hicret mahiyetini hâiz bir hareketin şimdilik tecviz edilmeyeceği ve herhalde mahallerinde kalmaları lüzûmunun kendilerine anlatılması ve hicret ettikleri takdirde iade edilecekleri tehdidiyle köylerinde ibkalarının temini mahalline emredilmiştir, efendim. Arz olunur.

Kumandan namına
Abdurrahman Nafiz

030.10 54.358.1

T.C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

عدد
٧٨٦٨

١٨٥٤

تورکیا
بیوک ملت مجلسی حکومت جارحه رئیسی

قره آغاجده یونانه تخریبات

اجرا وکیلی لفتی ریاست جلیله سنه

٢٥/٨/٩٢٩ تاریخلی و ٥١٩٦ نومرولو تذکره رد ولندی مجلبیه یونانیلر طرفندن قره آغاجده تخریبات یاپیلدیغی
ارکان حربیه عمومیه ریاست جلیله سنك استصاب ندن اکلاشیلمغله ٢٩/٦/٩٢٩ تاریخنده رد سعادت رفیعلتریانیسه وتومسیر
نزدنده تشبثاته بولونمسی توصیه قلنمیشدی بالاخره تخریباتك رد وجاق حقنده ریاست شاهانه یه ایراد ایله جلسه آتیه
معلوماتده عدنانه بك افندیی بلدیرمسه وقره آغاجك جیه تسلیمنده اماکه خصوصیه، فابریقه لر وجامی سائره نك
مکمل ولدیغی قدر تخریباتده مصوبه اولدوغه المزه کلمش اجنبیه رد ولنتلرنی قومسیر وجنالدی نزدنده تشبثات
مؤثره ده بولونمسی تاکیدآ رجا اولنمشدر. بونانه لفت رخصتی نزدنده رفی
بویولده تشبثاته بولونوب نتیجه ده ونیزه لوس بویایده حکومتنه یاردمجی، منع فیه کسدی تعهدینك صاحب اولدیغی
ابنیه نك بعضه اقسامی نقل ایمکده منع ایلمك اقتدارنده اولدیغی جواباً بلدیرمسه ایدرم افندم

خارجیه وکیلی

وکیلده یاتسن

49

تورکیا بیوك ملت مجلسی

اجرا وکیللری هیئتی ریاسنی

قلم مخصوص مدیریتی

خارجیه وکالت جیدسنه

۲۹/۸/۱۳۵

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
Adet: 7868/18521

3 Eylül 1339

Karaağaç'ta Yunan tahribatı

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesine

25.8.1339 tarihli ve 6/2519 numaralı tezkire-i devletleri cevabıdır.

Yunanlılar tarafından Karaağaç'ta tahribat yaptırıldığı Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâset-i Celîlesinin iş'arından anlaşılmakla 5.6.1339 tarihinde Dersaadet Murahhaslığına yazılmış ve Komiserler nezdinde teşebbüsatta bulunması tavsiye kılınmıştı. Bilâhare tahribatın derecâtı hakkında riyâset-i müşârunileyha ile mahallinden alınan malûmat da Adnan Beyefendiye bildirilmiş ve Karaağaç'ın hîn-i teslîminde emâkin-i husûsiye, fabrikalar ve mebâni-i sâirenin mümkün olduğu kadar tahribattan masun olarak elimize geçmesi için düvel-i i'tilâfiyye komiser ve generalleri nezdinde teşebbüsât-ı müessirede bulunması te'kiden rica olunmuştur. Lozan Konferansı esnâsında Yunan Hey'et-i Murahhasası nezdinde dahi bu yolda teşebbüsatta bulunulduğunda Venizelos bu babda hükûmetine yazacağını, maamâfih kendi tebaalarının sahip oldukları ebniyenin bazı aksâmını nakletmekten men'eylemek iktidarlarında olmadığını cevaben bildirmiş idi, efendim.

Hariciye Vekili
İsmet
(İmza)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti
Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
6/2519

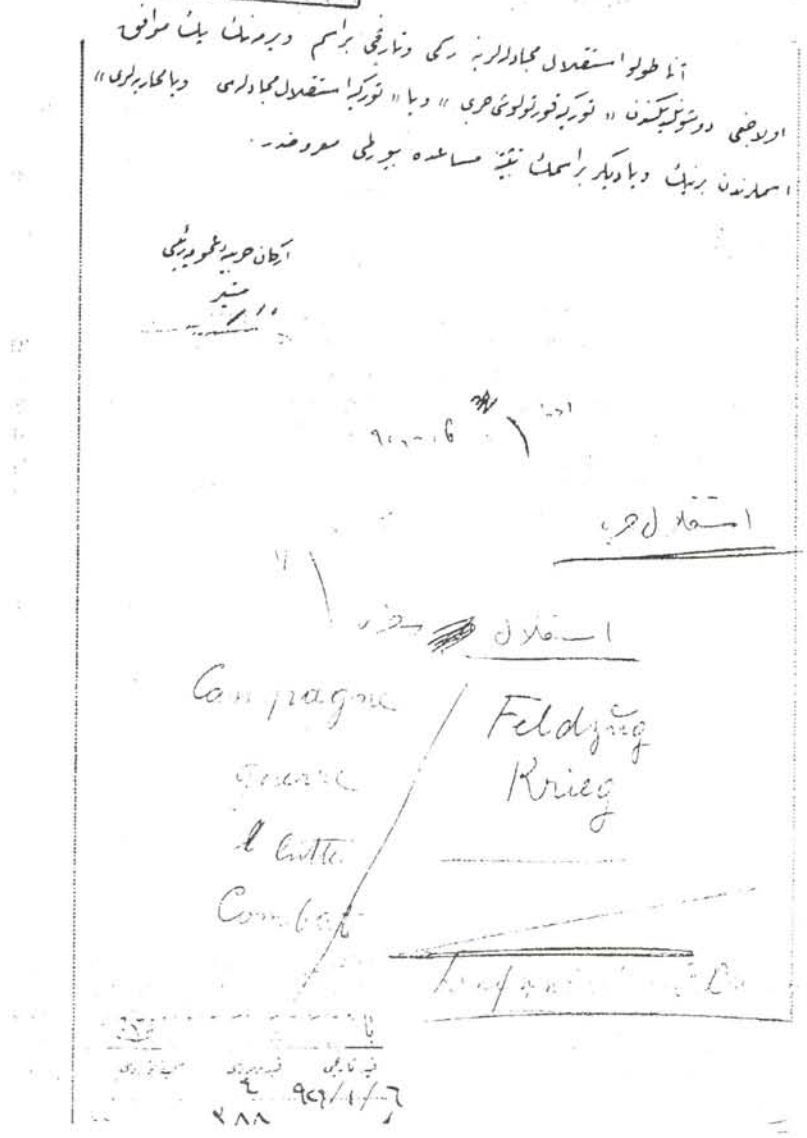
Ankara
25.8.1339

Hariciye Vekâlet-i Celîlesine

Lozan Sulh Muahedenâmesi mûcibince bize teslimi icap eden Karaağaç'ın Yunanlılar tarafından tahribine devam edildiği istihbar kılınmaktadır. Mezkûr kasabanın bir harabe olarak elimize geçmemesi için vekâlet-i âlilerince gerek Atina'da ve gerek İstanbul'da serîan teşebbüsât-ı siyasîyede bulunulmasını ehemmiyetle rica ederim, efendim.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Reisi

T. C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T.C.
Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti
Ta'lim ve Terbiye Dairesi
Şube: 1
757/5762

Ankara
30.12.1341

Başvekâlet-i Celîleye

Anadolu istiklâl mücadelelerine resmî ve tarihî bir isim vermenin pek muvâfık olacağı düşünüldüğünden "Türkiye Kurtuluş Harbi" veya "Türkiye İstiklâl Mücadelesi veya Muharebeleri" isimlerinden birinin veya diğer bir ismin tesbitine müsâade buyurulması ma'ruzdur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reîsi
Müşîr Fevzi
(İmza)

دوسیه اشارتلری

49

T C
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

وکالت

ملم مخصوص مدیریتی

آناطولی استقلال سفیر دیپلماسی

موضوع:

کلی اوراقی	تاریخی ۶ کانون ثانی ۱۹۲۶ / نومرسی ۵۷۶۲
مسوده	
تسوید تاریخی	۹ کانون ثانی ۱۹۲۶
تحریر	
تبییض	
تبییض تاریخی	۱۹۲۶
مقابله ایدلدی	
صادره	عدد ۶
دوسیه‌سی	نومرسی ۸۲
مربوطاتی	
سوق تاریخی	
مدیریتی ایدلدی	

۱ - کانون ثانی ۱۹۲۶

تعلیم و ترتیب ایراده‌سی ۷۵۷ / ۵۷۶۲ نومرولی تذکره جوابیدر.

۶ کانون ثانی ۱۹۲۶ تاریخ و

آناطولی استقلال مبعوثلرینه - استقلال محکمه‌سی - اسمك دیرلس مواصله

کومیسیونه - اقدم

باسه وکیل

T.C.
Başvekâlet
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti

12 Kânun-ı Sâni 1926

Hülâsa: Anadolu İstiklâl seferine verilecek isme dair.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine

6 Kânun-ı Sâni 1926 tarih ve Ta'lim ve Terbiye Dairesi I. Şube 757/5762 numaralı tezkere cevabıdır.

Anadolu istiklâl mücadelelerine "İstiklâl Harbi" isminin verilmesi muvafık görülmüştür, efendim.

Başvekil

SÖZLÜK

- A -

ahvâl: haller, durumlar.
akd-i sulh: barış anlaşması.
akîm: kısır, neticesiz.
aksâm-ı kuvâ: kuvvetlerin herbir parçası.
aksâm-ı mühimme: mühim kısımlar, parçalar.
aksâm-ı mütebaki: geride kalan parçalar, kısımlar.
aksâm-ı sâire: diğer parçalar, bölümler.
alâim: alametler, nişanlar, belgeler.
ale's-sabah: sabahleyin, erkenden.
âmâde: hazır, hazırlanmış.
âmâl: emeller, ümitler.
âmâl-i millet: milletin istekleri, emelleri.
ameliyât-ı tahkimiyye: cepheyi veya siperi kuvvetlendirme çalışması.
amîk: derin.
amîkâne: derinlemesine.
ârâ: oylar, görüşler.
arazi-i meşgûle: işgal edilmiş yerler, araziler.
asâkir: askerler, erler.
âsâr: eserler.
âsûde: rahat, dinç.
Asya-yı Suğra: Küçük Asya, Anadolu.
aşâir: aşiretler, kabileler, oymaklar.
atf-ı ehemmiyet: önem verme, önemseme.
âti: gelecek zaman, istikbâl.
avdet: geri gelme, dönme, dönüş
âyân: bir memleketin ileri gelenleri, senatörler.

- B -

ba'dehu: ondan sonra.
ba'demâ: bundan sonra.
ba'de's-sulh: barıştan sonra.
ba'de'z-zeval: öğleden sonra.
ba'de'z-zuhr: öğleden sonra.
bahrî: denize ait, denize mensup, denizle ilgili.
bakıyye: artan, artık, kalan.
bakıyyetü's-seyf: kılıçtan kurtulanlar, arta kalanlar.
bakıyyetü's-süyûf: kılıçlardan kurtulanlar, arta kalanlar.
bâliğ: varan, yetişen, ulaşan.
beray: için, maksadıyla.
ber-muceb-i muahede: anlaşma şartları gereğince.
bermutad: alışılageldiği gibi.
berrî, berriye: karaya mensup, kara ile ilgili.
bervech-i âti: aşağıda olduğu gibi.
bervech-i zîr: aşağıda olduğu gibi.
beşer: insan.
bidâyet: başlama, başlangıç.
bilâ ârâm: istirahat etmeden, durup dinlenmeden.
bilâ inkıta: kesintisiz.
bilâ zayiât: zayiat vermeksizin.
bilmünasebe: sırası düşünce, sırası gelince, sırasında, sırasını bularak, sırasını getirerek.

bilmüsademe: müsademe ile, çarpışarak.
bitteşkil: teşkil ederek, oluşması sırasında.
bittevkif: tutuklayarak.
bîzar: rahatsız, bıkmış, usanmış küskün.
bizzarur: ister istemez, zorunlu.

- C -

cansiparâne: canını feda edercesine.
cedîd: yeni, kullanılmamış.
celîl, celîle: büyük, ulu.
cem': toplanma.
Cenab-ı Hayru'n-Nâsırîn: yardım edicilerin en hayırlısı olan yüce Allah.
cenah: taraf, yan, kanat.
cerîha: yara.
cerr etmek: çekmek, sürüklemek.
cidâl: karşılıklı kavga, savaş.
cihet: yan, yön, taraf.
cürm-ü meşhud: suçüstü.
cüz'î: az, pekaz, az miktarda.

- D -

delâlet: gösterme, yol gösterme, kılavuzluk, alâmet olma; iz, işaret.
derdest: tutma, elde etme, yakalama.
derpiş: en önde, gözönünde bulunan.
Der Saadet: İstanbul.
derun: iç, içeri, dahil.
destres: elde etmek, ele geçirmek.
devr-i dıraz-ı müzakere: müzakerelerin uzaması sırasında.
dirîğ: esirgeme; önleme, yasaklama.
dûçâr: tutulmuş, uğramış, yakalanmış.
dümdar: ordunun arkasındaki kuvvet, artçı.
düvel: devletler.
düvel-i müttefika: müttefik devletler.

- E -

ecsâd: cesetler.
eczâ-yı memalik: memleket parçaları.
edevât-ı otomobil: otomobil parçaları.
efkâr: fikirler.
efrad: fertler, kişiler.
ekseriyet-i uzma: büyük çoğunluk.
elyevm: bugün, bugünkü günde şimdiki zamanda.
elzem: daha lâzım, en lüzumlu.
emâre: alâmet, ipucu, belirti.
endaht: atış, silah atma, hedef.
esasât: esaslar, temeller.
esbâb: sebepler.
esbâb-ı işgâl: işgâl sebepleri.
esliha: silahlar.
esna-yı ric'at: geri çekilme esnası, süreci.
evâmir: emirler, buyruklar.

evrak-ı tahkikiyye: tahkikat evrakı.

- F -

faalâne: aktif olarak, çalışkancasına, çalışkanca.
fahîm: ulu, kuvvetli, büyük.
fahîmâne: fahim olana yakışacak surette.
fâik, fâikiyet: üstün, üstünlük.
fecaat: acıklılık, yürekler acısı.
fecâyi: facialar; musibetler, belâlar.
Ferik: Kolordu kumandanı tümgeneral, korgeneral.
fırka: tümen.
filhakika: hakikatte, gerçekte.
fi sebîlillah: Allah yolunda, karşılık beklemeksizin.

- G -

galat: yanlış.
ganâim: ganimetler.
gayr-ı kabil-i ictinab: kaçınılması mümkün olmayan.
gurûb-u şems: güneşin batışı.

- H -

hadd-ı a'zamî: en yüksek had, sınır.
halâs: kurtuluş.
halâs-ı kat'î: kesin kurtuluş.
hal-i tevakkuf: duraklama anı.
hâmil: yüklü.
hamûle: yük, gemi yükü.
harbcûyâne: savaş ararcasına, kavga çıkarmak istercesine.
harekât-ı isyaniyye: isyan hareketleri.
harîk: yangın.
hasâil-i fedakârâne: fedakârca huylar, hasletler.
hassaten: hususî olarak, özellikle.
hatt-ı bâlâ: doruk çizgisi, tepelerin en yüksek noktasından geçen hayali çizgi.
hatt-ı fâsıl: ayırıcı çizgi.
havarik-i besâlet ve şecaat: üstün kahramanlıklar, yararlılıklar.
hayyen: diri, canlı olarak.
hem fikr ü emel: fikir ve istekçe ortak olma.
hilâf-ı mûtad: alışılagelmişin dışında.
hîn: an, zaman, vakit, sıra.
hîn-i hâcet: gerektiği zaman.
hiss-i infiâl: tepki hisleri.
hutut: hatlar, sınırlar.
hükûmet-i seniyye: yüce hükûmet.

- İ -

i'ane: yardım.
i'aşe: yaşatma, geçindirme, besleme.
ibate: barındırma.
iblâğ: vardırma, eriştirme, ulaştırma, gönderme.
ibtida: başlama, başlangıç, ilkin en önce, başta.
ibtidar: bir işe süratle, çabuklukla başlama.

ibzâl: esirgemeyip bol bol harcama.
icbar: zorlama.
ictinap: sakınma, çekinme, kaçınma.
iddihar: biriktirme.
ifâ-yı mukteza: gereğinin yapılması.
iğtinam: ganimet edinme.
ihâta: bir şeyin etrafını çevirme, sarma, kuşatma.
ihrak: yakma.
ihsas: hissettirme.
ihzar: hazırlama.
ika': yapma, yaptırma.
ikmâl: tamamlama.
iktisap: kazanma, edinme.
ilhak: katma.
iltihak: katılma, karışma.
imtidat: uzatma, uzama.
inde'l-hace: ihtiyaç zamanında.
infiâl: tepki.
inha: sona erdirme.
inhilâl: dağılma, erime, çözülme.
inkişaf: meydana çıkma.
intişar: yayılma.
intizar: bekleme, gözleme.
inzimam: katılma.
irade-i asâfâne: yüksek emirler, Bakan oluru.
irade-i Samedaniye: Allahın emirleri, yardımları.
irkâb: bindirme.
irsâl: gönderme, yollama.
irşad, irşadât: doğru yolu gösterme, uyarma.
îsal: vardırma, ulaştırma.
îsar-ı hûn: kan dökme.
iskat: düşürme.
istînat: dayanma.
istihdaf: hedefleme.
istihsal: elde etme.
istihzar: hazırlama.
istihzarat: hazırlama, hazır etme; hazırlıklar.
istikmâl: ikmâl etme, tamamlama, bitirme.
istirdad: geri alma.
iş'ar: yazı ile bildirme, haber verme.
işaa: haber yayma, herkese duyurma.
işkâl: şekillendirme; problemli hale getirme, güçleştirme.
îtâ: ödeme.
itfâ: söndürme.
ittiba: tâbî olma, uyma.
ittihaz: etme; edinme, alma.
izâle: giderme, giderilme.
i'zam: gönderme.

- K -

kâffe: hep bütün, cümle.
kalem-i mahsus: özel kalem.
Kânûn-u Evvel: Aralık ayı.
Kânûn-u Sânî: Ocak ayı.
karîb: yakın, yakın olma.
karye: köy.
kema fi's-sabık: geçmişte olduğu gibi.
kemmiyyet: nicelik, sayı.
kemmiyyeten: sayıca, sayı itibarıyla.

kesb-i şeref: şeref kazanma.
kesîf: sık, yoğun, koyu.
keşîde: çekilmiş, çekilen.
keyfiyyet: nitelik.
keyfiyyeten: nitelikçe.
kıtaat: askerî birlikler.
kurâ: köyler.
kuvve-i karîbe: yakın kuvvet.
kuyûd: kayıtlar.
külliyet: umûmilik, bütünlük, çokluk, bolluk.
külleyevm: her gün.
kürre-i arz: dünya.
küşâd: açma, açılma.

- L -

la akall: en azından.
lâ yenkati: ardı kesilmeksizin, durmadan, hep.
layetegayyer: değişmez, bozulmaz.
leffen: zarf veya mektup içine koyarak; ekli olarak.
lehü'l-hamd: Allah'a hamdolsun.

- M -

maâbid: mabetler, tapınaklar.
mâadâ: -dan başka.
mâaile: ailecek.
mâdun: alt, aşağı derece, âmir itibariyle aşağıda olan.
mafevk: üst, üst derecede bulunan kimse, şef.
mağsubat: gasp edilmiş şeyler.
mahafil: oturulacak görüşülecek yerler, toplantı yerleri.
mahallât: mahalleler.
mahlûl: çözülmüş.
mahremâne: gizlice.
mahrukat: yakıt.
mahza: ancak, sırf.
makamât-ı mu'tade: alışılmış, bilinen makamlar.
makarr: karar kılınan, durulan yer, karargâh, başkent.
maktûl: katledilmiş, öldürülmüş.
mâlik: sahip.
malumât-ı mütemmime: tamamlayıcı bilgi.
mansıb: devlet hizmeti, memuriyet.
mansub: nasbolunmuş, memuriyete tayin edilmiş.
manzûme-i şehâmet: yiğitlikler, kahramanlıklar.
manzûr-u âlî: yüksek dikkat, görüş.
matlubât: istenilen, aranılan şeyler.
matlup: talep edilen.
mazhar-ı hüsn-ü kabul: hüsn-ü kabule mazhar olan.
me'murîn-i mülkiye: idari memurlar.
mebaliğ: meblağlar.
mebâni: binalar.
mebzûl: bol, çok.
Meclis-i Nuzzâr: Bakanlar Kurulu.
mecrûh: yaralı.
medhal: giriş.
mefkûre: ülkü, ideal.

mekkâri: eşya vesaire taşımak için kira ile tutulan hayvanlar.
mektum: gizli, saklı.
melfuf: ekli.
memalik-i meşgûle: işgal edilmiş memleketler.
memurîn: memurlar.
menâbi: menbalar, kaynaklar.
menâbi-i ma'lume: bilinen kaynaklar.
menâbi-i resmiye: resmî kaynaklar.
menatık: mıntıkalar, bölgeler.
men'-i nefs: kendini men etme.
merakib-i sagîre: küçük gemiler.
merasim-i istikbaliyye: karşılama töreni.
merbut: bağlanmış, bağlı.
mercu: rica edilen.
merkez-i sıklet: ağırlık merkezi.
merkum: adı geçen.
mesâil: meseleler.
mestûre: örtülü, kapalı, gizli.
meşhud: gözle görülmüş, görülen, şahit olunan.
metrûk: terk edilmiş.
mevadd-ı iaşe: yiyecek maddeleri, ihtiyaç maddeleri.
mevadd-ı infilâkiyye: patlayıcı maddeler.
mevâki: mevkiler, yerler.
mevâni: mâniler, engeller.
mevâni-i fer'iyye: talî iskeleler ve limanlar.
mevaridât: gelirler.
mevâşi: davar (koyun, keçi) ve mal (öküz, inek) gibi hayvanlar
mevazi: mevziler, yerler.
mevkıf: durak, duracak yer, istasyon.
mevrûd: gelmiş, gelen.
mevsuk: belgelenmiş.
mevsukan: vesikaya dayanan, sağlam, inanılır.
mevzi: bir şey konulacak yer.
mevzi-i müstahzar: hazırlık yeri.
mevzû': konulmuş, işlemekte olan, geçer olan; konu.
meyyit: ölü.
meyyiten: ölü olarak.
mezalim: zulümler.
mezbûr: adı geçen, yukarıda söylenmiş olan.
mezkûr: zikrolunmuş, adı geçmiş, anılmış.
mıntıka-i bitarafî: tarafsız bölge.
miftah: anahtar; şifre cetveli.
muavenet: yardım.
mubahi: övünen, iftihar eden.
mubâyaa: satın alma.
mugayir: aykırı, uymaz, başka türlü.
muhasamat: düşmanlık.
muhasara: kuşatma, etrafını çevirme.
muhaseme: düşmanlık.
muhill: ihlâl eden, dokunan, sakatlayan, bozan.
muhnik: boğan, boğucu.
muhtac-ı tevsik: belgelenmeye, belgelendirilmeye ihtiyacı olan.
mukarrerat: kararlaştırılan şeyler.
mukteza: lazım olan, icab eden.
muktezi: lazım gelen.
mutalebât: istekler, talepler.

mutasavver: tasavvur edilmiş, tasarlanmış.
mu'telifîn: İ'tilaf devletleri.
muvasalat: ulaşma, varma, kavuşma.
muzmahil: yok olmuş, çökmüş, dağılmış.
mübeccel: yüce, kutlu, ulu.
mücahede: savaşma.
mücahede-i milliye: millî savaş (İstiklâl Harbi).
mücehhez: donanmış, donatılmış.
müddet-i muvakkate: geçici bir süre.
müfreze: bir askeri birlikten ayrılan kol.
müfrit: haddini aşan, sınırı geçen.
müheyya-yı azîmet: gitmeye hazır.
mühlik: helâk eden, öldüren, öldürücü.
mülâhaza, mülâhazat: görüşler, düşünceler.
mülhak: katılmış.
mülhem: ilham edilmiş.
mümanaat: men etme, engel olma, önleme.
mümessil: temsilci.
mümteziç: uyan, uyuşan, kaynaşmış.
münakalât: nakil, ulaştırma işleri.
münakale: taşıma, ulaştırma.
müncer: sona eren, neticelenen.
mündericat: içindekiler.
münevver: aydın.
münevveran: aydınlar.
münferit: tek olarak, yalnız olan, kendi başına.
münhezim: bozguna uğramış, bozgun.
münkalib: dönen, dönmüş, değişen.
münkati:kesilen, kesilmiş, kesik, aralıklı.
mürekkep: iki veya daha çok şeyin birleşmesinden meydana gelen.
mürettep: tertip olunmuş, düzenli.
mürsel: gönderilmiş, yollanmış.
mürûr: geçme.
mürûr u ubûr: gelip geçme.
müsademe: çarpışma.
müsadere: yasak bir şeyin kanuna uygun olarak zabtı.
müsalemet: barış, barışıklık.
müsellah: silâhlı, silâhlanmış.
müsellem-i cihan: doğruluğunu cihanın kabul ettiği.
müstacel: acele, hemen yapılması gereken (şey).
müstacelen: acele olarak, çabucak.
müstahber: haber alınmış, duyulmuş, işitilmiş.
müsteb'ad: uzak.
müstemleke: sömürge ülkesi.
müstevlî: istila eden.
müşabih: benzeyen, benzer.
müşahade: şahit olma, gözlem.
müşârunileyh: yukarda adı geçen, adı anılan.
Müşir: Mareşal.

müteaddid: birçok, birkaç, türlü, türlü.
müteahhid: taahhüt eden, bir işi sözle veya imza ile üzerine alan.
müteallik: ilgili, ilişiği olan.
mütebaki: artan, geri kalan.
müteberri: yüz çeviren, uzaklaşan.
mütecelli: tecelli eden, görünen, meydana çıkan.
müteferri-i muamele-i kanuniye: kanunî işlemlerin detayları.
mütegallip: zorba.
müteharrik: hareket eden, kımıldayan, hareketli.
mütehaşşid: biriken, toplanan.
mütehavvil: değişen, değişmiş, değişik.
mütevakkıf: duran, durmuş, bekleyen.
müteveccih: bir tarafa yönelen, bir tarafa gitmeye kalkan.
müteyakkız: uyanık, uyanık olan, uyanmış, tetikte.
müttefikîn: müttefik devletler.
müttehid: birleşmiş, birlik olmuş, birleşik.
müzakerât-ı mühimme: mühim müzakereler, görüşmeler.

- N -

nâib: vekil.
nakden: nakit olarak.
nasibdâr-ı mefharet: övülmüş, övülmeye layık.
necîb: soyu sopu temiz, pak.
netice-i mes'ude: mutlu sonuç.
nevâkıs: noksanlar, eksikler.
nısf, nısfı: yarı, yarım; yarısı.
nısfu'l-leyl: gece yarısı.
nîm: yarı, yarım.
niyaz-ı muvaffakiyet: başarı dilekleri, duaları.
nukat-ı istinadiye: istinat (destek) noktaları.
nukat: noktalar.
nusret-i İlâhiyye: Allah'ın yardımı.
nusret-i kat'iyye: kesin zafer.
nuzzar: Bakanlar, Nâzırlar.

- P -

payitaht: başkent.
perakende: dağınık, darmadağın.

- R -

rabten: bağlı olarak.
radde: mertebe, derece, kerte.
rekz et-: dikmek.
ric'at: geri dönme, gerileme, çekilme.
riyâset: başkanlık.
riyâset- penahi: yüce başkanlık.

- S -

sâbık: eski, geçmiş.
sâdır: çıkan, çıkmış olan.
savlet: şiddetli hücum, saldırma.
sefain-i harbiye: harp gemileri.
sefain: gemiler.
sefine: gemi.
sekene: sâkin olanlar, oturanlar.
semt-i meçhul: bilinmeyen yön, yer.

serbestî-i inkişaf: gelişme serbestliği.
sevahil: sahiller.
sıyanet: koruma, korunma.
silâh-endaz: silâh atan, silâhla atış kabiliyeti olan.
sû-i tefehhüm: kötü anlama.
suhûlet: kolaylık.
sunûf-u muhtelife: çeşitli sınıflar.
suret-i mahlûle: çözülmüş şekil.
suret-i musaddaka: onaylanmış suret.
suver: suretler.
suver-i saire: diğer şekiller.

- Ş -

şakî: haydut, eşkıya.
Şark-ı Karîb: Yakın Doğu.
şâyiat: söylentiler.
şecaat: yiğitlik, kahramanlık.
şedîd: şiddetli, sert.
şekavet: haydutluk, eşkıyalık.
şenaat: kötülük, fenalık.
şetaret: neşe, sevinç.
şibh-i cezîre: yarımada.
şimâl: kuzey.

- T -

taaddüt: birden çok olma, çoğalma.
taahhur: gecikme, sonraya bırakma.
ta'dât: sayma.
taharri: arama, araştırma.
tahassun: müstahkem, korunaklı bir yere sığınma.
tahaşşüd: birikme, yığılma.
tahkimat: bir yeri düşmanın hücumuna karşı sağlamlaştırma.
tahmîl: yükleme.
tahrîk: harekete geçirme hareketlendirme.
tahrirat: yazışmalar.
tahşîd: yığma, biriktirme.
tahtı, tahtında: altı, altında.
taht-ı işgal: işgal altında.
taht-ı silâh: silah altında.
tahtelbahir: denizaltı.
takarrüp: yaklaşma, yakınlaşma.
takarrür: kararlaşma, karar kılma.
talik: asma; belli bir zamana erteleme.
tarafeyn: iki taraf.
tarassudat: gözetlemeler, gözlemeler.
tarassut: gözetleme, gözleme.
tard et-: kovma, sürme, uzaklaştırma.
tarih-i beşer: insanlık tarihi.
tasallut: musallat olma, sataşma.
tathîr: temizleme.
tavik: geciktirme, engelleme, oyalama.
tayaran: uçma.
tazarrû: yalvarma.
teâti: karşılıklı olarak verme, verişme.
tebdil: değiştirme.
tebdil-i istikamet: yön değiştirme.
tebeddül: değişme, başka hale girme.
teb'îd: uzaklaştırma, kovma

tebrîkât-ı ta'zimkârâne: hürmetli tebrikler.
tebşîr: müjdeleme, müjde verme.
tecemmu: toplanma, birikme.
tecviz: izin verme.
tedâbir: tedbirler, önlemler.
teeyyüd: kuvvetlenme, kuvvet bulma, sağlamlaşma; doğru çıkma, gerçekleşme.
tefrik: ayırma.
tehcîr: göç ettirme.
tekâsüf: sıklaşma, koyulaşma, yoğunlaşma.
teklifat-ı sulhiye: barış teklifleri.
telefat: can ve mal kaybı.
telhîs: özetleme, kısaltma.
telhîsen: özetleyerek, kısaltarak.
temadî: uzama, sürüp gitme, devamedegelme.
temdîd: uzatma.
temeyyüz: kendini gösterme, sivrilme.
tenkil: uzaklaştırma, cezalandırma.
tensîb-i âlî: yüksek onay.
tensîk: düzenleme, düzeltme.
tensîkat: düzenlemeler, düzeltmeler.
tenvîr, tenvîrât: aydınlatma, bir konuyu açıklama; aydınlatmalar, açıklamalar.
tergib: özendirme, rağbet etme.
tersîn: kuvvetlendirme.
tesellüm: teslim alma.
teslîh: silahlandırma, silahlandırılma.
teşeddüt: şiddetlenme.
teşni: ayıp bulma, ayıplama.
teşrîk-i mesâi: ortak çalışma.
teşviş: karıştırma, karışıklık.
tevakkuf: durma, duraklama, bekleme.
tevali: birbirini takip etme.
tevdi': bırakma, emanet etme.
teveccüh: yönelme.
tevellüd: doğma, doğum.
tevessü: genişleme.
tevfikât-ı Sübhaniye: Allahın yardımı.
tevhid: birleştirme.
tevlîd: meydana getirme, sebep olma.
tezayüd: artma, çoğalma.
tezlîl: hor ve hakir görme, aşağılama.
tuğyan: taşma, taşkınlık, coşkunluk, azgınlık.
tûl: uzun, uzunluk.

- U -

ubûr: geçme, geçiş.
uhde: sorumluluk, bir işi üzerine alma.
ulvî: yüce.
umk: derinlik.
usât: asiler.

- Ü -

ümerâ: binbaşı, yarbay, albay rütbelerinde bulunan fermanlı subaylar, âmirler.
üserâ: esirler.

- V -

vakâyi-i müellime: elem verici, acı ve keder verici olaylar.
vakâyi: vak'alar, olaylar.
vârid: gelen, erişen.
vaziyet-i âhire: son vaziyet.
vaziyet-i hâzıra: şimdiki durum.
va'zu'l-ceyş: askerî konum, strateji.
vesâit-i fenniye: fennî vasıtalar.
vesâit: vasıtalar.
vürud: geliş, gelme, yetişme, ulaşma.
vüsûk: inanma, güvenme.

- Z -

zât-ı sâmî: yüce şahıs.
zehâir: zahireler.
zeval: öğle zamanı.
zevat-ı âliyye: yüce kişiler.
zevat: kişiler.
zımnen: üstü kapalı, dolaylı olarak.
zindegî: dirilik, canlılık.
zîr: aşağı, alt.

T.C.

BAŞBAKANLIK

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YAYINLARI

– Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeli hizmetiçi eğitimi ders notları, İstanbul, 5 Ekim - 3 Aralık 1992.- İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXII, 409 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 1)

– Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (Rehber). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - X, 91 s.: rnk. res. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 2)
Eser, Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Arapça olmak üzere dört dilde hazırlanmıştır.

– Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. Kurumlararası Arşiv Hizmetleri Semineri ders notları, Ankara, 13 - 24 Aralık 1993. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XVII, 345 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 3)

– Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - 125 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 4)

OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI

YAYINLARI

– Atatürk ile ilgili arşiv belgeleri (1911-1921 tarihleri arasına ait 106 belge). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1982. - XII, 206 s. - (T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın no.1 . Gn. no. 060)

– Osmanlı fermanları = Ottoman fermans. - İstanbul: Seçil Ofset, 1992. - 208 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 2)

– Osmanlı Devleti ile Kafkasya, Türkistan ve Kırım Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri (1687-1908 yılları arası). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XLVII, 240, 197 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 3)

- *Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, I (1578-1914). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 427 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 4)*

- *Başbakanlık Osmanlı Arşivi rehberi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992.- XXVI, 634 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 5)*

- *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı çalışmalarında uyulacak imlâ usûl ve esasları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 153 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 6)*

- *Bosna - Hersek ile ilgili arşiv belgeleri (1516 - 1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 685 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 7)*

- *Başbakanlık Osmanlı Arşivi tasnif talimatnamesi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XIII, 169 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)*

- *Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, II (1575-1918). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XX, 483 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)*

- *Reychman, Jan - Ananiasz Zajaczkowski. Osmanlı - Türk diplomatikası el kitabı = Handbook of Ottoman - Turkish diplomatics / gnlş. İng. çev. Andrew S. Ehrenkreutz, çev. Mehmet Fethi Atay. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXIV, 257 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)*

- *Musul - Kerkük ile ilgili arşiv belgeleri (1525-1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXXVI, 734 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)*

- *3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - 570 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Humâyûn Sicilleri dizisi; 1)*

- *3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Özet ve transkripsiyon. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - LIX, 816 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Humâyûn Sicilleri dizisi; 1)*

- *438 numaralı muhasebe-i vilayet-i Anadolu defteri (937/1530) I.: Kütahya, Karahisar-i Sahip, Sultanönü, Hâmid ve Ankara Livaları: Dizin ve tıpkıbasım.-Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXII, 108, 209 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 13. Defter-i Hâkânî dizisi; 1)*

- *Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - XXXIX, 627 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)*

- *Hüseyin Nâzım Paşa. Ermeni olayları tarihi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - 2 c. (LXIV, 463, 543 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)*

- *Tanzimat öncesi merkez evrakının tasnif klavuzu ve belge örnekleri. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XIV, 632 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)*

CUMHURİYET ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI YAYINLARI

- *Devlet Arşiv Sitesi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1977. -11 s.: 19 plânş.*

- *Arşiv ve arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) / haz. İsmet Binark. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1979. - LXXIX, 285 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2. Gn. no. 042)*

- *Binark, İsmet. Arşiv ve arşivcilik bilgileri. – Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1980. - XXIV, 245 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3. Gn. no. 049)*

- *Başbakanlık Devlet Arşiv Sitesi "Cumhuriyet Arşivi"nin açılışı, 29 Ekim 1988. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1989. - 16 s.: 24 plânş. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)*

- *Kurumlararası Arşivcilik ve Dokümantasyon Semineri (2 - 27 Ekim 1989: Ankara). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1989. - 2 c. (190; 50 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın no. 5)*
c. 1.: Arşiv tebliğleri,
c. 2.: Dokümantasyon tebliğleri.

- *Kathpalia, Yash Pal. Arşiv malzemesinin korunması ve restorasyonu / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990. - XLVII, 219 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 6)*

- *Benoit, Gérard - Danièle Neirinck. Endüstriyel ve tropikal ülkelerin arşiv binalarında en ekonomik korunma metod ve vasıtaları / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990. - IX, 59 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 8)*

- *Roper, Michael. Arşiv ve belge yönetimi ile ilgili millî standartlar rehberi - RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 87 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 9)*

- *Cook, Michael. Arşiv otomasyonuna giriş - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVI, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 10)*

- *Binark, İsmet. Cumhuriyet döneminde arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve Cumhuriyet Arşivi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - 46 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no.11)*

- *Delmas, B. Arşivler / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 136 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 12)*

- *Rhoads, B. James. Millî enformasyon sistemlerinde arşiv ve belge yönetiminin rolü - bir RAMP çalışması / çev. Gül Atay. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - IX, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 13)*

- *Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi, önem ve değeri, arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. -17 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 14) 25-26 Eylül 1991 tarihlerinde Belgrad'da toplanan "Balkan Ülkeleri Millî Arşiv Direktörleri Toplantısı"na sunulan tebliğdir. Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmıştır.*

- *Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - I.- Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 45 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)*

- *Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - II. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - 63 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)*

- *Schellenberg, T. R. Arşiv idaresi / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - VII, 286 s.; 9 şekil. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 17)*

- *Clements, D. W. G. - D. L. Thomas. Arşiv belgelerinin korunması konusunda temel bilgiler - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ Olsa. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. -XIV, 29 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu.18)*

- *Bulgaristan'a satılan evrak ve Cumhuriyet dönemi arşiv çalışmaları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXV, 604 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 19)*

- *Macar asıllı Türk tarihçisi ve arşivist Lajos Fekete'nin arşivciliğimizdeki yeri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XV, 221 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 20)*

- *Roper, Michael. Koruma ve konservasyon servisinin plânlanması, teçhizatlandırılması ve personel istihdamı - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin, Neclâ Büyükkırcalı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994.- XVI, 89 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21)*

- *Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - VIII, 13, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 22)*

- *İstiklâl Harbi ile ilgili telgraflar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - V, 625 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 23)*

DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI YAYINLARI

- *Enformasyon Bülteni (iki aylık). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Mayıs 1989-...*
  İlk dört sayı "Duyuru Bülteni" adı ile yayınlanmıştır.

- *Basında Körfez Savaşı sonrası gelişmeler - bibliyografik tarama - (makale, yorum ve haberler). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990-1991. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 1/1-16)*
  1-10. sayılar "Basında Körfez Bunalımı" adı ile yayınlanmıştır.

- *Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası (1957-1990) = Turkey - European Community bibliography (1957-1990). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990. XLVII, 837 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2)*

- *Basında dış Türkler - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1990. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVIII, 222 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3)*

- *Basında dış Türkler - bibliyografya - II (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1991. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XVIII, 229 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)*

- *Türkiye dışındaki Türkler bibliyografyası = A Bibliography of Turks out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - 2 c. (LXV, 1379 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı ; yayın no. 5)*
  c. 1.: Genel / Altay - Sibirya Türkleri / Batı Türkleri,
  c. 2.: Doğu Avrupa Türkleri / Türkistan Türkleri.

- *İç ve dış basında Karabağ olayları I - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 30 Nisan 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 88 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/1)*

- *İç ve dış basında Karabağ olayları II - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Mayıs - 30 Haziran 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 75 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/2)*

- *Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası II (1990-1992) = Turkey - European Community bibliography II (1990 - 1992). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XXXIII, 150 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu.7)*

- *Bosna - Hersek bibliyografyası = Bosnia - Herzegovina bibliography. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XLVI, 410 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)*

- *Basında dış Türkler - bibliyografya - III (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XII, 506 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)*

- *Türkiye dışındaki Türk vatandaşları bibliyografyası = A Bibliography of Turkish citizens out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXIX, 187 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)*

- *Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - III, 6, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)*

- *Irak Türkleri bibliyografyası = A Bibliography of Iraqi Turks. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - LXVII, 426 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 12)*